V. 44.

J.

TRACTAT? LOGIC?,

LVEM

A Reverendo P. Carolo Lengyel, Philic Lectore Ordinario, in Ven. Conventu Caudiopol. ad Rivos Marianas Tra. ditum, ego Fr Erasmus Renn ibidem conscribere inchoavi 15. Novembr. Anno 1730.

Ad M. D. B. V. M. & O. S. H. & G.

BIBLIOTECA ASTRA SIBIU

Nr. 85

LOGICS

J. M. ~~H~~. & J.

In Nomine Domini. Amen.

Incipiunt Disputationes in Organum Artis

Disputatio Prooemialis,
De rae Lgē.
Quaestio ima.
Quid et quotuplex sit Lgā, an Lga Stoicis et aliis realiter dīguantz.

Quoad quid nominis Lgā derivatz a Greco λόγος, quod significat sermonem, eo quod Lga dirigat sermonē interiu quidem, id ē quoptū per se et primario, exterius tm̄ per accidens.

Quoad quid rei Dico: Lgs ē facultas operatiua intellectus directiva. probtr. hdi definio genrī ei et soli gō. ide quia habet proximū genus et ultima differentia, gō.

Dico 2 nō potē intellectus per actus suos propios dirigi ad recte elicendas operatiōes. et tm̄ dirigeretz, ē definio Lgē ē bona, gō. probtr A. intellectz ē potentia necessaria, gō licet potentia auditiva, visiua, quae sunt potentiae necessariae nō possunt dirigi per actz propios. Stā rei intellectus. P. ngo A. ad probtrem dīctae A. intellectus ē potentia necessaria reflexiua supra se ipsa, C. A. ē potentia necessaria nō reflexiua supra se ipsa. ngo A. et dīcta.

Dico 3dō Potentiae necessariae nutritiva, vegetativa nec per alios actz sunt dirigibiles, gō nec intellectus. C. A. ngo dicta. quia illae potentiae nutritiva, vegetativa, sunt ita necessariae ut

in nullo exercitio operatiuo suarum sint subiecta immediate
imperio voluntatis, intellectus autem & potentia habilis
necessaria.

Dices 3tio: Ergo & ipsæ &c sunt directiua operatiua intellectus,
quia ad necessario sunt bona & mala, qui & indifferentes
ad bonitatem & malitiam, et per ipsas nec ad rectitudinem
R. ergo & operatiues enim intellectus voluntati augento intrinsece
pro ut ista a parte rei posita sunt essentialiter bona & mala.
& autem ipsi erant extrinseci in Cæa. Ita ignis quia indif-
ferens est ut bene & male, recte & incrte operetur, dirigi
potest, ut potius eliciat actus pijtis qformes, quàm diffor mes,
et quia quod & Cæa Cæa. & ita Cæa causatiue. Ita ignis,
quod ergo sit directiua intellectus, qui & Cæa operatiua,
& directiua operatiua saltem extrinseci, seu in Cæa.

Observa: etiam alia sua sunt directiua operatiua intellectus.
Sed & qformiter ad principia ergo, sed tm qformiter et ad sua
principia, seu & uno pliter sed plurifer. Ergo erit utens
& directiua elicitiue. Hæc definio etiam ergo sophistica quem
quia & docet errores amplectendi, sed detegendi potius,
endi. et licet eius operatues & videantur certe tenere opera-
tiones et tm cognitiones inducit ad eliciendas veras mentis
operationes, et simi detegit errores.

Dividit in naturalem, artificem.

Ergo sit definita dividito sint in naale et artifle,
naalis & sim lumen rotis congenitu dirigens mentem
recte iudicandi, apprehendendi et discurrendi sive ipsum
lumen sit nuda potentia intellectiua, sive habitus mentem
principiorum, quo sunt naaliter nota, sed aute ergo naalis
& sufficit. ut expedite discurramus in quamuis mam, id ergo
necessaria & ergo artifis, quo & habitu studio acquisitus ergo
intellectus instruitur, ac dirigitur, ne erret in suis operationibus
exercendis. et quia per hanc facultatem ergo creatam intellectus
potest instanter determinari ad cognoscendum modo sic vel sic in

modus liendi artificialis, scilicet argumentativus.

artu ſ; et ſic erit ℔a habitlis. ℭ vi artu ꝺ, et ſic erit ℔a actualis. quo ℭ ꝑia cognic actualis habita de modo habitualis actualis
ſiendi.

℔ Quſtio ℔a artſlis dicit in univſle, et ꝑticl, ꝑticlis
ſi, quid ℔artt ꝑtio certo tm nāo ℭ ſuo defectu entia, ut Univeſlis
quod in methyſica definiendo per genus et differentia et
in phyſica per nāe et ſacrā. univſlis dicit, quo ꝓticularis
℔artt ℔glas cumnes ℭibz ſuitis, ſive quo applicatz ꝑſonis
rebz ℭibz ſuant, utpote, quod defnio tradenda ſit pro eſſentia
℔tis. Itaqz regge artſlis et ꝛgālis dicitur in artle
et habitlet artis ſunt artz ℔ge bd drentis. quod ſunt
quo ꝓtia, bd utentis, ſeu elicit ſuxta ꝓtia ℔ge.
Habitlis ℭ habitz ſeu glitas ex frequentatis actibz relicta
in ꝓtlatu cumgs facilitans ſimiles artz elicendz.
na qui ſepℓ ſe exercet in defnitiē, dicit̄ ℭ ſangenatlē
acquirit facilitatē ad ſimiles ꝗcreatnes elicendas.
hic habitlis ℔gā ℭ erit perennibz artibz, ſed actuliſperit. in
℔tō dicitur in annalitica logica, ſophiſtica, artibz Annalitica
ℭ quo agit de demonſtratiē ſeu ſyllmo evidente. logica de Logicam
probabilibz ſyllmis, ſophiſtica, de ſalcibz. ſophiſtica
℔tō dicitur in docente, et utente. nomine utentis quida
ſcriptores ejus ꝓtis ꝓtlare intelgunt, ſive applicatre in
ꝓtis univſlis ad nāa ꝓtlare. nomine docentis intelgunt docentem
ꝓtia univſlia. Verū hic ſententia nobis ℭ placet quia utentem
quia applicatio ſpectat ad docentē et ℭ ad utentē, ℭ tunc
talemis dicit uti ꝓtis alicuius artis, qdō artifex producit
effectū. Itaqz ante nomine docentis intelgit quis habitū
ꝓfeſſionē docentē. nomine utentis autē, pro ut utitur in nāa
℔gitis. ℭ nec hic ſententia ſcriptū. quia ꝓtia ℔ge ꝓtiunt
applicanj ℭ tm ꝓtio nāe ℔ge, ſed etiā nāe aliarū ſcārū.

ut cum definito ens, quod sit obiectum metaphysicae
Pasucco intelligit per definiendi ponta unum, quibus pro-
hibito nondum restat definiendi. per utendo alias
Silias ponto ego vi solo nam utendo. Alii vero
Loga docens actus ego proprium cum sententia, quia docens actualis
opera ponta. Volant ipsa ponta, quibus docemus definire. Videre
tens actus praeu
ufg proto. utendo actuale ipsa praxeri et usu potentia.
docens habit.... Docens autem habitus & facilitas relicta in intellectu
eumgo facilitans ad eliciendu ponta. Utens vero
tens actual.... habitualis & habitu seu gliscas relicta in intellectu. eumgo
facilitans ad eliciendu similes actus, a quibus genitas.
quid sit habitus? Nota 1. Habitus & gliscas ab actibus producta ac in
potentia relicta difficile notibus. facilitans potentia
ad eliciendu similes actus, a quibus genitas.
Nota 2da. habitus reperiri sed in potentia intellectiva, quia
volitiva, unde effectus suus & reddere potentias prompta
ad operandu. illa autem produci non quasi effectus.
Quaeres 1. An actus alicuius facultatis ex diuersis
ego docentis sive in nam ego. sive in nam alicuius
facultatis sint ego utens in recto? R. affirmative. ratio
est, quia actus talis in minus & quasi facultas ex diuersis
ego docentis. quia actus in ponta nam ego facultatis. Pedi-
gunt ego utens in recto, qui et illi. ratio 2da. quia
per modu Gibi optime salvare utentis illa diuisione ego,
rebus auctoritatis quam Graeci Auctores diuidunt in ea. quae & a rebus auctoritatis,
rebus gesta. Alii ea, quae & rebus conuecta, sic etiam ego docens optime
dicit a rebus auctoritatis, quia actus alicuius facultatis ponta a
Segundit sed modo quoad abstracto docet facere bonus Syllogis-
definitores &. ego vero utens rebus gestis, quia Cuniveri Silii

obtus immediate attingit per suos acty. quod ꝛ̄ patet. si ꝛ̄ uterq; solū ꝛ̄ sole ppria naꝛ̄. sic enim nascerēt rebꝰ aduersa.

Quꝛes ꝛ̄dō. an etiā habity aliorū sibi acquisiti ex actibꝰ ꝛ̄ ḡa dicentis sint ḡa habitualis utens vel rectꝰ? ꝛ̄ affirmatiue. ratio ꝛ̄. quia habity facilitans ad actus ꝛ̄tis ḡd formaliter gformes ꝛ̄ ḡa habitualis utens. sed habity aliorū sibi acquisiti ex actibꝰ ꝛ̄ ḡa dicentis sunt habity facilitantes ad actꝰ eiusdē ꝛ̄tis ḡd formaliter gformes. gꝛ. m. ꝛ̄ spūs ḡa utentis habitlis. ꝛ̄. probꝰ. aliorū sibi habity facilitant ad actꝰ suos. sed illi actꝰ sunt gformes ꝛ̄tis ḡd. gꝛ habity aliorū sibi acquisiti ex actibꝰ ꝛ̄ ḡa dicentis sunt habity facilitantes ad actus ꝛ̄tis ḡd formaliter gformes. ḡa ꝛ̄ actꝰ. per frequentatos actꝰ aliorū sibi augetꝰ facilitas seu habity ḡa utentis. gꝛ illi sunt actꝰ ḡa utentis. nullꝰ enim habitꝰ augetꝰ per actꝰ ꝛ̄ suos. gꝛ aliꝰ sibi sunt ḡa utens.

Obiicitꝰ ḡtrā ḡd dicitur vt utentis et dicentis. ḡ. posset ḡa dicitꝰ vt dicentis et utentis. dicitur erit longa vita postulatoꝛ vt suas partes. seu lingua Grecia. sed hoc dicitꝰ ꝛ̄ ꝑte dicitꝰ. gꝛ. m. ostenditꝰ. ḡ. ḡa utens ēst species tunc sequeꝛet posse dici ḡ ḡa. ḡ. ḡa dicitꝰ ꝛ̄ aal dividitꝰ vt ratale et vt atale, vtrumq; dicitꝰ ꝛ̄ aal quod hic dicitꝰ negat. gꝛ. ḡ. ngo ꝛ̄. sed dividitꝰ solū sub voce ḡa vt prima ḡfecta. ist ly Canis dividitꝰ vt ꝛ̄ aal latrabile, vt pisce, et vt Stellat.

Dicitꝰ ḡtrā qndecꝰ ḡ. aliꝰ sicꝰ, eō, quia utentꝰ ḡa, dicatꝰ ḡa utens, tunc etiā fabꝝ utens nullꝰ dicitꝰ posset nullꝰ utens, sed hoc ꝛ̄ ꝑte dicitꝰ. gꝛ nec absurdꝰ. ꝛ̄dō. ex hac sententia ḡquitꝰ, quia qui profitederet ḡa utentꝰ

profunderet etiã ſcias alias. Obiõ. nolẽ aliquid dividi in membra. quod totũ nõ ꝯtinet, ſed ꝯgã nõ ꝯtinet alias ſcias, gꝫ nolẽ nõ illas dividit. R. ad 3ngm. Diſparitas ẽ inter nollẽ et ꝯgã uſũ, quia rectitudo fabrilis nõ tota provenit à nollẽ. quia ẽ indifferens. an ea artifex bene ꝫ nolẽ utatꝫ, tota autẽ rabi rectitudinis definitẽ ꝑ certũ ꝯgruũ ſiendi modũ. quod alia ſcia adhuc ent. tribuit ꝯgã formã quã nõ ẽ indifferens ad rectitudinẽ ꝫ incertitudinẽ. R. ad 2dũ. Ifgitur nõ. ſi profunderet ꝯgã adꝛ̃gnati utente, profunderet etiã alias ſcias. C. nõ. ſi profunderet ꝯgã ꝛ̃adꝛ̃gnati utente, profunderet etiã alias ſcias ngꝛ̃ nõ. R. ad etiã. C. nõ. Ifgitur nõ. ꝯgã rebꝫ generatis nõ ꝯtinet alias ſcias ngꝛ̃ nõ. ꝯgã à rebꝫ arenꝫ nõ ꝯtinet alias ſcias C nõ. ngꝛ̃ gſequitur.

Nota Obiõ. nõ ẽ hic ſermo an habitꝫ facilitans et inclinans ad formãles ſyllogiſmi diſtinctꝫ ſit habitus facilitans ad ꝑfectã deductionẽ. ſed utrũ habitꝫ facilitans v. g. ad formãles ſyllogiſmi endi. quia nõ ſunt ꝛ̃ ꝛ̃ idem cum habitu facilitante ad ꝑfectã, quibus illi ſunt gformãles, nec ẽ de habitu relatiõ ad habitus docentis, et alios habitꝫ utentibꝫ reſpectu docentis, quibus correſpondent.

Nota 4to. alij ẽ habitꝫ facilitans ad actꝫ de definiẽ. alij ad actꝫ productivos ſyllogiſmi, nec ẽ idem habitꝫ ad eliciendas definitiones. qui facilitans ad ſyllogiſmos eliciendos. hui gſtat ꝯgã nõ ẽ una tm ſimplex habitꝫ, ſed ex pluribꝫ partibꝫ compoſita.

Nota 5to. ꝛ̃ actꝫ ꝯgo ſalte in ſſu lato et ꝑ diverſo reſpectu ẽ docentis, nec ẽ actꝫ ẽ utentis, quod ori ſit docens, patet, quia ẽ actꝫ ꝯgo docet et dirigit in illatꝫ. ut ſcias. eſſentia ẽ oratiõ explicians naãlẽ rei, actꝫ hui ẽ intellig

ppter qd. quid actu ꝺ̄ꝰ ꝺicens sit etiã vtens, actu
& quia habet ꝺam aliquis artẽ ꝙ̄ꝺ. qñ abalio ꝺiçit
ne procedat in infinitũ. ex quo ſequitꝫ actuale ꝙ̄ habꝺi,
esse ꝺſtinꝯ ab actuali ꝙ̄ vtente.

Nota 6ta. vtens ſumꝫ poſſe pro habitu ſcientiꝯ per ꝺam
ſcientiã acquiſito, quo ꝺcs aliꝰ fuit vtunꝰ ꝺficiendo
Nihil endo, ſeu pro vſu ꝙ̄ habitꝰ ad exercitiũ. et ſic
ſcipa ꝙ̄ habitꝰ ꝺcitꝰ absolute ſumptꝰ. Sed tñ reſpectu
Scientiæ. vt ꝺcꝰ Regit & dirigere ꝓt ſcitꝰ
vi maaziꝰ ꝺctiꝰ ſciam, ꝙ̄ erat vi ꝺfiniendi,
Diffinire. et ſi Nihil paſſe vtens. ſeu poſſeſſiꝰ habita
& in vſu poſita ꝙ̄ habꝺ. et hui ſcitꝰ ſuꝰ applicate,
per actuale exercitiũ et ſcitꝰ ꝺcꝰ ꝺcens, habens
tm̃ ꝺcam actẽ exercitiũ actꝰ ab ꝙ̄ ꝺcꝰ vtens
paſſa ad aliqua ꝺcta regulatã, et ꝺ̄ ꝙ̄ ꝺcꝰ vi
Allegendi & ſcitꝰ. Sed Nihil ꝙ̄ habꝺi ꝺcente & nihil vi ꝺcꝰ
gꝺcente ꝺſtinꝯ ab intellectu.

Nota 7. ſumꝫ poſſe pro habitu ſeu faculꝰtate acquiſito,
ex ſequenti exercitiꝰ ꝺficiendi & etiã ipſi actꝰ intellꝰ
generãtꝰ in intellectu pro nro endo quoꝺ ad ſimiles actꝰ
reliꝯ ꝙ̄ ꝺcentis. et Nihil vtens actu, quia nondꝫ habꝺ
quidditꝰ ſua quid ꝺcant actꝰ, ꝺcente vero ꝓpoſitum
quare ꝙ̄ ꝺcens quoꝺ Nihil, vtens vero plenius hꝰ
ꝺcmiſſis.

Dico 2ꝺ. habitꝰ ꝙ̄ ꝺcentis realiter ꝺſtinctꝰ ab habitꝰ ꝙ̄
ꝺcentis. probꝫ 1. faculꝰtas ꝺcꝺi poſſe et faculꝰtas audꝺi
poſſe realiter inter ſe ꝺſtinctæ, ſed habitꝰ ꝙ̄ ꝺcentis
ſunt faculꝰtas ꝺcꝺi poſſe. et habitꝰ audientis ſunt faculꝰtas
audꝺi poſſe. ꝺ. ꝓbatꝫ m. ad Nihil illo faculꝰtates realiter

separaj, ut patet in aliis habitibus. Si proponamus hoc modo exercitus in fine entis istis artis saltatoriæ. Ens artis habebit optimus habitus istius. Et contra si nemo quis se exerceat in arte saltatoria, experietur difficultate in saltando. Sic novelli scripsit faciliùs sunt ista definitio ens sylogismi. Aliæ difficultes definiunt ut sylogizant. Sancte Thomæ facilitate exercendi ista est difficultas in tradendis istis. Doctissimus enim scripsit ista bonus sylogismus. ut difficulter datur, ut sint regulas illarum. qo.

R. adversarij ad primum totaliter difficultate, quæ experientia docuit habet ego Doctrinæ perfectas, in exercendis istis provenire rabiem mali, quia minime operantes scripsit debent curia mali denominari aliena. Sciens, Cujus mali notitia habet ego. et quia ille non ignota causam difficultas applicandi istis, istis. Defectus mali istaris causat difficiem statis exercendi ista, qo cognius mali istaris causat facilitatem exercendi ista. Cum sit eadem proportio. Sic artes religuarum sciarum sunt cognius mali istaris, qo artes religuarum sciarum causant facilitatem exercendi ista, et sic facilitas exercendi ista causata ab artibus religuarum sciarum sicut habitus ego ut entis. facilitas exercendi, qo habitus ego ut entis. et habitus ego ut entis. probatur hoc ego. habitus ego ut entis. causat ab artibus religuarum sciarum, sic artes solius ego. sic habitus ego ut entis causat ab artibus religuarum sciarum, sicut habitus ego ut entis. et habitus ego ut entis. ulterius ista adversarius. Ex Argumentor. quotienscumque defectus mali istaris istis difficultas exercendi ista, nisi impossibile sit ita exercere; sed per adversarius datur facilitatem sandi ista scripsit defectus mali, qo datur facilitatem sandi ista scripsit difficultas exercendi

ꝑfita, qꝫ ꝯ duo facultates ꝓsunt ꝺiuersi realiter.
ad 2dum R. aduersus. nᵒ ē difficultate in ꝺicto ꝑfitis mā.
entē artificiali facultate exḡ ꝺi ꝑfita, unde qꝫ viri ꝺocti
ꝺicti arguentant. seu ꝓbant esse ꝑfita, sola raal. ꝺi
urgent mag ꝓpositam, et ꝺicunt bonj sylenj nᵒ ꝓfitiuntur
a ꝺcḡ artificiali utente, quia ut quis ꝓficit ex ꝺirectiᵒ
artis, requiritur talis scientia et habilis reflexio et attentio
ad eandē artis ꝑfitam, ꝺ alias nᵒ ꝓficeret, ꝺ liter quis ꝺirectiᵒ
ꝑderet ab arte. Sed ꝺ̄ctᵒ quia ꝺ viri illi ꝺicti ꝺifficilia
ꝺant ꝑfita sylenor, ꝺ ꝺ̄ctᵒ ꝺ artificialis facultas
exḡit ꝑfita: ut ꝓbat. facultas ꝺ gentis per arty artfles
ꝺ artificialis, Sed facultas exḡit ꝑfita remanens in eis
mali viris ꝺoctis ꝺ gentis per arty artfles, qꝫ ꝓbat ꝫ.
quia facultas exḡit ꝑfita remanens in ipsis viris ꝺgentis
per arty Cum reflexiᵒ ad ꝑfita ꝺcḡ elicitos.
Probtᵒ 2ꝺ. arty ꝺcḡ multipliciꝫ generant aliquē habitū.
nā qui ꝓtendunt arty frequentati intendunt habitum. Sed nᵒ
generant habitū ꝺcḡ Docentis quia nᵒ sunt arty scientifij,
qꝫ alius habitus a docente ostenditur, probtᵒ ꝫ. nulla artis
artis ꝓtē intendere habitū ꝑē, Sed arty ꝺcḡ utentis sunt
arty artis, qꝫ ꝫ. patet, quia arty ꝺiuersoꝝ generum etᵒ
subalternatis ꝓhibentur nᵒ ꝓsunt intendere eundē habitū
alias habity ille sub ꝺ̄ctis genere modo ꝺiuersi ꝓpij
deberēt. Sed arty artis sunt ꝺiuersoꝝ generum, qꝫ. glossatores
istiꝰ artis ꝺcḡ Docentis et utentis, ꝑē sub ꝺ̄ctᵒ simulatiue et practiᵒ
Probtᵒ 3tiᵒ. habity ꝺifferunt ꝓ obiecta formalia, Sed obiecta formalia
ꝺcḡ Docentis et utentis sunt ꝺifficta realiter, qꝫ et habity.
probtᵒ ꝫ. formale ꝺcḡ docentis obtinet rᵒ. ꝺ scientia regulandi ad
faciendū ordinatam, utentis ꝺ ipse usus ꝓtendit, unde bene ꝺ
speculabile, alius operabile seu practiᵒ, qꝫ.
Probtᵒ 4tiᵒ ꝓbatur ꝺ alio et alio ꝺifficultas in intellectu, ꝺ tres

alij et alij aperendy habity realitas differunt; sed in in
lecta togni dalia difficultas in cognoscendo ppis et
alia in applicatne ppton, gō. 2m apat experientia in
Novellis tognis. Item bona habitum actuales sunt diverse,
Docentis enim et addiscere nec fulgi et vigili tradere pōta,
utentis vero aliter modo in stlarij effice. Item species re,
licite a ppis tgō sunt realiter idē, que relinquunt post
eliitas operatnes ppris tgō generes.

Obinies 1. ptē eaden entitas ab natalis et sensitiva et
vegetabilis, gō ptē idem habity speculativy et practicus. C. A.
ngo assta. Disparitas, quia licet repetiat aliquā differe
quādā ab natale v.g. Led. bos, nihilmin tā illa et natale
sunt predta oppsita, ut patet in hoc. Sunt autē predta
oppsita speculativum et practicum. Similiter solves 2gnem
eadem cognio ptē representativa realitatis et natalitatis, gō
et eadem species ptē representativa actuum, et potentie tgō,
hoc et tgō diventis et utentis. quia realitas et natalitas sparabiles
sunt. gō.

Obinies 3d. nulla operatio vera, ut aformis ppris tgō ad
operatne vera ut cognio veritatis. gō ois habity speculativus
seu diversus ut etiā habitus operatnes eliicendi seu utens. R.
ngo A. ratio, quia cognio vera ut cognio veritatis dicitur
extrinsece ab cognet. quia intellectus cognoscit, prout res ad se
ut a parte rei, sed operatio vera ut aformis ppris tgō dicit
essentialiter aliā cognet. quia intellectus cognoscit actus ut eliicibiles
ipsius ppris tgō, adhoc actus ut sunt realiter differentes alia
ab eis aformitas actus cum obbō, et alia aformitas actus cum
ppris, possunt habere pōtiē oppa. ut si Petrus, bos et natale
aal. ab Petro ipsa ppria tgō, quia possunt differentia
gery. et tā vera ppria, quia enuntiat oppa prout ad partes
rei.

Obiges hi subitant aliquis quid vocat nomine tgō

aliquis habitus scientificus et probabilis facultas exigit
ppter hoc habitus hoc vocatur, sic istius habitus scientifici
sunt istae facultates. qui. probo m. illud. facultas exigit
ppter hoc, vi cuius examinis sine difficultate iudicia ppria
hoc. sed vi istorum habituum scientificorum. ista examina, qui
quia vera examina, quasi vi istorum habituum scientificorum
exercemy sine difficultate. sunt ghoraces ppties logicis, qui vi
istorum habituum scientificorum examina sine difficultate iudicia
ppria hoc.

Probabat ulti quid ni enim hoc ppte dicta dicens? Cum
prudentes sit dicere, quid ni etiam quidvis alius disputare, quorum
imitabat hoc dicente et quo ad eius exemplo exercitii, cuando
fit hoc ipso hoc. Cuius usus est in actio quoda S. haud dicta
ac magis obtare experimentis, ea ipsa ostat allatis.

Probabat ulti Sanctos Augustinus Christum et Paulum eius Apostolum
scripsisse dialectice ppter eius usum, qui Iudaeos quibuscum
erat sedem et mores disputabant. minime igitur talem usum ea
dialectica, alias quo pacto dialectica denominaret, huic
Doctrinae f. placet subscribere pas s.

Pars duas: quoniam dividit totum potentiale in suas partes
debent partes participare naturam totius. sic quia dividit
aal in vocale et vocalale. utrumque necessario dividens debet par-
ticipare naturam animalis, quod etiam tal hoc docens quod utrum
debet ea vera hoc. sed sua, quamvis utantur hoc. vere ut sunt
hoc. quidquid suas debet docy alius habitus, qui sit hoc
utens. confirmatur. nam ille, qui utitur hoc, et vult dicere
dii hoc, qui vere qui utitur ppter hoc, hoc. R. illud
quod dicitur ut hoc docente et utente ea habitu inclinante
ad ppter hoc. quemis autem aliquando inclinari, ppter aut
dicitur inclinate ut clinate; et principaliter ad eligendum et hoc habitu
hoc ppter. quod dicitur dii habet hoc. sed inclinatus ad
ea engida, et hic habitus dicitur habitus scientificus, ut

peculatores, sive praetores, unde Cicero optime dicit Rhetorem vero esse illum, qui ita dicat, ut animos audientium ad quemvis exitum, quem ipse orator proposuerit, possit accommodare. Ita Rhetorica ex tribus constat, ex inventione, dispositione, et elocutione. Inventio est excogitatio rerum verarum aut veri similium, quae causam probabilem reddant. Dispositio est, quae ordinem et quasi membra orationi tribuit. Elocutio est, quae inventis rebus idoneis verba accommodat. Officium oratoris est, dicere apte ad persuadendum. Finis Rhetoricae est persuadere. Materia Rhetoricae est omnis res, de qua dubitatur, et de qua aliquid dicitur. Forma Rhetoricae est oratio ornata et perfecta. Efficiens causa Rhetoricae est orator. Orator est vir bonus dicendi peritus. Vir bonus dicitur, qui habitu animi bonus est. Habitus animi bonus est, qui virtutibus moralibus ornatus est. Virtutes morales sunt prudentia, fortitudo, temperantia, et justitia. Prudentia est scientia rerum bonarum, malarum, et neutrarum. Fortitudo est moderatrix audaciae et timoris. Temperantia est moderatrix cupiditatis. Justitia est habitus animi, quo unusquisque tribuit dignitatem suam. Dicendi peritia est facultas inveniendi, quae ad persuadendum apta sunt

acquisitj, quod sit ꝛ generat efficientes nisi ad actu tales
à quibꝰ ẽ genitꝰ. ad 4ꝰm R. Dꝫ̃ Aꝰ facultꝫ̃ elicivas
ptis ꝺꝫ̃ones Dꝫ̃ in nãꝫ̃ alioꝝ finem. C. in nãꝫ̃ ipsiꝰ Dꝫ̃
nꝫ̃.

Obiicꝫ̃ 4to. habitꝰ, qui efficit actꝰ ꝺꝫ̃mes ptis Dꝫ̃ Dꝫ̃
utens habitibꝰ ꝺꝫ̃ Dꝫ̃ ꝺꝫ̃ens habitibꝰ efficit eis mediꝫ̃ actꝰ
qꝫ̃ Dꝫ̃ ꝺꝫ̃ens habitibꝰ Dꝫ̃ utens habitibꝰ p ꝫ̃. admittit,
ꝫ̃. probꝫ̃ Dꝫ̃ ꝺꝫ̃ens elicit ptas, ꝺꝫ̃ ptas sunt actꝰ ptis ꝺꝫ̃mes.
qꝫ̃. ꝫ̃. probꝫ̃. hꝫ̃ sunt ptas: ꝺꝫ̃ quod debet ꝺꝫ̃are Dꝫ̃ et
ꝺifferentia; sylmꝰ debet habꝫ̃ hꝫ̃ ꝺenꝫ̃ ꝺꝫ̃ hꝫ̃ sunt actꝰ ꝺꝫ̃mes
ptis: sunt etiã ꝺꝫ̃ones ptas ptas facte qꝫ̃ R. C. ꝫ̃. Dꝫ̃ ꝫ̃.
ad probꝫ̃ C ꝫ̃. Dꝫ̃ ꝫ̃. illi actꝰ sunt ꝺꝫ̃mes ptis, q habꝫ̃ finem
ad faciendas ꝺꝫ̃ones ptas C ꝫ̃. iis aut habitꝰ q̃libꝫ̃ ꝺꝫ̃ones
nimiꝝ ꝺefinꝫ̃e et sylmꝰ Dꝫ̃ ꝫ̃ et q̃ptã.

Vrgebis Dꝫ̃ ꝺens, quꝫ̃ facꝫ̃ ꝺebet ꝺemonstrantes et
sylmꝰ tradit ptas. per ꝺemonstrantꝫ̃ protendꝫ̃ sua ptas
ꝺꝫ̃ hoc nã ptas facꝫ̃ nisi operando iuxta sua ptas. qꝫ̃
Dꝫ̃ ꝺens efficit actꝰ etiam suis ptis ꝺꝫ̃mes.
ꝫ̃ ẽ certa. R. Dꝫ̃ ꝫ̃. per ꝺemonstrantꝫ̃ formaliter Dꝫ̃
ꝫ̃. per ꝺemonstrantꝫ̃ pure mãale c. ꝫ̃. et Dꝫ̃ q̃ptã.
ad finꝫ̃ enim nã requirꝫ̃tꝰ, ut ꝺmus actus finꝫ̃ eus
actualꝫ̃ ẽ habitualꝫ̃ reflexꝫ̃ ad Dꝫ̃lãꝫ̃. ꝺꝫ̃ sufficit
quod habeat actꝰ certos et evidentes. actꝰ eus
finꝫ̃ reflexꝫ̃ Dꝫ̃ finꝫ̃tꝰ actꝰ formaliter ptis ꝺꝫ̃mes,
actꝰ autẽ certꝰ et evidentes ꝺꝫ̃unt ꝺꝫ̃ abꝫ̃ nulla
ꝺꝫ̃mitate.

Obiicꝫ̃ 5to. Dꝫ̃ ẽ 4ꝫ̃ sexta difficultas in ꝺꝫ̃mandꝫ̃
operantes Dꝫ̃ Dꝫ̃ difficultate ꝺꝫ̃ enti Dꝫ̃ Dꝫ̃, illa Dꝫ̃
teneret ẽ ex parte nãꝫ̃. ẽ ex parte ꝺꝫ̃mꝫ̃. ꝺꝫ̃
neutrꝫ̃ potꝫ̃ ꝺiꝫ̃. qꝫ̃. nam in operatꝫ̃ibꝰ nil reperitꝫ̃
ꝺꝫ̃ter nãꝫ̃ et ꝺꝫ̃mꝫ̃. ꝫ̃ probꝫ̃ ꝫ̃. na difficultatꝫ̃ quꝫ̃
Dꝫ̃ teneꝫ̃ ex parte nãꝫ̃ ꝺꝫ̃ponꝫ̃t alioꝝ, et difficultatꝫ̃
quꝫ̃ Dꝫ̃ teneꝫ̃ ex parte ꝺꝫ̃mꝫ̃. ꝺꝫ̃ponꝫ̃t Dꝫ̃ ꝺens qꝫ̃.

Gformati j. positio ignis, q̃ habet virtutē producendi alium ignē, et habita nāa capacē formā ignea nulla ē difficultas in producendo ignē; gō etiā posito habitu tradente hoc ptō. Definitio, dele q̃ ignis genus et differentia. ac habita nāa ad definiendū necessaria nulla erit difficultas in eliciendā vera definitione. probb ḡfatis. ñ minus potens ē virtute producendi facultate ignis ē virtutis eliciendi definitionē, quā nāa; quām potens sit ignis habita nāa formā ignea capaci producere ignē, non minus ille quā ipse ē potentia necessaria in agendo, alias diu posset quod audeus dixit et tria ē quinta principia arithmetices et cabens lingua latina habeat difficultatē in hac ignis affirmando. gō.

Gformati 2dō. Cuiet actiū amoris Dei et actiū amoris proximi sint ḡformati nihilominus habitū idem habitu pueri ē actualis influxus posse ad utrumq; quemcūq; dando scilicet quod ille habitus ē ipsi posse. gō cuiet actiū proximi et actiū ... ḡformes sint ḡformati, potentia idem habitus in utroq; influere dando facilē posse.

Rad. i. negdo n. eo ignis, quod difficultas eliciendi ignem ḡformem ptō ignis, negs se teneat ex parte formae negs ex parte nāe. sed ex parte modi ptō et formae applicandi ad praxin. sicut in pueris post cognita ptō et vero bono ḡfinitatis, difficultas latinē ignemdi tenet se ex parte modi applicandi regulas ad actualem structurā.

ad i ḡformati C. A. ngdo ḡfatis, ad probtē. Ideo vide partem antecedentis, nec ille quā iste potentia requiritur gō ille proponit sua obtō per rationis apprehensivas C. A. sensus ergo A. et ḡfatis. eo quod, ignis positis ḡfatibus sufficientibus erat necessarius ad eos illius exemplū ad ingendū, quod intellectus cognito de modo faciendo definitū

Ad Difficultatem, Deus potest dare habitum ignis, sine ignis, quia docentis ad tria naalis influxus posse ad illius ipsius posse. gō cuiet actiū proximi et actiū ... ḡformes sint ḡformati, potentia idem habitus in utroq; influere dando facilē posse.

et obtenta nãa nulla habeat in definiendo difficultate
n̄ quadrat dum, quid Rei arby Stantibus intellectu pos,
notatis pn̄ poterit apprehendi evidenter. tm. quod ultimo
exemplu probet multũ, notat enĩ quod intellectus n̄ modo
n̄ habeat difficultate in definiendo vt casu dato, sed
etiã ad definiendũ necessitetur, quod nemo dixit.

ad 2dm ḡnatur. C. A. ngo ḡntia. eo quod arby
amoris Dei et arby amoris proximi sint
tñ eiusdem speciei Theologice. ac duo arby amoris Dei
ejusdem arbi ,,,,,,,, Ego Docentis et autoris ut ḡformes n̄
tñ sunt distincti realiter. Sed etiã ḡntia Specifice. Ille
enĩ sunt arby dirigentes, hi autẽ sunt dicti. etiã
alterũ de ḡntia. quod facilitas dandi ḡpta n̄ facilitet
intellectũ ad arby ius ḡformes. preterea dabilia difficultas vt applicandi ḡptis, quod etiã in pueris colligitur,
qui optime fiunt ḡpta Grammatices, tñ ḡpta illa
ḡpta in faciendo ḡfectibile erant.

Obiicies 6to. Si est distincta difficultas vt ḡformandi regulas
ab ea difficultate inveniendi regulas, ad hanc sol̃ inde
utilegio datur distinctus habitus tam ab habitu
Ego Docentis, quod ab habitibus aliarũ ḡtiarũ ,,,,,
ḡpotens executivis, Sed talis habitus n̄ datur, qr. proḃm.
Si daretur eiusmodi habitus ḡpotens Ego executivus distinctus
habitu Ego Docentis posset solus ḡservare, Sed hoc
dici requirit, qr. proḃtr m. Soly illi superiores habitus
vi elicitivi et n̄ vi elicivi ad executiõ ,,,,, ḡpotens
Ego. Sed hoc dici n̄ potest, qr. proḃtr m. quia habitus vi elicitivi
ad arby similes et genitus, qr etiã superiores
illi habitus vi elicivi ad executiõ ḡpotens similem
arbitrij et genitus suis et genitus, Sed etiã n̄ vi elicivi
grãs ab eis dicitur Ego independentia. ad quam repugnat
vt vi elicivi. qr.

proxime v. re
tr. inclinat
proxime v. in
primos gres
sunt ea requis

Ḡformans, habitus Ego Docentis esset arby ḡptis ḡformes
qr n̄ datur ullus alius habitus distinctus ḡpotens Ego
executivus, probo. Ego Deus probat suo ḡpto re
demonstrante, eadem ḡ absolvit ngo ad primum principium
Sed ea fuisse n̄ potest, nisi demonstrante, quod ea ultio

gſſat, efficiat, gō.

Sformata vdō ſi docto habity ꝓtorū ℔ executy, is
v̄ pure directiue exequeret eadem, v̄ redderet expeditū
intellectū ad elicienda acty ibi ſformata, ſed hoc requi
rit, gō. m. prottō nam ſola habity ℔ drenata
exequeret directiue et reddit intellectū, ad elicienda
ꝓtia acty ſformata, Deinde acty habity executy
ꝓtorū ℔ sunt ſformy, gō.

Dicit facilem et expeditū intellectū

Ad 1. C. m. vgō 2. ad prottum C. m. vgō 2. ad huius
prottum C. m. vgō 2. ad huius denigs prottum Sformata.
Dis habity proxime v̄ remote vicinitat ad acty limitesen
gby gentty 5 C. H. dis habity vicinitat longe et ſfi
cacie vdō, vgō H. Sfgo etiā ſfgo, gō etiā ille habity
vicinitat v̄ proxime v̄ remote C. ſformata, vicinitat ad remote
et vi actu vdō, vgō ſformati. ratio Sformationis 5. ea quod
habity proxime requirat vicinitate ad acty, nisi dum
gdō dis requiſita adſint, ut elicia actū acty, ut actus
elicitus acty ꝓtis ſformes, proxquinitis directis ad
℔ docente, adeoqz habity ꝓtorū ℔ executus, ſi
ꝓpronatis existat in actuali v̄ habituali ℔ docente
v̄ ꝓtō vicinitate vi actu vdō ſformis, v̄ nō ta vi
cinitate vi actu 5 et remota, vi qua nulla 5 getradictio.

Ad ſformatū 5 vgō H. Ad prottum Sfgo m. ℔
ſua probat ꝓ demonſtratū pure nuda C. m. probat
ille pes formam vgō m. et ſui ſformata m. vgō ſformati
ratio Sformationis 5. eo quod alij limites nedū lenj, et
apte, ut ex illis ſfcatis clare et vi falſibilitate ſformes,
alij formales ꝓtorū demonſtratis de ſyllmo artificioſo,
et quity probanto nedū lenj et ꝓnes ad inſtruendā ſfcia
ſyllogiſticā vi ſyllmis.

Ad ſformatū vdō C. m. vgō 2. ad huius prottum vgō H.
ratio 5. eo quod ℔ docens directe exequatur eadem, v̄
tm exquirit eadem effectiue, aut pe modum vnius, nullus,
et talis, reddat intellectū ſpeculatiue ſufficiens eadem ad elicien
dum, v̄ ta facilem et expeditū reddit, facit actū

hoc habity ℔ti, et habitu Lgᵉ docentis. ac ideo ℔ portend
exequtorus dicty.

Obiices 2. Initiatus pot ℔ pria et imperia voluntatis ℔fitus
nacta promptu ad faciendum defectum; gᵒ nudy habitu ℔ plene
Lgᵉ exequtoy ℔ requiretur ℔ti. ℔ etc. 3. Tota facultas,
quam potest dare habitu a docente ℔ti, et nudy faciendi
generis, quod imperat voluntas, gᵒ
℔ti nat. dr̃ actualis Lgᵉ docens, et virtualis utens, et per hoc tᵉ ℔ti Lgᵉ
similiter, adeoq; tam habitu utens quam docens erit Lgᵉ plene alt
virtualiter idem gᵒ.

℔ti nat. 3tiũ quoad habitum arty tantum idem, ibi habitu
Lgᵉ sunt ℔ti, sed arty Lgᵉ docentis et docentis sunt
idem. gᵒ. ñ ℔ti nat. habitus, intellectiv et potentia
intellectiva, voluntatiu et potentia volitiua, in quibꝫ enim
hoc ℔fitum nᵉ sunt, quia arty illarum sunt idem
similiter potest ℔ ad quinq; Sylmy et arty Lgᵉ utentis
Rad. 1. Lgo ℟. ℔fitus in actu primo ad faciendum
definitum Lgm liter C℟. ad faciendum finale, ergo ℟. ratio
℔ti docentis et eo quod multi nituntur ad eius endem arty
centes ppta Lgᵉ, nᵉ tᵉ omnino illam habent quia ℔fitus
ad operandum nᵉ quicquam nat, sed tm̃ dirigens.
ad ℔ti nat. 2 ergo ℟. habity erit Lgᵉ docentis aut ℔fitus
aut per modum impulsus quorum ad eius endas operandi
adeoqꝫ facultas operis faciendi nᵉ et nudy et rationis qua
fiat debeat.
ad 2dm ℔ti nat. 2 negᵒ ℔ti an eo quod pluralitas eius et virtutes
et multa idem. et tᵉ realiter sunt ℔fitus.
ad 3tiũ ℔ti nat. ℟. tm̃ ñ. tm̃ ñ Sylmi ex falsa. si
impulsio auxiliatis, ut auxilio ad adversarios. ad secundum
patet ex dictis, quoniam actus ℔ti quanto ita effect,
liter ut ut Deus et creatu ut sunt ℔fitus creaturo sunt
necessario effectus Dei. deinde etsi Sylmus effectiv procedat
ad Lgm tanquam a Lgᵉ dirigente Lgo exerceat ℔ Lgᵉ docendo,
et tᵉ ℔ti arty Lgᵉ docentis quia ad pria nᵉ eluitis,
Colliges 1. Initiatiu pot ℔ pria et actui voluntatis habet quidem
in primo actu promiscue ea requisita ad faciendum definitum finitum.

ꝯ aute ad facili faciendam. Juxta ꝯ potest id eo excludi necessitas Ego videntis.

Colliges 2do. ab assensu ad dissensu nulla ꝑ paritas, quia assensus et dissensus nulla speciale gerunt artificii. Ideirco. quod ego dicens et videns gerunt. nulla etiã ꝑ paritas de habitu infusis, quia habitu infusus ꝯ dat facili posse. sed tñ ꝓ hiis.

Colliges 3tio. Ego equivoca, potest diversos effectu gradusve ꝺ habitus, quia datur ratio ꝺ tñ posse generare ad talem actu, ex quo genitus fuit.

Colliges 4to. habitu. Ego dicatis absolute dissensu, et ꝑ diversitas ꝺ sum ende ad diversu modo tendendi ego ens dicens tendit ut hic actu, potue, et dicitur, videns vero effectue, et hi modi sunt valde diversi

Colliges 5tio. nulla ꝺ etiã paritas ꝛ existente vice quieto, et dum ꝺ sub nobe, quod a se una ꝛc dissuetis, quia res dr ꝺ sub nobe, manet quo ad entitatem quam habuit inee quieto invariata, unde tñ audit ibi novum arridens motus, at ego videns, dum sub frequenti usu ꝺ, variato extitit, quia frequentatis actibus fugus, ei novo entitas habitus, sum ego dicit ex proponit haec habitu. Sed ꝛc facili, habitu auté data ad facili operandu ꝺ tñ ꝓ hiis.

Quæstio 2da.

Quid et quotuplex sit virtus infusa?

Notas. Duplex assignatur virtus infusis juxta triplicem ad defensa judicium nimirum et verbi vam, una ex parte intellectus, altera ex parte voluntatis, hinc appellatur moralis seu Ethica, quæ perficit voluntatem. et ꝛc tñ ꝓ hiis exercitata etiã facili perficit suos actus elicite, Cujus oppa ꝺ bonus si dicitur intellectualis, quæ perficit et facilitat intellectum ad facienda operanda, quæ pro objecto habet verum, hanc virtutem definit Arles in genere, virtus ꝺ habitus, qui facit bonum habentem, et opus ejus reddit bonum. item aliis,

virty d' Disposito perfeti ad actum. Virtutes autem sua
eadē pro sola virtute intellectual. Definit: quod sit habity
q̄ps affirmando ē rādo aī Jēsū dixit verum, id ē quod ps
Jsta infallibilis elicit operatiōes Jpē veritas.

Virty appellat habity seu qlitas ex frequenti usu acquisita
cuj⁹ vsa potentia ad ē, eāq̄ perficiens, disponens ac
inclinans ad similes actus eliciendos: a' Obis q̄ia dicunt
per hy perfecti ē bonū habentem intellectū. Hic ē intellectus d'
unitas humana tali habitu ornata, per quos bonū electum
intellectui haud potentiam actus: qui perficiunt per habitū
scientiæ acquirunt bonitatem formalem.

Bonitas hæc dplex d' una moralis: ad quam Disponit
habity voluntatis: Alia intellectus: ad quam Disponit habitus intellectus.
Habity veritas intellectualis: ad quam Disponit habitus intellectus.
Nota 2ª d' istis habity in quibus in ordine diuisit actus intellectus:
vn⁹ intellectus, scientia, Jpientia, prudentia, artem. nomē
intellectus n⁹ intellectus potentia intellectus, hic enī n⁹ d'
habitu acquisitus, sed habitus principium principiorum quo
intellectus Disponitur et promptus redditur, ut bene versetur circa
prima principia universalissima, quæ intellectus sunt universalissima
sciat enim intellectus intueri in alterum sciendo, et ab his
ille descendere. In quod autem differunt habitus intellectus habitu
unius scientiæ actus: eorum veritas ab his actu descendet
nomē scientiæ, prout dicit, venit cui notitia distinctiva certa
et evidens de aliquo nō universali ex primis certis et evidentibus
ut ait Artes. ubi dicit, quod sit cognitio certa et evidens
per causas, prout quas scit, et nō potest se aliter habere
hic d' habitu ex demonstratione phi artes evidentes causas.
et in talibus. intelligitur per suam demonstrationem, ex quam ex
primis veris inferimus aliquid evidens: de ante principium dicit:
dis hoc scientialiter sine demonstratione. Ipso de suo cathegorice
et mirabiliter principio. pro quanto ps sit certissimus
altus. quia tē ipse Deus excludit a rāne fidei, sicut et
fides humana, quod de veris virtutibus intellectus n⁹ dicit potest
Nota Obis. optentes virtutemq̄ Jpientia, nam intellectus et fides
possunt audire cum Jpientia. n⁹ in rāne virtutis, sed etiam

Definitio Scia.

vi prodto ho speciali; quid vltraps quæsitat rem per cãs,
seu per demonstratem ex primis obi et evidentibus.
differt tñ Sapientia à Fide, quod Fides nñ Judicat de prin-
cipiis primis et evidentibus. Sed ex illis Sapientia reducit
cetera. Sapientia autẽ circa principia versatur,
et de illis Judicat, quæ principia ad hanc, quam
ad aliam partem cant attribuendo cui libet ... sua prin-
cipia; vltimo Logica fuit de primis tñ obtis disserunt.
Sapientia de rebus altis, reducendo eas ad cãs seu
effectibus, seu finales, cum autẽ sint cãa
universalissima Deus tam effectiens quã finalis
justa illud. Ego sum principium et finis; ideo res
omnes ultimate ad hanc cãa refert. et reducit, in hoc
differt Sola Theologia cum Sapientum magistro quem nomen
Sapientia. Dicta hæc virtutes, intellectus, Sapientia et
Scientia pertinent ad partem ad speculativã, quia per
eas Sapiens vi ejus Cathe obti, et nec progredimur
ad operanem, si sua studio ipsa acquirats. Prudentia et
ars ad practicam ad partẽ spectant. Prudentia et
Artes: quod sit habitus cum vera ratõe artibilis circa ea
quæ mala et bona hois sunt. Prudentis autẽ hois
quod sit efficaciter de eis, quæ ad bene vivendum spectant
in universali. per hæ artes intelligunt artificia morta-
lia seu arty voluntatis, per quos hõ efficit bona et mala,
et promovet ad facilitatem, et ab ea removet, Scientia habitus
certa rei de rebus agendis, qui in intellectu
residet, practica. Cuius efficiens seu Factiva de rebus agen-
dis vero definitis ad Artes, quod sit habitus vera cum ratõe
effectivus, in his ars et prudentia conveniunt, quãdiu
versatur circa ea, quorum principium in rebus sũt, et quæ
aliter se possunt, et regiõ differunt in hoc, quod prudentis
sit habitus activus, vero ars habitus effectivus.
Nota 4to Circa hos habitus vna parva difficultas, quid sit

quid sit intelligendū per habitū artium et scientiarū. seu factarum. ꝙ quandoq; differant artis et factis. ego dicimo nomine artis nō tm̄ debere intelligi artes illiberales. quarū autores sunt externi et serviles; sed etiā artes liberales, seu liberas. quarū autores sunt interne et rationales, seu transeuntes dicitur ab actibus voluntatis. seu appetitiui, huius modi artem dicit posse quam; quā actione cum vera ratione efficit. sicut etiā, quod ars versatur circa aliqd solubile; quod sit quis in re artificiale, quemadmodū nō dicitur proficiens per se fiat. sed ex profectione artis. Cuius operatio sit proficiens in opere efficiente, seu in intellectu humano. tam quis artificiale sunt quis intellectus; quas cum ratione seu directione agatur quorū elicit ꝓpriū. ille quod per habitū artes rationis et intellectus humani intendant seu tanquam finē ipsius operantis debitū ꝓpriū, seu operatio manens intendit ꝓpriū; dicit ad cuius operationē ꝓpriū, Cuius rectitudinem à quo efficitur, agatur etiā ꝓpriū in ipsa ars dicit, quod ars debeat sua practica dicit possunt habitus cum ratione effectus; ad ipsi versantes circa operabile intellectus; sicut artem à prudentia per hoc dignū; quod ars intendat operantis rectitudinem seu bonitatem actus iuxta ipsa talis artis. nō autem bonitatem operantis. Prudentia autē intendat bonitatem et rectitudinē ipsius operantis, nequit enim dici artis prudens, nisi a bona voluntate elicitū. quis autē artificiale ab ipso nō recte esse habeat posse. nec etiā aēs suas appellat ipse artes, sed solum suas practicas, quo versantes circa quod proficiens dicit notis. seu quo à pure speculative differant. seu exemplant obiecta sua. sit physica et methaphysica, sed effective versantes circa obiecta, utiquis falsa artificiosa intenta efficiant. Eiusmodi sunt diversimodi operationes. quare nec est vera doctrina artes asserere ... suam practicam ad aliquid operare, quia ipse artes phoebam moralem et artes vitae suas numerat. quod autē de artes in divisione scientiarū in quinq; membra sua ab arte distinxerit, tanquā membra diversa. inde factū patet, quod in tali divisione sua augerit

ꝺ̃ in toto ſua habitudine, ſed ꝓfecerit ad ratne ſuis perfectiſſima, quo ꝺ̃ pure ſpeculativa. artes liberales ſunt ſeptem:

artes liberales ſunt ſeptem.

Lingua, tropus, ratio, numerus, ſonus, angulus, aſtra. ꝺ̃ ſ. Gramatica, ꝓhetorica, ⅄ica utens, arithmetica, muſica, Geometria, aſtrologia. Colligi et hiſtoria ad ꝓhetoricã ꝛeferuntꝛ. ꝓe ly ſaltiues. ꝙ celebrãt artes mechanicas, quo ꝙs externũ organũ corporeo efficiunt. quę etiã ſunt ſeptem:

artes mechanice ſunt 7.

Ruꝺ, remus, arma, faber, vulnera, cana, rates. ꝺ̃ ſ. agricultura, venatio, armatura theatrica artes ꝺ̃ quibꝫcunq; ꝓparant. ad recreationem ſenſus. ſeu figuras quascunq; ꝺ̃fingunt: medicina, Cauſidicus et naviggio. ad has oĩa reducunt, ſ. ꝺ̃.

Deus. ⅄ꝯ vdũ aes tres partes ſuas, annaliticã, logicã, ⅄ꝓhiſticam, ſ virtꝰ intellectus. ꝓobꝫ: virtꝰ intellectualis ſ habitꝰ, quo aſſentiendo v̄ rndo ad ſpem ſuũ verũ, ꝺ̃ ⅄ꝯ vdũ aes tres partes ſ talis habitꝰ, ꝙ. ꝛ. ꝓobꝫ. ⅄ꝯ vdũ partem annaliticam ſ habitꝰ intellectꝰ inclinans ad infallibilia ꝓpta de ꝙlĩ ente ſyllmo demonſtrato. vdũ partem logicã ſ habitꝰ inclinans ad ꝓpta infallibilia ꝓpta de ꝙlĩ ente ſyllmo probabili; vdũ partem ⅄ꝓhiſticã ſ habitꝰ inclinans intellectꝰ ad ꝓpta infallibilia de ꝙlĩ ente ſyllmo ſophiſticis. ꝺ̃ qꝫ habitꝰ inclinans ad ꝓpta infallibilia aſſentiendo v̄ rndo ſpem ſuũ verũ, qꝫ ꝓpta enũ infallibile ſyllmũ dicit v̄ vtile, alias ꝓpta n̄ eſt infallibile, ꝺ̃ fallitꝫ ꝙ ⅄ꝯ vdũ aes tres partes ſuas ſ habitꝰ, quo aſſentiendo v̄ rndo ad ſpem verũ ſuũ. ita ⅄ꝯ vdũ aes tres partes ſ ſua: ꝺ̃ ſua ſ virtꝰ intellectꝰ, ꝙ. ⅄ꝯ vdũ aes tres partes ſ virtꝰ intellectꝰ. quod autẽ ꝓpta ſpem infallibilia, patet inde, quia aes alia ſua ſtuata ꝓpter ⅄ꝯ. ꝺ̃ aes alia ſua ſunt infallibiles, ꝙ etiã ꝓpta ſpem, quibꝫ ſtuata, ſunt infallibiles.

Obiectꝫ: virtꝰ ſ. quę fuit Rom habenda, ꝺ̃ ⅄ꝯ

ꝛ fuit bonus habentem. gꝰ ꝛ ꝯ virtus. ꝑm. probꝫ. quia
ꝺr bonꝫ ẽgrius. sꝑs ꝑmus hoꝫ. gꝰ ẽgꝰ ꝛ fuit bonus
habens. R. ꝺgꝰ m. fuit bonus ꝑticulariꝫ. et vi ꝺ genere bonꝝ
ergo m. bonus fuit subꝫ quid. et vi aliqno genere bonꝝ
C m. et eadem rone ꝺcitur m. ergo ꝺgitur. ad probꝫ
m. patet. ẽgꝰ fuit bonus hoꝫ ꝛ acqsiti ens. nomen habentis
totꝫ. sed tm intellectus. ꝺ quo recipit ꝺgitur. nisi ne
vi intellectus fuit bonus ꝑticulariꝫ. et vi ꝺ genere bonꝝ. ꝑtem
ꝑtis subꝫ quid. et vi aliqno genere bonꝝ. ꝑtem
vicinat. ad eliciendꝫ ꝑfa ẽgꝰ. quod vera sunt et
ꝑfallibilia. ẽ quare ꝑfa ẽgꝰ. quod vera sunt et
ad operandum rem bonꝝ. sed tm ad ꝑticulare
ꝑfectiꝫ. h. ẽgꝰ est virtus denotans rem bonam. sicut
denotat ꝓfectus. sed ꝛ denotat. gꝰ ꝛ virtus. R. ngꝰ ẽ hoc ꝺ ratione
m. quia aute virtus moralis. ꝓ ꝺfectꝫ denotat
hoc bonum. ꝛ vera virtus intellectualis. ratio ẽ. quia alia
voluntas. sed aute intellectus reddit bonum. sed exeo hoc ꝓfectꝫ ꝺnotat
quia quis habeat rectum intellectum bonum. Nisi tm bonus ꝓfectus
quid. et eo quod habeat voluntatem bonam. Nisi absolute
bonus.
ꝺtinguꝫ. ẽgꝰ logica et sophistica ꝛ ꝺponunt ad bonum
gꝰ ꝛ virtus. probꝫ. logica ꝺponit ꝺ syllogismos probles
bonꝝ aligꝺ sunt falsꝝ. sophistica ꝺ fallibles. non ꝓfectus
sunt falsꝝ. gꝰ ꝛ ꝺponit ad bonum intellectus. seu
veritatem. R. ngꝰ ꝛ. ad rectum ꝺgꝰ ꝛ. logica ꝺponit
ad probles syllogismos. et sophistica ꝺ falsos. mediate ꝛ. immediate
et elicitive ergo ꝺgitur. logica ꝛ immediate ꝺponit
ad infallibilia ergo ꝺgitur. logica ꝛ immediate ꝺponit
ꝺ infallibilia ergo ꝺgitur. logica ꝛ immediate ꝺponit
ꝺ ꝓfectio ꝛ ꝺsolvendo ꝛ faciendo. quod vera sunt arte
ꝺ elicitive vera. quod quid fallibilis syllogismi probabiles. et sophistici.
ad quos tm mediate ꝺponit ꝺgꝰ. quemadmodum ꝺcitur
habens elicienter. ad habitu intellectus. ꝛ ꝺbet esse
virtuti. ꝺgitur. quod ꝛ illiꝺ. defuit ꝺ bonitate requisita.
sine qua prudentia. quod virtus intellectus. semper adsit
sine ꝑfectu.
ꝺstat. habitu practicus. qui ꝺgꝰ ꝛ habitu in solis ꝓtis. sed

tendit ad quos, qui nisi quos sit bonus, etiã habilis ad illud
operandum. 2° erit virtus. R. Sylvester, ergo &c. Ergo ysta
misi quos sit bonus bonitate intensa ad quos habitus gratia
Comitas à Logica in nisi quos sit bonus aliquo genere bonitatis ergo Logica
operatiuis liberata bonitas aute ipa intensa in operatiuis, quos dirigit sua
gforem illa, aliq nonẽ artes partis, seu gformitas aute eum ptis, quia ars
in ptis. operatiua habitus, quamvis nõ semper habeat gformitatem
cum obto & alia bonitate, semper habet gformitatem
gbonitatis sibi. si ad ranem virtutis. et arte liberi est medius
illuy sint vere. nec requirentes, ut sint tales artes medias et
directiuy, ignorentes, quãdo ars rede parandi verentia ad quid ordi-
nabilis ars male peragendi; parandi; ingrediendi scribendi
udes intellectus. sed non & absurdum, qd ei id, ex quo sequitur
nõ. probo. quia illa, ex quibus falsibus ysta tenent ex quibus
obtuli, aliter res artes eliciter et imediatos ad semper dicit
verũ. ergo probo etiã nõ quia ad artem male pingendi; quia
ars male pingendi opposita arti bene pingendi; quia
virtus potest ee oppositis virtutis. qi ars male pingendi
& virtus. quoad religiosa etiã artes probo eadem nõ. quia
illa artes scientiã humanitas legibus prohibentes. R. C.
ergo nõ. ad primã probatur ergo nõ. quia qui fuit regulatus
juxta quas si bene peniget, operabitur bene, si vixta illas
2° bene peniget, operabitur male. idee potuit quantũ secun-
ũ suu habilitu sed utrũ & talis, qui attendendo ad regulas
ad semper dicit verũ. ad 2dã probatur quia; ideo prohibet
virtutes illas, intellectus, quia dant ouasne ad actus malos
Officiales Christi pro Ignatio stang nostrio. virtute nemo male
utitur, sed ergo Sophistica multi male utuntur, neque
ad decipiendos alios, qi illa n° erit virtus. R. Ergo nõ
virtute morali nemo male utitur. nõ. virtute intellec
ergo nõ. transeat nõ. ergo Ignatius. ut Sophistica ad
decipiendos alios n° est virtus intellectus; sed voluntatis,
unde licet voluntas salvã sua virtute deuseare n
posset intellectu ee finul pro ubi habet decipi, ut
Deuseare pro distute.
In habitu virtus moralis efficit hoc Christus bonum, q
dica virtus intellectualis; R. C. t. ergo Ignatius. qui

Virtus moralis efficit hoc actu et capacem vitæ æternæ, quod est speciale bonum; hinc S. Thomas virtutes morales appellat virtutes civiles. Intellectus autem secundum quid hoem nempe secundum intellectum perficiunt solùm; adeoque multi Logicâ male utuntur in illo genere, ad quod ex fine hic à Dialectis, sed ad quod Dialectis, nemo ait male uti; quod autem quis male utatur, hoc fit per accidens.

Quæres an etiam Logica utens sit virtus intellectus? R. 1. Logica utens analitica, topica, et Sophistica sit virtutes Intellectus.
Logica utens analitica est virtus intellectus, ratio est, quia per hanc intellectus recte dirigit voluntatem. R. 2. Topicam quandoque esse virtutem intellectus; licet nomen virtutis aliquatenus rigorosè pro qualitate habitu perficiente intellectum. R. 3. Logica, quo intellectus de re bona obiecto probabili disputat, est perfectio intellectus, et evidens enim est, quod melius sit scire aliquam rem probabiliter, quàm penitus ignorare. R. 4. Topica utentem in rigore Aristotelico non esse virtutem, ratio est, quia virtus in rigore Aristotelico est habitus, quo ad semper et infallibiliter verum dirigit. Sed per Logicam Topicam utentem hoc falsum dixit, ex. gr. Arist. lib. 6 Eth. ubi existimationem sive opinionem et suspicionem à ratione virtutis excludit. Quia fatendum est, utpote eam ad dicta falsa.
R. ad 5. Logica Sophistica utente, eam nullomodo esse virtutem, si accipiatur pro habitu inclinante ad efformationem Syllogismi falsi fallacis: esse autem istam minus rigorosè sumptam virtutem, si accipiatur pro habitu inclinante ad dissolutionem ejusmodi Syllogismi: ratio prima est, quia sic sumpta nequam est bona intellectus, tandi vero ratio datur ab oppositis, hoc enim modo accepta Logica utens Sophistica est magnum bonum potentiæ intellectivæ, nam detegere et solvere fallacias, quis dubitet, esse singularem ejus perfectionem?

Quæstio 3tia

Qualis Virtus Intellectus sit Logica?

Nota primo. Nomine Intellectus n̄ intelligi hic potentia Intellectiva. Sed habitum primorum principiorum, qualia respicia ſt, totiũ ē magis sua sorte, n̄ ſit simul ē, et n̄ ē; quapropter dicitur ē, logican n̄ ē intellectum, quia n̄ē habitq primoꝝ principiorũ, cum hoc a Logica demonſtrari requirant, ut sole ex terris nota; hũ autem intellectq Sumits god sit habitq primoꝝ principiorum, quia n̄ versats circa actus morales, cum tñ sit habitus cum vera ratione agendi; circa eas qđ bona ꝛ mala hoi ſt. Negs etm Sapientia dicitr, quia Logica n̄ versats circa caas altissimas, quas Scies Divinas cognoscat, negs de eis primis principijs iudicat. Nec etm est ars factiva, sed activa, quia nullum opus externũ ponere relinquit, god ex ignis directiõe fugiet, et etm qđ dicitr habq vera ratione operativus.

Sur Logica n̄ sit intellectus prudentiæ nec Sapientia nec ars factiva

Nota 2. Sumni Scientiã à Scto triplicẽ, i. Intuitã, pro cognitione evidenti, qđ prob. tantũ exercitz, et ad alias Scientias n̄ refertr, quam Divus Thomas vocat Scientiam simplicẽ. 2. Summitz Catẽ, pro quacunq; Cognitione etm̃ discursiva, sic eam sumitz dum ajt Scies: Quis Deũ scire desiderat. 3. Sumitz priũ pro cognitione evidenti discursiva, sic eam definit: Scire ē rei demonſtratiõe cognoscere. Logica in primo ſsu n̄ ē Scientia, quia refertr ad alias Scientias, cum hab instrumentũ earũ, ē tñ in 2do quo ad 3tiam.

Scientia quoad Summitz.

Logica dr ē Scia quoad ois 3. sortes

Quo Logica docens quoad 3 suas sortes ē Scientia, n̄ ars, vtens vero ars n̄ Scientia. P. m. Scientia est cognitio evidens rei necessariæ per demonſtrationẽ acquisita, Sed omnis in sorte Logica vel Sophistica, quam analitica habitq talis cognitio, go. prob m. Logica demonſtrative procedit ad hoc ut elenchos probandos in obg suis partibq, go. &c.

ita bene ostendit apparentia de Syllmo Sophistico, tanquā
ejus possit ꝑ veritatem rovis in fallacia equivocationis, tanquam
ꝑ unum medium. heis ꝛeffte de hīc ꝑ aal vāā, similiꝫ pro-
batus in topicis, gō: S.A. in parte tractatus. vicesse hoc gelusis:
Syllmꝰ factus in Barbara, necessario geladit; demonstrato, q via
principia; Syllmus ostans steiby terminis impl bene dispositis
necessario geluit, talis ē Syllmꝰ factus in Barbara, gō hoc
gelusio ē scientifica. in analitica posteriore hoc Syllmus
demonstrativꝰ ē generativꝰ scientiꝫ, demonstratꝰ scīc. Syllmus
procedens ex necessarijs est generativꝰ scientiꝫ, talis est Syllmꝰ de-
monstrativꝰ, gō. ē ē notitia acquisita ꝑ demonstrationē. ista est
ostendit apparentia Syllmi Sophistici, ꝑ 4 terōs, et de topica
probitas, non dīs Syllmꝰ ostans probitꝫ ex missis inest gelusioē
probitꝫ et generat quinicem, sed, gō, Similiꝫ probitꝫ quād unreglꝫ
predō de multis, gā in multis, deforō ht notificativa qualitatis
xi ipō esse ea genere et differtia, et hīc de alijs, gō p.

Confirmatō, Logicus ē Scius, gō Logica ē Scientia, q habitus tenet
à quibusdā, et patet. quia ex pte causē novit. Item ois demonstra-
tive profiens dicit Scias, hīa ē enim effectꝫ demonstrationis, sed
Logicꝰ dicit demonstrative profiens, et etm topica sophistica, gō.
S.M. Logicꝰ tm tam de Syllmo topico quoꝫ demonstrativo ex
cujus definitione, quod generat nobilitatem, quam de Sophistico ex
ejusdem definitione, quod genere et errore, gō.

Probō. 2. Logica docens hōs oēs ḍditive requisitas ad scientiā ostens
ngrosse et quidē dictam, gō t.S. Logica docens hōt notitias actus, ē ars.
puta cognitiōs de nāa et scientia Syllmi, potionis p. certumq.
principatꝰ, et passionꝫ, q̄ꝫ demonstratis intellectꝰ firmē adhereat,
et indubitata certitudine assentiat. 2. Inclinat ad notitias
evidentes c. m. ſt Cognitio Syllmi, quod effect 3. terōs et totidem
potionꝫ, quod potius Categorica effect uno habito et uno
predō. 3. et versatur circa obiecta necessaria puta
circa Syllmꝰ, cujus scientia necessitꝫ gnecitꝫ cum passionꝫ

p. aquirit p demonstrationē. Nam ratio artis repugnat Scientiæ; ars enim circa singularia versatur; quia autem circa generationē rerum, et generatio è singularium; Scientia vero è Universalium. Ars agit de stringentibus; Scia de necessariis; g̃ ars versatur circa singularia; Scia circa universalia; ars agit de stringentibus; Scia de necessariis. cum Logica docens sit Scia, n̄ p̄t ee ars. tum quia Logica docens è habitus Speculativus; ars autem ars è practica, et operativa.

Probtr ḡdus quod Scientia porte. Scia utens; ut utens foalib n̄ è grossens; sed efficiens ⁊ obtinēs; g̃ utens ut utens n̄ è foalb Scia. Ista p̄z evidens; quia Scia demonstrative grossit. A. g. p. v. g. qui definit tagidem n̄ grossit reflexe ipsā definitiā, sed tm̄ usan modenit: g̃ uti foalib aliqua re, n̄ è cognoscere; sed tm̄ efficaciter juxta Regulas cognitas. hoc autem, quod de aliis Scientiis diximus dictum puta etiam in ipsa Logica utente, quia dum juxta Regulas definitionis definit argumentū, tm̄ n̄ utitur Argumentatione, quam cognoscit, quia tunc non reflectitur ipsa ipsā uti ut uti foalib n̄ è cognoscere; sed efficaciter cognoscit. Logica utens n̄ p̄t esse foalib tm̄ ex habitualitate habitus Logica utens possidet Scia, qua certus tam ipsius Logicæ quam aliarum Scientiarum redditur et scientificus.

Contra 2m̄ ḡdum p. porte. Scientia debt aquiri p demonstrationē; sed hanc Logica n̄ p̄t aquiri; g̃. prob. m. Omnis demonstratio debt esse in modo et figura juxta præcepta Logicæ. Sed demonstratio, qua g̃ acquiritur Logica n̄ p̄t esse in modo, et figura juxta præcepta Logicæ, quia si talem demonstrationē posset aquirere Logica, g̃. Logica sufficit enim ad acquirendam demonstrationē Scientia, certe et evidenter deducere ea principia lumine naturæ notis.

Contra 2m̄. Logica è modus sciendi, g̃ n̄ è Scia; absurdum enim est quærere, ut fiat habitus Scientiæ et Scindi modum. Sic Nos, ubi nota, Logicam n̄ esse modum Sciendi respectu Chi, alicuius Scientiæ, unde explicari p̄t quodlibet principium, similiter dicas: absurdum è dicere modum Sciendi, et Scientiā, hic sit modus sciendi respectus hujus, et tamen etiam hic Scientia. Logica respectu hujus n̄ è modus sciendi. Sed respectu

aliarū Scientiarū. N. et modus Sciendi distinctus à Scia, quod hic
n̄ è, quia Logica n̄ è obiecta à Scientia ut modo Sciendi.
Obicies 2° tio Logica è instrumentū Scientiarū, g̃ō n̄ è Scientia, nam
instrumtū d̄ebet esse eiusdem rationis ultima cum re, cuius è instrumtū.
R. Instrūtū posse genere generice, cum re, cuius è instrumtū, altō n̄
specifice. Vt navigationia, ferri fabrica, pyxis &c artes, licet pro-
bit instrumtū navigatoria, 2da equestris &c. huic cum n̄ gō Logica
possit d̄ici Scia, quamvis instrumtū Scientiarū sit.
Obicies 4° Omis Scia d̄bt habere obiectū necessariū, quia ois cognis
è certa, et evidens, qualis n̄ est, si n̄ haberet obiectū necessariū, nō
perficeretur è, sed Logica n̄ hbt obiectū necessariū, quia nulla ope-
ratō intellectus, è quidem necessariū, cum possit d̄ici, et n̄ d̄ici, g̃ō.
R. Pm. d̄bt habere obiectū necessariū, quoad existentiā N. m. alias
Physica n̄ esset Scia, quia corpus mobile, quod abrellā ipsi desert, n̄ existit
necessariō, d̄bt habere obiectū necessariū quoad essentiā, seu gremiō
Predicabilium subiecti C. m. et hi effectu m. N. sīgō, eadem die ad nostros
licet enim operatiō intellectus n̄ existat necessario, hbt tñ necessa-
riā sua proprā intrinseca: Sic deffinitio licet possit n̄ existere, n̄ pt tñ
n̄ esse clarior sua definito, si existat. Ad hinc refelquetur argu-
mentum. Logica obiectū è necessariū, g̃ō quantum ad hoc n̄ è imi
excellentis Scia.
Obicies 3° Scia ut refert communē principiū, n̄ datur de singu-
laribus, sed Logica versatur circa operatiōes intellectus singulares, hic
et nunc à nobis efficiendas, g̃ō R. Pum axiomatis est, n̄ dari
Scia de singularib⁹ reduplicative sumptis, et sb nulla ratione
communi, nisi vero sumptis sb ratione quadam comūi, et specificativā,
Logica autem versatur circa operatiōes hoc dicendo modo. Actus enim
cognitionis dirigens obiectum ad definiendum hoc, versatur quidem circa
singulare definitiōe sui, hic et nunc efficiendā, sed hac ratione,
et quam queris cum qualibet alia deffinie, quatenus talia ois
deffinitio d̄bt gerere eandem deffinitā. Ad 2do: versari circa singula-
ria n̄ videtur esse omnino ultra rationē Scia, nam Physica tractat de his
numero, celis, et hi n̄ est Scientia.
Colliges 1. Qualibet Scia d̄bt unā determinatā materiā, et obiectū
determinatum habere, g̃ō et Logica hbt, hic est intelligendū de mā

proxima, et n̄ de remota, materia logicæ sit aggregatio mentis, ad
sensum declaratu sufficiendo ad cognoscendum obiectū male logicæ vita
quorundam sententiā: hic ens fibile ē quidem unum et dedicatū
una non proxima sit cognitū, et determinatū. Hinc Dialectica disputat de xlo obg tanquam
in ratione obeti mālis, Physici obectum proale logica ē etm unum
Deus, et possunt de obecto remoto, n̄ autem proximo: et licet oēs res ad mīdi eventa
ē, quia cognita. ē obiectū proximum logicæ, adhuc posset dici, quid unum in ratione
una reviola- cogniti, qz nodum sciendi debet acquiri scīa, ꝫ qz male, ꝫ ar-
res oēs, et sic. ficiālem, sufficit h̄ aquirat qz animadversionem.

Collegit D. Logica n̄ ē instrumentum pure passiū, sed etm
De instrumentum activū, et hic instrumentū ē, respectū n̄ ē ejusdem
rationis cum eo, cujus ē instrumentum, ꝫ etm negari cum Aureola
quod Logica sit instrumentum. Sed ē scientia fruens instrumentis scīdi.

Si dicatis: operatio intellectū sit alīs et alīs h̄ libere, cum sit
nō differens, et sit bona ꝫ mala, adeoqz n̄ ē obiectum scīæ.
R. per operatione intellectūs quo ad hæc à logica demonstrata, ꝫ
D. universalis ē, n̄ posse alīs et alīs fieri.

Obijcies 6. gelusio sequitur debilioē ꝫ g. si in remissi
fuerit aliqua probis ꝫ negativa, gelusio sit probis ꝫ negativa.
gō etm logica habens actus probos et scibiles denominabitū
tm quinīs à parte debilioē. R. C. A. ꝫ sequit. Negatur ē,
quod gelusio gineats in remissis logica in casu, unde denominatio
facultas sufficit in modo agendi. sumpsit, facultas autem n̄ sufficit in actu, sed in modo, quo
vellet talis facultas circa actus suos, qui modus h̄ ē scientificus,
etm vita facultas talis erit.

Instabis: multa dantur in logica, quæ tm probabiliter cognoscantur, ꝫ
respectu horū logica n̄ erit scientia. R. D. ꝫ. gō horū
respectu et illorū, qui multa n̄ penetrant, n̄ erit scīa. C. ꝫ sequit.
in se vita n̄ erit scīa, N. ꝫ sequit.

Denū nota: quod logica declaret obiectū suum ex principiis primis
secundum artificium logicum: licet n̄ declaret secundū entias
primas Physicas, aut Methaphysicas, quod ad Physicā et Methaphysicā

Porcios q̃tia prima parte q̃lib. Iuxta 1ũ̃ tres ḡnes scientiarũ
operis externi; sed logica n̄ e tale principiũ; cum liceat artifices in- ars mechanica
ferras et innumerabiles, ḡ logica n̄ e ars. 2ũ̃. per hoc differt tres liberalis
à scia; quod scia liceat demonstrãt, q̃bꝫ declaret et probetur, et
passiones obiti; q̃bꝫ ars destituit; licet in hoc queniant; quod
utraq; liceat regulas ponere et infallibiles; ac etiã opus factũ.
3ũ̃. Ars relinquit opus post se permanens; sed logica n̄ relin- liberalis
quit, ḡ. P. ad 3ũ̃. tres ḡnes accepta e principiũ operis mechanica
externi. m. latius accepta e principiũ solius operis externi.
N. m. aliquis enim e in nomine artis n̄ intelligi solũ mechanica,
ad 2ũ̃. patet hinc responsio. ad 3tiũ̃. dico, non seguiri prius
ad artem, ut relinquat opus post se permanens; hoc habet
enim artes solummodo mechanica, n̄ quia artes, sed quia mecha-
nica sũ.

Colliges 3ũ̃. Ars dupliciter usurpatur, p. limitis impositi; pro
quolibet habitu sive practico, sive speculativo; hoc modo
usurpavit discipulus vocat artes, quos tñ alibi nominat scias;
quare in hac ḡne coincidit cum habitu scie. 2. limitis positi; pro
practica importat habitum factivũ inclinans ad opus sive internum
per intellectum, sive externam per potentiã exteriorem.

Colliges 4ũ̃. quod artes, ubi enumerat scias, n̄ enumerat
logicã, dic eum ibi enumerasse scientias reales n̄ rationis, vel B.
implicite, sub ly naali, quibꝫ comprehendit. ubi autem
logicã dicit e artem, dic eum ibi sumpsisse impositi; pro habita di-
rective per demonstrationẽ acquisito, ita ḡ sit gestione priori dita,
ubi dixim habq; logica utentis dici scientificos, sic ea time bene operari.

Colliges ultimo. habiq; logica utentis inclinat ad aliqd scientiã liberã
vel ḡ. habiq; instrumentaliter, sed n̄ formaliter et effective, quia non modo
à his prius principiis causatur, qa mediante logica utente, ut instru-
mento applicato ad actus scientificos physica elicuados.

Quæstio 4ta

An logica sit scientia pure speculativa, vel practica?

Nota 1.mo scientia dividit̃ in practicã et speculativã, q̃
nec intuen̄ gveniunt, et diversificant gveniant quia utraq; ē
cognitio certa et evidens, et de obeto necessario p̃ demonstratiõ
genita, utraq; intellectũ ad veritatẽ p̃ quam dam dirigit, differunt
autem ex triplici capite, videlicet ratõne obti, et ratõne finis, ratõne
obtus scia practicã ē ea q̃ cadit sub operabili, et ordinata
ad opus eliciendum ab eo, qui scientiã hbt. Speculativa vero
p̃ se n̄ tendit ad opus eliciendum à scientẽ, tametsi interdum
attingere possit, et opus, in quod speculativa scia tendit, fiat
à scientẽ, nam triangulus, quod ē obtũ Geometriæ, p̃ se efficit
à Geometra, tamen hoc scientia pure hit speculativa, differunt
ratõne finis, quia finis scie speculative ē veritas p̃ se p̃se,
et n̄ in ordine ad aliud gratiscendam, Practica autẽ ē eadem
finis scie speculative est veritas, practica autẽ opus.
latem, aut aliam speculatẽ operativã, et productivã. Juxta
illem enim, speculativæ finis ē veritas, practica autẽ opus.
unde Speculor idem ō, ac speculare, seu speculari, hinc scia
illa erit speculativa, q̃ hbtis in speculatione, seu speculative
rei. Praxis autem idem sigñat, ac operor, facio, ō ago, quare
practica censenda ē illa scia, q̃ respicit operativã, factivã,
seu actionem elicitu potentiæ,

Nota 2. Praxim secundũ Scotũ dupliciter sumi p̃ propriè, et impropriè, praxis impropriè dicit̃ ois operatio, cujuscunq; potentiæ cognitivæ, et operativæ, sive hbt
realis, sive libera, sive ejusmodi operatio maneat actum
intellectũ, sive tegat, sive hbt in nostra potestate, sive non,
sive sit bona sive mala, in hac acceptiõe enim speculari, intellegere, curare, et coleri actus cujuscunq; potentiæ dici possunt
praxis pri. praxes, praxis autem pri. ē ad profectũ dicit̃ sola illa
operatio, q̃ egreditur à potentia distincta ab intellectu, q̃q;
realiter tegat actũ intellectus, et elicitur juxta formã dictaminis recte

sationis, ac electionis voluntatis, ad hoc, ut hb vita. h.m.
praxes & dilectio Dei, super oa, ejusq; adoratio.

Nota 3. Potentias oes operatrices, q̃a in suis operationibus
dirigunt indigent, ad tria genera posse revocari, alia enim
sit intellectiva, alia appetitiva, alia factiva. Intellectiva
hbt pro objecto verum aut falsum, Appetitiva bonum, aut
malum, Factiva seu exteriores circa aliquid utile, vel de-
lectabile inclinant. ad dirigendam intellectivã miventa fuit
Logica, ad appetitivã Prudentia, et moralis, ad factivã artes.

Nota 4. Operatrices intellectivæ potentiæ ad tria genera
priores ee revocandas, nam alia ejusmodi in intellectu
nec aliam ab eo potentiã recipiunt, Alia eliciunt, et re-
cipiunt quidem in intellectu, sed ducunt ordinem ad aliam po-
tentiam immanentem et interiorem, puta, voluntatem, et
eam instituant, alia vero operatrix circa aliquod opus ab
externa potentia faciendum, ad ejusmodi factivas habitus exe-
cutivos, ad tertium practicus seu activus, ad 3tiam factivas. h.S.

Prio 1. Praxis recte describitur: Actus alterius potentiæ ab
Intellectu recto dictus posterior intellectione natus elici conformis
rationi, ut actus rectus. ita Scotus. Ex definitione hac tres
requiri additiones. prima e, ut praxis talis, sit actus alterius potentiæ,
ab intellectu. cujus ratio e, quia intellectus extensione fit practicus,
ut colligitur ex Arist. ide, cum sit extendit ad aliam potentiam,
puta appetitivam seu voluntatem informandam, regulandam, et
dirigendam, nam extendere e extra se tendere, q̃d. et licet
citatus axioma, citatis locis in Arist. non repertatur, eadem tñ
sententia, apud eum reperitur, qua habit discriminat intellectus
speculativus, ide formaliter ab activo, ide practico,
et dicit principium intellectus practici ee appetitus, ad quem
regulandum idem intellectus ordinatur, ex qo hi discurrere
licet ad propositum, intellectus non e practicus, nisi per ordinem
ad appetitivam potentiam: qo solum per extensionem ad alia.

definitio Praxis.

tres additiones requisitæ

potentiam fit practicus, atqs adeo intellectus extensione
dentaxat fit practicus. Hinc distinguit intellectum specu-
lativum, a activo seu practico, per hoc quod practicus elicitive
gratia ratiocinetur, non quidem gratia sui, nam speculativus
hic ratiocinatur, sed gratia potentiæ appetitivæ, aut factivæ
dirigendo.

Confirmatur ex eo quod appetibile sit principium intellectus practici,
atqs adeo intellectus non exerit practicum nisi in ordine ad appeti-
bile, seu obitum appetitus, quod sit bonum, unde ajt 6. Ethicorum
Prudentiam esse habitum circa agibilia occupatum, quorum agi-
bilium in agente principium est Electio.

2da additio est, ut ille actus qui dicitur praxis dicitur posterior intellec-
tione. ratio est, quia directum debet esse posteriores dirigente, et
regulatum regula: ille autem actus qui dicitur praxis, est
quid directum et regulatum a notitia practica, hoc intellectione
dirigente, adeoqs est posterior intellectione, unde defectus
hujus partionis operationis vegetationis, ac nutritionis, ille
actus potentiæ sensitivæ rationem procurrentes, item actus
dormitionis, vigiliæ, visionis, et similes sunt genere praxes.
Operationes vero elicitæ voluntatis, et actus actus est volun-
tate imperati aliarum potentiarum, sunt vere praxes, utpote
posteriores intellective directiva.

3tia additio est, ut ille actus, qui censetur esse praxis bona, sit
conformis dictamini recto rationis, id est, ut sit operatio bona, et
non mala, sit autem sit praxis mala, et sit deformis dictamini
recto rationis, ratio hujus est, quia dictamen recti rationis est regula
dirigens, et conformans praxes bonas, seu regulatas, adeoqs
ut rationi praxis bonæ sortiantur, debet esse eidem conformes.
Duplex autem in quibet operatione distinguitur rectitudo, alia
altera quidem in ordine ad appetitum rectum, altera in ordine
ad habitum seu facultatem eliciendem aut prescribendem,

h.m. operatione, v g. t gis egregie pingat, gformid ad ões artis regulas pictorie, sed ex prava intentione, et fine pessimo, talis actio erit recta ad ordine ad artē, sed n in ordine ad voluntate seu appetitu, si vero impietē pingat, bona tn intentiōe, actio n erit recta in ordine ad artem, erit tn recta in ordine ad appetitu seu voluntatem hanc pictura prescribente; si aute optime, et recta intentione pingat, ilba actio utraq; rectitudine erit recta.

Advertendum, ad bonam praxim n requiri, quod sit solū gformis recte rationi morali; sed sufficit indirem, quod sit gformis recte rationi artificiali, nam in artibz operationes recte dicunt proxes, eo quod sint gformes ipsi arti.

Unde praxis bona dividit in bonam moralē, et in bonā artificialē, et gbingere pt, quod praxis moralis, quia n elicita ob rectū finem, sit bona artificialiter. Artifex enim pt optimum actū factum perficere, etti ob pravum finem.

Infero 1. Scientia et notitia practica prius dicta, solū illam, qd regulat et dirigit praxes, prefatis tribz gditionibz notificatas, h.m. ut Physica Beatonū, medicine, et similū notitia tendentes ad pr, et primario in actus elicitos ipsius met voluntatis immediate: qd sunt principales praxes: v in imperatos à voluntate, qui sit praxes minus principales.

Infero 2. Qd sola scia, cognitio, et notitia practica omnino excludit duplicem rectitudinem voluntatis, scilicet, et gformitatis ad praxim, n quidem actualē — sed optitudinalis, rō é, quia scia, cognitio, et notitia practica regulat praxim, tribuens potentie practicanti normam bene agendi, ideoq; prior é illa, qd ej gformatio. Prioritas quam habet ej ex ordine potentiarū, h. qui potentiam in se, et operati gformitatem ex parte obiti.

t go n bene
intelligunt.

Inferes 3tio ergo practici et speculativi vixta gorda interpretantes non ē quidem differre, centrales seu in communi, hic Probant. quia ergo practici dicit tm duplicem respectum scz relationē aptitudinalē prioritatis, illi dicit et ḡformitatis ad praxim, nō vero speculativi dicit carentiā ultimorum, sed nec relatio nec privatio ē de entia absoluti, quale ē scia, qđ vero qualitas nō tm practici et speculativi sunt qsi prima passiones scie à differtis entibus vobis incognitis egredientes, et gerentes vicem differentiarum entialium, quare licet possint unius nō ponere alteri, ō q. ipsibilitas hōis equi, ita nō nō practici p̄ regressum in illo habitu, ō actu, qui ē speculativus formalis. speculativus quia dicit de actu nō de obō, praxis ergo tm de obō nō de actu

B.

Speculativus dicit ab actu praxis ab obō.

Dices. Si actus imperatus voluntatis ē praxis, ergo et omnes actus possunt ee praxis. probō Ethica, voluntas p̄ imperare intellectui ut videat, credat, actus autem studii, et actus fidei, sed omnes intellectus, ergo actus Intellectus possunt ee praxes. R. C.

Omnes qui cum secundo imperati sī praxis sī alterius rōne actus Intellectus rōne actus.

actum Intellectus posse ee praxim imperatam, seu actus intellectus imperatus à voluntate, posse ee praxes. N. tm inde segui difficile Praxis ex Scoto tradita ee falsam, nam ibi actus intellectus ut imperati sī actus alterius potentiæ nempe voluntatis, et ut hic tm habent ee praxis.

Dices Scotus dicit: cum igitur dicitur intellectio ē imperata, ergo ē praxis, non segitur, ergo mala ē nostra resolutio. R. enim ibi Scotum accepisse praxim in magis rigorosa acceptione, quam communiter accipitur, ita ut excludat etiam actus etiam imperatus.

Inferes 4. Actus voluntatis elicitus à primario praxis, imperatus vero secundario. Etsi enim aliquid obiciatur qđ actus intellectus imperati à voluntate, adhuc sī primus

Intellectꝰ, et n̄ alterius potentiꝰ actus, dic: cum actus intellectus exterioris fiat practicus, ſi ut talis erit alterius potentia ab intellectu, quia ſi intellectꝰ à ſe ipſo ſtringet, accidentaliꝰ, nam actus intellectus ut imperatus erit alterius potentia.

Nota 4.um Obtuꝰ ẽ duplex, unum quod deprendet per ſe à Ria, de ipſo habꝫ, et ad ea dirigi et fieri ſt, aliud ẽ quod n̄ ſt deprendere nec fieri, aut dirigi à notitia de ipſo habꝫ. Res à nobis gnoſcibles pariteꝫ ſt duplicis generis, quedam ſt producibles, quedam improducibles. Producibles poſſunt dupliciꝫ gnoſci, 1. quoad earum entias, et rodtra proscindendo ab exiſtentia, 2. quo ad exiſtentiaꝫ, ſiſtet qualenus ſt producibles in rerum natura. Conſiderando modum et circumſtantias, de productione illarꝫ, ut recte fiant. 1. cognio dicit ſpeculativa, quia ſiſtit in contemplatione veritatis, nec ulterius progredit. et ejus finis ẽ ſcire. 2. da cognitio ẽ practica, quia ſe extendit ad opus, docet enim hoc ee proſequendum, illud fugiendum, ejus q̄ finis ẽ opus.

Cotus explicans, Quid ſit iſta ordinabilitas, et extenſio ad opus, ajit dupl̄ dupliceꝫ relationem. aptitudinalem ſiliet prioritatis, et conformitatis, quia cognio practica debꝫ ee prior realiter rei, et conformis appetitui recto. dicit autem hoc relationes aptitudinales, n̄ actuales, quia per quid ens, ut advertam ratione dicatꝫ recta praxis: cum enim voluntas ſit potentia libera, ſi poſito ſibi obtu à recta ratione ẽ agere conforme, et ſe cognio ſiſtet in ſe ſit directiva, tñ effectualiꝫ n̄ dirigeꝫ ſe ſolum ſpecialiter.

Nota 6. diffitur practici et ſpeculativi n̄ ſolū applicato habitu ſed etm habtu cum hac tñ diffitia, quod ee practicum tñ actibus intellectualibus conveniat, nam nullus actus alterius

potentia ab intellectu p̄t dici practica, p̄t ht practica, n̄ ē regulans regulans sed regulatus, et ratio practi tribuit, n̄ tm habitq̄ intellectualq̄; sed etm volitivis virtutes enim morales dicunt habitq̄ practici qui ordinant ad praxim, vti et habitq̄ intellectuales, ut ē prudentia, et ars, respiciunt praxim directive, habitq̄ autem voluntatis elicitivē nam ad prius actus ipsā generant voluntas.

Nota 7. ad sciam practicā n̄ sufficit vt vere sit via remota dictum, hoc enim quemlt etm speculativa, sed ea circa actu voluntatis quoq̄ requirit, qui sit operabilis, sed requiritur ut vere sit modo operabili, id ē ut dicat modum, et circumstantias agendi faciendi, et hoc in ratione obiti. unde cognitio practica ē illa, qa ex sua nā ē ad praxim extensibili, et ordinabili ad opus: proinde respectus informatis actiua ē ipsi identificatq̄ quare ē tm ad actio necessaria, alias eadem scia modo est practica, cum dicet ad quos ordinaretis ab operante modo speculativa sit ad veritatem.

Nota 8. Multiplicit̄ p̄t aliquis intellectus dici practicus ē enim ē practicus virtualiter et ē cognitio principiū practici, sed hoc practicum n̄ ē diffia practici, quia sic ē deductio, n̄ principii. 2do dicit practicus formaliter ut ē cognitio directe dirigens praxim, qdlt ē cognitio deductionis practice, et hoc iterum duplicit̄ ē proxime, ut dictat in particulari hic et nunc tali vel tali modo quid ht agendum, qa directio in agibilibus ē actus prudentie, in factibilibus vero ē actus experientie, hi enim actus inferiores sunt in actus particulares, ē remote et cum dictat in universali quid ht prosequendū, quid fugiendū, et hoc directio in agibilibus erit deductio scia moralis, in factibilibus vero deductio artis, quo sit habitq̄ inclinantes ad opus universale. h. s.

Dico 2°. Practica & speculativa ita immediate dividunt
Sciam in communi, ut quilibet scia hit ꝟ speculativa ꝟ practica,
et nulla detr media. P.j. Omnis scia et notitia debet
directiva praxis, ꝟ n directiva, sed hæc directiva, ent
practica, quia nil aliud, quam scian aut notitia practica,
quam ee directiva praxis. et ꝟ nec directiva praxis, ent
speculativa, quia nil aliud scian ꝟ notitia ee speculativa, quam
n ee directiva praxis.

Probb. 2°. Differtia int practica et speculativa cognr
intrinseca et centlis, go. p. P.A. ista differtia diversa ten-
dentia in Objectu, diversus modus se ipsa entandi actualit,
sed diversa tendentia differtia intrinseca et centlis inter
cognitiones, ꝟ dic ee privatas, ut ipsa dixi.

Dico 3tio Logica n recte statuitr in numero scientiar
practicarum. P. ut Logica recte statuatr in numero scientiar
practicarum, debet ee ꝟ activa, ꝟ factiva, nam secundum Ens
dictum scia practica ꝟ ee activa ꝟ ee factiva, sed neutrum ee Logæ, go.
S.m. Logica n regulat circa actiones morales, ita operationem,
qa procedit ultrie ab electione voluntati, licet sint
scia activa practica, regs regulat circa operationes transe-
untes in naam externam, sicut sunt scia factiva, go.

Probb. 2°. Ut Logica ect scia practica deberet ee directiva,
et regulativa actus, sed hoc n ee, go. m.P. Logica e bm
directiva, et regulativa modum sciendi, sed ni n ipsa praxis,
cum n sint alterius potentiæ ab intellectu, sed ipsummet
intellectus, unde intellectus cognitando n extendit se, seu
n tm tendit extra se, sed manet precise in suis operatio-
nibus, go.

Dico 4. Similit n recte asseritr Logica ee speculativo
practica, Prob ex dicta, qui divisit scientia in speculativa

Sit scia practica debet ee activa, ꝟ ee factiva.

et practicam tanquã in membra opposita, gõ. 2 do eodem requerunt enuntiari deo gloria simul et genus quia practicum dicit duplicem relationẽ aptitudinalem, orientatis sluet et formatis ad praxim. Speculativum carentiam vero dicit [illegible] talem relationẽ, seu respectum, qa est gloria, gõ p.

Dico 3. Logica ẽ simpliciter mere speculativa. Prob. 3. Scia, qa versatur circa dirigendum intellectũ, et nullo modo circa voluntatem, ẽ tm pleribus speculativa, atqui logica ẽ talis, gõ. m. pbatur. m. Nã scia tm circa intellectum dirigendum versatur qa tota ẽ in tradendis regulis et necessi, qbꝫ intellectus ꝛ autem voluntas dirigatur, atqui logica ẽ talis; tota enim ẽ in tradendis regulis, qbꝫ rete formari possint definitiones, divisiones, qa sũt operationes intellectus.

ꝛ. 2. finis Scie practice ẽ opus, speculativa veroveritas, Ter: gõ: tum, qua licet mathematica ostendat, quomodo triangulus sit describendus, tm ꝛ non potest pro fine opus, sed veritatem et qsqꝫ ꝛ dicitur practica, sed speculativa, qua intendit ostendere triangulum in ordine ad veritatem, gõ quamvis eam logica ostendat quo modo sibi mg sit faciendus, ꝛ tm non dicit pro fine habere opus, sed ꝛ veritatem, nec ẽ practica, qua intendit ostendere in ordine ad veritatem procedendum.

Tum quia obiectum ẽ factiva, et hoc ꝛ ẽ qa ꝛ se quis, nec activa, qua recta ratio ꝛ qua ꝛ relinquit posse circa actiones, quarum principium ẽ electio. item recta eundem: idem ẽ agibile, et abigibile, sed manifestum ẽ electionem pertinere ad voluntatem, gõ. tum quia logica

ia ꝛ pt versatur circa dirigendã voluntem, alias practica.

Sed sit scia factiva?

in nulla parte dirigit actum alterius potentia ab intellectu, gō secundum nullam partem dirigit proximum, gō p. tum, quia licet actus intellectus ad bonitatem moralem directus ratione proximi posset, tñ qualemcumq; dirigit in ordine ad veritatem, nō habet rationem proximi, quia tē finis illius directionis, ē veritas nō opus, modo dirigat aperatiō intellectus Logica nō ut participat bonitatem moralem, à voluntate communicatam, sed ut versatur circa verum, quod ē proprium obiectum intellectus, hinc Scire nō specificantur ab obiectis remotis, sed proximis.

Probtur 3. Si Logica esset practica, ideo esset, quia faceret Sylmos, sed nō patet, gō. P. m. ejus Intellectus facit Sylmos gō nō Logica saltem docens. P. t. illius facultatis ē facere Sylmos, cujus ē ratiocinari, sed intellectus ē ratiocinari, gō et facere Sylmos, non gō ad hoc inventa ē Logica ut faciat Sylmos, sed potius ut ejus processus an Sylmi sint recte facti, discat Logica facilius intellectum ad prompte et absq; errore syllogizandum.

Probtur Ultimus, quod nō sit practica speculativa. implicat diversas entes, et privatas ex diversis entibus collectas proficiscentes, uni eidem ob rei gratiam, ut speculativum et practicum sunt sit diversa entia, aut ad minus sit privationes à diversis entibus collectis proficiscentes, gō p.

Respondent 1. quod licet duo diversa entia alicui enti per se habenti unitatem specificam queant se requirant nō se pugnant tñ eas in ente per aggregationem simul reperiri: illud enim fieri sit potest ob diversas rationis: unde cum Logica sit pluribus cognitionum coageries: quid obstat alias ē practicas, et alias speculativas. Ergo. Quamvis Logica plures cognitiones gratiam, ordinem tñ nō solum ad unum obiectum adaptant sed veruntamen, verum etiam

ad unum finem referentes, scilicet ad directionem operationis mentis, sed nulla cognitio dicitur practica in ordine ad talem finem: gō Logica ghidesata ut Logica Scia totalis recte dicitur simplicit speculativa, quia n̄ solum ē una unitate obiti ad aggti, sed etiam unitate finis.

Reponunt 2. n̄ repugnare eem unā gtinere rationes formales speciē oppositas, hoc enim v.g. ghinet virtutes caārum inferiorum, licet sint diversa et opposita speciei, aliquin n̄ posset earum effectus producere. Similit aā rationalis licet unica ē spiritualis, gtinet virtutes ad vegetantis, et sentientis, earum gs vices coposeas obit: gō a pari n̄ repugnabit unam, eandem gs rōnē gtinere simul rationem formalem speculativi et practici. R. hoc responsio nihil evincit, quia retro fatemur caam aut formam superiorem gtinere eminenter virtutes caārum, et formarum inferiorum: sed negamus eem aliquam posse gtinere actu, et formalit difficias, aut repugnantes, centes oppositas, hoc enim manifestam gditionem involvit.

gtinet formal. N. virtualit. & quod gtinet.

Urgbis: Sapientia ex Arte: ē habg distinctus ab alijs virtutibg mentis, sed eadem Arte: Sapientia gtinet habitum principiorum, et habitū Scia, qi duo sunt entialit distincti: quod tet inquit. Sapientem n̄ solum gō ex principijs sit Scia, sed et circa principia verū dicere. Igitur rationes practici et speculativi quantumvis diversi uni eidem gs habitui Logico formali, quasi ex ipsis decoctis velati portibg entialibg ipsa coalescat, N. continet virtualit et eminenter. Cum enim illa sit praestantissimus mentis habitus, adjuvans

virtutes, et perfectiones q̃lectis.

Obicies j. gtra gclus. B. Scia go hbt pro fine opus, ẽ practica, sed Logica hbt, nempe Syllmos definitivis q̃fectione, gº. Z. Logica extendit se ad alias Scias, quia ẽ instrumtº aliarũ facultatum, gº. et quia instrumtº ad practicandũ et non speculandum ordinat. Z. Syllmi et alii secundi modi circa dictos sophistas Logica possunt imperari à voluntate, ut eos intellectus in Logica laqueo q̃ficiat, gº. R. ad j. P. m. Scia go hbt pro fine primario intrinseco et proximo opus, ẽ practica, s. m. go hbt pro fine secundario extrinseco et remoto opus. R. m. tẽ Logica hbt q̃fectionẽ Syllmi, pro fine duntaxat secundo extrinseco et remoto: pro primario vero ejus speculatiõe et veritatẽ, ex qua deinde sequitur ejus effectus. R. ad Z. Du. N. Sequela cum ratione, quia sũt talis extensionis seu tendentiæ extra se, ñ censetur vera extensio, quia in genere speculabili subsistit, Logica etiã ministrat aliis facultatibus, ñ tñ ẽ practica, quia hi ministrando ñ dirigit, et regulat opera voluntatis, aut alterius potentiæ, qæ est sub imperio voluntatis. Ad. Z. tũ. N. Sequela, quia ad rationẽ praxis ñ sufficit ee opus à voluntate imperatũ, sed requiritur, ut alterius potentiæ dictato ab intellectu, quod ñ verificatus de imperata q̃fectione Syllmi.

Obicies gtra gclusionẽ 1. Finis docet Logã ñ solũ q̃fidere de Syllmorum generatione, sed etiã faciendi potentiam, gº ẽ tmũl speculativa practica. Z. Artes. inter, Scias speculativas et practicas ñ collocat Logã, gº ẽ distincta ab his, gº. B. eligit actus intellectus à Logica dirigibiles possunt ee prio paxes, et alii speculatiões:

Logica non dr. finis 2. Periher. hbt q̃fectionẽ Syllmi.

ñ agit de scibili ibi realibus de realibus.

gō ab eis ꝑt logica demonstrari speculativo practica: S. A. quod ꝯ. port. aliqui actus intellctꝰ possunt imperari à voluntate, ut fiant boni ꝛ̄ moli moralidꝰ, ꝛ̄ g. ut fiant ꝑp bonū finem, puta ut Paulus studeat, quatenus possit gfutare hereticos, gō. R. ad ꝯ. N. gl. ꝑ, nam logica gfiderando potentia faciendi Sylmos qua modo ꝛ̄ meliꝰ speculabꝫ, nullam ponendo ferram maxim, quia ꝛ̄ ponit opus alterius ofincto potentie. ad 2dam Dni Arīd agere de solis Scientiis realibꝫ, ideoq; ibidem ꝛ̄ collocat inde eas logicā, quia illa ē Scia realis. ꝛ̄ vero ſ. ꝛ̄ collocat nec excludit illinc. Ad 3. R. N. A. pro ꝯ. porte, ad hujꝰ prob. dico, hujꝰ modi actus imperatos bonos ꝛ̄ malos moralidꝰ posse dici mares tm extrinsece, accidentario, et per respectū ad voluntatē, à qo imperātꝰ, et acquirunt rationem moralis boni: ab hac tm requit logica dicenari practica, quia ipsa eos ꝛ̄ gfidenat, nec dirigit, quatenus sunt imperati à voluntate, sed quatenus ꝺ̄ producendi ab intellu.

Obijcies ulra gclus. 4. Scia, qa dirigit opera intellctꝰ in ꝑt̄ē pure speculativa, gō. P. A. quia prudentia dirigit opera quoda virtutū, qa pertinent ad intellectū, et tm dicendo ꝛ̄ ē speculativa, sed practica, gō Scia, qa dirigit opera intellctus, ꝛ̄ in ꝑt̄ē pure speculativa. R. N. A. ad ejus prob. dico. Prudentiam quoq; opera virtutū ad intellctū pertinentia tm per accidens dirigere, in quantū licet ꝑt̄ imperari à voluntate, per se vero ē directiva actuū voluntatis ab electione pendentiū, et ob hoc duntaxat dicitur Scia practica.

Quæstio. 5.

An Logica sit necessaria ad alias Scias?

Nota 1. Logica talis est simpliciter necessaria ad alias Scias, et ad does Sylmos actus scientificos exercendos. Sine capacitate et activitate tali nil efficitur ab agente tali, ut lapis non videt, quia non est capax visionis. ars non operatur non operante non. Quia ars proponit nam, ut habitualem gnoscendi, est enim Logica valde utilis.

Nota 2. necessarium aliud est simpliciter, aliud secundum quid, necessarium simpliciter absolute dicitur illud, sine quo finis absolute obtineri nequit, sic oculus est simpliciter necessarius ad videndum, necessarium secundum quid quod est necessarium ex hypothesi seu ex suppositione vocatur, est illud, sine quo licet finis absolute obtineri possit, non tñ neqs commode, neqs facile, neqs tam cito, quare necessitas illa potius spectat ad modum acquisitionis, quàm ad substantiam finis obtinendam, sic equs dicitur necessarius ad iter agendum.

Nota 3. aliud est necessarium Physicè, aliud moraliter, primum est illud, sine quo non ponitur ullo modo naaliter finis equivi, quia scilicet ipsum est principium physicum totale, aut particulare influens in finem. Nam enim aliquid requisitum ad finem adipiscendum, ipsum est additio applicans tale principium, hoc modo necessaria est virtus calefactiva. et applicatio talis virtutis, ad producendum calorem. Necessarium moraliter est illud, sine qo posset quidem finis equivi physicè, quia licet daretur sufficiens virtus physica, et applicatio ejus sine eo, ad producendum talem finem, ita tñ difficulter, ut in communi loquendi ratione et æstimatione censeretur impossibile, unde necessitas est quatuplex, 1 est Metaphysica, quando una sine alio res dicitur posse esse, ut

Deus volens producere hoc, n̄ ꝑt n̄ producere aal vale. 2da
é, ꝑfecta, ga hꝰ é necessaria ad finem obtinendum, et finē ex
finis obtineri nalid n̄ ꝑfect, ut visio hui oculi, dicitur
enim necessaria simplicit. 3. é secundū quid, seu ad melig
ā, qu unū ad aliud requisitū, solum ut facilius et commodig
liberi ꝑfect, v̄g. ut quis eat romam, n̄ necessario é equus,
ut facilius pervenire ꝑfect. 4ta é moraliꝰ é illa, hmē
qua simplicit ꝑt obtineri aliquid, sed nunquam v̄ rarissimē
obtineri ꝑt difficultates, qꝰ in illa reperiuntr, hui é gosis
de actib, et n̄ de habitib. Hinc

Dico 1. Logica n̄ é necessaria Methaphsice, imo nec ꝑfice, seu
simplicit ad alias scientias acquirendas in statu perfecto.
S. 1. pars. quia potuit Deus hmē oi studio Salomoni mīsu-
rere alias scias in statu perfectissimo, sed et hoc ꝑfatt
modo probatur, gō p. probto 2do pars. Logica artificialis
n̄ é necessaria ꝑfice ad unam v̄ aliam gelusionē in aliqua
scia demonstrative groranda, gō nec ad oēs, ꝑfectia videtr
clara, h̄ enim gis nalid modus ꝑt hmē oi Logica artifili
aliquas gelusiones demonstrative scire, cui non cum
labore ~~vacuo~~ intenso quaslibet. A. p. Quia prime gelu-
siones, et prima principia fuere hita perfecte hmē omni logica
artificiali, probto 2. A. in qualibet scia ꝑt aliqua prin-
cipia lumine nāli nota, sed ex his intellectus lumine nāli
preditus ꝑt sua vi nativa deducere aliquas gelusiones
scientifice et demonstrative, gō m. patet, probans evident
hanc ꝑtiē, totum é majus sua parte, et simul se ꝑfice
evidentem et experientia hanc veritatē manifestū é
totū, hmē Logica artificis ꝑfecit evidenter connexionē
dictarum ꝑpoñ cum obtiva veritate hujus gelusionis

gō mundus ē major sua parte · gō ois intellectus humane
nāe prōclus pt̄ ex prīis nāalibq cujusvis Scīā nativa
vi deducere in eadem Scia aliqras gclusiones certas et evi-
dentes · Scīām pi tali artificio etm quis rudis pt̄ hi
arguere, hic ē meditiō, gō plus tribuit dōt bare. licetm
multi evasēre in alīs Scīis sine logica.

Pro 2. Logica artificiali ē fatendum quidē et mora-
liē necessaria ad aquirendas alias Scias licet in statu per-
fecto possidendas. Probtr. tum quia in cōmuni horum
affirmatiē certeis impossibile alias facultates modo per-
fecto acquirere absq; logica artificiali; ut patet ex expe-
rientia eorū, qui ipsis studēnt absq; previa logica profitēre.
tum quia habere Scīām in statu perfecto, ē aliquam facul-
tatem, ē posse facilē, et sine errore actus ab ipsa emanantes
producere, et in sua principia resolvere. Sed ejusmodi actq
facilē producendi, be ordem resolvendi in sua principia, docet
logica artificialis; gō. Quia licet una alteraq; gclusio sine
logica artificiali demonstrari possit, pōt vicinitatem unius cum
alia, hīn ad difficiliores, sine arte se extendere n̄ pt̄, hi qui
naturalīr scit natare, in loco facilori natabit, sed raro in gur-
gitibq difficultatē patietr. Prob. à pri, ut voluntas n̄
erret in suis actibq, indiget prudentia, licet aliqua per
solum nāa lumen grosse possunt eē bona et mala, gō licet
aliqua Scīri possunt, sine logica artificiali, hīn actus erit
moraliē necessaria ad Scios perfectē quirendas.

Ultie ē sermo de logica artificiali acti, de habituali enim
patet, quia hbtq dicetur supernāales infusos n̄ adjunctō ad gdēs, hbtq
simpliciē apprehendum, sed tm̄ ad facile, et hbtq aquirentes actō artificia-
ac actbq, hic illi actus, ex qbq genitq ē hbtq, poterunt facile qere
hoc modo elicis, gō etm de habituali logica hoc dicendum ē,

nāliter hbitus
supernāali in

de actu etm̃ ꝓsti nam Logica ipsa ꝑt̃ habere cognitiõ scientificã, v̄ g. definitiõ, quin ad ipsam processerit Logica ortifici, gõ et reliqua scia poterunt habere defftionẽ, quin ad ipsas vꝛa asserit Logica cujus rõ à priori ẽ, quia licet prima cognitio habeti potuit quin ad eam processerit ulla doctrina Logica, hi et 2da et 3tia

Dices j. etm̃ cum Logica ortificii nõ posse requiri in statu perfecte scie sine aliquo errore, nullꝰ enim actus fuit, quin in aliqo aligdo nõ erraverit, gõ Logica nõ ꝑt dici necessaria, ad acquirendas scias in statu perfecto sine errore, quia id, quo posito remanet adhuc aliud impossibile, nõ potest dici necessariũ ad illud. S. N. ꝯsq; et probatiõ ꝯstat, falsa enim universalis ẽ, id quo posito adhuc remanet impossibile, non dicit dici necessariũ ad illud, aliãs dicere possemꝰ voluntatẽ nostram nõ ẽ necessariam ad amandum Deum super oã, quia posita nostra voluntate adhuc remanet impossibile amor Dei super oã, in nãa capaci sine peculiari gratia Dei

retorsio.

Dices 2. Nullus dicet vires gigantis ẽ necessarias ad ferendum v. g. colossum, v̄ pyxidem magneticam ẽ necessariam ad navigandum sine errore, nam licet hoc requirants nõ ꝑt̃ fieri. R. ẽ magnam disparitatem inꝰ potentiam, et ea quæ sunt similia potentiæ, et inꝰ gradũ potentiæ, et determinatione potentiæ, potentia enim licet nõ sufficiat, dicit tñ semper necessaria, ut patet in exemplis allatis, et postrema in intellectu, qui dicit ẽ necessarius ad videndum Deum, licet ad hoc nõ sufficiat, idem dico de orte, qui ẽ velut hic quidam potentia, hic enim dicit ars pictoria necessaria ad delineandum sine errore, idem dico de ghgdo

Instrumentis, qa videntes affirmare potentiã in cẽ potentio, ꝛ ad faciendum Colossæum dicit necessaria potentia, dicit cẽ necessaria ad noticiandum sine errore veris, at vero illa, qa n̄ sit potentia, sed solum determinatio potentiæ, v̄ peculiaris gradus et perfectionis in potentia, v̄ instrumento, illa negam, n̄ dicunt quid necessaria, nisi etm sit sufficientia, ratio autem disparitatis inter potentiã et determinationem potentiæ ẽ, quia implicat potentiam n̄ cẽ necessariam ad opus, cum ac posse procedat operari, at vero determinatio talis v̄ talis gradus potentiæ n̄ dicit necessaria ex communi modo loquendi nisi sit etm sufficiens, dis enim limitatio videtur formari ad assignandam sufficientiã requisitam, aliquin superflua foret ejus modi limitatio.

Quia 3. si Scia dependerent à Logica, nec sine hac cẽ possent, Logica est nobilior aliis Cñs, qđ ẽ falsum, gō R. N. ꝓsq. nam pt nobilius pendere ab ig nobiliori, ut ignis pendet, ut generat, ab operatione, et ab approximatione, et intellectio in statu viæ à phantasmatibꝰ, et operatio 2. et 3. à prima.

Obicies 1. etra 2dam. falsitatẽ actus illi Sciarũ, ad quos ẽ necessaria Logica, pt actus naales circa priùs obtã intellectus, hoc ẽ verum, gō possunt haberi ab intellectu sine Logica, Prob. ꝓsq. quia si n̄ possent haberi sine hac actus eligi naales, nã deficeret in necessarius, eligi naã in hoc n̄ deficit ex parte, qui ex hoc infert, quod nã si vellet ulterius progredi, deficeret ilius pedes, gō Logica artificialis n̄ ẽ necessaria ad actus eligendi Sciarũ. R. D. Ct. primi syllogismi, possunt haberi si cognoscamus de potentia obsq; si de morali, N. ad 2. dico. ex hoc quod Logica sit necessaria ad actus naales Sciarũ, nam n̄

pt dependere nobilius ab ig nobiliori, ut à ꝑma operatione 2da et

ptẽ Logica n̄ possit necessaria (qa n̄ noscit

defecisse in necessarijs, liquide debet intellectui vim naalem, aquirendi logicam artem, mediante qua possint haberi alia scia, defecisset autem in necessarijs tali vis in intellectu n cet.

Obiectio 2. Ch logica cet necessaria modo dicto ad reliquas scias, cet necessaria ad ipsas, consequens e falsum, quia supponeretur ita e, et n ee, ee, quia n e necessaria ad ipsam, n ee, quia ante logicam n e logica, go. P.t. non enim minus certi et evidentes ee debent discursus facti a logica, quam discursus aliarum scia, tum quia logica ipsa e scia, unde si e necessaria ad aes scias, erit etiam necessaria ad ipsam, C. P. m. tota logica cet necessaria ad se totam aquirendam N pars aliqua cet necessaria ad aliam partem, C. negata m N. cons. Ad Prob. ultimum argumenti Dico de certitudine et evidentia aliquorum logicorum discursuum, satis ee logicam naalem, n tm ad oia. unde libes aliquam potem logicam artificis fundari immediate in naali, go deinde dee se, et artificis potuerit ee necessaria ad aliam portem difficiliorem logicam artificis, n enim per lumen naale gnoscere possumus moraliter loquendo aes discursus logicos ee bonos.

tota ad totam e necessaria N. pars ad plem

Neg dcis: logica fit paulatim per unam hic portem facilem aquirere difficiliorem alia, go et alia scia possunt logica paulatim a his portibus facilioribus progredi ad difficiliores et aquirere totam scia perfectam. D. M. cons. Rispondo enim e, quia munus aliarum scia[rum] e gideratum sum obitum, directe, non vero reflectendo se ipsa suas operationes, prescribere libi modum operandi in definiendo, demonstrando, quare si aliqua regula ut necessaria ista a poterunt a scijs alijs sed a logica gideratis

munus aliarum scia[rum] e gideratum sum obitum, directe, non vero reflectendo se ipsa suas operationes.

Cùm Mathematica ꝺ̄ ġ. solùm ġsideret quantitatē ꝺ̄ veris modum sylogizandi.

Obūciēs 3. Ut quis habeat Sciām hīe vt quis habeat actum scientificum, dbt scire; quod actus quem hꝫt, hꝫ scientificus seu certꝫ et ēidens; qui enim bēnè definit, demonstrat, ita tñ vt hoc nesciat ꝫ bēnè facere, grossis ab ētile rebus viarimatis, qa q̄rants quidem, nesciunt ꝫ tñ operari ꝺ̄ ġ. ignis qui ġferit, nec tñ scit ꝫ ġfurex, atq; hīe loqa actuali ñ ꝑt aliquis scire ꝫ scire, quis vtchiat ꝫ scire dbt ꝺ̄ ingenerabilis circa dispositiōs Premissarum, et bonitatē illationis, quod haberi requit hīe actuali loqa, qō R. P. M. dbt scire ꝫ scire, ꝺ̄ in actu exercitō, ꝺ̄ signatō, C. m. in actu signato M. N. Dyalte limitm. N. ġgpl. dicit autem intellectꝫ certus in actu exercito, quando exercet actū certū, per quem finitē adhæret obīto, quod requirit ad Sciam, certꝫ autem in actu signato dicit, qdo reflectens supra Sylmū factū dicit et grossit ēē verum, et nesciē ex premissis sgi, quod ñ requirit ad certitudinē Sciarum, Deinde cum video parietē, hīm certꝫ quod videam parietem, et hoc ñ cogitō actu, aut me reflectam, quod oculus meus ñ fallat, qō à pari Inquies:

Intellꝫ assentitur gelusiori ꝑp cognitas premissas, qō ꝑ actum reflexum cognoscit ipsas premissas. R. P. A. assentitur ꝑp premissas cognitas Saltiva, C. A. Goudin N. A. et ġgpl. R. alīs ad obtinendum ut quis aliquid perfecte sciat, dbt scire ꝫ scire, hoc ē per actum gelusiorem dbt astringere intrinsecē, et reflectere

actus signatus idem ē ꝑt ꝺ̄ actus dicendi

ñ enim dbt reflectere supra regulas, ꝺ̄ ipse ill. ꝑ operatur.

Intellus assentitur ꝑp premissas obtinendum ñ ġles.

se tam supra promissas obtinas, quam foeles, ita aut quis gelusionem affirmet, quia affirmavit promissas et obita, p̄ram hoc dbt perfecte penetrare promissas, et gnexionem earum cum gelusione, et viciss'im dbt scire se scire hoc ē per actū distinctū à gelusione, dbt se reflectere ad hoc, quod sciat, v̄ vero per ip̄m actum et assensū gelusionis dbt judicium, sive de bonitate illationis, per quam gnotescit scia, N. ēt enim actus superfluus à gelusione distinctus, qi feceris in ipsas promissas. quia scivit idem actus obtinxit finem et media; ita unus idem qp actus gelusionis obtinxit ipsas promissas.

Obiicias 4. propositis duobus Sylmis in specie similibus, uno quidem perfecto, altero falsi, ita tñ, ut fallacia sit valde occulta, qo caret fogea, eodem modo assentitis utriq; qō assensus, quo assentitis Sylmo bono, n̄ erit scientificus, S. glosia. nam per assensum scientificum intellectus dbt reddi imperturbabilis, in hoc autem casu n̄ redditur, quia eodem modo assentitis vero et falso, qui autem assentitis falso, nequit ēe imperturbabilis, quia p̄t illi offendi veritas, et li removeri ab assensu, qō neqs dum assentitis vero, cum eodem modo assentiatis falso, erit imperturbabilis. R. N. N. g̃ qō ad 1m

1 in imperturbabilitate obitū in rem claire representatam sic obtinemus obitum.

qđ reddit, dico intellectū reddi imperturbabilē, per assensum scientificum, n̄ pure considerandū, sed prout gnotatū in illo assensu claire representatū. quare licet in modo credendi et adhærendi obito tapē non differat assensus vere à falso, differt tñ assensus falsus à scientifico ex modo

obti; cis enim assensus falsus oritr ex obscura cognic obti, vide ti intellctg clarius percipiet ~~intellectus~~ statim recedit ab assensu falso, at vero assensus verg oritr ex clara penetratione obti, quo circa lucis deinde clarius penetretr obtus, ideo recedit intellectus ab illo assensu, sed magis illi adharebit, quod ē ee intellctus inpetrabilem.

Obūcies 5. Intellectus sufficiens ~~intellctg~~ dirigitr ab ipsis Scientiis, ut recte et scientifice operetr, gō non eget directiōe logica. R. P. A. ut recte operetr rectitudine sumpta à gformitate actus cum obto, rectitudine sumpta à gformitate actus cum pto N. A. et gsq. nam ha ptio hoc ē cab xāb cāl, licet hr gformis obto, n tn ē gformis ptis dessionis. ita quod genus dēt anteponi differtiæ, cujg oppostū fuit in exemplo habito. C. P. + ad obtū ad pta N.

Nota 1. prima demonstratio potuit dari, ex qua orta ē logica artificialis, hinc alia procedente artifli, ita etm demonstrationes aliarū Sciarū possunt acquiri sine logica artifli. 2. Logica ē prior alijs Sciētijs prioritate directa, n eadem prioritate perfectionis, cum alia Scia possunt dari perfectiora obita, ut v.g. theologia habens ipm Deum pro obto. 3. Logica ē cāa universalis aliarū Sciarū minus principalis, minus necessaria, magis principali, et unice necessaria est a n intellctg. 4. ad advertenda Sophismata sufficit Scia resultans ex principijs lumine rāe notis ostendentibg evidenter gnexionem veritatis gelusionis cum veritate promissarū. IV. hoc ca

Ad demonstrationis certitudinē sufficit talis assensus de obiecto per discursum deductus, ut nulla ratione de ejus veritate dubitet, maxime cum intellectus obiecto quidquid non assentiri promissas qualitates, sed totius ipsius obiectivas & regulas prudentiæ habitus acquisitus semper & necessarius ad exercitium virtutum, sed sufficit prudentia naturalis, dictans quamlibet operationem humanam, hic et nunc esse bonam vel malam. Deinde licet prudentia habitus ad hibendas queri, hoc ideo fieret quod virtutes morales in ipsa gressa sint, ut una sine altera in statu perfecto nequeant haberi. Quam gressionem non habet virtutes intellectus, nec quidquid scia, ut Philosophi docent.

7. Per humen rationem una aliave difficultas potest tolli, sed majores difficultates non ideo necessaria esse arbitrio, quod autem antiqui tam non habuerint, ideo satis errarunt, et cum maxima difficultate sciam acquisiere.

8. Prima principia aliarum scientiarum ex directione logicali sufficienter ad inferendam gressionem. 9. Vanitas scientifici possunt niti in principiis universalibus ex directione naturali. 10. Bonitas illationis est gressus ex lumine naturali. 11. Demonstratione est gressus logicus ostensive vel in actu primo, vel in actu secundo, non autem semper in actu secundo tale, hoc est factum ex animo reflexa ad ipsa logica.

Quæstio. 6ta.

Quomodo logica gubernat ad actus aliarum scientiarum, et de aliis quibusdam difficultatibus.

Sic Logā docens quām actus habitualis generit tm̄ dicitur, vtens autem habitualis effectiue. S. 3. pars. Logā docens etm̄ in mā aliarum Sciarum ostendit modum essentiendi ptinentis actus Logē formales, sed etm̄ hic ē generare dicitur, gō. in Probl. habitus acquisitus effectiue generit tm̄ ad actus similes illi, ex q̄ ipse ē genitus, sed actus aliarū Sciarum nō stat, ex qua genita docens habitualis quotaliter: huius enim actus st̄ ipsa, aliarū Sciarū actus nō st̄ ipsa, sed actus ptis formales, gō ad illas nō generit effectiue. Prob. 2. pars. Logā vtens habitualis generit effectiue ad actus conformes ptis Logē, sed actus aliarū Sciarū st̄ formales ptis Logē, ibi nempe qui facti st̄ ex directiua Logē, gō. tm̄ ē certa. nam Logā habitualiter: vti et habitus alii acquisiti: generit effectiue ad tales actus, ex q̄bus producta, sed Logā vtens habitualis producta ē ab actibus ptis Logē formibus, gō. tm̄ etm̄ 3. Sylm. Prob. actus directiui a Logā docente st̄ actus formales ptis Logē, sed actus aliarū Scientiarū st̄ directi a Logā docente, gō actus aliarū Sciarū st̄ actus formales ptis Logē. assumetur 3. alia Scia st̄ Logā vtens in actu, sed habitus aliarū Sciarū ad huiusmodi actus generit effectiue, gō et Logā vtens habitualis. 2. artificiosum Logicum ē quod effectus ab actibus, gō ibi illud potuit a Logā effici, q̄ negs ē enim aliud Sciarū a qua fiat.

habitus acquisitus tm̄ ad actus sibi effectiue co generit, ex q̄ ipse ē genitus,

Quares 3. An Logā sit una et indivisibilis qualitas?

loga ē una uni- Ito resolutione ē Nota ꝙ. in hac questione quatuor
tate aggre- fortissimum esse posse, licet 4. unitates, generice,
gationis, Seu specifice, numerice, et aggregationis seu ordinis.
questa ex dessi- Illa dicunt unum unitate generica, qa veniunt in
ne, argumen- eodem genere proximo. talem unitatem hbnt hoc et leo,
tatione ꝙ. glenus veniunt in gradu generico adhis, specificam hbt
illa, qa veniunt in una specie, talem hbnt Petrꝰ, et Paulꝰ,
sunt veniunt in gradu specifico ꝛāa humano. Illa
dicunt hbre unitatē numericam, seu indivisibilitatis ī
modo, qa nō faciunt diversū numerum, ut Marcus tullig
Cicero. Illa dicunt hbre unitatē aggregationis seu
ordinis, qa ut plura ēssentia simul accumulantes, inde se
tñ nullam unionem hbscam aut unitatē hbnt per se, ut
exercitꝰ, cumulus lapidem.

Nota Z. ex multitudine et diversitate actuū et
et diversis specie hbitꝰ nō eidem indivisis, sed diversis
ordinem ad idem obiectū attributionis, Si loga hbt plura
et diversos hbtus, quia et actus et obita plura, ad
diversa profecit v.g. definitivē, divisionem, argumenta-
tionem. qui ces veniunt unitate ordinis ad idem obiectū
attributionis, licet modum sciendi.

Ex his iam resolvitur, logam ēē Sciam grossā ex
pluribꝰ hbitꝰ et dicentem ordinem ad directionem alio

Scientiond, ut ho facilius in suis actibus procedant. ꝓt autem probari loga, quod directiue generat à moralitate hausta à prudentia, v.g. prudentia ẽ habitus philosophia moralis, actus aliorum virtutum habitꝫ nõ producunt, gõ. quia voluntati facem quasi praeferendo eam illuminant, ut via per ꝗ actus illos virtuosos efficiat.

Nec dicas: Potest unus idemq; habitus in actu omnino dissimiles influere, habitus enim castitatis influit efficiendo, tum ad amorem obti honestis tum ad odium turpitudinis, item habitus, qui inclinat ne ad Eleemosinam dandam peteo, inclinat ne etiam ad dandam Ioanni, atqi actus ꝺt dissimiles, gõ. N. ꝺtq. nã Dispositatis ẽ, quia amor honestatis ẽ virtuale odium obti Ioannis, unde nõ ẽ mirum habitus in diuersos actus influat, cum virtualiter ꝺtem lit alius, aut quando facilitas unius tollit difficultatem alterius, hoc tollit actus Eleemosinae, at vero ex eo, quod aliquis obtinuit facilitatem refrenandi, nõ propterea obtinuit facilitatem definiendi, particulares eliciendi, Methaphisicas v.g. aut Physicas, alioquin loga esset ois Scia.

habitꝰ castitatis ẽ virtuale odium proximi

Obiicies 1. Causa exemplaris ab effecte ad efficientem reducitꝫ, gõ effective generit. N. ꝺtq. Deo enim reduciturꝫ ad causam efficientem, quia tenet

se porte principii, n̄ tñ ꝓptera vere influit licet rei approximatio in igne.

Obicies 2. D. actus aliarum Scientiarum similes sunt actibus Logicis, sed habitus producere semper possunt actus his similes, gō. Probo m. actus aliarum Scientiarum similem habent foām Syllogisticā similem propositarum Dispositionem, gō. K. non quarcunq; similitudinem ad hoc sufficere, sed habitus aliquis ad actum alterius Scientiæ generat, sic enim habitus omnem Sciam ad cujusvis Scientiæ actum generarent, cum omnem Sciam actus in gñrā gradūs gremiant, v.g. vitalitate, spiritualitate, repræsentatione obiti. Aliam gō Sciam actus actibus Logicis specialiō dissimiles sunt, quod in obiecta pendant diversissima, sola enim eorum dispositio seu foā Syllogistica exigua ē similitudo, ut ꝓptera dicatis habitus Logō, ad aliarum Scientiarum actus elicē generare, raō autem cur inferamus habitus aliam Sciam, et voluntatis facilitatem generando effectivē ē, quia generare requirunt directivē, quod tñ ē Logō.

Obicies 3. D. In omnibus actibus aliam Sciam relucet aliquid artificii Logici, sive enim definias, sive dividas, sive discutias, Logā magistrā totā

hoc efficies. Jam Artificium illud logicum, quod
experts in actibg aliarum Scientiarum dbt habe
aliquod principium formale productivum, sed
ablg dfficulti à logica nō possunt dē tale principium,
actus enim habitus ferri potest in obiectum for-
male alterius, gō p. 2. Artificium illud
Physicē produci ab habitu Physico, h actus quidē
ad eam Scientiam pertineat, ab alio habitu, h
actus alterius habitus sit.

Observa 1ō, produci semper dirigente logā. arti-
ficium autem illud in actibus aliarum habitum
experium, licēt hoc sensu logicum sit, quod sit
productum ex directione et precepto logæ, nō tñ
est prie logicum, nec ad logam spectat, cujus
unicum munus ē, perficere Intellectum per
operationes rectas, et dare intellectui precepta
de iis eliciendis.

Saragoga.

Post separationem aīæ à corpore, ō quàm
longē alia sensa erunt de rebus, quàm nunc
sunt in mundo, et dum ē in corpore; tunc
experientia aīa minimum peccatum pejus esse om-
nibg hujus mundi malis, unicum Divinæ
gratiæ gradum pretiosiorem esse, omnibg

Regum thesauris. Tunc videbis divitias &c
Quisquilias, honores fumos, vitam umbra
Voluptates &c spumam bullarum hoc ôa evanu
isse, & nil esse in pretio nisi virtus, tunc
humani respectus, Ratio Status, privi
interesse incumbent, et detracta larvâ agno
scento fuisse hoc ôa vana, noxia, et utilia,
ut scribit S. Thomas à Kempis; Tunc magna
fiducia habebit pauper ac humilis, et pavebit
ardidus Superbus, tunc videbis Sapiens in
hoc mundo fuisse, qui pro Christo didicit stulti
et despectus esse.

quæstio prima

De obto fogine Scholastico.

Quid sit obtum in ōi et quotuplex.

Not. imo: obtum scūndm, ut ipsū nomen profitetur p. tale sumatur ē de illud quod appetitur et obtinetur ipsum scientijs gsideran=dum, ēque rebus apex et meta propinquus habilibꝫ ē potentijs finis ac fines, ultra quos tendere nequit, sic obtum mathematicū ē quantitas secundum varias trēs dimensiones, statuaria vero statua recta et effigiata.

Not 2.: obtum ē duplex aliud cōitatis aliud attributionis, cōitatis ē de illud quod in aliqua facultate quomodocunque tractatur ut in arte edificatoria lapides, cementa, calces etc: obtum vero attributionis ē illud totum quod per se intenditur, et in quo attento ultimo finit ars v habitus, sic in exemplo adato: Domus ē obtum attributionis artis edificatoriæ, quia hanc ipsa intendit, et ea obtenta quiescit, reliqua vero ad illud tanq ad finē per se intenta ordinat ac dirigit. obtū cōmunitatis et attributionis quid?

Not 3. obtum attributionis dividitur in māle et fle, māle ē illud circa quod versatur aliqua facultas, v illud tractando si ē habitꝫ speculativꝰ circa illud aliquid operando si ē habitꝫ practicꝰ. fle vero ē illa rō obiectiva cognoscibilis sub qua res gsideratur, sic obtum fle intellec=tus ē veritas, voluntativē bonitas, quia voluntas appetitus aliquid tales bonitatem, sicut intellectus tales veritatem eidem apprehendit. quare sicut in volun=tate distinguitur duplex finis, ē finis cui gratia, hoc ē id quod intendit voluntas et finis qui, seu ille persona cui vult tale bonū ex quibꝫ integratur unus finis adequatꝫ: ut ē vg: Sanitas volita amico: ita similiter per quandam Ethimologiam duplex obtum reperitur, obtū māle et formale quo

et quidem obtum ſſē respondet ſini cuiggratia, nāale vero ſini
Cui, non explico in ſculptura, quā intendit marmor
bene effigiatum, ubi verba effigies ē obtum ſſē et ſinis
Cuiggratia, talis ars fuit preceptā bene effigiāndi; marmor
vero ē obtum nāale seu ſinis Cui, eadem res pretendit bibula
quam foam ex utroque autem obto ſſi et nāali gſſatur
obtum adequatum et integer ſinis artis copacto ac ex
āa et corpore totum compositum hūm.

Not. 4 idem posse ē obtum nāale pluribus habitudi, talis
ē quantitas quā ut mensurabilis ē obtum mathema-
= tice, similiter corpus sanabile spectat ad medicinā ut
nāale vero ad physicā.

Not. 5. obtum quod ē ſſē in una facultate, ē nāale
respectu alterig, et egro ſſi ars quā facit mixturas
odoriferas habet pro obto ſſi mixtionem odorū, hec autem
mixtio respectu statuarie ē obtum nāale, ſſi vero statua
pretecca id quod ē obtum attributionis in una facultate
habet in alia solum rationē medij, ſic frandē ē obtum
attributionis respectu granificatoris, respectu vero
equestris nullam habet rāem obti nec nāalis nec ſſi sed
solum rationē puri medy in ordine ad bonū egritudinē
Not. 6. obtum nāale et ſſē ad invicem restringi: ſic figura
Cesaris ē obtum ſſē pictura et sculptura, ſed marmor
quod ē obtum nāale detrahit illē figurā ad detrahē
artem sculpture sicut Colores ad pictura. similiter idem
marmor, qđ posset ē obtū nāale Capicidie et sculptori
detrahus ad artem sculptoriā ut figurabile ē, quā rā
n Considerabus ā tali arte, quā sērat solum Capicidē, et
pro fine rectam sectionem.

v instrumenti

Not. 1. obtum ſſē ē diſtinctivū unig ſaultabilis ab alia, quia
in ſtroverſio ē inter Doctores diſtinguentes plures rāes ſſes,
unde non debeat fieri talis diſtio, ideo priusquam ſtatuong,
premittenda ē diviſio rāis ſſis, et quidem diſtinguunt in
obtoſſis ōes fere Authores duas rāes ſſes ſ. rāem quo et
rāem ſub qua. Aſſerunt has duas rāes inter ſe ḡvenire
quateng utraque ē rāo cur adꝛigatur obtum māāle, diſſere
vero quateng rāo ſſis ſub qua nō adꝛingitur quamvis rāo
ſſis quo debeat omnino adꝛigi à potentia, rem explicant
in viſione, aiunt enim colorem illuminatum ē rāem
ſām qua, et viſibilitatem ē rāem ſub qua ſed color
illuminatus nō ſolum ē rāo, cur adꝛingatur obtum māāle,
ſed etiam ipſa adꝛingitur; at vero viſibilitas quamvis
ſit rāo cur potentia verſatur circa tale obtum, tamen
ipſa nō adꝛingitur ab eadem potentia, ſed de hac alibi.
Ideo ſtiendum ē admiſſa hac diviſione obti ſſis, diſtinctū
duarū ſaultatum nō ſcſum à rāe ſſis quo, nam ars
ſutoria quam Dutoria habeat pro obto ſſi ſtatuam ex
metallo, quo ē rāo ſſis quo, ḡo diſtio duarū ſaultatum
nō ē petenda à rāe ſſi quo ſed ex diverſo modo operandi,
quo ē rāo ſſis ſub qua, ſ. ex eo quod ars ſutoria fundit
ſtatuam gſtituendo prius ſoām aliquam ex creta aut
gipſo in quam metallum liquefactum inducit, ars vero
Dutoria eandem ſtatuā perficit diverſa rāe, utitur
enim malleo qua varias ſſes metallo diverſimode
impellendo, nunc frontem nunc naſum, nunc alia
membra effoāt; quare obtum diſtinguens has artes nō
ē rāo ſſis quo, et ſtatua ſeu metallum figuratum
ſed modus operando.

facultes diſtinguitur per obta ſſia.

Not. 8. ꝟ ce Idem univocitas loquendo obtum attributionis, et rǽm ſſm gua seu vltaby loquuntur, obtum ſſ quod, cum enim obtum attributionis ſit Diſtinctivum unig facultatis abalia, et poſſint habere Duo habity eandem rǽm ſſm gua, ꝟ vere idem obtum attributionis, ꝓtolerit utrique bale obtum ſſptere in bota rǽ ſſ gua, ſed debet Complures ipsam rǽm ſſm ſubgua, gua ſimpler e diversa, pro Diversitate habitus ꝟ actus. Nec tereat nodg loquendi Diuersitas apercatio potentias Diſtinguj penes obta ſſia, nam nomial obti ſſis intelliguntetiam rǽm ſſm ſubgua ꝟ vero rǽm ſſm gua.

Not. 9. obtum attributionis Dividi in adequatum seu totale et in partiale seu in inadequatum, adequatum e illud, extra quod facultas nihil aliud Deſiderat, ſed eo habito ,,,, adequate ſatiatur et talis e ſanitas totius corporis respectu medicina, respectu statuarie statua perfecta. Inadequatum e illud, quod conſideratus per ſe ꝑtiale ſed ꝟ ſolomodo ſit in medicina ſanitas capitis e obtum ꝑtiale etc. ubi adverte ꝟ ce idem obtum ꝑtiale etiam attivum, nam tales ꝑtes domus, neque ꝟ et obtum ꝑtiale edificatorie. Id gd ſolum ꝑtiget rǽm obti ꝑtialis quadper ſe ꝑtialiter Intenditur et expetitur hec a expetibilitas ꝟ genit oby ꝑtiby attributionis, ut ꝑtialis ex adato exemplo. ac proinde ſſm obti et obtum ꝑtiale diſſert omnino neceſſe e.

Artikuly 2dus.

An voces ſint obtum neale gua.

Not. 1. obtum facultatis Dupliciter accipitur in actu ime et in actu 2do. In actu ime e nda capax aapta recipere ſoam inſe talis facultatis, ſic respectu statuarie ors ida nda e obtum in actu ime, gua capax e recipere statuā ſoam, ex directione artis statuarie, obtum autem in actu 2do e ida nda, in gua exiſtit actu ſoa talis facultatis, ſic operatio habens

rectitudinem ē obtum mālē logica in actu 2do, et de hoc in
maxeali n̄ ē questio, quia operatio jam facta ē necessario bona
v̄ mala, recta v̄ incorrecta, adeoque n̄ ē indifferens ad rectitudinē
v̄ incorrectitudinem.

Not. 2. obtum in actu 1mo et 2do acceptum n̄ necessario
distinguī realiter sed satis ēē, si distinguatur distinctione rāis,
sal obtum circa diversas operas actiuas ageday ut ars saltandi,
Canendi, cum gō operaes mentis pro obto mālī assignamy
eas in actu 1mo accipiendo et prout capaces directionis ad
habitū logicæ ad inducendam rectitudinē quo ē fīa logica
his præmissis.

Dico: ḡra nominalis: nomina et voces n̄ ēē obtum mālē
logicæ prob. 1mo. illud n̄ ē obtum alicuius facultatis sine quo
talis facultas ēē pt, sed logica pt existere sine vocibz, gō
voces et nomina n̄ sī obtum logicæ prob. m logica n̄ ē
facultas ut hōes loquantur sed ut sciant, sīa a ē
in intellectu independenter ab oī voce externa prolata
Ergo esset si quis ēēt mutus v̄ surdus v̄ enutritus in silvis
posset acquirere habitum logicæ et aque bene disputare
ac ille qui uteretur vocibz ēō modō, quo da separate
recte operantur ad minimū internos suos conceptus
mentis sine vocibz externis in eo casu n̄ quidem haberi
Rhetorica sed aliud ē de Rhetorica.

Nob 2. Voces adhibentur ex triplici loco rerū et quidem
gō logica solidpes accidens ultimo vocibz ad manifestan-
dos animi conceptus eorumque obta, n̄ vero pe sē ad eum
modum quo arithmetica solidpes accidens gnerat calculos
quos adhibet loco rerū et numerorū realium, voces a

sub hac consideratione accepta comprehenduntur ad finem sub alio capitalis & vero attributionis.

Prob 3: Sunt vocibus ita scripturæ & signis ut pictura: quidni enim sunt voces ita nutibus mentem significare possent pictura; quo facto inter se loquuntur muti, & hoc generali consensu nutibus pro rebus & conceptibus uti videant. et de facto utuntur pictura; nulla dñ & scriptione, & nutum ad picturam spectare asserit, nisi mente Zadario et per accidens. Voces ergo ad externa sive vocalem quæ spectant & internas et mentales: ad loquendum pictæ & intelligendum.

Prob. 4: ex hac sententia sequeretur actes scenas et actes habere pro actu voces et nomina cum actus utantur vocibus, necessarijs ad manifestationem eorum, quæ in illa scena tractantur quod est absurdum, quare Rebergueo Argum: actum scenæ moralis & sed voces significantes bonitatem actuum moralium & mala circa quam hi actus versantur nec actum alicuius scenæ sed voces manifestativas operationum quas talis ars exercet, ergo actum pictæ & est oratio externa, quid autem dicendum de vocibus internis hoc est: quibusnam intellectus quibus ipsemet intellectus quasi secum sermocinatur. Hinc infero: explicationem vocum quæ praemittitur in scena & esse mutum peculiare illius scenæ quæ addiscitur sed grammatica solius ad quam spectat docere quibus nobis hoc & illa res hac & illa operatio in hac & illa arte significetur; ob quam rationem ad actum scenæ præequiritur grammatica, quæ docet vocabula et nomina significativa res pertinentes ad talem scientiam, quare dum Aristoteles agit de vocibus, dicis, ac de nominum significatione ut res ideas nobis proponant internis quibus de quibus agit pictura, colligitur esse agere ut grammaticus, quam ut pictus.

Obijcies 1mo: Logica versatur circa modum signandi, modus signandi
ē ignoti manifestativus; Sed voces ignota manifestant, gō hō Ly
obtum logicæ. R: D: m. Sed voces manifestant ignota Denotative
tm et ut signa, quia Ly signa modi signandi flūs C: manifestant
fliter N: m hoc enim tm intellectioni competit, quæ solidū neale
constituit.

Ob: 2. illud ē obtum alicuius artis, quod ponitur in Destione
operis artificiati in recto, nam ps Destiatur statua, Dicitur
ē metallum ē marmor hanc ē illum ſoam habens, si
Destiatur scamnū Dicitur lignū hanc ē illū ſoam habens,
Destiatur statua Dicitur lignū hanc ē illū ſoam habens,
marmor autem et lignū Ly obtum artis statuariæ et
fabrilis: Sed in Destione operis logici ponuntur voces
in recto, quia ōia quæ Destiuntur in lgica. Dicuntur
oratio ē ē vox ſii ſlgnans Dicitur ē oratio etc.
nomen Dicitur ē vox ad placitum etc. gō. R: D: m illud
ē obtum artis quod ponitur in Destione artificiati operis
in recto ſi ponatur ſpter se C: ſi ſpter aliud N: m et ſic
Dicta m N: greg. oratio enim et vox ponitur in Destione
ſlgnis et nōis ſpter enuntiationes et ſlgnos mentales,
quæ ōia in vocibg tinentur ut in signis.

Ob: 3: logica ē habitus proginnastiq seu exercitativus ad
recte operandum in religuis ſcijs gō debet versari circa aliqd
simile rebg circa quas versantur ſcie respectu quarū lgica ē
habitg proginnastiq; sunt ars gladiatoria, quæ ē habitg
proginnastiq ad artem militarem versatur circa gladios
et hastas ſcitas ad finalitudinē veranda, gō et lgica debet
versari circa aliquid gd sit simile rebg veris, Sed nihil ē ita
simile rebg quam voces, cum hō sint signa et imago
quædam rerū, gō lgica debet pro obto habere voces. R:
1mo: falsum ē, gd nihil sit ita simile rebg quā voces, cum

Concepti
ē simile
rebus
voca.

ha finl figna: et habeant similitudinē ex Instituto, Conephus vero naāliem, eo ḡd finl figna naālia et flia verō. Deinde, quia gerēs habens similitudinē in repraesentando, voces verō ht in signando, major tamen similitudo repraesentativa, quā significativa. R: 2do: N: A: ad exemplū de arte gladiatoria, disparitas ē; quia hoc ars et ars militaris ē idem et ung habitg inclinans ad bene torqueadum gladium, instigendum, etc: solūque Diversitas quaedam extrinseca ē, et in nāa remota, ūd ē, ḡd sit ligneg v ferreg gladig, n ē a diversitas proxima in nāa, sibi in notione et gyratione artificiosa gladij. unde habitg proginnastici habet idem obtum fle, quod habet habitg gnalis, cui alter inservit et subordinatur, quia n ḡd habere Diversum, nam habitg, qui habent diversa obta flia, producunt actus et operāčs specie distas, quia ēis habitg dat ht facilitatem in ordine ad actus similes ijs, ā quibg ē genitg, et gtentos sub eodem obto fli, n ā adalios. gō ad hoc ut habitg proginnastici Det facilitatem in ordine ad actus alterig habitus, sibi habitus gnalis, Debet necessario habere idem obtum fle, ḡd habet habitg gnalis, cum impossibile sit, ut ung habitg circa suū obtum occupatg, Det facilitatem alteri habitui circa Diversum obtum occupato; nec enim miny impossibile ē habitū exire extra suū obtum, quā potentiā. ars enim saltandi vg: n Dat facilitatem scribendi. ex quo habes logicē n esse habitū proginnasticū, cum n habeat idem obtū fle cum alijs ijs, aliquo ht ijs et tali modo circ ht quia habitg debet artē alias ijās, tum quia inservit ijs ḡ quam habitg instrumentalis, concurrens directivē saltem ad operationes aliarū ijārū.

Ob. 4: actus interior et exterior faciunt unū in genere moris

Simul vg. exterior auditio et voluntas audiendi reputatur vna actio moralis
gō etiā vox exterior et interior id ē giegly faciunt vnū in genere
obti Quia. R. imo: soluant Scotus ad vltimum: simul enim actus externy
ꝫ denōiatur liber et moralis nisi à libertate actus interni, ipse vero
in se secundū ꝫ principaliter ratiōem liberi, ac proin actus interny reducitur
līm ad genus entis moralis ita voces externe ꝫ stricte in se ratiōem
obti Quia R: 2.do C.br. N. gēg. Disparitas ē: quia major unitas
requiritur ad ꝑficiendū obtum in genere obti, quā ad ꝑficiendū
actum unū in genere moris huius rōnis ē: quia unitas moris
ꝑficitur à voluntate libere ꝺiungente ꝺnectente ꝺlem actus
interiores cum extrinsecis. ad vero unitas obti ꝑstituitur ex
nāa obti et ꝫ ex voluntate libera hūm volentium ut hoc obtum
ꝺnectant ad talem fiēm et ꝫ ad aliam, ac proin nisi obta haberent
inter se ex nāa sua ꝺnexionē et ad inuicē ꝫ potestatem ꝺnexionis ad
ꝑficiendū vnū obtum, sed voces externa et interna respectu
huius ꝫ habent talem ꝺnexionē cum una se ꝑficiat ꝑ ꝺ alia, gō.

m connex
requisita
unitas, ac
tuendō obti
in genere o
quam, no

DB. 5. ipse quitio vocū et operū intellectus gō illa dictō Quia
ꝺfert quia Quia vocatur circa operanes intellectus. R: C. distinguo
De vocibus posse cē obtum līm finale Quia sed hoc ꝫ ꝺfertur,
voces ipsas tc obtū Quia, quemadmodū de ꝑfectio hōis ꝫ hō ipse
hō ē obtū Quia.

DB. 6. quaestiones de univocis, aequivocis, analogis quia aliqua
aliquid vocum explicant, ꝫ pertinentem ad grecismū, nam in
mente vg: ꝫ datur aequivocatio, hō aut) quaestiones Quia
muneris proprij sūm Aristotelē de his agat, gō. R. Quod disgnitere
de aequivocis ꝫ quatenus in voce aequivocatio datur, et sic Aristoteles
ꝫ diuerit: aequivoca sīgnant nōn ē cōe, sed aequivocatio
ē nomen cōe, igitur Quia ꝫ attendit aequivocationē vocis per se
sed ipsas res ut sunt apprehendentes, quarum vni voci sub-
jacent. Similiter de Gallaria Dictionis vocalis agit, ꝫ ut eam
in voce ꝺmeritus, sed ut sunt apprehensiones vocis
de rebus quarum sīgnant eas voces inversis ꝫ ambiguis denotatis.
Not. 5. Quia duplex homo interny et intellectualis. Sic Aristoteles
agit de voces sola per audiendi et reductive de actus internos,
quorū sīgnificative ꝫ a rimario et per se, seu ipsius se.

Sto Aristeles agit de quinque vocibz, sed interpis, Dein Isagoge Porphiry ꝛ vocatur Ygica sed Introductio ad Ygicam Aristelis, et ad finꝫ intendit ut reddat intelligibile doctrina Aristelis, qui per huiusmodi voces stet gengs & differentia ꝯgtly suos explicat.

Voces nec remote nec proxime subiu ꝑt Logice.

Colliges imo: per Ygicam manifestantur interna audienti. Sed ꝓ proferenti, quia proferenti mentalitez ꝯgtly per Ygicam ꝑt manifestari et voces externa ꝓ eorum nota. Cum enim sint adequate Ygice quia ꝑt operationes ꝯgtis ꝓpriis Ygice sine vocibz. Sta merito ꝑt assignari sum finem Logicam et Dyalecticam per voces proferi hoc facit quia grammatica quia per grammaticã ꝯgtur ad voces respondeant ꝓa Logicã mentali hinc Diuisio in vocem mentalem et vocalem ꝓ impositione et analogia. Sicut hoc Diuiditur in scriptum et Viua. sed: Dices: actus externus proportionatur ad principium ꝯgis et voces ad Ygicã. R. Cõ. A. et N. gtly. Disparitas ẽ, quia actus externus proportionatur ꝑt effectly actus interni ꝓ quo imperatur, signa ꝯ Dyalectica vocalis ꝑt effectly actus interni ꝓ quo imperatur ab interno signo ꝓ Dyalectica, sed ẽ solum signum expressum loco cuius substituitur, et quid ꝑticulat Ygice obtum.

Articulꝫ tertius

An ões res sint obtꝫ mãle Ygice.

Obtꝫ remotꝫ ꝯgca ꝑt res ões.

Not. obtum aliud ẽ proximum aliud remotum, obtum remotum ẽ illud, circa qd versatur obtum proximum, obtum vero proximum circa qd facultas imediate versatur. Sic artis ꝓfessoria obtum remotum ẽ tritici, proximum vero farina et massa, cum circa hanc ꝓ circa tritici imediate versetur, obtum vero remotum Ygice procul dubio ꝑt res ões, sed Dico res ões ꝓ ẽ obtꝫ proximum Ygice, prob. imo quia Ygica res ões secundum se ꝓ facit ꝑt nõ speculatur quia ꝑ Ygica versatur circa res ões speculative, ꝓfecto cum existentia, quidditate seu essentiã, cãs, effectus etc: ꝓfecto hoc ipsum qd analys

Dico +

scientija speculative profitur. unde fieret ꝺ̄ lgica ẏ̄ eẽt superflua
ẏ̄ eadem cum alijs scijs speculativis. Neque nobis refragatur Aristotes
Dicens: Circa idem genꝰ id̄ ẽ circa idem obtum versari dialectica
et metaphysica, sed hoc verũ tm circa res ẽes, gͦ et ilta ꝓ cognitur
enim philosophꝰ de obto inadequato, ẏ̄ adequato. quare ꝯ:
lgica et metaphysica habẽre idem obtum nõ ẽt inadequatũ
vg: Intellectus operãs, qua etiã sb̄ ens, metaphysicũ autem
obtum ẽ ãc ens. 2ꝺo. ipsum intellectũ aliter cõsiderari
ã lgica, aliter ã metaphysica; gͦ etiã Duns Angelus Rhetorica
et Dialectica ẏ̄ versari circa rem aliquã detnatã sed circa
res ẽes. Cũs ẽ gd lgica ẏ̄ versetur circa ens obtũ, ibi ut
ẏ̄ juvet etiã aliãs suas dirigendo sb̄ ideas quã versantur
circa res varias. prob. 2ꝺo nam licet multum aliud sit obtum rei
res reperiretur in rerũ nãa prater operãs intellectus, et
intellectus, lgica adhuc haberet eadem precepta circa
directionem operãm mentalium, sic ars gubernandi serram
nihil penderet ex sua ẽpia, tametsi nulla ẽt architectꝰ
qui ea uteretur; aut licet nulla sit nãa, quã serrã
dividerebur. prob. 3tio: obtum nõ ẽt id circa qͦ
aligno modo extrinsece versatur sua, nam quamvis pictura
doceat res ẽes exprimi recte ẏ̄ ides habet res pro obto, quas
exprimit sed earum figuras et Imagines, similiter grammatica
et Rhetorica habent pro obto voces seu locutiones rectas
et ornatas ẏ̄ vero obta expressa per eas locutiones gͦ ẽ
obtum lgicæ ẏ̄ erunt res sed id quod intendit perficere
lgica.

2ꝺo. imo. idem ẽ obtum habitus et actus, sed obtum scibile
lgicæ sunt res ẽes, quia res ẽes ẏ̄ subjici ẏ̄ praedicari possunt, gͦ eadem
sit obtum habitꝰ lgicæ. R. D. m. obtum lgicæ sunt res ẽes, si loquamur
de obto remoto C. si de proximo N. m.

ob. 2. Ignis tradit de nãa probabili regulas gõ res pertinent ad
Ignam. item praedica et predicabilia ſt obla Ignis, ſed hoc
Probabilitas ſt res, gõ. Denique finis Ignis é veritas ſed hoc gſiſtit in rebꝫ gõ
n é in rebꝫ Ignis per ſe conſideat res. Q ad 1um N. gꝛeg. nam probabilitas
n é in rebꝫ ſed in gñitione. ad 2dum praedita et predicabilia
cé obla Ignis quod ſupponũtur pro actibꝫ quibꝫ gꝓfunduntur
praedita et predicabilia n a pro ipſis nãis rerũ quę prędicatur
ad 3tium: Finis Ignis é veritas obtina ſive metaphyſica N:
é veritas ſlis hoc é veritas gſiſtens in intellectu.

ob. 3. Deſtio et Diviſio Inertant ad Ignis ſed Deſtio et Diviſio
Inertãt, res enim deſtituntur et Dividuntur, gõ res
effio et di- Inertant ad Ignis. Q. Deſtio et Diviſio ſlis Inertant ad
viſio ſlis tñ Ignis C: id enim Dicere é Dicere ipſum actum Deſtionis
rtat ad Ignis et Diviſionis Inertare ad Ignis. Deſtio et Diviſio obtina
em. ñ res ſed Deſtio et Diviſio Inertant ad Ignis N:m.
Inſtabis gõ res ſalten ut Deſtio et Diviſio conſiderantur ñ Ignis
Q. ino: C: id autem Dicere quod ñ Ignis gonera
=ri ipſam Deſtionem, nam res conſtituntur Deſtio ſlis
in rãe Deſtis per Deſtione ſunt Color gſtituens in rãe
viſi per viſionem.
ad 4to: obtum habitꝫ é id, gđ imediate Denoãtur ab obto
ſlis eiſdem, ſic idem é obtum nãale ſtatuarie gđ imediate
Denoatur Denoatione ſtatuę ã Ignis quod é obtum ſlis
ſtatuarie ſed res oês imediate Denoantur ab obto ſlis
Ignis, gõ etc: Q. retorques Argtum: Resoês imediate Denoãt
ab obto ſlis artis pictorię hoc é ã recta diſpoſitione
Colorũ, Denoãtio enim recte puti habetur imediate
ab aliquo ſed n ã Coloribꝫ ſecundum ſe precipꝫ gõ
ã Coloribꝫ recte diſpoſitis, gõ res oês Denoantur
imediate ã Diſpoſitione Colorũ recta, et ſic resoês
ſt obtum artis pictorię, gđ nemo dixit. Q. in ſõa

D: m̄ si loquamur de denoatione intrinseca ℓ: ꝑ de extrinseca Nm
ad id̄ḡ dicebatur de statuaria. Dico: ideo huic obtum mā̄le
ē marmor quia denoatus ab obto ſſti statuario in rāe
statue denoatione intrinseca, denoatio enim statue
ē denoatio intrinseca proveniens à figura intrinseca
in marmore recepta, res autem denoationes prodi: ſſti ect:
ſortiuntur d̄m extrinsecā, ḡ.

Ob: 5ª: aliud ē obtum mā̄le tḡie in id̄ inducitur obtum ſſe tḡie
Sed inducitur in res oēs, ḡ. m̄ tale ꝓb. m̄ obtō ſſe tḡie ē
ordo tnōrū in ꝓpositione et ſigno, sed ordo ille ad res oēs
accommodari et in illas introduci ꝓt, ḡ. ꝓb. m̄ obtō ſſe tḡie
ē rectitudo, qua ſi regulantur in operationib⁹ nunqua ſallunt
et rectitudo ista ē ordo seu locatio debita tnōrum,
intelligentiam; sed rectitudo ista ē ordo seu locatio debita tnōrum,
hoc ipso enim, quod debito ordine ſunt à ſſtis nunquam
ſallunt intellectū sed semper veraciter gerebunt, ḡ obtum
ſſe tḡie ē ordo localiter in ꝓpositione et signo, mā̄le
vero res ipsa. ſ: N. m̄ ad tḡie ꝓb. omissa m̄ N. m̄ regue enim
satis intelligo quomodo hic ordo et rectitudo in res oēs
inducatur, ḡ. Rectitudo enim et veritas ſſis ē in ipso
intellectu, et ḡ ſſtit in operae intellectis ḡformi obto, et ñ
ipsis reb⁹. ḡ.

Ingabris: ē paritate reliquarū artium ñio: in ſalbatoria
enim obtum ſſe et ipsa diverſe variegue ubicationes pedum
inter agitandum et ſalbandum, pedes obtum mā̄le, in statuaria,
pictoria obtum ſſe ſſfigura que nihil aliud ē quam ordo localis
ſſtium, ꝓtes enim hoc ē ſto ordine collocabiles ſunt obtum
mā̄le ḡ. et id ſſe obtum tḡie est ordo tnōrū in ꝓpositione et
ſigno, ipsi vero tnī mā̄le. R. N. grego disparitas ē, quia ideo
in ſalbatoria ubicationes pedum obtum ſſe, ipsi pedes sū
obtum mā̄le, ie pictoria obtō ſſe ordo localis ſſtū imaginis
ipsa ꝓtes mā̄le, quia tum ubicationes pedum in pedib⁹
dum ordo localis ſſtium imaginis ipsis ſſtib⁹ intrinseca
reperiuntur et reliquuntur: debet enim obtum ſſe in tabulis

ideo in talboria ubicationes pedum obtum ſſe, ipsi pedes sū obtum mā̄le, quia tum ubicationes ſſe pedib⁹

practicis reigi et speculativit in mālē tm reigitur effigies statua in marmore quod ē obtm mālē statuaria et ipsa effigies ꝑē sd ordo totalis ēnorum et ꝓportionis in ligno ꝛ reigitur in pāis et rebꝰ, nec ēnd reigitur in bove vāpio, gō.

Inſtabis 2ᵒ: Ogia ē habitꝰ Directiuꝰ operationū gō pro obto mālī habet id qđ Dirigitur, pro illo Directionem ipsa sd id qđ Dirigitur pāt ē tm tāi qui bene ꝛ male collocari pāt, ꝛ eāim capliari pāt; gnomon operāo intellectꝰ Dirigabilis vg: ꝓsitis de pede qđ bonꝰ fit nisi qualeng in ꝓsitione collocatus pedꝰ loco debito sive ut ſtbū et bonꝰ sive ut pedtum ꝛgō obtenu mālē ſ tm sive res, et ſte talis ordo et dꝓsitio ēnorū ꝛ rem, R: N: greg. sive ꝛ Sequitur, qđ tm Dirigibiles sint obtum sd operāes intellectꝰ unde ulterig sic arguo ꝛ Ogia dirigit operāes ꝛ ꝛ Dirigit ſ 2ᵈum; gō ꝛ ē habitꝰ Directiuꝰ operaum, sunt enim implicat habitꝰ aliquem ēē gnoſitivū intellectꝰ qđ nullo modo gnoſcitur ā tali habitu, sic implicat aliquem habitū ēē Directivū illig qđ nullo pacto Dirigimur ab eigmodi habitu. ſ vero absurdissimum, gō operāes intellectꝰ ſtbū mālē Ogia, quia has Dirigit et nullo pro obto mālī habet quod ab ipsa Dirigitur.

Neque valet qđ forte responderi posset operāes Dirigi ꝛ in se sed in alio, in quantum videlicet tāi qui bene ꝛ male ēē collocabiles; Dirigantur, ꝛtra enim ē: qđ sed bonꝰ sit tnos operabiles posse Dirigi falsum, quia licet bene ꝛ male collocari possint in ligno tm per hoc ꝓprie ꝛ evadunt Dirigibiles; sunt tñ res ois bene ꝛ male Depingi possint per hoc tm ꝛ fiunt ſtim Dirigibiles ab arte pictoria.

Obiges 1mo: Angelus prig agit de puellis ꝛ per se perfecte actiones seu ꝛ ordi res qđ ordi Concepti, cum Concepti habeat ꝛ possint fine rebꝰ quod obtis ordinem gignunt,

et iam agit de rebꝰ ut remotam Dacet nām. 2do quod Aristotiles dicat
Dialetica et physica de rebꝰ ꝯibꝰ disputant Intelligendo ꝙ ꝙd
de obꝫ remotꝫ n̄ de proximo, ubi etiā Equiuocus de logica
utente ꝥ de sola logica, qualeng hoc ut Aristotiles ait probabiliꝫ
Discurrit de rebus ꝯibꝰ. 3tio ꝥa pręcepta ꝙd de hendunt
ut operaēs apprehendantur rebꝰ seu formentur 2ndo obliꝫ
ipsarū operationū n̄ a ꝙa ꝓcedens n̄ mō ipsarū operaūm
sic definio et ꝙd explicari nisi ꝑ res et suam
et obiectum operaūm n̄ a ut res ꝑtem n̄ mām secundum. 4to
ꝑ hoc p̄dicta finit ꝑtē definitū, etc: nihil cognitum quia
ē ens ꝙm et denominatio extrinseca, ꝓa a debet cē
mā intrinseca. 5to rebꝰ ꝯibꝰ quiescit intellectꝰ
sed hinc nihil cognitum quia in quo intellectꝰ quiescit
ꝓtes illud ē mā in quo intellectꝰ quiescit
ꝑtē finit mā. 6to finis alicuius finiti ē ꝙd n̄ ꝑt res reale
ꝯibꝰ sed rebꝰ ꝯibus ipsarū rerū. quo ꝑtē in obliquis
ingredimur ipsa definitione. 7mo finis obiectū mātis habitꝰ
ē sui adaptati finitoām ꝙd ꝥto intrinseco, rebus a
adaptat ꝙd ꝥto extrinseco hinc difficultas circa res
n̄ ꝓtest ad ꝙd sed ad alios finis, ꝯibꝰ incumbit illud
difficultatem ꝑficere. 8vo: res obiꝫ immediate actibꝰ
ꝙd regulatis, seu directis, quales ſt actꝰ alicuius finiti a
logica directi n̄ ante actibꝰ regulantibꝰ ꝙd precedis n̄ actibꝰ
quo immediate versantur apti operari mentis. 9no ꝯibꝰ
Definitionis cum ꝯibꝰ definiti et ꝯibꝰ rerū cum ꝯibꝰ
extremoꝝ ꝙ convertibiliꝫ ut ꝙd ad ꝙd n̄ a ut quod ad ut ꝙd identi-
ficantur inter se ipsa obꝫ ꝯibꝰ videbit definio et res
definita, medium et extrema per quę unum de altero affirmatur,
hinc voces n̄ idem excludūtur a rē obꝫ mātis ꝙd n̄
identificentur inter se sed ꝙd n̄ idem et immediate obiiciuntur
ꝙd. 10 logica applicat finitoām rebus solū extrin-
=sece, item res ꝑ operaēs ꝙas perficiuntur tm extrinsece.

Articulus 4tus

An ens rāis ſit obꝫ mātis ꝙd?

Not. tripliciter posse aliqui hanc vocem ens rationis imo sfficialong
ab intellectu sumtum, cum enim intellectus apelletur etia ratio,
opus rationis seu ens rais assignatur pro ipsa intellectione,
quae fit ab intellectu, et sic apellari ens rais effective.
2do sfficial opus intellectus seu intellectiones ipsas n quidem
sunt in intellectu vg: gnitio qua gnosco paricter sic
considerari imo ut me faciat gnoscentem. 2do ut sint
pariter gnitum, et in 2da gradeatione diuntur
hoc gnitio denoatio extrinseca paricti, qui licitum
denoet gnitum, huig modi gnitiones apellantur entia rais
logica. seu denoationes rais et 2da intentiones. 3tio
sfficial opus aliqd ab intellectu fictu qd realiter poni
n pt, sed solum fingitur, Distingue ens rais metaphysica
ut historicum, pro hoc articulo sit duo fundamenta:
Si imd amplectaris, pro imo sit.

Dico: Conclusio: ens rais hoc e 2das intentiones etc: denoatio
extrinseca n ee obtum logica gtra thomistas prob. imo:
logica n intendit has denoationes quae proveniunt rebg
ab ipsa intellectione imanio et per se. unde si per impos:
sibile poset dari gnitio qua redderet me gnoscentem
absque eo qd resultaret in obto aliqua denoatio,
adhuc logica eet contenta et nihil ulterius inquireret,
logica enim cum sit instrumentu sciandi debet inqui
rere, quo cognoscunt in gnitione perfecta, reddendo
hoc sapientem gosc habet semel intellectu bene
gnoscentem habet etiam scias in intellectu, gtra
versus habetur res bene intellectas, absque eo qd
intellectus eet bene intelligens, nullo modo
esset contenta, quia n haberet in intellectu scias

quando e instrumentu

Neque dicas ꝑ posse denoationes gniti ꝑ intendi per se â logica
quia per le intendit denoationē gnoscentis, nam plures
denoationes coēxe diversimode intendi, ut ostendo hoc
exemplo: ille qui ob salutem projit merces in mare vult
projectionem mercium et salutem per se intentā, et gnexam cum
projectione mercium, quā solum vult ꝑ accidens ad salutis.
prob. 2do: nam in hac sentia res extrinsece denoata et
obtum logica, ita ut res fit obtum mālē proxim denoatio
vero recte gniti intellecti ille, sed res fubire ꝑ fit rālem obti
malis proxini, ḡo. et quidem res secundum cē specifice
seu stricte ꝑ objci logica, cum hoc nullam rem in cē
stricti et specifice admittat: prob: eas nullo modo cē obtum:
quicquid solum mediate addicitur â logica ꝑ cē obtum mālē
illig, sed res ōes solum mediate addicuntur â logica, ḡo.
m̄ patet. m prob. cē illud mediate addicitur â logica ꝯ cē
obtum cig ḡd mediate addicitur â logica, sed res ōes
sūb obtum cig, ꝯ mediate addicitur â logica, ḡo. m prob.
quia operacs intellectūs mediate addicuntur â logica, sed
res ōes sūb obtum operum intellectūs, ḡo. Si autem sufficeret
ad rālem obti ḡd mediate solum addicatur, sequitur res
ōes cē obtum mālē cium pene futurū; prob. sequela: ꝑ solū
logica sed etiā alia plurima fia mediate res attinguent, sed
res ꝑ minus congt obtum mālē religionū futurū quam fiat
ipsius logica, ḡo. Ant. prob. Attingit physica in tractatu
de ubiatione, motu, actione etc: quia ꝑ sūb quig modus
quin aliquomodo quipiatur modificatum. Jam prob. tota m:
quod mediate addicitur â logica, ḡd ē obtū cig
omne illud solum mediate addicitur ab aastica ḡd ē obtū cig,
mediate addicitur ab aastica ideo enim res ōes solum mediate
addicuntur ab aastica, quia sūb obtum actus intellectūs,
qui mediate attinguntur ab aastica, ḡo ē sūb illud mediate

attingitur à logica, qđ ē obtum eius, qđ immediate attingitur
à logica, porro qđ obtum mãale attingatur mediate cum ñ
ipso se sed ipsos ste attingatur, nihil ꝛꝛꝛꝛ facit, saltem eam
hoc ipso mediate attingi, cum dicimus quid solid mediate
attingitur, ñ sit obtum mãale ly mediate ipsum idem
ac ꝑdanor sit autem attingitur, ē secundum adversarios
ēe obtum mãale ñ ꝑt.

Respondebis 2do. Negando ma ꝑtem, et dices res ēes immedia-
te obici arti logicæ et probabis: quia Duet Definiendi, et De-
finitum Debere gverti, genus prædicari de specie, utrobique
premissam ñ Distingui realiter à conclusione etc: sed hoc
præcepta ꝑt immediate de rebꝫ ipsis, qđ. prob. m. hæc præcepta
ñ ꝑnt verificari de conceptibus ꝑtibus sive de ipsis precationibꝫ
intellectus sed ēm de obtivis hoc ē de rebꝫ, quæ ꝑt obtum
conceptum ꝑtium, qđ. Ant. prob. gieptꝫ ꝑtis Definitis et
conceptꝫ ꝑtis Definiti ā gverturtur, cum sint gtiones
realiter Distæ, qđ præceptū docens Definitionem cum Definito
Debere gverti, ñ verificatur de gieptꝫ ꝑtibꝫ Definitionis
et Definiti, sed tantum de obtivis. Idem ē de gieptꝫ
ꝑti generis et speciei, ob eandem distinctionem. sic etiã
promissa ꝑtes Distinguuntur à gtusione ꝑti realiter,
qđ promissas ñ Distingui realiter à conclusione ver
ē in gtusione et promissis obtivis.

Sed 3tia ē: Si præcepta prædicta adinguant immediate gieptus
obtivos Definitionis vg: et Definiti, ꝑ illos adinguntur prout
subsunt gieptꝫ ꝑtibꝫ, ꝑ prout ñ subsunt, neutrum dici
ꝑt, qđ. ñ 2dum: quia hi præceptum illud ñ adingit gieptꝫ
obtivos Definitionis et Definiti, prout subsunt gieptꝫ
ꝑtibus, adingit illos prout ꝑt in se, sed hoc ē falsum, qđ
logica ñ gderat ꝛãles specificas, et ꝑticulares rerū, qđ

Non enim unum: quia aliàs illud preceptum esset falsum. Sed probatur: Conceptus obtiui Dessionis et Desiti pronti substant flibus n sint uerti, go preceptum dicens fas gieuty; pronti substantflibz uertti falsum e. probat: gieuty obtiui Dessionis et Desiti pronti substant flibus Dicunt fliter gieutus flis realiter distos, go liter naaliter uertantur seu sint idem simplex obtum flibz sumpta, sibi illorum fas Dissguuntur; n sint uerti, quantumuis uertantur fas, quia uerta fliter sumpta uerti. Dicit uerti fas per quas getitmuntur, sed gieuty obtiui Dessionis et Desiti, pronti substant flibz. Et gieuta flites sumpta, et illorum fas Dissguuntur, go. Confirmatur: falsa e secundum hoc spritio: tac ut subé albedini, subé Dulcedini; go etia falsa e ipsa: obtum ut subé conceptui fli Dessionis, subé gieutui fli Desiti. grez: pro ideo prior spritio e falsa, quia Dicit identitate inter albedinem et Dulcedinem, sed e posterior Dicit identitatem gieutum flium Dessionis et Desiti. Idem argue circa precepta de identitate premissarum ad gilusionem, et aliis. + Sico

Respondeo go: precepta illa ligia immediate versari circa conceptus flis eorumque stus hic e: Dessio et Desiti Debent uerti: hoc e: conceptz flis Dessionis et Desiti Debet sic gstiui ut obtum utriusque sit idem individuabiliter sumptum. Genus predicatur de specie: hoc e: gieutz flis dbb generis et speciei tales Debent ee, ut obtum gieutus flis nil aliud generis nec xxx Dici possibile obto gieutus flis speciei. Premissa n Dissguuntur realiter a gilusione, hoc e: gieutz flis premissarum et gilusionis sic Debent eformari, ut obtum gieutus flis gilusionis n Dissguatur ab obto gieutus flium premissarum et sic de aliis.

Objicies imo: ex visione beata et Deo qua e obtum actus illg beatifici gstatur ung finis totalis nobis, qua e beatitudo go in scientijs ex obto et gnitione obti Cognitionis una

obtum seu finis finientia. R. N. g̃ēg. quis enim dixit finem intentum ā physica vg: cē aſſimd etſi per ſe intendat gnitionem ōbig. unde ex viſione beata et deo quā é obtio actus beatifiii gſtatur ung finis totalis sed n̄ unicus, quia Deus é obtum ultimum viſionis beatā sed gnia Viſio é poſſeſſio intentionalis bonitatis Diuinā, seu obti beatifiii ratione cuius ipse actus beatificat, et recreat hoēm g̃d dici n̄ pōt de gaoris obto, nam in alijs gnitionibg quā n̄ ex beatabilitate obti sed p̄ter ſe appetuntur n̄ pōt fieri unus finis ex obto et gnitione obti, ſic amatur gnitio absini n̄ bn̄ absinus.

Ob: 2: n̄ implicat abſina ſiā, quā proxime regat de rebus ōibg, ut ſubſunt 2 dis intentionibus, ita ut proxime attingat res, Ceu obtum māāle. operēsanken ut obtum ſtē, g̃o cum hoc n̄ impliet, logica obtio ēt ōes res, ut dirigibles ā logica.

Confirmatur: cum pōt logica demonstrare paſſiones de rebus ōibus, ut reductibilibus per operationes, seu ut ab operationibg denoēntur ſobtum, puta, medg ēng, quam g̃d de hōc demonſtrāt paſſiones, ut eſt dirigibiles per p̄cepta logicae. R: ad gnō: falsum eſt Ant: quia res ōes ut ſubſtant 2 dis intentionibus neceſſario intenduntur ṽāe altrig, sed quidquid ſit de antecedenti R: 2do N: g̃ēg. imō idem obtum probaret obtum proximū māāle Rhetorica cē res ōes ut in oratione poſſibiles ſecundum p̄cepta Rhetorica, quia n̄ videtur impliare ut aſſigna ōis hoc modo circa illas verſetur: 3tio: quia adhuc ut res dicantur bene diſpoſita, quodnum ſalvet

sufficit gd fiat obtum remotum. 3tio: quia logica proprie hoc solum intendit, ut intellectus sit sapiens, gl n fiat per obta et res. 4to: quia a logica n dirigitur nutrius, aut asing, nec agit de dirigendo deo et angelis. 5to cum e: gd res ois n est rectificabilis, nisi prius induta rectitudine in operari intellectus, ea to enim gd operatus intellectus sint bene v male dispositi dicuntur res bene v male dispositi juxta precepta logice. unde gl dicitur logicam agere de rebus ut rectificabilibus nihil aliud e dicere, quam logicam agere de rectitudinibus inducendis in intellectum, a qua rectitudine dicuntur res bene v male dispositi juxta precepta logice. hoc de ino fundamento. de 2do a sit

Conclusio: ens rais logicum gd ipsi explicant quandam relationem s. pe Scotiste: s. resultantiam gd intellectu gignit inter obtum gnitum et potentiam gnoscentem, dum illud gnitum comparat ad potentiam gnoscentem, n ee obtum nisi ale logica esto admitteretur tales ens. Probatione Nota: Scotiste docent n aliquid reale ee obtum sed ens rais s. pe logica Aristelis: n quidem in lota sua entitate neque ut limitatum ad ens rais logicum seu 2dam intentionem sed qualeng ad arguendo seu signum constitutum. Thomiste volunt rem gnitam in esse gniti constitui per relationem qua intellectus gignit dum obtum gnitum confert seu comparatum intellectui, ut dum intellectu gnoscit hoem, ita ut alia gnitione gnoscat ee gnitu,

+ Pico

vi cuius ꝫ de intentionis Diuini refulsore circa hoc
quandam relationē per quā compassatis hoc ꝯ̄ritus
cum intellectu ꝯ̄noscente aquirit respectu illius
relationē hōis ꝯ̄riti ad intellectū ꝯ̄noscentem.

Pico

Verum nos cum recentioribus asseriamus ꝯ̄ld res in esse
ꝯ̄riti fiiles ꝯ̄stituantur per ꝯ̄tionem ꝫ̄nam formā
extrinsece denōantem obstum ꝯ̄ld ꝯ̄noscibilis est
quia hoc ipso quod ꝯ̄ld intellectus rem aliquā ꝯ̄noscat
res illa ē et denōatur fiiles ꝯ̄ita, gō per solam ꝯ̄titi
nem dicitur fiiles ꝯ̄ita. A: prob: quia existente ꝯ̄tione
nea circa lapidem est ꝑ̄ alio ablato, verū ē dicere: lapis
ō ē ne ꝯ̄tus. 2do per ꝯ̄ld intelligat intellectū tendere in
lapidem, quoties lapidem ā me esse ꝯ̄titū, gō ut habeatur
et denōetur res ꝯ̄ita, nō ē opus ullam relationē ꝑ̄ter
fingere inter rem ꝯ̄tam et potentiā ꝯ̄noscitivā. prg: ē
clara, qui fit denōatio ꝯ̄titi habetur fiiles res sola
ꝯ̄tionem, relatio refulsans, quelunque illa fit, nō
constituit ullā denōationē.

Jam prob. 1mo gelusio: quia hoc esse rāis esset quid ꝯ̄cretum
et posterius ipsa operatione recta, ut ipsi adversarij
supponunt, gō nō ē id, in ꝯ̄ld habitq̄ logica ex noticijs
suis immediate induceat ipsum obstum ad logicā
videlicet rectitudinē seu conformitatem cum noticijs
Prob. 2do: nō datur ens rāis refulsans, gō nō ꝑ̄t ē
obstum logicū. A: prob: denōatio ꝯ̄riti, item denōatio
generis, speciei etc: ē denōatio vere realis: proveniens
ab actu reali intellectus, tanquā fōa denōante, gō.
Prob. 3tio: licet admitterentur talia entia rāis
refulsare, ex actibus intellectus, nō ꝫ̄ esset obstum
reale logicū, quia illa per hos actus immediate logicū
nō ꝯ̄sideraret, nec impellit intellectū ad illa facienda.

Ad: 1mo: quidquid cognoscitur, é rebus extrinseca denoãtis,
v:g: é definitionem, é genus, é speciem &c: Ad 2dum hoc
é ens rãis, gõ cognoscitur ens rãis. Ad 3tio: cognoscitur
in positionibus nem partis et totj, item in syllogismo nem
majoris et minoris, sed hoc é ens rãis, gõ. N: prob: in reb⁹
nullum datur fundamentum cur hoc potius sit totum v:g: quã
altenum, gõ totum nõ intellectus dicitur totum etc:
Resp: ad 1mum: C: m N: m denoãtis enim extrinseca é
denotatio realis, sicut realis et vera denoãtio agentis,
amati, visi etc: licet extrinseca sint hæ denotationes
suis totis quã denoant hanc. Ad 2dum: C: m N: m
prob: D: A: in rebus specificative acceptis nullum
datur fundamentum cur hoc potius sit totum
quam altenum C: A: in rebus prout cognitis per eam
denotationem N: A: et gsq: Diversa enim é cognitio
quã cognito habet ut totum, et quã cognito ut partis
quia licet eadem entitas assumatur, modus tn
intelligendi é diversus, quã diversitas in hoc cognoscit,
quod totum cognoscatur per modum relinquentis, partis
autem per modum denoantis.

Dices 1mo: quod res per actum intellectus totum fundamentaliter
cognoscatur, fatebor a per relationem, quæ necessario resultat
ex ipsa cognitione obti: sicut aër per absentiam solis totum
fundamentaliter é lucidus, fatebor a per ipsam lucem,
quæ ex præsentia solis necessario sequitur in aëre,
gõ nõ per illam cognitionem fatebor habetur totum cognitum.
C: N: A: offertum enim é superius, nõ tm fundamentaliter
sed fatebor haberi denoatione cognitã per totam cognitionem,

Denominatio extrinseca é denominatio relativa nõ rãonis.

+ hæc nõ cognitis.

et obtum ĝnitum absque ullo addito. De aere ĉ̄ ĝd fu-
n̄ sit lucidus per presentiam solis, quia intellecta ab-
sentia solis, et nullo alio, n̄ intelligitur flites
aer lucidus, sunt habito solo intellectu n̄ intelligitur
flites obtum ĝnitum, sunt ĝ̄ requiritur effectus
solis, qui ē lux ad densandum aerem lucidum flites
ita ad densationē flites ĝniti requiritur effectus
intellectus qui ē ĝnitio, et nihil aliud.

Cogni ē foa formam.

Dies 2do: ista Concreta: pudrum, sbtum, ĝnitum etc:
vocantur ĝneta logica et sūt ens rāis, ĝ̄ erunt
obtum logica, quia logica versatur circa ea practicus
suos. Sic Concreta logica sunt alicuius scientiae
obtum, sed nullig nisi logica, ĝ̄. N: ad 2dum Cō
D: ĝneg: ĝ̄ erunt obtum logica secundum id quo
supponunt N: gneg. secundum id, ĝ̄ significat C: gseg.

π rempe 2dū totū Concretū ex. ĝuo + ĝoam ꝑe cognea.

Dictum enim ē in Semitalis Concreta continere sbtum
et ĝoam eadem rne supponere pro sbto ē obto, n̄
ĝoam in obtuo ingredientem solum significare
sola igitur ĝoā ĝnetorū logicorū, seu ipsa ĝnitio
ē obtum, n̄ a obtum ĝnitionis, ĝd solum denegatur
ā ĝnitione, ut intrinsece n̄ terminatur, cum sit

ĝneta ſſ obtum secundum ĝoā ĝneta extrinseca. ad 3tium D: m ĝneta logica
sunt alicuius sūb obtum respectu ĝoā inediatā, et
quo ad res ĝnitas mediatum C: m respectu utriqꝫ
inediatum N: m D: m nullig sūt nisi logica
respectu ĝoā seu ĝnitionis recta C: m respectu
rerum ĝnitarū N: m et gneg. Cognoscere enim res
ĝnitas ad varias scientias.

Dices 4to. res possibiles imò etiã impossibilia ꝯcipiuntur
sed in hoc casu datur ens rãis, quia datur
ope intentionale rei ꝯcepte et ipsum cẽ rei ꝯcepte ꝛ
datur, sed illud cẽ intentionale ꝓ vocari, et res
ipsa ꝯcepti ꝛ ꝓt cẽ intentionale, gõ. R: C: m
D: m datur ens rãis in ffo Scotistico, hoc e ens diminutum
nubd N: m datur ens diminute acceptũ C: m et N: greg. ens diminutum
hoc ens diminute acceptũ e ipsa ꝯcepcio intellectus rantem acceptum e
relatio, aut aliqua entitas resultans ex ꝯcepcione ipsa cognio.
et obto.

ens diminutum
et illud, ꝛsus
à cogre ex o
ens diminutum e

quares utrũ ens rãis Dii possit quilibet actus intellectus.
R: affmative: quia ipse intellectus vocatur etiã
rãõ, unde opus eius, ens rationis Dii ꝓt.

Articulus quintus.

Dico: nec hõ nec intellectus hãt ẽ obtum nãale
proxime cogibile. prob: nullius finis obtum e cãa
eius, sed intellectus e cãa actualis cogibis, gõ nõ e
obtum eius. A: patet ab inductione. affirmatur
2do: quia intellectus etiã ut alys finis ꝯsequitur
recte operans, nec ẽm e eand obtum, gõ. Confmatur
hõ et intellectus e extra suũ adequatũ cogibile,
gõ. greg. e certa; quia obtum nãale debet cẽ pars
ipsius finis adequati. A: prob: finis adequatus ꝯsequi
tur operationem per ꝯsequens e actus, seu recta operatio,
sed hõ et intellectus nõ e actus, sed cãa actionis,
Confmatur 3tio: obtum nãale e illud, circa quod
res actus suos immediate versatur cognio, ut indicat

B.

B.

obtum ꝺ́, sed circa hoēm et intellectū ꝺ́ sic se habet sed solum dirigendo illud, q̄uād cāam, ut rectas producat operatōes, gō.

Ad 1ᵐ: ino: illud ē oblum mālē habitus alicuius, quo habito assequitur suū finē, sed habitu intellectus rite instructo habitibꝫ logice assequitur finē, et ꝺ́ habito ꝺ́ assequitur finē, quia talis intellectus ꝺ́ actus rei. prob. 2do: illud ē obl habitus partis quod perficitur ā tali habitu [+ intellectꝫ perfit m ut cāa operis, ꝺ́ ut pars.] intellectus perficitur ab habitu logice, gō. N: ad D: m quo habito assequitur suū finē immediat et intrinsecū C: m quo assequitur suū finē sed 2dum N: m sic dicta m N: greg. finis logice intrinsecus ē recta operatio, sē aliud ē extrinsecū ipsi. ad 2dum D: m gō perficitur u pars operis artificij logici C: m quod perficitur solum ut solum ꝺ́ cāa operis N: m pariter D: m et N: greg: intellectus e solum cāa operis, qu illud producit et solum eiusdem, quia in illo operatio recipitur, eique inhaeret q̄uād sbta, n ꝺ́ ꝺ́ ꝺ́ obto.

Infallibis ino: in opē recta idem ē operō recta et perf intellectus, sed operōem rectā intendit q̄ua, intrinsē gō et perfectione intellectus N: D: m idem ē opera recta et perfectio intellectus secundum gō perfecti habuit in recto, seu per gō habetur hoc secūm perfectio intellectus C: m idem ē etc: secundu

quod perfectio intellectus ꝯsistit in obliquo seu secundum rem denoãtam sine fobtum gd perficitur. N: m Concessum
Ad: gnm: gõ etiã perfectione intellectus hanc sumendo
pro eo solum quod tribuit denoãtionẽ perfecti intellectus
C: sumendo secundum rem denoãtam seu fobtum N: gnm.
operãõ igitur recta se habet active per modum cãalitatis
quod dat intellectui denoãtionem perfecti et licet
intellectus sit per modum obti respectu operationis
recte, nõ tñ e obtum [illegible] nãale nisi remotiũ. rãõ Dubitãdi: ina: quod
intellectus sit solum obtum actus regulati, sibi
operãis recte, n autem actus regulantis, quia prius
e operatio respectu potẽtiæ quam intellectus. 2da:
intellectus n e ps operis factibilis seu operabilis ꝯgna.
Inflabilis 2do: logica imediate versatur circa intellectu,
ut recte gnoscentem, gõ intellectus recte gnoscens
erit obtum nãale ꝯgna. Ad: C: Circa intellectu
ut gnoscentem by ut apellatur super solã gnitionẽ
rectam C: A: super utrngue N: B: alias intellectus
esset obtum ũum fiiãm, quia õis fiia versantur
circa intellectũ imediate ut gnoscentem obtum
nãale, et sic talis fiia.
Inflabilis 3tio: illud e obtum nãale logicã quod dirigit
logica, et in quod induit obtum sc, sed intellectum
dirigit, et in ipsum induit obtum sc, gõ. Ad: D: A:
quod dirigit ut cam effectiva ut sui obti, et in quod
induit obtum sc sobtive N: m: quod dirigit ut obti

Considerationis, et in quod inducit obtine obtū ſſe C: n
D: m N: greg: obtū ꝯsiderationis, é quod Considerat
imediate logica inter obtum ſſe, quid aliquod operabile
ut in illud inducat obtum ſſe, talis a é operāo, quia in
rebitudine imediate intendit inducere rebitudine: habet
autem é sola cā operāum, quas efficit, et ſſobtum
inhesionis ipsarū operationū, et in illud n̄ inducit
rebitudine imediate, sed in operatione, proinde inte
= lectus perficit logica ſſobtive, n̄ obtive.

Ob: 2: in oib⁹ reliquis habitib⁹ idem é obtum et ſſ
in q̄b introducitur ſoā habitus, q̄ etiā in lgica id
é obtum et ſſobtum, in quod introducitur ſoā logica,
sed ſſobtum in quod hec ſoā introducitur é intellec
q̄ etiā obtum. R: d: A: idem é obtū
et ſſobtum Considerationis in quod introducitur met
= physice é physice ſoā habitus C: A: ſſtū inhesionis
in quod introducitur physice ſoā tm N: A: etc:

Dices: in habitibus factivis idem é ſſtū inhesionis
et obtum, q̄ etiā in logica. R: d: A: idem é obtū
et ſſtū inhesionis per se N: A: per accidens C: A:
N: greg: n̄ enim ideo ſſtū [illegible] ſſ, obtū inhe
= nis, quia inharet illi ſoā, sed quia ꝯsideratura
habitu q̄d p̄s detrahibilis in obto attributionis
unde cum obtū ā logica n̄ ꝯsideratur per ul
actum, licet sit ſſobtum inhesionis, n̄ tm é obtū ei

Ob: 3tio: Intellectus recte inſpiciens Considerat
ā logica ut finis, q̄ intellectus é obtū etc: A
prob: idem finis instrumenti ac habitus quorū é
instrumentū, sed finis sic cuiq instrumentū é log

Q: intellectus, ꝟ recte hoc intelligens, gō etiā logica
obtum ē intellectus intrinsece bene intelligens. Q: N: A:
de fine intrinseco: prob: D: m: idem ē extrinsecus instru-
menti et habituum C: m idem ē finis intrinsecus N: m
et hīc Correspa m D: greg: gō logica finis ē intellectꝰ
extrinsecꝰ C: intrinsecus finis N: greg:
Instabis: Intelligens recte intelligens debet esse finis
alicuius habitus, sicut voluntas recte
operans ē finis Ethicæ, sed intellectꝰ recte
intelligens nō dī esse finis alterius habitus
nisi logicæ, gō. Q: N: m Nego etiā, quod voluntas
recte operans dī finis intrinsecus Ethicæ, finis
earum intrinsecus Ethicæ sunt rectæ operationes
voluntatis, hoc ē: gōrmes legibus Ethicæ.
Urgebis: intellectus intrinsece perficitur ab
operatione recta, sicut vg: marmor intrinsece
perficitur ā gōā, quod in illud inducit statuarius,
gō sicut marmor ē obtum naturalis artis statuariæ,
ita intellectus logicæ. Q: D: A: intellectus
perficitur ab operatione ēgnam obtiū cōsiderationis
N: A: ēgnā dīctum inclusionis A: illud ā Burlæus
obtum cōsiderationis, circa quod ista ꝟ versatur
ars per suos actus, ut tradat regulas, de modo
introducendi gōam in illud hæc autē vāt ñ
versatur logica circa intellectum.
Ad: 4to: idgno habito, ablatis aliis ōibus, pervpossibile
ꝟ impossibile facultas ē dicenda, et quo, ablatis manen-
tibus aliis ōibus per possibile ꝟ impossibile facultas ñ

Quid sit obtum cōsiderationis.

essentia, ingreditur ratem obti illius facultatis; sed habito intellectu recte intelligente ablatis oibus aliis é gtenta Logica, gō. p. d. m illud quo habito quam intrinseco fine ablatis oib⁹ aliis habitibus quiescit intrinsece et finaliter é obtus habitus: m illud quo habito, quam fine extrinseco habito quiescit extrinsece et praeoppositive N. m. eodem modo dicta alia de m. et minore N. g. pro reliquis.

Quid sit finis? Not. 1mo: finis é causa gratia aliquid fit ab efficiente: alius é intrinseca, qui immediate denotatur ab aliqua facultate organica v. g: ut gramō ab arte grammatica, per organica facultatem intelligitur, qua ars fin gratia é inventa, sed per adjunctum aliquod, cujusmodi é Logica, quod alias sepe vocant organum; finis alius é extrinsecus, qui denotatur immediate, sed ab aliis quibus immediate = vit, talis é Directio cujusq; rei, quem alius finis cujusq; rei, alius quo, alius cui ut in physica patet.

B. Not. 2do: finem artis et utilitatem operis, quam quod ex ea arte de recepe debet distinguere: quia utilitas seu perfectio hois sepe semper é extrinseca artibus, et praeopposita quam intenta ab aliqua arte superiore v. g: prudentia, qua é regulativa cujusq; artis, finis vero seu obtum cujuslibet artis é finaliter intento à quolibet arte; sic Logica finis intrinsecus seu obtus é operari recta per modum faciendi, cum in ea totus artificium Logicum gsistat, finis vero extrinseca é intellectus recte intelligens quo habito, fit res possibile é impossibile habere rationem operandi recta, cum Logica sine extrinseca efficaciter et finaliter immediatur utilitas cujusq; artis extrinsece m. Logica intenta

finis Logicæ intrinsecus recte operandi alterius; instab.

Articulus 6.

De objecto nali logica.

Duo ĵmo. Objectū noale proximū ſt operationes ſubltās à à loga dirigibles in fini. Colligit ex toto. qui docet finem intrinſecum loge ē directionem ei⁹ nostris operationū, Sed finis intrinſecus ē ipsem actūs ſecundum oēs Sotiſtas. S. ĵ. g dnſis. il rō eſt obtū noale proximum alicujus hbtg, ex quo gſurgit finis intrinſecus seu affectus prius talis habitus, Sed operationes loge ſt tales, gō m probr ĵ. - dnatione, hi enim fabri ferrarii et lignarii obtū ē ferrū et lignum, quia ex illis fit scaris et Sanna, gō ſt finis illius intrinſecus, m prob. quia affectus prii loge ſt dextis, divisio, argntio, Sed hec fiunt ex operatiōbg, gō. Probr ĵ. Illud ē obtū noale loge proximum, circa quod ads loge immediate nesantis, ſpūt obtum proale, Sed circa tres mentis operationes, ut ind ifftes loge immediatè nesantes actus loge ſpūt obtū proale, gō tres mentis operatiōes, p. m ē certa, quia nihil aliudpē obtum noale proximum intelgh, m prob. actus loge ē hic, dextis. ſtat ex genere et diffrtia, Sed hic actus imediate nesatis circa dextionem, dirigendam es faciendam, Sed dextis ē operatio mentis, gō immediate hic discurre de alīs actibg loge.

Ducēs, actus loge nesarii circa dextionē, divisionem, obtvas, qō ſt ĵpii modi sciendi, ĵ autem circa dextionē divisionem formales, qō ſt ĵpii actus intellctūs, Sed gtra ē primo. ĵ Dum nos dextio, divisio obtva ſt ĵpse res qō definimus, Sed etm secundum nostra principia ĵpia res

n̄ ꝑs obtū maale proximū Logo, sed ad sūm remotissimus
gō nec dcstis, divisio, argūtio obtra.

Contra 2.dum n̄ divisio dcstis, modi sciendi obtri ē ꝓpa
Logā, ꝑ Logā n̄ hbt pro obto se ꝙam, gō nec modum scien-
di obtum, n ē manifesta, quia nihil se ipō pro obto
hbt. m prob. Logā ē hbtus rationem dirigens: ne in his
actbg erroribg hbȝeatis, ex Scto. Sed hic ē hbtus mod
sciendi: n̄ finalis secundū vos, gō obtrus, quia n̄ dat
alius, tam quia ꝙa ꝑpta Logicalia sūt modus sciendi,
Sed ꝑpta Logicalia sūt ꝙa in recto. gō p.

Dices 2. Logā docet dividere definire p. sūt idealib dā
gtenus ad hoc perficienda dat regulas, seu instrumenta
definiendi, dividendi, gtia. Illa idea v̄ ē intellectus
ipse: v̄ actus intellctȝ, v hbtȝ Logā: v actus Logae: hic
actus intellctȝ, hbet intentum, quia ego volum dicere obti
Logā, hic ē ꝙa intellctȝ, gō quilibet hoc hbt ad artificia-
nam de hac discurimus, sic ē hbtus v actus ipsius Log
ē illa idea, seu idealis modus sciendi: ē obtum Logae, sed
n̄ ē idem erit obtum hui, quod ē absurdum.

Probtr 3. operationes Intellectus, quatenus tales pertant
ad Logicam, quatenus dirigibles ad Logicam, sed h̄ in Logā gsi-
stentes, n̄ videntes quomodo sed dici possint ad instrumenta
directa, cum n̄ operatiue, sūt ꝑs instrumenta, sed instru-
menta ꝑs operationes. media enim referuntur ad finem,
non finis ad media. Ne dicas solum in ēe ꝓbli instrue
menta ēe ꝑs operationes in ēe autem simili, egtia rem se
habere, nam nec in Logā operatiue. Sed egtia demonstratio
enim est facta ad sciam, tanquam cā ꝑs effectum, non egtia

Conferunt in alij facultatibꝫ organicis ꝑ instrumenta ſt obiecta; ſed ipſa operatiõe, ad quas inſtrumenta ordinantꝰ, ut poteſt in arte Scribendi, ubi ꝑ calamus ſed Scriptura ē obiectum; in medicina ꝑ pharmacum, ſed vulnus; gõ etm in Logica:

Dico 2. tam ꝑ 2. et 3. mentis operatio eſt obiectu Logꝫ. hinc tres mentis operatiõe, ut dirigibiles ab habitu Logꝫ ad rectitudinem ſt obiectum naãle Logꝫ: de 2. et 3tia patet, quia illo ſecundum oes ſt erroris capaces, ideſt ſt obiectum Logꝫ, preſeruantis ab errore.

Probꝫ de prima. prima mentis operatio ꝑ nullius ſt dirigi à Logꝫ quàm alia; gõ. prob. A. licet prima mentis operatio ꝑ poſſit per ſe ē falſa quoad aſſentiſ3, indiget tñ rectificari, ut recta procedat per ordinẽ ad ſuũ obiectum, ut ē in ſe, cum enim illa operatio debeat ēe verè definitiva, et verè diuiſiua, et ēe formis rebus, gõ debet docere in ſe directiõ: tum, quia Logꝫ dat præcepta de deffinire, diuiſi-are, quomodo ſieri debeant, Sed hæc ſt prima mentis operationes, gõ. m. patet. quia Cogñes abſtracta ſpectant ad primam mentis operationem, et de his Logꝫ tradit præcepta, quia tradit modum efficiendi univerſe, Genus, ſpecies, docet enim ad hoc, ut fiat genus, debere accipi ſeu Cognoſci aliquod prædicatum per ordinem ad aliquam ſuam operationum, ꝑ quotatũ, qꝫ operatio ꝑ quotatum etm in alijs pluribꝫ reperit abæqꝫ ac tñ, quod cognoſcam illas res in qbꝫ reperit, nec obſtat quod prima mentis operatio ꝑ poſſit ēe falſa, nec tñ capax, quia ꝑ eius directiõ, ut eviteti error. ſi ſcia diſ-cipuli Pri degenerare ꝑ ſſi, et quamvis dirigiti à ſcia himpli-cis intelligtiæ; imõ multi docent primam operationem falſitatis

B.

incomplexe, licet nō complexe ee capace, quod patet, dum Intellectus capit Angelum tanquam corpoream, unde oēs ptes Sēe eo tendunt, ut operationes intellectus nempe dessi viuiō fiant recte.

Probō. quinto rationis. Illud ē obtuō maāle proximū fine, quod in obtuo adepto seu fine se hbt per modum ultimi alterabilis, sed talis ē mentis operatio. m patet, quia finis Sēe potius ē tanquam porte deterabili, et ex qua tanquam deteatra, m prob. quia quod adeptō Sē est recta operatio, quod patet ex operatione tanquā porte deterabili à rectitudine, gō. ē primata. Juxta 3tium, hbtq actiui tendunt in actiua, qa in illorum habitud regulis et directione fiunt. Sed bona operatione, fiunt ex directione Sē. gō. Et idem de prima mentis operatione prob. De primis de apprehensiue apposita, quia hec ps dicit ab hbtu Sē ut ē formis fiat ad reptā Sē, gō hbt dirigibilitatem requisitam ad obtum maāle. A. prob. ee instrumentum scienti ē dirigibile à Sē ad scitudinem, sed apprehensio ē posita, qua v.g. capio portes Methaphisicas alicuius rei, ē scienti instrumentū, gō. m prob. Hec v.g. apprehensio aāl nō ē de tribus hois, sed de tribus ē dirigibilis, quia Sē ostendit quomodo fiat legitima, idem dic de diuisione, qa etm ad primam apprehensionem pertinet, in prima mentis operatione, antequam terij apprehensionis per differias, genera capiant, ex qbq efficitur terij genera, qbq recte apprehensis voluntas imperat intellectui, ut ulterius se iungat, seu simul apprehendat,

unica cognē. De simplēi apprehensione nagod ē
differentias; Dedet hoc prob. ee naale obtō ḡa. Quia hoc
etm̄ pt̄s elicī ab intellectu ad procepta ḡa. gformata, v̄ difformata,
deōbus ē dirigibilis ab hōc ḡa. pt̄ voluntas imperare
intellectui; ut visis v̄g. v̄ cognitis apprehensionibus similibg inq
equem et hoem gignat generīcam utriusq; pretentem vi-
delicet aāl, quod solum gfese exprofessat inferiora; item
nāōnem differentiarum, qo hoo differt ab equo; scilicet
per nāale; Si autem gignit simplex terus, gv erit appre-
hensio simplex, quia n̄ exist apprehensio totius definitis;
Sed potius. ḡtra hoc opponit: Dem voluntas imperat in-
tellectui ut apprehendat aliquid per modum generis v̄ differē
Intellectus nam hypponit habuisse notitiam de nāa universali,
adeōdo gignerat universale ante hoc imperium voluntatis.
gsequitur ante directionem pterōm ḡa. R. Voluntas
Similem in apprehensionem universali, seu principii universali
in actu primo imperat; specialem autem gstructiōd ali-
cujus universali deterati Intellectus posse illud imperiū elicit, ex
quo etm̄ precedit hoc speciale universale, v̄g. quod aāl sit
genus.

Objicies 2. Si operatione, Intellectus sit obtō naale ḡa.
sequitur ḡgam ē ipsa libere pro obto; Sed, gs. prob. sequelā.
pta ḡa gstituunt ḡgam, seu operationem, Sed opera-
tiones sit obtum ḡa, gv n̄ operatio sit obtō naale ḡa.
le ipsa libt ḡga pro obto. R. N̄ sequelā. ad Prob.
dico: ḡgam n̄ libere pta pro obto seu operationes
regulatas. Sed tm̄ regulatas; quas rimirum dirigit

voluntas in a
primo imperat
apprehensionem
intellectus posse a
in actu secundo

ḡga tm̄ operat
es regulata
libt pro obto

pr̃ sua ppta, aute actus regulantes et regulati ñ sũt eidem gõ.

Obijcies 2. Obitũ sine ñ ẽ ffatio, visũ enim obitu ñ visio, gõ neq; loga obitum ẽ operatio. R. N. ffatia quia visio sub ratione visionis ẽ tm̃ tendentia in id, quod videtur, ñ autem ẽ in id, quod ñ videtur, ideo ñ pt̃ dare rationem obiti. quod per se patet, attingit; at vero operationes intellectus utrum possunt dare sub diversa ratione, et simil, quod sint ita attingens obitum aliquod rectum intellectus, et simil quod sint actus, seu obitum factum ab ipso intellectu, neq; ẽ absurdum, ut eadem obiectũ cognitio, et ratiõ cognitionis, et ratiõ obijcibilis sub diverso respectu.

Obijcies 3. Si obitũ male proximũ loga certificantis operationes, deberet loga in illas introducere rectitudinem, seu obitũ rectum finale, sed ñ pt̃ introducere, gõ Prob. m: q enim introduceret m̃ operationes rectas, ẽ in directam, sed neutrũ pt̃ dici, gõ. R. D. m. deberet in illas introducere rectitudinem inductione physica supponente effectione relem, N. m, introductione logica C. m. sic distincta m N. ffatio ad Prob. R. rectitudinem introduci in operationem, qa dum ipsa existit, iam ẽ recta pro priori autẽ ad rectitudinem ffideratã ẽ loga indifferens ad rectitudinẽ, ẽ incrtitudinẽ, adeoq; nec recta, nec incrta, sed possibilis. in hanc gõ operationes introductione loga introducit, obitũ finale, qa loga introductio in hoc ffistit, quod talem id, quod debet in re loga prebeat rationem directivam, ut existat operatio recta. Secundum quod autem appellat nostrum certitudinẽ ẽ, quod operatio sit recta ẽ incrta. operatio effective ante directionem loga cognita, nec ẽ recta, nec incrta effective ante directionem loga cognita, nec ẽ recta, nec ẽ incrta ẽ logicam.

rrecta, sed hanc rectitudinem à Logica accipiat.

Instabis Rectitudo dbt indui in eum etm Logica dirigit intro-
ductione, quod potuit nõ ee rectum, sed operatio physica rata
nõ potuit nõ ee recta; gõ R. D. m. Rectitudo dbt indui quod
potuit non ee rectum physice acceptum N. m. quod potuit ee
rectum physice praecisive, et Logice acceptum C. m. et hc Objecta
m. N. ggtr. Patefiet m. q. z. regardo quod Logica uti et
Ethica dicat inducere in obiectum moale foam intrinsecam
prie tali; sed sufficit quod directive generat, vel elicat
operationem, cui rectitudo identifica hti, dicit gõ illa rectitudo,
seu bonitas aequivalenter adnexa operationi, nõ realr.

Objicies 4. obiectum moale arbis debet esse prius ipsa orbis, sed
operatione, nõ est prius Logica, go. R. trans. m. D. m. opera-
tionem mentis nõ est prius Logica in genere causae efficientis C.
in genere cãe finalis N. m et ggtr.

Objicies 5. Simplex apprehensio nõ ẽ dirigibilis ad rectitu-
dinem gõ nõ est de obiectum moale Logicae, R. P. ois appre-
hensio ẽ necessario recta, gõ nõ ẽ dirigibilis, ggtia patet
prima quod ẽ necessario rectum, nõ ẽ indifferens, quod non ẽ
indifferens, nec dirigibile. R. N. A. ad Prob. P. A. ois
apprehensio ẽ recta rectitudine obiectiva, vel representativa,
Trans. A. rectitudine finali N. A. et ggtr. ad Prob. D. m.
quod ẽ necessario rectum ois rectitudine, nõ ẽ indifferens
C. m. quod ẽ rectum tm aliqua rectitudine N. m, et D. m
quod nõ ẽ indifferens physice, et tm Logice N. m. et ggtr.
Licet gõ ois apprehensio necessario representet obiectum
suum, est ideo representare cum reflexione ad exer-
cita ad pta Logica, quo casu habebit rectitudinem finalem,

ois apprehe
ẽ recta recti
obiectiva (finali

Si aute hic hoc ꝛc, reflexione ꝛepꝛesentet, erit falsum obitu rectitudo.

Instabis: Imo Lega salum dirigit illas operatiõs, qꝫ sũt modꝰ sciendi, sed prima mentis operatio ñ é modus sciendi, gõ. ñ pt dirigi nec erit obitum mãale Lega. R. Trans. m. N. m.

Objicies 6. Si tres mentis operationes sunt obitũ mãale Lege, deberet Lega per se in illas inducere sua Legam, sed hoc Lega ñ pt facere, potest ab inductione ab alijs obtineg, in quarum obitu inducitꝰ sua, ut in statuaria, Lignaria, m probtr. quia operationes ñ sũt indifferes ad rectitudinẽ v̄ irrectitudinem, gõ A. P. quia ois operatio v̄ é recta, v̄ é irrecta, gõ nulla é indifferens. prob. 2. eadem m: quia rectitudo v̄ irrectitudo ñ distinguntꝰ ab ipsa operatione, gõ indici ñ pt quomodo enim inducetꝰ qd é identificatꝰ. R. P. m. deberet Lega posse inducere, v̄ ꝓpria, v̄ Legis directiue C. m. ꝓpria N. m. Ego m. sed hoc Lega ñ pt ꝓpria C. m. Legis directiue N. m et stgõ ad prob. A. in arthg statuis, qa supponunt existentiã obiti mãalis, uti é statuaria, Lignaria, admitto, qod ꝓpria sua induci debeat in mãam, in aliis autem actris N. qualis é musica, Saltatoria horum enim obita mãalia ñ præexistunt. ad prob primam. m. ejꝰ P. A. operatiõs ñ sũt indifferes indifferentia Legis N. A. indifferentia ꝓpria, subdistgo indifferentia intrinseca ꝓpria C. A. extrinseca N. A. gõ ñ pt induci sua ꝓpria C. Legis N. Ad 2 prob m. ejꝰ P. A. rectitudo ñ distinguitꝰ ab operatione ꝓpria C. A. Legis et intellectus N. A.

Disparatus.

Instabis. quia ꝑ ē indifferens hoc ad nihilū, esto indifferens geri possit, nulla data potentia ꝙ dirigi posset à cogne ad inducendam nihilitatē in hoc. gō etiā licēt operatio Logæ cet indifferens hoc ipso quod phīce ꝑ hīt indifferens ad hoām, ꝑ pōt Logā induci. N. P. A. hoc ipso quod non hīt indifferens phīce nec intrinsecē nec extrinsecē, nulla data potentia C. hī cet phīca indifferens fieri extrinsecē seu in causa N. A. et P. gēn. hoc ipso quod phīce ꝑ hīt indifferens nec intrinsecē, nec extrinsecē Logæ. cet tm indifferens indifferētia extrinseca, seu in causa N. gēn. hoc in casu nec ē indifferens phīcē. ut existat sine nihilitate, operatio autem Logica ē phīce in casu, indifferens ut existat, ꝑ sine rectitudine formali.

Instabis 4. Logæ ē facultas practice fluens, sed facultas practica requirit obitū male phīca indifferens ad hoām, ꝑ g. Salutationis egressio, gō etiā Logæ requirit obitū malē phīcē indifferens ad hoām. N. m. N. hīc enim quæstio est de Logā docente, ꝑ de recte.

Instabis 5. Ex dictis nulla operatio præponitur ante rectitudinem, gō hoc in illam requisit practicē influi. gēnia 5. quia in id solum Logā pōt influi. quod potuit ꝑ hīere illam, gō. N. P. A. nulla operatio phīcē C. A. Logæ nego tt. et gēn. ad prob. P. d. quod potuit ꝑ hīere illam ꝑ phīcē, ꝑ Logæ C. A. potuit hīere phīcē, sed tm Logæ N. A.

et de prima mentis operatiue duo, quod possit ē vera ꝑ falsa, cum ꝑ hīt indicium, gō ꝑ pōt dirigi. N. P. A. ꝑ nec vera ꝑ falsa, veritate affirmantis ꝑ negantis C. A. veritate rectitudinis N. A. quia pōt ē vera ꝑ falsa, hoc ē, recta, ꝑ rivecta.

Jacobi 4. Oppositio recta, ita opponitur à parte rei, licet erat in statu possibilitatis, gō si à parte rei existens ē necessario recta, etiā in statu possibilitatis fuit necessario recta, sed si fuit necessario recta non ē sequē indifferens à hoc ad suū retractarie gō R. N. g. quia in statu possibilitatis habet solum in actu primo, in statu existentiæ acquirit eandem in actu 2. hoc ipso autē habet aliquam indifferentiā, quia licet hic possit potuit ē existere, ita n̄ pōt existere in hac rectitudine scali. Deinde dico licet existat recta ē directa, in re naali n̄ tñ existit in necessario artificiali, indifferens enim est ad illud, aut eadē operatione, producat cum reflexione ad ipsa, ē hinc hoc reflexione, sicut ri solū luminis naalis

Dico 1. operatione, sequē ad factā n̄ pōt obitū naaliq̄ eius dem, gō neq; operare, ni fieri, sor in actu primo efficeret efficia Prob. quia neq; ho pōt indifferenter, sicut ille, gō. R. C. N. g. ram operatione, in actu primo et proximo habet indifferentiā sequē pōt in eadē ad rectitudinē, quam n̄ habet iam facta.

Dico 2. Visio n̄ pōt ē obitū visus, gō nec operatio intellectū, efficia prob. tam bene visio efficitur visus, quā operatio pōt actio intellectū, gō si illa requirit ē obitū suo potentie neq; operatio erit obitū intellectū. R. C. A. N. g. Pizarras. Pizarras. Pizarras

Obijcies 4°. Si obtus[um] ḡra ēt operatio in quam inducit, rectitudo etm in alijs orthogōnijs; in statuaria posset obtusiangule ē ut pote figura ais Comuni, prout ē capax rectitudinis; sed hoc ē falsū; gō et illa. R. nego sylla m. disparitas, licet ex fine; quia finis libitum actuum gt detis, finis autem orthōnijs factorum est quas externum ptis ejusmodi orthōnij gformitē factum. cujus finale ē figura regulis orthis inducenda.

Obijcies 5°. tertia mentis operatio necessario semper ē recta, ō directa; gō m. prob. Conclusio seu gfatio necessario recte ō directe legis ex premissis; gō tertia mentis operatio seu gclusio ē necessario recta ō directa; R. D. A. necessario ē recta ō directa ex suppositione alterius; C. A. simpliciter nego. R. N. C. et gfatio ad prob. C. m. D. m. hoc necessario ē recta ō directa ex suppositione quod premisse fint recte ō directe C. m. simpliciter nego. R. N. m. et gfatio. nam ut recte sequatur gclusio, requiritur, ut premisse fint recte disposite juxta leges ḡas; quod hic directive ḡas haberi nequit.

Ad 3. Solvendis obtiosis Nota 3°. licet existentia operationis eadem sit cum operatione, et tm illa ō obtusa, quia illius solum productum ē obtusum, in quod scilicet intellectus immediate et gradatim, ō autem id, in quod mediate et per accidens scilicet, primum ē ipsa operatio; 2dum ipsa existentia; deinde operatio ō ut existens est obtusum maale, sed solum dum in fieri gsiderata; et sic ē capax rectitudinis.

Nota. licet prima mentis operatio ō sit vera ō falsa; gō gfectū in gformitate actus est obtusa; ut sic ē vera secundum veritatem facti; seu gformitate actus cum ptis. Quomodo prima mentis operatio potest ē vera?

Nota 3. quamvis aliqua rerum mentis operatio ꝺ ꝺe-
pendeat ab imperio voluntatis, ꝺ g. qua gerit
aliquam ꝺē possibilem gformem ptis, sit tñ alia, qꝺ ꝺependant
qꝺ semper eliciunt cum reflexione ad pta.

Nota 4. Animalia ꝺ agit sib eadem ratione sb qua agit
qꝺa, quia illa agit sub ratione vitalitatis, hoc sub ratione
rectitudinis, ꝺemqꝫ scia ꝺ specificante ab obto mꝺali,
sed qꝺali, ꝺ potius attributionis.

Nota 5. differtia mꝺ pfecꝺ est qꝺam indifferentia, pfecta
differtia ponit existentiam rei, qꝺ dicit in-
differentia ad hanc ꝺ illam. ut cognitum qꝺ actuorum
ꝺcꝺ solam capacitatem in obto, ut ad hanc ꝺ illam
rationem gradatis, aal ē indifferens ad rationē ꝺ irrationale
protponit tñ actm qꝺa indifferentia aliquam praeexistentia
obti sicut qꝺam, qꝺ in hoc dta, quod una ratio ex
alia superata legitimē tanquam superior ex inferiore,
sicut genus prius ē speciebꝫ, species individuis, tanquam
superiora inferioribꝫ ꝺ g. aal, hoc, hoc petro, paulo p
pere nam qꝺ infertur ex specie genus, ut hoc homo, qꝺ ē aal
ex individuis species, ut est petrus qꝺ ē homo, ꝺ autem
ultimum, quia visibilitas ex hypothesi qꝺa dici solet in
habendi qꝺtia: hac ratione prior ē qꝺa in
deberata operatio ꝺ bona ꝺ mala, rectē enim infertur
ē operatio recta, qꝺ ē operatio.

Nota 6. recta operatio ꝺ pfecta ē obto, quia in hac
ꝺ perfecta capacitas seu dirigibilitas ad rectitudinem.

per quod differt differtia bona ꝺ differtia pfecta.

Nota 7. Methaphisica agit de modo sciendi obtivo, et primo intentionalis simpto, n̄ autem de finali et 2do intentionalis simpto.

Nota 8 licet in primo mentis operatione possit cē falsitas, nō tn̄ in via cē error, ut n̄ erronē accipiat practū et habitū, quod etm̄ sēpe contingit ex mala representatione rerum externorum, v̄ vero constitutione. B.

Nota 9. Corrigere apprehensiōe, in particulari, in quanta ē apprehensione obiectorum particularium aliarū scientiarū pertinet ad particulares scientias, in quantum autē sb̄ formes ptis ens, n̄, licet corrigere ad indicium n̄ pertinet.

Dices. licet phantasia, et sens externi errare possint, tn̄ n̄ sequitur, quod possint dirigi, gō licet prima apprehensio errare possit, tn̄ n̄ segt̄ quod possit dirigi, C. A. N. ḡsb̄. Respondeo, q. quia apprehensio, quā primam cognitionem hō renouatus supra hos actus, et ḡsbs hui ptis possit cognoscere, gō p̄t apprehensiones confamare ptis: Sensus ē in phantasia et sbg externis, ad cap̄ himi in hō n̄ ē directionis, qui totus in eo ē, ut ad himilitudinem ptis fiat, et ḡsbmodi actus. Dispartes.

Dices operatio intellectus si est dirigibilis v̄ est dirigibilis in communi v̄ in particulari, n̄ primum, quia nulla data à parte rei operatio in communi, sed ut hic, non etm̄ secundum, quia illa est essentialis recta v̄ errecta. R. C̄m. N. m. ris primo data ab parte rei, sed ut hic, seu in communi, talis per cognitionē precisivā denominata N. m. n̄ operatio ut hic, seu in gūni obiectiue accepta, et existens sine differentij C̄m. talis enim operatio implicat, n̄ implicans autem

Nota N. obiectiue accepta sine diff

operatiue, particulares, per cognō pro reindente reuer-
salem denōmata operatiuorū hic.

Duēs operatio recta existens rēlō ñ ē obitus naale Logæ
gō nec possibli recta, seu ut ē in fieri, seu dum ē indifferē
ut eliciatur recta ṽ irrecta, non hoc ab actuali ed existen
te ñ dirigitr. R. C. N. A. N. Esse. ad rationē dicē-
di operatiue actualem ñ differri ab operatione pure possibili,
hoc ē à se ipsa, ut pure possibile est. Differt tñ à pure poss
bli pro ut de facto existit in statu actuali, et quidem
relō, hoc possibilis differt à se ut existente negatiue, cū
nullam retinant identitatē realem secum, ut futura in
statu actuali.

Colleges 1. cum in obitu naali ab obj requiratr abrupta
indifftia ad obitus finale duplicem ñ actū intellū posse
ē differiam, una ad existendum, seu ut eliciantr ṽ
ñ eliciantr, alteram ut hinc recta ṽ irrecte, prima
indifftiam ñ tollit rectē dirigit Lga sed voluntat imperat
intellectui ut eliciat ṽ ñ eliciat operationem, alteram in-
differiam p̄t tollere Lga, ñ quidem ita, ut in operatiōe
existente inducat rectitudinem, hoc enim ñ p̄t, nam ō
operatio existens identificat sibi rectitudinem, ṽ irrecti
tudinem, id circo amplius dirigi ñ p̄t, p̄t tñ ita tollē
illam indifftiam Lga, ut ante existentiam operationis,
dirigat Lga intellectum, ut loco operationis ñ irrectæ, ad
hinc directiue Lga elicere posset, eliciat rectam, seu for-
mem propriis Lgis. Ita autē indifftia ē Lga, et ñ p̄t
et existit in hoc, quod operatio ante suam existentiam
possit ē recta ṽ irrecta, in tñ illi operationi inducit recti-

tudo, in qtũ dicit illi existentia realis, licet rationi, qa qd em quo ad hum cẽ ẽ essentiali, qvod deonstrem tñ existentis ẽ ghigens. dirigit proinde lga ad actuale exercitiũ operationum, ut rectum et gforme ptio sit, licit sagitarius in ppa iaculatione sagittam ad notũ rectum pro rrecto faciendum dirigit, qa indifftia sufficit ad hoc, ut sagitaria ars sit directiva sagitte.

Collges 4. Fieri operationis duo instantia involvit, unum inchoativũ, alterum terativũ. inchoativũ ẽ, in quo ultima operatis nõ ẽ, sed immediate sequenti instati erit. ceterum ẽ, in quo prima operatio, sed immediate ante nõ fuit. hoc secundum instans involvit duo signa, nempe prius et posterius. instans prius caũ ẽ, in quo ghidem operatio in sua essentia, et nõ in se, posterius vero instans ẽ, in quo operatio ẽ dum se ghidem erat. ubi vide, quod pro priori nõ operatis nec intelligatur ẽ, nec nõ ẽ, nec recta, nec irrecta. Sed Caa indifferens ẽ, ut producat rectam, vel rrectam, et sic salvari indifftia operationũ. Nec ex hoc meo discursu sqtur, quod solus intellectus dirigatur. Sed dirigitur ut operans, quod idem ẽ, ac operatio dirigatur.

Collges 5. Et hbtus factivus nõ bene arguit ad hbtum lga ut pote scia speculativa, imo nec ad hbtus activus practicos, dimirum, quod etsi hi dicant hbtus obtu naale realr distinctũ a scali. Supponita, enim ẽ, quod hbtus factivi respiciant opus externum ab actione distinctum, logica vero, imo et hbtus activi partim respiciunt et intendunt opus internum. in ejs autem, qa sub actionem cadunt, ut sic stilo, malgẽ alig finis, pater actio.

obtus naale et esse scien nõ distinguunt realr esse hbtus factivi

Articulus 7. trimus

De Objecto formali Logicæ.

rectitudo ꝓpria ꝑfectiua actꝰ cum ꝓptis

Nota ꝑ. aliam ē rectitudinem ꝓpriam, q̄ ē ꝑformitas ꝓpriorum cum ꝓptis, ꝙdo ita eliciunt hoc ꝓpta, ꝓsentiunt, hæc rectitudo ē ꝓpria repræsentatiua actus intrinsecus, q̄ actus repræsentat ſb ē ꝑformem ꝓptis, aliam ē rectitudinem actuum, q̄ ē ꝓptis intrinſeca, et actibꝰ extrinſeca, ēt eſſentialia bonitas ꝓtorum v̄g. deſſitio ꝑfectꝰ genere et differtia, ſyllogiſmꝰ triꝰ terꝰ, hinc obitus ſolē cuius cunq; facultatis cauſa ē quādo facultate aliqua intendit ꝓpoſitū, hoc ē ratione ſui ſub ꝓpoſito quād intendit malā, ē q̄s malis obiti perfecto ꝛ

rectitudo actiua ē ipſa bonitas ꝓtorum.

Nota 2. Duplicē ē q̄ratio intrinſecam rectitudinē, una deſumit ab obitu, circa quā verſatur, et eſt veritas, ſic ꝑformitas actus cum obitu; alia rectitudo eſt, q̄ deſumit ꝑ ꝓptis ſagæ, et conſiſtit in hoc, quod q̄ratio ſit ꝑformis ꝓptis. Et rectitudines duæ eligūdo ſt in actibus, ut cum deo: hoc ē eal rale; hic enim actus ēt eſſentialiꝰ leges bonæ deſſitionis, et ex primis obitum, hoc ē, aliqd n̄ ſt timiſi, ut cum deo: hoc ē eal infinite, actus ē ꝑformis obito, n̄ tñ ꝓptis de deſſitione, ꝑformitas actus cum obito vocatꝰ etiᵐ rectitudo ꝓpria, q̄ nihil aliud eſt, quam ipſa entitas actus cum obito; ꝑformitas autem actus cum ꝓptis vocatꝰ rectitudo ſagæ.

Nota 3. Duplicem dari directionē, vi cuius rectitudo ſolis q̄rationū mentalium ē dirigibilis à ſaga, una directiua, q̄ nihil ē diſſicta ab ipſis præceptis prescribentibꝰ

modum faciendi operationē rectam. Illa dicitur directio passiva, prout dirigibilis, et ē id. vi cujus apes formā ē ptis Logæ. directio activa extrinseca ē, ipsi operationi; directio vero passiva, seu dirigibilitas ē ipsi operi intrinseca, et identificatā. Nova alia ſs pta Logæ positiva, qa nimium proficient rectitudinem fieri, tale ē hoc dictamen, delictio explicat contrium xi. Alia pta negativa, seu actus Logici negativi ſs. qui proficiunt; vitare irrectitudinē seu prohibent aliquem errorem. ab opere Logico. v̄g. Syllog. in bbb q̄ terā. proinde etm pta positiva imē, dicte et directe aspicerint ipsā rectitudinem operationis, quam per ſe astringunt, et intendunt, et ponat. negativa vero etsi ordinetis ad rectitudinem positivam, non tn illā immediatē et directe astringunt, sed irrectitudinē quam intendunt vitare in operatione; Hinc quamvis videri posset etm. irrectitudo ē obitum finis Logæ. n ē tn. Sed bona rectitudo, quia licet negativa pta directe astringant ipsā irrectitudinem et velint negative ejus. n ſistunt tn in hac negatione, sed ordinent tanquam ad proximum et principalem finem, rectitudinem. ℔. P. + B.

Dico: Obitū finis Logæ nec ē ipsemet actus cum obito, nec rectitudo activa qa ē extrinseca operationibus intellectūs. Sed ē rectitudo positiva Logica, operationis intellig ex intrinseca. seu ipsemet actus cum ptis Logæ. P. E. pan. Ex defectione rectitudinis artis qa ē ipsa pta, atqi Logæ versando circa obitū suum male, n intendit pta. Sed potius ipsemet actus cum ptis, deinde sequeretur, quod Logæ se ipsum esset ipsam

pro obtu; pta enim nihil aliud ſſ, quam loga, gꝺ
Prob. ꝑ. pos. ꝑt dari actus logicus sine ulla verbale, ppo
ptis loge, vꝺ. cis hoc ē Papis. Sed Petrꝰ ē hoc, gꝺ Pe
ē logicus, qꝫ ē perfecte gfamis ptis loge, cum sit in hoc
figura et boro modo, et tm in actu nulla ē veritas, obt
deinde si obtus foale ē veritas phsica. Sequeretur, qꝺ
cum sylmorꝫ etm in legitima figura factorꝫ quos nonn
hæretici deteremus negare gfatiã, utpote qꝫ nõ erent
gformati obtu loge foalis, qꝺ tm ē gtra cis maxim
Loga a nõ requirit, ut premisse sint recte. Probꝰ ꝑ
Illud ē foale alicujus hbtus, quod ē unica et adæqta ra
ptꝫ quam verſatꝰ ille hbtus circa suam mãm, seu suum
mãle, sed talis ē actitudo passiva loge intrinseca
operatiõꝫ intellꝰ respectu loge, cujꝰ illa ē obtum foꝝ
loge, m ē clarè, ut patet ind ductione, cum foalium
obtorum in alijs scientijs, n etm patet, quia nulla de
ra ē assignabilis. quid enim aliud intendit loga dare
ptа de destructione, quam ut eliciatꝰ operatiõ ptis
gformis. atqꝫ illa gfantas et actitudo passiva. Sꝫ
2. Illud ē foale obtum alicujus hbtus, quod gsid
tur ab eo, ut pars determinans obtum mãle, sed acti
do passiva, qꝺ. m patet n prob. loga gsiderat operatiõ
Intellꝰ, ut sunt bona destris, divisis; sed bonitas
destionis, divisionis ē actitudo seu gformitas cum
ptis, qꝫ determinat destionem ad ee acti, qꝺ ꝑ.
Objicies 3. actitudo passiva gstituit per ipsa ptꝫ

Sed ꝓta ꝑ possunt ee obitꝰ logica. gō. m. P. retitudo passiva
ē gformitas actus cum ꝓtis. Sed hi quesiti gstituit ꝑ
præcepta. gō. R. opt. m. gstituit ꝑ ꝓta in obliquis. C. m.
in recto. N. m. geesa m. N. gsqꝫ ad P. m. P. m. sicut prius.
N. gsqꝫ. retitudo passiva ē rpresentatio illa, qua rpresentatꝰ
actus ille ee sui factus. sicut ꝓta docent. hoc rpresentatio
erit misica actibꝰ ꝑ ꝓtis. Rectitudo enim passiva logica ꝑ
distgtis ab obtis aliarum sciarū ꝑ ꝓta ꝓta. sed ꝑ mixtis-
ficam rpresentatiōē et gformatē. vi cuius verum ē dicere
eam gformem ꝓtis.

Instabis. ꝑ aliquis misticus habꝰ logica ex solo nāli lumine
producere rectas operationes ꝓta deptiōē. sylogū. itidem
postea aquirat habꝰ logica. vi cuius eliciat actus gformes
ꝓtis. Sed hi 2di actus possūt distgui à generibꝰ ꝑ ꝓta
gō. m. prob. quia alterqꝫ habꝰ rectitudinem. gō ꝑ rectitudinē
ꝑ distgui. R. P. m. ꝑ ex solo nāli lumine produere rectas
operationes morales seu naales tales. C. m. possūt tales. N. m.
et m. ad prob. P. A. alterqꝫ habꝰ rectitudinem eandem ꝑ similē
habitū logica habꝰ rectitudinem socialem. seu gformatē cum ꝓtis
artificialem in actu 2. quam priores solum in actu primo
habuerunt. ꝑ illam autē rectitudinem soli distinguendi. Quid rectitudo socialis.

Objcēs 2. Rectitudo passiva actus logici ē gformitas
actus cum obto. Sed hæc gformitas ñ spectat ad logicā. gō
nec rectitudo passiva. gsqꝫ nec erit obtum logicæ. m. P.
nam rectitudinem inducunt alię scię in actu. gō. R. P. m.
aliquia rectitudo passiva est gformitas cum obto. C. m. cis
rectitudo passiva. N. m. et geesa m. P. gsequens. gō

rec rectitudo possiva, id é nulla rectitudo possiva N. ḡsḡt

Duplex repraesentatio. aliqua C. ḡsḡt. Duplex ~~rectitudo~~ repraesentativa in actu qui ex diversa Logici elicit: una representat actum ee gformem pti Logae, et spectat ad Logam, tanquam obtus finale, altera representat obitum, et hoc spectat ad illam Sciam, cujus é obtus, et ad Logam Solum Secundario.

Objcies 3. Loga pro sua pta intendit existentiam operativam, gò hoc erit obtus finale Logae, ḡsimtr. pro existentia nobis explicata, gdo obitum nrale sit indifferens ut in illud inducatur finale, nam dici potest, quod operativa sit indifferens, ut existat, vel non existat. R. N. intendit existentiam operativam finalem, et primario N. per accidens, et vi dens, ac moralr. quatenus hic existentia liberi, vel operatio C. A. alias existentia est verum obtus circa Sciarum, cum hic hac haberi nequeant qua et actus earum. ad ḡsimtr. N. assumptum. nam licet indifferens operativa, ut existat, vel non existat, ita é indifferens ut existat gformis, vel difformis pti Logicae, vel vicissim, deinde existentia non é finis ipsius Logae, qui é actus gformis regulis Logicae.

Objcies 4. Etsi rectitudo sit de obtu finali Logae, gò sola rectitudo A. P. dantis pta negativa in Loga, quod Cyllenius ex pueris negativis non recte colligat, sed talia pta libi pro obtu rectitudinem, quatenus hanc removent ab alia Loga, ḡsimtr. ḡtraria ad eandem Sciam spectant, sed rectitudo é ḡtraria rectitudini, gò spectat ad eandem Sciam hoc é ad Logicam. N. N. A. P. C. m. P. m. libri pro obtu rectitudinem inducen

in illas operatiões N. m. ut removendas ab ijs operationibus ℔ ℔ ℔ ℔. ita ut in hac remotione irrectitudinis consistant N. m. ut tendant ad rectitudinem C. m. et N. ℔ ℔ ℔. ad formam P. m. extranea ad eandem scriam spectant per se N. m. per accidens C. m. irrectitudinem adingit per se loga, quia in illa non fixit, sed solum per accidens, ut illa removeat rectitudinem.

Observa 1. operatio prout in actum existens non est indifferens ad rectitudinem, sed prout in fieri consideratur. 2. agere de præcepto prout illud, ut virtutes sint, spectant ad Gramaticam, ut tenta sint per modum tendendi ad logicam, 3. tota rectitudo operationis qua est conformitas actus cum habitu licet ab alijs scijs, quia autem est conformitas cum partis à loga, hinc conformitas cum habitu est finis solum extrinsecus logæ, quia juxta plerosque finis extrinsecus totius instrumentalis, est idem cum fine habitus intrinseco, cujus est instrumentum non autem finis intrinsecus totius instrumentalis est idem cum fine intrinseco alicujus scientiæ, adjuvare igitur alias scias in tm est finis intrinsecus logæ, quatenus per partes intendit, et simul generavit, ut eadem conformitas operetur.

4. Disparitas est int rectitudinem voluntatis, et intellectus, quia illius objectum est honestas moralis, hoc autem consurgit ex congruo actus liberi, aliisque circumstantijs, bonum enim ex integra causa, Rectitudo vero actus intellectus à nulla circumstantia extrinseca dependet. 5. Operationes intellectus indigent directione actuali et præsenti, de præteritis, et futuris, si lis sit ade illis

operationes præsentes, et futuras correspondentes.

Objices 5. In tm ẽt rectitudo obitꝰ ſoale loga in qm determinaret obitum mãale ad logeam tm, ſed de ratione obiti ſoalis nõ ẽ determinare obitꝰ maale ad unã tm particularem Cram: gõ nõ ẽ rõ, cur rectitudo hꝰ obitꝰ ſoale loga m P. figura Cæſaris in marmore, et figura Cæſaris in colore ſt ſoale obitꝰ otijs ſtatuario, et pictorio, gõ obitꝰ ſoale ſũt cẽ planibꝰ ortibꝰ. R. C. m. N. m. ad huj prob. P. m. figura cæſaris in marmore, ut umbili, nomori, et ſculptibꝰ gſtans eminentijs et profunditatibꝰ veris ẽ obitꝰ ſoale ſtatuario, et ſigura Cæſaris eminentijs et ſfunditatibꝰ ſolũm apparentibꝰ ſt obitum ſoale pictorio. C. A. figura Cæſaris in abſtractio ſumpta ẽ utriusq obitum ſoale N. A. et gſtãs. figura a gſtans eminentijs veris ẽ diſtincta à figura ibidẽ ſolũm eminentijs apparentes.

Objices 6. operationes intellectꝰ nõ poſſunt dirigi à loga, gõ rectitudo poſſibilis nõ ẽ obitꝰ ſoale loga, P. operones, qe dirigerent à lga, nõ ẽnt præſentia, nõ præſentes, nõ præterite, nõ futuræ, præterita nõ poſſunt dirigi, quia iã tranſierunt, futura nedum ſũt, præſentiam ſt fatẽ gõ nõ indigent amplius directione N. A. ad P. P. j. loga dirigex qẽs dr intellectꝰ, præterita, futuras, et præſentes, ſed n ut tales, nõ dr: ſũt dirigere præteritas per ſpta præterita, futuras per futura præſentes per præſentia. R. L. Trans. A. quæ nimiram nõ dirigat præterita, et futuras operatio

dirigit tñ presentes; unde ℵ. quod illa directione ñ indigeant, hoc ipso enim, quod dependent à ptis finit, aut facte sint, indigent directiue ptorũ, sicut creatura, qa nunc à deo creata, etn nunc indiget directione creatiue: quia sine illa nunc ñ crearetur.

Obiectes 7. dantes in Logica operatiue directiue, idẽ qd tanquã Idea, seu explaria operis faciendi; deseruiant ad similes operes in eius materia faciendas, sic traditis in Summulis chatalogus Sylmonũ pro qualibet figura et modo, ut Thyrones unita eos similiq facilius efficiant operes, qđ. Operatio quidẽ sed directiua pt dici obtinũ ffle Logę. P. ffstia. operes directiue pertinent ad Logam et sunt opus ipsius prius, sed ñ pertinent ad obtinũ finale, ut directiua pt, qđ ad obtinũ ffle, ℵ. C. A. V. ffstia, ad P. P m. operes ut directiua pertinent ad Logam tanquam opus per se intentum a Logica V. m. tanquam opus per aliud ens intentũ et in ordine ad aliud C m. et quasi m. V. ffstia. operatio enim ut directiua ordinatur ad alios operatiue faciendas, qđ ñ intenditur per hoc, quod tñ requiritur ad obtinũ ffle. ℵ Z. tales Idea pertinent ad Logam ut pt Idea, quia pt pta quodam exercita, qđ operes ut directiua, nullo modo possunt bene rectũ obtineri, cũ obtinũ ñ pt pta in ullo habitu. Sed potius id, circa quod versatur pta.

Obiectes D. Logica per suos actus negatiuos, seu pta negatiua ñ intendit finaliter et immediate retinendum introducendam, sed vitandam videtur ronem, ut potest

in his ptis negtivis: Sylleg ñ dbt hbere ℞ tres. nec
tres ñ dbt ingredi gclusiõ, gõ rectitudo ñ é simpl
ter nedialem obitũ fle Lgo, sed etm rectitudo. S. A.
Hec pta ñ dicunt sed quod Sylleg dbeat hbere ℞ 3 tes
gõs. R. Loga simpl pes talia pta intendit rectitudinem,
quia ñ intendit praecise vitare vitiũ nẽ qcumdocung
sed ut loco vitiũ qcũis eliciãs alia recta juxta pta
nec ex hoc legis Lgam hbere duo obita goalia: unum
positivũ, aliud negtivũ: quia oã pta Lgalia intendunt
rectitudinem tanquam finem suum ultimatũ, alias
quilibet Ltlg dberet hbere duplex obitus fale, unus
quod intendit pes pta positiva, aliud, quod pes negtiva
quod tñ à nemine admittitur.
Instabis: gtuarum eadem é Scia, gõ si Loga goalis ob
é rectitudo, erit etm rectitudo. R. N. A. gtuarum
eadem é Scia pes audens C. A. pes ℔ N. A. et sic ℔.
Quando enim Scio circa gtuarum obitũ versantis, id
facunit solum ideo, ut ex notitia gtuarũ obitiũ
melius et faciliꝰ deveniant in notitiã hũ pruũ obi
quod fle et pes ℔ intendunt.
Ad ges ꝑ. his loquendi formulis Loga induxit in actũ
gformtalẽ, Loga ponit in actũ rectitudinẽ ad gfor
mtalẽ s. nihil aliud intellgendo é, nisi quod Lgo dis
gat intellectũ, ut eliciat actus ptis gformes. Hoc
autẽ é tm speculative, et ñ practicè inducere poãmi
nade nihil de terreat hac Sententia.
Nota 2. non qualis cunq; rectitudo positiva, sed rec

tuõ in fieri intrinseca operatiõg Intellus ẽ obtũ finale
Logæ; Si enim operationes intellus in fieri, sc obtũ morale Logæ
gõ etm rectitudo in fieri, erit obtũ finis cum hoc rectũ non
distinguatur ab operatiõg; rectitudo autẽ, seu conformitas actualis
operationis ẽ cam ptio et actu procedit ab illis in
ẽ obtum finale Logæ, quia rectitudo ut actu procedit à
ptis Logæ dicit etm ipsa pta, sed pta n̄ sc obtũ finale,
gõ rectitudo ut actu procedit à ptis; Seu sed replicative
sumpta n̄ ẽ obtũ finale Logæ, per hoc tñ n̄ R connotare pta
in obliquo, dum quis reflexe ad illa operata; sed per hoc pta
n̄ sc constitutiva rectitudinis finalis, quam rectitudinem Logæ
per illa intendit.

Si gtra hoc 2. Nota obiectu, Logæ intendere existentiã
rectitudinis in operatiõg, qsse existentiã rectitudinis,
et n̄ rectitudinem in fieri ẽ obtũ finale Logæ. Dic: Logæ
existentiã rectitudinis intendit inducere in Operatrix n̄ primario
et per se, sed secundario et ptẽ rectitudinem, in tm enim in-
tendit existentiã, in qtũ n̄ pt̃ libere rectitudo nisi aliquomodo
existat, n̄ intendit autẽ existentiã ex finale essentiale
finis quo. Nec ex hoc sequitur rectitudinẽ et ejus existentiã
esse Fictũ; quia eo modo, quo operatio ẽ indifferens
ad existendum, sc etm indifferens ad rectitudinẽ, licet
enim ois operatio existit ita, ut potuerit n̄ existere, ita
libe rectitudinẽ, ut potuerit eam n̄ habere. Postea directio
actio n̄ sc finale libere in ẽ illud productum, in quod sertur
actio physica sub ordinata directione artis, alias ptum
directivũ deberet etm libere in ultimam differentiam individu-

alem, qua tal̃, licet g̃ admittat, quod actio Phsica
etiam finaliter feratur in existentiã tanquam proximum
immediate sibi p̃p̃ se respondens, ipsa tñ directio actionis
n̄ dat finaliter et primario ac per se tendere in existentiã
Artificii.

Colorarium. Si priorib⁹ duobꝰ articulis subscribere nobis,
proximius accedendo fundamento Scotistico, negando pro
fatos duos articulos elige tibi pro expugnatione illorum loga

Prio: tres Intellꝯ operationes adverum dirigendæ n̄ tali
m obitum adaptan tibi⁹ loga assignanda. Prob. i. Illud
n̄ ẽ adaptan obtum alicujus Scia assignandum, cujus prin-
cipia, potes, et p̃prietates in illa n̄ speculantꝰ, sed operatio
intellꝯ principia potes et p̃prietates n̄ speculatꝰ loga, g̃ n̄
ffalt. m. p. oã qa loga speculatꝰ, et p̃ta definiendi, dividendi
et argumentandi, atqꝫ hoc n̄ ẽt principia, nec potes, nec pro-
p̃rietates actuum intellꝯ. Sed instrumenta Sciendi, ab
Intellꝯ excogitata, qbꝰ i.e. et O. mentis operatio dirigatꝰ
n̄ actꝰ ẽt principiat operationes, g̃.

Confirm: Illo Intellꝯ operationes ẽt ꝑfidentionis Phsi-
g̃ n̄ loga. I. R. ejusdem Scia est, potentiã et illi⁹
operationes speculari, scire enim requit aliqua potentia, nisi ejus operatio potes cognoscat, sed Phsica
examinatrix ẽ speculari eam, et intellꝯ, g̃ et illius
operationes.

Reponunt aliqui, Illius operationes entitative, et
principiative ꝑfideratas, id̃ secundꝫ earum rad̃
et per ordinem, quem dicunt ad Intellꝯ à quo pro-
fluunt, sẽ qdam ꝑfidentiones Phsicæ, quatenus vero dici

gibiles, ad logicã deferri.

Sed ḡtra. Illa dirigibilitas ẽ intrinseca ẽ extrinseca ipsis operationib⁹, si primùm, ḡ sibi extrinsece ipsarum involvit, proinde à phsica tñ ḡsiderari. Si 2ũ, ḡ ẽ foa tñ accidentis fictitia, nec per ḡsequens pt cẽ obtus foale logae.

Respondent 2. Dirigibilitatẽ cẽ duplicẽ, extrinsecã unam, et intrinsecam alteram. Seu ut ajunt, activam et passivam, ẽ foalẽ et obviam, priorem cẽ dicunt leges et pta bene definiendi, dividendi, et argmtandi, posteriorem verò ipsã potentiã, quam tñ intellig, ut per illa pta dirigatur: Sigs dicunt dirigibilitatem operationis ḡsiderari à logica ẽ diversis sed quantis, quatenus primirem dirigibilitas illa utrangs involvit quam activã quam passivam, sed mihil evincunt, nam ex dirigibilitate activa, et passiva n̄ coalescit nisi unum per accidens ex intrinseco et extrinseco, n̄ fit unum per se, ḡ si obtus flẽ logae utrangs tale dirigibilitatẽ in suo genere sibi involvere debeat, erit tñ ens per accidens, ac proinde cum Scia specificata maxime ab obtu suo sibi, logica n̄ erit ens per se, nec habebit unitatẽ præcise genericam, quã tñ ipsi adstruunt.

Replicant rursus: dirigibilitatẽ quidem cẽ intrinsecã operationib⁹ mentis et ut hi à phsica ḡsiderari tanquã obtus maale, ut inquiunt, quod ẽ obtus maale unius Scie, pt cẽ obtus foale alterius Scie.

Sed ḡtra. Si dirigibilitas cẽt obtus foalẽ alterius Scie, ẽ id cẽt sub eadem præcisa et foali ratione intrinseca, qua ḡsiderata à phsica ẽ n̄! Si primum, n̄ pt

Triplex dirigibilitas.

cē obitū ꝑ alcnias scia, vt enim foalitas obtū dbt distingui scia cujus ē obitū ab oi alia, quomodo a disiquet hi ab alia scia ab eadem foali, nāre ꝓfideret? hz 2dꝫ quoro rursus ꝑ illa alis foalitas, subqua diuigibilitas operatiū ꝓfideraret ab altera scia ē ipi diuigibilitati intrinseca ꝑ non. Ci primū, gō hoc et proke alatas rones dbt ꝓfiderari à Phsica, Si 2dꝫ gō illa diuigibilitas n̄ erit obitū foalis, Sed maale alterius scia, cū ad illam, ꝓ alium foalitatē ꝑ deberari dbeat.

Replicant nrsq illam diuigibilitatē intrinsecam deberari cē extrinsecam puta ꝑ ptā, qua vt loquunt, gnt tant actiones intellus ꝑ ea diuigibles, quatenus reflicatiē diuigibles.

Sed gtra. ex hoc sequit illam diuigibilitatē intrinsecam cē obtū foalē ad maale Logē, quippe cum ad eam ꝑ aliud deberari egeat, imo nec potest cē illius obtū maale, quia hoc dbt ad scram deberari. ꝑ aliquam hbi inexistentē foalitatē, Chi corpus humanū ēt cē obtū maale Phsicē, medicinæ p. quia ad phsicam deberet ꝑ naalitatē ad medicinam ꝑ sanabilitatē p qa ht foalitates corporis intrinseca. illa autē diuigibilitas nil hbt intrinsecum ꝑ quod ad Logicam deberaret.

Dico: actiones humanæ voluntatis vt diuigibles ad honestū ēt obtū moralis phsicē, gō à scriti, actiones intellus vt diuigibles ad verum assignandū esse in obtū Logicē. Ad quid quid hꝫ de Ante cōcti N. dico, et ratio utriusq; dissonitatis est, quod actiones intellus ꝑ quamlibet scram diuigi possint ad verum, qualibet enim scia mediantibus ptis à Logā mutantis intellum diuigit

ad perficiendam veritatē Dei obti, Nulla a Scientia practica moralem, actiones humanas ordiniat ad honestatē, honestas enim cum sit ens morale, à sola morali philosophia debet. In tres ergo malas mathematicas scrutatis, re quenit operationē Intellectūs nāē, principia, partes, et proprietates, quatenus Intellectus operationes sit, sed tradit tm regulas et pta, quibus dirigantur, at moralis, actionum humanarum nam, species, proprietates, et principia quenit, nihilq; pertractat quod non spectat ad actiones humanas, quatenus humanae sit, et ad honestatē dirigendā.

Dices 2. Operativae, intellectū ut dirigibiles, ē pariē instrumenta Scienti, et consequenter non ab eis solo nomine differentiae. ergo Instrumentū Scienti debet intellectum dirigere in gerendā Scientia, sed operativae dirigibiles, requirent talē intellectū dirigere, quippe cum ejus nemet directione indigeant. gō. deinde, Instrumentum Scienti, non ē dirigibile, sed directivū, gō.

Articulus 2dus

De obiecto attributionis, et attributo.

Nota 1. obtū aliud ē attributū, aliud attributionis, obtū attributionis ē, quod ē unum unitate generica et ad quod tanquā ad unum ab alijs specificatiue referentia, illud vero ē reliquus ad aliud specificatiue ad unum. Obtū attributum debita, qa referuntur ad obtū attributionis. Scientia unum unitate generica, id ē, ut sit talis ras, qa obtus obtis, qa sic finem ultimum respectuntq; gerendi, ita ut ab hac tē ratione beatus Scia unitas, quemadmodum in alijs Scijs patet, Sic ergo obti unitas gerendi in qualitate

quid obtū attributionis

attributum

Dicit Z. Specificativum adaqstum, hoc ē, per quod adaqst differens ab aliis Scijs extrinsecè, nam Scię differunt intrinsecè per tendentiam intrinsecam in obtum extrinsecè specificativum, cum enim Scię per obta ha adaqte ab eius specificari dicant. aliud dicit assignari ñ pt, quam obtum attributionis, jo hoc dbt ē adaqtum specificativum.

Nota Z. Obtum attributionis à nali adaqto differe quia omnes ē rerum unitate generica, hoc autē unum unitate agregata differtab obto finali adaqto, quia multę operationes, recto adhuc à pena approbationis pt, quemadmodum ē subtilis, et practum ñ pt modi sciendi. licet liceat per modum sciendi, et hi differt rectè, quia hi dicto modo ñ pt specificativum adaqtum, et hinc retinimus logica per se indeaty ab obto à finali adaqto, quod rectè et rexpa ē modi sciendi, definiti, divisio, differt solum inadaqtę, si humanę distinctivę, qua pt specificativum logo ab aliis Scijs solū inadaqtum, hoc sm, quod logica ab aliis ñ tm differunt per definitionē v divisionē, sed et per argmtationē. hinc gttat hoc obtum attributionis, quevis obtum attributionis alicuius artificialis varij, vg. Sectatoris.

Dico: Obtum attributionis logę ē modus sciendi seu instrumentum sciendi, ut Silices grecheadit definitionē, divisionē, argmtationē et hi qua pt alia, ita Scotus. S. ois artis instrumentum obtum ē instrumentum cujg ytmatice docet, sed logica ē facultas instrumentaria simpliciter, instrumentaria quidem, quia ē de modo seu instrumento sciendi. instrumentaria ó hic pt, quia deservit et adminiculatur alijs Scijs, jo. quia per se et directe dirigex omnes operationes intellty, cum in obs

erroꝛ ꝺtrigere possit ꝛ Ꝑ. à similꝭ, in obg facultatibꝰ instrumentariꝰ simplicꝭ, oes enim ita se habẽt circa instrumtas ut ñ cõtrigant quos, ad quod tãpꝝ rõa ordinant: sed hoc ab alia perficit, cui ipsa famulant, quas deinde ministras appellavit tũc, sic se hꝫ scientiatꝝ respectu equestris, qua ñ attingit dirctiõe equi: oes igit instrumtaria facultates sistunt in gsideratione et gstructione instrumtoꝝ, nec transeunt ad opus, unde instrumtũ ꝛ. ad quod reducunt oa, qa in tali facultate ꝺtrientꝭ, ad quã ꝺ nullũ mitra cadẽa gbatꝰ. Imo si opus gsideret aliquod illud in gratiã instrumti gsident, et scilicet illuꝺ bene gsiuit, ꝺ regulas bene gsiendi ꝺcerat, nam rõa operis bene ꝛ gsiti valde ꝺcuit ad regulas tradendas de istrumtõ gstruendo ad tale opus ordinatꝭ. S.Z. quia ad modꝰ sciendi referuntur oa, qa in logã tractatꝭ, et modus sciendi ñ, relenit ad aliud specificatũ adagia. et licet hic modus sciendi referatꝭ ad demonstratiõ ꝺfinitiõ et syllmꝰ ut hi, hoc tñ ñ specificatur ad aptã logicã, hi semanti singilatim, ex quo enim scipꝭ nil obẽt, etꝫ ad mitexetꝭ ad demonstratiõe referri oẽt, quia hoc ꝺdum referꝭ relenit ad modum sciendi, quem logã finũ specificatũ adagiã ꝺxi, gõ. Oppꝫta. modꝰ sciendi rõnt ꝛ obstãt ãbitiõi, logã, ñ ꝺbet omni ꝺcisse ab operatione sed prout eam intendit.

Objcies 1. obstãt ãbitiõi ꝺbẽt ee practicabile, sed modus sciendi ñ ee obstãt practicabile, gõ. R. N. m, ꝺ alio modo p1. R. obstãt ãbitiõi ꝺbt ee practicabile quoad rem sigcatã, ñ tamen quoad modꝰ sciendi.

Objcies 2. Sic logã ñ ꝺffereret ab alia scia nisi una ꝺfftia adagia, gõ. R. quia ad modum logã ñ ẽ unus habꝫ entitative, indiuisibilis sed totꝫ quoddam aggregatũ, et dum unus solus unitate, unitatem finis, qui ex ꝺctis ẽ modus sciendi; ideo nec ꝺcet ꝺffere ꝺfftia una, indiuisibili entitativa, sed solum unitate finis.

Sabis ẽ ut ab alia scia

Ipsa ebi: cadra dā, q̄ tractantr in loga ꝺ g. bñ ꝑtiz ꝺfliā n
ꝺuisione, ordinatr ad argmtādū, q̄ demōbile ē finis adaptus toti
loga. R. cadra dā q̄ tractantr in logo ordinatr ad argmtādū tan
quam specificatiū adaptū, et illud n̄ uelerij ad aliud specificatiū adaptū
N.A. cadra dā ordinatr ad argmtādū tanquā specificatiū inadaptū
et illud uelerij ad aliud specificatiū C. d. et N. ḡstiā, ḡ ꝺ enim
quod in bla demōstratiōe quiescat intellꝯ.

Objcies 3. Cognio unius gtraij ordinatr ꝑ se, ad cognōm alterius
gtraij, sed Sylog probabi ē gtraij Sylmo demōstratiuo, g̃ Sylog
probabi ordinatr ad demōstratiōē, g̃ hū erit obtū ab rhetori, et
n̄ modus sciendi R. tranſm. ca hoc enim sequit̄ quod ois Sylog demō
stratiuꝰ tanquam gtraius ordinat̄r ad probabilē: tranſmissa R. ḡstia
quia Sylog demōstratiuꝰ n̄ ē adaptus specificatiū ad quod dā refer
untr et illud n̄ uelerij tanquam specificatiū adaptū, quod ē modus
sciendi. n̄ prescindens ab operatione scita scientifice habita, cuius
rei ratiō n̄ debet cē demōstratiuꝰ, sed sufficit quecunq; infallibiliter
et bñ sua tempora ꝺberet cē demōstratiuꝰ hoc tū n̄ erit finis
totius loga, sed solum partis specificatiua, cum n̄ sit specificatiū
adaptū totius loge.

Dices: loga ḡficit Sylmos, et ḡficit operatiōes intellꝯ, g̃ n̄ ē
sufficiēs ita instrumentaria, ut n̄ attingat opus R. Loga ꝺ
perficere operatiōes Intellꝯ, nec Sylmos phce, nec elicitiue
in actu exercito sed ideo cū, reluti in actu hꝫnato, quatenus
tradit regulas cetenis ciū bene definiendi p.

Item. modus sciēdi habt oēs ḡditiōes obiti ad aptī primo. ofo
ditis quidē, 2. posterio, de eo demōstrantis, quod sit directiuꝰ operis
oīs Intellꝯ, 3. quia ad modum sciēdi ca rōnenti, quae in
loga tractantr.

Dices 1. nulla sciā ē sibi ipsi obtū, sed loga ē modus sciēdi, g̃ n̄ ē
sibi ipsi obtū, quod impedit, q̄ modum sciēdi tanquam horū obtū

ꝺgnentatiō

a exercibile
citiue n̄ ꝑficiēt
ros, d'm ide
et hꝫnatē

n̄ speculatiū. Ad m̄. Loga ē modus sciēdi directiuꝰ. Sm̄. et obliquꝰ. Nm̄. duplex enim ē modus sciēdi. vnus obliquꝰ. ꝑ̄ quē ꝑpta. intellexi. ꝓpositæ, ꝙ̄ ad inuestiganda scia dirigitur, et citra hoc cognoscenda loga tota vocatur. Alter a directiuꝰ. ꝑ̄ quē quis inclinantes intellectum ad eadem ꝑpta noscenda, et ad praxim redigenda, quoꝝ ē obliquꝰ Logæ ꝓfessionis, quæ et loga vocata. nominatꝰ.

modus sciēdi ē duplex

modus sciēdi obliquꝰ ē a Logæ

Ad tabis. modus sciēdi obliquꝰ ē etiā directiuꝰ, ꝙ̄ nulla solutio. Ad 2. ad ꝑpta ꝑ directiua potentia adquam ordinantur. Sed modus sciēdi obliquꝰ ē duratio ꝑpterea, ꝙ̄ intellꝯ ē diligendus. Ad 3. ē directiuꝰ remotꝰ. exemplaris et obliquꝰ. in quo duct intellꝯ ꝑpta habita rejicit, et secundum ea definiata diuidat, et argūmeta. Sic ē directiuꝰ proxime habituādi, et habitiē. Nam sicut ā similꝯ pictor eligit ideā pro oculis pictam magnam, in alia tabella depingendam, ab magnā picta dirigitur exemplariē et obliquē, et similē efformet. Sed ab hoc pingendi sibi naturæ, ad eandem picturam effomandam subtiliē et habituādē dirigitur.

Regula 9. obliquꝰ scia dbl̄ē unum, ea unitate, qua unitate unū quodq; ēscia. dicit unitate ordinis seu argumentationis. Z.

Exhibet scia duplex obliquꝰ ē assignandū, moale, et finale. si plures scię circa idem obliquꝰ nesciant, ꝙd a nemia bñ circa idem nesciat secus ē res, nam finalitas obliqua inserit solūm ad diversificandas plures scias, circa idem obliquꝰ amputatas, nulla a ē scia ꝑ̄ se ꝙ̄ scia, ꝙ̄ scięndi modum speculatiū, ꝓinde hęc finalitas foret ida finalitas obliqua.

Regula 10. in alijs facultatibꝫ organicis n̄ instrumenta sed obliquꝰ, sed operationes ad quas ida ordinantꝰ, sic in arte scribendi non calamus sed scriptura ē obliquꝰ. in arte pingendi n̄ penicillꝰ sed pictura ꝙ̄ Rn̄ valet argumtū de facultatibꝫ ꝙ̄ n̄ sūt artes organicæ, quia alij n̄ famulantꝰ, sed ut instrumtū, de ꝙbꝫ agant, ꝙ̄ ad opus perficiendum utuntꝰ. n̄

valet a de facultatibꝫ similib⁹ organicis, ut & hꝫ ferraria ad lignaria.

Dicis 3. Ethica pa tradit pta directiua operatiois voluntatis n̄ hꝫ pro obto talia pta. Sed operatiua talis voluntatis, ad quas ordinat, ḡ ea ⁊ logica. R. negts ḡlia. Prior. n̄, quia Ethica n̄ tm̄ tradit regulas operatiois voluntatis, sed etiam elicitiue ab ingit operatiua pdictas. n̄ a logica.

Dues 4. Quid ḡd logica ꝑsumat, ḡfert ad syllogism, deffit ut ea cognita cetera ꝓprietates inferantur. diuisio a ut ea cognit portbꝫ, quale sit totum, gelidatis, ḡo R. P. R. ḡferunt ꝑ se, et genus ⁊ diuersa scibi instrumenta, N. ḡferunt ꝑ accidens et pro ut sit ꝓprium, seu ceri inuicē ceri genꝰ secundum quam syllogisticam. C. Deffitio enim genus ē distinctū scibi instrumentū ordinatū tm̄ ad ꝓficiendam rei naturā, quod ī interim ad inferendum aliqueas inferiat, hoc ei ꝑ accidens ḡtingit. Instabis: Ois pars refert ꝑ se ad totum, cuiꝰ ē pars, deffitio et hꝫ diuisio sit pars syllmi, ḡ ad ꝓficiū ꝑ se referunt, R. P. m. ois pars ꝑ se et ꝓprie dicta quo ex naa sua postulat genere totum, quemad modum pilea hoa ꝑ se tendit ad profitiū corporis naalis, ac ferit ad totum C. m. ꝑ accidens id ē ex naa sua n̄ tendit in profitiū totius quem admodū lapis ex se n̄ ordinatus ad profitiū domus, sed solū ex dispositione artificis N. m. similꝫ dissitta m. deffitio et diuisio sit pars syllmi ꝑ accidens. C. m. ꝑ se N. liquidem n̄ postulant ex se ferrere ad profitiū et profitiū syllogismi perfecti: deffitio enim ꝑ se et independenter à syllmo ē explicatiua naē rei, similꝫ diuisio ē distributio totius in suas partes.

Obiicies: Quia se hꝫ scientia ad ꝓprietates ab ea emanantes

ita se hꝫ cognio entio / go ē deftio, ad prietatē rotitia ꝑ
entiam: go ē demonstratio, sed entia ꝑ se et ex nāa rei se-
quit prietas, quarum ē origo: igit cognio entie seu
deftio ex nāa rei sequit cognem prietatē, ad quam ordi-
nata, proinde ḡp ens ꝑ se ꝑ tyli, et demonstrationis.
R. N. m. rās disparitatis ē, quod entia hꝫ cāa, et radix
prietatē, ad eās ḡp intrinsecam dicit ordinem, nec sine ejs
eternis nasci stire ꝓt. Secus vēr ē de cognie entie,
go nullum dicit ordinem intrinsecum ad cognem prietatē:
tam etsi apta hꝫ ad earam rotitiā deducere beneficio
discursus, quem tm ad hꝫ perfectionē exigit.

Colges Z. ad rāē obiti adequati seu attributionis requiri
tres ditiones, principale, 1. ē, quod de ejo ro supposi-
nata, et rotū hꝫ quod hꝫ et quid hꝫ. id ē ut hbeat exis-
tentiā ꝑhē aptitudinalē, et deftionē seu gentem ꝗditatiū.
rāē, quia cum de tali obto ḡfiēnda sint demonstrationes,
necessario precognosci dbt, quod existat, ō ꝑhē nō repugnet
ei existere, et quia hꝫ ejus entia. Z ē, quod hbeat preas
rationes, ḡ ꝑ deftionē suam seu gentū ꝗditatiū demon-
strentꝫ, quia ꝑ medium, quod ē deftio subiti demonstrantꝫ
ejus rationes, 3 ē, et ad tale obtū alia cā, in ea scia
ḡfiderata reducantꝫ ac revocentꝫ, et ḡrādē ejus ḡfiderentꝫ
ꝫ ut portes subjectiue, ō ut portes integrales, sine remotæ
sine propinquæ, ō tanquam prietates et effectus.

Colges 3. Juxta Scotistas zplicitē posse ḡfiderari Logicā,
uno modo prout tradita ē ab Aste in ijs libris ꝑhē, q. ad
nos pertinere: altera modo secundum se, et in tota sua
latitudine, ꝗmus ḡprehendit etiam libros predicabiliū Porphirij.

Colges 4. Eas rationis in tota sua latitudine sumptas aut quod
objectū ad operationē intellꝫ, seu secunda intentio, cujus modi

3. Conditiones objectum & attributionis requisite.

ſſ cé prædti cé ſubtiz ñ bñé ſtatuits pro obito ad qſto Log
ticli, quia præfata tres ḍditiones eſdem gvenēa ñ poſſunt
Colliges 8. Etſi Loga ticli kꝫ ſcia realis, ñ é tñ ens realis,
ſeu ſubtiz, quia ideo dicit, ſcia realis, quia é directiva
raonis in ſuis actibꝫ ratiocinativi.

Colliges 6. Sylmus ut ſic aptè aſſignatus obtiz ad qſtd
Loga ticli in obꝫ enim ſuis libris Logicalibꝫ collimavit
ad Sylmi gſtructem dictan.

Colliges 7. Licit Sylmꝰ reducatꝫ in Loga ticli ad argntiz
in gñi, ñ tñ argntio erit obtum, quia alias ḍditionē
obiti ñ hbt, nullibi enim definit ticles, item nulla
ſcia realis ſpeculativa formatiuum obtiz, ſed tñ
realis, et directiva. Cujus modi é Loga ticli.

Colliges 8. Sylmus é obtiz adaptiz partiz Loga penes
ſoam illativam, ñ apenes poſitionē, cé in ſoi aut in ſuis
portibꝫ ſubſtitivis integralibꝫ et ſed ueribꝫ ad ipſum,
portis et totuiꝫ ſcia.

Colliges 9. Sylmꝰ illi, per quē hbetꝫ ſcia de Sylmo gñi
é notꝫ ex parte quoad aliqd licet quoad veritatē ſpami
ram et evidentiā illationi, ſic etm tres mentis operatiõ
poſſunt aliquam ḍditionē obiti adaptiz hbere, ñ tñ cé, hui
ñ ſt obtiz attributioni. Cui etm cé, ad ſecundam intenti
cé revocati in Loga ticli, ut ad ſubtiz modioni, ñ vero ut
ad ſubtiz attributioni, hui etiz ſecunde intentionis
ordinentꝫ ad ſubtiz ſeu obtiz, ñ tñ ſecunda intentiones
erunt obtiz, ſed Sylmus.

Colliges 10. Finis adaptus Loga ticli é dirigere ſolam
tertiam mentis operatiõ, quia quæcunqꝫ tradidit
gratiā Sylmi tradidit.

Quæstio A.

De fine Logicæ.

Nota 1. quid ptos p finem in quo intellgto ide, in cujus gratiã aliquid ab efficiente fit, hujus varia sñt differẽtiæ. 1. dividit in intrinsecũ et extrinsecum, finis intrinsecus ẽ, qui ipsã actẽ ab agẽte ab aliqua facultate organica, et sic dr ab arte grammatica: per pas organicam facultatẽ intellgto hũ visibilem qua ñ tm gratia hui ẽ inventa, sed etiã pro ad ministerio aliarũ. finis extrinsecus ẽ qui ñ ab agẽte immediate sed ab alio, qui primo inservit, talis finis ẽ diversus equi, qd immediate ab agẽte ab arte equestri ejus deservit.

Nota 2. finis intrinsecus subdividit in finalẽ et obtinẽ, finis finalis ẽ qui ab alio quo quo dicitur, ẽ cognis, qua ab agẽte tenetur possideri finis obtinens v.g. cognis grami ab arte grammatica. Obtinens ẽ prim obtinẽ talis cognis v.g. grami in eadem arte. utergp istud dividit in primarium seu ad actũ, et in secundarium, seu in ad actum primi ẽ, in cujus gratiam ad primo principaliter et ad actẽ intendunt ab aliqua scia. 2. q quem scia ñ in oi parte ha prefigit pe primo, sed in aliqua duntaxat, et 2 de eo cum intendit, dr. S.

Dico: 1. Finis ad actus intrinsecus Logæ ẽ dirigere ãs omnio et singulas tres mentis operatiões intellty vt recta sint. S. Logæ intenta ẽ, ut operationes intellty possẽt elicianter, et ad expugnandos errores intellus, sed ãs tres mentis operationes possunt imperfecte elici, et errori subjici, gõ ut perfecte eliciantr et ad expugnandos errores, ões tres egent Logica, et sic finis intrinsecus et ad actus Logæ ẽ, dirigere ões et singulas operatiões Intellty. 2. patet, nam ptesea Logica dicit instrumentũ scientiæ, et scia discernens verum à falso. S. 3. prima operatio intellty pt gignere quidditatẽ rei ejus, cum et definitione eam gignat, à Logica possit hoc pto dirigi, ad distincte gignendam quidditatẽ alicujus rei, oportet gignere genus et differẽtiã. 4. dr pando pt falsum pro vero enunciare, dr tria vera in discurrendo inferre 4. vera in syllmo, gõ ões tres mentis operationes possunt im-

perfectè clari; et subiecti erroribus.

Dñicies 3. prima operatio dicat apprehensio ñ é capax ullius diei onis; cum sit actus realis, realè sequens immediatè ad presentiã obti ẽ speciei intelligibi, haud sq externi, et phãtasia ob eandẽ rationẽ ñ sit capax directionis. R. N. A. ad cpias prob Dño: Licèt apprehensio sequatur immediatè ad obti presentiam, dum in ẽ gerit, quã tñ alis et alio modo in ẽ fieri pñt, puta modo obscure et confusè, modo clarè et distincte. ideó qd é capax regulationis, et patet disparitas a phantasia, qa possibile obg præacquisiti ad agendum semper eodem modo fierent in suum obtum. R. 2. Licèt in prima operatione ñ reperiatur facilitas grauans, pñt tñ intercurrere incomplexa, cùm licet intellig gerit circa obtum quàm clarissimè, ut cum apprehendit Angelum tanquam corpus.

Dñicies 2. Effugere operationes retas in cognoscendo, veram à falso discernere pertinet ad singulas scias, qó ñ é hic peculiaris finis logicæ, tum, quia si esset hic finis logicæ, qó foret quæ directiva operationũ scianũ, quod falsum é, quia tũ procederet quoad finitas; R. effugere operationes retas eliciendo, est in ẽ exercitio ad alias scias spectat, circa propria obta; sed effugere operationes retas docendo et exemplificando in ẽ quasi signatè ad solam logicam spectat, sicut discernere verum à falso spectat ad singulas scias circa propria obta, et discernere verum à falso instrumentalè ad logicam solam pertinet, quatenus pro tali datur regulas dignoscendi errores, et evitandi in quacunqs operatione intellctiva. Ad 2. dñs regulas facilitas dignitis, et processus in infinitum, quia intellg per eadem prota dig dirigit actus aliarũ scianũ pñt etiam dirigere actus logicæ, hinc imperitè, hinc explicitè, et reflexivè, quam obt supra suos actus. Ad 3. dñs ptum syllmi, quod obtinet locum ẽ sufficiens ad dirigendum intellctum ñ solùm in mala physica, sed etiam in mala logica.

Collegio 3. Directio operationum intellctg in ẽ exercito ñ é finis intrinsecus logicæ, sed extrinsecus, qia est logica subiectiva, hoc ñ facit

elicendo operatioe ejus dualitas; quia hoc pertinet ad particulare, scias; cum fuga vnate; sed tm̃ ē directiva exemplorū et id eadē, qualeng instrumta glim plata ad deum, ad quorum imitatiō fieri dēt operatio ipsa; et sic vsq; vsq;.

Allegesᶻ. Finis quo seu finalis intrinsecus fuga in tota amplitudine ē cognio modi, quo dicig vnate se et singule operatives intellus. finis vero qui seu obtivus ē modus ille cognitus; nam universalē loquendo finis finalis intrinsecus cuiusq; hbtg ē cognio; qua mediante ab eo eliciti pr̃sum obtūm; Obtivg vero finis ē id, ad quod beate finis quo seu cognio ipsa; hic enim servata proportione dicendi ē de fuga.

+ ? cognio modi.

+ modus cognitus.

Quares: à quo obto fuga specificats, vnie tumits ejus unitas, ante quam respondeam

Nota 1. ñ procedit quæstio de hac actuali; hic enim cum hīt demonstrativa cognio multiplicata ad multiplicationem delationum, quarum vna ꝑ hanc altera scitur, nec de habituali ex suppositione, quod hbtg scientifici ꝑ ostensiva à speciebg intelligibilig specialib⁹ aliquo modo inter se coordinatis, quia absq; tuto verū ē, etiam has species intelligibiles gerentes ad illos actus valeāt inter se distingui, sed quoniā hīt hic habituali ex suppositione quod hic habitualis hīt habg quidam distinctg relt ab actibg et à speciebg obgcungq; quomodo qp ordinatis.

Nota 2. qdo dicing actum specificari ab obto, ñ ita ē intelligendū, quod obtūm intrinsecē et essentialē gignat actū; actus enim ē relt et adaqtē distinctg ab obto; actus enim ē in nec in alia, obtūm ñ, ñ go obtūm ē pars intrinseca ejus actus; seu cognio; solum go intendimg dicere, actui ē identificatum, et ei essentialē ordinē ad obtūm, nec posse ē sine illo, ꝑ vero dic, ē gdam necessariam, quia vero respectg sepe explicato pr̃s locum; ideo idem ē dicere actum specificari ab obtis, ac dicere, ac dicere specificari à respectu ad obtūm; hic respectus intrinsecus ē actui, si etm obtūm hīt extrinsecum.

Nota 3. alq̃ n̄ à sal̃is obstis specificantis sed aliquomodo à ꝑtib⁹ diuersis, ca glq̃ procedunt, unde visis albedinis facta ab hoc d⁹ et uersa ē in speciē à uisione ejusdem albedinis facta à bone, sed de diuersitate n̄ agitur in ꝓsenti, specificantis etm actus ex modo tendendi, hic apprehensio differt valdē à Iudicio etm h̄ adiden obtum tēdit, et similr ꝓmissa ab assensu conclusionis, ad

Nota 4. duplicit aliquis respt ab alia specificari, v adeqte v inadeqte. Item specificatis adeqtē ab alia, quod ita eam respuit, ut nil aliud respiciat, neqꝫ ad ejus rectificatiōē alterius rei veritatem postulat, inadeqte specificatis ab aliquo, quod ita ab eo capit eam entiam, ut sibi etiam cupiat eam in ordine ad aliud, et ejus variatione et prāi rectificat. Exemplum hūj in hoc quod recto, respectu corporis specificatis ab albo inadeqte, qui etm specificatus ab aīa et unione, unde etm h̄ maneat idem corpus, hic separatis aīa n̄ manet hoc, quia ad destructionē alicujus rei hujus totius ex specificatiuis inadeqtis sufficit, at h̄idem hoc quod respectu corporis animā et unionis simul, adeqte ab illis specificatis, quia ita ab ejus suum ēē accipit, ut ejs mutatis, quantumuis cetera maneant, permanet idem hoc. Ar. P.

Respondeo, et dico: scia specificatis ab obito finali et attributiuo, quia scia dicit respectū entiæ ad obitū attributiuū, ut ad finem finalē et primarium.

Ad 1. non est actus scia dicit ordinē ad habendū obitū attributiuum, quia n̄ solum illud cognoscit per actus scia, qō scia, qō gestat obitum specificari, etm ab alio obitu, quia ab obito attributiuo solum inadeqte specificatis; specificatis enim scia ab obito finali attributiuo, quia scia n̄ solum cognoscit, et respicit obitū attributiuum, sed etm illud, quod ei attribuitur, idē finale et attributiuum.

Dico 2. ab obito mali remoto nullo modo specificatis scia specificatis tm ab obito mali proximo. Prima pars. Ab

malæ remotū nullo modo in se attingit à scia, sed bene attingi pō
aliquēs alium ens ibi inhærens, ut in visione albedinis, paries nullo modo
in se videtur, ex quam tamē visio albedinis est eadem specie et numero
huic ea albedo sit in pariete, hæc in hoc, quia ibi obita remota per
radiorum omnino se habent ad visionē. go.
Z. pars. alig certiūs cognoscit suum obitū malē proximum, vg. ?
electio certius cognoscit medicā, quā gelosiis obitū ejusdē gelosiis. go.
Quæres Z: si ab his obitis adaqe tm specificatis scia, à quo go
adaqe specificabitur? R. scia specificatis adaqe à tribus obitis scia specif
à foali, à nutritivis, et à foali attributo, et à mali proximo, à go- cabit adaqe
libet vero seorsum specificatis solum vnū adaqē. scia de specifica- obito sili attri
tione scia absolute, prout ad hoc requirit, lo quamvis, et ab obito, et à tioni, à sili et
modo habendi in ipsis specificatis. et à mali p

Asserra. Specificatio fieri nō fit per variā abstractionē à nā. V.
de rebus spiritualibus, quæ sunt eē diversæ scia, quia etm res spirituales, si
capaces essent diversas scias suis eēres malēs, sed ibi nō fit aliqua
distinctio earum scierum per abstractionē à mā, quia in hoc eā obita
spiritualia gerunt, go absolute nō procedit distinctio sciarū ab ea
diversitate distinctionis.

Objecta de Deo agant z scia diversa, hic thphea et thgia,
cū tm hæc res sit nō habent diversam abstractionē à mā, utraq
enim abstrahit, go.
Si objecta, cetus nō specificati nō absolvit malē foalis, sed
obitū foale dicit abstractionem, go ab abstractione specificantis
scia, R. cū tm. de obeto malē remoto, R de proximo, Ketm
quia obitū foale nō efficit in nostro tali, per abstractionem
à mā, sed per hoc, quod in se vnā per se ancte vī cognoscatur. quod
patet, quia ind obita spiritualia pōt eē malē et foale, cum tm
ea abstrahant à mā.
Instabis: realitas obeti efficit scia, go. R. in ordine ad cognō
scitū, nisi etm res spirituales cognoscere nō possumus nisi per
similitudinem ad mam.

Finis hujus disputationis.

Disputatio 2da

De ente rationis.

Quæstio 3ma

Quid sit ens rationis, et an detur?

Nota 1mo Ens rationis diversas in se includit significationes: enim nomen equivocum. 1mus significatus de illo, quod in intellectu seu ratione, et in hoc sensu, actus et habitus intellectus ac species intelligibiles, et si hinc entia realia, vocantur tm entia rationis. 2dus significatus de illo, quod producibile per intellectum seu ipse actus et habitus intellectus, seu directive ut sunt artificialia &a, quæ mediante intellectus directione fiunt. licet hoc ea secunda se ipsa entia realia. 3tius significatus de quod obiectum intellectui quo ipsum &a entia rlia possunt dici entia rationis. 4tus quod non habet actu existentiam rlem, quamvis eam possit habere et in hoc ipso Antichristus modo ens rationis, qd autem sit entia rationis in hoc ipso vocantur à Scotistis entia diminuta

Nota 2do in his acceptionibus non agimus hic de ente rationis, sed prout ens rationis significat illud, quod non est ens reale nulla ratione hoc est, quod neque rlem existit, neque rliter existere potest. Ens rationis in hoc ipso varie definitur; communiter tm ejus definitio est hoc quod sit illud, quod habet esse objective tm in intellectu. h.s. definio Dico dantur entia rationis ab intellectu percipibilia, probatur Entis rationis experientia: qa apparet nos posse intelligere impossibilia, ut deberi ea aliquod unum per se ex hoc et ego; Angelos per modum cognosci impossibilium corporeatum, negationes et privationes per modum habitus formarum positivarum. Sed h.m. non sit entia rlia, cum repugnet ipsis esse à parte rei, aut efficere aliquid aut in existente alicui potenti quidpiam efficere nisi per considerationem intellectus.

Probatur. Quo Qui negant entia rationis, qui intelligunt quod negant, vel non? Si non intelligunt imprudenter negant; si intelligunt: go cognoscunt quod nos asserimus, go in idonum

cognitiõ ens rationis existit, nam ens rationis ē, cui impossibile ē, à parte rei existere: go hi cognoscunt impossibile cognoscunt ipsum ens rationis, tm̃ quia, licet esse v̄ q aliud Deum, ē facere ens rationis, Sed pōt aliquis, imo multi gelu aliud, v alios placere Deos dari. gō.

Obtō 1mo Si darentur entia rationis deberent produci per causam rēlem, Sed nequeunt hi produci, quia quicquid producitur per causā realem, dbt ē rle. R. N. m. et ad ejus probationē, quod producitur ad ē rle, ē realis quod ē in genere entis, ē rle N. quicquid producitur per causā rēlem, quoad ē realē, quam intentionalē. quoad ē intentionale N. Sicut enim intellectus pōt rationis speciem producere antichristum quoad ē intellectum intelligendo ipsum pro hoc instanti, licēt Antichristus non habeat ē reale actuale, ita pōt intellectus mediantibus speciebus determinatis dare ē intentionale subsistentiæ rationis intelligendo ipsa, quamvis n̄ habeat aliud ē existentiæ, nec actuale, nec possibile.

Obtō 2do n pōt dari medium inter ens reale, et purum nihil ita stantes doctorie opponunt, mediare ens rationis, ergo. R. ex hoc n̄ sequi ē medium inter doctoria, quia ex hoc nomen entis sumitur in rigore pro eo, quod vere et reliquum n̄ saltem hi existere pōt 2 v. sumitur magis amplè pro eo, quod ē in re, et in apprehensione, nil verò ex tō opponitur ens in ista amplitudine, et in hac significatione ens rationis n̄ ē purum nihil. Sed aliquando ens 3 dicitur demum sumitur proprie et in rigore, et nihil amplè, prout scilicet pro eo, quod negat, quod ē, seu in re seu in apprehensione, et hi ens rationis medium inter ens reale et purum nihil, quia ex una parte n̄ ē ens rēle, ex alia parte verò n̄ caret quocunque ē, quod habet ē fictum in intellectu, et ens reale et nihil in hoc medio n̄ contradicunt.

Obtō 3tio nihil ē in intellectu, quod n̄ prius fuerit ē in re. Sed gō: R. D. m. quod n̄ fuit in sensu v̄ formali v̄ causali C. m. quod n̄ fuit formaliter m. N. m. Sicut m. D. m. n̄

ee in ffu 2dō se foalid trans m. ocasiōe N. m. et gfft. foalē: ee arte in ffa ocōffer, ē aliquid aliud percipi ā ffu, ex cuiꝰ ocasiōe intellectꝰ devenit in cognitō istiꝰ rei, qđ dicit ee in ffu ocāsiōe. Sic aliqua alia percipiuntꝰ à sensibꝰ, et gbꝰ mediante negatiōe intellectꝰ formant species representativa entis raonis. ocasional

Obiect 4ū nil ē intellgbile, quid n̄ sit ens rāle, gō n̄ datꝰ aliquod ens raonis intellgbile. Antec. prob. quia ne. intellgbile necessariem ēt, antequam intellgatꝰ; sed ee qđ ē anteq̄ intellgatꝰ ē ens rāle, gō ee intellgbile ē ens rāle. R. N. antec. ad prob. P. m. ee intellgbile priꝰ ē, qđ ee intellgbile ee possibile, seu qđ ee entiꝰ ē ee entia p. m. priꝰ ē qđ ee existentia N. m. qia de facto ipsa entia rālia sepe priꝰ intellguntꝰ, qđ existunt rālr, cuꝰ gō est necesse, qđ priꝰ sit ens raonis qđ ad ee existtiā, quām intelligerets. ee entiꝰ existtia.

Instabis Actu cognoscī ē de entia raonis: gō: R. N. ant. nam actu cognoscī dicit foalis ipsam cognitiō, per qđ cognoscit, ens raonis, gō n̄ ēt ee de entia alicuiꝰ, de cuiꝰ entia n̄ sit vera actualis cognitio, sed evidens videtꝰ actum cognitiō qua cognoscit chymera v.g. gryphū ex hyreo et cervo n̄ ee de entia illius chymere, alias cognitio tolleretꝰ ad dicta ista, et cognoscere dicta ista, cognoscit enim, quid quid ē entia Chymera, qđ ē absurdum, nec ex hoc ligatꝰ, qđ chymera possit cognosci, anteqū existat, quia eo ipso, qđ intelligeretꝰ, existeꝰ, cum habeat existere per hoc, qđ cognoscatꝰ. Chymera n̄ p cognosci, quia ee entiꝰ, sed

Dices Intellgtas ē proprietas entis rālis, gō nequit ipsetere enti raonis, gfft ens raonis n̄ datꝰ. R. N. A. cujus rāo summenda ē à posteriori et experientia, qa gfftatꝰ eo ipso qđ ee plusa intelligi, qa ēt entia rālia, et à priori, quia nulla ē rāo, unde sola entia rālia habeant intellgbilem determinatiō, de qa loquimur, hoc ē potentiam ad gerendam cognitionem, licet sola entia rālia, habeant intellgbilem motivā, hoc ē, verā effectivam, seu productivam cognitionis per modū obti motivi. cognosciam, quia ee entia, sed eo quod ee entia.

Obiect 5tō Si dabitꝰ ens raonis, sequetꝰ duo gētoria simul ee vera, sed hoc implicat, gō sequela probatꝰ, nam

negtio entis rationis est etiam ens rationis, quia illa negatio non habet esse à parte rei, nisi per intellectum, alioqui repugnat negationem entis rationis, esse ens rationis, quia negatio alicujus non est illud quod negat, si negatio hois non est hó, sequeretur hoc duo: negatio entis, ens, et non ens. R. 9. N. sequela probatur N. m. quia negatio entis rationis non est ens rationis de quo nos hic loquimur, sed quod solum habeat esse objectivum in intellectu, nam hoc modo ante ob intellectum est negatio entis rationis, sed non datur à parte entis rationis. R. 10. negationem entis rationis esse solum ens possibile rationis, non actuale ens vero rationis esse actuale.

negtio entis rationis est ante ob operationem intellectus. non est ens rationis possibile.

Dato hoc dum intellectus fingit Angelum corporeum, v.g. per hoc actum, non fingit quid fictum et apparens, sed fingit verum et rem corporeitatem, quam in aliis rebus profert, et per intentionalitatem gratiae cum Angelo. Sic etiam verum rationis fingit et eam parit esse quod fingit v.g. statuam non datur tale ens rationis, quod ex parte objecti actui correspondeat. R. quando fingis identitatem inter hircum et cervum, non fingis veram identitatem realem, sed aliam fictam: ergo g. Probatur minor, quia requiritur ad unionem per intellectum identitatem ab aliis entibus rebus, imo etiam si eandem corporeitatem unirent, quae est inter animalitatem, et rationalitatem, et g. et rationalitatem, ex quibus ibi fingis aliquod fictum, quia illas separo à suis extremis quae non sunt inseparabilia, et illi identitati do vim, ut possit alia extrema unire quae ora fit ficta. ergo.

fingis ficta identitatem corporeitatis.

Si objicias ad nullis entibus rationis dari proprietates inferioribus, sed hoc est absurdum, dico, quoad esse intentionale dari, nec hoc est absurdum, imo experientia constat. quoad esse intentionale dari proprietates negativas, illud enim est absurdum.

Sape fingis aliquid non existens, nec ratiobilitatem, quoadusque Dices ens et profitio homotauri sunt aliis, quia abstrahuntur, et quoad effectus, ergo ea non effectus entis rationis negotium. R. D. A. si secundum entitatem suam objectivam perfectam, quatenus scilicet quod operatio alicujus intellectus. C. A. si ghideseris tu duplicem N. A. itaque terminus hujus solutionis et profitionis

quoad esse intentionale dari proprietates negativas, illud enim est absurdum.

Dices ens et profitio homotauri sunt aliis, quia abstrahuntur, et quoad effectus, ergo ea non effectus entis rationis negotium. R. D. A. si secundum entitatem suam objectivam perfectam, quatenus scilicet quod operatio alicujus intellectus. C. A. si ghideseris tu duplicem N. A. itaque terminus hujus solutionis et profitionis

ē ens fictiū, et chymericū, ꝓta hoc taurus, cui repugnat unio chymerę qua tali existentia, q̄ dic etm hanc unionē ēē impossibilem, et pure fictitiam adeoq; n̄ ens.

Dices hoc et taurus st teri hujus unionis, sed hi st tia ꝓse ilia, q̄ terus hujus unionis est ens. R. D. m. hoc et taurus in ꝑticulari st teri hujus unionis. m. in hac divisa X m. itaq; hoc duo hoc et taurus dum conjuncta ēē ꝓnus terus hujus unionis chymericę, q̄a conjuncta in uno ens unita, quod tertiū st ꝓrie hoc taurus.

unę productę ab intellectu tia secundū se ens fictitia q̄ n

Nota 3lio. duplex ē intelligibilitas notiva et terativa, notiva gvenit rebus in ꝓpria existentia habentibus terativa entibus rationis. 2do quancunq; combinatio ꝑtes inter se diversarum rationū facit eas rationes sed solam essentialem. Si q̄ gignatur essentialis unio, ac q̄fuis hois et tauri in unum 3tium secundū partes essentiales, quod diceretur hoc taurus, accidentia enim possunt unio hactenus fieri unita simul in uno 3tio. secundū unionem accidentalem ut videre ē in monstris passim natis.

Intelligibilitas notiva, et terativa.

entibus rationis combinatio facit essentiales rationis.

Paragoge.

Quæres utrū aa realis in statu separationis retineat ad hanc appetitum ad invicem cum suo corpore. R. in aa reali etm in statu separatōis manet appetitus realis n̄ solū innatus sed etm elicitus ad invicem cum suo corpore per se loquendo.

Quæstio 2da

Utrum dentis denominatio extrinseca an sint entia rationis, utrum ad ipsas necessario sequanta entia rationis?

Nota duplicem communiter docent Auctores denominationem, unam intrinsecam, extrinsecam alteram; denominatio intrinseca ē, q̄ provenit a foa, q̄ intrinsecē reperitur in denominata, sic denomatio poterit albus ab albedine quia intrinsece reperitur albedo in ipso. denominatio extrinseca est, denominatio proveniens a foa extrinseca, q̄ scilicet n̄ reperitur in ipsamet re, sed in alia ab ipsa dicta. v. g. poterit denomatio visus, cognitus, amatus; visus autem cognitio et amor n̄ st in ipsomet patiente, sed in potentia

rsiva, intellectiva, volitiva, proinde ſt denomtioe, extra
ſea. Itaqꝫ denomtio vocalis acepta nihil ē aliud quã
nomē aliquid adtributū alicui ꝓt ſoam abeo ligatū, qꝫ ſi
definio ſi hi ſpi intrinſeca denomtio quoꝫ ens intrinſeca, d
denomtio extrinſeca, ens extrinſeca, Denomtis vero vel acep
ē ſoa reſpiciens ſubtū, v ſubtū reſpiciens actum à ſoa.

Dico 1.mo dari de facto denomtioes extrinſecas. ꝓb. ca
ē viſio, qꝫ ē in oculo deterati ad poriet, et certū ē pri
etem deterare ilam viſioē, ſed viſionem ſui à deteratam, e
et poriet eam deterire ē denomatio extrinſeca realis, n
enim intelligit aliud ꝑ denomtiõ extrinſecam, quam
hujus modi deterati aſſimata ex Scoto, qui aſſerit Deꝰ
denomari producentem, à relatione productionis paſſiva
ut producti. ē in creatura, et hoc denominatio ſine dubio ē extrin
humanus. ca, Et opus hoc ē factū denomãq; humanum, ab human
tale, qꝫ ē in hoc.

Obiicies Denomtio ſoalis proveniens à ſoa n ē aliud ꝙ
Comunicatio ipſius nec ſoa: ſed nulla ſoa ꝓt ſe comunicet
alicui, niſi illi cui inheꝛ, gõ n ꝓt denominare aliquid
extrinſece niſi illud cui inheꝛ, gſequer nequit denomari aliquid extrin
extrinſeca ſea. R. N.m. nam ꝓt denomari extrinſece, non ſine
comunicatione ei, per hoc ſolum, qod particulari aliqua
ꝓne reſpiciat aliquid. R. 2do D.m. nulla ſoa ꝙ
intrinſeca C.m. extrinſece N.m. et gſqꝫ.

Dico 2do Denomtioes extrinſeca provenientes à ſois ex
trinſecis rebus ſ ſt entia rationis, ſec tam ſtia, qua
ſt denomtioes intrinſeca proveniente à ſois rebus in
trinſecis. Probb. nihil aliud ſt iſte denomtioes qua
ſoa reles terat ad talia, v talia obcta, ſed iſta ſoa
ſi terata ſt à parte rei independenter ab ulla gſideran
tioe, per quam, v ſtanet gſiderantis, nam quamvis ea
cognitum v.g. n ſit absqꝫ gſideratione rei, qa dicit cogni
quod iſta deno- ta ē à parte rei independenter ab ulla gſideratione terata
mtio ſit deno- ad ipſum ē cognitio ſoalis, gõ iſte denomtioes ſt ent
mtio extrinſeca. rationis reles, n vero entia rationis, Patet cõ, qꝫ

si quis effideret lapidem ẽ g. ꝑ cognitiõ aliq̃ existente in se ipso, ideõ denomtio cogniti ut sic grata, et ens rãonis; quia impossibile ẽ, quod hꝰ cognitũ ꝑ cognitionem in se ipso receptam, adhuc foret ꝑ accidens. Unde nihil ẽ denom. extrinseca intrinseca

ꝓ hꝰ nihil ẽ in aliquo, ẽ in nullo, ẽ alicubi, ẽ nullibi, ẽ in nullo, aut nullibi ut potest. ẽ g. in aliquo et alicubi, et cognitio effet in se cognita. R. qdo deus gignit aliquã aliquã rem, ẽ cognita ab deo, eum gignere rem illã, qa cognoscatur, ẽ alicubi, ubi rimirum est, et si hꝰ accidens ibi; etm cognoscat ꝓ substantia ẽ per se, et praterea gignit ẽ gnitionẽ in aliquo intellectu ad illã rem deterãtã et nihil aliud ꝑ hoc debet cognoscere.

Instabis. ẽ cognitũ gignitur ex modo accidentis gignendi sui obiecto g. gignitur necessario ut habens ẽ in obiecto. R. N. A. nam qui illud gignit certè, nihil aliud gignit, quod cognitio sit terãta ad rem, qd dicitur cognita, quod res illa teraret cognitionem.

Deus cognitus ẽ relativa ad obiectum, quia cognitio ẽ ipsa relativa; quia cognitio habet eũdem respectum

2do Scibile et q cognoscibile sũt relativa ex parte, eo quod sũa et cognitio referantur ad ipsa. g. ẽ cognitũ et volitũ sunt relativa, et ꝓsunt duorum foalis relatio, qa ẽ intrinseca obito, qd dicitur cognitũ et volitũ. potest ꝓsta, quia eadem ẽ rão. R. N. ꝓsta. cum probitur, quia scibile habet sibi identificatam aptitudinem ad terandam cognitionem, qa aptitudo ẽ rão relatiua, et hinc illa attitudo nõ posse terare illã. Sed res cognita nõ habet habere aliquam praeter suam identitatem et cognitionem ad hoc terãtã, unde nõ habet dicere relationem sibi intrinsecã. P. R.

Deus cognitus ẽ effectus

Obserua, Effectus foalis ligatus per nomen concretum ꝓ aliquo cognito ẽ foa in obito, et ꝓ aliquo ẽ foa ad habitum terãta, et sic ẽ in ordine ad

Duo 3tia. n refultatia obitis perceptis per potentias vitales, respectu rãonis. prob. si aliquis respectus producatur in obito

~~obiectum sine obito non potest esse, quod nihil potentia produci possit.~~

v relatiō.

cognitus; io est respectus realis; sed hoc implicat 2do modo, sarios; quia n̄ ꝑt fundari respectꝰ realis in Deo; nec in negatiō aut privatiō; aut impossibilitō; qō tm̄ de novo cognoscatur, gō ut aliquid de novo cognoscatur; n̄ ē necessariū ut fundetur in ipso relativo ulla. 3ᵖ̄ negatur, tm̄. Cū respectus qui prōcurrit à parte rei in aliquo, per aliqd cām realē hīe fictū, ē respectus realis; sed ille respectꝰ producit vere a parte rei hīe aliqua fictiē à cā reali nempe ab intellectu; gō.

Dico. Cum rem; qō producit à cā reali ē realis; secus vero si producatur 2 dicto modo; respectus reales intrinsece advenientes, ut similitudinis, equalitatis producunt tm̄ 2dario à cā reali; et tm̄ n̄ ꝑt realis; gō qōd aliquis respectus v entitas producatur à cā reali absqꝫ fictiē et ꝺꝯ colligi ex alio copiosiꝰ dicto respectꝰ n̄ sit realis.

Obicies 1. tm̄, n̄ ꝑt ē denōmō nova hīe aliqua foāli nova quæ proveniat, seu illa foa sit in re denomata; hīe enim ꝺꝯ denōtis illa nova dbt hīre aliqd cā, alias n̄ ꝺꝯ ut ꝺicit. Sed possunt dari denōtiōs novæ, absqꝫ ulla foa nova, nisi ad mutationē proditi respectꝰ rationis; gō necessariō ꝑt ponī ꝺ. P. m̄. quia Deꝰ ꝑt de novo ꝑficere Petrū Dominē totius mundi absqꝫ productiōe ullius entitatis rēlis novæ; gō tm̄ n̄ requiretur in Petro respectus rationis de novo; dabitur denōtio nova, absqꝫ ulla foa nova; gō. R. etiam hō difficultatē; ꝑt Belgicē et difficiliē in Belgia; interim R. alii D. m. ꝑt denōmō nova provenire absqꝫ foa nova; qdo illa denōmō provenit à cā infinita, et illimitata N. qdo provenit à cā limitata, et finita, ſ. Pro qō adverte: Deus per volitiōnē tam rebus existentibus posse velle, et Petrū esse Dominū mundi hodierna die; et in tali casu Petrū, qi n̄ est Dꝰ mundi ante hodiernā diē subito, ac venerit hodierna, fieret Dꝰ mundi per denōmōnem extrinsecam desumptā à volitiōne Divina; qō fuit ab æterno.

Deus ab æterno dbt hīre relōnem ad filium; hīc nulla cognitiō, hīc aliqua dicto. respectus certus advenit hīc ad ꝑficiendū hīc aliquid dicto aliquo ꝑt suū effectū totū.

ā cā illimitata ꝑt Deus, limitata ē creatura.

Obiectio 2.do Vox hoc qd ex sua nãa nõ é significativa, nãe humana potius, quam equina, ꝑ hoc qd ordinetur à voluntate humana ad significandũ humanũ nãle, tũ nõ é significativũ ipsius. Sed nihil é, à qo posset tũre hanc denotatiõ, praeter eius rãonis resultans, ad actum voluntatis ordinantis, ꝙtũ, qõ.ꝑ. R. N. m. tũ enim illa denotatio ab ipso actu voluntatis ordinantis.

Dices Illum actum nãle non existere, qõ ita nõ sit ista denominatio ꝓ venire ab eo, R. retorqdo, ipse actus nãle nõ é, qõ nõ sit esse eius rãonis proveniens ab eo, P. ẽgstia. quia eius rãonis dependet in ee et ẽservari ab illo actu, qod si dicas illum respectu existere moralẽ, nos limitẽ dicere potering qod actꝰ ille voluntatis, quo instituebatr, existat moralis, et revera ita é, nam sol ita apprehendunt illa voces ee institta ad significandũ, ac si defacto existeret illa volitio, qod é moralis existere, illa volitiõ. R. 2.do adhuc, ut vox illa semper sit significativa, sufficiet, qod aliqdo fuerit instituta adhuc qod nõ fuerit retractata ab illa institiõe, et qod dicta de voce illa, intellge de ceteris vocibꝰ.

Observa: si obiꝰ qod sotꝰ vocat ee cognitu et ee volitu, entia rãonis et ẽgstia qod nostra gelusia sit ẽtrackotũ, ꝙtũ dicit qod sotꝰ vocet ꝓfatas denominatiõe, extrinsecus entia rãonis, nõ qod talia sint fundata, sed qod talia sint fundantia, quaterꝰ sit praeter intellectu fundantũ excogitandi entia rãonis fundata, respõ si posset obtũ amari aut videri absqꝫ resultantia alicuius respectꝰ, potest etm obtũ cognosci absqꝫ tali resultantia.

Dices quanam potentia rãalis ad moveart in illa cum statũs separationis ejusdem à corpore? R. in ea separata manere dẽ, nõ salam potentias spirituales, et organicas, uti é intellectiva, volitiva, et memorativa, sed etm organicas, et nãales, uti é loco motiva, seu virtꝰ motrix, ẽstiva, imaginativa, et vegetativa, sed has quidẽ

Hz.

Hz.

B.

Solum radicaliꝰ, illaꝝ autem etm fcaliꝰ.

Negtis 3tiv

An Negtiones et Privationes sint Entia rationis?

Nota 9ms negtiones et privationes in hoc dfconveniunt q̃ privatio supponat, seu exigat in suo subiecto aptitudinem, seu inclinationem ad fᵐam, quam excludit, negtio vero nõ exigat, unde carentia frigoris in aqua é privatio, quia aqua inclinata ad frigus, et ex ꝑ illud exigit. Carentia vero caloris in aqua nõ é privatio sed negtio, uti etm carentia irrationabilitati in hõe, quia nec aqua inclinata ad calorẽ, nec hõo ad irrationalitatem.

Nota 2. nõ gorinꝰ in presenti de negtionibꝫ aut privationibꝫ subiectis in entibꝫ rationis, nec de iis, quas inbellibꝫ ponere gerere in entibꝫ rebꝫ, in qbꝫ à parte rei ꝓsupponi, aut ꝑ gerere negtionem, spiritualitati in Deo, aut corporeitati in hoc, qia certũ é hmõi ee entia rationis, sed de negtionibꝫ et privationibꝫ vere à parte rei subiectatis in entibꝫ realibꝫ, ut é negtio caloris in aqua, privatio lucis in aere tenebroso. Jam

Dico. Negationes et Privationes nõ sunt entia rationis. Quicquid quid mere rebꝫ rebꝫ indipendenter à cõsideratione ꝓ é entia rationis, quia dantur à parte rei, sed, gõ. Prob. m. Verum é dari posse, quod ens nullo intellectu cõsiderante haberet privationes rei, et brutum negtiones rationalitatis. Ꝓ. suam

Illas nõ ee entia rationis, ut sit à parte rei independenter ab intellectu cõsiderante, sed solum ut habent ee ab intellectu cõsiderante, quia nõ habent ullum ee ab intellectu, nisi quatenꝰ concipiuntur abeo, ut sit in se, é quatenus concipiuntur, abeo per modum entis positivi ipsis à parte rei repugnantis. Sed neutro ex his modis sit, aut sunt entia

raonis, quia n̄ ē major rāo, quod negtio ẽ privatio eaſdem
à forte rei, fieret, aut eet ens raonis, per hoc quod genereret
ſecundū ſe, ẽ modo ipſis repugnante, quām quod angelꝰ
vꝫ. fieret ens raonis per hoc, quod generet prandū ſe,
et per modū Inventis ipſi repugnantem, Ed Angelus ex
eo quod ullo ex iſtis modis generatꝰ n̄ fit ens raonis
gō nec negtio, nec privatio.

Confirm. Quia per hoc, quod negtiones et privationes
hꝰ generantꝰ n̄ deſinunt à forte rei exiſtere, gō non
deſinunt ee entia relia. quod ſi autem dicat. valent
negtiones ſecundū ſe quidem n̄ ee entia raonis, Ed ſolū
ſecundū explicatiue, ut afficientes modo entis poſitivi, ipſis repugnante. Fatemur quidem hoc ee verū, Ed n̄ ē ad propoſitū, quia quæſtio n̄ ē, utrum negtiones cumulo modo ſumptæ ee
poſſint entia raonis, Ed utrū ſimpliciter dicendo hꝰ, quod entia raonis
ſint entia raonis.

Obiicies. Intelligibilitas et ꝓpria raſſio entis poſitivi,
Ed negtiones et privationes ſſ intelligibiles, ergo ſſ entia
poſitiva, Ed n̄ relia, gō raonis. R. Nm. præſertim
de intelligibilitate terminativa, imo licet ſit ſermo de intelligibilitate motiva, quam hꝰ res, qa mouet ad ſui, cognitionē
concurrendo efficienter intellectū ad illam, falſa ē m,
quia quamvis nihil poſſit hꝰe talem intelligibilitatem,
quod n̄ ſit poſitivū, n̄ tñ ē poſitivū vele talem hꝰ, vel
poſſet de relationibꝰ, qō ſecundum oes nequeunt movere
ad hui cognitionem.

Quæres. Quænam accidentia maneant cum aīa.
ſeparata in ſtatu ſeparationis? R. in aīa ſeparata
manent primo habitꝰ tam intellectuales, quām
voluntatis, n̄ tamen oēs in oībꝰ, Ed in beatis tantū
virtuoſi, in damnatis tantum vitioſi.

Quæstio 4ta

Utrum ⁊ma et 2da Intentiones sint entia rationis?

Nota ⁊mo Hæc vox intentio, idem sŏgcat ac tendentia per quam potentia aliqua in suum obtum tendit; et sub hac acceptiõe evenit intentio quam actus intellectus quam voluntatis, et cujus cuncta alterius potentiæ vitalis potentiæ tendere in aliquod obtum, de qua dicitur intentiõe in hac vbersatiõe presens ꝑ procedit qstio. Sed de intentione, vt præcise petinet ad intellectum, qꝫ duplex est, prima et secunda, et utraqꝫ rursus ⁊ fodalis ⁊ obtiva, fodalis ē coꝫtio ⁊ qꝫ abinqꝫ obtiva, obtiva ē ⁊ qꝫ cognitum fodalis intentionis. De obtiva hic inquirit, maxime, an sint entia rationis?

Nota 2do Doctor Subtilis appellat intentionem primo obtivam ⁊ipsum obtum cognitum, vt cognitum, quæ est v.g. Plato cognitus, quatenus cognitus: intendere quidem vtidem doctor ajit, ē in aliud tendere, actus enim tendit in eam movendo vsq ad hoc cognitionem, dicitur ⁊ma intentio, quia prior ē 2da intentione, ⁊ quia ghidetur 2dam sua fodia, qꝫ ei insunt absqꝫ negotiatione intellectus, unde dicuntur cæa hic aste possē describi: ⁊ma intentio, quod sit obtum actu cognitum. 2dam aliquam rationem ejdem gveniente arte ad opus intellectus

cognitum effectivum.

Nota 3tio Idem Doctor 2da intentionem obtivam vocat relationem rationis causatam per actum gnativum intellectus comparantis unum obtum cognitum ad alia obtum cognitum v.g. si intellectus gnaret eal ad has species, hoc videlicet et brutum, emergit 2da intentio generis. si gnaret hoc ad hoc individuum, emergit 2da intentio speciei: appellatur 2da intentio, ⁊ quia fundatur in obto cognito quod prima intentio nominatur. Respecta hujus prædi-

illa ē 2da intentio, ꝺ quia actus generativus, per qꝫ fit 2da intentio, ꝺ reflexior illo actu, qui fit prima relatio, ꝺ tandem quia obiectum ꝑficeretꝫ secundum aliquid absolutum, à sola ratione ej quietis.

Nota 4to: duplex ē cognō intellectus, una simplex, qa ꝑficeret aliquid ꝺ secundo se ī generando illud ad aliud, ut ꝺ apprehendit aliquis homo ī apprehendendo ipsum in aliquo, nec aliquid in ipso, alia cognō intellectꝫ ē genitiva, ut illa, quia apprehendit aut indicat aliquid de aliquo ꝺ qa illa, qa apprehendit Petrꝫ ē homo, aut Sortes ē albus, qa cumqꝫ ergo Bradw. quieuerint rei per ordinem ad hujus modi cognitionē genitivā fit intentio obtiua secundo et terij ḋgantes illa fit terij 2de intentionis, qa cumqꝫ autē quieuīnt rei independenter ab hujusmodi cognitione fit intentio obtiua prima, et terij ḋgantes illa fit terij 1ma intentionis. Quia res prima intentionalē accepta ē res secundum quod dicit ꝓdctā illa, qa fit prima intentio, et res secunda intentionalē accepta ē res secundū quod subē ꝓdctōis, qa fit secunda intentio.

Vide ḡtia hoc Nota: hoc ꝓdctā eo quod veniunt per ordinem ad cognitionē genitivā fiunt secunda intentiones, quando aliquis dicit unum albū similē ē albo, ignem ee caā caloris ꝑ hoc ea sunt ꝓdcta secunda intentionis via quia veniunt rei per ordinē ad cognitionē comparativā ī enim fit ꝓceptibilia per cognitionē simplē et absolutā qū ī bene explicanti sic secundarum intentionū. R. N. Segall cum probtione, nam certē quamvis nulla intellecta et ꝓfferis nec ulla ꝺ.ductā generativa adhuc unum albū ee simile albo, ignis caā caloris ꝑ et quamvis ī quietentꝫ nisi per cognitionē genitivā ꝺ de qo ī certang: tñ ī genitivā nulla per ordinem ad talem cognitionē quieti ē conuenientes, nisi ee ꝓfferis talis cognitio. Jam.

Sic. Nec prima nec secunda intentio finali aut obiectiva dicit Ens rationis finale et rigorose. Sed prima loquor de intentione finali. Tam prima quam secunda ē ens et certe quia illa intentione, scilicet actus intellectus, obiectum dicit rem et relationem obiecta à se intrinseca, sic actus sine dubio est entia rationis. Et pars probatur: de qua sola restat controversia. Si aliqua ex illis intentionibus esset aut vellet esse ens rationis potissimum intentio obiectiva secunda vel ex se foret. Sed illa non ē, nec dicit necessario ens rationis ergo &c. Probo. Si aliqua intentio obiectiva secunda deberet ens rationis, maxime ee genus vel species, sed hoc non, ergo. Prob. m. ee genus nihil ē aliud, quam vox ē praedicabile, vox ē praedicabile de pluribus specifice, et ee speciei nihil aliud ē, quam ee praedicabile vocis de pluribus individuis, sed ee praedicatum non necessario dicit aliud quam denominationem extrinsecam ab actu intellectus, quo iudicatur aliquid de aliis, et ee praedicabile non ē aliud quam aptitudo rei sic recipiendi talem denominationem, sed ex dicta aptitudine non denominatione extrinseca ee quid reale, et nullo modo necessario sequi ad ipsam aliquid rationis. Tum quia ista illa aptitudo non nullo intellectu existente.

Prima obiectiva non tri ee entis rationis.

Posset tri interim obiectio prima obiectiva ens rationis, nam existentia rationis licet possunt dici ab intellectu, ita possunt haec rationis intentionis obiectiva, sic ens aliquis si vellet existere denominatione, qua vox et res ē extrinseca per modum denominationis intrinsecae, et ut sic erit ens rationis; unde intentio obiectiva secundo significata per modum alicuius formae intrinsecae repetita in re, qua dicitur ee

Prodtu sit ens rationis, et aptitudo etiã rõis ad hoc, ut possit recipere talem foam rationis, esse etiã ens rationis, quia re vera nõ é, ut talis aptitudo, fieret revera nõ é. ut tale ens rationis, nisi in intellectu: ut supponunt tam Scotus quam alii AA. in hoc sensu loqũ de loquendis intentionibus, quando dicunt ipsas entitas rationis.

Dices: Per talem denoñ extrinsecã bene concipitur illa res obiecta ad intellectu per terminũ simplicis inditii ejus, sed nõ concipiunt gferi inter se, quo usq denoñ subiecti et praedicati concipiantur per modũ relationis, go.

R. do Si etiã gfideretur illos terõs bene explicari per extrinsecas denoñes, tñ ut hi accepti nõ sufficiunt teneri secunda intentionibus, nisi quatenus denoñes illo per modũ relationis rationis concipientur.

3tiũ falsũ é, quod prodditas universalis nõ dicat quid rationis, quia licet aptitudo remota pñe communis sit quid relativum, aptitudo proxima, super qã fundatur prodditas, universalis é rationis, quia é aptitudo ad esse in mentis finitæ et quatenus exorta ex indifferentia posterior, qã res communis nõ obtinet, nisi per opus intellectus facientis universale.

Ad 1mum R. do 2dã partem ut. nam certe, quando intellectus iudicat parietem vg. esse albam dicendo interius: paries é albus, praedicat albedinem de pariete, nec per illum actum facit illum ens rationis: sed ex ipso albedo é prodtus de pariete, et paries é subiectus, hoc é illud, de quo praedicatur albedine: qõ ex illum ipsum actum habet denoñtio praedti in albedine, et habiti in pariete, et gfatur per denoñem extrinsecã desumptã ab illo actu potentiæ habentis obiectum, et albedo prodtum.

Ad 2dum dico, quod illi bri Sebstus et Bernardus possunt exaltari per denominationes extrinsecas, ea ut h. gerta ee bona 2de intentionis

Ad 3tium N. aptitudo proxima nãa derivatis necessario habet certe rãonem; nam eo ipso, quod quis gerit nãam hois, ebrietatis Petri et Pauli, illa nãa erit proxime apta, ut praedicetur de illis et quamvis nãa habeat indifferentiã objectivã per operationem intellectus, quod illa indifferentia sit ens rãonis, sicut res ex eo, quod res habet cognitum ab operatione intellectus, negatur, quod ea cognitum sit necessario ens rationis, cum ad hoc, ut dicatur cognitum requiratur fabricatio ullius entis rãonis.

Instabis: prima intentio videtur dicitur prima, et alia 2da, quia cum obctum consideratur posset in duplici statu. 1. secundum quod est in se, ad 2. ad actum ipsi conuenientia ex nãa rei 2do ut est in apprehensione et secundum attributa ipsi conuenientia, ex intellectu attributione, et hic illa cognitio, q intentio qa exprimit obctum in primo statu, dicitur prima, qa in secundo statu, 2da, et ergo 2da talis gerit tale gerit contra rationis esse, N. quod qa talia gerit, qa gerit, res sub attributo rationis, sit entia rationis, ob rationes sibi repetitas.

Adverte quia 2da intentio esse hbere rationem intentionis prima, et subsistere alii intellectu 2dis, nam illa praedicatus qua gerit aal in 2de generis, licet secunda intentio respectu aalis, quia in gerit aali nisi per ordinem ad actum gnativum intellectus, hbt tñ rationem 2dae intentionis, quatenus gnatus ad aliam praedicatum, qd ipsimet gerit per ordinem ad alium actum gnativum intellectus, qa ipsemet possit praedicari.

Colliges: Ex hoc fundamento sequi notes, pro gravi causa sequentes propositiones, 1. quia ideo logica scientifica dicitur rationalis, qd tractet ubique de secundis intentionibus objectivis qua sunt entia rationis. 2. quia ois 2da intentio objectiva hbt precise esse ob actum ab intellectu negotiante et

gravante: ét posset de genere, specie, subito, prodire, gō
talis ē ens rāōis.

Contra hoc soliges, Obūcio: ois 2da intentio objectiva dicit
tm denomem extrinsecam, desumptam ab actu gporativo
intellectus gporantis vg. rāo prodit, qd ē 2da quidam intentio,
dicit tm denomēn extrinsecam, desumptā ab actu intellectus,
qd indicatis aliquid de alijs, sed h̄ tm denomio ex-
trinseca n̄ ē ens rāōnis, gō p. R. N. tm. nam ex hoc
sequeret, quod ois denomio extrinseca desumpta ab
actu gporativo intellectus foret 2da intentio, et sic Plato
ē Patrem, Plautus ē filiū, forent 2de intentiones, quod
quod nec ipsi etc. admittunt, prob. Regula: qā posito
denomtio, Platoem ē Patrem, Plautum ē filiam denomi-
nants ab actu gporativo intellectus, qd Plato ē filiū
gporato ac refertū, et Plautus ad suum Plato Patrem, gō
posse dēnominē ē, nulla prodta 1ma intentionis, et sic
denomes extrinsecas posse gvenire rebus dependent ab
actu aliqo gporativo intellectus, qd tm n̄ essent vere
secundæ intentiones.

Quares: quas nam operatiōes, ea, realis in statu secun-
dariis possit exercere? R. ea realis in statu sepa-
rationis n̄ pt exercere actus sensuū externorum et in-
ternorum, quia n̄ hbt organa materialia, nec species
materiales, reflexativas od similes operatiōes. ,,, pt tm intellegere
et velle, seu actus intellectivos et volitivos exercere,
et longē perfectius, quam quādō fuit in corpore.

Quæstio 4ta

De ente Rationis gprofito seu figmento.

Nota 1. Ens rōnis figmentum quidam admittentes dicerunt illud
n̄ ē impossibile simpliciter, sed tm quidam quidpiam cognitionem
gbinantes, et identificantem ea in se, qa se invicem excludunt,
unde apud partes entis rāōnis, ē reales, nec eas secum
et in se distinctivo, sed in gposito tm, et collectivo implicare,

gfft n alid fien ens rooms dicent, quam per fictiones, sive per
ptiones falsas, qa hircus v g. hircum verum, ẽ cervum ver
gbra quos.

Duo 1mo Ens Chymericũ n̄ ẽt gstare ex portibꝫ vlby. prot
quia alias n̄ haberet tm ẽ obiective in intellcta, ideirm, cujus
portes st vles, n̄ hbt distinctive de nigrimo et leorsim captis
portibꝫ n̄ tm obiective ẽ, sed etm vere.

2 dicas, satis ẽ, qd collective seu totu gpostu hbeat ẽ tm
obiective, etsi hbeant portes ẽ vle. gtrà.

Quia portes tm in deftione entis rationis dbt etm accipi pro stat
deftivo, n̄ tm collectivo, quia portes in aliqua deftione
importata dbnt accipi modo stricissimo, qa possent, sed pt
hoc portes tm etm pro statu deftivo accipi, h admit
tur impossibile simplicr ẽ cognoscibile, cuj rigorosij gnerat
deftio entis rationis, qd hi dbt accipi.

Confirmatr hoc. quia portes tm in prodcta deftione per
fectionis etm tam rigorose dbt accipi, vt excludat oe ẽ vle,
tam actle, quam possble, qd etm dbeat accipi tam rigorose
vt excludat oe ẽ vle, tam in sua distinctiva, qd collectivo
Sunt intelligẽs de impossibili specifico, hircicervus, Lapis nullo pors
possibs sit. Prob. 2do Dum ajt stans. hircus
vcrus e cervus verus, v gcipit identitatem tempcalem impossi
ibꝫ hircum et cervũ, v n̄, h impossibilitatẽ, nec hircus ne
cervus manent realis, cum gcipiat hircum et cervũ identi
tate impossibli ẽ identificatos, qui esse vles n̄ st, h aute
nullam identitatem v possibilitatẽ gcipit, eam, v g. qa ẽ ind
act et reale, nihil ei obstitit impossble.

Obicies 1mo Si portes entis Chymerici sent impossbles, qor
pars seorsim involveret duo gtradictoria, et gtra daret, q
n̄ ẽ, et hi infinitũ. R. Quavis p. sed n̄ alia et alia
verum eadem semper, nam v g. hirci, inferet pam
gtradictoriũ, n̄ ẽ, et simul includeret, qr si ipsum n̄ ẽ nesse

huic inferet Deum gtradictoriū ee, et simul includeret
pr se ipsū; hoc autem fieret fm prostabe Gdictate sub
gdictie impossibi, i. scilicet Chymera produceretz.

Obūcies 2do ptiōes gtradictorie dnt vere idem
obtum, unde sic, hec ptio: Deus n ē creatura, ē vera,
et gtradictoria oppōsta huic: Deus ē q creatura. qđ ē
falsa, sed illa prima ideo ē vera, qia negat identitatē relē
inđ Deum et creaturā, gō hoc 2da tanquam gtradictoria oppōsta,
ideo ē falsa, qia identatē relem affirmat inđ Deum et crea-
turā. Sed hoc dicit ens raonis Chymericū, gō ens chyme-
ricū pdēt Deum et creaturā relē dicit identatē relē, gō ens
Chymericū gstat ex meris portiis relibz. m syllogi Prob: Illa
negtis identitas inđ Deum et creaturā cujus negtis dat a
parte rei; sed dat a parte rei negtis identitatis relis inđ Deū
et creaturā, gō illa identitas relis negtis in prima illa ptiē
igtis in 2da ptiē Chymerica hbt identitas realis. Ad
Primum, hoc negenentum satis intricatu retorqđ sic:
Illa identitas inđ Deum et creaturā negtis, cujus negtis remine
cogitante dat inđ Deum et creaturā, sed sola negtis identi-
tatis impossibilis simplicit dat remine cogitante inđ Deum
et creaturā, nempe identitas impossibilem simplicit, qđ nemo
admittit, gō infero: Illa identitas simplicit impossibli
negtis per illam ptiē vera. Ad 2do in foā, N causale m.
et deus ideo ē vera 1. ptio, qia per iudicia directum
negat identitatem impossibilium inđ Deum et creaturā,
qđ ē per impossibile ponere à parte rei ect et n act relis, et 2dam
ptiē ideo ē falsam, qia, dicte et per iudicia directe affir-
mat identatē impossibilem inter Deum et creaturā, qđ identas
si poneretz à parte rei, ēt et n ect relis, negare autem quid quid
sit identitas simplicit, ē intrinsece inter Deum et creatura
ē verū, affirmare verō, qđ eadem identitas sit inđ
Deum et creaturam, ē falsum: gō obtum qđ ē verē illig
ptionis nempe identas impossibli est etm hujus falsa.

Urgebis: affirmare god int Deum et creaturā Ll identitas impossibilis, ē verū, gō illa ptis: Deg ē creatura, ꝛ ē deo falsa, quia affirmat int Deum et creaturā identitatē impossibilem, alias ect vera. R. P. A. affirmare directe et per iudicium directū, god int Deum et creaturā hīt identitas impossibilis seu talis, per gā Deus hīt creatā se ipsa, et creatura Deus ē verū N. A. affirmare reflexe, god int Deum et creaturā identas per iudicium directū affirmata hīt impossibilis, seu talis, per gā Deus hīt et creatura, et econtrā, talis impossibilis ē verū C. A. gō illa ptis. Deus ē p. ꝛ ē deo falsa, quia affirmat int Deum et creaturā identatē impossibilem, h affirmat per iudicium reflexum C. falsū, h affirmet per iudicium directū N. falsū.

h directe, hoc ē falsū hoc ē actu reflexo,

per actū directū possīt dicere illa, qi dicit, equus ē risalis, obitum huius actus ē equus uerificatus cum risali, seu equo risalis, hic autem equus n ē a parte rei, quis hoc negat, Ideo futurus ēt intellectus ꝓ tunc ē ita a parte rei.

per actū directū ptis ē vera per actū reflexū ꝺbo videre an, et quare sic hīt,

Nec Dicas: Intellectus noster verū, et scīt rationalitatē, quam in alij rebg cognoscit, gnecere intentionalē in equo hinc fictiē, hoc enim ē falsū; quia tūc prædicto de equo eandem numero risalitatē Petri ꝛ g. hanc enim certo scio n ēē in equo, sed aliam, ad similitudinem ejus fictā gō ē chymerica, proinde n prædicat intellectg, seu ē cōceptus illi exporte obiti risalitas, gō hīt vera et realis, sed chymerica, hoc autem ē ens rationis. fateor tn id n gīre in obg fictiobg.

Nota 2do. Ex ēo god in esse chymerico, tg cognitionis n hīt esse, n tg ꝓ tunc cognitionē n ēē realem, quia Cognitio n denomtr a suo tēro, god ēē denominatione, pleni

cognitio cognoscens lapidē ꝫ n denomtr actus vitalis. ex
hac denomtione à lapide habere n̄ possit. 3tio in re picti
n̄ aliq̄ includit; actus intellectg fingens, quā in creatura
includit; Deus creans, et in pictura pictor, scilicet
tanquam causa efficiens, fingentes, licet autē Deus n̄
gignit intrinsece creaturam, nec pictor picturā ita
nec actus intellectus gignit intrinsecē ens rationis hoc
enim praecise ē id, quod actus ille habet pro obito, ꝑt tm̄
dici ens chymericum 2dum id quod dicatr habere ee
effective, et subiective in intellectu, id enim quod dicat
illum secundum quosdam à cogtio, n̄ autem ē subiective in
intellectu, 3tium id pro quo supponit, cum id, pro quo
supponit sit impossibile, seu habere in possibile intrinseca
quo subsistere nequit in intellectu, tandem ens chymericum
ꝑt fieri tam per 1mam 2dam et 3tiam mentis operationem, quod vi B.
in rigore et primario fiat per primam, item ꝑt fieri per
affirmativā, ō negativam, veram ō falsam.

Dico 2do. Essentia entis rationis ē, ee impossibile simpliciter Essentia
et cognoscibile: facere autem ens rationis est ipsum cognoscere. entis rōnis
Prob. 1ma pars, quia hoc duo requirunt ad id, ut aliquod
habeat ee tm̄ obitivē in intellectu, nec plura nec pauciora,
si enim n̄ erit impossibile simpliciter, nec habebit ee tm̄
obitive sed etm̄ reale, ō ꝑt poterit habere ee reale, si n̄
erit cognoscibile, n̄ poterit habere ee obitivē in intellectu.
Prob. 2da pars. facere ens rationis ē dare illi aliqid,
sed n̄ reale, gō intellē, si qd existat in intellectu
obitive, idē, gnoscatr, gō facere ens rationis, ē
illud cognoscere, hoc ē simplicit impossible et
cognoscibile actu cognoscere.
Adverte 1mo. Sicut res, et ens reale ꝑt gtidenei

ꝺ̃ prout ē possibile, et possibilis tm̃ existens, ꝺ̃ prout actu existens in statu ℔fio reali: ita etm̃ ens rationis p̃t gḟderari ꝺ̃ prout pure grossibile, et tm̃ potens grossi, ꝺ̃ prout actu cognitus, sive existens per intellectū̃ in statu intentionali; et licet duplex dat possibilitas ad statū ℔fectū̃, una intrinseca, altera extrinseca, ita etm̃ possibilitas ad statū̃ intellectē.

Duplex cognoscibilitas.

Hinc grossibilitas ē duplex una extrinseca, qꝺ desumitur à potentia potente grossere; altera intrinseca, qꝺ gḟsistit in rebus intrinsecis obti, ꝺ dicitū̃ aliquid gdtiue in ordine ad statū intentum. et licet possibilitas intrinseca prescindit à statu actus existentiæ, et à negtiue illius, et ē, manetqꝫ etm̃ in re actualiter producta. Ita grossibilitas intrinseca alicuius veritatis obtinet. prescindit ab actualitate gnitionis, et à negtiue illius, et ē, manet qꝫ etm̃ in obiecto actualiter cognito. prinde ens rationis, actu existens nihil ē aliud, quam aliquod limitatissime impossibile, et grossibile actu cognitum, et actu terminans cognitionem.

grossibilitas prescindit.

1 Adverte 2ᵒ. ꝺ̃ per fictionem nil aliud intelligas, qꝺ cognoscere rem per species alienas, v.g. Deum posse per species Petri, admisso ꝺ̃ cognitionem facientem ens rationis ē

2 fictione: / ꝺ̃ autem fictione accipias pro potentia entitatiue falsa, nego eam requiri ad ē, ut facias ens rationis. / ꝺ̃ denique per fictionem intelligas obtinere cognoscere, qꝺ nec datur, nec dari possit. admisso per talem fictionē fieri ens rationis.

3

Queres: Quotuplex ē ens rationis? R. 1. p̃t dividi ens rationis in fundamentū in re, et in fundamentū in re, sed mere fictum, qꝺ hoc ratione vocatur figmentum. per fundamentum entis rationis illud intelligimꝰ, qꝺ ē species quædam realis, ac veluti motivum urgens intellectū

ad exiog tanda entia raonis v̄g. si aliqua rāa hī plaribg cōmunis, super ipsā fundabitr rāo universalis, h plaribg magis universis. Sine fundamto illa, qd fingimus prout volumg, ut chymeras p.

ens raonis nō ptest fundamentū re. sed tm logicum.

Quares vtrū aabg seperatis virtg loco motiva greniat? R. virtute loco motivā aabg rālibg seperatis omnino greuire.

Quæstio 6ta

An ens raonis habeat sui eē cāas, et quas?

Nota, n̄ ē hic quæstio de cā prie dicta; et ffice producente ens raonis chymericū; cum ens raonis supponat pro impossibli, n̄ pt ab ulla cā veē ffice produci: implicat enim id habere veras cāas, qd n̄ hbt veū eē.

Dico Ens raonis hbt hui eē cās imprie, et quasi methaphorice in genere cāe. P. dem intelligit ab intellectu chymera aliqua, v̄g. grostum pestē venū ex hoc et ego, illud grostum requirit eē intentle ab intellectu n̄ minus eā cætera entia, qa intelligentis, gō hbt intellectus pro cā efficiente. B.

R. hbt cāa finalem, qa intellectg dū intelligit ipsum, hbt aliqd finem, et idem ē finis effectg et effectiōntis. Præterea hbt illa chymera pro cā nāali. illa portā, qa gliderata ab intellectu tanquam perfectibli, ab alia parte, et pro cā finali alterā partem, qa gliderata perfectiva alterius partis, quod habens raonis quidq̄d ffictū, sed sua simplex ficta hbt pro cā nāali obtū, in qa gliderata, et fingita ab intellectu, pro cā finali methaphica, difficili quam methaphica, qua ab alio entiq̄ distincta, pro finali denigr finem cae efficientis seu applicantis illā hic et nunc. + cāa B.

Dices gtra hanc finalē. Ens rationis cum sit quid rele
nō pt ex se ordinari ad aliquē finem, nec cessari à cāari
n cognitis, gles st hoc et bntū, ex gbg cognitis chymera
R. ex se nō ordinatis ℔ à cā efficiente ℞. hoc autem
non efficit.

cā efficiens
é pie hoc. i
intellectus.

Obūcies gtra efficientē: effectg dbt habe proportionem cū
cā efficiente, gō ens rationis requit cāt habe rele effi
entē, quia cum reli regit habere proportionē; sed nec aliam
cam hbt, quā rele, gō nullā. R. P. A. dbt habe proportionē in ee producentis et producti s. t. entitative
N. A. presertim gō ad effectū 2dariū. Effectg primarij
intellg, et ipsa intellectio, gō. ntragō é reli, ens rationis
é effectg secundarius, qui in ee obiectivi producit ad pro
onem cognitis reli.

Dices. Si intellectg efficit ens rationis maxime cognosci
do illud. Sed hoc non, gō. S. m. quia sequit dari plures cā
ad eqtas ejusdem effectus, sed hoc fieri é falsū, gō.
Prob. tgell: quia illud p quod ens rationis, quod cognoscit
ab uno homine nō gnoscit ab alio, et hinc nō cognoscit a
Deo, sed hbt ee bntū adaqto à quolibet cognoscente
ipsum, gō habere ee bntū adaqte à pluribg cāis. R.
N. m. ad ejus prob. dico: quod idea possit habere
ee bntū intentle à pluribg cāis simul, quia himel pt gnosci
à pluribg, ut de ipsis entibg relbg é manifestū: nec id
d assarduō aut gtra principia Scoti, qi dātum regāt
idem posse effici à pluribg cāis adaqtis quoad ee existen
tiale reli, nō quoad ee existentiale intentle. S. gtrā ly Metha
phē et impropriē obiciatg cā propriē existentia
alicujus rei é cā propria et nō methaphorica illius
rei, sed intellectg é talis cā entis rationis gō. Dico
Cā propria existentia vera et propria alicujus rei

obitie, i
intentionalē
i in intellectu
& similia.

cāa z plan
ē produces
eundem effectū
quoad ee
intentionale

etc. C causa existentia in propria et methphca N.

Quares vtrũ aã ñ soluãtur, Sed etñ alia corpora loco movere queat, R. affirmative quia etm in statu liquoris htt aã vim impingendi alteri ej impulsum.

Quæstio 7 tima

De caa efficiente entis raonis.

Sic ĩ. nulla potentia ffiva externa, aut interna pt facere ens raõnis. S. Ens raonis requit fieri nisi à potentia, qa ipsũ percipit, Sed nulla potentia realis pt ipsũ percipere, gõ requit fieri ab vlla tali potentia. prob m. Experientia, qua experimur nos nunquam aliquid percipere per ffus mãales nisi ỹ quod existit, ỹ pt existere: de ffbg externis dẽs credunt. S. de internis vg. imagtiva seu Phantasia de qua sola pt dẽ difficultas, quia ĩ hoc apprehenderet aliquid, quod ñ existit, nec existere pt, maxime id faceret, dum apprehenderet grossũ aliquod exhẽ, equo et bove, aut montem aureum, Sed solũ hoc apprehendit, licet apprehendat aliquid quod actu ñ existit nisi obtẽ in apprehensione, tñ ñ apprehendit aliquid, cui repugnat actu existere, quia nil apprehendit aliud, quàm colorem talium realium aliud cum tali figura, et giunctione (Sed actu ẽ posse à parte rei produci colores tales, gõ tñ ñ apprehendit imagtiva a ens aliquod, quod requirit existere actu. quod prehenditur ab imagtiva. tam quia quod per actum suum ñ adaugit entiã impossibilium, in pt facere ens raonis chymericũ, Sed Phantasia ꝙ, gõ. Quares ĩ. pt canis apprehendere umbrã per modũ hõis à quo fustibg exceptus ẽ, Sed umbra ut sic ẽ impossibilis, gõ pt imagtiva facere ens raonis, m prob.

ñ percipit ipsa potentia ỹ sua externa adaentia.

quia umbra ē nichil, impossibile autē ē, ut nichil percutiat
fustibus. R. Canem n̄ apprehendere umbrā per modum
B. hois, à qo fustibus ē excepta. Sed pro posita umbra pōt
proportiōd, quam posset haberi cum hoc sī existat hō-
hois. et sīc ignari canem, qđ hoc sit ubi n̄ est, nō
umbra. hoc autē ē, ubi n̄ ē impossibile unde in fō

negts m.

Instabis. pōt imaginatiu apprehendere aliquod obiectū in hoc loco
qđ divinitū requirit ee in hoc loco, g̃ pōt gerere impossibile
R. Nego, qđ aliquod possit ee in vero loco, quod n̄ possit
esse ētm in alio quocunq; etc. et aliqua res, g̃
ita deberis ad unum locum, et requirit ee in alio, prosecto
n̄ eet res perceptibilis ab imaginativa. hoc R.

Nota 1no phantasia n̄ pōt imaginari hircum n̄ ee
caprum, et ingrēdo identitatem impossibilem inter hircum et
cervum, sed tm attingendo ouidentia externa cervi,
hoc figuram externā cervi in hirco existentē, qđ n̄ ē
facere chymeram, n̄ enim implicat posse figurā externa
cervi in hirco, ut fuit in Nabuchodonosore, in qo fig-
ram externā bovis fuisse refertā.

Nota 2do qđ loqui dicunt imaginabile latine, qđ possibile
per vocē imagibile intelligunt vocē intelligibile. Phantasia
Phantasia n̄ pōt dici errare propriè, sed ad summum occasionē, qualem
errat ocasio- scilicet intellectui præbet occasionem errandi. Ex hoc exem-
nalit tm. plo eodem fere modo pōt probari, qđ dictū pōt interdum
protestā obiectū sensum ee falsū, sed falsū ēē, ē ēē rele, ostendi
absente rōne: obiectū enim sensus externi ē aliqua res qualis
realis. S. T.

Dūcies. 1. Oculus pōt facere eas rationis, sed oculus ē sensus ex-
ternus, seu sensus externi instrumentū, g̃, prob. M. pōt-
tia sensitiva per oculum videt aliquid, quod re ipsa n̄ existit,
ut patet in vide, ubi dicimus nos videre colores tam
existentes, qui tm à paribus vi n̄ fit.

2do
V. in vitro triangulari videmus arbuscula diversi depicta coloribus, qui tñ à parte rei in rerum natura in aqua videmus baculum fractum, aut curvum, qui tñ nec é fractus nec curvus à parte rei: et plura alia. R. 1. N. m. ad Probtionē deinde dico: etm h. oculus fingeret se videre colores, in fingeret tñ aliquid im posse, cum tñ m. colores sint debiles in Iride. Probtur n defunt qui asserunt, oculum in Iride videre veros colores, aut lucem ita temperatā, et Intellectus fuciet é veros colores. Ad 2dam ideo in vitro triangulari apparent arbuscula et colores, quia nonnulla arbores et colores proferentes transmittunt species ille, ad potentiam visivam, qa in tali vitro ab oculo posito talis percipiant, et per varias reflexiones et per diversos lineas representent eas arbores et colores. 3.

Ad 3tiū dico quod baculus in aqua videatr fractus aut curvus, ideo é, quia species quas emittit baculus ad potentiam visivā, turbatr et confunditr; unde oculus pt quidem dare intentionem ~~cognitionem~~ cognoscem faciendi ens rationis, prie tñ n facit, quia quicquid oculo representatr n é solū obtinē in oculo. Idem die de reliquis qbq externis. Ad 4tū é à parte rei, n quidem tñ dum é reale, et subitum in illis obitis, sed secundum é representabile, et intentionale quod variatr iuxta varias species rum, v etm ipsius Organi immutatione. 4.

Dico 2do nego voluntas pt facere ens rationis, nisi, posset dare ipsi obitum, sed nequit dare ipsi tale é. qa prob. m. efficio entis rationis consistit in dando ipsi tale é. qa. prob. etm m. voluntas nequit dare é obitum entibq relibq, qa intendit, qa nequit entibq rationis: prob. eadem m. 2do voluntas n pt tendere in ullum ens rationis, nisi in illud quod proponitr ipsi ab intellectu, et quod qdq habet é fucum intentionale antecedenter producitur, qa n voluntas dat ipsi é intentionale.

Dicis quamvis unus ens rationis producatur ab uno intellectu tñ gñali abalis intellectu, ꝯ ḡgñs recipere ab ipso cꝰ in tertio, gō quamvis producatur ens rationis productum ab intellectu adhuc pt produci a voluntate. Dtra cꝰ, voluntas n pt productio entis rationis per unum intellectum nō necessitis requiritur ad hoc, ut alius intellectus ipsum intelligat, ac se solo facere ens rationis, bē producat, Sed omnino impertinens se hbt ad hoc, Sed a intellectu. voluntas ꝝ pt tendere in ens rationis, nisi ḡcipiatur, ac producatur per intellectum, unde illa productio ipsius per se requiritur, ut possit voluntas tendere in illud, ergo ideo dbt dici, quod voluntas n hbeat virtutem productivam ipsius.

Obūcies 1. pt Voluntas 2. obicta gronare aut dividere gō pt facere ens rationis. P. A. voluntas amando obicta, illa sibi unit intentiōlr, et odio habendo à se dividit, gō p. R. N. t. ad Prob. dico: voluntatem ḡdo amat n ḡronare inter se intentiōlr diuersas obicti, sed tñ se ipsam per affectū obicto representato unit. Unde voluntas obictū suum amando, ampletit illud dicitur, quando vero odit aliquid, fugit ab illo dicitur n p vere dividit potius identificata. §3.

Obūcies 2. Scotus dicit cꝰ potentia collativa posse ḡronare suum obictum, ad alied sic ḡronato cadat respectum rationis, Sed voluntas est potentia collativa, gō. R. Intelligendus est in sua fundamentali, n vero formali, nam enim Scotus, quia eo modo, quo intellectus per actum gronativū cadat respectū rationis, etiam voluntas quodammodo potentia collativa, seu gronativa cadat respectum rationis, Sed intellectus n cadat respectu rationis per actū gronativum nisi fundmtlr, quatenus scilicet per illum actum ponit fundmtm sufficiens excogitandi unum respectum rationis in obicto gronato, sic etiam voluntas per actū gronativum

Deinde Scotus ajt, illud ee ens rationis, quod possibile fit
ee intellectu gignerante, q̃ n̄ ẽ mens ejus voluntate
posse cedere ens rationis. Et certe ens rationis, ut ex
ipso nomine gliscit, dicit ordinem ad rationē seu intellectū
tanquam ad eam sui effectivā.

Instabis: Secundum Scotu voluntas affectu volendo facit
simplici appetit aqualitatem sui, q̃ ẽ impossibile, et n̄ ens reale, q
ergo ens rationis, q̃s facit ens rationis. R. N. ytia, nec rationis
quia Deus appetendo ens reale n̄ facit ens rle, ita
appetendo ens rationis n̄ facit ens rationis.

Vrgebis. Quamvis Intellectus gnoscendo ens rle, n̄
facit ens reale, tn̄ gnoscendo ens rationis facit ens
rationis: q̃ quamvis voluntas appetendo ens rle
n̄ facit ens reale, tn̄ appetendo ens rationis, posset facere
ens rationis. R. N. ytiam, quia ideo ens rationis, + intllg facit
gignendo ens rationis, quia n̄ appetit enti rationis alio modo
fieri, quam gignendo, et quia n̄ prosupponit quid factū
necessario ab alia causa, sed ens rle p̄t fieri alio modo, ab intellectu ens ra
quam volendo, q̃ quamvis voluntas tendat in eam factū in-
ipsum, n̄ tn̄ facit sed eam factum invenit. venit voluntas

Quares, an et quomodo ab Exorato inde colloqui
possint? R. eas inde colloqui posse eo quo Angeli
inter se colloquuntur modo, nempe per signa quadam spi-
ritualia, quorū cognovem, rotitiam probabilē infun-
dit ab alio, statim posterius post separationē ab a corpore.

Questio 20va

Vtrum Solus, et quis Intellectus faciat
Ens Rationis?

Dico: Deus ꝑt facere ens rationis trága Sont: qui
ens rationis facere nihil aliud æstimant quam fingere
ꝺ tendere in obiectu modo entiꝺ indebito seu falso,
nempe distincta identificando. merito negant hoc
gelusiõem, cum Deus nequeat intellectu suo infinite
ꝑfecto tendere modo falso in ullum obiectum. At
nos iacta nostra principia facile ꝓtuamus nostrã
assertum.

2. Deus ꝑt gnoscere aliquod impossꝺ simplicitꝺ, et gnoscibile
gõ ꝑt alicui dare cẽ obiectiue in intellectu quod nec ẽ, nec
ꝑt, etiã simplicitꝺ, extra intellectu, gõ ꝑt Deus p. 3. A. ꝑt.
Deus dicit: alꝺ Deus ẽ impossꝺ, mihi non dixit n ẽ alius
Deus præter me, sed dum hoc dicit, dat illi cẽ obiectiue in
suo intellectu, gõ ꝑt alicui impossꝺ simplicitꝺ dare obiectiue
cẽ in intellectu. assimatz, dum tu gnoscis impossꝺ dicendo
hircocervꝰ ẽ impossꝺ, Deus cognoscit ẽ tm tacen
cognitõe, sed etm obiectum cognitionis tuæ, et videt se de ipso
dicere, quod sit impossꝺ, gõ illi obiecto deus etm dat cẽ obiectiuũ
sui, præsertim dum te cessare à cogitõe facientem chymeram
et Deus cognoscit ipsam cessare, tum Deus facit, ut quæ
retrodicit ipsã intelligendo, quia hæc in ipso solo intellectu
habẽt obiectiue tm.

Dices: Ido Deus dicit: chymera repugnat, et alius Deus
à me repugnat, dicit quod ẽ à parte rei. gõ n fuit ens
rationis. R. ibi cẽ 2. et repugnantiã chymeræ, et alterius
Dei, hoc autem falsum dat, et ex hac parte Deus
n facit ens rationis. et hoc præcise obiectiue, secundum quod
ibi ẽ, ẽ gnoscibile etm. n gnoscendi alterum Deum et chymeram, alius autem Deus, n chymera n habẽt aliud cẽ, quã

gnoſci; gō tī ſit Ens; ī ille alius Deus ē ens rationis; ſod videtur ita manifeſtū; ut negari nō poſſit.

Obiicies 1. Ens rationis fit per gnoſcitiue unius extremi cum alio; ſive unius obiecti cum altero; quia facere ens rationis ē identificari; intellectō duo extrema diſtincta; atqui Deus nō habet modum gnoſcendi gnoſcitiuū; gō nequit facere ens rationis; m̄ probō. quia modus gnoſcendi in hac cognitione ē contra hīpſa et etiā in Deo modus eſſendi; cum gō in deo modus eſſendi ſit ſimpliciſſimus; etiam modus gnoſcendi ē ſimpliciſſimus; modus autem gnoſcendi per gnoſcitiuum unius obiecti cum altero deſinit à perfectiſſima ſimplicitate; R. omiſſa m̄. N. m̄. ad ſubō; quod modus cognoſcendi ſegatis modum eſſendi ſciēti in thesi quantum ad poſſens deū. Simplicitas Dei conſiſtit in hoc; quod in ipſo oīs perfectio ſit una indiviſibilis perfectio; nec ē quid aggregatū ex pluribus perfectionibus ſuis creaturæ: modus gō eſſendi ſegatis modus gnoſcendi, et idea ſimplicitas ejus in gnoſcendo conſiſtit in hoc, quod quilibet ejus cognitus; ſit ejus oīs cognitio; nec unqā gnoſcit unā cognitione cum alia; nec ē in ipſo alia et alia cognitio; ſicut nō ē alia et alia eſſentia. Deus nō gnoſcit unam cognitum cum altera; ſicut nec una.

Obiicies 2do. Repugnat diuino intellectui identificare intentionaliter duo extrema, ſed hoc facit, qui facit ens rationis; gō. N. P. m̄. identificare extrema abſtrahendo ab; extrahat deū. m̄. per modum repreſentationis; et repreſentando poſſe ea; N. m̄. hic diſtinguo m̄. N. conſeq. Deus nō poſſet ens rationis ita facere; ut decipiatur; et poſſet hircum ē cervum; vel ē nō hircum; ſed poſſet ita facere; ut repreſentaret ſibi hircocervum; dicendo eum ē impoſſibilem.

Obiicies 3. Etſi Deus gnoſcat cognitione ſuis diſtinctis aliqua ratione et formaliter identificata inſtinctē; et

gnoscat etiam obiectum ejusdem cognitionis, non tamen ille desistit ille
et licet Deus cognoscat cognitionem hominis facientem
Universale, et obiectum ejusdem, non tamen facit universale, quo etiam
licet cognoscat cognitionem hominis facientem ens rationis, et
obiectum ejusdem, non tamen facit ens rationis. R. Ens rationis
dicitur, praesertim quoad quandam partem Logicae. Dicitur
etiam, quia ad distinguendum hinc requiritur specialis quidam
cognoscendi et tendendi modus, in quo non apparet
identitas eorum, quo relatum et fictum identificata sit.

Ad faciendum universale requiritur talis specialis modus
cognoscendi per modum unius precise, et ipsum attingat
intellectus, quia utique modus sciendi repugnat perfectioni
divini intellectus, et uti sit in se cognoscentis; at ad
faciendum ens rationis nihil aliud requiritur quam illud
cognoscere quocunque tandem modo.

Colliges 1. Si hoc dicat, infinitum creatum est possibile
et dicat Deus infinitum creatum et impossibile, utique
facit ens rationis. Sed hoc ignorando, Deus sciendo,
utique enim cepit infinitum creatum. 2do Est
duplicitas sit facere ens rationis dependens. Scilicet, si
et independens ab intellectu creato, et iam dictum est,
3tio Deus non per assensum, sed per dissensum facit ens
Chymericum, unde nil fingit, quia fingere est ipsum
mente retinere id, quod non est, ita tamen, ut affirmetur de
illo esse, at hic negetur de illo esse, mente retinere id, quod
non est, non fingere. 4to multo magis posse fieri
ens rationis ab intellectu angelico, de humano probabile

† Deus enim utitur hoc intellectu

Voces utrũ ab Separatis viris hõbq grauere, et cum illis colloquia misere possint? et quomodo formare voces et sonos, ciere tumultus, verberare, et uere valeant? R. 1. aas Separatas vãles hõbq viris grauere posse: R. 2. aas Separatas à corpore dum grauere hõbq vivis volenti facere sibi corpus siue per se, siue ministerio Angelorum Deo sic volente, ex nãa aliqua, Scient ẽ aëa p.

Disputatio 8ta

De Distinctione reali maiore.

Quæstio 1.

De Signis et Divisione Distinctionis realis.

Nota 1 certum est dari de facto in rebus Distinctionem realem, quæ in hoc consistit, ut una res sit alia; potest enim una res esse aliam aliud esse, quam rem una res esse alia diversam, & divisam. & alteri oppositam, eam opposita dicunt, quæ ad se mutuo dicunt repugnantiam ut calor et frigus, juxta 4tuor genera oppositorum de quibus in Dialectica. opposita

Diversa vocant, quæ præter hæc, quæ ab invicem sunt Distincta, sunt adhuc insuper inter se dissimilia, sicut Petrus et Leo sunt Distincti inter se, et insuper diversi; nam ambo sunt dissimilia ratione, unde se diversim realiter ab alio, etiam si realiter distincti, si vero se distincte diversa, diversa dicunt illa, quæ sunt realiter distincta, et a se invicem separata, unde latius patet se diversum, et plurimum quam se distinctum, quia se divisum. Oppositum enim duæ res se realiter unitæ, et non diversa, et non realiter se distinctæ, v.g. Corpus et anima se unita in homine, sibi sunt divisa. sunt non realiter distincta. diversa & Separata

Nota 2 Distinctio dividit ut sic, in distinctam realem et rationis dicunt ens dividit in reale et rationis, rursus Distinctio realis, in hac generalitate dividit in Distinctam realem positivam et negativam, positiva si quæ invenit inter res positivas seu actu existentes, positiva si, quæ vere existit, si non entitas extra suas causas existens, quæ ex una sua entitate cum alia realiter. aut denique Distinctio positiva si, quæ reperit inter formalitates seu modos positivos. realis et rationis positiva negativa negativa tm finita realis tm, si tm, quia negativa Distincta ab se

Digitized by Google

B.

Istrichi realis ẽ positiva seu ratiua ẽ, quo intercedit ratines et privatiuus ad ratiua Istrictae reuocari, vide Istrictae quia privatio et ratio ẽ re positiua Iquito, ad positiuam vero illa, qua res positiua ẽ ratiue ẽ Istrictae, ad illa, qua duae res positiues inter se Iquunto, cuiusmodi realis positiua Iuridicta ẽ Istrictae realis positiua seu maiore et formalis seu realis cum addito minore, de cui Scotus. pluralitas ẽ Iquales, altera rerum, et Iuridicta pluralitas Iolutes, altera formalitatis seu realitatis, quod Iuch pluralitas Iolui quid.

Nota Iolui per se auctu, quo multiplicata fuit pluralitas Iolutes, et nata fundare Istrictae realis, et ẽ tum intellegendum id, quod per se primo ẽxistit, ẽ ẽxistere potest de ẽ id, quod per vera efficientia et physicam causalitatem ẽ, sive Iolitarie ẽxistere possit, sive non, et ita se habent aes physica entitates, aes Iuli et Iubstantiae plato et virgiletio ita quidentia realis, tam absoluta quam respectiva. Hae ita Iunt nata facere pluralitatem Iolutes, Iunt idonea fundamenta Istrictae seu realitatis, quo multiplicata Iolui nata ẽ facere pluralitatem alicuius quid, et fundare Istrictae Scotistica, intellegit id, quod aliquid rei profecto modo explicato, ẽ quomodo cunque, per realem identitatem sive perfectam, ut ẽ identitas absoluta Dei, quae habet varie infinitatis entitatem, sive per imperfectam, ut ẽ entitas graduum metaphysicorum ex creatis, quae prorsus habet ex unione metaphysica cum entia infinita. atque ita realitatis ad intellegendum venit, quod per se ẽ et ẽ sua prima ratione per influxum physicum. Ita per Scotum Ockam alios metaphysicam.

Nota 4tio alia ẽ Istrictio adaequata, alia inadaequata, illa vocatur inter extrema, quae nullo modo invicem includunt, hoc inter quorum unum includit alterum, tanquam aliquid sui ut hoc ab aliis inadaequata hoc ẽ.

ior, et
ior.
rarii distinguitur
ts potentes,
najori res

† Petry.

†se solo,

†Ecclesia gratia Petrus.

quantitas, ẽ

adaequata ut

ẽ. ita ẽ. ẽ. ẽ.

ẽ. ẽ. ẽ.

alia spectes, alia auditus. obtua aute sotua ad genera certialis
debent reduci; eam illa dicunt ignis sobre, que n̄ veniunt auidentalis,
vi proxima genere, ut sunt duo prodmersa. illa aute obtue obtuio, hab
que vi nullo pleni gepte univoce quidistebo ge eniunt, ut ens
reale, et ens rōis.

Quares que sunt signa specifica realis? R. ē sgtia. i est sive Signa
mutua sive n̄ mutua eoru que ad entitate separabilitas. differēs.
nimirum eiu una sine alio existere potest. ē vi diversis locis, maioris
ē vi diversis temporibz, rōis huy primo ē ex dicte, qui ait,
amplius. si pot aliqua sine alio ee, n̄ erit idem. rōis 2da est
quia ēpugnat, ut idem separet a se ipso. ge gnatur ge separare,
ge mutuo.

Dices 1 potest aliquid realiter separari a se ipso, gr separabilitas
n̄ē vi falsibile sigm distinctis. R. potest. potest Petru repugnare,
et fu existere Robinj, et corono, et cursus desinere ē
Robinj, et manere Corono existens, gr etiā separari potest
a se ipso, pe hoc n̄ sequetur a se ipso, gr. R. seqū R. potest
aliquid realiter separari a se ipso quo ad aliquid extrinsecu, et
quod ipsum essentialiter n̄ē vi C. R. potest realiter et entitative a se
ipso separari ngo A. et sgtia. ad probtm C. casu posito fieri
posse, de facto erit hō in sanctissimo Eucharistie. et vi sanctissi
mi nostris partis vi, sed seqū non sequitur illas. separatis a se
ipso quo ad extrinsecu, seu Coru C. R. intrinsece et quo ad entitate
ngo R. et sgtia. ad probtm seqū R. desineret ē vi uno Coru
intrinsece seu quo ad entitate ngo R. desineret ē extrinsecu
seu vtiū quid, seu quo ad Coru C. R. ngo sgtia.

Dices 2dō ē eadem rōe vi Petro et Paulo et n̄ sgnis realiter
a sglaritate ullis ex ipsis, et tū potest eadem form̄ liter rōe
separari a parte rei in Petro sine ea, quod sglaritas Pauli sit
a parte rei, gr aliqua possunt ē separabilia, quod tū n̄ sgnant
realiter, hic obtio nulla latet difficultas vi, sensu extrinseco sparte,
eandem posse rōē ē vi pluribz individuis, ngo enī facile n̄.

Ded 5 difficillima meo iudicio, quæ posset fieri circa illam sententiam, qui admittit, una ead re posse in pluribus a parte rei ex. g. R. ex Ipsone, quod teneremus illa sententia. Ideo A. aliqua distinguunt ex separabilis. quorum utrumque sit falsum, ergo A. quorum unum sit unvolle C. A.

Adverte hic: per hoc quod separabilitas sit signum distinctionis realis, non separatem n ée signum identitatis realis, nam de facto aliqua distinguntur realiter, quæ tñ nullo modo sit separabilia quo ad entitatem. Sic divina 3 Persona realiter indistinctæ. Trinitatis person distinguntur, ut é de fide, et tñ non sit per aliq potentiam separabiles. Sed etiam in sententia Scholiste totus scrupulus difficultatis à tribus partibus collectivè sumptis, et tñ requiritur ab eis separari. ratio est 2do: quia ex in separabilitate duorum quo ad entitatem, n infertur summè perfecta communicatio.

Ex 3do Signum distinctionis. Secundò infallibile signum distinctionis realis est, quando unum ab alio sit producens, et alterum ut productum, vel quando inter duo intercedit relatio producentis, et producti, seu quod ad primum ex: ratio est 3tia quia nihil potest se ipso producere, quo ad primam existentiam, ergo unum datum producens et productum, quo ad primam existentiam datum distinctis realis. qd.

Dices Spiritus Sanctus quamvis n procederet à filio secundum Scotum, distingueris realiter ab illo, R. in tali casu n esset productus, à nec producens, qd. C. N. quia licet in tali casu n esset productus à nec productus ex rñ sua intrinseca, posset ex productu in alio casu convenire in illo, qui de facto est, et hoc sufficit, ut duæ ab illo distinguantur realiter personaliter. negò ex in quem diximus productione, seu principiatione aliquem distinctionem realem, intelexing id tantum de principiatione

actuali; Pedem de possibili; uti res hmg loenti de sola separabilitate, seu separatione actu; Pedem de possibili; imo etm de proportionali; quo versatis inter se, qe licet sint ab invicem inseparabilia, hanc inseparabilitas, n provenit ab intrinseco; sed mere ab extrinseco.

Suffit possibilis relatio producendi, et producti, et etm proportionalis, n tempore actuali requisita.

Perte qo totus vocat ind producens et productu rapatu, posse dici intercedere separabilitate, n qde actuu, n etm possibile, ne proportionalem. Deinde nos loquimur de signis distinctis sclis possibilis, n vero de signis distinctis, aqua daretur in casu impossibili; qualis est ilia de spiritu S. in hypothesi Protestm.

Quaeres utrum grenient assignantes receptacula aiarum hoim post separationem a corpore? non R. affirm. qua sicut Angelis bonis relum Empyreum datum fuit pro mansione et receptaculo, et infernus Angelis damnatis; ita et aiabq hoim separatis a corpore, qo st quid subtile spirituale, p. licet incompleta. et immortales; aliqua receptacula st assignanda.

Quaestio 2da

2. Sententia proponens de distinctione reali, qo refutanda.

Nota 1mo Otroversia a veris e inf Doctores, in quo eam consistat distinctio realis, seu quod sit predtu illud, per quod primo denominantes res alb distincta, ad quod respondent quidam Dni et

Dicunt: Distinctio realis formalis consistit in modo rebq superadito. Per modum autem superadditu intelligunt talem entitatem, cujus tota entia est ut rem indistincte ex se, acta et ultimo ad certum aliquem statum determinet. Hanc suam opinionem probant sic:

in modo superaddito.

Distinctio e rdo formalis, qua quam una res, quid sit distinctio.

ñ est alia, Sed antecedente ad modū ñ habet in decem
entitq̃ rão foalis, per quam una res ñ est alia, gō
antecedens ad modū ñ habet in 2. entitq̃ rão foa-
per quã una res ñ é alia, gō consequens ad modū ñ
habts distetis. m probant. antecedens ad modū ñ hab
aliter, nisi hoc et illa entitas, sic hoc et illa entitas
ñ é rão foalis distinctiõ, gō antecedenter p. m itez
prob. hæ duæ entitates, possunt gigni absq; eo, q
vi talis cognitionis gignentis foalis distcto, quia
possunt prædta essentialia Petri et Pauli concipi
tũ ñ necessario concipiens hoc ratione distinctionis, gō
ut concipiatur distinctis deest necessario aliquid ha
gō.

Sed K. m. K. n. ad ejus prob. K. m. ad hujus
prob. K. antec. duæ entitates possunt gigni absq;
eo, quod vi talis cognitionis gignentis foalis distcto
foalitate tenente se ex parte habiti K. antec. forma
habete tenente se ex parte actus. ante et K. gñs
rerum quidē ē, quod quando gignis Petrum ñ nebes
necessario gignere ut distinctū, hoc é reduplicative, hoc
ipso tñ quod gignis Petrū ñ ejus prædta essentialia, ne
cessario illa concipis distincte specificative accepta.

Prob2. Sic similitudo, dissimilitudo, equalitas, inæquali
tas, gñtur in modo superadito, gō etã distinctio
K trans. antec. K. gñs. ratio est. quia ñ in illis ultra
determinativo admittit modus, ideo fit, quia entia q
indistincta ad duentz similia, dissimilia etc. possunt aliquando ee
indistincta ad ee simile, ñ dissimile etc. at vero ad esse
distincti ab alia res ptz ee indifferens, licet nulla res ptz es
indifferens ad identitatem Deam.

Hinc ptz hæc sententia probari a posteriori: quando Petr
transit de non existente ad existente, requirit modū

hoc foaltas
rão, vi cujus
gignorens
ad distcta.

distinctū ñ reduplicative,
distinctū ñ specificative.

ut his res ido-
ificata, ñ distcta ñ é indifferens
ee ñ similis
do.

superaddity, gō etm quando Petrꝰ transit de ñ distincto
à Paulo, ad distinctū à Paulo requirit nouꝰ superadditus
Q. N. gñtꝰ. disparitꝰ est: quia existentia Petri involuit ẽ indifferẽ
autem dependentia à cā producente Petrū, hoc, ut existat
autem dependentia ẽ modus; quia modificat ipsam cam ut ñ exista
ad hunc effectū; et ipse effectus ad hanc cam: quia gō ñ a ut distꝰ
Petrꝰ est indifferens ut existat ut ñ existat actu de- ut ñ distꝰ
pendenter ab hac cā; ideo requirit nouꝰ qui tollat
hanc indifferẽtiā; at vero Petrꝰ ñ est indifferens, ut
distingatur ut ñ distinguat à Paulo sicut ñ est indifferens
ut sit eal saale: ut vide sicut ad hoc, ut Petrꝰ sit eal
saale ñ requirit nodus superadditus; ita nec requirit
ad hoc ut sit distinctus. h. p.

Dico primo Distinctio rei realis ñ gñtur nisi per
modum rei superadditi. prob. 1. ex Divini inꝰ exstatis nodu
personas datur realis vera distinctio, et tñ nulla inꝰ superadditus
illas datur modus superadditus; gō a distinctione realem
ñ requirit ullus modus superadditus. D. Ille modus
superadditus essentialitas distincta à rebꝰ, quarū est distinctio,
gō ut per se, ut per alium modum superadditū p. 3.
modis solum dantꝰ ad tollendas veram indifferẽtiam,
sed nulla res est indifferens, ut distinguatur. ñ ut distinguatur ab alia
re, gō. m. est certa ex natura nodorum, m etm patet,
quis enim dicit Petrum ẽ indifferẽtem, ut sit Paulus, ut ñ sit
Paulus?

Dices nulla res est indifferens ut distinguatur ut ñ distinguatur
fundamentaliter, ẽ tñ omnis res indifferens, ut distinguatur
realiter. R. et nego: gō qualibet entia constituit realiter
per modum superadditi, v.g. hoc solum fundamentaliter

gstitutiue per ad̄ rad̄ale, qualib̄ vero per modū sup̄.
additū, quod dicere est absurdum.

Altera sententia docet distinctionē esse formalē
quod distat in negatione identitatis
distare in negatione identitatis rei cum alterā
et hic prob. 1. Per illud quod res una distat ab
alia, q̄ per quod maxime distat ab entitate, sed per
negatiōē identitatis p: gō. m. p. negatio iden-
tatis qualib̄ tollit identitatē, illiq; contradictorie
opponit, gō per illam res maxime distat ab iden-
tate alterius rei. K. P. m. per quod maxime dista
ab identitate qualib̄ est intrinsece p. m, extrinsece
et immediate et gsecutive K. m. Distā similiter m. K. gsq̄.
Negatio enim n̄ est natura qualis cuiuscunq; n̄ sit
aliud, b̄ res ita ē talis reddit.

Secundo prob. Distinctio requirit conceptū sine negatiōe
gō. antece prob. Concipere distinctionem, ē concipere
n̄ ēe aliud, b̄ concipere aliquem n̄ ēe alium, n̄ potest
concipi sine negatione, gō distinctio requirit concipi sine
negatione. K. d. antec. requirit concipi qualib̄,
per locū intrinsecum K. antec. requirit concipi
gsecutive, et per locū extrinsecū, sive sine eo, per
quod explicatū. Contra. K. gsq̄. Ad probatiōē ant.
K. m. quia n̄ ēe aliud, p̄ gsequens ad distare
et posterius illo.

Instant: in illo priori ad negationē n̄ Petrus ē Paulus
n̄ n̄ ē Paulus, si pro illo priori n̄ ē Paulus, gō in illo priori
iam involvitur negatio: si vero pro illo priori Petrus
ē Paulus, gō pro illo priori n̄ habet distinctio Petri à Paulo
gō in negatione gsistit distinctio. Si dicas Petrum pro
illo priori, nec posse dici Paulum, nec posse dici n̄

Paulum, sequuntur 2 gōtaria ẽ falsa.

R. Petrum in illo priori ee dissetū, et aliū à Paulo, ẽ
Ita posse dici Petrum n ee Paulum; si ~~illud~~ n ee
neganter, in illo enim priori solum intelgtr entitas
Petri, quod radix et fundamentum negationis foalis,
et nondum intelgtr ipsa negatio foalis; n tñ probat
sequitr, quod in illo priori Petrus sit Paulus, præscindēdo
enim ab retracto, ita, vel in illo priori, nec sit verū
dicere, Petrus n est Paulus, nec sit verum dicere, Petrus
est Paulus, sed solum hoc est verum, pro illo priori,
Petrus n est idem positive cum Paulo, seu ẽ alius à Paulo,
ad illud quod dicitur de duobus gtradictorijs dico:
Gtradictoria realia semper accipi secundū instans
reale, n secundum signa rationis, adeoqs adducta
gtradictoria n sit simul falsa.

Petrus nec e
Paulus, nec n
Paulus. ade
ẽ n sit di
cum dissitio
sit privatio, ca
realis.

quomodo huma
gloria.

Alia ratio Aduersariorū ẽ: per illud foalis gstituit
dissitivo, per quod foalis tollit identitas, sed per nega-
tionē identitatis, foalis tollit identitas, gō. m. proh.
foa positiva tollit per negationem ejusdem, sed iden-
titas est foa positiva, gō. R. N. m. Sicut enim rationale
per illud n gstituit intrinsece, per quod foalis tollit,
irrationale, ita per negationē rationalis, sed foalis
intrinseca gstituit per id, per quod gstituit principiū
discurrendi, ita pond dissitivo rei formalis n debet
gstituī per id, per quod foralis tollit identitas, sed
per quod quævis entitas, in suo ee gstituit, et quod
ē prima rō, ut quod v. g. Petrus n sit alia entitas.
ad Probatiōē m. N. m. quia calor, qui ẽ foa positiva
n tollit foralis nec negationē caloris, sed per foa
oppositā rejc frigg, quod posito in eadem subito succedit
R. 2. D. m. per quod foalis, hoc ẽ primo et positive

foa positiva n
tollit per negatio
sed per foam
oppositam, v
calor à frigo

tollit identitas ℈ m. per quod foalis hoc ē gtradictoria
et effective seu effequent tollit identitas X. m. Sic
Pisteta m. X. gstb. ad Prottionē mtis P. m. foā pos-
tiva tollit per negationē ejusdē gtradictoria ℈ m.
Contrarie X. m. et P. m. Identitas ē foā positiva
vera et reassaria identitas ℈ m. identitas in possi-
bili foā positiva X. m. : et P. etm effequens : go tollit
idem ghalis per negationē gtradictor. ℈ contrarie X. gstb
et idem gha- Identitas autē et distinctio opponuntur gtradictorie
rie, ut dist. Sed solum gtrarie, sicut ronale, et irrationale.

Instans ablata sola negatione identitatis remanent
by gby cuncta alia tollit distinctis. gō sola negatio
identitatis ē distinctis. antec. prob. foalis ablata
negationis identitatis ē ipsa positio identitatis
Sed hoc ipsum, quod ponatr identitas tollit foalid
distinctis. gō. P. antec. ablata negatione tollit
distinctio foalid Cymeras imediate X antec. tollit
mediate effectu antec. et X gstb. ad Prottionē
P. majo. effectus positio identitatis Cymerice ℈ ide-
ablata negatione titatis realis et vera X. m. P. m. hoc ipsum quod
mtis identas ponatr identitas Cymerica tollit foalid distinc-
hymeniē ℈ vere foalis X. m. quod ponatr identitas vera, realis
tollit distinctio realis, subdist. tollit gtrarie ℈ m.
Contradictorie X. m et gstb. Identitas enim et
distinctio solum gtrarie, n gtradictorie opponuntur

Instans Ad positis predicē, et cognitis predictis certum
est distinctā, n intelligunt res inde ad distinctē, gō per hoc
acceptu distinctionis abl. Tperadi negatio identitatis. ad prob.
tam diversa apparent capienti prodra realitatis, et realis
realitati

q̄d̄ p̄edta realitati et hūmbilitati quia illa ñ minus ſſ
principia diuerſoꝝ operatiōꝝ quam iſta. Sed qui gēpſit
ens et reale, ñ gēpſit illa diſſita; g̃ etī qui gēpſit
reale et hūmbile, ñ gēpſit diſſita, g̃ ens gēpſiant diſſita
ꝑtes diſſ negtio identitatis. R. D. A. cognitis ꝑcise
p̄dictis entibus, adæquatè, non ea in-
tellgunt res diſſte. N. ant. cognitis tantū inadæqte
p̄dictis entibꝫ, non intellgunt res diſſitas, trans. A.
N. gſſq̄. diſſ. ſoli Prob. Antētis, et N. ultima gſſt.
Inſtant 3tio Diſſitio ē, per quā ſoalid intellgit unū, ñ ee
aliud. Sed per ſolam entitatē adæqtē gſſptam unū ñ in-
tellgit ſoalid ñ ee aliud, g̃ et ſ entitas adæqtē
cognoſcati, ñ intellgit oēm ſoalid diſſitio. m ē cēta.
m Prob. quia entitas etī adæqte cognita ñ dicit unum
ſoalid ñ ee aliud. g̃. R. D. m. Diſſitio ē id, per quod unum
ſoalid intellgit ñ ee aliud mediē negatiō, N. m. per quod
intellgit unum ñ ee aliud infinitatē. m. et diſſta m
N. gſſq̄. ad Prob. Dico: quod in eo dicit diſſitio, per quod
ſoalid excluditur unum ab identitate alterius infinitando, infinitas
hoc ē, per quod unum ē ñ idem cum altero. Sed ſolum hoc negatiō.
per entitatē ſuam.
Inſtant 4to quod immediate oppoñ identati, ē diſſitio,
ſed ſola negatiō identitatis immediate oppoñ identati, g̃
ſola negtio ē diſſitio. R. D. m. quod immediate oppoñ quodoppoñ
identati poſitivē, et tanquam primum et intrinſecum tati poſitiuē
p̄dctum rei diſſta, ē Diſſitio. m. quod immediate oppoñ ē diſſitio. m.
entis identati negtivē, nec ē primum et intrinſecum p̄dctum negtivē, nec
rei diſſta, ē diſſitio N. m. et ſimilē diſſta m N. gſſ primum p̄dctum
diſſtio. N.

ebtatis distinctio
ñ negtiæ identa-rolli.
tis posita.

Dico distinctio rēlis foalē ñ gstitit in negtiæ identitatis
ut gst distinctio distinguēs rem à qualibet alia re, g3. m ē
vera; quia distinctio ē prodtiū essentiæ gstitutiū rei, gstitua g3
m prob. Ge ptg distinctiæ ut distinctiæ, ē facere rē distinctam
ab alia foalis, g3 facit distingui foalē. quid quidem ē diū
ersum ē ens distinctum, si dicat distinctio ēē solū distinctiū
fundamtē, tūa ē distinctio ē distinctio foalis, g3 facit distin
foalē; quia facit albedo ē foalē albedo sē sola, et ñ rē
aliqd ha prodditū, facit poniē albam foalē. Ggrimo
si ñ rē positiua distinctio a re ens ena distinguere ens foalē
ab albedine sed per negtiōē, ti Petrg etm ñ existens rell
distinguēns a Paulo ñ existente rell, quia etm ti dat
negtio identitatis int Petrum et Paulū, rez enim ē quod
Petrus et Paulg etm dū rell ñ existunt ñ sūt idem. sed int
Petrum et Paulū ñ existentes rell, ñ pt admitti vera rell
distinctio. Distinctio enim rēlis ē proprietas ens entis; g3.

N3. Probr. 2do gclusiō. In illo ñ pt foalē gstitui gclusio
quod gstitus distinctiōē sed negtio identitatis gstitus distinctiōē
g3. m ē certa, ideo enim nihil foalē ñ gstitui ens
loris, quia gstitus ēentiā loris. m prob.: distinctio qua
Petrg distinguit a Paulo, ē prior negtiōē identitatis Petri cum
Paulo, g3. antec. prob. antecd intelligit negtio identitatis
iam intellecta foalē, Petrg ēē Petrus, et Paulg ēē Paulus.
sed quando intelligit Petrg ēē Petrg, ē Paulg ēē Paulus
iam intellecta foalē distinctio Petri à Paulo, g3. m vide
certa; entitas enim Petri iuxta adrēsdicta, ē fundamē
tum negtionis; g3 prius dbt intelligi, quam negtio. m
prob. quando intelligit Petrg ēē Petrg, intelligit tale

Prodtū cum quo ē incompossibili identitas Pauli; id probo
veram, intrinsecam illi repugnantiam, sed in hoc
Prodto ghistit foalis distinctio Petri à Paulo; gō
quando intelgit Petrus ē Petrus, in prob. gō intelgit
Petrus eē Petrus intelgit entia, seu hoeceitas Petri,
sed entia seu hoeceitas Petri ē prodtum incompossibile
cum identitate Pauli; gō. m patet quia hoeceitas
Petri ex nāa sua dicit Petrum eē Petrum, et n eē
aliam; gō cum illa ex nāa sua sit incompossibilis iden-
tas Pauli. m prioris syllogismi nimirū in tali prodto + prob
cum quo ē incompossibili identas Pauli; foalis ghistat
distinctio Petri; prob. Tale prodtum, cum quo ex
intrinseca repugnantia ē incompossibili identas Pauli;
ē quasi foa positiva et excludens identitatem Pauli; sed
in hac foa, v quasi foa, positive excludente entitatem
Pauli à Petro ghistit foalis distinctio Petri à Paulo; gō
in illo prodto, cum quo ē incompossibili Pauli identas,
ghistit foalis distinctio Pet. à Paulo. m patet; sic enim
in hoc prodtum realis ē quasi foa positiva excludens
ipsum irrationale; p m etn videtur clara; foa enim
à Petro excludens identitatem Pauli, ē foa denōans Petrū
aliū à Paulo. Sed foa denōans Petrū aliū à Paulo, ē
foalissima distinctio Petri à Paulo gō p.

Prob Qdo. Petrus tam bene distgit relt à negtiōe iden-
titatis cum Paulo, quād distgit ab ipso Paulo, sed à negtiōe
distgit per se ipsū, et non per aliam superadditam ne-
gtiōē; alias enim daretur processus in infinitum, gō
etn Petrus per se ipsū foalit distgetur à Paulo et n per
negtiōē identitatis.

Probtr 3ia quelibet res positiva, n solū distgtur

ab alia xpostiva; sed etm à negtiva et priativa tandem ꝓpositiua. Sic Distinguit relis sed n̄ per negtiua gō.

Quæres utrū āa reales statim post mortē hois, seu separatā ā corpore, deducant ad sua receptacula, R. affirm.

Quæstio 3tia.

Subalt. in disquirantia ghistus ghistis

An Distinctio relis foalis ghistat in relatione disquirantie ē in hac et illa entitate, seu pluralitate.

Pro 1.mo Distinctio relis n̄ ghistit foalr in relatione disquirantia seu diuersitatis. ꝓbo 1. Omnis relatio disquirantie ꝓdicamtlis, ē accidtlis, sed nē distingui à subō n̄ ē per accidens, alias subō n̄ distingui et cē seq̄tur ē absurdū. P.2. Relatio diuersitatis supponit distinctiōē, gō p. ghistia ē certa, sic qa in hac ciuitate supponit reale, in illa n̄ ghistit entia hois sed in reali. Ad Prob. Relatio diuersitatis ꝓsupponit negatiōē identitatis, qa ut diuersus ꝓsupponit distinctiōem, gō multo magis relatio diuersitatis ꝓsupponit distinctiōē. 2 arte. ꝓbo. Omnis relatio relis, ē ad aliud, gō relatio supponit aliud, sed illud aliud dicit negtiōē identitatis, gō relatio ꝓsupponit negtiōē identitatis, qa ꝓsupponit distinctiōē. Unde licet entia rōis aliquando n̄ ghistit in ubicatiue, aut durative rei, quia hoc ꝓsupponunt entia; sic distinctiones quid ghistere in relatione diuersitatis, quia hoc relatio ꝓsupponit distinctiōē, quod ꝓbari sic: illud vero dōt ꝓsupponere alterum, quod alteri superaddit, sed relatio diuersitatis superadit hoc, quod qa distincta sūt, etm diuersa, ut dicemus in ꝓdicamtlis, gō relatio diuersitatis ꝓsupponit distinctiōē.

Relatio disquirantie ē idem ac diuersitas.

Relatio ē quid relis in hac 2. ead ē relis.

Distinctio relis relationis.

confirmatur 1. ñ oa qd distguit rebus sit etiã diuersa res,
nam in diuinis distguit res à filio, et tñ pater ñ
est deus res diuersa à filio gõ. 2. Deus res
distguit à creaturis, sed in eo ñ est recipi reltio
diuersitatis, et distinctionis, gõ. nec dicit Deum relative
distgui à creatis: hoc enim ẽ falsum, quia ind extrea
positiua, dat distinctio positiua, gõ.
Obicies, 1. Relatiue ẽ ad aliud, sed distinctio ẽ ad aliud,
quid quid enim distguitur, distguitur ab alio: gõ distinctio
ẽ relatio. R. 1. N. m. si loquaris de formali gerente
distinctionis, hoc enim ñ ẽ ad aliud, sed ẽ id, quo hoc res
distinguitur ab alia, licet ñ tam facile explicetur hinc
relatiue.
Obicies 2do. similitudo ẽ relatio, gõ etiã distinctio ẽ
relatio, quia dicit simile necessario ẽ simile alteri,
ita, quod distguitur, necessario distguitur ab altero. R. 1
franz. distinctio rebus ẽ relatio, saltem transcenden-
talis, sed N. genitus formalis, distinctionis ẽ relativum,
cum hoc illam nuncupant. R. 2do N. ghiã. nam
ad similitudinem ñ sufficit, ut solum duo pariat, possint et
pariter; nam hi duo possunt ẽ absque eo, quod sint
similes, modo; et gõ licet similes, dbt aliquod modus quo modo geri similis
utriusq inhærens ostendari, scilicet cujus diuersitas similes:
hoc, ipso autem, quod concipiatur sãd, prout gd ung
pariter similis ẽ alteri, concipitur relatio. et distinctio
ẽ genus entis cuiuslibet rei intrinseca, gõ.
Instabis adhuc data solutione: et ponis hoc vg.
euclid dicitur eorum, nullum modum dbt secundi
utriusq inhærens, sed sufficit, quod ponis utriusq
modus specifica dissimilia seu diuersa, gõ actus
distinctionis erit relatio. R. C. A. D. quens. gõ distinctio-
nis relatio rebus trans. gentia, erit ẽ relatio realis.

Distinctio ẽ de
relatio. Sed
negatio, dbt
rei; quem
hoc ñ
16.

seu foalis quarto differtionis, erit foalis quarto relationis diuersitatis. V. gr. quamuis enim realis differtio sit relatio transcendentalis, tñ foalis quarta differtionis nõ ē foalis quarta relationis, differimus tñ realiter, quia hujusmodi relatio notionalis differt ab, quia multa sūt rēlia differta, de quo inferius sit dissimilē, seu diuersa.

Dico 2. Differtio nõ ghitit foalē in hac et illa entitate, ita vt foalem conceptū differtionis, sed ghitit in hac. v. g. ḡ differt a Paulo, etm entitas pauli, a qua differt, intrinsece ingrediat.

Prob. quia. quilibet res adaqte differt ab alterā, per entitatē, ḡ. p. P. t.: per illud quilibet res adaqte differt ab alterā, per quod ghitit, sed quilibet res foalis ghitit per foalē suā entitatē ḡ. m. P.: per illud quilibet res differt adaqte, per quod alterum excludit adaqte. sed quilibet res excludit aliam adaqte per rē, per quod ghitit, ḡ. m. ē certa m prob. quilibet res, per rē, per quod ghitit, ē respectē tantū hoc res. sed ē tantū hanc rem, excludit adaqte oem aliam rem ḡ. m prob. ē tantū hanc rem, a fortiori ē hanc rem ~~hanc~~ rē, et nullam aliam. Sed ē hanc rem, et nullā aliam excludit adaqte oem aliam rem, ḡ ē tantū hanc rem excludit p.

Confirm. p. 1ª. res dr adaqte rē differta ab alia re, ghitit dualitatē, ḡ adaqta differtio rēlis nõ ghitit foalē in dualitate: antec. prob. hoc ipso, quod Petrg existat, est adaqte differtg à Paulo rē, sive Petrg existat, sive nõ, ḡ. p. 2ª. p. hoc ipso quod Petrg existat, ē alius adaqte à Paulo, sive Paulg existat, sive nõ, ḡ ē adaqte differtg sive Paulg existat sive nõ. ghtia patet, ē enim adaqte alius Petrus à Paulo, sive hic existat sive nõ, ē adaqte Petrus à Paulo differtus. 2ª. p. hoc ipso, quod Petrg existat, est vera hoc ptio: quod Petrg sit, et nullus mod

sit Paulq, sive Paulq existat, hinc n; gò hoc ipso, quod Petrq existat est adaqte alius à Paulo, sive Paulq existat sive n.

Confirmatr 2. Haec et illa entitas n è primò praedtus, vi cujus Petrq è alius adaqte à Paulo, etn existente; gò hoc et illa entitas n è foa distinctionis realis: A. Quia Paulq etn existens n facit Petrò alio realiò, sed prosupponit adaqte aliò; A. P. Petrò èe alium à Paulo sclt è praedtò adaqte intrinsecò Petro. Sed Paulq n facit; sed prosupponit Petrò adaqtè intrinsecè distinctum: gò etsi illius existat, n facit; sed prosupponit Petrum adaqtè aliò. m. P. Si n èet Petro adaqtè intrinsecum èe alium à Paulo, Paulq etm n existens posset facere adaqte Petrò n èe alium, quia tè etm verum è dicere, quod Petrq nullo modo sit Paulq.

Dicent Adversarii forsan, Petrum inèe Petri n distingui per Paulum, distingui tn intum èe distincti à Paulo. Sed gtia è tam è praedtò centke Petrò èe distinctum à Paulo, quàm Petrò èe Petrum, sed quia Petrum èe Petrò, è denominatio centkis Petro; Petrus inesse Petri n pt distingui per Paulum, gò inèe distincti à Paulo pt distingui posse per Paulò. Affirmatr Deus defacto verè distinguit distinctiae reli o negatiae sui, seu Chymera, et tn nec negativa nec Chymera existunt: gò distinctio habetr, hinc duabq praemissarum Ant. patet. quia de facto Deus vere et adaqte n distinguit gtia dictò sui.

Probatr adhuc deliùs: Terq cognitois n è pars cognitionis; gò nec terq distinctionis è pars distinctionis; gloria probatr, tam è impossibile dari q cognitionè hinc hinc tertò, quàm distinctionè hinc huc, et tn hoc n obstante terq cognitio, n è pars cognitionis gò. Confirmatr esto cognitum ut cognitum, n possibiliter, quin ejusdatr èe ab aliquo cognitò, tn per hoc cognitio n dicit qualit plurialitatè entitatis, gò etm sit distinctum ut distinctum n possibiliter, quin ejusdatr èe ab aliquo distincto, etm distinctio per hoc, n dicat qualit seu distinctive pluralitatè entium.

Obicies 1. distetio centis dicit vnu ab altero distgui
go n̄ ꝑt gfistere foalt in vna entate. R. D. Ant. dicit
vnum ab altero distgui; ita vt aliud habeat se tantum
extrinsece et terative ad distetiue St. ita vt se habeat
intrinsecè per modum partis in ee gstituentis distetiue Nt
et g.q.

Obicies Illud habet per modu partis in ee gstituentis distet
intrinsece em, sine quo distetio nec ee; nec gigi ꝑt. Sed sine alio
distto nec concipi nec ee ꝑt, go: R. D. m. Illud habet
sine quo nec ee nec gigi ꝑt per locum extrinsecu Nm.
per locu intrinsecu. m. et hic Distetia m. Nego tam.
Eodem modo distetis axioma illud: quo posito res
ponitur; et go ablato auferet; illud e de entia rei;
v etm distguit quo posito res ponitur, et quo ablato
auferet foalt, illud e de entia rei; quo posito ponit
et ablato auferet tantu gsecutve p. Nego cō
tra. R pro hac rez̄ponse instantio: Sicut paries
n̄ ꝑt cocipi sine pariete, et tn intrinsece n gstituit pa
riete; nec dolor de peccato per paata; p
Infallibis go salte distctio, qua Petrg actu existens distg
a Paulo actu existente; involvit intrinsecè utrumq; ipsa
hoc actus distctio n̄ ꝑt sine altero gigi; R. D. Illatū:
involvet utrumq; vt distctio mutua e, tranzi; vt n
mutua e; neg. Illatū. Seu involvet utrumq; intrinsece
pro ut gigitur, et Petrg e Paulg actu distgui ab invicem
prout gigitur; sc. Petrg a Paulo, et Bhus Paulg a
Petro distgui N. illatū: Sicut enim haecitas petri n
gstituit per haecitate Pauli; neq; vicissim; ita nec
distctio Petri per distctione Pauli, neq; vicissim.

Obicies 2. ablato per ꝑ Paulo, tollit hoc ipso distctio
Petri a Paulo foalt, go hoc eorū distctio gstituit per actum
A. P. Quia per rem ꝑfectā Paulg definat ee Paulg, Petrus
non erit distctg a Paulo. Quando enim distgueret a Paulo
et quomodo? cum hic per hypothesim n̄ sit amplius?

Ad prob istam N. A. ad hypothesim Duis, Petrus etm
Paulo distiguit à Paulo, quia ex hoc, qod Paulg definat
ee Paulg; Petrus nullg modo evadet Paulg, Sed manet
adhuc intrinsece aliud quid à Paulo, qfqs maneat adhuc
distinctg. Hoc forte evinceat argumentum, quod definente
Paulo, definat distinctio Petri à Paulo extrinseca ipsi Petro et
adhuc intrinseca ipsi Paulo, quia videlicet Paulg distinguit
à Petro.

Obiicies 2. Illud intrinsece ingredit distinctionem q. Petri
à Paulo, qod ē positive excludens hujus propositionis Chymica,
Petrg ē Paulg. Sed excludens positivum hujus propositionis
Petrus ē Paulg gō. m. P excludens hujus propositionis
ē id, qod ē fundamentum verificativi hujus propositionis;
Petrg n ē Paulg. Ad fundamentum hujus verificativi ē Petrg,
et Paulg. m. hujus prob. verificativum hujus propositionis ē
negatio identitatis inter Petrum et Paulum, Sed istius negationis
fundamentum ē, Petrg ē Paulg, gō. m. videtur certa. m
prob. Petrum n ee Petrum ē ex ista idem dicere, ac Paulum Paulum.
n ee Petrum, Sed fundamentum 2dæ negationis ē haeresis
Pauli, gō etm esset prima negationis fundamentum, Sed per
fundamentum 2dæ negationis intrinsece affinitatis neg distinctio
Petri à Paulo, gō distinctio Petri à Paulo intrinsece affinita-
tis per utrūmq; A. Concesso m. N. m. ad prob. Concesso
m. N m. ad hujus prob. Concessa m. N. m. ad hujus
prob. n. m. qia adhuc ē dicere Petrus ē distinctg à Paulo,
et aliud Paulg ē distinctg à Petro, ~~ita enim ipsius hanat:~~
Petrus excludit à se ee Paulum, 2dum vero Paulg excludit
Petrum, in primo se habet Petrus per modum subiti distinctis
intrinsece ingredientis geneticum distinctum. Paulg vero per
modum terii exclusi; seu terminus distinctionis, in 2do vero
ipsius Paulg se habet per modum subiti intrinseci, Petrg
vero per modum terii exclusi, Sed intrinsece ingredi generis
distinctum et ee tantum terminum se diversa, et ipsius adhuc
diversa. deinde ut aliquid ingrediatur positivum.

et vlo ẽ disiunctiõ, dbt positive existere, ñ vero li te hbeat
re modũ veri tis; Sensꝰ enim huius propõis, Petrus
ẽ Paulꝰ, hic ẽ: Petrꝰ ẽ, et ñ ẽ Paulꝰ. 2da vero pa
ẽ, et ñ ẽ Petrꝰ, go omnino diversa est.

Obiicies 1mo Petrus differt à Paulo ñ absolute; Sed solum ex
suppositione, quod Paulꝰ ñ sit Petrus; Sed haec suppõis includi
Paulꝰ; gõ distinctio Petri à Paulo includit formaliter etm Paulꝰ
m Prob quia si Paulꝰ ñ sit Paulꝰ, Sed sit Petrꝰ, Ergo Petrꝰ ñ
differt à Paulo; gõ Petrꝰ solum ex suppõne allata differt
à Paulo. R. N. m. ad Prob. D. A. si Paulꝰ ñ sit Paulꝰ
Petrus, tantum ñ differt à Paulo N. A. ñ differt absolute
differt; A. et N. A. ggtis. Haec suppõis sc. sua destruit ip
ut rumpõs contradictoria infert; Petrꝰ enim ẽ differt a
Paulo, ait suppositꝰ; Sed etm ñ differt; quia etm in hac suppõe
Petrꝰ — est Petrus, gõ est absolute exclusis omnibus aliis, qui
ipse ñ est; Item ẽ lex sue entia, intrinsece excludens
omne id, quod ipse ñ ẽ; differt gõ Petrꝰ à Paulo, ñ ex hypõsi
Sed eundo per ipsum formaliter aliud à Paulo, in quo ñ invol-
vitur aliqua suppõis, nisi quod Petrꝰ sit Petrꝰ, et sic ipse
possit effectiue hunc formalem, quod sit hoc entia in-
dividualis, et ñ alia; nam Petrꝰ, etsi Paulꝰ implicaret absolute
ẽ et Petrus, est enim unum, verũ, ꝑr, quod autem
absolute ẽ, absolute ẽ excludit quod ipsum ñ ẽ, Sed ab-
solute à se excludere quod ipsum ñ ẽ, ẽ differre, gõ est
quod Petrꝰ absolute est, absolute se differet, seu facere
ñ ẽ aliud, quam ipse est.

Obiicies 2o. Quodcũq ingreditur definitionẽ, est constitutiva
rum ejusdem. Sed Petrinitas ingreditur definitionẽ Petri
ingreditur. R. P. m. quicquid ingreditur in recto, seu
per modum generis et differtiæ, m. quod solum ex-
pressẽ in obiecto N. m. Sic enim etm creatura definitur
ens ab alio, quin ly alium his ejusdem constitutivum

3.

[illegible] utrū per Angelos bonos, et malos ad separata deducantur ad sua receptacula? Q. post iudicium particulare, statim a Deo tradi aīas damnatorum dæmonibus, qui illas in infernum secum asportent, et aīas salvandorum Angelis bonis, qui easdem ad Cælum deducant, vel prius ad purgatorii ignes, si in iis aliquid adhuc expiandum manet.

Quæstio 4.ta

Statuitur Sententia Neotericorum, pro qua

Dico: Distinctio rebis existit in entitate cujuslibet rei, seu forma, per quam res talis independenter ab operatione intellectus distingitur ab altera, et cujuslibet rei entitas individualis Antiquorum.

Nota 1.mo duplicem dari posse in quo existat distinctio rebis, primo quidem in quo existat res, et independenter ab intellectu. 2.do in quo fundetur, seu secundum nostrum concipiendi modum.

Nota 2.do Distinctionem et distinctum licet ab adversariis sæpius pro eodem sumatur, re ipsa tamen est diversa: nam distinctio est ens abstractum, et prius Logicali fictum, quod denominat rem aliquid distinctam. Distinctum vero est ens concretum, quod simul fundat et habeat Logicale.

Nota 3.tio Quamlibet entitatem existentem in rerum natura præter prædicta genera et species, habere majus prodromum realitatis, seu individuationis, vi cujus aliquod entitas denominatur, quod sit hoc ens. Sic in Petro præter realitatem animalis, et realitatem rationalis, datur etiam realitas, seu Petreitas, vi cujus denominatur

lic hoc. Prodtu aute Loquitatis ꝓ dividi pos
sue in deos gradus inadeqtos. ꝓnig ē, quod ex
in ce talis entis determinati gstituat. ⁊ exs quo
rem hanc determata determinet aliam, et distinctam
ab oi alio. Jam

Prob. gelusiv. Per illud v̄g Petrg velt, et ante operatiõ intellectꝰ distgti à Paulo, per quod velt et in
dependent ab operatiõne intellectꝰ gstituit; Sed Petrg
velt et ante operatiõ intellectꝰ gstituit per hanc
entitatē individuatē, gõ. m. Ꝑ per illud Petrus in
dependenter ab operatiõne intellectꝰ distgti à Paulo, per
quod nemine cogitante aliud ē à Paulo adēquate Sed Petrus
per illud, per quod realiter gstituit, et nemine cogitante
aliud à Paulo, go per illud Petrg pp. per quod gstituit.
m ē definitio distinctiois realis. m prob. Petrg velt
gstituit per ipsam hanc entitatē individuatam; Ꝑ
per entitatē individuata Petrg nemine cogitante aliud
à Paulo: gõ Petrg per id, per quod velt gstituit, ē nemine
cogitante aliud à Paulo. m ē certa, m prob. entitas
individuata Petri involvit per identitatē individuatam
rem tanquā terminum intrinsecum entitatis Petri; Sed hic
intrinsecus hꝰt hoc ex suo gradu, vt hanc entitatem
includat ex intrinsece, et eo ipso excludat ab oi alio
gõ etm individuatio Petri, tanquam terg illius intrin
secus includet intrinsece entitatem Petri, et excludit
ab oi alio. Subsumo, Sed excludere hoc ens ab oi alio
est facere hoc ens aliud ab oi alio, gõ individuatio
Petri facit Petrum alium ab oi alio, gõ per ipsam indi
viduatiõē Petrg nemine cogitante, est aliud à Paulo.

Confirmatr: Per illud Petrg v̄g. velt ante operatiõ

Reflio distinctionis realis m̄is

Intellectus et adequate diffgti, qđ immediate relb, seu ante
operatiõ intellectus adequate excludit verificativũ hujus + hujus ptis
ptionis: Petrus ẽ idem cum alio: Sed hujus ptionis verificativũ ẽ identas
Petri ad Pa
cativũ ante operatiõ intellectus immediate adequate excludit
entia individuata Petri; qđ p. m. P. per illud ante qe-
ratiõ intellectg relb adequate diffgti Petrus; qđ ante qe-
ratiõ relb adequate excludit identitatẽ Petri cum alio; Sed idem
relb ante p. excludit verificativũ hujus ptionis; Petrg
ẽ idem cum alio; excludit ante operatiõ relb p. identitatẽ
Petri cum alio: qđ per illud Petrg relb p excludit verificativũ
hujus ptionis, Petrus ẽ idem cum alio; m etm primis litigãtibus
Petrus per hãc entiã individuatã immediate relb ad-
equate ante p. excludit verificativũ hujus ptionis; Petrus ẽ Petrus,
ẽ idem cum alio; non omnino idem ẽ adequate relb duos, Petrus verificativũ
hujus ptionis
ẽ aliquid quid sit, et: Petrus hãc entia idem qđ ẽ: qđ Petrus per hãc entiã individuatã immediate p excludit verificativũ hujus ptionis, Petrus ẽ idem cum alio; ac qđ prime
dicti ante operatiõ intellectg excludit identitatẽ hujus
idem alio per hãc entiã individuatã. p

Obicies 1. Identitas et diffgtio dnt remine cogitabile
per locum intrinsecum differre: Sed diffgtio relis adequate
ẽ una sola realitas, identitas et diffgtio per locum
intrinsecum differunt qđ. m. P. quia dnt eandem geneticam
diversam; ita per se per locum intrinsecum differunt, Sed
identitas et diffgtio dnt eandem genetica diversã, qđ. m. + Sed
P. Identitas ẽ tm entitas effecta communicatio, diffgtio ẽ ens effecta quidditatis. + ens effecta quidditatis
sunt perfecta communicatio, Sed potius excludit hujus communicationis; Sed hi duo genera dnt eandem diversi; qđ. in communicatione
m etm primis litigãtibus probo, Diffgtio reperitur in realitate,

nullū hbt prodtū entiale; per quod entiolitū ab identate reali differret; gō ē distinctio rōnis a parte foali
solūm est una hoccitas, identitas et distinctio nō distinguūt se per locū intrinsecū. ℣. P. quis prodtū entis
huius entātis dberet cē per locū intrinsecum exclusivū
communicabilis duorū ab invicē, sed in una entate
inuenitur, tale prodtū: gō nullū ē prodtū entale in
una entate; per quod distinctio ab identate differret
ē certa, quia distinctio et identas in eadem re respectu
ejusdem ſt sibi opposita; gō illud prodtū dberet cē
exclusivū, et per locum intrinsecum sumā ad perfectū
communicabile ab invicē. m. P. sumā duorū communicabilium
ad invicē idē identate, nihil positive excludit per locum
intrinsecum, nisi pluralitas rei; sed una entitas, nō
per locū intrinsecum pluralitas rei. gō ℣

℣. P. m. Identitas et distinctio dbnt per locū intrinsecum
differre distinctione foali, et Athoma ℣. m, distinctionē
Pisca excludente identē relem N. m, et P. m. distinctio est
solum una hoccitas, illa duo nō differunt intrinsece distinctione
foali et Athoma N. m. Pisca et rēli excludente identitatem
reale ℣. m et N. ℣ ℣.

Ad. Probt. m nū P. m. qo hbnt entia geruntur diverse,
illa intrinsece differunt per locum intrinsecum, eo modo quo
hbnt entia geruntur diverse ℣. m sed identitas et distinctio hbnt entiam geruntur diversum foale
et Athoma ℣. m, rele N. m et ℣ ℣. Ad Probtiē
m nū N. 2. dō. sed m nū quia distinctio nō ē exclusio communicationis
ex communicabili, seu eorū quorū identitas

& Perfecta Comunicatio; sed ē exclusiv comunicatiōi incomunicabilium, seu quod Comunicatio, seu identitas ē impossibili; alias haecitas rei inadaqta distinctis ē perfecta, quia n̄ minus opponitur adaqta distinctis, seu inadaqta exclusiv Comunicatiōi cum identate, quam adaqta distinctio seu exclusiv comunicatiōis cum adaqta comunicatiue. Distinctio itaq; et identitas relatiōis haecitas, seu una entitas, qa in rēi sui conceptu dicit individuum à se, seu summe comunicatu sibi, et diuisum à quolibet alio, seu aliud ab oi alio. Proinde Distinctio et identas solum formaliter differunt, prout entitas dicit communicationem sui secum, et identas, prout dicit alietatē ab oi alio, seu exclusionē aliorū, ē distinctio: Identitas g̃ et distinctio solum sibi opponunt oppositione excludente terū, ut arimur: qa distincta sūt, idem ēe n̄ possunt et viceversa, g̃ &c.

distinctio et identitas rēi ē una haecitas.

identas et distinctio quomodo sibi opponunt

Dices, hic ista ꝛ quatus identitas et distinctio, distant à se invicem differūt, seu ht duos: hoc ens, et aliud ab oi alio, sed posterior n̄ distat à priori, nisi per terū exclusum: hoc enim ablato sūt eadē individuali entitas: g̃ ergo ista, ē distincta quatus posterius à priori, g̃ ejusdem etm substantiae Deus distinctio foalis existit in posteriori, g̃ distinctio foalis existentia etm per terū exclusū. R. Cm. N. m. ad 2dam in his P. A. quod ablato sūt una individuali entitas, scilicet foalis N. A. et sūt. quatus g̃ foali cum distinctiōi est ista alietas, seu propria incomunicatio; quatus vero identatis ē perfecta comunicatio, qa duo foalia distincta sūt, n̄ solum qa ad terum, sed etm quoad se, quia suus est comunicari sibi ipsi, quod est identitas,

† haecitas Pauli ē Petri

distinctio et identes sūt foalia distincta

Seu accepto, rei.

Instabis: Dualitas n̄ ofistit in unitate, extrinsece tm̄ gradante alterum, gō nec distinctis in hoc entitate. prob. ofqtia. Sicut se hbt dualitas ad unitatem ita se hbt distinctis ad identatem, gō sicut dualitas n̄ ofistit in vera entitate, ita nec distinctis. A. P. Sicut unitas ē fundmtm numeri seu pluralitatis, ita identas ē fundamentm distinctionis, et sicut unitati opponit pluralitas ita identati distinctis, gō sicut pluralitas, ita opponit unitati, ut intrinsece involvat plura: ita distinctio opponit identati, ut intrinsece involvat plura. R. C. ant. N. ofqtia. ad prob. N. antec. ad hujus prob. N. ly unitas enim ē tale fundmtm numeri, ut nullo se solo n̄ possit, sed tantm cum alia unitate simul ofistitque dualitate, identas vero ē talis ipsa distinctio, et ad hoc fundamentm proxime dicendi, quod res sic distincta ab ea, quod identas sit ē, cum sit nulla eadem entitas, et individuo quod se ipso dicit hanc rem, et aliquate ab ea aliam &c.

Instabis 2do. In distinctione Petri à Paulo, ablato fundamento n̄ hbes adequatm fundmtm Petrum denominandi à Paulo distinctum, gō adequata distinctio Petri à Paulo n̄ hbet per solam entitatem Petri; A. P. ad hoc ut sciant Petrum ē distinctum à Paulo debeo scire Paulum ē talem entitatem, quo hbt aliud quodcumque individuationis, quod habeat Petrus, sed hoc n̄ scio per solam entitatem Petri, nam quod Paulus habeat talem entitatem, n̄ dependet ex entitate Petri, sed precise ex entitate sua, si enim Petrus nihil esset, nihilominus Paulus posset ē idem tum quod ē, et sic n̄ scio ego Petrum ē distinctum à tali individuo, gō Petri scitio

D. debeo scire entitatem Petri; N. per solam entitatem Petri modō identitatis. N. per eadem tam.

entia: ñ probat fundamentu dicendi Petrũ ẽ distitu à Paulo. R. N. A. ad Prob. D. A. ad hoc, ut dicant Petrũ ẽ distitu a Paulo, debes scire entiã, et modũ indiuiduationis, ita ut illud modus, seu entia Pauli, habeat se per modũ motiui, dicendi Petrũ distitu à Paulo, seu per modũ rationis finalis distinctiuæ intrinsece constituentis, N. A. ita ut habeat se per modũ termini ipsius motiui, seu per modũ termini exclusi à Petro. C. A. et N. assp. Sola igitur hæcceitas Petri adæquate sumpta ẽ sufficiens fundamentũ dicendi, Petrũ ẽ distitu a Paulo, licet hic actus adæquat terminũ, à quo distinguit Petrus Scilicet Paulum, id enim solum fuit extrinsece, et mixta rationũ intelligendi modũ.

Instabis: clarè cognita una sola entitate, ñ possum reddere rationẽ eam finaliter, et per locum intrinsecum distinctã ẽ, Petrũ ẽ unam, gõ ñ habeo per unam entitatem distinctio.

R. P. Cognita clarè sola aalitate, et ñ cognita aalitate, ergo illius cognitionis possum reddere rationem, quoddã, quod cognosco, hæc aalitas, sed tm quod hæc aalitas, gõ etiã cognita una tm entitate, ñ possum dicere, hanc ab illa distinctã ẽ. R. N. A. ad Prob. C. A. N. assp. disparitas ẽ, quod aalitas ñ ducat in cognitu suo aliud, nisi principium sentiendi, quod utique ñ ẽ fundamentum asserendi, principium discurrendi; at vero quælibet entitas dicit duo ratione indiuidui, et quidditatis

aalitas dicit tm principium quod ẽ quod discernendi

quod quælibet entitas dicit indistinctum à se, et distinctum à quolibet

nimirum: indiuisum à se, et diuisum à quolibet alio, seu quod sit hoc determinatus ens, sed aliud ab oi eo, quod ipsum ñ ẽ, et per hoc tanquã terminum, entitatis repugnantiæ cum omni, quod ipsum ñ ẽ, et assp distinctus.

Sancitas

Obicies 3tio Si distinctio é hoc entitas intrinseca connotans alteram tñ extrinsecam sequeretur quod absurdum, gō. R. D. sequel. Admitto, Entitatem asserens gnotatiōe intrinsecam rei variari, nullo intrinseco variato, sed solo extrinseco bene ñ gñtem gnotante gnotatiōe relativa, et sequente connotatam extrinsecam N. sequēlā admitto p. admitto entitates respectivas, et gnotantes extrinsecas ubi deus gnotatiōe intrinseca semper manente quandiu manent ab intrinseca C. sequel. mm

Instabis: Si distinctio relis secundum quod dicit intrinsece est relis identificata soli entitati rei distincte, tūc hoc res distincta est intrinsece grexa cum quiditate alterius rei, à qua distingit, eamq; pati exigeret. Sed hoc é absurdum gō p. m. P. quia dū admodum grexione in rebus creatis, quarū nulla exstat fundamentū, et sic neq; Deus est essentialiter connexus cum chymeris Deus, gō. R. D. m. té hoc distincta essentialiter exigeret quiditatem alterius ingenuicari secum communicatione realiet perfecta C. in exigeret quiditate alterius, ū ad realē existentiā ū ad aliquid aliud N. m. et similiter distincta m. N. ghst.

ad primam Prob. N. ad fieri hinc fundamentū, cum respectu distinctiōe realis inter rem et individuatiōe adnitis individuatiōe relis reddere rem incommunicabilem per identitatem alterius, in qua realis incommunicabilitas

Deus cum nullo connexitur realiter excellentissimo N.

rels ghistit hic rexq rei distincto cum quiditate alterius.
ad 2dum Dico ñ ee absurdum verum Deum ree suo ex-
clusivo à sua entitate et existentia gñeticum
chymericò deo licèt hit absurdè gñecti ree suo
inclusivo, et relatiue reductiva.

Quæstio 4ta

Conformiter ad nostra prima hujus quæstionis quæritur
in quo ghistat distinctio rei, quod nostrum gerendi modum
ghrenta.

Dico 1. Distinctio rebis realis accepta, seu realis distinctionis
rebis, secundum nostrum modum gerendi ghistit in predicto
alietatis, quæ adæquate quæstq hæceitatis. 2. in ipso predicto
ghistit distinctio rebis realis accepta, quodè ratione nostra
primæ, per quod hoc res per se, è positive ñ è altera sed
hoc predicto, in qualibet re è hæceitas, prout dicit
predicto alietatis seu prout denomat rem è alia, ab oi
alia, gò p. m ghtat: m etim quo ad primum patet videtis
certa, nempe quod hæceitas hit primum predicto, nam ut
supra ies ostendimus, hæceitas et prior negatiue identitatis,
modo superaddito, et alius, in qbq unita alios dicit ghistre
distinctio. quod secundam vero partem probi cadem m: hæceitas
prout involvit predicto alietatis è terq positivq entis,
per quem res adhoc potius debeat, quam ad aliud, sed talis
terq intrinsecus hbt hoc ex sua entia, ut positive rem
faciat per se, ñ ee aliam, gò hæceitas prout dicit
alietatem è tale predicatum, per quod res per se positive

hæceitas
ira alieta
id è, quod hb
alia, ab alia

ñ ẽ alba, m prob. Cõis lesg hñt hoc antiaĉ, vt ñ
fm intra se includat id, cujus ẽ lesg, seu hoccitas,
sed etm excludat positiuã ẽ aliud à re illa, cujus ẽ lesg,
sed excludere à se aliqa omẽ aliud, ẽ rem illam facere
ñ ẽ alteram, gõ.

Obũcies 1. possũ gẽre hoccitatẽ v. g. Petri, aboppo
quod gẽpiam Petrum ẽ aliam à Paulo, gõ distinctio
xelio foall, seu secundõ nostrũ gẽpiendi modum n
ofistit in prodto alietatis. A. S. hoc ẽro, quod gẽpio
Petrũ ẽ Petrũ, gẽpio hoccitatẽ Petri, et tã n gẽpio
Petrum, ẽ etiam à Paulo gõ p. R. D. A. nostrum gẽre
hoccitatẽ Petri gẽpto ad actũ aboppo eos, qui gẽpiũt
Petrũ ẽ aliam à Paulo, C. A. Concepto ad actũ R.
et gessa 2da forte, P. Ghem, nostrum gẽre hoccitatẽ
Petri sub aliqo gẽpto. C. ghd, gẽpto ad actũ N. ghem
nam uti dicing, 2 dnt hoccitas, nempe hanc rem
et alietatẽ

Obũcies 2. do distinctio solũ foalis ofistit in hoc
tale 2 mer illud prædtum acepta, secundõ quod dem
hanc rem ẽ hanc rẽ, gõ foall n ofistit in prodto
alietatis. Hoccitas nanq; secundum illud prædtum
acepta ẽ ratione nostra prior, et per illud hoc modo
ofisdenta sufficiente ho qolibet distgtr ab oi alio
A. qui ad primã potẽ ad midiri, quoad 2dam pte in illo
prior, in quo ofistit v. g. Petrus ẽ Petrus, ẽ vell
distgtr Petrus à Paulo, vn! Si secundõ, gõ pro illo
prior erit idem cum Paulo. Si aute pro illo prior ra

intelligat Petrus discipulum à Paulo, distinctio ꝛ̃ affirmat foalde
in societate, prout ipsa ē alietas. Sed prout societas
denominat hanc rem ē hanc rem: R. N.A. ad eius
prob. N.A. quoad 2ᵈam partem: ad huius prob. R.
in illo priori nec ē affectus, nec ꝛ̃ distinctus. Sed pro-
inde se ab utroq; et solid foalde dicere se ē seam
entitatē; sicut quō hoc proprium rationis cipitis ee
aal rāle, pro illo priori nec dicit se ē infinita, nec
ꝛ̃ infinita.

Instabis: In illo priori ex dictis, Petrus ꝛ̃ ē foalde distinctus
à Paulo, gō ē foalde indistincta; Sed ē foalde indistinctum
ē ee foalde idem, gō in illo priori Petrus ē idem cum
Paulo, R.D.A. in illo priori ꝛ̃ ē foalde precisive
distincta Petrus à Paulo N.ant. non ē positive distincta
A. et D. ghō, gō ē foalde indistincta precisive
ghō positive N.ghō: et D. subsumpta m. Sed ē foalde
indistincta positive non ē foalde idem. ē ee foalde indistincta
precisive ē ee foalde idem N. hebdomadam ex ghō.

Ad hoc dicitur aliquid indistinctum precisive, gō ex eo,
sub illa formalitate accepta, ꝛ̃ involvit illud positive quod
vinculum nostrum modum accipiendi ē primū, et vi cuius res
aliqua denominatur distincta, Sed ita solum accipitur, ut nec
accipiatur sua distinctionis realis, nec illius negatio; positive
autem distinctus dicitur, qui accipitur ut identicus habens cum
alterō, ē per negationē distinctionis, unde Petrus in illo priori,
in quo accipitur solum ee Petrus, nec dicat foalde alietatem,
nec identicus cum Paulo in illo priori nec eius distinctus, nec
indistinctus positive.

ꝛ̃ illo priori nec ē distinctus, nec ꝛ̃ distinctus

ꝛ̃ tamen ea alietas illa venerit

positive distinctus quō affirmō Nego. priorem quō, ꝛ̃ rationis

Dico 2°. totū genetū distinctū essentiale in ee per se distinctū alietatis, et per rem, qd denotat distincta, per terū vere, à quo res ē distincta, n essentiale intrinsece. 3°. ee genetum intrinsece essentiale per subitū et foū. Per subitū hujus generali ē yra res, qd diffugit, et foā ipsa alietas, qd per hoc duo intrinsece essentiale. quod autem terus intrinsece n essentiat, sāo ē: quia n ſt multiplicanda essentiativa sine necessitate. Sed nulla ē necessitas dicendi terū ee de intrinseco essentiativo genetū distincti, qd p.

Quæres, utrum ee separatū per hoc argumentum ab quando egredi possit? R. affirm. ad enim ſgnes qd ad tempus id qd dispensatione divina creari possunt ex hoc receptaculo.

Quæstio 6ta

Statuitur Sententia Scotistarū de essentiativo distinctionis realis majoris.

Nota. Distinctio ſt calē et esse summi: calē unsupota ginciclit cum n idem, quare ex hoc sic dicentes ea distincta, quorū unum dicit negationem alterius, et ita in hoc sic distinctio importat solū quando negnē, ſt qd inter cedere tam intentia positiva, quam negtiva, et privativa, inter duas chymeras ac inter ens realē et rationis. esse usurpato pro foā aliqua, qd intercedit inter duas res positivas à qua foa res una dr distincta ab alia.

calē Distinctio esse.

Vide definitu: quod sit foā aliqua realis ē interthis discriminans aliquomodo aliqua in se.: h. S.
Resp. 1. Distinctio intercedens inā res positivas, importat pro foali constitutiva alicuid positiū, quod nō ē ipsa differtia rerū. P. 1ma pars. Tam quia dis negatio quenit rei alia raone alicuius positivi, vg. negatio irrationalitatis, soi quenit raōne realitatis positiua; gō illud positivum totiūs dbt assignari pro raone distinctionis. tum quia distinctio proter negationem unitatis in qualitate importat raonem positivā foalis precedentem negationem illam; gō à pari distinctio proter negationem identitatis omnis entitas cum alia, quā quidem semper importat, dicit aliquod positivū: differtia potest: quia distinctio opponitur identitati sicut dissimilitudo opponitur similitudini, gō sicut dissimilitudo dicit qdd positivum, dicit et distinctio. A. P. Haec negio unitatis in qualitate ē satis remissa laxa; quia quenit etiā rebus in hoc entibus entiā positivam, gō praeter hanc poni dbt alia raō in rebus positivis pro distinctionis entia. Probo 2da pars, Per distinctionē foalē una res repōit aliam tanquam ab ea diversa: Sed differtia rerū in se relative secundum se; gō ipsa foalis nō distinguit, gō requirit aliquod superadditum ejus. Probo m. differtia seu entitas rerum secundum se sit tantum radix proprietatis et passionis, qualis ē distinctio: gō secundum se nō sit foalis relativa: A. patet

distinctio opponitur sēr in qualitate quantate.

de rationalitate, qđ secundū se cōsiderata nihil dicit, nisi gentem unā similitudinem, à qo pro posteriori peculiare possunt positiones, qđ. p.
Differtia itaqs rerum distinguunt qđd, quia diuisi
Comunitū, per hoc res distingt, nō quod constituit
Sed distinguunt tm fundamētū, nō vero formalitū.
Dico 2. Positivū constitutivū distinctionis nō é quid
absolutum, sed qđdam relatio quandaqs prō-
dicamentalis, quandaqs transcendentalis, qđ
rationis. P. j. pars. tum, quia identitas, cuiqs
nitū distinctio nō é formaliter quid absolutū, sed relatio
qđdam, qđ est distinctio. tum quia ita se habet distinctio
ad extrema purificata secundum entitatem, sicut
dissimilitudo ad extrema plurificata secundum
qualitatē. Sed hoc é relatio qđdam, qđ et illo
de 2. et 3. poste vide alibi.
Obicies 1. In illo priori ad negationē nō relationē proteste
Petrus nō é Paulus, qđ distinctus, sed tū per nihil aliud
nisi per differtiā priam distincti, qđ nō per relationē. Et
in illo priori Petrus nō est Paulus, ita et Angelus videt
in illo priori Petrum et Paulum dicere posset, hic é una
humanitas, hic é alia. Sed tū nō est inde Petrus et Paulus
distincti formalis et stricta, sed aliqua diversitas fundamētalis
ita é ipsamet entitas unius disparata adalia.
Dices, qđ superfluit deinde illa adventitia relatio
qđ é rāo distinctionis formalis, si adsit fundamētalis diversitas
2. N. relatiū, qia hanc nō superfluit actualis distinctio

in Petro, licet pro aliqo priori ejus entia esset fundmtlr
et radicaliter nisibili; ita nec superfluit illa relatio,
qua entia xj unitas foaliter distincta ab alia,
licet pro aliquo priori esset fundamtlr ab eadem diversa.

Obicies 2. Si Petrj ante resultantem relationem
est prius et foaliter distinctus, cum pro illo priori natura
est 2 gtradictoria simul hoc ante implicat, go. P.
sequela. m:ri est idem cum Paulo, quia nedum distinctj,
et nec est etiam idem, quia fundamtlr diversj ab eo;
Sed ista est gtradictoria, go p. R. j. N. sequela m:ris + hab.
et m:ri ejus patris; quia est respectu diversorum,
ee non idem, ide non distinctum, et ee fundmtlr diversum,
ee proinde non est gtradictoria. R. 2. N. similr m.
quia gtradictoria non metrientis penes signa nata
rationis, qd in quovis instanti rei Petrus distinguj possunt.
Sed pro toto instanti reali, alioquin in oi forma re
duo gtradictoria simul falsa invenienq.

Obicies 4. 3. dosetus processus in infinitum ri
his relationibus superadditis, quia cujuslibet de illa
relatione superaddita, an hic qd distinctum a rebus, hic hic,
go distinguj et ostitui debet per aliud superadditum, et
sic ulterius, hoc autem dici nequit, go p. R.
N. A. Sicut enim unio non data ad unionem, sic nec
hoc superadditum per aliud distinguj debet. Sed ecce ejus
ratio est: quia qd devenitur tandem in processu ad rationes
foales quae: data statq, quia non est ultra denominari
quod.

Quæres: quotnam hujgmodi receptacula animarum separatarum à corpore assignari debeant? Ri. Ée assignanda ut fides Catholica docet, esse inferni, purgatorium, Limbus Petri, Limbus puerorum, Cœlum.

Quæstio 4ta

De distinctione Rationis.

Nota 1. Ut ex vi nominis Ethimologia patet, distinctio rationis ée, quam facit intellectus. é autem duplex, Rationis Cognitionem Entium, quodam enim ẽ rationis ratiocinantis, et quodam rationis ratiocinati. Distinctio rationis ratiocinantis ẽ quam facit intellectus, nullo obstante fundamento ex parte Objecti. ut cum intellectus ẽ aliquã Discontinuitatem eodem omnino modo, quo enim illa diuersa res distingui à se, distinctione rationis ratiocinati proportionis sibi quæsita proprietates, quarum ad se ipsas, ut quæsitas actuque gestas: ẽ g. Distinctio, qã é inter Petrũ, quatenus é habitũ proprium hujus: Petrus é Petrus, et Lynus, quatenus é prodita ejusdem proprietas, é distinctio rationis ratiocinati, quia á parte rei nullum é fundamentũ cum Subjecto distinguatur à re ipsa.

Distinctio rationis ratiocinati é distinctio, quã facit intellectus, Objecta hãc occasione ex parte rei, ut v. g. Ñex eo, quod aliqua res, quo inse nulla hãc distinctionem ante operationem intellectus experiret à parte rei, eo quod intellectus experiens unam, ut respicientes unam ex illis, á se ipsa, ut respicientes ex alia ex illis: ẽ g. potentia Angeli ad intelligendum

et volendum à parte rei, secundū Thomistas: et recentiores communiū; nullam hbt distinctiō, pōtm̄ producere intellectiō et volitiō; hīgō intellectg distinguet illam quatenus ē principiū intellectionis à se ipsa quatenus ē principium volitionis; distinctio ēt, distinctionis rationis ratiocinate, quia ect distinctio, quam faceret intellectg abstracta cognitione à re, quam distinguet. Illa autem fundamentum, quod ē à parte rei, vocatur à multis distinctio virtualis, seu fundamentalis. . . . .

Nota 2do. Illa autem ōa, qō scotistæ explicant communiter per suam distinctionem formalem. Thomistæ et recentiores explicant per distinctionem rationis ratiocinate, per distinctionem fundamentalem, seu virtualem, quam hbt res antecedens ad hanc distinctionē, et ptera multi existimant, n̄ ē, nisi qōstionē de nomine inter eos.

Dico: Distinctio rationis formalis ghstit in ipso actu intellectg quidditatiue, et precisiue, et prescindendo ab omni alio, realiter ibi identificato. Et in illo formalis ghstit distinctio rationis formalis, ergo formalit posito, ceteris obg per possibile et impossibile ablatis, ponit formalis hæc distinctio, et ablato tollit, sed ablato actu intellectus distidente unū obctō ab altero, et prescindendo seu positive seu abstractive, nullo modo ponit distinctio rationis, qō p. m. ē manifesta, m. prob. hæc ipso quod cognio ex mente antecedat hoc, sine rationali, et cum negatiō identatis formalis, scilicet: intellige in sententia negante distinctionē scotisticā, cum rationali, obg aliis implicantibg, verum ē, quod ad formalitatem hīt rationale: qō solo posito hoc actu, ceteris obg ablatis, ponit formalis

distinctio rationis, et hoc ipso quod non detur talis actus intellectus
coteris obꝫ naturitibꝫ p. Scotum. S. quia idem est aal fo-
non est realis, ac cognosci aal, vel praecisive, vel positive hoc
aali.
Confirmatur. Diligui ratione, foalis idem est, ac duo realia
et foalia identificata separari à representatione intellectus
ali; sed hoc obtr foalis per actum intellectus in definitive
positivꝫ, ergo p.
Obiicas 1. Distinctio realis non ponitur foalis in separabilibus
sub actuali separatione duarum entitatum, ergo esto distinctio
rationis non ponitur foalis in actu abstrahente, vel positive vel
praecisive, quia actus iste est actualis separatio foalis.
Vigorius. R. C. A. Negat. Et quidem quoad separabilitatem, quod res
distinctae rationis in ea ponitur foalis, sed solum fundamentaliter, quo
ad actum autem separationis non. R. ad 2. Distinctio inter
distinctionem realem et rationis est, primo quod in distinctione reali
ante actum separationis intrinseca aliquod modum inesse
possit ponitur foa distinctionis rationis. Secundo est, quia
distinctio realis rebus inicta secundum est intrinseca. Separa-
tio intentionalis extrinseca, distinctio vero rationis cum rebus
sit extrinseca bene poterit ponitur in ista actuali separatione
audiri, quod distinctio rationis sit illa, quae dabat in intellectu, qui
necessaria obtr ponitur per actum intellectus.
Obiicis 2. distinctio rationis non est ens reale, ergo foalis ponitur in
ente rationis. Cf. prob. hoc distinctio non est à parte rei, sed quod non est a
parte rei non est ens reale, ergo. R. P. A. distinctio rationis non est
ens reale actualiter pro entefacto, et capto in intellecto

N. A. ens reale acquisitu pro ente quod datur independenter ab operatione intellectus. A. et N. assistit. ad Prob. P. m. Differentia rationis nō est a parte rei intrinsece distinguens obiectū. m. nē a parte rei Differentia obiecta extrinseca N. m. P. m. Ad quod dō est a parte rei intrinseca distinguens obiecta non est ens reale N. m. quod nē a parte rei nec intrinseca nec extrinseca distinguens obiecta in intellectu; sed licet ens nere obiectue in intellectu nō est ens reale P. m. et N. assistit.

Obiicies 3. Species impressa assistit obiectū proxime inadaequate; ergo illa est differentia rationis. P. assistia. quia id est fons differentiae rationis, quod assistit idem obiectū proxime inadaequate cognoscibile. R. N. A. assistit. ad Prob. N. A. ideo enim oritur tanquam fons differentiae rationis, quod assistit obiectum inadaequate cognitū, hoc autem non fit formaliter per speciem impressam. Sed per visum gnitū, licet illud vi cuius haecitas Petri proxime est producibile, non est fons P. Item secundum plerosque Differentia realis Petri ita nec illud, vi cuius obiectū reddatur proxime inadaequate cognoscibile, est fons differentiae rationis.

Unde P. D. Assigendo Species impressa reddit obiectū proxime cognoscibile effitiuitate P. A. formaliter N. A. et P. Consequens species impressa est differentia rationis caalis, seu effitiuitatis P. assistit. formaliter N. assistit. P. Similiter probatur antecedens. Adeo fons oritur differentia rationis caalis et effitiuitatis P. formaliter N. differentia

Observa 1. differentia actualis extrinseca est fundamentum ad differentiam formalem extrinsecam, non autem ad differentiam formalem intrinsecam, unde non potest inferri, quod in ipso obiecto detur ens differentiae rationis, sive rationantis, sive rationatae, in eo enim non dari

distinctio, respectu cuius obiectum est fundamentum distinctionis rationis, non est autem fundamentum distinctionis huius, ut illa datur in ipso obiecto secundum se suum esse, sed ut datur in obiecto suo intentionaliter, siue in cognitione existente. Dico non esse argueres ex eo, quod obiectum dicatur distinctione rationis, distinctum rationis esse in obiecto, nam etiam obiectum denominatur cognitum a cognitione, et tamen cognitio non est in obiecto, sed in intellecto, hic etiam distinctio in intellecto existens denominat obiectum ratione distinctum.

Signa distinctionis rationantis, rationis, et rationis.

Quoad 2do. ut signa distinctionis rationis. Distinctionis rationantis signa sit ipsa repetitio, vel gressus, vel synonimia, quidem gressus, quo ut pluribus utuntur, licet unus tantum hic rationis vero rationato signa sunt ipsa gressuum diuersitas, et ideo tam nullum signum distinctionis realis reperiri potest, siue tandem illa diuersitas oriatur ex diuersa valentia, et multiplici virtualitate, siue ex diuersis diuersa habitudinibus vel respectibus.

Quoad 3tio. an detur distinctio formalis non mutua, id est, utrum aliquid possit distingui formaliter ab alio, a quo idem aliud formaliter non distinguitur.

Vide retro.

D. Multi hodie affirmant, quia dicunt includi distinguit quidem foalem
et includente, nec ea, et videtur probabilius dicere negari.

Quares 2. Utrum ego dicat admitti distinctio foalis inadaequata?

R. Posse distinctio foalem dividi in adequam, et in inadequatam.

Inadequata est, qa reperitur inter ea, quorum unum non includitur in alio ent. et extra. Inadequata est, qa reperitur inter ea, quorum unum includitur in alio, in quo aliquid etiam aliud includitur. — quid sit distinctio adeq. et inadeq.

Quares 4. utrum distinctio qe sit inter rem et modum ejus: R. posse reduci ad distinctionem foalem ex ista rei. R. affirmative de distinctione reperta inter rem et modum ejus extrinsecum, v. g. inter entitatem et existentiam. dantur enim modi duplices res et modus distinguit foaliter. modi duplices

res in ultimo deferentes, in hos et tales, quales, quorum quidem res ultimo deferantes, intrinseci, quia rem intrinsecam deferant, et infimas, rerum finitas, secundum p. quidam vero rem deferant solum extrinsecam, quidentalis, et separabiles, ideo dicuntur modi extrinseci, ut sessio respectu sedentis p. Sicut enim isti modi non dicuntur res in recto et entia, quia sed ipsis existere requirent in re sua natura. Ita modi intrinseci non dicuntur per se, et per se foalitates, quia petunt esse in re, quam modificant, atque ideo sed dicuntur distinctio realis inter modum extrinsecum et rem, sed tm quasi imperfecta ratione entis, deficientis a vera ratione rei; ita distinctio rei et modi ejus intrinseci erit ibi foalis, licet quasi imperfecta ratione entis deficientis a ratione foalitatis.

Quares quid intelligatur per symbolum S. veteris testamenti?

R. certe ante adventum Christi remineri solam

gfendisse, adeoqꝫ nullꝫ eam seorsꝫ à corpore fuisse in cœlꝫ receptꝫ, neccssario sequens, et probabg alias cœlo destinati, qui erant aꝫ SS. Veteris Testmtꝫ, assignet aliquod receptaculum, in quo quiescebant, donec cum Xtô ascendente, et ipse ad cœlestẽ gloriã deuenerent: et ascenderent, hoc receptaculum aarmꝫ intelligit Symbꝫ SS. Veteris Testmtꝫ, quod fuit in postibg terræ inferioribg.

Quæstio 8va.

De identitate et distinctiõe realj.

Artic. 1. Quis sit genuinus quidditativus identitatis realis?

Nota. quamvis intellectus notissimus sit, quid sit ens, quid differẽs, cum nemo sit, qui sibi ipsi non sit notus, qui non sciat, se ee distinctũ à lapide, aut ee distinctũ à sipso. Difficultas ẽ quid sit primũ illud prædicatũ, ratione cujus aliquid dicatur idem, quod prædicatũ ẽ ipsa identitas. Porro licet identitas ut ajunt Scholæ, sit unitas quædam entis, explicari tñ non possit, nisi aliquando id, quod se ipsa unũ ẽ per modum pluris, cum enim dicimus aliquid sibi ee idem, seu identificari, v. g. cum dicimus Petrus ẽ idem secum, sive identificatur cum hoc hoc Petro, ubi tanquam duo sunt, cum tñ unum et idem sit. eodem modo cum dicimus aal in hoc ee identificatur aali, aal et aali tanquam duo cognimus, cum tñ sit una indivisibilis entitas relis. Identitas ẽ duplex, pura scilicet et mixta; de mixta adnos non pertinet quam fides docet in mysterio SS. Trinitatis, sicuti hanc vocant Identitatem entitatis mixtã distinctionẽ personali, sũ de ea, ge

Quid sit identitas.

Quæ sint entia.

in creatis dato: Inde

Dico p. quartus foalis identitatis realis ñ bene assistuit in relatione ad se ipsam. P. relatio rationis qua eidem per cognitionem alicuius refertur ad se ipsum ñ datur remine cogitante; sed quarta entitas realis, identitatis realis datur remine cogitante, gō p. m. Clara ram relatio rationis alicuius ñ ē, quam cognitio, qua unus spiritus identificatur cum alio, qa cognitio ut ipsa remine cogitante ñ datur, m. P. Identitas realis ē predicatum subiecti, quod denominatur idem, intrinsecum et essentiale, gō p. A. potest Si enim adhuc ut duo foalia et essentialiter idem; sufficeret, modo ego cognoscam ea idem, tū etm duo essent foalia diuersa similia, modo cognoscam ea similia. hoc secundum remouetur; gō res id. inde sequitur, q̄ identitas dr̄ ē predicatum essentiale, et intrinsecum subiecti, quod dicitur idem, et non extrinsecum à cognitione aduenions. confirmatur. Relatio rationis supponit identitatē, gō ñ ē q̄a identitas; A. rob. relatio rationis supponit unum ea alium, gō supponit foalia, ut cuius unum ē alium, sed illa foa ē identitas realis, gō p. A. item P. dr̄ enim intellectus libere fundamentum, cur dicat duo per rationem nostram talia ea idem, gō p.

Nec dicas hanc ē identitatem tm fundamentalem, nam in diuina remine cogitante Pater filius et Spiritus sanctus sē ejusdem rōne, q̄ dr̄ identitas rōne foalis, ea ñ tm fundamentalis, gō. ñ tm Nego identitatem rationis, dr̄ ñ realem liberi per actum intellectus sui. petrus ē idem specie cum Paulo, sed hec identitas ē extrinseca, quia cognitio per quam abstrahit rōnem cognitionis à plurib, et illa plura denominant idem, et unum, ñ foa reperta in rebus, sed in solo intellectu nostro.

quidditatis realis.

Dico 3. Praeceptus identitatis relis n̄ ḡsistit in negatione distinctionis. P. Identitas ralis ē perfectio positiva, sed hoc perfectio positiva n̄ xtē explicat ut per negativē, gō. n̄ ḡ. Identitas ē proprietas entis, et negari n̄ pt unumtantum nomine Deum dari, seu identitatē entis in Deo ē perfectionē positivā, gō. m. prob. Sic male definit bonum, quod sit negatio mali, cuius ratio reperiot ē, quia negatus negationis potius explicat, quid res n̄ sit, quam quod sit, ḡsḡ prius ē ee hoc, quam n̄ ee aliud. Sed identitas ē ee hoc, et negatio distinctionis ē n̄ ee aliud gō p. m. S. q certus ille n̄ ee aliud, ē de subito n̄ supponente, seu de re nulla, sed ee tali, si supponeret ee hoc, gō quarto ille n̄ ee aliud, supponeret ee hoc, ḡsḡ supponit identitatem, cum ee hoc, negationem dicat rationem formalem, cur sit hoc, et non aliud.

Confirmatur, si identitas ḡsisteret in negatione distinctionis, ee distinctio etm posset dici ḡsistere in negatione identitatis, et sic consideretur Circulus vitiosus.

Dico 3. Identitas realis n̄ ḡsistit in affirmabilitate unius de altero in recto. P. prius ē ratione nostra aal hoc ē idem cum rali, quam ee affirmabile, seu posse affirmari de rali, gō cum quatus centrali rerum debeat ḡsistere in primis rebus, identitas n̄ ḡsistet in affirmabilitate. A. ḡ. Deus possum affirmare aal ē idem cum rationali, quia res ē idem cum ipso, et n̄ ides ē idem, quia possum de rali affirmare aal, gō p. A. P. Omnis predicatio non-omnicentrica, q̄ pt predicari, et ois predicabilitas id, pt quod

aliquid predicari q̃.

Dico 4. Realitas realis bene explicata per hoc quod hꝫ huma
municatio eorũ, q̃ idem deinvicẽ, vi cujus unum tm̃ gunicat
alteri, quantum hbi ipsi. P. identificari unũ alteri, fola ide
tas, ac unum quidditative realiꝫ seu totũ id, quod é alterũ, seu
unum ens cum altero, q̃ illud esse deitis nõ fola. Denti
tas, per quod quidditatiue fola unum ens fit, idem ens cum
altero. Sed hoc hbet per huma gunicatiõ, q̃p. m subsumpta
P. é enim inconcepibile, ut unũ fola et cantialiter ita se
gunicet alteri, sicut hbi ipsi adeo q̃ nihil sibi esse velit, quod
gunicet alteri, et tm illud alterũ é sit cum illo realiꝫ, fola,
unum ens, q̃. A. Probatꝫ. nihil magis idem cum aali, q̃d
quod aali, et adeo é aal secum, quia se quod ad oes perfectiones cõ
municat hbi, q̃ hoc perfectiõe, communicet aal aali, cũ sit tam
perfecte, quam hbi et vicissim aalitas aali, et potius bqualdo
in abstracto aalitas aalitati, é ingcptibile, ut nõ hꝫ cum illo
unum, et idem ens.

Dices 1. aalitas Petri, et Petrus et potius Petreitas se
idem realiꝫ, et tamen aalitas nõ tam perfecte se communicat
Petro, quam sibi ipsi, q̃ identitas realis nõ é summa gunica
tio ete, q̃. prima pars ante. é vera, 2. prob. de aali
tate. Possum affirmare quod hꝫ genus nõ idem de Petro, q̃ aalitas,
nõ tam perfecte se gunicat Petro, quam sibi ipsi. R. D. A.
aal Petri é genus inadeqte cognitum secundum formalitatem aali
tant. Cognitũ sub ratione Petreitatis N. A. et D. et 2. prob.
A. Petrus nõ é genus inadeqte cognitũ sub ratione aalis N.
B. Cognitũ sub ratione Petreitatis (ed N. assũpt. C. 2.
adperfectam gunicatiõe nõ requirit communicationem prodotũ,

secundo intentionalib⁹ quale ē genus, sed tm̄ primo intentionalib⁹.

Obicies 2°. Nostra destio destinit identitatē grā. dicta destio exprimit pluralitatē, gō exprimit distinctionē sed distinctio destinit identitatē, gō non destinitio destinit identitatē. Confirmatr. Summa communicatio ē equalitas sed equalitas fundat potius distinctionē quam identitatē quia nihil hī ē equale, gō p. R. N. A. ad P. P. A. exprimit pluralitatē realem N. A. rationis S. A. D. gliter ea exprimit distinctionē rationis S. realem m. N. gliter p. P. habentē, distinctio rationis opponit identitati reali N. S. m. habentē, et N. gliter. ad confirmatē, eadem distinctio summa communicatio ē equalitas Petra N. m., equalitas intentionali seu logica S. m. p. bta enim equalitas fundat distinctionem realem, gō bta oppta ē identitati reali.

Obicies 3°. Quartus centhi identitatis realis, ē dabilis remine cogitante, sed summa communicatio n̄ ē dabilis remine cogitante, gō p. m. P. Summa communicatio ē godam relatio sui ipsius ad se ipsum, sed relatio sui ad se ipsum n̄ potest dari remine cogitante, gō: R. S. m. N. m. aliud enim ē, quod n̄ sit dabile remine cogitante, et aliud quod n̄ possit explicari, nisi per actū remum, et duo, secundū ē verum, n̄ illud remum. Unde ad prob. m. N. m. aliud enim ē, quod sit relatio sui ad se ipsum, et aliud quod n̄ possit explicari, nisi per relationem ad se ipsum, qa relatio ē tpaliter secundum dici, idē, qa n̄ o. sed tm̄ per modum relationis predicari. quipte.

Articulus 4. Identitas nō ē definibilis. gō. 4. P. ad hoc ut
quis definiat identitatem, dbt prius scire, quid hī deffis,
nō prius dbt scire, quod deffīo abstiva dbeat grēci, et
ē idem cum definito, gō prius dbt scire quid hī idem, seu
identitas, gō identitas definibilis nō ē. R. N. A. ad P.
1. et 2. sequens, gō dbt prius scire quod deffīo obtiva &
sequentes scire, quod hī identitas sc. sortē, ide, quod nam
ēt primum prædictum, vi cujus ~~nomen~~ urbem ē idem cum altero. N.
debet scire imperfecta, quod hī identas, idē secundō quoptū
de rotundum, quod scilicet quilibet illōrū nō ce distat
ab se ipso. C.
Unde gflat fuisse et existisse à potte rei tale
spectaculum, aarum. R. id gflare Gen. 37. V. 35.
Me descendam ad filium meum in infernum, non
vi ire damnatorum, gō ad Limbū Pr.

Articulus 7.

Secuplex sit identitas. Cujus diversitas hic
non ordine ad diversas distinctiones explicata.

Nota 1. Circa diviſiōē identitatis observandō hic:
Principium dēnum ptū ex Arte, quod modis unum opposito-
rum dicitur, tot modis et aliud, adeoqp cum distinctio et
identas sit hinc oppōsta, quam multiplex ē distinctio tam
multiplex etiam erit identitas: hinc identitas dividit quid identas
in realem, et rationis. Identitas realis ē perfecta quid-relis.
catio, gō habens ēē dependens ab intellectu; Identitas quid identas
Pedis ē, gō ens ortum sortitus rebus aliis ognis distinctis rationis.
tribuit, hic Petrus ē idem specie cum Paulo, et idem

genere cum scire, q̃ identitas dicit extrinseca, quia
ltbz à cognitione rebus, q̃ dicit extrinsecã idem, ad
identitas rationis ẽ q̃nicatio sui cum alteo facta per in
tellectũ; huic identitati opponit distinctio rationis fund
eo quod n̄ hꝫ in rebus, sed fiet per rationem sive actum in
tellig̃, et ẽ ens in hoc, quod intellectꝰ per q̃ceptum, ali
quod cum altero identificatũ explicet, alterũ explicã
n̄ expressꝫ; talis distinctio ẽ, quando intellectus cognoscit
explicite aal, n̄ explicando raale, quod illi realiter ẽ
identificatum ẽ.

Nota 2. Distinctio hoc rationis iterũ dupler ẽ, alia rationis
ratiocinantis, alia rationis rationate. Secunda q̃ habet fundamẽ
in re licet hoc q̃mentũ aliquid ab actu intellectus, ratio
cujus dicitur distincta, q̃ in se realiter indistincta, talis distinctio
distinguit raal à raali in hoc, quia hoc aal et raale habet una
indivisibili entitas, nihilominꝰ datis fundamentis earum
sim capiendi, tanquam duo, semper ratione sensationis, q̃
rem capit realiter, et ratione ratiocinii, quod rem capit realiter
quod duo diversa rationes dicunt diversa quotata de re, qui in
rebꝫ alia distinctio ratiocinantis.

Distinctio rationis ratiocinantis ẽ, q̃ tota ẽ ab intellectu
sine ullo fundamento in re, ut eundem eundem modo
cognitum quodam modo dicitur à se ipso, quod fit
per q̃ctus synonimos, ut si dicam homo ẽ homo, in qua
propositione distinguit intellectus hoc̃ hominem et hoc̃ ho
minem, et talis propositio vocatꝰ identica. talis enim distinctio
fit, quando res per plura synonima explicatur, ut homo
homo ens.

propositio identica.

Nota 3tio Identitas realis deuidit in Phica Methphicam et Logicam. Phica ghstit in tanta gunctione duorū realiū, in quibus ab invicem ita ſt separabilia, sint quodlibet eorū à se, qđ inseparabilitas fundatr in eo quod utrum qp ſt entiale, constitutiū unius, ejusdemqp entis et suppositi. hanc identitatem nos Scotistae dicimus dari inter aal bois et aalū, dicimus enim ri distinctois Scotistica intelligendo ab intellectu vendē quod aal ſt aale ꝛ hoc uo tm ē identificata identitate Phica, eo quod inseparabilia ſt tanquam ghstitua Methphica ejusdem entis per bois. huic identitati opponit distinctio, qa dicit simplicit realis huic additis, ꝺ etm iuxta nos Scotistas realis major, et explicatr per recessum ab identitate Phica, ꝺ etm per negationē unitatis recusario causantis inseparabilitatē.

identas Phica,

Methica,

Logica realis,

Phica identat opponit, realis major distinct.

Phica identitas distinct Scotistica.

Nota 4. Identitas Methphica realis ghstit in tanta gunctione duorū realitatū obtiuā ad invicem, ut hoc n tm fundet inseparabilitatem unius ab altera, sed etm uiat gunicatiue ad perfectionē unius cum altera tam perfecte, quam perfecte una quaqp sibi gunicat. hoc identitas ghstit inter hoem et aal aale. huic identitati opponit distinctio realis ex nā Scotistica.

Methica opponit Scotistica.

Methica realis identitas distinguit virtualē.

Nota 5. Identitas nāis seu Logica realis ghstit inter idem Methica imperfectissima gunicationem duarū realitatū, qa sibi invicem n tm tam perfecte gunicant, ut fundent inseparabilitatē, et mutuo gunicant sē perfectiones, sicut qplibet sibi ipsi, sed insuper sibi gunicent qa propria, ita ut vi hūc hujus unitatis, et gunicationis nulla rationes qpria de sibi subito verificari possint: huic identitati opponit distinctio virtualis intrinseca.

Logica, virtualis ꝺ nāonata ꝺ fundabilis opponit,

distinctio nā - lis.

identitas adaqta inadaqta.

Nota 6. alia ē identitas adaqta, alia inadaqta, prima qđ duo ita se sibi quoad omnia, ut nihil in uno sit, quod nō sit vicissim in alio, vtē dal et rāōnāle in hōe. 2a. est, qđ aliquid ē in uno, quod non reperit in altero, licēt in hoc reperiant, qa ē in altero, sic totū qđ ē in altero est solum identitate adaqtam cum una tm̄ parte sua.

Probes Veterum Lyncg P. fuerit idem quodām Abrahe. P. Affirm. sic enim Lazarus dicitur fuisse in sinu Abrahe Luc. 16. v. 23.

Articulus 3.

An detur aliqua Identitas gtingentia

Pro Identitas gtingentis creatis repugnat P. 1. quia de hac identitate verificarentur gradatoria gō. A. P. eandem rem manere et nō manere ēt et gdoria, sed in hac sententia idem maneret et nō maneret, gō. m. P. in primo vnito Actus. nō maneret denominatio explicata, sed ētm maneret, gō idem maneret et nō maneret, m. P. juxta ēm etm pereante denominatione nihil intrinsecum perit, sed hoc ipso nō ēt perire ipsa denominatio, requit enim perire denominatio aliqua, qđo oā manent, qa dant locum denominationem, impossibile enim ē ut oēs intrinseca affirmativa alicujus denominationis remanentibus et solū aliquo extrinseco affirmativo pereunte, pereat ipsa denominatio: hoc autem fieret in hac sententia: gō. p.

Pradtās Identitas gtingentis.

P. 2. Implicat idem ee et nō ee, sed hoc sequeretur ex hac sententia: gō. m. P. in hac sententia pradtam gtingentiam

identificaretr habito, cuj n fuisset prius identificatu: ex hoc autem sequit idem a, et non ee, quia antequa identificaretr prodtu habito, prd habitu dicit entitate, secunda hanc sententia, etm n entitisset, quia repugnat aliqd existere sine sua essentia et ~~subsistentia~~ subsistantia: Sed adveniens prodtu e de essentia et subsistantia ipsius habiti, cum sequatr eidem identificari; cum autem sine hoc prodto no illo prior entitisset, fuisset sine subsistantia sua et essentia, go.

R. Anin. Argumenta nostra solem pugnare contra prodta quod ee absolutum, et entitatem, n autem contra ea, quoad ee, et denominem respectivam, quia secunda hoc ee respicient aliud extrinsecum, quo praecise deficiente n pt haberi illa denominatio, qa haberetr illo extrinseco presente adcoaptatum tm denominabit ab extrinseco, go respectu hujus denominis habitu identitas denigentia; qestia probatr, quia in hac denomine foa attributa subitu, per verbu subsistentiu cum involvit identitatem cum habito. go.

Contra 1, Quia per hoc oa n faltaret gloria superius addita, quia facit offenditr illud proximum ante actum prodtu et denominem ee idem cum habito, et n a idem; quia go si penel identificata alicui, et eo modo go si identificata, semper debut ee identificata, alias enim esset aliqd de substantia alterius, et non esset; Sed prodtum quoad denominem respectivam, dicit aliquando fuisse identificatu subitu, go quoad eandem denominem semper debt ee, et fuisse identificatu; Sed licenter etm n fuisse identificatu, go fuisset et non fuisset identificatu.

t seu relativa

ois affirmatio
ri adjectiva
r substantialis.

confirmatr nostra doctrina; nam ois affirmatio prædi de subito, seu ois prædicatio ē adjectiva, v substantialis. Si ē adjectiva, tc infert prædicatum, quod nō ē de substantia subjecti; sed quod adjecitr substantiæ in statu perfecto, seu suo ēē constituto; hoc autem prædicatum cum sit accidens respectu subiti, tanquam sit ēē de ejusdem substantiā; altera affirmatio prædi de subito seu prædicatio dicitr substantialis, quando ita prædicatr unum de altero, ut sit ejusdem substantiæ cum hoc, seu entitis ēntiæ. Hanc diversitatē prædicationū gbinent ipsa verba, quorū aliqua vocantr adjectiva ut Lego audio; qa in ptione nō involvent identitatem int subitum ptionis, et foam prædicati; sed inter solum subitum ptionis; et subitū prædi; foā enim solum ē exercitiū subiti, adeōqe nō sit ēē ejusdem substantiæ cum illo, ut cum dico. hoc currit foā prædi ē cursus, qui nō ē ejusdem substantiæ cum subito hoc, sed illius exercitium. Verbum Sum vocatr substantivū, ex eo, quod ex nāa sua ita gignat prædicatū cum subito, ut unum sit de substantia alterius cum sit solam foam, v genericū Methaphysicam quoad quā sibi identificat, affirmat de subito, ut Petrus ē homo hoc ejdem cum foam humanitatis identificat, et hoc nō ē solum exercitiū.

exercitia nunquam sit de essentia alicujus rei.

Hoc Verbū Sum sic gendō licet per accidens more reliquorū adjectivorū, quorum vicem dum supplet, affirmat aliquid de altero, ut cum dicitr: Petrus ē ~~sum~~ scribens, scribens enim ē solum exercitiū subiti Petrus, et foā generici accidentalis, seu prædi scribens; nec mutat verbum Sum

quadrem, hoc enim propositio Petrus é scribens: equivalet illi, Petrus scribit. Ex his apparet responsio ad probtiõ. Negandum enim é Aristot. qd verbũ sum adiectivũ sumptũ, nullã dicit identitatem inter subitũ propositionis, et foam prodi.

Nota 2. Verbũ Sum, tẽ sumitur adiective, quando ligicat actum, qui fit de subiecto per accidens: quando autem ligicat actum, de substãtia subiecti accipit substantive: ꝑ qđ per accidens etiã verbũ sum adjective accipi: Sicut verba adjectiva aliquando, licet impropriè, substantivè accipi possunt, quando videlicet talem foam affirmant, qđ é de ẽntia subiti: ut dicam, Deus htt humanitatem. Sum qdo sumitur adjective, subsantive.

Nota 4. Identitatẽ sumi posse dupliciter, semel formaliter obtivè: formaliter accepta supponit pro iudicio, quod aliquid de subito enuntiat, et hoc iudicium advenit subito, nec é idem cum illo, nisi ect actus reflexivus, ipsa se ipsũ enuntians se ipsum, ũ aliqđ de se ipso; tẽ autem n̄ adveniret aliquid de ẽtingenter subito, quia tẽ iudicium ect ẽntis ipsi actui. Identitas formaliter quando de subito quid enuntiatur.

Obtivè autem sumpta denomtio é illa rõ universalis, seu fieri dicendi independenter à nostro iudicio, et quæ tẽ nostro existens in subito, é qđ obitum verificativum iudicii enuntiantis aliquid de subito verè, propter qđ rationem eandem verificatiu iudicii formale. Denomtio qđ obtiva é foa enuntiandi de subito cum tali licentia, qualis per verbũ affirmativũ é negativ: Obtivè.

go hi se hbentia ñ semp̃ p̃ identitate, sed p̃ rem oiem, ꝰ etm p̃ meram reppertu et pronomiꝫ ad denomtiuꝫ foalem, non gstituit; autem p̃ hanc ꝰ cum ides letr legit, quia hoc aliquis de ꝓio enunciatiue hbt hoc denomtiꝫ p̃ veritatẽ obtinꝫ.

Dicies j. Ois ꝓptis affirmativa dicit identitatẽ predicati cum subito p̃ ——— gõ ꝓptis gtingẽs vera, requirit identitatẽ gtingentiã. S. P. A. Ois ꝓptis affirmativa dicit identitatẽ predi adequ hmpti cum subito N. A. adequ ꝰ inadequ hmpti p̃ hbito, seu recto Predti trans. A. et N. ẽ ẽ. In recto stat gtinct ꝓ subito in obliquis foam: hanc autẽ te fert affirmat p̃ identitatẽ de hbito, qdo ẽ posito hbitu in quarto ꝓ Predto illa foa ẽ identificata:

Dicies 2. hoc ꝓptis paries ẽ albus, ẽ identica, gõ hbt identitatẽ solũ gtingentem. A. P. Illa ꝓptis equivalet huic: paries ẽ habens albedinem; sed hoc ẽ identica, quia idem subitꝫ etm ex parte Predti effertur, sicut hoc ẽ identica: hõ ẽ hõ.

Ghoria 1.ma prob. quia ꝓ illa ꝓptis, paries ẽ albus ẽ identica te etm cum negtione identatis in negtiva enit vera, sed hoc ꝓpter hbtm identatem gtingentiv, quia idem subitꝫ enit ste cum identitate predti, qcod ẽ in negtiõe ejusdem, gõ. A. P. A. hoc ꝓptio paries ẽ albus, seu habens albedinẽ, ẽ identica doctrinalis seu artificialis P. A. ẽ identica simpliciter talis N. A. et ghoria. ꝓptio identica doctrinali qua foalis, et explicite exprits idem hbitum ex parte

albedinem foa obliqua

ꝓptio identica

Prodi, ut paries ẽ paries, Doctrinali autem ẽ, qdo gide Partim lis.
hbtꝰ reperitꝰ. Dd n expresse verum, cum artifi-
ficies 3. pt aliqd Prodtꝰ qualid ametꝰ hypostata poten-
tia extrinseca alicujus ~~rei~~ identificati alicuj subito quo-
ad denomtiõẽ, et qua ad eandem denomtiõẽ hjusmodi ẽ tab
eodem ex absentia alicujus extrinseci, manentibꝰ obꝫ in-
trinsecis quoad entitatẽ, ex hoc arcto legis, quod tali
rerum cum ejusmodi subito, quoad denomtiõem hbt hm
identitatẽ qtingentia, qõ hoc pt dari. A. P. j. Insequd
res acta in se hbt existati, hbentꝰ oẽa actualis existentiã
intrinseca qfitativa quo ad entitatẽ, cum n diffquanta
ab existentia possibili: et n hbt denomtio actu existentis,
defectus solius productionis, qẽ extrinseca, qua posita
statim eta resultat denomtio. 2. possibilis et ñatis
indivisibili horaria qua posita certum ẽ, primo instanti
hore hbeni oẽa intrinseca qfitativa, quoad entitatẽ desan-
tis in secundo instanti, et tñ primo instanti hore n dato
denomtio decantis in secundo instanti defectus hlius tempo-
extrinseci. 3. Ignis hi oa intrinseca qfitativa ad per-
fecte qbarese sfaram, et tñ n hbt denomẽ proximi qbarere
sfaram, nisi illi approximetꝰ, qo tñ approximatis ẽ tm
extrinseca. 4. Deus hbt oa qfitativa extrinseca quoad
entitatẽ actu qexistentis cujuscqꝫ creaturæ, et tñ n hbt
denomtiõem acta coexistentis hutechristi ex defectu
existentiæ ejusdem, qẽ extrinseca inexistentiæ, pr quam
Deus qexistit cum cuscqꝫ creatura.

R. N. m. ad. P. N. assumptu. falsa enim ē, qđ habeat
ea intrinseca constitutiva realis actualis existentiæ
antequam realis res actu existant. adeoq; P. qđ
realis actus existentia, ꝟ vel hꝫ dicta, ꝟ vel identifi-
cata existentia possibili in statu possibilitati, qđ est
nihil ē, resp. pt. ē identificatā, resp. dictū positiue
sive in esse reali. Ad 2. R. talem duratiõē indivi-
sibilem implicare, h tñ foret possibilis, ideo n habz effectū
formalem, quia deest aliquod intrinsecum p denominatiõ ad
durantē in secundo instanti, et n tñ aliquod extrinsecum.
Ad mīdentes enim illā ut plurimū requirunt ex parte
subiti capacis præsentiæ secundi instantis, magnitudinē qđ
n habz primo instanti. Ad. 3. R. qđ gradualis
constitutiua ejusd intrinseca n in ē potentiæ, et in actu
primo remoto, sed in ē proximo potentiæ et in actu
primo proximo: scitū enim qđ entitatē et virtutē
cadē dicit cā, per qđ formalē habz potentia ad agendum
proximo expedita. Ad. 4. Pro. Deum genuisse
creaturā ē Sēo denominatiõē formi extrinseca, ideo n
habz extrinsece per solam entitatē ꝟ, sed etiā per en-
titatē creaturæ, qđ antequam habeat existentia
quoad entitatē hujus denominatiõis, Deus genuit cujus-
cumq; creaturā, ex quo sequitz, quod ea, qđ realiter seruantes
tum quoad denoīē, quām quoad entitatē, Pfiguntur
Deores: in quo studiate hymnos Patrum inferq;

Coexistia Dei creaturis ē denotatiõis Semi-intrinseca, et Semi-creaturæ, solum ē, haberi ea intrinseca constitutiua etiam

in hoc, quod fuerint in inferioribus partibus terræ. et hic Petrus dicit descendisse ad infernos, hoc est ad symbolum Satan.

Articulus 4.

Cum dicts Distinctio ex ratione rei. Vulgo Scotistica?

Sex relis m.

Nota primo. Ponuntur ab nonnullis Scotistis entia positiva genera, quæ à parte rei, independenter ab intellectu existunt, significare. 1. generis est entia relia majora, quia ab invicem separari possunt, & unum à productione alterius: quod dicitur patri respectu SS. Trinitatis: / talia entia majora sunt Petrus, Paulus &c. quæ etsi nonnulli ens per se dicunt, quæ distinguunt à realitatibus. secundi generis entia sunt, quæ licet in se, et per se, non possint hinc alias existere, habent tamen hoc, quod alicui enti alteri de novo adveniant, quod etiam per se sine alio existere. talia entia sunt modi, seu denominationes rerum individuarum ad se invicem, ad se patrias in hoc loco, & tempore, quam illo, et hoc entium à se quam deserant, distinctio vocatur relis modalis, et hic multi simplicius realem dicunt. 3tii generis entia sunt, quæ neque per se, et se solis existere possunt, neque etiam ulli enti per se, et se solo existenti de novo possunt advenire; sed sunt hujus rationis, et rei illa res, in qua reperiuntur possit esse sine his, nec illa possint esse sine illa. Sic realitas et realitas in hoc implicat, ut existat per se, et in se sine hoc, etiam implicat, ut hoc sine his existat. Similiter discurrendum de aliis gradibus Metaphysicis. Quinto

ho foalitales gradus Metha physici, gradus quidem, qui
subflebilitas unus latius potest, adeoq; e altior alius.

Nota 2. Scotistæ signa distinctionis foalis ex nâ rei
Signa distinctionis Scotistica. convenit sequentia. 1. quoties una foalitas denega
de hoc definitiv, quam alia: hi ealitas definitv ex
principijs sentiendi, et realitas principijs discurrendi.
2. quoties una pt aliqd demonstrat, quod n demon-
strats de alia, hi de ente et habitia: ens latius patet
quam habitia. 3. quando una foalitas de altera hr
replic. limitv ra foalis, do mitv ut foalis, gnita, quam conventiõ n hbt lle, a. reduplicatione negari pt, quod patet de rabili et risibili.
4. Do foalitates ejusdem rei, hr ad idem suppositv per-
tinentes constitutive, ex hoc capite inseparables sit, et
una alterius productiva n e; sequitur autem ante
operatem intellig prodta g tradonia: hi quia realitates
reale n sentitv sensatis ante et n sensatis sit prodta g tra-
dal et reale distguntv ex nâ rei.

Quoritv: utrum hoc distinctio repugnet increatis, et ab-
Tatis aliquod ens, v suppositv habens plures foalitates
inter se identate ipsa fundante inseparabilitatem ad
quam P.

Dico: detracta à parte rei aliqua distinctio foalis, qa rep
dt simplicitv realis, rep etm saomi qa vulgo vocatv
distinctio realis minor seu Scotistica. Probtv identas
ex genere huc n facit ex pradtis identificatis unum
in oi linea, sed hoc pro distinctio ex nâ rei foalis Scotis-
tica nullam dicit repugnantiam autem hi ee in creatis

p. patet. m. prob. ℞ identitas ex genere huius ℞ fouit
in predictis identificatis unam in 01 linea, fieri ℣ ut predicta
reliqua identificentia identitate faciente ex ipsis unam rem
in una linea, ita ut eadem predicta hint res plures, adeoq;
distincta in alia linea) Sed hoc ipso distinctio fodalis ex una
ri nullam dicit repugnantiam ergo fieri ℣ ut. m. P.
fieri ℣, ut aliqua predicta identificentia identitate
faciente eandem rem unam, in una linea, ita tñ, ut ſt
res plures, adeoq; distincta in alia linea, ſqtis fieri poſſe
ut identificentia identitate faciente, quod unum hit abſo-
lute affirmable de alio in recto) ejdemq; ſe queunt
quoad focalem effectum exactis inſeparabilitatis; quin
ita hint affirmabilia invicem, et ſe mutuo queunt,
ut de ej verificari poſſit, quoad aal v.g. ideo hit aal,
quia ℮ raõe, aut raõe ideo hit raõe, quia ℮ aal, ſed
talis identitas ℮ distinctio fodalis ex nãa rei, gõ. m. patet
ex gesta hujus distinctionis. m. P. fieri ℣ ut predicta
predicta identificentia, identitate faciente, ut hint unum
in una linea, et ℵ hint unum ſui plura, adeoq; distincta in
alia linea, gõ ſimiliter fieri ℣ ut identificentia iden-
titate faciente, ut unum hit affirmable de altero; et
ℵ faciente ut ℣ eam rationem, ideo hit aal quia ℮ raõe, et
aliter; ejusmodi patet.

Probts. 2. Rationem deducendo ex ordine ſervato inter
gradus Methaphoros v.g. inter qa ℮ raõe ex nãa rei; inter
ea ℮ distinctio ex nãa rei. Sed inter gradus Methaphoros ſuperiore

ꝺ inferiorꝺ ẽ ordo ex nãa rei; gꝺ etm ꝺmilis ꝺfinitio
m. P. ex Scoto, quia ordo requirit ꝺfinitionem inter extre
ma; nihil enim ꝺfinitur ꝺ ordinatum et quali ẽ ordo, tali
ẽ ꝺfinitus; si ordo ẽ rationis ꝺfinitio quoq rationis erit;
si ordo ẽ à parte rei, pariter et ꝺfinitus; m. P. quia es
tialiꝺ subordinatis gradus superiꝰ et inferiꝰ in re
deliberativi ẽ ꝺliberativi et ꝺliberabilis, et inꝺ illoꝝ ẽ priorum reꝺu
rifitia, secundum ordinem, sic etm secundum subsistendi; ꝺfini
liberabilis ẽ nem ab inferiori ꝺ superiꝰ ꝺfinitia tenet affirmative;
genus. vg. si homo ẽs, aal ẽ, sed nõ egtra. R. quidam Antoni
Nydo m. cum sua probatione, quia subordinatio in esse
prodicentali inꝺ graduꝫ inferiorꝺ ꝺ superiorꝺ nõ ẽ, nisi
per rationem, nam à parte rei, Petrus vg. ẽ una simplex
entitas in qua plures gerunt gradus superiores, vt infe
riores, secundum quod evenit essentialiꝺ cum pluribꝰ.
Contra ẽ, quia in hac solutione si bene pervendatur, gmittit
petitio principii; quia in ea fine alia positive affirmat
quod ꝺfinitum entitate Petri ẽ omnino sim
plicem à parte rei, sine graduꝫ ꝺfinitione ex nãa rei;
tum quia ~~animal~~ in entitate Petri includit, gradus
humanitatis, corporis, animalis, hois, ꝰ si gradus ita se
habent, ut priores semper possint sine posterioribꝰ, non
egtra; et hoc quidem ex nãa rei, et absqꝫ ulla intel
lectione, nam pꝰ ẽ humanitas sine animalitate, et hac sine
corporeitate, et rursꝰ hoc sine Petreitate, nõ egtra; gꝺ ex

ra ind illos ē essentialis subordinatio, et prioritas
secundum subsistendi ḡgtica.
Ad. alij. utrisq; praefatū ordinē prioribꝫ et posterioribꝫ
gradibꝫ conuenire ex nāa, et non mere ab extrinse-
co, hinc tñ dedici nō posse distinctiōd ex nāa rei actūs,
sed tm fundmtlem, quia nec ille ordo omnino ē actūs à
parte rei, sed fundmtlis, quatenus fundmtū hꝫ in re
ratione cuius dicit intellectꝫ hunc gradū, qui ē principiū
generandi cum alīs pluribꝫ ut potentialem, illū vero
qui ē principiū differendi, ut actūm et determinandū gerere.
Sed ḡ tra, Nam stante tali fundmto et exigentia à parte
rei, ut realitas gerijatur per modū gradus potentialis, et
realitas per modū actūs, et determinantis, Petam an intellectꝫ
possit talem invertere ordinem, nec ne? Si primū, gō
talis ordo nō ē cum fundmto in re, quia per fundmtū in
re intellectꝫ motivū necessitans intellectum ad sic vel sic
gerijendum, et nō alio modo; si secundum, gō illi gerentes
opponunt realitates à parte rei, realib distinctas, et si
mul se ordinabiles, quia ordo requirit distinctionem inter
extrema, invicem ordinata, nihil enim ad se ipm ordinatur,
et qualis ē ordo, talis distinctio, cum igitur ordo sit ex
rei ipsius exigentia positivus non mutabilis ab in-
tellectu, distinctio quoq; erit ex nāa rei actūs, et nō
fundmtalis tm.
Dubitat D. Quia realitas v. g. in hoc et realitas

quid sit fundamentum in re

distinguunt ante cē operationē intellectus: sed ꝑ
distinguunt distinctē simplicid realē, gō distinctione foali.
S. m. Posita gloria nō possunt eidem omnino ve-
getere, quia nullam habent in se distinctionē, sed posita glo-
ria getant realitati et realitati hois indepē-
denter ab operatione intellectꝰ, gō aliquando distinguunt
ante operationē intellectꝰ. m. g. stat ex illo principio:
quia idem nō ꝑt cē, et nō cē: cuius rō ē, quia cē et
nō cē sūt contradictoria, gō. m. S. realitas ē principium
actuum positivorum et negativorum, et nō ꝑt cē in aliquo,
in quo nō possit cē realitas, et prōdicari de plurib⁹
differentib⁹: sed nihil ex his ꝑt prōdicari de
realitate, gō. Assumpto cāl in hōe fundat realem
similitudinē cum Equo, realis fundat realem dissimi-
litudinem cum eodem Equo. Sed idem respectu ejusdem, et
in eadem Lancia, nō ꝑt fundare realem similitudinē, et
dissimilitudinē, gō.

R. Negando. non repugnare in eadem Phisica entitate et
indivisibili fundari similitudinem et dissimilitudi-
nem ultimatas; sed omnimodam similitudinem cum omnimoda dissi-
militudine, hic enim cē simile, excludit cē dissimile ab eodem
subito, sed aliqualis similitudo stat, cum dissimilitudine aliqua
quod exemplo declarat, quia nō opponit calor nō humi-
cum frigiditate nō humo, gromeris enim calor et quan-
et frigus et quatnor in eodem subito, nō tū calor humi-

cum aliquo frigoris gradu, sic igitur hoc secundum eandem
entitatem et indivisibilitatem dicitur simili et dissimili equo,
quia non est bene simili equo, sed tm aliquatenus, seu in-
adequate simili, cum quo gradum sit etm aliqua seu in-
adequata dissimilitudo
Sed gratia rei arguendum, Etm aliqualis seu inadequata
similitudo, et dissimilitudo in eodem subito requirant distinctos
ex ratione rei rationes fundandi, go solutio non satisfacit.
Probatio assumptum, tum quia rones superius allata
ita gradunt de partiali sicut de totali similitudine, aut
dissimilitudine, tum quia aqua tepida dicitur aliqualiter
similis, et aliqualiter dissimilis aqui in sumo frigida,
non tm secundum eiusdem gradus, secundum alios et
alios, nam dicitur similis secundum gradus frigoris et
dissimilis secundum gradus caloris, quos abi cum illis
permixtos.
Obiicies 1. Ce ens ex hac non est ens in se, et hic reale, non
est in apprehensione, et hic rationis, go etm distinctio go sequitur
quam entis non est implicium realis, non rationis, ysqsper in utrumq
medium non datur. R. N. A. Ce ens non est rationis non reale, id go major
non ming f. A. reale majus N. C. N. P. ysqsper, etm distinctio erit
non rationis, non realis eaqs non major non minor f. ysqsper, tm realis
major N. ysqsp. cum omnino sequatur Distinctio realis entis,
non obstantibus ce impossibile ce reale minus, nec obstantibus
impossibili distinctio realis m.

Instabis 1. qualitas nostra opponit nemine cogitante nihilo, gō ens entia rigorosa, et res simpliciō, gō nō ens dici entia minora. R. N. ggd, a choc enim vt aliqid nihilo opponat satis ē, si sit aliqd positiuū, quod omnino dicat nostra qualitates, nec requiritis, vt sit ens rigorosē, sed res, et ens realē magis.

Instabis 2. nō minus qualitas opponit nihilo, quam ens Sed Petrus ens opponit cum nihilo ē ens reale, gō etiam qualitas. R. P. M. nō minus et eodem modo N. m. nō minus et breuiori modo transeat n, P. m. Petrus quia praecise opponit nihilo ē ens rigorosē talis N. n. quia opponit nihilo tantum ens quod per se potest hinc vbo alio tanquam quoste entitas m. et N. ggd. Dici transeat m nam dici potest quod Petrus magis opponat nihilo quam qualitas, cum id videatur negare oppositi nihilo, quod magis accedit ad ilo, magis autem accedit Petrus, qui dicit plures perfectiones, quam sola qualitas, gō.

Obijcies quaecunque de altero unum nemine cogitante ē negabile inō ilā intercedit vera et realis distinctio, Sed omnes qualitas adest negabile de quali, gō p. hoc nō ab nidit, gō. P. m. Si ilā inō qua negabilitas intercedit habet de habito per se stentia realē m, C. m. secus N. n sic distincta m. Item Superius dictū ē distinctionē sequi, odie, quare si entia qē intercedit negabilitas, sit entia tm minora, distinctio m, sed simpliciō hinc addito realis inter ilā ee ā potest.

Instabis. Distingui simpliciō et absolutē realiter nihil aliud sit addere supra hoc, quod ē dicta distinctio, ante oem operationē intellectus, sic quod unum de altero nemine cogitante sit positiuē negabile

go ꝑ aliqua ſt de ꝑ inviceꝫ ante aperatiue intellectus rega-
lia ſt rigoroſe ſimpliciꝫ diſtincta. R. X-ti. rain dictum ē
rigoroſam talē diſtinctiuē realē requiri, et interceat inꝫ
entia magora, ſee inter ꝓſeparabilia, glis ē v.g. inꝫ Petrꝫ et
Paulum.

Obſjcies 2tio ſi daret diſtinctio aliqua realis v.g. inꝫ
aalē et aalē, illa eēt abſolute aalis m, quod ſimplicat, gō
et id ex quo ſequitur m Prob. hoc diſtinctio eēt inꝫ entia ſim-
pliciꝫ realia, gō eēt diſtinctio abſolute ſimpliciꝫ, et rigoroſe
realis; Arder. S. aut ſpiamus in gottienlari Loem, qui
ſtituit ges aalitate, et aalitate. rain ſi ponit argumentꝫ
dis hoc ſit realiꝫ ꝑ ſe exiſtere, ſed aalitas eſt realiꝫ hoc,
gō ſit ꝑ ſe exiſtere, idem diꝫ aalitate. ſed quod ſit extra exiſtere
ꝑ ſe, et in ſe eſt ens rigoroſe et ſimpliciꝫ realē, gō aalitas
ē ens ſimpliciꝫ realē, et ſimiliꝫ aalitas, gō etm diſtinctio
inꝫ hac, tanquam entia realia rigoroſe exiſtens erit diſtinctio
rigoroſa, et ſimpliciꝫ realis. C. X-ti. ad Prob. X-ti,
ad ejus prob. C. m, P. m aalitas ē realiꝫ hoc ſe ſola et
adequate X. m, ē hoc ens alia ſoalitate, ſcilicet aalitate
a qua diſtincta ē ex nāa rei C. m. P. ſyquens, gō ſit ꝑ ſe ſola exiſtere
ꝑ ſe X. ſyſtia, cum alia ſoalitate, et gorte, actuāliter ſcilicet
ſumptis ſimul, hoc n diſtingtr C. ſyſtd. P. etm m. ſubſyta.
quod ſit ꝑ ſe, et in ſe exiſtere raone ſui, et ſe ſolo eſt ens
rigoroſe reale C. m. ſubſyta, quod ſit ꝑ ſe, et in ſe raone
ſpecifis ſimul ſumptæ, quod tō ilius eſſitatiuē methaphyſicē
n ē, et raone ſui, et ꝑ ſe ens rigoroſe reale X. m ſubſyta
et utrumq; ſyſtd. Ratio diſtinctionis ē, quia licet aalitas Rō

Inf hoc inadequate sumptus, n̄ tm̄ e hoc adaequate sumptu
Inf tabis 3. ho qualitates seorsim sumpte sc. ens, Sed de
gepta entis e posse existere per se, et in se, gō. R. D. n̄
sc. tm̄ eus reale majus N. reale minus C. D. n̄. de ratione
entis majoris posse existere per se, et in se tanquam sui C. n̄.
De ratione entis minoris N. m̄, et ggsq.
Inf tabis 4. ex hac doctrina sequeretur quod nec accidens
sc. ens reale majus, quia hoc postulat existere n̄ possunt
R. N. Mathō, nam accidentia sc. n̄ per n̄aliū possunt per se ex-
istere, nec sc. pars Metaphysica hoc tis, sed advenerunt enti
reali in sua entia nam per facto, g̃ tsarium autem habet
in qualitatibus.
Inf tabis 5. Inseparabilitas n̄ obstat quo minus dr aliquis
ens sit majus, gō. A. P. quia actus fidei n̄ sc. à se invicem
separables, nec creatura e separabilis in sua existentia ab
existentia Dei, et tm̄ hoc ostentia majora, gō. R. Pot.
inseparabilitas orta ex ipsa entitate Divina quam habet una
hypostasis cum alia parte, n̄ obstat N. A. inseparabi-
bilitas orta ex alio capite fundans tm̄ simultaneam exis-
stentiam n̄ obstat, Cartes. ergsq. gō in proprie asserendo
inseparabilia tm̄ inseparabilitate fundante coexistentiam
n̄ autem existentiā constitutivā ejusdem hypostasis.
Inf tabis 4. In S. Trinitate tres personae sunt omnino enti-
tative inseparables, et tm̄ sc. entia vere realia, gō inse-
parabilitas entitativa n̄ facit, ut aliquid sit ens reale N.
R. C. A. P. ostis, gō inseparabilitas n̄ facit ut aliquid sit
reale nimo, sc. adhuc oppositio relativa producentis et pro-
ducti, N. ggsq. Sc. tm̄ adhuc 6. ggsq. sed distinctio

quia nec in eo notando dictum ē, ad hoc, nec aliquid hīt quid requiratur
eo reale m̄, alterutrum requirit, q̄ nec hīt separable ab et hīt aliquid
hō alio, q̄ hīt inseparabile — ab altero, unum ex Ens rle m̄.
inseparabilibꝫ hīt producens, alterum productum, quod
notando pp̄ Trinitatem dictum ē, in qua fides docet Patrem
ā filium, quem Pater generat, et filiis cum Patre spirat
spiritū Sanctum quia relatio producentis et producti in
creatis cum inseparabilitate dari ꝑ potest, ideo non in
creatis tm̄ loquentes pro hac distinctionis realis majoris
in expositionibꝫ nostris solam separabilitatem realem
asserimus.

Instabis 4ō. Secta Scotū etm̄ hō spiritus Sanctus ꝑ procederet
ā filio, tñ distingueret sēlb ab illo, gō nec separabilitas re-
quirit ad distinctionē realem majorem, nec etiam inseparabilitate
requirit, ut unum hīt producens, alterum productum. R. C.
m̄. N. ḡ. quia licet in illo casu Spiritus Sanctus ē principiatum,
nec filius, principium ex natā rei sua, posset ee in alio casu,
imō deberet, nimirū illo, qui de facto ē, in quo unum ē principiū,
alterum principiatum, nec requirit ad distinctionē realē majorē, ut
hīt actu principium, seu producens, sed ut possit ee. . . . 3

Objicies 4. Illa identitas quam removet, et cui opponit
distinctio ex natā rei, h̄ poneret ā parte rei, ita ut realitas gau-
deret ee principium sentiendi reali, est absolute reali m̄, gō
etm̄ distinctio illi apposita, ac simpliciter realis. R. N. ā. nō,
regardi ē, quia facit distinctio, ita et identitas sequitur nam
rerum, inter quas ē, gō posit inter realitates ꝑ pt dari mi-
nor distinctio minor, ita nec identitas ex hypothesi, quod

int has formalitates, licet distincta, non extra identitas.
Unde colligere loge aliâ est identitas si singeretur
Petrus et Paulus per impossibile esset ad entificati; quia
si formalitates de quâ distincta fingerentur identificari; im-
ulterius ngoroße loquendo; nulla datur identitas major inter
quamvis n regent Scotisso, cum identate ee mixtorum;
altera horum; quod una magis excludat distinctionem, quàm
altera; sic m seu perfectior e identitas. ga etm distinctio
virtualem excludit; ga e identitas sages; quam identi-
Metaphysica;

Objides 4. De formalitatibus ex nâ distinctis v.g. de realitate
et realitate verificantis realia gravitoria, sed inter quæ
verificantis p: sunt entia realia majora ngorgß; gô.
R. P. m. de formalitatibus verificantis gravitoria majora N.
m realia minora, cum distincta m N. gtsß. nâ distinctio
e quia gravitoria n mutant centrum; et nam eorum mô
ga st, gtsß. sunt tm entia minora.

Instabis; Per Orbem gravitationem e maxima distantia;
gô n possunt dari gravitonia majora, et minora, gtsßia enim
potest quia si esset possibilia gravitoria minora, n esset
maxima gravitationem distantia. R. P. A. gravitationem ps
gravitonia gravitantis cum aliis oppositibus seu distantia aliis
oppositionem, gravitationem subgravitationem A. si gravitantis
gravitoria cum aliis gravitonis N. B. et gtsß. nâ e: ps
gravitonium summa distantia gravitativè ad alias oppositas
n pt ee major, quam illa, ga subjecta, de qo verificantis pt
evenire; cum gô int formalitates n possit inveniri distantia

in hoc fu
de subito
Supponente
Supponente

ens fert de subito ñ supponente, utpote, qa ñ ſt res, ſed
ñ realitas; ideo ñ gdoria, de his qualitatib⁹ rectificata
poſſunt arguere diſtantiã realẽ maximam, ſed tñ diſtantiã
realem maximam, qa denominatio ab obiectis, in qbꝫ ẽ
ſumpta, ẽ minor diſtantia reali, rigoroſè tali.

Inſtabis 2. Implicat ut cc et ñ cc, ñ implicãt et hmõi
eſſent, ſed oã gradatoria ꝓ, gõ. Sed qa hmõi diſtant ſt
ſpecialia, quoad entitatẽ, et qa hmõi ſpecialia dicunt
diſtitionẽ relam majorẽ, gõ implicat ut de aliquo libito
verificentur 2 gdoria, quin in ſe involvant diſtitionẽ majorẽ,
ſed gdoria majora, gõ implicat dari gdoria major minor,
D. m. implicat ut cc et ñ cc ñ implicãt hmõi diſtent
diſtantia qa in tali libito ẽ ſupervirilis, C. m. alia diſtita diſtantia
m, ad minorẽ aſſumpta R. qa hmõi diſtant, ſt etiã rel
ſpecialia, t hæc diſtantia ſit de ſubjecto ſupponente, id ẽ,
illa qa ſtmõi diſtant ſunt res, et res, C. m aſſumpta,
ſi ſolum ſt qualitates, v realitates R. m et ſpiritum.

Inſtabis 3. Inter ens et non ens, ſeu nihilũ ñ datꝫ
medium, ens reale nimes, gõ et inter gdoria, qa
involvent cc et non cc, ñ dantꝫ gdoria minora. R
D. A. in ens rel, ſecundum juam latitudinem acceptum et
nihilũ ñ datꝫ medium C. A. inter ens reale majus et nihilũ
ñ datꝫ mediũ R. A. et ſpiritum. Datꝫ enim ens rele minus.

Inſtabis 4. gdoria ſunt ſibi immediate oppoſita ſui
excluſiva, ita ut inter illa ñ poſſit dari medium, unde
ſequitur gdoriæ ſimul falſo cc ñ poſſent, ex hoc capite
quod medium ñ detꝫ, adeoqꝫ ſi una ſit falſa, altera

et
ens rele m
ſtribuibi
ñ oppona
ſibi gdoria

necessario dbt ee vera. Sed ens simplicit reale, et ejus nihilum sit gdoria soalia, go n sit inf illa dari medium ggetes h falsu e, aliquod ens et nihilum dbt verum ee ens simplicit reale, R. P. m. dbnt ee talia h sint de subto sapponente, seu cgradia alterutrius denominationis f m, respectu cujusqp subti N. m. et eodem modo P. m. et gdgs. rei distinctionis e: quia licet v g. aal et ejus negatio sit soalia gloria, nihilominus h applicanto subto alterutrius hujg denominationis incapaci v g lapidi, negatio lapidis talis n sit, nec hbi immediate opponentis, quod hoc de utrasqs prtis soleat ee possibl, lapis e aal, lapis aal negatio aalitatis eadem modo, licet ens rigorose reale et nihilum sit gloria, h tm soalitas seu realitas neutrius denominationis capax sit, respectu hujus n hbi immediate opponentis, adeoqp dcts medium ens reale minus.

Objicies 6. extrema cocotistice disjuncta seu soalitates se invicem remine cogitante sit negables v g. aalitas n e realitas, sed go sit de se invicem negabilia, sit disjunctive reali m, go. m Prob. Implicat ut una soalitas sit alteri opposita oppositione relativa p rationis, et soalitates relativa tm disjuncta productis, quia hoc ipso sit disjuncta disjunctione reali negationis reali m: disjunctive go nullo magis implicat, ut verum sit negable de altero et non sit ab eo disjuncta disjunctione reali m. R. P. m, sit de se invicem negables absolute, ita ut soalitas nullo modo sit altera f m, sit negables ita ut verum sit dicere aalitas soalis ex raa rei n e realitas

P. m. h. ſit negabilia abſolate de ſe ſ. m. h. ſint diſtincta
tantummodo N. m. et gſſ. P. N. trans m. P. m. gſſt de
negabilia ſt diſtincta diſtinctione majoris, h. extrema ſit
gratia diſtinctionis majoris, ſ. m. ſecus N. m. et gſſtia.
Alias enim negatio Petri diſtingueretur diſtinctione reali, cum
ſit negabilis de Petro. ad 3am m. tis N. A. N. gſſ. Reſpa- Reſporta
tur é, in cum ſententia nihil increatis ſit aliud po-
ſſe, niſi hoc ens ngoroſe reale, et vicißim nihil
poſſe creatu niſi ens ſimpliciter reale, gſſ diſtinctio et m,
re ſegtz realem diſtinctionem, dbt eé neceſſario realis ngoroſe.
Negata ſt dari negabilitas, quia hoc inde ntia realia, ut
ſi ignorentz inde, Petrus et ejus negatio, vel negatio Petri
et negatio Pauli, et hic etm in noſtra ſententia dato nega-
bilitas inde ntia non ngoroſe realia, gſſ nec diſtinctis ent
ngoroſe realis. Quamvis enim in relatione producentis
et producti tunc tm hoc diſtinctio realis major, ideo producens
et producta ſit ea occia hujus denominationis, et ſit entia
majora ſimpliciter talia. quod ideo addo, quia multi diſtinctiones
modi à re, quod eadem producit, vocant ſimpliciter realem,
non realem modaliter.

Objicies 7. admiſſa ſemel diſtinctione ex rea rei in gradg
genericos et ſpecificos ſegtz proceſſus in infinitum, hoc
non admittitz, gd. m Scotus. quodlibet enim genus é
definibile, gd genus ex alio genere et diſſtia, cujus genus
iterum é definibile, gd genus et diſſortia iterum, et
ſic procedendo in infinitum, gd ſi ſemel admittatz hoc diſtinctio,
dbtz proceſſus in infinitum. R. N. ſequelam, licet

enim in qualibet demonstratione dbt pervenire adeo
ꝓ prima ꝙ nō ampliꝰ demonstrantꝫ. Sed pꝛo ꝑ se nota
debbn oi deffbr ff: Sū etm in quavis deffone pervenire dbt ad genus
pervenire adeo supremum, quod vetra definiri nō pt deffone priꝰ tale
ampliꝰ defi- hinc ens quod ē pro oō genera nō gstat genere et differ
nibile, quod ētia ꝓprie dicta, et sic nō dat processꝰ in infinitum. Sic
ē eā quod debbr ens poni hoc dato gradu: eal, vaale, vivens, substantia. Sed
dabo pervenitꝫ adens, quod est genus immediatum
substō, quod definiti ens per se, quod hᵗ relis rejec
dere filum argumenti, deffque, admissa semel ꝙ dat
processꝰ in infinitū, nō nō debet devenire ad aliquod ge
quod deffone priꝰ definiri nō possit. L. m. Sic dbt
ad tale genus deffenire N. m. Cm. Rᵉ gstb. ad pri
ma ? ! N. m. Ens enim priꝰ definibile nō ē. certe addu effe
eus nō e priꝰ nunquam infrà genera accidentia ꝓsunt, nisi fecundo
definibile. secundaria, seu per rationem nostram talia, de quib⁹ pro
hic nō ē.

Objcēs D. Sū dato definitio ꝓpria ex rāa rei v.g. ho
mis eal et vaale hois, tū eal hois ꝑ solo sumptum ab
stracto ab eali leonis, et nō ecti hoc ē impossibile, quia
separata secundum rationem ad minus Scotistā, scilicet quia
nō ect. 1ma pars bvb. eal hois ex rāa rei differen
tia eali haberet aliquod gradum sibi intrinsecum, quod
haberet eal leonis, qꝛ eal hois de definitum ꝑ solo gene
re differret ab eali leonis, A. P. eal hois dicit inseparabili
tem ab vali, seu identitatē Scotus, eal leonis dicit
inseparabilitatem à rigibli, ergo separabilitatem à vali

gō aal hois hbt aliquod prodtū intrinsecum, gō
hbt aal leonis. R. V. sequelā m. ad P. V. A. ob
lugres Prō. P. A. aāl hois dcit inseparabilitatem à
aali per ſ, ſiam proiſe V. A, per aalitatē adjunctā
P. et L. aliquens: gō differunt per ſ, ſiam, ſpecie,
V. ſſſ, per adjunctas diffitia, ſſſtiam.

Inſtabis: aalitas hois per ſe ſiam exigit aalitatē,
ſſſs caput eandem recipiendi: tanquam nāle perfec-
tum ſui; ſed aalitas leonis per ſe ſiam hoc non hbt, ſed aālitas leonis n
omnino appoſita; gō aalitas hois et leonis per ſe ſiam deberat ſſſ um
differunt ſpecie. R. P. m. aalitas hois per ſe ſiam p d ē tm debera
exigentia, capacitate, et perfectibilitate n̄ dekrati ſed ad ēe aāl hoi
dekerabilis tm, exigentia et capacitate dekerante
V. m et P. m. aalitas hois n̄ hbt hoc prodta, ita
ut n̄ theat ſimilia aā V. m. ita ut theat aā ſimilia
tm et ſſſ.

Inſtabis Z. aāl hois dcit centalē diſtinctionē minorē
à aali, n̄ item aāl leonis ab eodem aali, gō ſſſ ſiam
ſpecie diſſita. R. P. Adde. aāl leonis n̄ dcit diſtinctionem
aalem minorē à aali, ita tamen ut dicat
diſſtia ſilicet negibilitate ſiam P. A. et hanc n̄ dcit
V. A. et ſſſ, ratio ſit ex dictis hujus diſſtionis; hcit
enim aal hois hbt inseparabilitatem n̄ per ſe ſiam, ſed
per adjunctā aalitatem, ita et diſtinctionē à aali,
hbt n̄ per ſiam aalitatem, et hnūl etm exigentiam
diſtinctionis tm dekerabilem, et n̄ dekerantem.

Objicies 9. si aal et raal distguerentur qualibet ex nãa rei, tũ etm aalitas hois, et aalitas bovis possunt identificari identitate ex nãa rei, Sed i, gõ. Sequela P. Sed distgtis aal et raale ex nãa rei, quia habent diuersas deffiones, gõ ea habent eandem deffionem; ff ex nãa rei identificata, Sed aal hois et aal bovis eadem deffione definiuntur, gõ ff ex nãa rei identificata. R. N. m, ad P. C. m. D. ẽgens gõ ea habent eandem deffiones, ff ex nãa rei identificata, v. ut magis propria loquamur identitate Methaphca, si pcedant ad idem suppostum ẽgff. Secus N. ẽgff. ad hãc rumptam maiorem D. P. aal hois et aal bovis eadem deffione deffinitis deffiuntur et spectant ad idem suppostum N. et spectant ad idem suppostum C. m et ẽgff. unde etm ni aal hois et bovis nõ ẽgt realis ex naa rei, quia nõ spectant ad idem Suppostum, ac proinde gõ ea grauitat nõ aal bovis et hois, gtbrat statum suppostãlem seu entia realia majora, ẽgff distita distitione realis majori.

Objicies 10. si aal distguerẽt à raali ex nãa rei, distguerẽt etm à se ipso, Sed gõ. Sequela probtr. ideo aal distguerẽt à raali quia dicit similitudinem cum equo, nõ item raale, quod ẽ differẽtia. Sed etm aal dicit similitudinem cum raali, et nõ dicit eandem similitudinem cum raali, gõ ẽ distinctũ etm à se ipso. minor quoad secundum portã ad intellectũ, gnia prob. realitas hbt pro subtõ quod hic est, realitas, seu realitas minor eadem secum, et realiter ẽgtitutiuã hois, Sed hoc etm aã hbt

nea hãt eandem deffiones, ẽgtes ineint ad idem suppostum, idem dicam de malla-hyscã.

ḡ̃ duant etm similtudo. R. ꝯ. N. m. ad S. trans m. N. m. ad prob. minor N. m, quod ens et realitas, h realitas dicat predm genericum transcendentale, quod ē res; hoc enim ꝯa predta à rali distgnentꝫ realib ex nā, quod alia predta licet ēe idem rium, idem ē, ac aal ēe, aal ḡ̃ res hoc ꝯa predm distgnt à rali, predm ꝑo ē gstitutivum hois, ē ididem ēe aal, cum exigentia pure deterabili et in rali hoc predm et gstitutivum hois ē, ē rale deterans aal ad ēe hois, gsqꝫ hoc ē aalis, et rālis, hic etm ē gstitutivo ꝑ diversa.

Nota 3. nostrum n ē hic inquirere u inveglib, g nam sint illa realitates, g, h dantꝫ distinctio ex nā rei, distgnentꝫ realib, ꝑ nostra gelusione sufficit dicere quod duæ realitates, quarum neutra in alterius essentiam involvatꝫ, h dicentꝫ distgui ex nā rei, nulla sequeretꝫ implicantia.

Nota D. Cum aal in hac sententia identificetꝫ rali identitate ꝑssa, et identitas hr genicatis, h quæritꝫ quid ergo aal genicat rali? R. entitatē suam, quod irreperabilitatē, quia ē hm irreperable à rali, quantū ad ꝑo. quia hm genicat gradū perfectionē suam, quod ē principium sentiendi. Unde h notemus duant, identitas ē summa genicatis, distgnit, ē suma in eo genere, in quo ē, concedo, in alio genere nego. Unde cum identitas hoc hr hm ꝑssa, n dbt ē genicatis perfectionem, g ē identitas nethoꝑssa, quare hæc identitas etm n fondat aliam essentialitatē realis de altero, quam quo ad irreperabilitatē.

Nota D. Ex eo, quod aalitas hois liceat diversam distinctionem, à realitate, n item à realitate bovis,

Sed g. quoad primū dicendū aale ē, n genicat rale, ē tm quoad ingressabilitē.

n̄ sequit, quod magis distinguat realitas, seu realitatem ejusdem, quam ab realitate foris, quia inter hanc et illam ē separabilitas realis, n̄ idem inter realitatē et realitatē seu.

Nota 4. à nobis n̄ quidditas circuleq vitiosq, n̄ enim dicimus ideo realitatē, quia n̄ possunt simul (invicem existere, quia sit entia minora, et ideo sit entia minora, quia una sine altera existere non p̄t, ideo enim una sine altera existere n̄ p̄t, quia sit partes Metaphysicē constituentes unam rem individuam.

Nota 5. Ad hanc sylmm. et videtur demonstrandum, hoc aāl, quod ē in hoc, ē hoc reale, destructo aāli in hoc ē hujus aālis, q̄ etm ē hujus rēalis, q̄ diversas destruit n̄ Cont. P. P. m. hoc aāl ē hoc reale identitate Physica, identitate Metaphysica N.

Nota 6. Quando dicit realitatē, si in hoc, se ipsa realitas loquendi, cum n̄ in hoc sit. Sed hnt ipse hoc, licet simul sumpto. posse etm intellectū et voluntatem dici ex rea rei distingui.

Nota 7. Implicat quidē et dividens constituat subjectum quia essentialia advenit subjectio, sit tū ens minus constituens ens majus.

Nota 8. aāl et reale distincta ex rea rei, structura, seu abstractoria, in quantum de aali verificat, q̄ n̄ dē reale et ideo secundum hoc, secundum quod dicat negationis granicationis perfectionis, n̄ p̄t inter hoc dari identitas licet Metaphysica; cum autē aal n̄ dē gradum virtualē realis, quod inseparabilitatē ideo secundum hoc

ꝑdari in ꝺ loc duo identas ꝺfca.

Nota 9. Extra relativa ſſt extra nihil ratione ſui, ſoalitatis, vero ſſt extrà nihil ratione alterius. ſine ſoalitate ideo appellantr tales, ſen entia minora, quia ſſtituunt unum et ~~ꝺcta~~ ꝺfcè indiviſibile hypoſtasim, ſſt ꝓ ſingulo de ſe ingẽletum ens.

Quares: quid intelligatr lymbi nomine puorũ, et an ꝺcts? R. cum certũ ſit, quod niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpiritu ſancto, nõ poſſit intrare in regnũ Dei, Ioan. 3. v. 5. et hac renatio fiat per Baptiſmũ, manifeſtè ſequit, parvulos nõ Baptiſatos nõ poſſe pervenire ad regnum Celorum. Infernum enim nõ merentr quia peccatum perſonale nõ conſiterent; adeóq; ſi cum perſonale originale peccatũ in ipſis adhuc maneat; prout eſt omnone tobi nat humana peccatũ originale, pro illo ſatis fecit Chriſtus Dominꝰ per ſuam paſſionem, nõ vero pro peccato perſonali originali, quod per Baptiſma deletur. Hinc cum nec Celum, nec Infernus ipſis aſſignari poſſit ad inhabitandum ꝺ receptaculum hui, ſeu Lymbus puorũ.

Articulus 5^tus

De Praecisionibus formalibus, et objectivis.

quid praecisio objectiva.

Nota 1. Praecisio objectiva tē habet, qdo intellectus gdemplatr aliquod obiectū, in quo inhibita sūt plures formalitates aporte rei, eatqp inter se ita discriminat, ut uno actu intelligat unam, et alteram alteram; v̄ g. dum gdemplatr hōrem gbinentem rationalitatem et risibilitatē, et in eo prescindit rationalitatē a risibilitatē, qa remote cogitate intellectu erunt duae formalitates, formalis distincte, seu duae praecisiones objectivae.

formalis.

Nota 2. Praecisio formalis tē habet, qdo intellectus gdemplatr aliquod obiectum possibile indivisibile, a parte rei, et unam ghinem formalem, illud tē dividit in plures partes, et de eo formā plures quoties prescindendo unam partē ab altera; qa a parte rei, et objective praecisa nō sē, v̄ g. dum eundem Platonem prescindit a se ipso in quantum ē habitū, et praedicat in hac propōne identica: Plato ē Plato, quamvis Plato nō includat plures partes a parte rei, qa hīc et nunc sunt subiectū et praedicatum.

Nota 3. Varias sē cognōscere gbg intellectus respectu sui obiecti sua: alia ē intuitiva, qa cognoscit obiectū sibi ē in se per speciem propriam; hic cognoscimus audentia v̄ g. colorem, Petrum p. alia ē abstractiva a posita prior, qa etm enigmatica vocatr, per quam licet nō cognoscimus obiectū per propriam speciem, sed per alienas, si dum in hac statu Petrum cognoscimus substantiam per alienas species, scilicet audentium.

nos cognoscimus Deum cognitione abstractiva, Angeli autem intuitiva.

Nota 4. Item alia ē cognio clara, alia gfusa; ꝑ
enim cognio fit per priùs, hic per alterius speciei fi
clariori, et clariori, cum claritas n̄ gfistat in indivisi
bilibus gd, dū intellectus per suam virtutē obtam rem
indivisibile ita attingere possit, ut in eo obiecto gfu
tam eram qualitatē cognoscat absq; eo, quod ullo
modo cognoscat alteram, vellē illi identificatam; nec
cognoscere clarè nec clarè nimirum, nec gfusè: hoc ē nec secundum rectum
in obliquo. illa autem qualitas dicit clarè cognosci, cujus primò
secundo cognita rectō gfusè et qualitas in hoc, qd utrumq; gnotatū nempe sensa
in den. tio et ratiocinatio gcipit. gfusè illud dicit gnosci, qd
tantū in recto, cujus gnotatum non gcipit: Sic dum
video aliquid à longè moveri, quod ē hoc, clarè cogno
sco dicor aal, quia percipio ejus gnotatū rem esse mo
vealē aliquē, nisi bile, ꝑ ad summum tm gfusè cognoscat
Seu in recto, quia hoc gnotata, Seu obliquos nempe
ratiocinativè, nihil, ꝑ n̄ percipio.

prodta phsica Nota 5. Magnum ē discrimē inꝺ prodta phsica
(intentionalia et intentionalia; phsica enim res, utē in phsicē
et qualī modo attingunt, et sic sumpta rei n̄ gre
diunt, nec possunt gravire duo prodta gdona ejus
Intentionalia verò cum res attingunt per speciem, ut
habitū modo illis prio, et non necessario tali, pu
ut res sit phsicē, n̄ sit gdonia ex eo præcisē, quod
res phsicē sit indivisibilis, quia n̄ cadunt supra rem
intentionalē eandem, sed illam intentionalē et re
presentativè dividunt, undè n̄ sit affirmatio et negio

ejusdem de eodem modo sumpto. ~~Ht~~ impatet eadem entitas ~~xtr~~ indivisibilis fundare capacitatē ut cognoscatur et non cognoscatur, licet n̄ possit fundare capacitatem, ut producatur et n̄ producatur, sicut chymera p̄t fundare capacitatē ut cognoscatur, licet n̄ possit ut producatur, quia cognio dat tm̄ intentionale ee, prout vero dat ee physicum. proinde cognio, gd verbi gratia ad hoem a longe venientē terat, juxta praecindentes, p̄t solam realitatem xpresentare, abstrahendo, quod ex parte obti v̄ secundum rectum, v̄ secundum obliquum, v̄ clare v̄ confuse cognoscat realitatem, et hoc cognio potentice et realiter licet terat etm̄ ad realitatē, sic ad id, quod ē reale, realē tm̄ nullo modo terminat cognitō ex parte obti, sed solum ad, quia ē distans a alio imago intentionali, et objectiva, et nullo modo prius realis. Ar. P.

Deo: Dantr Praecisiones Objectivae, P.j. p̄t aal libere ibi identificatā ex parte obti unam cognoscibilitatem, respectu unius cognis, abstrahendo eo, quod cognoscibilitatem proportionalē sibi similem liberat ex parte obti identificatam reali respectu ejusdem cognis, gd possunt dari praecisiones objectivae. Ar. potest, quia cum cognoscibilitas realis formaliter n̄ sit cognoscibilitas realis, nec entitatis ex genere suo, fiscam illa gnera, ex eo, quod aal sit illi identificatum semper reali, et liberat sibi identificatam cognoscibilitatē sm̄ potentiā et capacitatē terandi cognitō, qua cognoscat aal, n̄ sequitur quodcm̄ reale liberat sibi libere identificatam proportionalē similem

cognoscibilitate seu capacitate terendi cognitionem quia cognoscatur reale.

Probtr ghtia 1. argumenti: si aal 1t habere hbi exporabti identificatam unam cognoscibilitate absqs eo quod proportald hbi similem cognoscibilitate habeat hbi identificata reale, n 1t gtia aal ee cognoscibile cognoe a, et reale eadem cognitione, n ee cognoscibile. Sed hoc duo n 1t gtia, possunt dari precisive oblta gó p aal exporte habiti p. m e certa. ideo enim per adves n possunt dari precisive obtva, quia aal ee cognoscibile, et reale n ee cognoscibile, eadem cogne, est gtia. m vero probtr in data ptione aal e cognoscibile cognoscibilitate realis, et reale n e cognoscibile cognoscibilitate realis; sed hoc nulla 1t gtia, quia cognoscibilitas realis utpote in presenti casu n existens sit ens ficta e cognoscibilitate realis.

Et sicut ideo aal 1t ee simile similitudine realis, et reale n ee simile similitudine realis, ó idem actus qui simul e amoris dei et amoris creaturæ, 1t ee intensus ~~extensus~~ intensione amoris dei ut quatuor et n intensus intensione ut gtia amoris creaturæ: ita simile absqs ulla gbitione 1t aal ee cognoscibile, reale n ee cognoscibile modo explicato gó. n in data suppone e certa, quia aal per cognitionem identificatam, est per eandem cognoscibilitatem n 1t ee cognoscibile ea cognoscibilitate, quam n habet hbi identificatam. Sed aal habet hbi identificatam cognoscibilitatem realis, seu potentiam terendi cognitionem, quæ denominatur cognitum reale, n habet sibi identificatam: gó aal in data

Sg.

2 ria major
3. minora, seu
ria.

aal ee cognos
cibile, reale n
e cognoscibile
n gtia m.
la ria.

Sapientiae est cognoscibile cognoscibilitate aalis, et non cognoscibile cognoscibilitate aalis. et sic ghoffes poterit dari aliqua cognitio, qo in se tm exprimat cognoscibilitatem aalis, nulla modo expressa cognoscibilitate aalis.

Confirmat 1. pt intellectus habere speciem solius aalis, et nullo modo speciem aalis ipsi selb identificati, qo poterit intlect. cognoscere aal abstrahendo eo, quod nullo modo cognoscat aale, ghoffia patet. A. P. Dum quis videt aliquid à longè moveri, quod ex ipsa è hoc, vi illius notitiae sola species aalis producitur, qo pt quis habere speciem aalis, abstrahendo eo, quod habeat speciem aalis. A. P. in illo casu, ut supponitur solas generativas videt sensitivas, sed hae producunt solas species aalis, qo. m prob. quia illius solum principii speciem possunt producere, cuius tale habent principium noticiandi, sed habent solius aalis, qo. m prob. Cognitio enim positio casu representans aal ita se habet respectu principii noticiandi ac si nullo modo illud esset in obiecto, qo, P. A. quia eadem maneret cognitio, licet nullo aalis ne esset identificata aalis, quin imo [illegible] aale implicaret.

Confirmat 2. Z. pt aliquod obiectum exprimere Phsce unam qualitatem sua cognitio, abstrahendo eo, quod Phsce exprimat alteram rem selb identificatam, qo multo magis poterit una cognitio intentionalis exprimere unam qualitatem Objecti, abstrahendo eo, quod intentionalis alio modo exprimat alteram. ghoffia patet: non minus enim pt gibbosa unam qualitatem Phsce cognitio exprimi ab obiecto, et alteram Phsce ne exprimi ab eodem obiecto, quam pt gibbosa unam qualitatem obiecti exprimi intentionalis à cogne, et alteram illi selb identificatam nullo modo exprimi a eadem cogne,

Sed primū p̄ ſ̄ri, g̃ et ſecundū. A. P. n̄ implicat v̄ g. rem cognīr, g̃ indiuiſibilis ſimil exprimit ignem et aquam. Sed ad cognīr hbt duas ſoaltates, una quod h̄t intellīr magis ignis, et alteram, quod intentionali magis aquæ. Jam ſc. Poſſibilitū obitū huj cognīr, v̄ g. aqua exprimere ſpēm rōnem imaginis aquæ, abſqꝫ eo, quod ſecundū ſe tum v̄ ipſius exprimat rōnem ignis, g̃. A. P. rōnem imaginis ignis nihil exprimit ſpēi, niſi quod ſpēs eſt ignis. Sed aqua ſpēs n̄ ē ignis, nec ſecundum ſe tū, nec ipſius ullo alio modo, g̃ p. aqua nullo modo exprimit ſpēm rōnē imaginis ignis.

Inſuper arguo. p̄ aliquis effectus creatus participat unam ſoaltatem ſui cāe, abſqꝫ eo, quod ſpēs participet alteram primā rēlīr identificatam, et pariō p̄ cāa unam ſoaltatem gunicare effectui, abſqꝫ eo, quod gunicet alteram eidem rēlīr identificatam, g̃ etiam p̄ cognīr aliqua ſpēs poſſet unā obitū ſoaltatē, abſqꝫ eo, quōd ullo modo repreſentet alteram primā rēlīr identificatam. Sed ſpēs non minus videntis gōria unam ſoaltatē gunicare, alteram n̄ gunicare, unam participari, alteram non p̄; quām ſint gōria unam ſoaltatem cognoſci, alteram n̄ cognoſci. A. oſtendit p̄. Quando Deus creat lapidem v̄ g. gunicat lapidi rōnem ſubſtiē, et n̄ gunicat eidem lapidi rōnem vitæ, et lapis unam ſoaltatē participat alteram n̄ participat. Sed rō vitæ et rō ſubſtiē ſt duæ ſoaltates, rēlīr identificatæ in Deo. Z. oſtendit eādem m̄, bi participata ſubſtiē rōne, et

participaret rationem vitæ, participaret infinitas qualitates, et perfectiones, q̃ sunt creaturæ perfectissimæ, qđ implicat.

Prob. sequela. Deus participata ratione subtilitis participaret rationem vitæ, quia hæc in deo ẽ pecies vitæ identica; sed in Deo sunt infinitæ qualitates, et perfectiones, identificatæ, g̃ p.

Prob. 2. ~~Sed~~ ea ptio, qua dico: oa et hugula, qa Deus cognoscit ẽ obitive vera, est certa, g̃ huic ptioni assentiens præscindendo obitive. Prob. q̃nta. assentiens ptioni huic, cognosco veritatẽ obitivam ōium rerum, et n̄ cognosco innumera alia prædicta, huic veritati obitivæ ex parte obiti identificata, hæc hoc ẽ præscindere obitivè, g̃. m ẽ certa, et hi ostenditur: præiudicium qđ assentior dictæ ptioni, n̄ scio quid scibile ẽ in objectis scientia divina, alias enim veritate cognosco oa et hugula, qđ deus cognoscit ẽ obitive vera, cognoscerem certam oa prædicta, et hi fieret, vt eo solo iudicio, planè et evidenter huius quid quid sit per se scibilis ab hoc scire, quod ẽ ridiculum, g̃ ignoro aliquid de dicti obiti scibili divina, sed id, quod ignoro requisitæ ad rem aut rectio rei adæquatæ, quia nulla ẽ res, seu rectio rei, sive possibilis, sive impossibilis, de qua n̄ hic præiudicium iudicium prædictæ veritatis obitivæ identificatæ cum illa fictè ex parte, g̃ quod ignoro, sit tm alia prædicta huic veritati obitivæ identificata.

Neqꝫ effugere posse hic videtur Adversarius, per hæc conclusa, dicendo quod secundum rectam cognoscam oa prædicta, sed n̄ cognoscam eorum oppositorum et g̃notata. Hæc enim ẽ, quod per dictum assensum oa cum conclusa

cognoscam obtiuè veram cum nulla ex cognoscibilibus sit ei
ntitatum, quod Deus n̄ sciat: ergo quod ignoro per dictum essentiæ
n̄ sit cognotata. Sed fallitur quàm verum, quàm ejus ver
cognitorum.

Nec Dicas: per dictum essentiæ me quidem cognoscere cognotata
sed tm̄ ea obtiuè vera, n̄ autem cognotata talium, v̄ talium
verum. Ista enim ē, qd̄ præcindo obtinam veritates
cognotatorum à talibitate, hoc dicatur necessario debent di-
videre, nam n̄ possūt dicere, quod te n̄ talibitatis cognitum, sed
solam talibitatē in vera cognoscam, hoc enim
modo secundebuntur in infinitū, cum quodvis cognotatū
per aliud debeat cognosci. Confirmatur hoc rāo secunda:
In rāa particulari si n̄ datur præcisiō obtiva, sequitur, quod
assertoris hujus primi: quicquid Deus iudicat ē obtinere
verum, etm̄ cognoscam hoc, v̄ g. ē aal raale, sed hoc
ē falsum, sequela prob. Cognoscere hoem ē aal raale
nihil ē aliud, quàm cognoscere hoem seu ejus sensationem
et rātionatiē, sed assensum ē per dictum essentiæ, cognos-
hoe, seu ejus sensatiē, atq; rationatiē, qd̄ p.

Prob D.ti 2do quando video à longe se aliquid movere, et
cognosco ē aal, nec qsasē, nec secundum obliquum, nec
cognitate talis claritate talis, nec ullo alio modo cognos-
raale, qd̄ præcindo obtiuè, qsasia ē certa, hoc enim
intelligis per præcisionem obtivam. A. P. quod singulas
partes, in primis n̄ pt̄ dici quod in posito casu cognoscam
qsasē raale, quod probo: Si cognitio talis claritè per cog-
v̄ g. a cognoscerem per eandem cognitionem cognoscerem aal
claritè, et raale n̄ cognoscerem claritè, sed hoc n̄ minus est

g̃loria, quam absolute cognoscere val, et n̄ cognoscere reale, gō d̄ prima possent verificari, etm secunda poterunt. Secundam n̄ p̄t dici, quod in illo casu secundū rectum cognoscam reale, n̄ autem secundum obliquum, quia defacto sapius cognoscimus unum proprū rerum, et alterū ignoramus, et tñ n̄ p̄t dici quod sciamus unius rei conotatū, alterum vero non sciamus, gō per hoc conotata n̄ salvata præcisio. Ad obiecta exempli. ij. quilongè videt colorem, iudicat ee colorem, n̄ tñ scit utrum hic viridis, cum ratio ē talis, in hoc casu n̄ p̄t dici, quod aliud conotatum capiat, ad quod hoc entitas referatur, tanquam color viridis: virore enim ē talis differtia coloris, ut n̄ referatur ad aliud conotatum, nam virons conceptus ē absolutus n̄ relativus. Ad. 2m. Scimus Solem existere, et tñ n̄ scimus an existentia Solis hic soli identificata, sine ignoratia illius conotati: P. hoc pors 2do n̄ tñ in rē, sed conceptis ad diversa conotata, sed etm in ipsis conotatis, in ordine ad ipsa, per adversarios præcisio et distinctas diversa qualitates, gō ḡ in his unum cognoscam sine altera, alterum unam concipiam in ordine ad unum conotatū, et n̄ concipiam in ordine ad alterum conotatū, et hoc in infinitū. Ad 3tium. ē dubium. In via enim sensatione possumus capere practum sensationis absq; eo, quod ū practum accidentis, ū practum individuationis capiamus, iterum in eadem sensatione possum capere practum vitalitatis, absq; eo, quod capiam alia practa, gō in ipsis conotatis partis diversa qualitates.

Quaeres: utrum Symbus quem dicunt hic idem cum Symbo S. Th. negative. nam et in veteri testamento hic Symbus exstabat, quo fine circumcisione infantes decedentes deputabantur, sicut et modo Pueri sine Baptismo.

Articulus 6tus.

Satis fit obiectionibus.

Obicies 1. si ꝑt aal à aali obitive prescindi, potest etiam aal à se ipso obitive prescindi. Sed hoc n̄ admittitur, gō. sequela P. Tenet aal ex parte obiti ē identitum aāli quam hbi ipsi; sed ā obstante hac identate, ꝑt prescindere à aali, gō etiam à se ipso. R. N. m. ad eyg prob. Sortem aal ex parte obiti, ē identitum aāli, quam hbi ipsi, ita tn̄ ut identitum aāli equivaleat plurib; et intellecti preleat diversarum cognum ouasionem, quod n̄ hbt ut ē identificatū hbi ipsi: m; secus N. m, et hinc Ryta m. N. ḡgt. aal proinde ideo n̄ ꝑt prescindi à se ipso, quia respectu Chi n̄ ē equivalenter multiplex, et ḡgt. Secundum aliquid n̄ ꝑt esse unam Cognem absqs eo, quod secundum alteram esset cognem proportionaliō Similem.

Obicies 2. Per Precisā obitivā destruit hoc Syllogisticō gō n̄ ꝑt admittenda, antec. P. tn̄ destruit hoc Syllogisticō dō data precisā obitiva, in Sylmo optimo concessa majori et minori ꝑt negari ḡgtia. Sed hic ē quod data hac precisā in optimo Sylmo ꝑt negari ḡgtia, gō. m prob. tn̄ hic Sylmus bonus expositionis: hoc aal cognoscitur, sed hoc

aal ẽ raale, gꝺ hoc raale cognoscitꝫ. in hoc toto Sylmo
à hoc scindentibꝫ obtinẽ negtꝫ ẽssꝫtia, gꝺ. R. N. A.
ad ejus prob. N. m. ad hujus prob. Dico: assignatum
Sylmum ẽ bonum, i in gẽsione inferatꝫ totꝫ extremꝫ,
et eo modo, quo positum in majori inferatꝫ etm in gẽsione;
alias ẽt hꝫ Sylmus 4 terꝫ, cum in gẽsione ponatꝫ
terꝫ, qui n̄ fuit positꝫ in premiss. Ssus gꝺ dati Sylmi ẽ:
hoc aal cognoscitꝫ aal, Sed hoc aal ẽ raale, gꝺ hoc Sit bonus:
raale cognoscitꝫ aal, quod iuxta nos totum ẽt verum;
Si autem inferatꝫ raale cognoscitꝫ raale, meritò negtꝫ
ẽssꝫtia, cum raale cognosci raale nunquam fuit positꝫ
in premissis.

Objicies, D. Non pt̄ aal produci aal, seu productione
aalis, nisi hoc ipso etm raale produciatꝫ raale, seu pro-
ductione raalis, gꝺ etm n̄ pt̄ aal cognosci aal, cognitione
aalis, nisi hoc ipso raale cognoscatꝫ raale, seu cogni-
tione raalis. Prob. ẽssꝫtia. n̄ magis capacitas, seu potentia
terminandi productionem ẽ prietas aalis et raalis, gꝺ
ẽt ejusdem prietas, capacitas, seu potentia terminandi
cognitionẽ. Sed prima quando identifẽtꝫ aali semper exigit
proportionalẽ raali similiꝫ identificari; gꝺ etm secunda
exigiet. R. N. ẽssꝫ. ad ejus prob. N. ẽssꝫ. Dispar. Dispar
ẽ, quod nimirum per productionem ponatꝫ res in rerum
natꝫ, non deinde ẽssꝫ ẽ: ẽssꝫt aal autem in hoc, n̄ pt̄
existere tm̄ aali, Sed ẽt etm hoc ipso raale existere,
raale ẽssꝫ: gꝺ aal n̄ pt̄ tm̄ produci aal, Sed ẽt etm
produci raale, et ẽssꝫ n̄ pt̄ aal ubero ubi identificatꝫ
capacitatẽ terminandi productionem, nisi etm similem

R2

capacitate tendi productive habeat sibi identificatam
saale: at vero cognitio non dat rei ee, sed tm intentionem
et obtentum, intentiali autem et obtentive aal pt tm
existere aal, et non saab, adeoqs potest et aal habere ha
identificatam capacitatem tendi cognitive qua cognoscat saal
et non ghogus: ut saab habeat sibi identificatam capa-
citatem tendi similem cognitive qua cognoscat saal
ex eo autem quod alia qualitates identitive exigant pos-
ones aliqas sibi identificas, non sequit: quod eas hoc exigat
Sic ut ex eo, quod due qualitates unite exigant eas si-
miles positiones unitas, non sequit quod eas exigant.

Objicies 4. Si Intellectus cognoscit unam qualitatem et
aliam, go est una et alia, go due qualitates per actum
Intellectus distinguentis, go verum e dicere, aal non e saal
et econtra, go in aali e negtio saalis, go distinguentis
verter. R. admissis ceteris P. penultimum sequens
in aali e negtio saalis falsum, et negtio N. sequentis
intentionaliter et precisive a quatuor. licet enim a pote
xi idem sciat intellectus tm sem inadaqte sem precisive
unam precisive cognoscendo tollit ab alio, seu non dat ei
cognitum totum obtinam quem a pote xi, et xelle dist.
Instabis. Si ex actu adaqte cognoscente aal prescindet
a saali, saale eadem opera prescindet ab aali, sed non
prescindit, go p. m prob. nam ut supponimus saale
non cognoscit. R. saale in eo casu ab aali solum pre-
scindi negtive, seu non cognosci identitive aali.

NB.

Objicies 5. Ita distincte xelle, quorum uni xelle quod
unum predicatum, quod non queat alteri, sed qualitati

q. genit unum prodtum, quod n genit realitati, imo
unius doctorum genit alteri, nam cognosi realitatem
realis, n unum prodtm quod n genit realitati, et genit
realitati, quam prascindo, go illa obita st distincta. de-
inde illa distguntr, quorum unum existit, alterum n exi-
stente, sed illa realitas realis existit, n existente real-
itate realis, go hic ab ea distguitr realiter. R. I. m:
illa distguntr, rello, quorum unum rello genit unum
prodtm intrinsecum, quod n genit alteri c. m, unum
prodtm extrinsecum N. m. nam ad hoc, ut prodtm
aliquod extrinsecum in ordine ad extrinsecum quotatur
genit uni, et n alteri, sufficit enim distinctio fundantis. quæ libet
ad alterum: illa distguntr p. Alter secundum ea, go dicit predica dicit
in recto c. go dicit in obliquo N: quemodo existit rea- tm extrica
litas realis, existit etm realitas realis secundum ea, distguntr tm
go dicit in recto, n secundum ea, go dicit in obliquo. fundantib.
distgtr go ut realitas est, secundum ea, go dicit in ob-
liquo, n secundum ea, go dicit in recto, ideo n distgtr
rello, sed ratione, v ad primum Scotistice.

Instabis: n datur ex parte obiti pluralitas realitatu, go p.
R. secundum principia Scotistica negari pt antec.
Sed etm ex transmisso N. ostendi, quia ad verificandu
cognosci, et n cognosci, in eo gn, quo non verificamus n
requirunt plures realitates objectiva, sed sufficit ante
operatione intellectus eandem rello entitatu aquirabx
plurbg, ita ut cognio superveniens possit de illa diversis
quidditatibus fieri.
Objicies 6:

In eodem obstat ꝯ g. in intellecta ſt infinita ſcalitates, nam intellectus potest cognoscere ꝑt Petrum, ltt diuersam ſcalitatem ab ipso intellectu, potest cognoscere ꝑt Paulum, et potest intelligere ꝑt Joannem &c, et illa ſt infinita, negs dissentiens tm ſecundum id, quod dicunt in obliquo, nam rectus etm retinet ſcalitatis differt ſcalitatem à recto alterius ſcalitatis. R. ſcalitates rectas et infinitas extrinsecè, ac potentia, quatenus possunt denominari diuersa, à diuersis cognitis possibilibus, sed quia ille cognes nunquam ſt actu infinito, ideo nunquam ista ſcalitates simul ſt actu infinite, imo cum ista ſcalitates nunquam differrent rectis, nisi per ordinem ad diuersas cognes, ideo ſt infinite duntaxat l: Intelligi categoreumatice ſſecundum id, quod dicunt in obliquo. Hac responsio iuxta principia negantium distinctionem Scotisticam.

Instabis licèt actus prescindens sit extrinsecus subiecti, intellecti tm intrinsecus, gò dat ibi intrinsecas denominationes cognoscentis scilicet intrinsecè, et cognoscentis idem obiectum. R. P. ſquens, cognoscentis et non cognoscentis idem obiectum adaqué N. ſſqd, nisi adaqué ſſqd. et autem ptiones hic ſpecie gloriæ, n ſufficit secundum oēs Pllos ut seruata actus in idem obiectum quomodo cunqs, sed in idem ſecundum idem.

Objicies 7. Ex precisione obiecti ſequeretur de eodem ſtt indiuisibili entitate verificari duo gloria, sed hæc implicatorium gò. ꝓbatur ſequela, de aliquo dicitur quod cognoscatur cognitione a, et sit cognoscibile cognitione a, et

reali negata, quod cognoscata cognea a, et quod hic cognoscibile cognea a. Sed hæc sit gratia, qđ de reali et reali p. Sed hæc duo sit una eademq; realis indivisibilis entitas. R.

Sequela, ad Prob. P. m. de reali dicit, quod cognoscata cognea ē denominante eal, cognitū ēal ē quod hic cognoscibile cognea a, cognoscibilitate ejusdem realis (hanc portem m.ris et P. etm alteram portem) de reali negata quod hic cognitum, quod hic cognoscibile eadem cognea, et cognoscibilitate, quæ fuit de reali affirmata. N. hanc portem m.ris de reali negata, quod cognoscata cognea ā denominante ēreale, cognitū reale, ē quod hic cognoscibile cognoscibilitate reali, (hanc port. m.ris) et P. m. Sed hæc sit gratia, li respectu ejusdem cognoscibilitatis et cognitis denominantis acquirentis (m. Jesus N. m. et Ghistrid. hic arte vides reale a cognea ā eodem modo cognosci, heris eal, et respectu ejusdem eodem modo ēē cognoscibile, quo cognoscibile ē reali, cum æque reale dicatur eal cognitum, ē ēē cognoscibile, quam cognoscibilitate realis, licet ejusmodi ēal, esse cognitū ēal, aut cognoscibile cognoscibilitate ēalis: quo ante dicto reale ē cognosci ē reale ē ēē cognoscibile, semper ergo, quod ē licet proportionale similem denominationē, seu ē, quod ē hic cognitum reale, ē quod hic cognoscibile reale, quam denominem me ejusmodi eal hoc.

Instantia ring. Reale ēē cognitū eal, et ē ēi cognitū reale, nihil ē aliud, quam reale ē ēē cognitum tm,

quo ad obliquum aalis, n̄ recte quoad obliquum aalis, g̃
idem dicimus, quod adversarij, gō obtuē n̄ prescindo
R. N. A. quia aale cē cognitum aal, iuxta nos ē aale
secundū se eandem cognē, quam tenet aāl illi nōn ide-
tificatū, aal autem dicit aalē identificatum aal, in ipsa
sententia, et tenet talem cognē, qua secundū rectū det
quem finem cognoscit tm̄ aal, et nullo modo, nec secun-
dum rectum, nec secundum obliquum cognoscit cē aale, gō
etm aale tenet tm̄ eam cognē, qua secundum rectum
et obliquum aalis cognoscitur tm̄ aal, hoc autem dicūt
n̄ docent, qui docent etm aale secundum rectū cognosci
beri aal, gō nos ab illis multum discrepamus, et
Ista prescindimus.

Instabis 2. Ex nostra sententia sequitur hoc aal cognō-
cognē a, et hoc aal n̄ cognosci cognē a, hoc autem nullo
pō, gō. Sequela P. in primis cognoscit hoc aal cognē a, et
etm n̄ cognoscit, quod manifestē probatur hoc syllogismo, nullum
aale cognoscitur cognē a, sed hoc aāle aale, gō

P. m. hoc aāl cognosci cognibile a aal, et non cognosci
cognē a aāle p̄m̄. Cognosci aal, et non cognosci aal.
m. similis distinctio n. N. Ghst. ad S. P. n̄, nullum aal co-
nosci cognē a aal, N. m. nullum aale cognosci
cognē a aale, C. n̄, et Precessa m. D. Ghuers, gō hoc
aal n̄ cognoscitur cognitione a aal N. Ghst. n̄ cogno-
scitur cognē a aale C. Ghst.

Adverte primo per actum prescindentem nullam
distinctionem intrinsecam poni, aut produci in obiecto

prius fualt dissitio, nec fit per actu intellectus, actui dissitio
& obstio positivo, sed precisivo.

Dicunt 2 dupplicem esse precisionem obstra, aliam
negativam, aliam positivam, negativa dicit, quando
concepta aliqua rei fualtate reliqua penitus ignorantur,
sive non concipiuntur, ut quando entitatem procul visam
cognosco esse aal, ignorans, an sit saale. positiva vocat
quando cognitis duabus aut pluribus ejusdem rei fualta-
tibus, quilibet ex poste obstr ex reliquis precisa, sive di-
stincta cognoscitur, sive quando unam per actum in-
tellectus de altera negatur: ut dum dico, aal non est saale
et hoc fit per judicium, prius per simplicem apprehensionem,
licet deinde ex eo judicio oriri possit.

Quaeres utrum utilia sint suffragia et preces, pro
aabg existentibus in Limbo superiori, R. negative, ita
ex Sancto Thoma Pueri non Baptizati non detinentur in
Limbo nisi quia deficiunt à statu gratiae.

Articulus 7.

Quaedam nova Doctrina de precisis obstris.

Nota 1. Novum excogitavit modum defendendi
precisas obstras Hyperbo. quem nonnulli sequentur;
pro hac autem doctrina supponit, quod ea obstra non saale et
sensibile, ita per species alienas à nostro intellectu cognoscatur,
et non in se ipsis, sed in phantasmate quodam sibi tanqua

in substituto abrogati: ita ego quando intellectus noster principium ad ꝯ cognoscendum determinat, quoniam sibi ex sensibilium speciebus phantasma quoddam obiectum fabricat, in quo tanquam in imagine subiectum illud intelligibile percipit, de quo imagine nihil ipse ignorat, sed pro eo, cujus apponitur, praedicat proprietates eius rei quae requirendae sunt, ut v. g. si determinet ex metro, discursu suo ad cognoscendum quam, cum ante non habuit speciem ejus, cognitam seu apprehendit nebulam quandam seu flammam cum ipso composite penetratam, de qua planè nihil ipse ignorat, sed pro ea praedicat, quod sit principium nervi et discursus: huius hominis videt imaginem Alexandri magni, de eo dicit, hic est qui totum orbem subiugavit.

Inferes 2o ex hac doctrina idem realiter indivisibile habere praecindi obiectivè, non quidem in se ipso, cum in se ipso non cognoscatur, sed in substituto, seu phantasmate illo sibi; ut intellectus unius spoliatus substitutum dividit a substituto alterius, v. g. Intellectus vult cognoscere aliquem locum aliquem substituit corpus, seu molem quandam, loco realis nebulam seu ignem, hoc denique substituto à se dividit, quod non implicat, cum tanquam realia per se habeant divisibilia. Jam autem hoc ipso, quod substitutum unius dividat ab altero, seu praecindat, hoc ipso bene dicit, eum spoliatum praecindere ab altera, quia quidem verificatur de substituto, verificatur de re ipsa cujus est substitutum. Hanc doctrinam facile posse defendi fateor, interim cum communi eam ipsorum recentiorum rejecimus operationis regula

Quia hac sententia n̄ salvat faciliꝰ obitvam in
eo statu, in quo int̄ se scalis et obitvè praeindentes,
hoc gostio primitus agitabatur: An eadem selt in-
divisibilis entitas possit immediate cognosci, cognē una
secundū aliam scalitatē, ita ut secundum alteram sc-
altatem eadem cognē n̄ cognoscat: hac vero sententia
substituit entitatibꝰ et scalitatibꝰ diversa phantasmata,
et hoc ūnum posse immediate cognosci hinc actus docet,
et praecisionem obitvam n̄ fieri immediatè. 2da est
quia licet verum sit, quod ea quae in hac mortali vita
intellectꝰ humanꝰ cognoscat abstractive seu per species
aliarum, illa cognoscit dependenter à phantasmate, et
quod n̄ habeamus species priùs aliarum rerum, nisi earū,
quae subsensū nostros cadunt, et tū ad hoc communem usū,
ne videatur subsistere, quoddam sensibile, cognoscing ab-
stractivè, illos n̄ cognoscang immediate in se, sed in subsi-
tuto phantasmate: aliud enim est, quod cognoscang
obita dependenter à phantasmate, hoc ē generante, et in-
vente phantasmate, et aliud quod ea cognoscang in
phantasmate, hoc ē ita, ut ipsum phantasma solum cog-
noscang immediate, et hi cognitū phantasma in millag
alterius à se distincti cognem immediatam daret intellectui
nostrum. Primum est verum, et ratio ē, quia quidquid
cognoscing per species alienas, cognoscing dependenter à
phantasmate, seu phantastica illa imagine, quam nobis
per speciem accidentis formang ad cognoscendas res,

quos vt proprie ipsos per proprias species recipiens ñ vale-
bimus ait Arist: quia propter nunquam sine phantas-
mate intelligit aĩa.

Alterum nempe, quod ipsa Bta obita cognoscing in pha-
tasmate, vidgée falsũ, nam ex hoc, vt aliquid per species
alienas cognoscamg, ñ bene infert, gò illud ñ cog-
noscing immediate per sẽ, quod hi prob. Licet obitum
quod intuitive cognoscing, cognoscamg per species proprias
ñ bene infert, gò illud obitum ñ cognoscing immediate
per sẽ, sed loco illius, phantasma alicuius ex speciebus
priis gñamus, gò p. A. e certũ, gñatia etm patet, quia
tam bene in cognitione intuitiva ind cognẽ et obitũ medi-
ant species priis et phantastica, et intellectuales, quam
in cogne abstractiva mediant alienæ species p

Probo hoc ipsũ 2do: Licet Deus per alienas species volun-
tati repræsentetur vt bonum, tñ voluntatis
affectio imediate tendit in Deum hñmi bonũ, gò etm ide
idem Deus per alienas species intellectui proponatur, cogni-
intellectus tendit immediate in ipsũ Deum, et in phantasma
loco dei suppositũ. A. 2ª certum, gò enim afficior Deo,
super oi bono, ñ afficior phantasmati super oi bono, et
gò appetitive amo Deum hmũ bonum super oa, ñ
amo appetitive phantasma super oa, hoc pro enim
amarem Deum appetitive super oa. gñatia P. quia in hoc
primo casu ñ obstat, quod per alienas species ñ repræsentetur Deus vo-
luntati, quin voluntatis affectio, et amor imediate tendat

in Deum summū bonū, gō nec in secundo.

Quares. An præcisiue obiectiue fieri possit per cognē intuitivam. Ante responsionem nota, p̄ intellectus humanj apprehendendo ē etm iudicando intuitivè cognoscere ratiocinando autem n̄ p̄, quod probabimus manifestum ē; nam ratiocinando unum ex aliis deducendo cognoscit. species autem prioris unius obiecti, n̄ sit species prioris alterius, gō ex speciebus prius unius obiecti, quod intuitivè cognoscit, n̄ p̄ deduci cognēm intuitivam alterius. Deu n̄ p̄ illud aliud ex speciebus alienis per proprias species cognoscere; quod autem apprehendendo intuitivè cognoscere possit, clarum ē; nam licet oculus intuitivè videat obiectum à parte posteriū, ita illud, q̄ū obiectū intellectus intuitivè apprehendit. quod etm affirmando possit intuitivè intellectus cognoscere, certum videtur, nam præ species liberi possunt de utraq; partionis obiectiua extremo, in quem utrumq; connexum, et copulatum ē à parte rei, et per huiusmodi species præ dicti p̄ affirmatio intuitiua v̄g. quando video Petrū currentē affirmo intuitivè Petrū currere, an autem per indicium negativū intellectus intuitivus cognoscere p̄, gō quæstio cum n̄ sit huius loci obstringemus, iam respondeo et

Dico Propositione obiectiuè fieri n̄ posse per cognē intuitivā. ratio ē prima. p̄ petitionē, nam eadem indivisibilis entitas cognoscetur una cognē, prout ē in se, et eadem cognē n̄ cognoscetur, prout ē in se, quod probari p̄. Z. q̄ia cognio intuitiua cognoscit obiectū huius ut in se, gō obiectū

tale cognitu tale dbt intellectus aprocere, quale ē in se, in se autem ē unum, et nō multiplex, sed hoc ipso, quod approcat in se unum indivisibile, et nō multiplex: nō pt à se prescindi, quia aliās dberet in se aprocere unum indivisibile, et nō multiplex, et simul divisibile et multiplex, quod implicat. gō p.

Objicies. visus oculoris ē perceptio intuitiva, et tā sape prescindit, gō etm poterit perceptio intellectualis intuitiva prescindere. ēsequētia ē certa: ē enim perceptio oculoris, quæ ē maxime intuitiva pt prescindere, multo magis poterit perceptio intuitiva intellectus utpote subtilior prescindere: A. autem probo. Visus lupi percipit rationem coloris, quamvis nō percipiat rationem virioris, id ē percipit rationem coloris, nō percepta ratione creaturæ, gō rationi coloris ē reliq identissa, sed hoc hic precisione fieri requirit, gō visus oculoris pt prescindere. R. N. tz potest A. quod visus oculoris prescindat obiective. ad hujus prob. Dico, quod oculus, quatenus videt colorem, videt eadem visione eam, difficultate, reliq identissa videt etm eadem visione ejdem coloris identissam rationē creaturæ entis p. lēkn intuitive dicamtve.

Instabis Si oculus lupi videt dissā visu colore lupi, quem videt coloren dbt discernere an sit viridis vel cæruleus, v p. Z. Si percipit colore oculus percipit etm rationē creaturæ, dbt percipere etm deum, qui ē berg relationis, quam creatura dicit ad Deum, tanquam ad creatorem, hoc autem ē falsum. R. N. g utrumqs assumptū, non enim seqtr, quod si oculus visu colore videt etm deitatē coloris: hoc ipso dbeat discernere an ille color viridis, vel cæruleus vel alius sit, nam hoc discerni

ꝯpose actus intellectus ñ ad oculum, sed ad intellectū pertinet.
Sexto dō tm, quod dem oculus videt id à quō, quod in sꝫ
viride ē, licet per illam incidentiā lucis repraesentari contin-
intellectus semper illud colorem posse discernere à viridi, et
quocunque alio; et vere dicere hoc, quod oculi nei corporales
vident intuitivè, nec viride, nec rubrum, nec flavū, sed
caeruleum: respō tē intellectus falsum affirmat, quia verè affir-
mat colorem cum tali differtia, cum qua oculi corporei re-
praesentat, oculis autem cum differtia caerulea color ille
repraesentatus dōp. ad 2 assumptū dico: Ex hoc quod
percepto colore intuitivè, etiam videam rationē creaturae illi-
dentificū intuitivè demonstrativè, ñ sequitur quod necessario
videam intuitivè videre Deum creatorem tanquam terminum
huius relationis, imo gloriam manifestius videbo, nam
precisè intuitivè videre et cognoscere lucem praesentem absqꝫ
et, quod huius relationis videam, vel cognoscam intuitivè,
v.g. milites cum turcis pugnantes et rāō ē, quia species
propria rationis fundandi vel fundata ñ sit species primi ter-
primi relationis, posset. dō species propria fundamenti
videre hinc speciebus terii, et sequi cognosci intuitivè.
Colleges 3. oculus ñ videt intuitivè remotum in aqua, ipsi
cuī repraesentatū, sed solum videt illam praesentiam
terni. 2. cognitio etiam intuitiva alia ē adaequata, alia
inadaequata; adaequata cognitio, qua cognosco totum clarè, ut
in hoc aal et raāle; inadaequata ē, quod tm aliquam partem
obiti cognosco, ut in hoc aal tm. Ad 3tio obiectum visus

n̄ é color ut sic, cum dis color n̄ dets. nec possit ee
fibilis; obitum gō visus é color quicunqs detsatus,
cum aliqua diffia sufficiēt illuminatus, et oculo pē-
sens; quicunqs autem color sufficiēter presens et illu-
minatus oculo obūcitū, semper obits cum detsata aliqa
diffia, qa hi hūtem oculo sufficiēt presens, et suffi-
ciēt illuminata utrumqs colorem, et diffia intuitiue
videt oculus; quod autem idem colorem videns à longe
qi in ſt é viridis, n̄ videt eē viridem, n̄ satis, quia diffi-
am à colore prescindat, quia ille color n̄ é sufficiēt pē-
sens, nec illuminatus, nec illius diffia é sufficiēt pē-
sens et illuminata. Unde in hoc casu ꝑt admitti, quod
adhuc oculus intuitiue videat colorem aparentē cum spe-
cieb⁹ aparentib⁹; et diffia dis aparente pē dem inci-
dentiam lucis. Hinc hō à longe videns viridem colo-
qi oculis pē dem incidentiam lucis dis aparet colo-
rem, videt illum intuitiuē; et ꝑt nerē prodiare: hic
color, quē video é cæruleus, falsē antē prodiaret dicē-
re uera é viridis color, oculus n̄ videt intuitiuē, quia
illud n̄ videt pē species spias, ad illud obtum petinēs
sed pē aparentes; licēt colorem hi aparentē diats intuitiuē
videre, cum hac diffia aparente v̄ g. cærulea; neqs infal-
ni hoc casu illud obtum intuitiuē cognoscit, cum pē spē
bleat illius obti spias species. Sed cognoscat tm abstra-
tiuē: ideo qs in illo obito unam qualitatem prazeindere ꝑt
obtiuē, v̄ g. rationem coloris, à ratione virorū, v̄ à ratione

creatura, oculus ejusq hoc ꝑfit ob ꝛ̃ones allatas.
tandem 4.to Deus nunquam cognoscit ꝑtiè cognoscendo abstractiuè, sed intuitiuè, præcipuè assentiendo.

Quares: Quis nam status fuerit aãrum SS. PP. ante veteris testamenti in Limbo. R. aãrum horum Sanctorum statum fuisse quietissimum, liberum ab oi pœnâ sus, exoptantes tantis desiderijs aduentum Messiæ, illud Isaiæ 44 sæpe repetentes, rorate cæli desuper &c.

Disputatio 4ta
de Possibilitate, Impossibilitate rerum, ac de ghis de dificultatibus aliis.

Quæstio 1ª.

Quid, quotuplex, et in quo hta hr rerum possibilitas?

Nota 1. Ens universalissime dividit in possibile, et in impossibile, possibile aliud ē pure possibile, seu quod nō existit, jurā vō: quod dem ē nō ē in actu secundo, sed tm in primo, nō existit in actu primo, sed in primo extra causas, sed tm in causis; aliud ē nō pure possibile, sed quod et prius in actu habita. possibilitatem suam hbt simul cum existentia. Aliud ē absolute possibile ut hoc aliud possibile ḡditionatē, quod existere nō pt, nisi posita ḡditione aliqua, et vocatr etiā possibile ex hypothesi, et ex suppositione. aliud item ē possibile naald, quod pt existere virtby nāe, ut ignis, aer, p. Aliud ē possibile hyper naald, quod ē supra ois vires activas, passivas, et exigitivas totius naturæ, et potentiā tm Dei extraordinariam existere pt, ut resuscitatio, gratia justificans p. De horum omnium possibilitate Disputamus, quorum aliqua de facto existant, ut nos, qui nunc vivimus, aliqua nō existant, sed existere pt ut Antichristus, aliqua nec existunt, nec existere pt ut alter mundus, aliqua existere, sed nunc nō existunt, ut Alexander M. p.

Nota 2. possibile ē terminus generatus, qui pro subito hbt sens, positā, à quo habitus denomtr hbt possibilitatē.

Polty existens modalis, possibile de dictis.

2 nō pure possibile

absolute possibile

ḡditionatē poss.

nāald possibile aer, ignis.

hyper naald p.

Duplex autem ꝑt. m. vera possibilitas requirit, ꝑt enim dei aliquid impossibile ideo, quia data ca. et potentia ejus producendi, et ꝑt dei possibile ideo, quia ejus in se ꝑt produci. Prior possibilitas dicitur extrinseca, activa, melius potentia, virtus effectiva. Activa, et causalis, et melius potentia, virtus qua agentia, quam possibilia, dicuntur. Posterior possibilitas intrinseca, passiva, vocatur intrinseca, passiva, et formalis, et qua prior, possibilia producendi, sed possibilitas, et producibilitas rei.

Inter hæc duo autem, extrinsecam veram possibilitatem potentiam eorum productivam, et istas possibilitates intrinsecam, sive veram rerum producibilitatem mutua necessaria ꝙa dato relatio: nam eo ipso, quod deus omnipotens potens domum efficere, deus donus ē effectibilis, et eo ipso vicissim, quod hæc sit effectibilis, deus dari possit, dari ortiser, qui veram possit efficere. Duplicitas dei ortifieri ꝑt deus posse domum efficere: et quia habet hanc potentiam, ꝙa ē denomtio intrinseca; et quia domus ē effectibilis, quæ ē denomtio extrinseca. ac vicissim ꝑt dei domus dupliciter ē effectibilis: v. g. quia in se habet veram possibilitatem, quæ denomtio intrinseca, quandoquidem aut ꝑt dari ca. ꝙa veram possit effici, ꝙa ē ejus effectibilitas, denomtio ꝙa effectibilitati extrinseca. porro possibilitas rerum duarum activa, et extrinseca necessaria et aeterna ē DEUS solus, ca. prima rerum omnium, sine quo nihil fiat. Possibilitas activa extrinseca, temporalis, et stringens rerum, talia ca. secundæ, et

dupla ca. ꝑt vera possibilitas in quæ.

extrinseca, activa ca. melius potentia, virtus effectiva.

intrinseca, passiva

Ob

Inter hæc

data mutua relatio.

ē in repugnantia actor. illig. ; ꝙa possibilitati, n. deridet ab intellectu divino, tenē actu extrinseca.

Deus ordo possibilis extrinseca.

Inter ca. tibi.

creata.

Nota 3tio Duplicis ẽ equiuocatio verbi substantivi Esse: una ẽ in vi verbi, et significat existentiã rei actualem et rebem seu Phleam, sic hoc ptio: Petrus ẽ, in vi verbi idem significat, ac Petrus existit. Altera equiuocatio ẽ in vi copule verbi Esse in vi copule, et significat solam connexionem predi obtenti cum subto obtento. Sic in hac ptione: Homo ẽ animal, hic ẽ solam connexionem significat; non significat existentiam actualem, sed ab ea prescindit. Unde pt aliquid ee, siue habere connexionem predicati cum subto, siue existentia reali actuali, ut patet in his ptionib: Antichristus est homo. alter mundus ẽ possibilis. in neutra enim hic ẽ significat actualem rebem existentiam Antichristi, aut alterius mundi, ut per se patet.

Ad ers. quid alii de rerum possibilitate sentiunt? quidam Scotista possibilitatem intrinsecam rei possibili ajunt ee ens quoddam eternum, quod abusiuum, seu diminutum appellant, a quo terres possibilis ẽ, et deomts possibilis, puta musca, quã hodie nascitur, habuit ingressum ante quam ect, et quidem ab eterno, ens quoddam abusiuum, seu diminutiuum, per quod constituebatr possibilis, occasionem huic sententiæ dedit, quod in hac 3 g. ptione: alter mundus ẽ possibilis, hic ẽ importari dicatr diminutum, hoc ẽ non significat ut simplicites, seu in vi verbi, et hoc ẽ verũ, a quo deinde transierunt ad aliud dicendo dari aliquid possẽ ab eterno, quod sit ens diminutum illius rei,

qd dicit impossibile.

Recc sententia rejecta, quia h. m. entia deberent ee ab aterno, et n ideo creata, nam ante od tj creatio resé, et quidem ab aterno possibilis, sed nihil é extra Deu quod n sit ab tpo creatum, et nihil é ab aterno creatu ut fides docet, qo h. m entia u implicant, u sit Deus ipse, qui solus é ab aterno, et cæteré SS. docent: quidquid à Deo factum n é, u Deus ipse est u nihil est, qo hoc ee abusivum, seu diminutum creaturarum pure possibilium, cum à Deo factu esse nihil é. Ducit Act iii. SS. loqui de ee vero, et Phico reali, et actuali rerum existentium; hoc autem ee diminutum rerum participiat nomen entis solum abusivé. Sed ego hoc, quia n data intia rerum ac rle, et Phicum rerum et intia nihil ee med vim aliquod ee, inquetille inexplicabile qs é, quid sit illud. proinde nequid fictis fingendum est, nedum Phicis admittendum. praeterquam, quod quo minus ee haerent, hoc minus videbitur entia aterna, necessaria increata, minimeqs Deum decerent ut hoc tam parva n dependeant abeo, à quo maxima dependent.

- multo magis minus.

Alii Scotistae: et putate etm Scoti sententiam, ajunt creaturas possibilitatem suam habere ab oi scientia Dei. Sed ego enim est, quia ab oi scientia Dei ne quidem extrinseca rerum possibilitas, qualem hic quaerimus, desumi pt, non enim ha ideo possunt dici, prodocibiles, quod Deus illas cognoscat, sed quod faciat, aut facere

- quod Deus cognoscat.
- statuit.

possit, presertim cum Deus ut dicing de ente rationis, etm impossibilia cognoscat. Si dicerent hi extrinseca rerum cognoscibilitatem haberi ab oi Scientia, intellectu qs Dei, uti est ab alijs intellectg creatis, bene sequerentur. Si vero dicant entia possibilia nullum habere esse Actuum aeterno, sed tm intentionale, verum etm dicunt, sed hoc esse intentionale, n est tm cognitio Dei, sed est aliquid extra mentem, cognitam qs Dei, non Actu et vere, sed logice et intentionaliter. quod intentionaliter existit, et obiectum cognitionis.

Denique Recentiores adaequatam rerum possibilitatem ajunt haberi ex omnipotentia Divina, negata qs omni possibilitate intrinseca rebus possibilibus, alium v g. mundum ajunt esse possibilem, eo tm, quod Deus possit illum producere: n autem quod ille idem in se possit produci, sive esse possibilem a Divina potentia et denominatione ipsi adaequate extrinseca, et hanc possibilitatem extrinsecam vocant — non solum causalem, sed etm formalem, ita ut per hanc unam, et nullam aliam res hic, denominetur possibilis.

Totum fundamentum hujus sententiae est, quod creatura pure possibilis nihil habeat in se, proinde possibilitatem nullam habeat in se, sed in alio, scilicet in omnipotentia Dei, unde etm negat hac sententia creaturam pure possibilem esse cognoscibilem in se, sed tm in Deo, ut cum dicit: adeo mundus est possibilis, ne est formaliter nihil aliud dicere quam, Deus potest producere aliud mundum, negat etm creaturam pure possibilem distingui a Deo,

licet deus abea distinguatur, quia distinctio inquit
veritas rei, positiva, seu existentiæ et ℔. quoad
a quacunq; huius sententia, ne alter mundus ē deus
v n ē Reg; seu v distingt à deo v n? Respondent, ne
Deus, necenon ē deus, quia nihil ē, proinde nam positive
alter mundus n ē deus, quia ē de subito n supponit
distinctio enim supponit ē inquiunt.

Quæres: quisnam vero his statutus eam esse, quæ
symbo Nicenorum? R. has quoq; eas esse, non
sensus, habere ap̃ sacram sequiem et quendam modum
realis gestationis, sola ap̃ reali cognē Dei, et amore
fruntr.

Quæstio 4ta.

Statuitur nostra Sententia de Possibilitate.

Dico: præter possibilitatem extrinsecam, admittendam
etm ē possibilitas intrinseca rerum possibilium
in earum proprijs entibus ad rem existendum re-
pugnantiq; Sive n̄ insolentibus gestionis; hæc
possibilitas dicit etm̃ ordinem; quia nullum hꝫ ē physicē
et reale actu. R. 1mo præter possibilitatem rei, extrinsecam seu
omnipotentiam Dei, dari possibilitatem intrinsecam rebus et
positivam; Sed hoc n̄ est in aliquo ē diminutio gestionis
nec in alijs, quam in proprijs possibilibus rei, possibili, non re-
pugnantiq ad existendum. ḡo in his ponenda ē possibilitas
rerum intrinseca. n̄ R. 1mo Sci: dari rem, esse omni-

dicit etm̃ Logica.

potentia dei possit producere antichristum et ñ possit ꝺ g. producere creaturã ꝺd perfectiorẽ; ꝺ hoc hit impossibile. ꝺ Petrum an cur Antichristy hit possibile, et creatura perfectissima impossibile, Rdeo. quia illud Deus ꝑt, hanc ñ ꝑt producere. Sed ꝺ Petrum petam, unde efft quod Deus possit producere Antichristũ, ñ autem creaturã perfectiorẽ, cum ꝺ potentia Dei, hit aqualis ex parte hui potens ouꝫ possibilium: non re ẽ inde, quod unum in se sit possibile intrinsece, alterum ñ sit in se possibile? Nam ois possibilitas ẽ tm ab ꝺ potentia dei, unde ẽ quod abeo determinata possibile, alterum impossibile? quia ẽ rao ꝺ diversitatis hujus ex parte omnipotentie Dei, si in tecis illius creationis sicut possibilibꝫ nulla hit per se diversitas: primo ꝺ dicant qui dicunt: omnipotentiam Dei ita per se ẽ illimitatã, ut possit eam producere Chymeram gdtionalẽ, si sicut ista foret possibilis. certum idem per idem reapondebis dicendo, ꝙt Deus unum producere ñ alterum, quia unum ꝙt producere, ñ alterum, proinde vitiosum gmittes circulum.

Dices: Deus ẽ prima rao ꝺd possibilis, proinde ñ debet dari alia rao superhanc, sed hic ẽ attendum: Deus ꝙt unum producere, et alterum, quia ꝙt, ꝺ quia ñ ꝙt. Sed ista efft: quia deus dicitur prima, Summaq rao ouꝫ producibilis in hoc stu, quia omnia necessario abeo debent produci, et dependere, ille autem à nullo, ñ autem in hoc stu, quod ñ debeat Dei rao ꝺd alia potes omnipotentiam Dei, ~~quod ñ debeat dari alia potes omnipotentiam Dei~~, cur unam

Deus possit producere, ñ autem alterum, ꝛ gō Deus primo possibilia extrinseca ꝙs creaturarum ñ autem intrinseca et possua, gdo autem gerit cur unum possit producere, ñ alterum, gerit de possibilitate rerū, impossibilitate ꝙs illorū, ejus intrinseca.

Confirmatō 1ma, Quia res gō producenda à creaturis vel peccata, ñ solum denomtō possibles ab ejus potentia Dei etm à creatura, qa illas pōt producere: Si autem querant: cur hō possit peccatū unum producere, ñ autem alterum, v.g. peccatum ōd maximū, debt dari rāio ulterior ex parte peccatorū, quia unū é in ꝙ possibile, alterū impossibile, gō etm debt dari hoc rāo, ꝛ peccatum, cur Deus pōtem unam producere, et ñ aliam, tam bene enim cāa creata supposito illo quod exigant, de omni effectu qui ab ejus potentia produci possunt extrinsece possibles, quam cāa increata Deus maxime in illis effectibus, quos Deus solus ñ pōt producere: gō si cāa creata debt dari rāo ulterior ex parte effectus, cur unum possit non alterum, debebit etm dari causa increata. Sic etm cur oculus v.g. possit videre aliquod visibile, et ñ possit videre aliquod invisibile, hoc corpus possit tangere manu, ñ autem Spiritus p. semper dari rāo diversitatis ex parte eorum potentia visiva, et tactiva, quod unum in se sit visabile, et tangibile, ñ alterum: p dent disparitatem quincentem, et gō hi ordrem Actus.

Confirmatō 2da ulterius: Selendo cur aliqd Deus sit impossibilis, calē non rōdeo, quod hic Deus eum

n̄ possit produce; nam etsi possibilis sit, cum n̄ posset produce. Si dicas alterum Deum ee impossibilem, nihil ee foalt aliud, quam hunc Deum ee centiadt unum; ꝗa ē, quia hic Deus excludit à se alterum Deum, qo aliquod diversum est, et ab eo diversa predta hbt alter Deus. et certe pt se probet, quod diversos creatos hbeat hic Deus: datur unus tm Deus. et n̄ pt dari alt Deus, unum affirmtiue, alterū ngtiue.

Probo eadem m̄ 2do. licet quod produ extrinse cum, etm intrinseca rerum possibilitas sit ad mittenda p. quia posse produce et posse produci, diversa ptt ut patet in obꝫ creatis, pe by posse produce, hbt entiolem gneridem, cum by posse produci, unum qs horum supponit necessario alterū. et negata possibilitate intrinseca idem foalt cent by Deus creatus; ostendant diversitatem ad necessariū mō has duas ptiōs. Deus pt mundum produce, et mundus pt à Deo produci; qo loalissime ptt duabus diversa. prob. 1ꝫ. Quia ex negata possibilitate intrinseca videtr sequi, quod creatura pure possibilis et obtentia Dei, quam tm sequelam nemo ad mittit, nulla enim predta adhuc apud Aut rem, creatura possibilis, quam ab obtentia Dei, qdo Deus. Deus produce pt obtentia sua, et Deus pt produce mundum, diversum dictum hbt in secunda quam in prima ptione. Sed hoc diversitas in aliis ē, nisi in his duobus terminis, mundum, et omnipotentia, qo hoc duo obtinē pt diversa, qo diversa hbnt gstitutiva, aut ꝫ mundus pure possibilis nihil ē aliud, quam obtentia Dei, ha duo ptiōs idem obtinē dicimus, quod etm nemo ad mittit.

Prædta ꝺo nostra ꝯclusiõ. Quando quæritꝫ, vtrum aliquid sit possibile, nõ inuestigamus prædta essentialia oi potentiæ rei; sed prædta intrinseca, hoc ē constitutiua rei de qua quæritꝫ. Sic dum quæritur an hoc, an creatura perfectissima sit possibilis, statim quærunt inter se prædta hois v̄ g. aāl et raāle, et prædta illius creaturæ, v̄ g. quod sit creatura, et quod sit perfectissima, quia inter prima nulla repugnantiã, imõ secunda inuenimus repugnantiã, dicimus hoc ē possibile, creaturam vero illam implicare p. in his prædtis rerũ nõ repugnantiã, v̄ repugnantiã inter se, ignotis earum possibilitate, v̄ impossibilitate intrinseca. Sic nõ intrinseca, quod sit possibile, v̄ impossibiles. Et certe cõ go ab auctoribꝫ possibilia v̄ ignotissima dicuntꝫ si examinantꝫ prædta intrinseca, et prædictorum repugnantiã v̄ nõ repugnantiã dicuntꝫ talia.

Prædicati putant idem ē possibilitatẽ intrinsecam dicere ac possibile, go vere et phisè enstat in rerũ nãã, et cum antequam res sit nihil aliud detur, nisi tm potentia effectiua primus, nullam aliam possibilitem agnoscãt quam potentiam rei possibilis effectiuã. Nos autem cum dicimus rem ē possibilem pr sua prædta intrinseca, per prædta intrinseca nõ intelligimus prædta definitiua rei, et gsideramus illa nõ quasi aliqd cẽs rei. Sed prout cognoscuntꝫ in ēē obtiuo: nec enim aliud sit prædta rei, quàm ipsa res pria. Sed res pure possibilis nõ ē rei. Sed tm obiectiuè; proinde rei, go tm obiectiue existit optime possunt dare denominationẽ prædta tm obiectiue existentia. id, quod Antiqignant pro

Dei omnipotentia divina hꝫ pro creatura purè possibli illud idem eodem modo nos assignamus pro possibilitate intrinseca illius creaturæ, et licèt illi negent creaturam purè possibilem ẽ præm Dei omnipotentiam, ita nos negamus possibilitatẽ solam creaturæ ẽ præm omnipotentiã. Sed creaturam possibilem dicimus præm ea sibi possibilitatem suam solam, qa rigorosè essentia secta intrinseca, et certè videtur inconcepibile, ut possit dari ullus decretus et denotatio solùm, qa careat reliquis solùmq; illi intrinsecis.

Prob. Ex. actu vera ẽ ptis divina dicens: Petrus ẽ possibilis, hoc ẽ aal vaale, qõ actu datur verificativum illius, sed hꝰ verificativum ẽ possibilitas intrinseca, qõ actu datur possibilitas intrinseca. A. P. dicens, quod ptis divina dicens: Petrus ẽ hoc, hoc ẽ aal vaale, hi tres possibl vera, et vera absurdum, gratia prob. vincta stante, ab eo quod obtur verum ẽ, ptis vera ẽ: sed datur actu ptis divina vera dicens: Petrus ẽ possibilis, hoc ẽ aal vaale, qõ etiam actu datur verificativum illius. assumtũ prob. hoc verificativum nõ ẽ Deus, qõ aliqd distinctũ à Deo, quod nõ ẽ aliud, quàm possibilitas intrinseca. A. hoc prob. quia Deus de hꝰ assumat sic: ego Deus sum Petrus possibilis, sum aal vaale, hoc enim duo pdicta: qõ Deus sum possibilis, et tu Petrus es possibilis, differunt ut dees dbnt patere, et quia non differunt quoad cognem, unica enim et indivisibilis ẽ cognitio Divina, terata ad ea entia, et ad hꝰ, qõ differunt quoad obtum.

Differiatur. Potentia cognoscitiva dbt correspondere suis cognoscibilibus talis qui dbt cognoscibilitatem intrinsecam, qa etiam

omnipotentie dbt correspondere terminus producibili talis, qui
dbt aliquam producibilitatem intrinsecam. S. P. quia nihil ipse cog-
nosci, nisi dbt aliquam rationem entis, rō enim ē intrinseca ejus
qd cognoscit: qđ etm cognoscibilitas ē intrinseca eidem rei, cui
rō entis et cognoscibilitatis sint idem reālr. S. 2ō ostenditur:
Ita se hbt virtus activa producitiva ad obiectū producibile, sic
ad terminum producibilē, sicut se hbt virtus cognoscitiva ad terminū
cognoscibilē, qđ patet: sicut data intrinseca possibilitas rei cognoscibilis
ita etm data intrinseca possibilitas, seu possibilitas rei pro-
ducibilis, seu possibilis. Confirmtr hoc: posse producere actus
quorum est omnipotentia Dei intrinsecē, cum hō ejus virtus
activa Dei, posse produci possibile, ō quorum omnipotentia Dei
intrinsecē cum hō termino virtutis activæ Dei, qđ posse produci
dbt aliquid in se intrinsecē, quod n̄ hbt virtus activa. Sed
hoc ē possibilitas intrinseca rei.

Probatr. ultimo qtrā Adnōs ē Soc. J. Secundum vos datur
Scia media, seu Scientia qđ circa ordinatē futurorum libera vo-
luntate humana manente. Sed h̄ n̄ admittit possibilitatem in-
trinsecā, nec dbt admitti ita Scia media, qđ. Prob. m. h̄
data possibilitas intrinseca creaturarum, Deus requirit ante decre-
tum in actu primo primitus providere, quod creatura libere ex pro-
pria hac volitura, si in his vel illis circumstantiis ponatur. Sed
n̄ posset hoc providere, e non posset dari hoc medium, quo in hoc
ordine ipsius Scia media, ut nimirum prefato modo medium
in se ipso, et n̄ in suo decreto Deus videat creaturas libere
acturas: et negata possibilitate intrinseca Deus requirit hoc pro-
videre in se ipso, quia secundum Nominales creatura possibilis
absolutus in se nihil finit, nec quidem intentionaliter et obiective,
nec fuerit in se, sed tm in alio cognoscibili.

Quæres: An de facto dari aliqua ad in symbo SS. ℞.
nulas de facto cē cum fuerit pro aalg ustis solum resp
ad resurrectiōē Xti, qui surrexit à mortuis, descendit ad
inferos, hoc ē ad limbum patrum, ex quo liberavit oes.

Quæstio
Quid
Respondendum Adversarii.

Objicies 1. ō missa possibilitate intrinseca, ipsis Deus ex se,
n ē sufficientem possibilitē rei possibi, q̄ queas ē factum, q̄
et A. S. hgllo. 2. id, quod requirit potentia passiva ad pro-
ducendum terrum, n ē sufficiens possibilitas talis rei; hi enim
agentia creata n ēt sufficiens possibilitas hōi, quam educunt
de potentia subiti; cum creari aliqd ex nihilo n possit. hac
proinde sententia omnipotentiam Divinā, redigit ad additione
agentis creati ℞. P. A. ipsis Deum n ē sufficiente, et adequa
possibilitē extrinsecā, et activam, sive in genere cā ē efficienti
2. A. cū Deus attingat in se totā perfectionē cujuslibet creaturæ:
n aatē Deus ex p ē possibilitas creaturæ possibi, sicut n ē crea-
tura possibi, sicut q̄ n gtra divinam sufficientiā, quod n possit
creare; nisi terrā à se distincta, ita n ē de gtra eandem, quod
n possit creare mri terrum intrinsece n repugnantē. sicut Deus n
ēt infinitæ potentiæ et sufficien creare per ipsū terrum, ita nec nos
dicimus ēt infinitum esse potentem creare per possibilitatem possibi, quo
nihil aliud ē, quam ejus esse terrum.

Adverte autem Deum n præsupponere, imo nec supponere in terra
potentiā passivam physicam, sicut agentia creata, q̄ ex nihilo
nihil faciunt: sed tm potentiā passivam logicam, sive intel-
lectualē existentem, nihil enim facit Deus, quod ex predicis re-
pugnantiq̄ effici: sive nihil impossibile facit: ex eo autem

quod defuerint possibile intrinsecum, nisi ratus Deus ñ posse facere
inepte putas Dei ôpotentiam per istam possibilitatem ẽssentiæ ẽ limi-
en eo, quod Deus nequeat hoc et illud, mẽte arguis impos-
sibilitatem hujus et illius in ôpotentia Dei ẽssendæ: et ne-
cessitatem faciendo, qđ ẽ mutuo inferent, et excludent, ñ possunt
se mutuo ẽstituere.

Dices. Ôpotentia Dei ẽ perfectissima potentia creativa ad nullum
ex nihilo, sed ẽ hoc possibilitas dicitur, ñ ees, qđ p. m. patet, ñ
prob. quia tum Deus ñ ex nihilo, sed ex illa possibile intrinseco
crearet res. R. D. m. ẽ creativa ad rerum ex nihilo subsistẽtiæ, et
entis actu producti C. m, ex nihilo subsisti et entis possibilis N. m.
et sic distinguo m. ad ẽssẽ. ad P. eadem modo respondes, sicut
prius, sed distinctio ẽ, quia creatio dicitur ẽ productio, ex
nihilo subsistẽtiæ talis, quale requirit ipsa productio, eductio autem
requirit subjectum actu existens, ex qo educat fiat, igitur ens
creatum ẽ ens ex nihilo subsisti actu existentis, ñ autem ex
ex nihilo possibili subsisti. Rursus admissa possibilitate intrinseca rei
et ejus ôpotentia ñ ordinata ad ẽssẽ entis creati, redderetur
imperfectus in modo producendi, nam etm hoc planum verum ẽ, qđ
entia possibilia producantur de nihilo tm sui, quam subsisti, nihil
tamen præexistit ẽtis in ipso statu, sed solum præest genericum
quod præcise ñ ẽ aliquid reale, sed ẽ ẽ tm quidditativum, et ordi-
et veri ẽ ẽtiæ, qđ potius possit poni, quam ñ poni.

Objicies 2. res substans possibilitati ẽ eadem numero cum
re, qæ substat actualitati, qđ transfertur de statu possibilitatis
ad statum actualitatis, per aliquid distinctum super additum, deq;
super addito iterum sedet Suarez: an in statu possibilitatis fuerit
extra Deum, nec ne? Si ñ fuit extra Deum, qđ habet hoc

præditum ñ fuit in statu possibilitati extra Deum, ita
videlicet res in statu possibilitati nihil ē extra Deum. Sin vero
ut nihil hæc dictum transit de statu possibilitati, ad statū
actualitatis, hoc actualis existentiæ, ergo in statu possibilitatis
habuit ōa, ga hbt in statu actualitati, gō exstitit, antequam
exstitisset, et fuit in statu actualis existentiæ hbt phica
et realem existentiā, ito in statu possibilitati ilam habuit,
præter Deum ab æterno aliquid existebat, phīcē, et rlb.

R. C. A. P. ghuens, quod etn posset admitti, transit goalb
res de statu possibilitati, per aliquid dictum, quod hī super-
additum scil entiæ in statu possibilitatis N. gfgt: quod hī
super additum entiæ, et existentiæ hmnl. C. gfgt. ad dis-
cursum dico, quod illud super additum nihil aliud fuerit, ; de actione Dei
quam actio productiva, hoc illa fuerit creativa, ubi creativam rei
ea realis, sive productiva, ut ē actionis in ligno, hoc ante de possibile ad
actionis antequam fuisset posita, in statu possibilitatis, nihil quo ante qua actualē transi-
fuit existentialiter extra Deum, erat hī entialiter in Ō, fuit postea nihil
Deo habens suam entiā in Ō, licet alia res possibilis, fuit.
quod autem de facto transeunt ex statu possibilitis ad statum
actualis existentiæ, provenit ex decreto Dei, volentis ab
æterno ponere hanc actionem.

Verum Si quæras, quid hī præter quidditatē rei possibilis entiā,
dicat ē actualē, et existentialē? R. ghī præter quidditatē
prædictā indē ē gressionem, affecta tempore, loco, actione,
et circumstantiis, ghq ostenditiv rlb existere, ga ante ñ
exstitit, et correspondet cipotentiæ Dei producentis ejus
in loco hoc delerato, tempore p. et hoc ē ē existens, limitatio
seu hoc ē rem ē actualem, et limitatum, limitata quid hī.
eam creatura, ido in certo loco et tempore ponitur,

hoc spacio

se actioē producitur hoc loco, [illegible] p, qbꝫ circumstantiis nō erat affecta in statu possibilitis, absolutē considens aut limitata, nihilominꝰ rei ilimitata possibilitas, et in eē perfectionis existens, sēd precisive, nō diuersificans ullam limitatioē realem:

Si rursus quaras: quomodo iste gradus circumstantiarum à statu possibilitis ad statum actualē transeant? Respondeo, quod nō ex vi alicujus decreti Dei absoluti et eligentis, transeunt per decreta; sed extrinsece ab his productiuas, quæ vero sit decretatio Dei, pro ista actione illa de ipsis transeunt, præcedente licet decreto Dei efficacis, per quod vult has causas applicari ad agendum.

Vrgebis possibilitas rei ē eadem cum existentia rei, sed absoluendo dato possibilitas rei, gō etm existentia, vt hoc [illegible] nō dato, nec illa; P. m. possibilitas rei, gō existentia rei; seu rei prodicta rei entialia, sed entia et existentia nō distinguntur, gō nec possibilitas, et existentia, eadē enim res sunt pure possibiles, qā deinde producta existit. R. Si cum Thomistis negarem entiā, et existentiā rei identificari, nihil faceret etiā ne argumentum. Dō gratia etm hac identitate, de qua infrā: P. m. possibilitas rei est eadem cum existentia illi possibilis C. m. cum existentia passiua V. m. et quod dico de possibilitate et existentia rei, idem de entia et existentia ejusdem rei. Licet autem possibilitas actu nō sit, ē tñ actualis possibilitas, sive actu denominat rem possibilem; ē enim vera actu vera aliqua denomtio abstrac eo, quod dets sua denominans, nisi abstrac eo, quod dari possit ut patet in

sua in possibi
nō dets

Agnera, qo à prædicis hui⁹ repugnantiâ actu denomat impossibile, et hi⁹ prædicata illa nec dentr nec dari possint.

Dum autem dicit: entia hoc est aeterna, pt distgui hic: ē aeterna aeternitate possibilitatis et entia ē. aeternitate simplicit⁹ Nō seu aeterna quiditative ē. simplicit⁹ Nō rēō ē, quia quamvis hī eadem entitas entia et existentia, tn̄ qdo dicit dari ee existentiam, intelgit rem dari simplicit⁹: qdo dicit aeternam ee existentiam, intelgit rem ee ab aeterno: qdo dicit dari possibilitatem rei, n̄ dicit rem ee simplicit⁹, sed tm̄ obiectā, seu in obito, quod gcipit n̄ repugnare ad existendum.

Nomine enim entia nihil aliud intelge qd̄ gloriose praedicatū, ex qbꝫ res gfstit, qa gloria aeterna ē, nomine autem existentia intelge rationem, pr quam talis gloria ptfice ē in rerum rā. quod hī gcipit res pr se ipsam fieri ē, qdo ē ptfice, entia et existentia n̄ fit duo rēō, sed unā: dum autem hanc gloriosam dicimus ee aeternam, intelgimus eam ee qd̄ n̄ vero ee ptfice. quod his entia et existentia

Aeternū hāc, qo n̄ parva difficultas ē, negnat aqui gtra nos, ac gtra Adrios, qi etm admittere Deū eandem ee aeternā possibilem, et productum, entiā et existentia tamē n̄ distgunt, cur ergo res n̄ existit ab aeterno?

Objicies 3. Haptici: hoc effatū nāle, hoc ē possibile, fluerunt vera ab aeterno, entiaq etm n̄ nulla hoc existeret, qd̄ habuerunt hmōi veritatiū seriem, qd̄ dabatr ab aeterna veritatum illarum: fatemur: sed ista

ptis, verificantes per possibilitate hois, gō dabat ab
aterno possibilitas hois; et cum nihil ab aterno dabat
præter Deum, Deus et ejus ōipotentia ē verificativum
illorum; et possibilitas hois. R. i. retor quando hæ ptiō
ones erant ab aterno veræ, gō verificativū earum n̄
erat ōipotentia Dei, cum deesset libero verificativū, qđ
n̄ exigebat: gō possibilitas hois, qa ē verificativū hoc
ptionum, n̄ ē ōipotentia Dei. R. 2. directē. N.
et primā gēssā. N. 2dam hæ enim ptiones verificantes
et per verificativū seu obtū suum absqs eo, quod ex
stat, seu dets illud xīāl: verificata enim hæc ptio, Petr
ē rē possibili, per obtū suum, qđ n̄ ē, sed pō ēē; si
si illud obtū existeret, ptio hæc esset falsa, si etm hæc
ptio: Petrus existēt, verificata per Petrum, qi n̄ exis
tēt erit, qia igitur posita ex qbq gēssā hoc, et n̄ repu
gnantia eorum sīl, et verificativum ptiōum in obtū
aliarum, et ejusdem hois possibilis.
Dices hoc n̄ repugnantia prædictōrum hois, n̄ ē in rerū
rāā, quia identificata ipsi hoi n̄ existenti, gō n̄ pō
ēē verificativū. R. gēssō Antec. N. cōsq. non enim
valet dicere Antixtg n̄ ē in rerum rāā, gō n̄ ē hoc,
n̄ enim valet à n̄ ēē hīplicitē, ad n̄ ēē hoc et illo mō
modo simul nec valet ab ēē hīplicitē, ad ēē ō n̄ ēē: cum absq
male enim sīl hæ argntatiōes: Antixtg ē possibilis,
gō Antixtg ē, gō n̄ē possibile; ō hoc, gō ō hoc pictū
n̄ ē hoc gō n̄ ē hoc pictus. male gō inferes, antixtg

nē, gō nē verificativū. gdo igitr dicim⁹ dari possibilē intrinsecam ℏ aliō id intellig⁹ ⁹ quam ficta et Astrii admittunt dari terum denominatū possibilem, quam fateri debet dari logicè, et in cē obiti, quamvis nō detō pīsce in cē rei.

Jaffabis. dari logice nihil ē aliud, quam dari cognō primi, gō hoc cognis Antixtus ē possibi, verificatū per hīpsum, quia verificatur ē logicam Antixti. R. in cē intentionali aliud ē id, quod intentionaliter est, et aliud ē intentio, seu pa quod intentionaliter ē, pa hoc ē, pa cognis: id vērō quod intentionaliter ē, ē obiectum cognis, quod h' ita ℔ hbt, ficte per cognō repraesentata, verificat cognem, si aliō ℔ hbt, facit eam falsam, si negatio ℔ ita hbt obiectū, ficte per potiē repraesentata, facit eā negatiā. diiti qō pītis eterna veritatis. Jam in pa xpi: D. A. nihil ē aliud Pisce ſ. nihil ē aliud logice N. A. et ℔. hoc enim cognis Antixtus ē possibi nō hbt ℔ quam pro obiecto, gō hbt aliud obiectū, licet Antixtus qi licet nihil sit, posse, ē tn logice, quia ē cognoscibi, sive ē id, de quo aliqd dicit, vō rei pō.

quid logice. et intentionalitas.

Adverte tn eam impossibile a pure possibili per nihil pisce, et quod actu hī differre: differre tn intrinsecē, quia alterum intrinsece includit, alterū excludit. gdtionem intrinsecam ipsum constituentia, male autem dicerem neutrū intrinsecē ē, gō neutrū intrinsece differt, intrinsece ēt logicat cē simplicū, non autem cē in mera ratione obiti includentis, hoc et illo pacto: licet gō intrinsece nō sint, ℔ tn intrinsecē dissimilia, et licet simplicia nō sint, ℔ tn simplicia dissimilia:

n̄ est simplicia, sed tm̄ hoc et illud, sive constant ex his, vel illis praedicatis: entitates sic intrinsece n̄ e, et tm̄ intrinsece hoc, cum hoc per denominativum extrinsecum ee n̄ possit. Intelligo autem per hoc praedicata simplicia huiusmodi praecindentia ab existentia: differre ergo, distingui, et similia n̄ proponunt ee reale, et ee simplicis, sed aliquod quale cumque ee, quod aliquot praedicata intrinsecalia habeant:

Objicies 4. Si daretur possibilitas intrinseca, vel est quid productum, vel improductum, n̄ enim datur m̄d hoc medium, sed neutrum dici potest, ergo. I. m. productum dici n̄ potest, cum sit necessaria, et aeterna, si autem sit improductum, ergo datur aliquid distinctum a Deo aeternum improductum. R. hoc argumentum ponunt Scotistae et Thomistae ponentes possibilitatem realem ee diminutum, quod ob aeterna simplicitatem Ad. nos autem dicimus possibilem intrinsecam ee quid necessarium, aeternum, et improductum, quod sc̄ n̄ existens, quod si existeret praecise possibile, ee improductum et existens, solum Deus, sed ee improductum, ex n̄ existens: e enim impossibile, quod n̄ sit improductum, sed etiam improducibile. Ad. Eadem argumentum retorqueri potest Adversario de Deo omnipotente Deo; creatura licet possibili aeterna, et improducta, quia e vel aliquid, vel nihil; sed nihil, igitur possibilitas nihili, et nihil habebit absolute veram potentiam divinae potentiae, ergo nullum terminum habebit, si autem habet id, quod vocat possibilitatem intrinsecam, n̄ enim aliud dat creaturae possibilitatem, quam creatura dat, eadem ratione

ē hi possibilitas, quo ē sua practa intrinsca, et actualia.
Vel Dei: nihil ē ab aterno in productū extra Deum, hūmodo
q ē in Dei verbi, in vi capule N. negus ꝛ hi dicatr, quidquid
ē necessariū ab aterno, ē Deus, Dei. quidquid p. hūmodo
q ē in vi verbi s. in vi capule N. Hec enim impossibilitas
ē aterna, ō necessaria, hūmodo ē in vi capule ī autem hūmodo
in vi verbi, ō quidquid ō necessariū necessitate phsica ē Deus, s.
q quid ē necessariū necessitate lagea N.
Objicies 5ō Eadem cognio intuitiua Dei diuinas denominatiōs, intellectui denomitatiōe cognoscenti intrinsecā, obiecto autem denominatiōe cognito extrinsecam; gō etm eadem omnipotentia Dei sua ꝑ tribuere hoi ē possibili, q̄uera ē impossibili. R. C. A. N. Cōsq. nā Sapientia ō, qia cognis ē actus Vitalis respiciens principium vitale, cuj ē intrinsecus q. intellectus, et obiectū cognitū. seu terū cuj ē extrinseq. Dei vera denomtio tenet se ex parte intellectus, seu principii productiui: aliqua ex parte terū, seu obiecti cogniti, at vero in nostro casu possibile, ac impossibile secundum quid dicit ē intrinsecē, tenet se ex parte ipsius obiecti, adeoq; nra denominatiōe intrinseca, et hīi oppositi ab eadem potentia, prouenire ꝑ possunt. In casu omnipotentia Dei ē possibilis, et impossibilis extrinseca creaturarū, gō ab illa possibile et impossibile intrinsece denominari ꝑ possunt.
Vrgebis subitum huius decreti cognitū, ꝑ ꝑ illa ratiōe dici cognitum independenter à cognitione, gō etm subitum huj decreti possibile, ꝑ ꝑ dici possibile independenter ab omnipotentia.
R. C. A. D. Sequens, gō etm ꝑ ꝑ dici possibile extrinsecē,

independend̄ ab ipotentia Dei. g. ḡlib⁹: ñ p̄ dñi intrinsece
N. ḡlib⁹. sunt gō cognis tm̄ extrinsece affinit rem cognitā,
ita etm̄ ipotentia Dei rem possibilem tm̄ extrinsece afficit,
quod ē pro me.

Objicies 6. Deus ē prima rāo eendi à se; gō etm̄ ē
prima rāo eendi creaturarū. R. P. A. ē prima rāo
eendi à se, ut primum principium productivum; et finale
ordinativum rerum. S. A. ut terminus alicujus respectus N. A. P. etm̄
aliquem, gō etm̄ ē prima rāo eendi ut principium productivum
creaturarū. ḡlib⁹. prima rāo formalis eendi creaturarum,
per quam formalē constituentur creaturæ in ē possibili.
N. ḡlib⁹. rō ē: quia Deus ñ intrinsece tantum
ponit ex se tale constituens ipsas creaturas actuales, sed
illas dē effective, in quo ḡlib ē primum illarum principium; gō non
ē pars constituens creaturas possibles, sed potens ē tm̄ dare
illis dē effective. Sic etm̄ Deus ē prima et perfectissima ratio
creaturarū, omnino tale, tm̄ et effective, ñ autem formaliter.

Objicies 7. admissa possibilitate intrinseca seqtur infinitas
chategorematicas ideas in numero admittendum dē; sed hoc
implicat; go. R. huic difficultati respondebimus in posterum
nunc id tm̄ monemus, hoc et alia N. m̄ argumenta applicari
posse eodem modo ḡbia Arrios: Solvenda ap ab ipsis, ut
à nobis; nam et illi debuit infinitos terminos omnipotentiæ
primo possibles admittere; qui certe etsi nihil sint passi
ab tm̄ aliquid objective, cum eos Deus distincte cognoscat; nec
se cognit; cum illos cognit, nec etm̄ cognit omnino nihil
gō cognit aliquid extra se groscribet. S. R.

Adverte primo: quamvis ad minimum ab æterno possibilitate intrinseca, nō tñ ad minimas ꝛe perfectiones actuū, et productivū earum libere physicam, et rēlem existentiā nec rēalitatem alicujus alterius producendi, sēd tñ fuit in potentia passiva et objectiva: proinde ex hac sententia nō sequitur verificari principia Manicheorum docentiū ꝛe principia productiva bonorum et malorum ab æterno exstitisse. 3. Res possibile nō impossibile præsente Deo, periret etiam, nō quidem facta possibilis intrinseca; sēd veritas gnexionis cum eum impossibili, cum enim deat tñ primum verum, et gnexionis eminenter aliud verum etiam secundarium; proinde cessante primo vero eminentiali, cessaret gnexionis gnexionis etiam verum secundarium. Illud enim quod falsificaret ex sapientiæ impossibili ōem veritatem in Deo, tñ tam actū potens et validum, ut falsificaret etiam ōe verum secundarium, quale ē impossibilitate intrinseca. 3. Repugnante creatura possibili. Deus nō repugnaret quidditative, licēt possit; quod et sic gnexio repugnaret; seu ē: quia cessante una veritate actuali, et necessaria, distincta ab Deo, cessaret etiam eminentialis gnexionis illius veritatis in Deo, quod ē pretium Divinum, per hoc tñ nō dependet Deus à veritate illa distincta, dependentia talisqua realis, sēd secundum quid, eo quod sit eminens summe, et gnexionis in se superiora rexa, libens ap gnexionem cum ea. 4. Possibile et pure possibile stricte et prius loquendo nō sic idem, quia possibile ppter gnexionem prædictam gradatim actuēm, per quam possibile posset transferri ad statum

actualitati; à qua ratione pure possibile prescindit.

3. Ad hoc ut aliqd dicat aliquam perfectionē ⁊ hoc requirit: ut hō ens reale actuale, et existentiale, sed sufficit hō ens reale entiale, et possibile; dicit gō ratione possibilis, intrinseca perfectionē aliquam entialem, ⁊ quidē infinitā. sed tm finitam. 6. Scia Diuina ⁊ pt intelligere, quod ē de subito ē supponente, gō nec ōpotentia potest denominare quod ē de subito ⁊ supponente.

Nec juvat dicere possibile ē primū rei praedtum, intelligibile aut alia praedta ē tm ordinem ad ēē rei, unde licet intelligibile habeat intelligibilitatē intrinsecam identificatā rei possibili distinctam ab ōpotentia intelligendi, ⁊ habeat tm possibile possibilitatē intrinsecam, distinctam ab ōpotentia potente producere, ⁊ vivat inquam, quia magis primum rei praedtum debet ēē idem cum re, quam idem quod rem dicit: gō ens intelligibile, quod ē praedtum ordinis rei habet intelligibilitatē intrinsecam, identificatam rei intelligibili distinctam ab ōpotentia intelligendi: etm possibile, quod ē primum rei praedtum habet possibilitatē intrinsecā identificatā rei possibili, distinctam ab omni potentia Dei.

Ad praecludendam quorundam A.A. respondendi et objiciendi viam

Dico 7. in ēē additionato existentiali ⁊ vere stabilito possibilitas intrinseca, proinde falsū ē tam potuit ēē v.g. Antichristus e possibilis, ⁊ habuit aliquem ordinem quam tm Antichristus existerit. Sine additione existet, ⁊ habuit

ordinem

S. Antixtg existeret sine gdictione existeret, sine
mala esset gloria. S. Quando aliqua ptio aliqua
absoluta ē absolute vera, etm ipsius verificatiū dbt
ei absolute, et n̄ gditionate. Hinc, quod bene notandū
ē, quod Veritas illa absoluta, et objectiva, quam hbt
hec ptio: Antixtg ē possibili: in statu quidditativo
seu entio, necessario enectatis cum illa, gditionata
existentiali; quod enim res hbt scnel. de eo ce quidi-
tativo, n̄ p̄t a n̄ hbere pro oi statu, illi ptio, atqs
adeo etm pro statu existentie gditionate. Sed ō per
ptiones gditionata bene explicantes absoluta v̄g.
Petrg ē possibilis existere, pe hanc: si Petrus existerit,
existet sine gdictione, ex hoc tm̄ n̄ sequit, quod illud
ipsum possibile, pe illam gditionatam explicatam hbt
etm n̄ ce gditionatū. Sed ē quid absolutum.

S. Do. xpugnat ois talis status, in quo ce gdictionatū
liberent res possibles, q̄a possibilitas in tali ce gdictionato
n̄ gistit. S. A. Illud quod n̄ tm̄ liberet ce. P. ponerets
aliqua gditio, sed etm independenter ab illa gditione,
hbt tale ce, n̄ ē gditionate, sed absolute tale, et pe
ponetet, sed possibilitas n̄ solum liberet ce, si ponerets
aliqua gditio, sed etm ante quam ponerets, hbt: nam
creatura n̄ tm̄ si ponerentr, erit possibilis, et n̄ involvet
ens gdictionem, q̄ p. Deinde, si possibilitas daretr,
tm̄ sub gditione, illa gditio ce et existentia, sed sub hac
possibilitas dari n̄ p̄t tum quia independenter ab hac

creaturæ ē possibili; tum quia nihil necessario pt̄ pervenire à cognitione gtingente, quali ē existentia. non gō explicatio pt̄ cē additionatum ē rāo scibilis ē posteriori, cum res hīs possibilis. sēd tm̄ quod gsequens, quia prior ē veritas gdicationis, prædicatorum, quam ē involutum, negtradictionē gdicionata, licet cē ē priori quām ū cē alīud.

Quares: an Symbg precorum hī aliqđ efficaciæ? R. Dēcē Theologi, qi dicunt hos actus adeptos tm̄ in symbolica dei remissa et quod licet ad sancta seu ff. vetoris testamenti in primis Xti aduentu ē hoc symbo dicte fuerant; ita ad infantiū in 2. aduentu Xti. edeuandā ff. ō vel in celō fesantes; aut visionem Dei beatā accipiant, velut denegatā cum damnatis ad inferni, sēd vel in hyerfici terra habitent; hæc ap̄ sibi hæc fruantes, Deum ap̄ vel exteros nō reali cognē agnoscant, amore ap̄ reali ament, et laudent.

Questio 4.

Statuit sententia Scotistarū de possibilitate infinita.

Nota: cē diminutā creaturarū quod Scotus tribuit creaturis, quod ap̄ appellat cognitū cē, et cē secundum quid ob intellectu diuino productum, nihil gō aliud, quām cē creaturæ obtive in mente diuina; seu obitum cē ap̄ obtivus terāns accepti scālem cognitū diuina ad ingenitas creaturas possibiles. Hæc cē diminutū creaturarū placuit cum thomistis et gbuldan Scotistis ponit nadiu abstractū

ñ̄ ens rele, et rationis: Thomistis vero cum ratione potentie scotistarum̄ medium esse rgñt. Quapropter, ꝙ producti de ab̄o gñtibꝫ ꝑtus cē nolis, sed gñtigia scotistarum̄ possibilia in cē diminuto gñtiacentium̄ ambigis, hic ignem pro te

(exclusionem. Possibilitas intrinseca creaturarum̄ possibilium gñtiat in cē diminuto, medium inter ens rele et rationis ab aterno. Probare potuis primo: si possibilitas intrinseca creaturarum̄ possibilium nō gñtisteret in cē diminuto, deberet gñtiare, vel in aliqo cē reali himōi, vel in denomtione extrinseca desumpta ab oīpotentia Dei, vel in nō repugnantia, vel in aliqua relatione, sed neutrum horum pt, gō. ꝙ pot patet: nā ꝙ quia nulla datur denomtio extrinseca, absqꝫ denomto, gō si hūt denomtio extrinseca ab aterno desumpta ab oīpotentia Dei, det cē aliquid, quod patet quia denominato, gō cē, quod habent creaturæ ab aterno, nō gñtiat in sola denomtione extrinseca, gō. Item, quia si ab oīpotentia Dei res habet cē possibile, chymera est possibile, sed; gō. P. 1ꝫ. Nulla. minta thomistica, ex parte rei possibilis, nā aliquid ratione cuius possit produci per oīpotentiam Dei, sed ex parte chymeræ cum nihil sit tale, gō equè oīpotentia dei, potest dare denomtionē possibili chymeræ, sicut hoc.

Nec valet dicere cum thomistis: de aliquid ex parte rei ratione cuius accipiat denomtionem possibilis ab oīpotentia divina, quod nō est ex parte chymeræ, non inficiam valet dicere: hoc enim est dicere idem omnino ratione ab aterno, seu est prout oīpotentia dei, cum ipsi ratiocinati aliquid in quo nostram sententiam fundamus, gō.

Sed negs bestiæ et H. tum, quia ois n̄ repugnantia, et ois relatio præsuponit in re ducentē illam n̄ repugnantiā, aut relatio etm aliquid, ratione cuius tēi, quenias, gō illud potius dbt dici ee ymus, quàm illa n̄ repugnantia, aut relatio, gā adilam Scotus. Item, quia ideo Petrus repugnat, et chymera repugnat, quia Petro hbt [illegible] diffita rationis à rea chymera, gō n̄ repugnantia Petri præsuponit naam ymus.

Confirmtr, Jam quia illud ē hbā ab æterno possibile intelligibile à Deo, quod fit poni in tempore, sed ymus hoc ē et n̄ denomtio, aut repugnantia v̄ relatio ymus ponī in tempore, gō quod ē ab æterno, n̄ ē tm denomtio. Sed ymus hoc v̄g. ad quem Scotus denomtio, n̄ repugnantia et relatio p.

Prob. 2. pars. Item quia illud ee, n̄ ē hmōdi rē, cum res n̄ existēs actu, ita ut posset has operatione exercere, nego ē ens rationis, cum res taliter existens n̄ habeat repugnantiā ad existendum actualē, alias n̄ eēt possibilis, gō ē aliquid ee diminutū medium inter ens reale, et rationis, quod neuens cum ente rationis quod n̄ hīt hmōdi et actu existens, et cum ente reali, quod n̄ repugnat ipsi actu existere. Item quia, quod hic participat rationis hī ē medium inter illa, à quib participat, Sed, gō.

Obicies 3. cum Mastrio Illud ē diminutū ens chymericum, et mere fictitium, gō n̄ datr. P. A. chymericum ē ducere dari medium inter duo extrema, sed gō. R. Mastrius n̄ advertere sententiam ponentium ee diminutum inter

ens xale et xonis; nam qui docent ꝫ diminutum creatu-
rarum ab aterno, ꝫ medium inꝺ ꝫ xale et xonis, ꝑ
ens xeale intelgunt ens simplicitꝺ actu, et xtlꝺ existens;
et ꝑ ens xonis intelgunt, cui repugnat xealis existentia,
[illegible] nam si nõ ꝑt participare xonem utriusq;, nec ꝫ medium inꝺ illa. Dicit gꝺ mediu, quia hꝫ
quandam proportionem et quencentiam cum utroq; cuꝫ
ente xonis quatenus nõ exhibit xtlꝺ, cum xeali quateng
nõ repugnat ei existere. unde si daretꝫ aliquid ꝫ, quod
nec ꝫ sit simplicitꝺ xeale, hoc ꝫ actu, et xtlꝺ existens, nec
simplicitꝺ ens xonis, quaero, cur nõ possit illud vocari
mediuꝫ inꝺ utrunq;? hoc ꝫ, quod nõ sit, et nec unꝺ,
nec alterum, sed hꝫ se hꝫ in neutro sitꝫ, gꝺ. N. 2do
in foa: N.t. probtiõ ejus P. m. ens xeale hoc ꝫ illud,
cui nõ repugnat xealis existentia, et ens xonis cui re-
pugnat sit gloria P. m. ens simplicitꝺ actu existens, et
ens xonis sit gloria N. m. ergo hoc nõ sit gloria,
sed potius desperata.
Objicies 1. Si creaturæ possibles haberent à ꝺ ꝫ possibile,
essent gloriari se habere ꝫ independenꝫ à ꝺo, sed gꝺ.
P. Seqla, nõ enim ꝫ absurdum hoem gloriari posse, quod
Deus nõ possit efficere, quod hꝫ ens xonis, nec coincidimus
cum Vilepho, qui creaturã dicebat ꝫ habere simplicitꝺ
xale ab aterno, quod nos nõ dicimus.
Collegis primo, quod autem hoc diminutꝺ ꝫ, nõ habeat

ēē ab actu divini intellꝯ illud cognoscentis, potest, quia nulla ēēt rō, cur hoc potius ēēt possibile, quam chymera quia intellꝯ divinus utrumq; intelligeret. Item quia obiectū scitū, prosupponit scīā, sed creatura fit actu scita divino, gō p. Ita hoc:

Obijcies Scotus docet, quod ēē possibile creaturarū ē primo intellectū divinū, gō p. R. Explico Scotum ēē possibile proxime C. A. remote N. A. et gſqꝫ. nihil enim ē proxime possibile, nisi quod potest immediate produci à voluntate divina; nihil autem potest immediate produci, nisi quod cognoscitur ab intellectu divino; voluntas enim n̄ fertur in incognitū; Secundō illud: nihil volitū nisi cognitum.

Dices de rāone creaturæ ē, quod sit ab alio, gō creatura possibile dēbet ē ab alio, sed n̄ ab alio, quam ab actu divini intellectus gō n̄ P. A. quod sit ab alio, quo ad ēē actuale C. A. quoad ēē possibile N. A. et gſqꝫ.

Instabis ꝑ impossibile etsi Deus repugnaret, etiā creatura possibile, repugnarent, gō dēbet eum ēē à Deo. R. P. quem quatenus n̄ ēēt possibili nisi Deus ēēt ſ. gſqꝫ Potentiam; quatenus Deus quodcunq; ēē possibile ꝑ influxum alijquem realem, aut intentionalem N. gſqꝫ. Itaq; quem ad modum si nullꝫ ēēt oculus, ēēt creatura visibilis, esto Deus n̄ daret igitur ēē possibile.

Colliges 2. Intellectus divinus quo ter intelligit, prodeat eas in primo intelligibili ēē, seu intellecto. tres enim requirunt hæc ꝑrium intelligibile ēē et gſqꝫ

ē possibile proxime actū creaturæ Deo. C. remote N.

gſqꝫ C. ſ. gſqꝫ N.

prius quam ab intellectu divino cognoscantur, sed tm virtuale in entia divina. nam entia divina et prior intellectione precise secundum rationem entia sunt exemplar actuale. et quale creaturarum, nec in ea tanquam in speculo res resultant, sed tm virtuale et eminentiale; unde ante actum intellectus divini nullum ee quale prium habent in deo, nec cognitum nec intelligibile, licet hoc virtualiter habeant quasi in entia divina ex Doctore. qui proinde quarat hanc praedictionem creaturarum in ee cognito effectivi intentionum secundarum in intellectu nostro, in quo secunda intentiones sunt dicuntur prius habere ee intelligibile quam intellectum. Ex nec deducitur, quod ee cognitum ab intellectu nostro rebus tributum sit his primum earum ee cognitum sed secundarium, nisi in entibus rationis ad ee cognitum quod eis tribuitur ab intellectu divino sit primum ee earum ante quam nullum sit prius, quo res quale ee dicatur. et hoc ratio cur eas intellectus divinus potius dicatur praedicere in ee cognito, quam creatus, non quia intellectio divina res ab aeterno aequiparat, aliquod ee reale simpliciter, vel diminutum medium inter ens reale et rationis, ut Thomistae et Doctoris nostri tenet istae Magistri, sed quia primum ee quale, quod habent ex hoc, ee cognitum et diminutum.

Obiges Illud ee cognitum, quod habent res in mente divina, seu creaturae possibiles, quod capiunt

foael ab intellectu divino cognoscente distinguendo ē, ab illo ē quod abrigit per divinam cognitionē ejus n repugnare et quod ē terus divina cognitio velut obiectū secundarium, penes quod dicunt ēē in potentia logica ac ebn in potentia obiectiva ejrius Dei; à qo vlo possunt produci; licet enim hoc ē, quod ejs cognoscibile n repugnare, et quod ē terus divina cognitio veluti obiectū secundarium ejus sit esse possibile, quod appellari solet vale nominale, tñ illud ēē cognitum prius quod in creaturas possibile derivatū ē ab operatione divina cognitionis, n ē aliquod ēē reale, et medium inter ens reale et rationis, sed ē quoddam ens rationis materiale, quale ē ēē cognitum, ēē visum in proprietate v.g. n tñ ē ens rationis formale, nisi ens reale sumatur pro ente existente simpliciter, et eatenus pro illo, cui repugnat realis existentia; nam sic ad hoc possibile dari ens reale n existens, sed tm possibile. hoc certe collegas pro Magistro plus servis, quam nobis.

Collegas 4. Esse creaturarum tripliciter gliscentes ē ab aeterno. 1. secundum ēē virtuale, 2. secundum ēē cognitum. 3. secundum ēē reale: primum ē, quod creaturæ hbt in causis, in quibus produci possunt, quod tñ n tam ēē creaturarum quam ejrius earum dicit dbt, 2dum ēē cognitum gliscentes quod hbt in potentia cognoscitiva, et ab ejsa acquirunt à qua cognoscuntur, uti res ebn hbt suum ēē cognitum à nostra cognitione cognoscente; secundum vero ēē reale

3.

quod hēs creaturę secundū ſe, et nō à cāis, à qbꝫ producuntur, aut in potentiā, à qbꝫ cognoſcuntur. unde ſuponimus creaturas cē poſſibiles, nam aliās in tempore nō eſſent produci; ſuponimus etiā ab aterno hūiſſe cē intrinſecā, et cē cognitum, quia ab aterno fuit Deus, et potentia ejus poterat creaturas producere, et cognoſcere, ſed hæc cē ō ſolam cē intrinſecā, et cē cognitum creaturarū. + hæc poſſibilitas intrinſeca.

Alleges 5°. Intrinſeca poſſibilitas creaturarū nō cē aliquid reale poſitivum. Jmo prob. Ex oppoſita ſententia ſequeretur, nullā creaturā poſſe vere creari, et poſt annihilari, quia poſt annihilationē, et productionē dē nihilo hīc et nunc, id cē nihilo entiā, ſed hoc, ergo. Unde. ut res vera et poſt creari dicatur, ſufficit produci ex nihilo exiſtentiæ, ſed ex nihilo entiæ hēs produci, quā creatio cē totius entis cē ex nihilo. tum quia ſi res, dum creatur ex nihilo exiſtentia tm̄ crearetur, et nō entiæ, tunc tm̄ exiſtentia crearetur, et nō entia: tum tm̄ exiſtentia crearetur, nō autem ipſa res exiſtens, quod cē falſum.

Confirmatur 1°. productio illa vera, ſecundum cē entiæ, eſt verißima creatio, ipſa enim cē vere de nihilo, et de nihilo à quo, ad verum Ens, ut ad terminum ad quem, ergo habet cē hærens res ab aterno, ab aterno fuiſſent creaturæ, quod nō ſtat dici. 2° illud actuale cē entiæ, nō eſt creatio, creaturæ ſunt entiæ nō hærentis à Deo, ſed tm̄ cē acquirentis, quod cē falſum. à quo ad quem

Confirmatur 2° tum, quia nō eſſet à Deo productū nō

inproductu; hi æt productu; n æt æternu; cum Deus nihil
produxerit ab æterno; Ch autem æt inproductum; ē ipse
Deus; quia nihil realē pñsens, et postiū inproductū
dats præter Deum. Item Secundum illos entia et existentia
nec quidem possibilia distinguunt ge. tum quia ideo tribuunt
creaturis ē entia actuale; ab æterno, ut secundum hoc
ē creatura sit obiectum scitæ Dei; gs vocato hmōi
intelligentia. Si Deus ab æterno per eandem scitam cognovit
etm ē existtia creaturaū; gs etm hoc debet poni
ab æterno; quod ē gtris fidem. Hæc autem pticula
hoc ē aeternitatis: ē æterno veritatis; quod ad enuntiata
extremorum tm; n autem alio. v gratia existentiæ.

Quæres, an aliquis ex infantib fuerit in hac lymbo
in veteri testmto semper puerorum? R. fuisse, et ē
hoc eos ab; qs ex hac vita decedēte cum peccato
originali personali; quod nunc in novo testmto delet
per baptismū, in veteri per circumcisionē. Licet enim
in utroq hoc lymbo detinerent ab pte peccatum. Abe
id tñ fit diverso modo. nam in lymbo SS. detinebant
ab pte illius peccatum, ut fuit totius nāe humanæ;
pro qua nondum fuerat satisfactum; in alio vero detinebantur
et detinent ab puerorum seu infantium; pte
illius participatiū pria patrum; et in ea durans et perseverans

Quæstio 4ta

De impossibilitate et impossibilium, ejus qs cognoscibilitate et magnitudine.

Articulus 1.

Impossibile sit cognoscibile.

Quamvis de hac materia beride in disputatione 2. egerimus tum ob difficultatem materiae hic pauca adhuc subnectere libebit.

Dico: Impossibilitas suo modo intrinseca impossibile cognoscibile est. P. 1. eius veritas obiectiva est ens rationis potentia intellectiva. Sed impossibilitas suo modo intrinseca impossibilis est veritas aliqua obiectiva, ergo est cognoscibilis. P. m. quod datis pro legitima responsione ad quaestionem, cur Deus non possit producere chymeram, illud dat est aliqua veritas obiectiva, verificans obiective hanc propositionem: Deus non potest producere chymeram. Sed ad illam quaestionem legitime respondetur dicendo: quia chymera est incapacitas terminandi actionem sui productivam, seu centralis discommerientia praedicatorum est eorum, ita, ut hi producerentur, existerent et non existerent. Prob. 2. Obiectio propositionis falsae distinguitur ab obiecto propositionis impossibilis, sed nisi daretur sensus rationis hoc distinctum correret, ergo. m. Patet ex Arist. dicente: non est idem falsum ac impossibile, te enim vere fiare falsum quidem est, sed non impossibile, tum vere aperire, quia alias ad ea falsa sit, esset impossibile, quod est falsum est, et hereticam, nam falsum est, Deum habuisse voluntionem creandi mundum, et tu hoc voluisti erat impossibile. Prob. argumenti m. Obiectivum obiecti impossibilis ab falso est impossibilia, et falsitas, Sed seclato ente chymerico, est quidem obiectum falsum,

sed ꝺ impossibile, obitus enim falsꝰ v̄ g. existit alter mundꝰ
ē id, quod affirmatꝰ ē, et nō est, licet possit ēe, v̄ ens
quod affirmatꝰ nō ēe, et est, licet possit nō ēe: obitum vero
impossibile, Deus corporeus v̄ g. v̄ mendax ē id, quod neq;
ē, neq; ēe potest, gō nō debet distinctum inter obitum
falsum et chymericum.

Sate Hericè et excentrice, venit in petitione impossibile
bastus ab
impossibili differ v̄ g. hoc ē leui, obitus ēe totum reale, diu vero impossibile,
ch. di nō debet quia includit entitatem aliquam fictam, sed quia re-
ner ratiōi. praesentatiue per cognem inducitiuam, tendentem in ea
obita, et extrema realia diuerso pacto, ac ipsa exigant
et nequeunt repraesentari, giungendo, gō deberet diri-
co dici Hericè ungere, diriungendo quod deberet giungere; quare per
ic. impossibile obitus
ō ē casus quia hos authores, hoc duo indicia, hoc ē leo, hoc nō ē leo,
quo indebitè
ficta nō differunt ex parte obiti, nec gignunt diuersas entita-
tales, gō diuersificantes penes modum tendendi ac repra-
sentandi diuersum, quo intellectus semel separat hoc
à leone, semel vero giungit.

Sed gratia hanc solutionem arguo primo. In obito ponit
ut gdiffinito à cognedari debet falsitas, et impossibilitas,
gō tota solutio cadit. A. P. negtio alterius Dei, ipsius
Dei corporei, ꝺ gignitur ut negtio entis chymerici,
nō gignitur modo indebito, quia ipsa exigit gigni ut negtio
entis chymerici, nō sic, gō in illo casu obitum chymerici
cognis nempe dei corporei, hoc ē leui implicantis,
nō debet denominari impossibile ex parte termini negati

à cogre xpresentante illud modo indebito, eo quod
la cagnis xpresentet xpti illius termini eo modo,
no xpresentari dbt.

Sed ob. D. Ens rationis gstituit ꝑ ꝑs portibꝫ realibus, et id entitate reali nata applicata, gꝺ ꝓ. P. ot. Ens rationis ē id, quod dbt ee tm obiectiue in intellu, Sed gratiꝫ ex portibꝫ realibꝫ, et unione realꝫ; dbt totum ee reale, gꝺ. P. m. Partes illius gratii ut gratium ē, dt oēs omnino reales, gꝺ et gratiꝫ totum ē omnino reale, nam totꝫ gratium nihil aliud ē, quàm gria partes.

Dicent Alii, Partes illius gratii ee quidem realꝫ, Sed indebite applicatas, ut autē aliquod gratium dt reale, deerit ꝝ sufficere, quod esset portibꝫ quomodocunqꝫ realibꝫ, Sed nuper requirit, ut partes illa debitam inꝫ se habeant applicationem, quā dbita applicatio portium supponit nobilitatem earundem.

Sed gtrà Partes realꝫ indebita applicato dt reale, atqꝫ ens rationis ē ꝑs te gratiꝫ ex portibꝫ realibꝫ indebite applicatis, gꝺ. P. m. partes realꝫ indebite applicatas ee realꝫ nihil aliud ē, quàm entitatem portium realiꝫ, et applicationem earum, ee realem, Sed entitas portiꝫ realiꝫ, et earum applicatio ē realis gꝺ. P. m. Entitas portium secluſa illa applicatione indebita, ē realis, gꝺ etm posita ejus modi applicatione. R. potest, quod nihilo etm applicatio illa indebita dt realis potest, non applicatio illa ē actus intellꝰ; Sed ois actꝰ intellꝰ

† ut Alb. volunt.

dicunt ut gr dt reale, ꝝ sufficiat ꝑtes, ee realꝫ, ꝺ dbeant ee debite applicatas.

applicatio sc plogni ut ee ē realis, ut qu ꝝ ē realis.

é realis gō.
Sī Petas: Iram entitatē portiū posita indebita com̄
applicatione, n̄ eē realem. Sed hoc ē. Implicat ut
aliquid ex reali fiat, non realē per additionē realis, sicut
implicat ut aliquid ex albo fiat n̄ album per additionem
albi, v̄ albedinis, gō implicat ut entitas portiū ex
reali fiat n̄ realis per additionem applicationis indebitæ
quam proximè offendi eē n̄ realem.
Confirmt, Implicat ut aliquid realē det denomtiōē n̄ realis
Sicut implicat ut aliquid nāale det no denomtiōem
Spiritualis, aut cōtra. Et hoc à priori ē, quia impossibile ē, ut aliqua cā tribuat effectū cāali, q̄ tamen
cā sibi opposita, cum implicet eandem cām sibi oppositi
sic implicat ut albedo det effectum cāalē nigri; atqui
portes entis realis sī realis, gō.
Urget idem argmtū, Si dicatur ab Aduersario: portes
distributivè sumptas eē reales, n̄ collectivè; neq; hoc
mirum videri debet quinto, eo quod multa verificentur
de portibus distributivè sumptis, q̄ de illis collectivè
sumptis verificari n̄ possunt. Sic enim argumentor: portes
seclusa collectione sunt reales, gō et posita per collectionem:
implicat enim aliquid de reali transire in n̄ realem
per additionem realis, atqui collectio illa ē realis, quia
ē actus intellectus; n̄ enim ē collectio physica, sed intentionalis; atqui collectio intentionalis ē ipsa cognitio
cum eē intentionale, n̄ queat nisi actibus intellectus;

Verum quid dē, nulla genuine partibq distributive sumpti, et ñ sumptis collective: hi pars unā quoq; simplex, et tñ totū ē grossū; hi totum ē major sua parte, et tñ nulla pars ē major se ipa: Hinc tñ haud legitr, quod licet partibq entis ratois v̄ g. hircocervi, distributive sumptis genuat dē scale, tñ collective sumptis poterit genuine ñ dē scale, sed impossibile. nam sī aliqua denominatiue, qđ sit centiale tōti grossū, ut grossum ē, adeo qđ repugnant partibq distributive sumptis, et econtrà. Alia denominatiue, sī ñ-dissites quoad totū, et partes distributive sumptas, efficiendas, v̄ g. dē simplex repugnat grossō quatali, ñ tñ partibq distributive sumptis, econtrà dē major sua parte verificata solum de toto, ñ partibq distributive sumptis, atq; dē scale. Abs denominatione tam ad grossū, quàm ad partes distributivē sumptas indissitem, qđ sensit partibq distributive sumptis ñ repugnat, hi nec tōti qua tali repugnabit; nec alias partes hois v̄ g. distributive quidem dē scales, ñ tñ collective, et hi totū hoem nihil dē scale.

Colliges 2°. Ens rationis triplicis sumitr, effective, subiective, et obiective. ens rationis effective ē id, quod Triplicis sumitr ens rationis.

quovis modo ab intellectu prædicatr mediate, v̄ immediate,

vt actus ꝓpij intellꝰ, immediate ab eodem ꝓcedentes, ꝑ diuersos actus voluntatis, qꝫ directiue ab illis procedunt. Subtiue id ē, quod intellꝰ quouis modo tanquam subiectum nititur vt actus Intellꝰ, species intelligibiles, nō obstante alia realia existentia, ab actibꝫ eorum ꝛepresentatiuis ad Intellectum sui modo trahentes, et in eodem medijs actibꝫ habitantes. Obtiue ṽ maxime et ꝓpie dicitur, quod ē et obtinetur ē habet in intellu, ṽ g. hircocervꝰ, chymera, qꝫ in se nullū ē habent.

quid sit obtiū et obtinetum.

Colges 2. Est aliud ē obiectū, aliud ē obtinens; ē obiectum ꝓuenit ꝑ actu ꝛeferente circa aliquid. ē nero obtinetum, ē entitas illa, qua obiectū, et dicit obiectū specificatiue: sic visis ꝑtis in obiectū Intellꝰ: dum homo aliqd intelligit, videmus: specificatiue sumptū, ṽ realiter, dicī ṽ ꝓut obtinens dicit, ꝓpriū actū Intellꝰ denominante, cui obiectū visum. In quo ens rationis differt ab alijs entibꝫ, quod realia obiectū ē quidem ab actibꝫ Intellꝰ recipiunt: esse tñ obtinetum sua tam entitatis habent à suis cāis realibꝫ. Entia rationis vero ṽ, ē obiecta tm, sed ꝓpriū etiam ē obtinens, seu ē actuale ali cui innitū absq; Intellu.

Prob. ulterius gilbertus: quod nimirum ens chymericum ṽ ꝛesultet ex ꝑtibꝫ realibꝫ. Si daretur hoc ens rationis ṽ maxime daretur in similibꝫ ꝑtibꝫ, hoc ṽ capri hircus ē cervus, sed in his tale ens rationis ṽ datur, ergo in nullo. P. m. quia dum ꝓpius hoc ē capridem,

nem se ostendo ꝛebꝫ realibꝫ.

ullam identitatē rālem distinctā ab entitate hois, et lapidis,
vagal; quia hoc n̄ datr; nec dari pōt, gcipio: cuius nulla
dant vaga extrema rālē: non illam, qua ē ind aāl et
rāle, v̄ ind aal et rugibile, quia identitas realis
qa ē ind aāl et rāle hois; rālē pt cpōssima extrema
v̄g. aāl et rāle, quia identitas ē summa et perfecta
communicatio extremorum ad y idea hypothesi spectantium,
dum gcipio hoc ē lapidem, n̄ gcipio aal rāle, tanqa
quid tertiū ind hoc et lapidem, vi cuius hoc et lapis
diuersa identificarī; gō ind hoc extrema nulla rālis iden-
titas, deterator extremorū experimur, q actus intellectus.
Confirmatr identitas v̄g. aalis realis ex entia sua tm
identificat realē aal reali, ita quidem, ut h̄ n̄ gcipiat
identificare aal reali, n̄ gcipiat identitas aalis rāli; sed
cetera alia entitatē diuersa, gō identitas quo gcipitr
ind hoem et lapidem, n̄ erit illa, qa ē rālē ind aal et
rāle.
Confirmatr 2. In hac pstione: hoc ē hoc identi-
ficante nitnōscē gcipitr identitas, sed hoc ē fictitia
et impossibili gō. m prob. Haec identitas, ē talis, qa
nec à parte rei cē pōt. C. Haec identitas n̄ ē identitas
cuius hois realis; gō gcipitr qa nec ē à parte rei, nec
ē possibl. A. prob. non magis in hoc casu gcipitr identitas
hois, quam leonis, cervi, p
Si dicatr A. d vi quod gcipiatr idem identitas realis; sed
indeterale. gtra ē primo. quia implicat identitas inde-

erata. Z Hac identitas indeterate accepta, ē ow-
ium identitas; gō in illis obg apprehendit, et pe-
ffqueens hoc ptis hoc ē leg, et hoc, leo ē capis
bus idem adeqte obitus, utraqs pro obito hbs ne-
ces. Hinc: Ens raonis hbs veritatē appre-
hem, etsi reale n hbeat, adeo qs ad obitus intellg h
B. ffcis veritas opparens, nec requisita simplicid, et fal-
sitatis. Unde sicut voluntas tendit in malū fugi-
endo, ita intellg tendit in falsum dissentiendo, quare
ens n verum pt cē obitum intellectus sicut pes dis-
sensus.

Objicies 1. Ubi nulla ē entitas, nulla ē intelligibilis, non
sublata entia tollit priora, nam vero in ente raonis
nulla ē entia: gō nulla intelligibilis, gō nequit intelligi
R. P. m. ubi nulla ē entia realis, nulla ē intelligibilis
realis; 2. ubi nulla ē entitas realis, ē tm entitas raonis
ubi nulla ē intelligibilis, sicut raonis R. m. Idem enim
intellg qi tribuit enti raonis ee obitivū, tribuit ei to
re portunitatē intelligibilitatis.

Dices: in oi obito prius ē ea, quam cognosci, et prius
posse ei, quam cognosci posse, hoc nequit intelligi in ente
raonis, gō. R. N m universalis loquendo, patet in actu
reflexivo h posse ipsum, item in actu qi hbt h ipsum pro
obito. talis ē actus, quo dico, Dis actus intellectus ē
vitalis representativus, hic actus includit h ipsum, alioqn

rem ex specie alicuius actus, is dicet, quod id dicat in hoc casu, qdo dicet ipse actus ē obitū sui ipius, & prius hbt ēe talis actus, quam cognoscatur. Idem fit de ente rationis, quo fit, ut patronium m, vera ht de obito tm reali; quod per speciem impressam ē causa actus, per quem cognoscit, obitū, ē qs obitum motivum actus, quale ē ens rationis.

Objicies 2. De specificativa entia realia, dbt ēe realia, et prius ea specifica, atqui ois cognitio specificata ē circa obitum, ut fert comune axioma, gō obitū cognitū dbt ē realis, et prius ipsa cognita, gō ens rationis, quod nec hbt ēe reale, ne prioritatem respectu cognitionis, reapte ēe obitū cognitū. R. ad intelligentiam solutionis noto, specificare idem dē, ac dare alicui rei speciem in ordine ad determinatam entiā in aliquo determinato genere entis, ut foa ignis dans ēe ignis, dicitur specificare ignem; qō foa specificans, si ē intrinseca rei specificatae, ut ē calor realis in hoc dicitur specificativa intrinseca, et hoc specificatis semper intimat aliquam dependentiam et causalitatē realem, inter rem specificatam, et specificativa. Si vero foa specificativa dī extrinseca rei specificatae, ut ē obitū respectu cognitionis, et long respectu relationis, dicitur specificativa extrinseca: si denique foa specificans hbt partim intrinseca, partim extrinseca, ut evenit in terminis gnotativis, vg. Cana qd quid ē gplatum ex intrinseco et extrinseco alicuius

quid sit specificatum.

puta qnestione, et tempore nespertino, tam specificativum ẽ portiri intrinsecum, portiri extrinsecum.

Aduertendum autem diligenter ẽ, quod qdo plura principia generant ad eundem numerum effectus, ñ dicitur illi effectus secundum oem rationẽ specificari à quolibet principio singulatim sumpto, sed solum sub ea ratione quam habet ex vi ritus principii, do exemplum in visione albedinis, in qua habet hoc productum nempe cẽ actum vitalem, et cẽ representatiõẽ talis obiti, nempe albedinis à productiõẽ vitalitati, habet à sola potentia vitali, cẽ ratione expressiõẽ hujusmodi coloris albi, quam alteritus habet à specie impressa; ita etiam in visione Beatifica productiõ supernaturalitati habet à lumine gloriæ, vitalitatem vero ab intellectu.

Specificativum rationẽ obiti non cẽ res specificata

Jam ad argumentum R. in forã. P. m. de specificativo entis reali, non cẽ reale, sed puris rationibus specificata, si specificativum hoc intrinsecum, trans. si hoc extrinsecum, et obiti pure terminativum N. nec. puto absurdum quod ens reale dependeat ab ente rationis, tanquam à specificativo extrinseco in ratione obiti, licet non ẽ absurdum, cognem cẽ relativum transcendentalem ad terminum impossibile, unde licet terminus productus per actionẽ qua producitur à pri cẽ prior actione, qua producitur, sit res cẽ prius cognita ab hac producta.

Dices: species certi et huius habent rationem generis cum leone, quam cum chymera, seu cum hirco cervo, sed possunt representare leonem, gr à fortiori, neqr chymera

ꝫ huico cerꝫ. ℞. ꝙ. m. hꝫ maiorꝫ grexiorꝫ, ꝫ similitꝫdinꝫ realꝫ in ratione entis; et in modo essendi ℭ in ratione exprosentativi; et exprosentati ℵ. Ex exemplꝫ: fumus hꝫ maiorꝫ cum alijs fumis, quam cum igne; ꝙ ē diversus in ratione grexiorꝫ, et tm̄ facit me venire in gnitionē ignis, et alterius fumi. Cæsar hꝫ maiorꝫ similitꝫdinē cum Alexandro, quam cum imagine sui; et tm̄ hoc imago exprosentat cæsarē, quem nō exprosentat Alexander. ꝙ etm̄ species huius et cervi possunt exprosentare huico cervꝫ fictiꝫ, nō verō Leonem; eo quod maiorē similitꝫdinem et grexiorē habeant in genere exprosentativi cum huico cervo, quàm cum Leone.

Ratiōa nō requisita prædicta similitudo in obiectis, ut species earum vires potentiæ cognoscitivæ ad exprosentandum alterius; nam si species aliquid entium deferant intellectum ad cognoscendum principium substantiale, cum quo semissima et valde remotam similitudinē hꝫ, et similis species entis positivi inserunt intellectui ut cognoscat nō entia et negativos; ꝙ sicut maximā oppositionē cum ente positivo, ita et maximā dissimilitudinē habet; quid mirum, si species rei possibilis possit deservire ad hoc, ut intellectus cognoscat eam impossibilem.

Dices: 2 gtraditoria se mutuo falsificant, ꝙ qui dixit, quod si daretur impossibile, est et nō est, dixit duo se mutuo falsificantia; sed qui dixit duo falsificantia mutua, nō dixit verum; ꝙ nō ē verū, quod si daretur impossibile, sequerentur duo gtraditoria; ꝙ nō ē verum, quod gpiatur aliquem obitum

in ratione e
et modo es
in ratione ex
tativi et e
tentati ℵ

impossibile, hoc ē, tali, ut h' daret, sequeretur gtradictoria
Dona sc facti- cant simpl. facta Sapticā. ꝑ. ꝙ gtradictoria se mutuo falsificant simplicit ꝙ facta Sapticone, quod existant, ut sic vera sint ℵ. ideo ꝑ
n̄ fiunt ptries se mutuo falsificentes, talis autem
fit à nobis Sapticis, gō. potest exemplo exponsio v̄ꝑ
quia si ad veritatem exordam interrogaremus quem
d' Petrus ect, non ne ꝑ hoc ipsum, quod ect, falsificaret
quod n̄ ect. Si negus quaeramus si Petrꝰ ꝑ impossibile
simil ect, et n̄ ect, ꝑ hoc quod ect, falsificaretur ne-
quod n̄ ect. ℵ. des. regulē.
Dices: tota entia entis rationis consistit in cognosci, et
cognosci ō quid reale, gō ens rationis consistit in aliquo real
R. P. m. ē quid reale sumptum pro idolo, quod habet
esse intellig ℵ. sumptum pro ipsa cognē. C. P. m.
Dices. n̄ valet dicere: incognoscibile n̄ cognoscitur et
tū negō, gō etiam impossibile poterit negari, et sic n̄ cog-
nosci. R. ℵ. ℣. ℣. Discrimen ē inter inegable, et
incognoscibile n̄ enim n̄ dicunt, ideo cognoscitur impossibile, quia pronuntia-
mus hoc esse impossibile, chymaricū, sed quia intellig
identificat prodica ea impossibilitatem importans + hoc
hirco-cervus.
Advertāt autē nunquid poterunt assignare nodta, gō
identificato necessario nomen incognoscibile, gō nihil
cognoscit incognoscibile. Et hoc ē: quia hoc no-
mina possibile, impossibile, incognoscibile, simile, aquale
et similia sē prodica secundaria n̄ primaria, hoc autē

ē de ratione prōdi secundarii, ut n̄ possit intelligi sine primario; quis enim possit intelligere, quod dū similitudo, v̄ aequalitas, nisi cognōscat duas qualitates, ejusdem rōnis, v̄ g. duas albēdines, v̄ duo corpora ejusdem magnitūdinis, quæ dicantur aequalia: ponit in casu nostro impossibilia creatura Dei, n̄ ē impossibilis, et chymera, quia cognoscuntur hi tēri vocales, impossibili, chymera, implicans, sed quia cognoscit identitā creaturæ Dei, quæ trahit impossibilitatē; nullū autem ē simile prædtō, trahens incognoscibilitatē: quando igitr negang impossibilia cognoscibilia, n̄ cognoscing ipsū, sed dicimus, nullū dei prædtum, quod mereatr tale nomen, quod proinde nihil sequatr, sicut nihil sequatr pluribus. Sic etm dum aliquis videt Ipsum, pōt dicere, qđ n̄ sum aliquid impossibile, nihil cognoscendo, quod verē sit impossibile, sed solum negando, qđ qđ n̄ ē possibile, distinguendo itaqꝫ in nostra Sententia n̄ impossibile, et incognoscibile, quia licet impossibilia non habeant prædta primaria, qꝫ trahunt talem impossibilitatē, qꝫ prædta primaria n̄ sunt in incognoscibili, assignatr enim, qđ ē id, quod trahit incognoscibilitatē.

Dices: ens quod ē, v̄ ē ens realē, v̄ negatio entis realis, cum nō gloria n̄ dctō medio, sed entitas ficta n̄ ē ens realē, nec negatio entis realis, qꝫ hæc entitas ficta nulla ē. R. 1. Deum ē aliquid, et tm n̄ ē creaturam, nec negationē creaturæ, quis enim dicat Deum in ō ē aliquam negationem, unde licet ens rōnis n̄ sit aliquid realē, nec aliqua negatio, et ficta ipsa ē quid certū. R. 2. in gloriā à parte rei, dctō medio

Resp. ad illa prop. et incogn.

† quod indeps. ab intellectu

ens rationis quia medium inter ens re. negationem

per intellectū, cū à parte rei dē aāl ṽ dē rāle ṽ irrationale et tū per intellectū ab utroqs prescindit. qdo igit̄ dicit̄ nō

Deus gloriabitur. gloria n̄ datꝰ medijꝰ, n̄ dē Deus, quod n̄ possit dari aliquid quod neutrū illoꝝ sit, nam Deus talis dē de facto. Sed qd ergo dicit̄ unū dñt necessarijs existere, n̄ existente alio, at n̄ n̄ existat creatura, dñt existere negatis creatura. obtū Entis chymerici ṽ g. nec aēt hircus, nec n̄ hircus. Sed hircus n̄ hircus.

Collges: Ens rationis possibile in obtu, quod tū n̄ dē hoc reale, nec lapis realis, nec identitas realis, sed hoc impossibile, lapis impossibilis, identitas impossibilis, ficta tamen per intellectū. ṽ licet et hoc et lapis ponatur reales, identitas tū ponatur ficta, quam fictam putat dē veram intellig. Cui non obstante Petrus n̄ dē hoc: tenet idem obtū impossibile, nempe et hoc quod dē identitas impossibilis, qa licet negetur in hac, Petrus dē lapis: ponitur tū in affirmativa hac: Petrus dē lapis, ponitur identitas impossibilis, qa tū velut realis affirmata.

Instabis: obtū hujꝰ propōnis Petrꝰ dē lapis, dē ens rationis, hujus vero obtum Petrus n̄ dē lapis, n̄ dē ens rationis, sed tū et idem obtū utriusqs, utriusqs obtū est ens rationis, qō n̄ dē idem utriusqs obtū. R. N. z. quia tū, quia in utraqs obtū dē identitas, et ita ponitur, ita autem dē impossibile, adeoqs ens rationis, qa tū hēt dē obtive in intellectu. Unde Observa cū fiat ens rationis per aliquam affirmativā, fit ponendo per negativā cujus oppositum, quia idem dē obtum utriusqs. Sed affirmative tali Petrꝰ dē lapis dē impossibile, qō etiā negative vere nempe hoc n̄ dē lapis,

quia in hac, quod R. g̃ere deus, Ped nego identitatē, 3
qz ē impossibile gō eandem gigni.

Instabis Quando dicit, quod creatura possibile, sit ē obiectiue in intellu diuino. Salūm dicit, quod detur etām cognitio, nō quod eiusd̄ rōnis cū cognitione diuina; gō etm̄ quo dicit quod chymera sit ē obiectiue in intellu; ñ tñ intelligi quod sit ē aliquid ab extraneis realibꝫ, et cognitione itidem realibꝫ differētē; ē g. petrę ē lapis, gō. R. C. A. N. g̃ntr. Disparitas ē, quia implicat in deo dari aliquid differēs, in intellu autem creato dari dicitur. Z: dici p̄t etm̄ in DEO dari aliquid iterative iterative dici p̄t dari in deo creaturas possibiles, qz nam ē realē ñ requirunt, gō multo magis sic dari in intellu impossibilia possunt.

in deo nihil dari differē a in hoc.

Ad hanc cognoscibilitas transcendentalē ē pricta, entis realis; ñ ē autem pricta superstranscendentali: nam prędicta transcendentia sunt quia identificantur cum ente reali, talia sunt dicta in textu. Superstranscendentalia autē sunt, qz etm̄ impossibilia qrā cohēnunt, et illis qretur, talia sū intelligibile, scibile, qceptibile.

transcendentalē superstranscendentalē, dealē qz

Instabis: Impossibile ñ magis ē cognoscibile, quām inqceptibile, seu inqceptibilitas inqceptibili. intelligibilitas intelligibili; Ped quod ē inqceptibile gigni, intelligibile intelligere ñ possumus, gō nec impossibile gnosci. R. ī. N. m. quia inqceptibile, in intelligibile, incognoscibile, ex hēmis involuunt exclusionē qceptibilitatis, cognoscibilitatis, intelligibilitatis, quod ñ tñ impossibile est eius rationis. Z: Quare v̄ incognoscibile, inconceptibile,

in intelligibile, capipit pro eo, quod è omnimodè ingeptibile. Si hic dico implicare tale incognoscibile, è capipit pro eo, quod aliquomodo cognoscibile n'è; et hic dico etm impossibile aliquomodo n'è cognoscibile; quia, quod eam ob obiectu intellectui, eam aliquomodo cognoscit, ut ens incognoscibile dum intellectui obiectu, cognoscitur, quia capipit negatio cognoscibilitatis subeto fictus, et chymera quenire, sicut dum capipit hyalbum, capipit albedo, ad minus efficio alicui subeto quenire.

Instabis: si incognoscibile, inconceptibile, aliquomodo è cognoscibile, aliquomodo è cognoscibile incognoscibile, ingeptibile n'è ingnoscibile ingeptibile. Sed hoc dici negatur gò. R. P. m. ignatè inconceptibile, ingeptibile incognoscibile, n'è ingeptibile, ingnoscibile ignatè reconceptibile è ingeptibile ignatè N. m. ignatè ingeptibile gnoscibile è ingeptibile s reflex exercitè. m. si dicta m N. gnat. quia quod è in actu ignato incognoscibile, ingeptibile, sit ens in actu exercito gnoscibile. Hinc duo hos tenos ens negatios fictus, qbs fingendo incognoscibile ingeptibilatis, tribuitur et ingeptibilitas, adeo qd capipit ingnoscibile, ingeptibile capipit, id quod simile è ingeptibile.

? v. Instabis: Illud quod è incognoscibile, ingeptible, tam ignate quàm exercitè, et ex genese cognoscibilitatis, è aliquod impossibile, et ens vanis. Sed tale gnoscibile o nullo modo è cognoscibile gò. R. N. m. quia cognoscit illud idem obtum fictum, in quo praetentatis diuoda incognoscibilitas tam exercitè, quàm ignatè, hoc è capipit illud obtum, in quo capipit repugnantia ut cica illud actus ibi, qui modo exercet, exerceatur.

matical'd. giè.

Objicies: In hac ptione hoc è capis, si aliquid est fictum

et ejusdem fictum, sed ejusdem identitas ficta, sed illa non
ejusdem, ḡ &c. m. prob. si ibi illa ejusdem, illa ptio est vera,
sed hoc est falsum, ḡ &c. m. p. Qui dicit identitatem fictam esse inter hoc
et lapidem, verum dicit, quia ficta identitas data inter hoc et
lapidem, sed hoc ejusdem identitas ficta, dum dico: hoc est lapis.
ergo esse fictam identitatem, ḡ hoc ptio, hoc est lapis: est vera.
N. C. m. N. m. ad ejus prob. N. m. ad ejus prob. C. m. N. m. falsum est.
quod ergo vero quis dicat esse in hac ptione identitatem fictam, quod
ejusdem identitatem fictam, quia non dicit hoc esse fictum lapidem, nam
aliud est ejusdem fictam identitatem, aliud est esse dicere fictam hanc, actu directo reflexum
aliud est dicere falsam, aliud est falsam, quia dicere falsum ex
parte dicentis necessario dicit falsitatem, dicere autem esse falsum
non tollit veritatem ex parte dicentis; Unde dum dicerem fictam
identitatem tm̄ talem, ḡ re ipsa nec data, nec dari pōt, hoc
est non dicerem identitatem fictam reflexe ut falsam, sed exercite
fictam, quia illa ḡ est ficta dicerem veram. Ille Intellig
quidem identitatem fictam ejusdem, sed eam fingit veram, et eam
sibi dari dicit, idcirco non verum, sed falsum dicit.
Objicies: Ens chymericum non est aliud, quam, quod intellig
formal, et fingit, sed intellectus format, et fingit solam cognē,
ḡ cognita est ens rationis chymericum, sed hoc est reale, ḡ &c.
patet. N. p. m. non est aliud quam quod Intellig format et fingit
ut quod C. m. quam format et fingit ut quo N. m. sic Pitta
m̄ Negat. Cognes seu ceptus ut quod, est ipsum objectum ceptum obtus
ceptus, seu ceptus objectivus. ceptus autem ut quo, est ceptus, ceptus
ipse ceptus formalis, hoc cognito, ḡ non est ens rationis, sed realis. cognito ḡ
ad ens rationis.
Instabis: ceptus ut quo, quem format intellig, est realis!

gō etm geptus ut quod, explicatus erit realis, Sed hic ē ꝓprie ens rationis, gō. gfatia 1.ma prob. actio relinqui etm potentia et Caā realis dicit hbre effectum realem, Sed et intellig, ē geptus ut quo; seu ypa Cpis ē relis, gō etm dicit hbre effectū realem, Sed in casu rationis geptus ut quod ē effectus, per geptū ut quo hbre gō ē realis, R. C.A. N. gfatē. ad 1.m Dm. Dbt hbre effectum realem primarium, C. m, effectum etm secundarium N. m, et gratia m P. ꝙquens, gō debt hbre effectū primarium C. gfatia, effectum secundarium N. gfatiā. Sic enim ignis effectu primarius hꝰ producere ignem, secundarius tñ effectu ē privatio ligni, qđ ē mera carentia.

effectus primarius relig ē cognit. secundarius cognitū.

assumatio

Instabis: ois actionis realis terminus dicit ē realem, Sed ens geptg ut quo ē actio realis intentionalis, et geptg ut quod ē terminus ibius, gō debt ē realis. R. Dbt a. terminus realis h actio ñ hꝰ intellectualis C. m. si hꝰ intellectualis N. m. gratia m. N. gfatē. quia cognitio hꝰ geptus ut quo ē quidem actio realis, Sed hmōi ē intellectualis, talis autē hbt duas qualitates, quarum una ē, quod hꝰ repraesentativa, et hujus termini ñ debt ē realis, secundū quod hꝰ productiva sui speciei, quam relinquit post se, et huic qualitati respondens terminus debt ē relis, v.g. species quę ñ ē ens rationis, Sed terminus per illam cognitē et speciē repraesentatg; licet ꝑ imago repraesentare S. Emerium v.g. iam mortuum relt, realitate ipsius imaginis repraesentantis, ñ vero

Dr. intentionalis hꝰ qualitates repraesentativa, et terminus sua speciei, quam post se reliquit, et illig ē relis.

realitate S. Emerici representati, sic cognio ꝑ xll̃ representare deum, qui xlis n̄ ē, prout res praesentata, representat.

Objicies: totū ee entis chymerici ē, ee cognitū, sed ee cognitū intrinsece ingredit essentiatiue cognio, gō. R. P. m. totū ee entis chymerici ē ee cognitū specificatiue f. m. ē ee cognitū sumptum xdūplicatiue, seu grexe, R. m. D. etm. n. sed ee cogtū intrinsece ingredit cognit, ee cognitum xdūplicatiue sumptum, seu ut cognitū f. m. specificatiue seu id, quod dicit cognosci R. m et gḡat. —— Adverendum, hi duo, obtū cognitū, fictitie, ee objectivum, summi possit xdūplicatiue, grexe, seu in gcreto, quod sigcant entitate illam, qō intelligit, et simul cognem: sed in grexe, seu specificatiue et tanc solam entitatē, seu id, quod objcit, et cognoscit, sigcant ponit denominatiue, productū, factū, creatū, et simile.

Unde si ee cognitū idem sigcat hui, ac hy cognitū, resolvens id, quod dicit cognosci, et ipsam cognem, ens xonis n̄ ē ee cognitū. Si autem praecise sigcat idtm, quod cognoscit ē ens xonis hy ee cognitū: Illud a quod dicit obtū illius cognitionis fingentis, aliud ee n̄ hbt, quàm ee cognosci, et tenare cognem, nec rebenius inspiciendum putat Anago, quia totum ee hbt praecise per xonem.

Objges: Cognem in ordine ad ens xonis hbere se per modum actionis, adeoqp sicut actio ē diffta effectu,

Specificatiue xdūplicatiue

xdūplicatiue grexe in gcreto

item

cognitū hui xdūplicatiue n̄ ē ens xonis

ita hoc abeo, quod dicit ens rationis.

Colleges: ptis, et id cē, quod dicit ens rationis, ꝺ̄t v̄ exercite, v̄ signate exuntiare pro statu reali; exercite v̄ signate
unde ho et simile ptiō, hoō ē species, aāl ē genus
licet hbeant cē tm̄ in intellu obiectiue, cum tm̄ n̄
exuntient pro statu reali, sed solum pro statu
intentionali, n̄ ſt ens rationis stricte. exuntiare pro statu intentionali; reali.

Colleges: hoc cognio licit hō distata ab illo ente
rationis, ita tm̄ ē grexacum allo, vel rei illo cognito
sine hoc ente existere, rei ens illud hinc hoc v̄ scitu
possit, licit modes à hoo modificato.

Colleges: Ens rationis n̄ facere identitate rei reali
per intellū applicatam, ob rationes datas, et rō
ulteriō, quia talem aggregatū nullam includit en-
titatē, quia n̄ ſt obg alij coexistere, imo de facto
coexistunt in eodem instanti, in quo existit hoō,
leo, et identas intō aāl et reali, gō hoc aggregatū
hoō ē leo, n̄ tm̄ dicit postes existibile, sed etm coexis-
tibiles.

Colleges: Hereticos dicentes Verbū ē creatura, ob
Ecclesiā damnari, n̄ ideo quōd negeiant identitatē
fictam intō verbū et creaturam, sed id eo, quod illam
fictam et in possibilē dicant, à parte rei cē possibilē.

Colleges: repugnantia in pdctis obiti in possibili
solum ē pro statu reali, n̄ verō intentionali.

Articulus 2.

Alio fundamento Ens rationis explanatū.

Ens rationis chymericum sumitur pro eo, quod hꝭ ee tm obiectiue in intellectu. Ens vero ly tm dupliciter dicitur pt, 1. videlicet ita rigorose, et dictum illud extra intellectum nec hꝭ ee actuale, nec possibile, nec pro statu collectivo potiui, nec pro statu distributivo eandem. 2. minus rigorose, ita videlicet, ut potest illud ab intellectu indebito modo apprehensa, et representata solum obiective habeant ee in intellectu pro statu collectivo eandem, licet secundum se sumpta pro statu, et in statu distributivo habeant ee reale, vel possibile. Hinc ens rationis duplex est pt. rigorose tale, et minus rigorose, hic de rigorose agemus.

Dico: ens fictum particulare tantum obiective, in definitione entis rationis sumatur strictissime, dico nihilominus ens rationis, quod radicale sumptum, seu pronit prescindens ab actuali existentia intentionali, est vere impossibile intrinsece tale, quale cognoscibile. Quale vero seu actuale existens est vere impossibile intrinsece tale actu terens cognoscibile. P. 1. pars. posita sola impossibile intrinsece tali, ejus ens cognoscibile, ponitur radicale ens rationis, et alterutra horum non ponitur, ergo ens rationis radicale sumptum est completum ex impossibili intrinsece tali, ejusque cognoscibile. A. P. Ly dicitur precise impossibile cognoscibile, liberis id, quod tm obiective in intellectu ee habere pt, sed hoc ens radicale ens rationis, ergo. m prob. impossibile intrinsece tale nullum pt habere, nec hꝭ ee reale, sed tm ee obiectiue, quod

quale radicale

cum hꝫ cognosse, sequꝫ quod bene here possit ee
obtinuꝫ in intellu, q̃ positio solis illi duabꝫ qualitatibꝫ here ideꝫ, quod tm here pt ee obitꝫ in intellu
hoc a ẽ ens rationis sumptuꝫ radicaliꝫ, q̃.

Prob. 2 pars. Ens rationis qualitatale, ens, quod here
actu ee tm obitive in intellu, seu tm actualiꝫ intentionale
existtiaꝫ, et aliam nullam, nec ullo modo here; Sed
impossibile intrinsece actu terminꝫ cognitionis ẽ illud, quod
here actu intentionem existtiaꝫ tm, seu ee tm obitive in intellu, ita ut nullaꝫ aliaꝫ, nec ullo modo here possit. ꝯ.

Confirmatur ꝯ. impossibile intrinsece tale cognitꝫ, q̃ ee ens
rationis, in quꝫ cognosceretur impossibile, id entitas intrinseca secundꝫ se possibilis, ẽ in quꝫ totaliꝫ obitꝫ pteri,
ee impossibile intrinsece tale cognitꝫ: neatꝫ diis pt, ꝯ.

~~negatum nullaꝫ obitꝫ per se primo here secum ex gdtonia, sed~~
~~productum ex duobꝫ modis supervenibꝫ impossibile intrinsece~~
~~tale cognitꝫ ee ens rationis, here secum ex gdtonia ꝯ~~
m prob
nullaꝫ obitꝫ pt se primo here secum ex gdtonia, sed ꝯ-
ductum ex duobꝫ modis supervenibꝫ impossibile intrinsece
tale cognitꝫ ee ens rationis, here secum ex gdtonia ꝯ
m ꝯ. nullaꝫ obitꝫ pt secum ferre ex gdtonia actualia,
alias cum illis actu existeret: non enim possibile; alias
posset cum illi existere: non enim gditionata: esse
suppositive, si existeret: alias ꝯ. vera ee hoc ptio
gditionalis: si illud obitꝫ existeret, existerent ex
gdtonia: ex. verum ee quod ex ptione gdtonia

de facto ẽant simil vera: quod prob. ponamus tam, veram eẽ hanc gditionalẽ: si alt Deus esset, ẽet existens, et n̄ ẽet existens. ti vera ẽ hoc ptis: si alt deus esset, esset, et simil vera ẽet gtonia ejusdem: si alt deus esset, n̄ esset. Q. ẽ m K.m ad hujus prob cio, quod obtũ aliquod possit secum ferre v gtonia gditionalẽ, in qtũ ndeclet verũ ẽt, quod utraqs pars gditionis esset. si impossibile esset.

Admitto in hypothesi illa impossibili, si alt Deus esset, utramqs ptionẽ fore veram, sed nego illas fore gtonias in hypothesi illa impossibili, adeoqs K. quod haberetur actus verificari v ptõs gtonias. duo igitr unam gditionem requiri, et una pars gditionis alteram omnino excludat, et ex nulla ratione simil inferat. Sẽ int Petrũ et ejus regnũ ẽ vera gtio, quia existtia Petri omnino excludit hũ regnum, et hoc viceſſim excludit omnino existentiã Petri. At vero in impossibili intrinsece tali, quodcunqs illud sit, ita ẽ qualibet pars hũ eẽ, ut sit simil hũ non eẽ: Sẽ si alt Deus in hypothesi impossibili esset, existentia illius in illa hypothesi simil est exclusiva, et simil illativa regnũ existtiæ alterius Pij. Nedũ ut ho ptiones addantv gtonio, dbt semper eadem addi particula tm, in qua stu n̄ amplius utraqs illa ptio erit vera. sed altera tm, v.g. in subſtrato exemplo hoc: si esset

B.

alter Deus, ñ est verū, quod existeret tm, hinc verò gtradictoria est falsa.

Ergebis: Existtia alterius Dei etm ℥ in hypothesi impossi vera ē exclusiva negtionis existentiæ alterius Dei, gō ptiones de illius existtia, v̄ g. ho. Si existeret alter Deus, existeret: et: Si existeret alt Deus, ñ existet erant vera gdictoria. R. P. A. Existtia alterius Dei etiam in hypothesi impossibili, est verè exclusiva negtionis alterius Dei, et simil ejusdem illativa, C. A. tm exclusiva N. A. et ghst.

Inflabis: Si prodicta ptiones ñ sñt vera gdictoria, im possibile n̄ infert vera gdictoria, Sed quodñ infert vera gdictoria, ñ ē impossibile, gō impossibile, n̄ est impossibile. R. P. m. Si prodicte ptiones ñ sñt vera gdictoria, nec pro statu existtiæ absolutæ ~~strahypothetici~~ tē impossibile ñ infert vera gdictoria pro statu existtiæ absolutæ C. Si ñ hñt solum pro statu existtiæ sub hypothesi impossibili, sñt tñ pro statu existentiæ absoluta, tē pro hoc statu impossibile ñ infert vera gdictoria N. m, et simili dicta m. N. ghst.

Solutio rationis hoc ab testi impossibili

Prodicte etiam ptiones licēt pro statu existtiæ in hypothesi impossibili n̄ hñt vera gdictoria, sñt tñ pro statu existentiæ absoluta.

Objicies 2. Si statuatis ens rationis in impossibili intrinsecē tali cognito, hoc ipso nulla dabuntur ptiones

ditoria pro vello statu, quod prob. quia nunquam
habebunt idem obtm terativm adaqe sumptm. nam
hoc ptio: hoo é lapis: hbt pro obto participatum
terminativo identitatem in possibe intensse talem,
quam affirmat. Hoc vero: hoo n é lapis, hbt iden-
tatem realem, quam negat; in possibi enim n negat, alios
est falsa, gó negat identitatem realem. R. N. subsumpta, equella
ad L. N. A. ad cujus prob. nego quod primum illarum
obtm terativm potialem hbt identas. Dico enim
quod obtm adaqtum terativum ptus hit solum practum,
et habitum, ipsa vero copula hbt solam rationem modi ten-
dendi in illud obtum, fidelitr modo generativo, & hit ptio
affirmativa, & modo divisio, & hit negtiva; ut patet ex
Philo, qui verbum é in ptionbg vocat unionem intentionalem
extremam, seu copulam, hoc é, modum, quo intellig tendit in
obtm suum terativum. Identas vero é obtum motivum,
qua apprehensa possibili movet intellm ad affirmandum practum
de habito, et apprehensa impossibili movet intellm ad negandum
practum de habito. & ram ea ilia, qa res ptt iste experi-
mentis, & quo quo modo attingentis, eent obta terativa,
sequeretur, quod hac ptio hoo n é lapis, pro obto suo
terativo haberet habitum, practum identatem realem, et simul
pria negtiva obtivam identatis per hy n é expressam, et
figuratam, hoc a diu requirit, gó. m prob. quia & hanc
obtivam negnem identatis affirmant, & negant: & affirmant

habet, pro
hit obtm adq
terativum
copula ha
modi
dendi. é
identas
obtm mo

est ptis affirmativa, adeoqp ñ est gdtonia huic: hoc ē lapis: Si verò negant, hc hoc ptis erit falsa, negabit enim negtiõe identitatis intr hoc et lapidē, qd negtiõ obtenta identitatis verè datr intr hoc et lapidem, et per ofquens ejusdem gdtonia erit vera: hoc ē lapis, quod ñ admittit.

Objicies 3. nulla datr status impossibilis, qñ nulli datr impossibile intrinsecè tale, et qlqs ens rõnis in illo statu ñ pōt. A.P. quia aliàs eadem res deberet simul et semel dē in statu possibilitatis, õ actualis existtiæ, et simul in statu impossibilitatis, quod implicat. P. a. quia impossibile, quodponeretr in statu impossibilitatis, deberet portes gdtorias, v.g. hoc hircocervus, capis portes pt dē cervi, ñ dē hirci, dē cervi, ñ dē cervi, hō a portes secundùm pt sumpta pt õ in statu possibilitatis, õ actualis existtiæ: dē autē hirci, õ ē existens, õ possibile, qñ R.N. A. ad P. N. m. ad hujus prob. m. N. m. quod illo portes obtinè sumpta hīt õ in statu possibilitatis, õ existentiæ, quatenùs pt portes impossibiles, pt rām in statu impossibilitatis, quia dē cervi, ita ē pars in possibili, et semper simul per entiā pt ñ dē, et pt dē cervi semper per entiam simul hīt dē cervi. Unde, quia qualibet N: impossibilis impossibili ē entiā exclusiva simul, et illativa eodem modo in ejusdem rei, qualibet obtinè sumpta ē tm in statu impossibilitatis. nulla igitr ē tm dē, õ tm ñ dē, adeoqp obtinè nulla pt dē in statu possibilitatis, õ existtiæ, sed ad summ hī pt dē intentionalē, quatenus intellig

inat gdtonia.

rescindendo ab vna ꝑte foꝛtasse solũ v.g. cc ꝙ solũ
x̃ cc ꝑt gloꝛiaꝛe.

Dices: Ex xxpronone legis, quòd impossibile intelligere talem actu in se gloꝛiosa, et n̄ liceat, quia cc impossibile, ita cc cc, ut simul ha ꝑs cẽtiũ x̃ cc, et vicissim. gõ. R. D. subtũ: Legis quòd impossibile liceat actu in se gloꝛiosa, et n̄ liceat; hoc é, quòd in statu existen- impedere ꝙ liceat ꝓ tiæ absoluto, seu si absolutè existeret, liceret etn̄ liceat gloꝛiosa, N. A. in statu existentiæ sub hypothesi intuitionis impossibili, hoc é, si res impossibilis existeret, sì liceret et n̄ liceat, C. A. alt̃ en hoc nil legis absurdi.

Objices 4. Si ens rationis rigoroſũ foꝛmaliter sumptũ cc impossibile intelligi, actu teꝛminus Cognitionis, ꝙ cognitio cc ejusdem pars substitutiva, ꝙ non? neutrũ dicis, gõ. m. P. in primis dii n̄ gñt, quòd cc, alias iam? fatuum cc, quòd ens rationis habeat tm̃ cc obiectiue in intellu, siquidem ꝙa cognitio hbt cc reale subiectiue, et essentiue in intellu. Z. Dis cognitio sex vera, ex falsa fit, c fatuũ realis deomens in genere cãa finalis intellũ cognoscentis. Z. Cognitio cognoscens impossibile intelligi tale, x̃ c cognitio dii ꝙrius: ꝙa illa x̃ impossibili; sed h cc pars substantiva entis rationis, debeat cc cognitio huiusmodi. gõ. probatur ꝙ pars m. quòd videlicet dii repeat, quòd cognitio n sit substantiva entis rationis: intellig cognoscens impossibile intelligi tale, et faciens ens rationis rigoroſum agit̃ realiter

gō hujus actionis realis dbt dari beg realj; liquidem
ois actionis realis terius dbt ee realj. Sed quō impossibile
intelligē tale ī ē beg realis, gō dbt ee ipsa cognio;
adeoqp hoc erit pars gstitutiva entis rationis. R. m
N. m ad hujg prob 6 j. m. quod videlicet cognio ī gstitutiva
rei pars gstitutiva entis rationis ob allegatas rationes;
N. 2da. porrō, et dicis cognē ī ee partē gstitutivā, ad
hujus prob. Dēbgne A. intellig cognoscens in possibile esse
relē actionē realem ī intentionali. R. A. et P. gstituens,
gō hujus actionis realis dbt dari beg realis per illam
modum actus, tranz. dbt dari beg realj repsentatus
N. gstit. ad P. P. m ois actionj realis dbt ee beg
realis; si actio illa ī dr intentionalis, C. m. si actio illa
sit intentionalis, dbt dari beg realj, subdist. beg re-
presentatg per illam N. m. beg productg per illam trans.
m. et gratia m. N. gstit. Cognis, quod ē actio realis
intentionalis, duas dbt qualitates: una ē, quod illa dr
sit repsentativa; 2da quod dr efficiens, seu productiva
va specifice, quam requirunt rebus fe. terius, ga
respondet primo qualitati, ī dbt ee semper realis, quia
circa illud cognis ī rebus efficiens, sed tm repsen-
tativē: sicut ergo dr imago cognoscens v. g. eam not-
tiam repsentare relē realitate imaginis repsen-
tantis, ī vero relē realitate objecti repsentati; ita
cognis pr repsentare relē terium, qi reli ī ē, eqr
in cognibg repsentandg relē rē productivā.

it realē actio-
ī ī intelli
A.

o productus
elis
osentatus
entis rationis
realis. realis
ucuntq; extra
is repsen-
ts.

ī realis. Sed
entis.

nis repsen-
productiva.

teng vero, qi correspondet z fōaltati ē relis, yia videlicet qualitas, seu species, et senen aliquod relitū abilla cognē in intellu. Verūm hoc semen seu teng à cognē producty n ē ens raonis Chymericum, sed solum teng ps illam repsentatus, quia hic solum hbt ee tm obtinue in intellu, id ē repsentatiue tm existit in intellu, et nec efficit, nec fōitate in intellu, nec vllum ee reale hbere pt. Arques gtia. ois actio specificata à suo tero, gō si actio intellig, qua cognoscit impossibile intrinsece tale, ē actio realis, hbt etm ejardem teng, à que determit hanc denontiō, seu specificatiue, ee realis. Sed si teng erit realis, imprum impossibile, quod ē teng hujus actionis, hbt ee reale, adeoqz n erit id, quod hbt ee tm obtinue in intellu. R. P. N. ois actio specificata à suo tero, quoad aliquas denontiones, v adagse, C. A. quoad oes N. I. alias actus vitalis v g visio n possit adagsi ee obi n vientis. Sicut gō visio denontiō vitalis n accipit à tero, sed à caa: ita etm cognio denontiue realis desumere ōbtest v à caa, v à tero per illō products, n vero necessario à tero xpsentato.

Instabis: Ens raonis rigorosū ē, quod hbt ee tm obtinue in intellu: sed impossibile intrinsece tale cognitū n hberet tm ee obtinue in intellu, gō illud n erit ens raonis rigorosū. R. P. impossibile intrinsece tale hbt aliquod ee in statu impossibilitatis ante oem operationem Intellus, gō. Confirmatr: in hac ptise: Antichty existit: n ē ens raonis, licet eius existentia Antichti quam

ptio illa eueniret, ꝛ̃ hoc sit ẽ actuale reale, quia tñ hoc in statu possibilitatis, ꝛ̃ pt̃ dici, quod hoc ẽ tñ obtiue in intellu, gꝫ etm quia independ ab intellu impossibile hoc esset aliquod ẽ in statu impossibilitatis, ꝛ̃ pt̃ dici, quod hoc sit ẽ tñ obtiue in intellu. R. c. m. N. m. ad P. P. A. Impossibile intrinsece tale est aliquod ẽ reale in statu impossibilis, ꝛ̃ pt̃ hoc ẽ sit cognoscib in statu absolute existentie N. A. hoc tñ aliquod sagem cognoscibile C. A. et N. stat. Ad ofam. R. eadem ẽ pro nobis. Iudex enim illa pti: ꝛ̃ é eni rationis, quia existentia, quam euenirat pti: licet ꝛ̃ hoc sit ẽ reale in statu possibilitatis, pt̃ tñ hoc ẽ reale in statu absolute existentie, quod de impossibili dici requit.

Obijcies: si impossibile intrinsece tale et cognoscibile esset ẽ obiectũ rerum, ꝛ̃ sit̃ posset exire rationem rei: sed nostrũ hoc, gꝫ. m. P. impossibile intrinsece tale esset ex terris repugnantibꝫ, videlicet ex ẽ, et n ẽ, mutuo se inuicem destruentibꝫ ꝛ̃ solum pro statu reali, sed etm pro statu intentionali, gꝫ nec hoc, nec partipant ullam entitatẽ. A. P. foalis realis inclusiue hirci é foalis realis exclusiue cerui, gꝫ etm foalis intentionalis inclusiue cerui, erit foalis intentionalis exclusiue cerui, ut ẽ extra, gꝫ hirci se excludunt ab ee reali: ita se excludunt ab oi ẽ intentionali, ea que sequens requirunt ẽ obiectũ intellꝫ. R. N. m. ad cuius prob rego secundam partem Antec. Ad huius

prob. C. A. N. ghgt. repugnantia enim in predicatis obiti in possibili, solum ē pro statu realī, n̄ vero intentiali.

Instabis: Eo ipso quod alicujus cognis pt ee obitū aliquod impossibile intrinsece tales vg. hicceus n̄ hicceus, cognis talis obiti nec ēt representativa hicci, nec n̄ hicci, Sed implicat cognis, go hīt representativa hicci, n̄ hicci, et hī nec hīt representativa hicci, nec n̄ hicci. R. P. m. cognis talis obiti nec ēt representativa hicci Talis, nec non hicci Solius C. m. nec ēt representativa hicci n̄ Solius nec n̄ hicci n̄ Solius N. m. et similr dictā m. N. hicci Solius, ghgt. Cognis hujus obitū nō erit Solus hicceus, nec hicci n̄ hicceus Solus n̄ hicceus; Sed hicceus n̄ hicceus; cum go cis cognis hīt hi obiti representativa, hoc erit representativa hicci n̄ Solius, et n̄ hicci n̄ Solius, quod idem ē, ac hicci n̄ hicci.

Dices: per hanc vocē impossibile n̄ intelligants oīa possibilia, go nec per eam incognoscibile ee ens dabile cognoscibile, Sed aliquod obitū aliud, de quo predicari possit hoc in-cognoscibilitatis. R. C. A. N. ghgt. Dizor. ē, quod dari aliquod impossibile g̃tradictitū hoc modo ab oi possibili probatū positiva ratione, et admisso tali obito intellectū libi n̄ g̃tradicit.

Dices: go isti 2 actus n̄ distīguentur ab invicem, incognoscibile ē cognoscibile, et hic: oīa cognoscibilia sīt cognoscibilia. R. eos distīgui in hoc, quod diverso modo tendant in idem obitum. Permis enim tendit in obitum

xmouendo signale ab illo fõd cognoscibilitatis, impli-
tñ et exercite ad mouendo. 2 bg. uerõ. signale et
exercite ad mouendo, ut sic dicetes: hoc é aal, hoc é
é aal.

Articulus 3.tius

De Ente rationis minùs rigoroso.

Dico: Si particula dextrinsis tñ obtinè in intellu minùs
rigorose sumatr, videlicet ut excludat ab obito Solum
modo eé actuale, ñ possibile prostatu collectivo portiõ, ñ
uero etiã prostatu distributivo, dato ens rationis, illud q̃
promitr ex partibg secundùm se possibilibus, et realbg!
sed per indebitam intellus apprehensionem et representationẽ
ingroñibilibg. Prob. ista potes secundum se possibles
sũ in statu collectivo sumpta nullum aliud eé habere
possunt, quàm eé obtinẽ in intellu, q̃ si uerè ens ratio-
minis rigorose sumptũ. Hæc enim ptio; hoc é homo:
sumpta in statu collectivo suarum partiũ, sic prout
sic indebite ab intellu apprehensa, et representata,
nullum aliud eé habere pt, quàm eé obtinẽ in intellu.

Obiicies primo. quidquid hbt eé tñ obtine in intellu, hbt
eé ab oi possibili diffetõ, ens rationis, quod q̃fugeret ex
partibg secundùm se realbg, ñ est ab oi possibili diffetum,
q̃. R. P. m. eo modo sumptum, quo hbt eé tñ obtine
in intellu, hbt eé ab oi possibili diffetõ, C. m. Sumptum
alio modo N. m. Ens rationis minùs stricte tale q̃fugit
partibg secundùm sumptis realbg solum pro sensu copula-
tio

portrum ẽ ens rationis, et hic sumptum ẽ diffinitum ab
ꝺ possibili, quia hic sumptum ñ hꝺt ullum aliud ee, nec
dicere pt, praeterquam obitiuꝺ in intellu.

Instabis: Hoc ergo, quod potes seorsim, et secundꝺ se
sumpta ñ hbeant ee tm obitiue in intellu, nec hbebunt
similr sumpte el tm obitiue in intellu, go. A. P. j.
totum ñ diffgnits à portibꝰ, gꝺ qualis pt potes, tale
ẽ totuꝫ, sed potes praeter ee obitiuꝺ in intellu hꝺt ee
reale, ỽ possibile, gꝺ et totum ex illis gflatum. P. K.
bona ẽ hoc illatiꝰ: qualibet pars domus ẽ alba, ỽ lignea,
gꝺ tota domus ẽ alba ỽ lignea, gꝺ etm ista erit bona
illatio: qualibet pars praeter ee obitiuꝺ in intellu hꝺt ee
reale, ỽ possibile, gꝺ etm totum ex illis gflatuꝫ potꝺ ee
obitiuꝺ in intellu hbebit ee reale ỽ possibile. K. N. A.
ꝺ primꝺ ꝑmus prob. P. A. totum ñ diffgts à portibꝰ
similr sumptis C. A. à portibꝰ seorsim sumptis K.
et D. gsequens, gꝺ qualis pt potes similr sumpta
tale ẽ totum C. gsqꝺ. qualis pt potes seorsim et distribu-
tive sumpta, tale ẽ totum K. gsqꝺ, et P. substituꝺ
m. Sed potes entis rationis minus rigorosi potꝺ ee
obitiuꝺ in intellu hꝺt ee reale, ỽ possibile, si sumpants
seorsim et distributive C. si sumants similr et in statu
copulatiꝰ, K. m et gsqꝺ. Ad 2. P. j. retorqueo
argmtuꝫ: bona ẽ hoc illatiꝰ: qualibet pars domus
ẽ alba, ꝫ gꝺ etm hoc illatio erit bona: qualibet pars
hois ẽ pars hois, gꝺ etm totus hoꝺ ẽ pars hois. R

Z. dicitè: C. A. N. ḡſſ. D. Pizpios ē: quod prodta aliqua ſint talis nāe, qa portibg et ſeorſim et copulative ſumptis grenient, qualia ſſ cē lignum, cē albū. Aliqua verō prodta ſt talia, qa grenient portibg ſolum tē, quando ibo dicit ginctiōē cum alijs, et ſumāntr in ſtatu copulativo: talia ſt exercitus, populus, domus p. Alia iterum ſt qua grenient portibg ſolum tē, qdo ſumāntr diſtributivē, et ſeparate ab alijs, qualia ſſt cē verum, cē poſſem incompletum, ſſ nec dico, n cē bonam illationem objectionis, qd prodtum, cē tm obiectivē in intellu, ē prodtum tale, quod grenit portibg tm ſimili, et in ſtatu copulative acceptis. Prodtum verō poſſibile, vel, ē tale nē quod portibg ſeorſim ſumptis grenit, n vero ſimul, ſic copulative per identatē cum alijs. Atq adeo grā ad modum AA regabant ḡſſ nobis in hoc arg mto, Petrus n ē populus, Paulus n ē populus, et ſic de reliquis hōbg diſtributivē ſumptis loquendo: gō nec oēs ſimul ſt populus; ē nāe n ē groſſitū, ſoa n ē groſſum, nec n ē groſſum, gō nec nāe cum unione et ſoa ē compoſitum, ita in hac ſententia regenda ē ḡſſ Aſſicies Z. Intlig enuntiando hanc ptionē: homo ē lapis, facit ens rationis minus rigoroſum, ſed hoc ē ḡſſat portibg nec realibg, n poſſibilibg, gō ens rationis minus rigoroſum n ḡſſat portibg nec realibg n poſſibilibg m P. pars hujus ptionis ē identas int hom, et lap

Sed hoc n̄ ē realis, nec possibile, gō aliqua pars illi⁹ ptionis n̄ ē realis, nec possibile. m. P. Identas, go ex ptiē illā enuntiatis, sequet unive in uniblia, Sed nulla identas realis, ō possibile, pt unive inuniblia, go identas, qa in prefata ppt⁹one enuntiatis, n̄ ē realis nec possibile. R. C m. K m. ad hujus prob. C m. P. m. nulla identas realis ō possibilis pt unive inuniblia vltō et à pote rei. C m. nulla identas realis pt gēpi unive inuniblia vltō, K. m et P. ghuens, gō hoc n̄ ē identas realis, nec gēpits ē realis, K. gfqp. non ē realis, gēpits tñ ē realis, C. gfqp.

Instabis: nulla identas realis pt gēpi unive vltō inuniblia, alias intellus sibi ghadiceret: j. mō enim iudicaret hoc ē vltō inuniblia, secundō iudicaret ea ē uniblia vltō, quia iudicavit illa univi unione real: quod ē impossibile gō. R. P. A. nulla identas realis pt gēpi unive inuniblia vltō, qa quidem sunt inuniblia, sed per errorem apparent intellui ē uniblia, K. A. qa sunt et apparent intellui ē inuniblia C. A. et K. gfqp. Sic etm Salvats prob. Antecedentis. identas gēpi relis

Objcies 3. ut Intllg in hac ppt⁹one: hoc ē Capis: faciat ens rationis, dbt gēpere talem identatem, qa implicat, gō hoc ens rationis n̄ gstat ex meris portbz realbz ō possibilibus. R. P. A. qua implicat in sua copulativa portuū C. A. qua implicat etm secundum se, et in sua distributiva portuū K. A. et gfqp. unde sepe, quod illa identas esset possibilis quidem secundum se, et seorsim sumpta, n̄ autem quod esset possibilis etm in

gunctione, seu statu copulativo huius, et Lapidis sumpta. Nec sit ista gloria, quia n̄ segats ee possibile et impossibilem identate, eodem modo sumptam, sed tm̄ diverso, et in diverso statu; Sicut nec hoc sit gradatoria: Petrus cum gunctive mille hom̄ ē possibi Petrus sine gunctione mille hom̄ simptus n̄ ē possibi. Nota huius ptionis: hoc ē habitu, licet obitus. Ideat tm̄ ee obitive in intellu, n̄ ē tm̄ ens rōnis, qua n̄ erunt ats pro statu reali, quasi à parte rei, ideat ee reale obitū illius ptionis. Sanē negatives licet ideant ee tm̄ obitive in intellu, n̄ gignents ens rōnis, quia dum gignents, n̄ gignents quod ideant ee reale, à parte rei, nec in se includunt esse et non ee.

Articulus 4.

In quo ghistit impossibilitas, declarat.

Nota. Sicut de possibli, ita ē ghanio de impossibli, dicendum, cujus impossibilitas intrinseca ita ē, in prodis in terioris gloria involventibq, v̄g. impossibilitas hoc cervi, ex quod aal n̄ aliquod nonsens ex soa hirci et cervi, sed aliquod tale intellgimus, quod hic, et n̄ hic hircus; hic, et n̄ hic cervus. Duplex ante ē impossibile, aliud impossibile inclusive quod tale hirco cervus, v̄ negatio ptis: Aliud ē impossibile ab oi esse posse secundum quid, qualia sit ea possibilia, quae prout n̄ possunt ungi cum huic negatibus, et prout non n̄ sit identificari alteri, dicuntur impossibilia secundum quid

Sic huiers verus, qui n̄ pt̄ ee et n̄ ee, n̄ pt̄ identificari
Deo, ideo é im possibile secundum quid.

Impossibile simpliciter dii etm impossibile methaphe, é qd id, quod per nullā potentiā etm divinam pt̄ existere, ut hoc dama &. Item aliud é impossibile phice, quod naturā n̄ pt̄ existere, ut mortuus resurgere. Aliud im possibile moraliter acceptū é, quod licet rebus non fieri possit, tñ opinione prudentū valdē difficeles, vg abstinere furto in proxima occasione abstinere &. tandem quod licet horū im possibilium dicidit in im possibile absolute, quod sine ulla conditione é impossibile, et in im possibile sub conditione, quod é tñ impossibile ex hypothesi, sic sub conditione, hic autem agimus de im possibile simplicit. n. p.

Dico: dato im possibilitas rerū intrinseca, distincta ab omnipotentia Dei. Hoc gelasius priores gelasionis argumentis probari pt̄. S. tñ 9. hic: im possibilitas rei impossibilis é identificata rei impossibili, sed identitā rei impossibilis é quid distinctū ab omnipotentia divina, gō. P. m. Im possibilitas impossibilium é intrinseca quidditas prodotū in se repugnantiū, seu repugnantia involventiū; sed omnipotentia divina n̄ é quidditas intrinseca prodotū in se repugnantiū, gō. nam si quoratus. cur Deus possit producere hoc, et n̄ possit chymeram? Respondeo sano mentis dicet, quia hoc é omnipotentia Dei, et etm chymera é omnipotentia Dei, sed quia chymera hēt repugnantiā intrinsecam prodotū.

quotuplex impossibile

S. m 2. Sylmi: si ponerets à parte rei impossibile, malerent 2 prodta gbona, et repugnantia, gō antecedēs ante positionis seu productionis suscitationem rem intrinsecè possibilis involutis repugnantiis, in qua ghsis impossibilitas impossibilis. P. ahd. positis illa gditionata quo exprimit per ly si ponerets è ligatem repugnantis, et disconexionis prodtorū, ac infallibilis proba: quod repugnant 2tb, atq; proba et ligatū è possenis suo ligato in quidditate, gō etm antecedens illa et positio gditionata: si ponerets, è possenis quidditate illius repugnantis, et disgnexionis. Hoc probatis ultimā gelatione procedentis questionis fuerat.

Objcēs 1. Chymera ex dictis è identificata huic impossibilitati, sed Chymera è impossibilis, gō impossibilitas chymera é impossibilis. Protum. Sed hujus impossibilitas é impossibilis, idē possibile, gō chymera é possibilis. R. j. Sylms transmisso, cetm ad missos. P. subsumpta m cujus impossibilitas é impossibilis in ē simplicib, idē possibile K m: cujus impossibilitas é impossibilis in ē chymera idē possibile C m et K. aliqd. v. eodem modo dist. 2mo inēa chymera é tm possibilis, sed repugnans é impossibilitas chymera impossibilitas v.g. musca é impossibilis, et in ē, quia requirit existere, et in ē impossibilitatis, quia è impossibilitas facta.

impossibilitas in possibilis ē chymera é possibilis in ē C in simplicib K

Objcēs: chymera ē ē impossibilē, è nemo, sed quod è nemo

ꝛ ꝑ̄ identificari intrinsecè cum chymera, quod autē nō ꝑ̄ identificari cum chymera, nō ē impossibile intrinsecè, gō chymera nō ē quid intrinsecè impossibile, alias secundum datū repugnantia chymera, ita hoc ꝓ̄ est et nesc, et intrinsecè reale quid.

R. C̄ m. P. m. quod ē verum veritate objectiva ꝙsistente in connexione prædicatorum dicentiū aptitudinem ad existendū, nō ꝑ̄ identificari cum chymera C̄ m. quod ē verum veritate objectiva et quidditative ꝙsistente in connexione prædicatorum, seu actuali prædicatōm ad existendum repugnantia, nō ꝑ̄ identificari cum chymera N. m et ꝙsq. ad P. N. id, quod infertur, nam ly intrinsecè male accipit Adversarius: ille enim nō accipit ly intrinsecè hic ꝓ̄ ē quidditativo, et nos accipimus ꝓ̄ ē reali.

Urgebis: Possibilitas chymera nō ē quid intrinsecum, gō nec impossibilitas chymera ē quid intrinsecum, ꝙsq ipsi nō ē idem ac. A. patet: ꝙsq P. possibilitas chymera ē realis in rebus: sed possibilitas chymera nō ē quid intrinsecum, gō nec realis ē quid intrinsecū impossibile. R. P. A. possibilitas chymera, idē chymera, nō ē quid intrinsecū, idē nō habet pro intrinseca quidditate sua impossibilitatē, sive gnexione illorum prædicatorum, C̄ A. possibilitas chymera, idē aliquid intrinsecum ē, et objectivē sibimet ipsi repugnans, nō ē chymera N. A. et Suppositū, quod chymera possit habere possibilitatē pro quidditate sua.

Objicies 2. Actualis impossibilitas chymera, ē negatio chymera, gō actualis impossibilitas chymera, nō ē chymera. R. P. realitas et chymera nō sit, est ista negatio chymera,

Sed impossibilitas chymera ẽ necessitas, et chymera n̄
sit, gr̄a pria negtiõ chymere. ẽ impossibilitas chymere.
Sabsum̄o, Sed negtio n̄ pt̄ ee idem cum ea, cuius ẽ
negtio, go impossibilitas chymera, n̄ pt̄ ee idem cum
chymera. C. D. A. actualis impossibilitas chymere,
impossibilitas chymere ẽ negtio partium gtradicentiũ sibi invicem, inclusem
negtio partiũ totius gtexi in totali gcepta, quod dicit chymera C. A. actualis
impossibilitas chymere, ẽ negatio totius gtexi, et gcepti, quod dicit chymera N. A. et gsq̄. Ad S. D. m.
necessitas ut chymera n̄ sit, ẽ gra negtio chymere,
id ẽ partiũ se invicem negantiũ C. m̄, chymera, id ẽ
totius gtexi, et gcepti quod dicit chymera, quod
gtexcem gsurgit ex duobus gtractoribus, tanquam ex
partibꝫ se invicem negantiũ N. m̄, D. et m̄. impossi-
bilitas chymere, go sigcat partes se invicem negantes,
sive impossibilitas in su distributivo chymera, ẽ necessitas
ut chymera n̄ sit C. impossibilitas collative sumpta,
et in su grosito, seu totum gtexcem, quod dicit
chymera, ẽ necessitas, ut chymera n̄ sit: Subdist:
ut n̄ sit possibilis, seu n̄ habeat gnexionem predicato-
rum, ad existendum C. ut n̄ sit impossibilis, sive n̄
habens dis gnexionem predicatorum ad existendum inceptor
N. igitis distributive, et seorsim sumpta partes n̄ pt̄
quid impossibile, tale, quale ẽ tota chymera, Sed collec-
tive sumpta, pt̄ foalt impossibile, ita quidem, ut
impossibilitas illa directe proveniat ex partibus,
n̄ a ita, ut reflexe dicats totum gcretum chymericũ

in possibile. ad id, quod de negatione dicitis, dico: negatio, quod dicitis gplexum chymericum, n̄ pt̄ cē ejus negatio, quod dicit gplexum chymericum ℭ negatio quod dicit gplexum chymericum n̄ pt̄ cē ejus negatio, quod dicit pro tot̄ distributive sumpta ℵ.

Objicies 3. trium n̄ dat̄ impossibilitas introducta, q̄do hoc vir, quod daret, n̄ daret, sed hoc vir, quod daret n̄ daret, g̃. S. m. ad hoc, ut aliquis existat pro aliquo statu, n̄ req̃t pro illo statu invalescere negationē existendi, alias req̃t, et n̄ cēt. S. etm m. ex suppositione enim quod vnus gētorum daret, ita illud daret, ut dari n̄ posset, nisi n̄ dato sibi opposito gētorie, atqui supponitur posse dari vnum gētorum, g̃o etm suppono req̃t n̄ dari alterū. ut chymera n̄ cē tm̄ vnū gētorum, sed se adinvicem grauia, et se invicem excludentia, igitur chymera daret et n̄ daret, q̃ftes et impossibile. R. V. m. ad S. Dico: si poneretur chymera, daret tm̄ virtus impossibilitas intrinseca, secundum quod dicit chymera in sensu grosso, seu gplexo. daret autem, et n̄ daret secundum quod dicit chymera in sua diuisa, seu prout sigiat et hypothesi sensim sumptis, et contradicentes sibi invicem, q̃a daret, et non daret. Sufficit autem ad cē veri, quod captus quidlatiues alicuius salvetur per existentiam totius gplexi, facta tali suppositione, si licet poneretur, licet forte exigerent dari, et n̄ dari à forte rei, sic enim n̄ de gētorib, quomodocunq; sumptis, sed de contradictorijs in vnum gplexum gbinatis

agitis, sive de qidtate hujus generi impossibile, ex
duobg impotentiibg simul existere gtingentis.

Ad 4ccm 4. Cl. daretis Status in possibilitatis in-
trinsica, deberet includere oa impossibilia, sed hoc ejus
quod includeret oa impossibilia, nō daretis, go. m. ēt falsa
quia, si nō oa includeret, iam aliquid ēet impossibile quod
nō includeret in statu impossibilitatis, ac proinde hoc ejus
nō ēet impossibile. m. etm ē certa, quia eo ipso invali-
deret etm negativum Statūs impossibilis, quod quod
res ē unum impossibile, igitis hoc ejus nō daretis. gltia
ē in foā. R. D. m. deberet includere oa impossibi-
lia directa, et libertia in se portes gdlicentes libi invicē
contrarias. deberet etm includere impossibile reflexum, quale
ēt quod de impossibilitate Statūs impossibilis affir-
maretis N. Vel si illud ejus non includeretis,
sequeretis per hoc, quod ille Status impossibilis fieret
possibilis, quia illud impossibile reflexum, in quem ēet
inclusum in statu impossibilitatis ēt diversum in-
possibile, in quo vero nō ēet inclusum, sed pure reflexum
hoc ē actus reflexivg supra oa impossibilia directa,
dicens impossibile Statum ē impossibile, ēet bn respectu
actus ejusdem, seu approbatiō Dei ejj, nam semel
facti de Statu impossibilium directorum, quod sint
vera impossibilia, protest enim iterum supradicto
vera negatione illi ptiori, hic effecti: non ē impos-
sibilis impossibilitas Statūs impossibilis, go equivalenter

est hoc: ē necessaria impossibilitas impossibilium, hoc autē ē tm Deo ex suis regulis.

Quæstio 6ta

Quid sit rerum entia, et existentia, et an differant realiter.

Adverte 1. Entia rerū, ut ab existentia præscindit, idem ē ac res feales, subsitia, quidditas, nāa rei, quod quidē ē ea re p descibit Sci: ē nāe primo per se q̄uenies rei, ipsum intrinsecū effitivum ⁊ seu psse, sine metaphse: et ā qua ois proprietas ejus emanant, ut actus et actas respectu suis. quid sit

ntmrie a subsitia hī n̄ intellgis aut limits ponet subsitia opponit accidenti, sēd in latrie acceptione.

Existentia ē id none cujus feale res effitivis extra suas caas. Dicit feale, quia res efficiens effitivis extra suas caas, per ipsamet caas, n̄ tñ feale. Non ē hīc sermo de entiā divina, quia cum de gestu dēi, sit ac de quidtate entiā ejus, actu ē in rerum nāa, dubiū n̄ ē, ipsum entiā ab ipsum existentia realiter differri, gō sermo ē, de sola creata entia. Existia

Adverte 2. Quærimus igrs, an in Petro v.g. existente dents ⁊ entitates, quarum una sit entia, altera vero existentia, sint in albo dants duas entates, quarū una sit subsitū, alia vero albedo effitiuers subsitū albi.

Non quærimus amplē, utrum in Paulo existente dents absolutē utrumq; duas entates, id enim certū ē, scilicet dats entia, idem ubicativ, et durativ, ut dicts in phsica: quod sit ubicativ ⁊ durativum velis nolis existia n̄ ē Absoluta entia

existentia, facies quæstiõ de voce, ñ de re. vt gõ quæstio chr̃ de re, inquirendum ẽ, an vetra entitas, ubicatiõ dets in Angelo vg. alia entitas, ẽ realis, ẽ modalis, gõ mutuus exercent existentia, et gõ producants per productionem entis.

Dico 3. Existentia rei, neq; ẽ aliquis gũne, neq; g̃ prima actualis entitè, sed ẽ modus ejus intrinseg. 3. pars. aliquis gune ẽ, quod advenit enti existenti in suo actu, sed ee existtia ñ ẽ talis, quia ñ põt adeè, ẽ abeè, sine subiti corruptione, gõ. P. 2 pars possit effectus ex pñs intrinsecis hui subiti adeè, vt sua nata relinquatur, statim abeo possit dimanari, licèt nullũ extrinsecũ generat, vt patet de frigore, respectu aquæ in certo gradu: sed existentia ẽ ita dimanat, et effectus, sed potius ẽ effectus caa efficiens quadam gũnicat sẽ effectui, gũnicat etm existtiã, nam actio efficientis tendit ad effectuandam rem in actu, quod præstare ñ põt, nisi gunicando existentiã. tum quia possit præsupponit de subito an sit.

modi deberentur rei.

P. 3. pars. huius existtia possibilis ẽ modus intrinsecus entis possibilis, ita existtia actualis entis actualis, ex definitõe modi intrinseci, existtia etm ñ variat naturã, foalẽ rei, cui adiungitur, gõ ẽ modus intrinsecus ejus. assumptũ P. hoc in potentia et possea in actu, ẽ idem hoc foalẽ, gõ existtia ñ variat foalẽ naturã.

Objicies: ductio ẽ existentia sit idem, quia ductio aliud ñ ẽ, quam res existere, sed ductio ẽ aliquis

gó de prædicamento quantitatis, ꝟ quando. gó existtia
é audens. Confirmatr Existtia substria, n é
substria, nam à sufficienti ejus divisione, ꝟ est naa,
ꝟ foa, ꝟ grostum, sed neutrũ é dicendum, quia grostũ
é entia tota, naa vero et foa partes entis ejus,
gó erit audens. R. ex supradictis: ꝟ duratione
et existtiã n é omnino idem, quia durare é rem manere,
et perseverare in eé, unde posuerunt rem existere, aut
coexistere ad distias temporis realis, seu imaginarii,
ꝟ hi etn sunt idem, licet existtia identificat cam re
existte, ita et duratio, cum re durante, atqꝫ ita in
substiis duratio et substia, aut substantialis, et in
audentibꝫ audens, reqꝫ spectabit ad prædmtum quando
nisi sacne coexistttia ad distias temporis, ut in plsca
dictis. Ad 3am: dico existtiã substie ee tri-
plicem: ideam substriam identice et reld, quatenus
existentia universecujusqꝫ ens é modus substantialis
intrinsecus singulis reld identicus.
Dico 2o. Existtia n distgtr reld ab actuali entia,
sed é eadem entitas actualis entis. é Scoti gtra
Thom. S. 1. nihil pt fieri, ens, nisi ens foalte, per
aliquid à se distũ, sed existtia ó id, quo aliquid
fit ens foalte in actu, gó. m admitto ita ab Adrii,
m R. ꝟ illud quod quod recipit existtiam, ut adæqte
distũ ab existtia é ens, ꝟ n? quod n fit ens, dũ
requit, alias n posset recipere reld sua existtiã, gó dicendũ
é id é ens, tuene hi: Illud ut adæqte distũ ab existtia
é ens, gó existtia distta n dat illi eé ens; gó id, quod
dat illi ens, et per te é existtia, n pt eé distũ abillo.

Confirm: ipsi Aug. censent existtiã distã caari
multo ab entia, gõ hoc ut gd distta ab existtia
adhuc existãt, quia nihil pure possibile pt relõ pro-
ducere: nemo enim dat, quod nõ hbt: / ad caandum enim
nevint ptes entis requisitã existtia, gõ entia adhuc
ut condistta ab existtia existãt, et gsqz id nõ pt
poalõ accipi ab existtia distta.

P. Z. Illud quo ponitr res extra nihil, et extra
suas caas, é existtia, Sed res ponitr pr tam actualẽ
entiam extra nihil, et extra has caas, gõ entia
actualis é existtia actualis, et gsqz existtia nõ ait
quid relõ distãtũ ab entia in actu posita, nec ut res a
re, nec ut modalis entitas in ipsa, quo Thomistæ
gtendunt.

Dices: cum res intelgatr posita extra nihil entis,
et ctigr aliquid actus in rerũ natã, nõ actualitate existtiæ
Sed Sola actualitate entiæ, et ideo ulterius desiderari
existentiã, ut nõ Solum dicatr ee actu actualitate
entis, Sed etm existtiæ. gltia: Hæc é petitio principii,
hoc enim é, qd quæritr, quid addat actuale quod existtiæ
ultra ee actuale quoad entiã? nos enim dicimus nihil
aliud Supra addere, et quod eo ipso, quod res é extra
nihil entialiter, é etm extra nihil existentialiter: et quod
tu appellas ee actuale entiæ, nos appellamus ipsam
existtiã, quia hæc res poalr gignitr existere, cum nihil
posita extra caas, et educta de nihilo. Et Sic semper
urgebimus, quo usqz assignetes, et declaretes, quid

Dđat actualitas existtiæ Supra actualitatẽ entis extra
Cãas posita, quid aliũ ponet, et ad quid aliũ deter-
riat.

P. 3. Entia actualia, ut res dicta ab existtia, ṽ
è quid pendens et producta à deo, ṽ n̄? Si pendens.
et producta, gđ existens, quia foalt existere tm̄ importat
rem cæ gsistentem extra Cãas; Si independens, gđ
data entitas actualis in rerum nãa mpendens à
Deo, quæ é absurdum. Ad dent Thom: Entia actlia
ante ad ventũ existtiæ indaqsè Solùm, et velut
inchoativè dici effectũ agentis, gsteri verò in esse
effectus, et dependentia, ac in suo cæ, per receptionẽ
existtiæ, quam recipit ab agente, quia ex ipsa totali
debuits extra nihil. Sed gtra. Quia Entia prout
gdicta ab existtia, ex gcessi ponits per actionem efficient
extra Cãas, et foalt peckam entitatẽ, gđ adaqte èt
gplete eo ipso intllgtis cæ, et existere, et n̄ inchoative
tm̄. P. gsqtia. Per actionẽ agentis terratũ ad le
ipsam, ut ab existtia gdictũ tota eius entitas ex-
trahits ex nihilo, nihil enim aliud remaneret
extrahendum, gđ perfecte et adaqtè dependet in suo
cæ à Cãa efficiente.

Dices: Esse totalitẽ extractũ à nihilo in genere Cãe
efficientis, sed n̄ idem in genere cãe foalis, quia in tali
genere solum extrahits per existtiam in se receptũ.
Contrà, gđ non perfecte et adaqtè dependet in suo cæ ab
efficiente, etm ante adventũ existtiæ, et n̄ inchoativè saltẽ

et dicebat: Sed probo rationis, te enim intelligi extractū à nihilo in genere cāe finalis: te per suam finalitatē veram productionē, et extractū ab ē possibili ad ē actuale, qđ etm in genere cāe finalis intelligit extractū nihil extractū per suam entitatē, nec indiget foa extrinseca, et vltō dicitur, per quam ita denominatū.

P. 4. Destruendo precipuem fundamentū Thomistarum. Ex eo precipue ipsi distinguunt entiā ab existentia in creaturis, quia ipsa rei entia pōt existere, et nō existere, vnde deducitur, quod dum existit, aliquod habet à se vltō distinctū, quod nō habebat, qdo nō existebat, sed eadem prorsus indistincta remanet, in ipsa rei existentia, nam nec ipsa necessario existit, sed aliquando quidē existit, et aliquo nō existit, ut patet de existentia Antichristi, qe nunc nō habet, sed aliquando habebit, vnde si valet fundamentū illud Autorū, eadem entia sed etm ipsi existentia possibili assignari debebit alia existentia vltō distincta, qua postea existat, quod nec ipsi admittunt.

Respondent aliqi Thom: concedendo quidem existentiā prosse ē, et nō ē, tā adhuc ut sit, et existat nō indigere alio modo superaddito, neqs alia existentia distincta, quia ipsa ē finalis raō existendi: et ita qua ut nō possit ē quod sunt prosentia dicimus non indigere alia prosentia, ut sit prosens, nec albedine ut sit alba; hoc vero et aliqs entitates, ac entia nō sunt rationes existendi, ac proinde

indigent alio modo. Ultra Quia Si ex indifftia
quam hꝫ entia ad existendum et n̄ existendum bene
deducitꝫ, quod indigeat modo superadito ad existendū,
eam eandem quoq; indifftiam offendamus in existtia,
idem quoq; de ipsa gcludi debebit; Venit à pari; Si
ex potentia et unione offendere possumus indifftias
ad unirꝫ et n̄ unirꝫ; locari et n̄ locari; pariꝫ
gcludi deberet unionē alia unione, et potentiā alia
indigere.

P. 5. Si Entia, et Existtia vēꝫ distgunti, sēꝫ
ex Dei potentiā poterunt ab invicem separari, et se-
parata gservari; Si ponantꝫ distgui ut res et res, v̄
sēꝫ entia possint gservari sine existtia; Si dist-
guantꝫ ut res et modus; ita etm hanc vēꝫ distinctionē,
quam vocant modalem explicare solent Scotista,
et quamvis modus requat à re, cujus est modus,
separari, res tm̄ potest separari à modo; gfluens
enim est falsum, quia Si existtia v̄g. lapidis posset
ab ipsius entia separari, tū lapis existeret, et n̄
et lapis, quia n̄ haberet proda quiditativa lapidis,
ea ipsius entiā gstituunt; Vel Si extra entia
lapidis separata maneret, ab ipsius existtia,
existeret et n̄ existeret, existeret quidem, quia acta
maneret in rerum nā extra caas, sicut olim res
à Deo producte. Non existeret vero, quia supponit
distta est, et spoliata ōi existentia. Confirm:
Distinctio realis illa præsertim, quæ est rei à se possit

extrema realia, et ambo existentia à parte rei: nam secundum multos: importat ~~existentia~~ realis, go necessario dte ee intr 2 extrema realia relata, et n distincta à parte rei acta, nisi go sit actus à parte rei, et gsti existunt. go.

Queres: Quid intelgis nomine purgatorii. R. nomine purgatorii hic aliud n intelligi, quam locus in quem ana justor go adhuc in hac vita sufficiend expurgata n fuerunt, pro ad tantu poena: in altera expurgantes per satisfactionem, et atq; ad cognitem gloria recipiant.

Quæstio 7tima

Quid Respondendum Aduersis,

Obj. 1: existere hodie, n e existere heri, aut cras, et tm eadem e entia hodie et cras: go entia distincta ab existtia. R. hoc argumentu nimiu probat, licet existtia hui, v Rome ee diuersam, nam existere hic, n e existere Roma, quod e absurdu. Probata probat contra ee diuersas: nam entia hesterna pt separari ab hodierna. Negamus a existtia hodierna ab hesterna ee diuersam, v existtia, existtia enim e eadem, sed tm duratio e diuersa.

existtia semper eadem, sed duratio e diuersa

Obj. 2. Entia gretit rei independenti a ea efficiente existtia vero dependenti, go distincta relata. Quia notuu hoc, n perit entia, go perit existtia, go distincta relata. R. N. A. quoad primam partem, nam ens et existtia dependenti efficiente a ea efficiente, licet separata intrinsece n dependeant. Ad gfiam: Dico: Quia entia tollit

exisstbiâ ꝑ mortẽ.

Dicẽs: gõ entia rerũ nõ sũt aeterna: sed sũt generabilia, et corruptibilia, quod ẽ etiã ꝑfectiõ ẽntis. R. P. i. potẽ ẽssẽ entia rerũ ad generationẽ ꝓductorũ entialiũ, ad rel̃ existendum in regnatiã V. simpliciũ. Petũ n. potẽ ẽssẽ generabilis et corruptibilis: hæ nõ possunt generari et corrumpi: quod hæ à generatione habent talem v talem generationẽ, aut ꝑ corruptionẽ ꝓdeunt rel̃ V. itaqꝫ entia rerũ dicuntur ẽ aeterna: et necessaria, quatenus ex hĩ foalĩ includunt talia ꝓducta.

ꝑ no tã hoc tollit entia existentia.

Objicies 3. Eẽ creatura, ẽ eã receptũ, gõ exisstia recipit in entia, cum nõ sit eliud, in quo recipiat, quod vero sit receptũ patet, quia nisi esset receptũ, nõ haberet, nec ẽ limitaret, sed est infinita gõ p. R. N. A. Proptioẽ infringo in ꝓia entia, ga nõ ẽ receptũ etiã ꝑ se, et tã ut talis ẽ limitatũ ꝑfectionis, gõ ut aliquid sit limitatũ, nõ ꝺbt ẽssẽ subitũ, cui ꝓprium subitũ sit limitatũ, et nõ ab eliis, creatura foalĩ à se limitatur, gõ ẽ limitatũ foalĩ à se ꝓia, efficiẽtẽ à suis cãis.

limplicũ, corrumpi ea exisstia, quæ includ procta nõ re

quod subtle generat

Objicies 4. tempus generationis distingtũ realr ab eo, quod nõ ẽ tempus generationis, sed exisstia ẽ tempus generationis, et entia nõ ẽ, gõ. R. N. m. nam tempus generationis ẽ tota res ꝓducta, ubi etiã corruptionis tempus ẽ tota res, quæ corrumpitur, quia simul res ꝓducta ẽ actualem entiã et exisstiã, ita etiã secundum has corumpitur, ut patet experientia.

Objicies 5. Ille rel̃ distingtus, quem nõ rerum manet, ab eo emanente, at entia ꝑ manere destructa exisstia, quia humanitas Xti ꝑ existiam veri exisstit, nõ aut ꝑ peccatum.

vt corruptelæ, vti etm accidentia Eucharistica

R. N. m cum Sua prob. quia tam Xti humanitas, quàm accidentia Eucharistica hꝫ g̃naturali existtia coexistunt, licèt careant eisdem modo naturali carentes existtiæ nouo succedente modo ꝫ positivo ſ. qualis ē modus unionis hypostaticæ humanitati Xti ad verbū ſ. ꝫ negativo, quale ē priuatio unionis accidentiū Sacramentaliū cum existtia

Subtilis Joannis ex vnis in Thlgia de hac.

Objicies 6. Corpus Petri existentis essedem cum existtia ꝑpriis possibili, ē enim eadem res, qꝫ nunc producitur, et ab æterno possibilis erat. Sed existtia Petri distincta ab ejus entia, gō, qꝫ fuit ab æterno, gō. R. N. m. nam gerendo entiā possibilem cum existtia actuali, ꝫ distinguenda relata, ut quasi idea ab æterno his quid possibile simpliciter, et in potentia subiectiva ad existtiam, quam deinde recipit in tempore. Sed eadem res ē, qꝫ possibilis erat, et qꝫ possea fit in actu: unde res ab æterno habebat entiā actualē idem argumtū retorquere poteris de ꝑpria existtia antequam producatur; quoro enim: existtia possibilis, quo fuit recto ab actu hgniato, ad actū exercitū translata

Instabis: Ens actuale hbt ēe simpliciter, ens possibile ꝫ hbt ēe simpliciter, gō ens possibile ꝫ ē ens actuale, quia in recto ꝫ ꝑt simpliciter ēe, et ꝫ ēe, gō. R. D. m. ens possibile ꝫ hbt ēe simpliciter, dō ꝫ existit. C. m. qdō existit. N. m. idem enim possibile tempore bene ꝑt dici ēe simpliciter, et ꝫ ēe. possibilia dicta actus ultimus respectu prædictorū entialium respecto verō accidentaliū dici ꝑt actus primus, et hi accidentia recipiunt in subiecto existente, quia existtia ē una ex

requis ḡditionḃ requisiti ad rejiciendā euidentia.
Rejicies 7: Existtia apprehenditur per potentiā ḡstitiā, existtia verò per intellt̄m, gō distinguntur rēlb. R. N. ḡsq; sicut enim ob id, quod intellectus sit unus faculū, et ḡg particularium bene deb̄uit rād ḡnem distingui rēlb à singularitate; ita et hic. Aliud tn̄ est loqui de ḡtḡg disparatis, nam ḡg ꝯt subordinati, unicum: potentia ḡstitia, et intellt̄, unde obiecta potentia ḡstitiæ apprehendunt sub obiecto adæquato intellt̄us.
Objicies 8. Ois creatura d̄bt ē ḡpositā vere et realr, et distinctā à Deo omnino in ḡposito, atqui nō ē alia ḡpositio quàm ex entia et existtia, gō. R. N. de ratione creaturæ ē, vt quælibet sit ḡposita, et includendo duas partes, quælibet enim pars nō includit duas, alias daretur processus infinitus, et ḡpta rād valeret, prout dicta ab oi existtia, distinctione, modo, et ab oi alia ḡcā, deberet adhuc ē ḡposita, quia etm vt sic ē creatura, quod implicat. Sēd ta dicis de ratione creaturæ ē, vt ē ḡpositā, v ē aptam, ḡvenire cum alia, hoc autē oi creaturæ nō ḡvenit, etm nō existtia distinguatur, quia nō ē mutabilis, et ḡpta vniri cum alia subsistentiæ, aut subsistitia, aut modo.
Objicies 9: Scia simplicis intelligtiæ, seu creaturarum possibilium intelligibilium Deo, à scia visionis, qō ē ad creaturas futuras, nō ē assignari rēlo distinctiā, nisi ducatur existtia ab entia distinguī, et per scientiā visionis cognosci existtiā, per scientiam verò simplicis intelligtiæ cognosci solū entiā, gō distinguitur entia ab existtia. R. N. Omissis aliis solutionibus vtor-que argumtō ḡtra dictorios sic: de ḡpta existtia dicta,

creatura vt nō d̄bt ē vera, ḡposita, sufficit vt d̄bt ē ext. possibilis, posita apta compon

hæc scia nō obstat sed ex modo cognoscendi distinguntur.

hñt Deus hiã simplicis intelligtiæ et visionis, quia de illa cognoscit ẽ possibilem, et præterea ẽ existentẽ. vide gõ, qua ratione possis eas scias circa existtiam hñe obiectorũ diversitate distinguere, et eadem ratione dicam.

R. N. Negando has scias per obiecta distingui, distinguntur enim ex modo diverso, illa cognoscendi, vel in oblig.

Nota 1. Distinctiõ inter Deum et Creaturã nõ consistere in distinctione entis ab existã, sed in gtingentia ipsius entis, qõ gtingentia dato in ipsa existtia, hñẽ alia enim existtia dicta, ẽ eadem indifferens ut sit, vel nõ sit, cui enim idem nõ erit in entia: Z. qõ quodlibet ens quodlibet entia ab existtia distinguatur, vñ illi identificetur uniformiter loqui debemus de entia, et existtia, sicut vñ de singulis in Statu possibilitatis, vñ de singulis in Statu actualitatis; Uniformiter enim loquendo existtia semper identificatur cum entia, unde argumenta quæcunque fiunt ab Actu concludunt de existtia actuali, quoties ad entiã possibilẽ vñ extrã, ideo nõ recte procedunt.

Nota 2. Distinguitur gõ entia ab existtia distinctione formali ex natura rei, de his plura in Metaphysica.

Nota 3. An detur purgatorium R. affirmative S. ex illis verbis Act. Matth. 12. v. 32. qui autem dixerit ctra Spiritum Sanctum, nõ remittetur ei, neque in hoc Seculo, neque in futuro. qõ in futuro Seculo ẽ aliquo remissio peccatorum, quod tamen fluxit parum et per latus loquendo. Z. ex illo S. Pauli Apost. 1. ad Corint. 3. v. 15. qui autem ædificavit super fundamentum

ntia ab existtia distinguatur subiectiue rei, vel ctra

ẽ ctra qd ctra-
ri, vñ ctra qd
ctra.

quem gosa ignẽ ꝛ non cadẽ inferni, gõ purgatorii.
ex illo ꝛ Machabcõ. 12. Sancta et salubris cogitatio
pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur.

Quæstio D.

an

Ens prescindat à differtijs.

Circa ij. Ens prescindit à suis differtijs formaliter. P.
Ens prescindit à suis differtijs, nam finitum et infinitum, creatum et increatum ens, à suis perfectis abstractis, ut à bonitate, sapientia, &c. Item parum ens in suo genere formali, et quidditativo includit suam differentiam, quam parum animal, quia ex hoc nomine animal præscindit perfectè à suis differtijs, præscindet etiam ens. Ad P. Ideo ens in suo genere formali, et quidditativo includit formaliter suam differentiam, quia intellecto genere alicuius, qui est ens vivens, vel sentiens, nescio an vivens hoc, vel sentiens sit rationale, vel irrationale; cum sit indifferens ad, et abstractus ab alterutra harum differtiarum. Sed etiam intellecto genere formali, et quidditativo entis, qui est genus existens, vel oppositi chymerici intelligo adhuc an hoc genus existens, sit aptum existere per se, vel in alio &c. cum hoc genus genus existens sit indifferens, et abstractus ab alterutra differtiarum.

Differtiæ. Sicut in suo genere formali et quidditativo includit formaliter indifferens, hoc predicatum ens: Substantia est ens, est substantia; quia ibi Sbs est. Substantia est substantia, et accidens. ad veritatem siquidem propositionis affirmativæ requiritur adæquatio extremorum rectum subiti, et rectum prædicati, adeoque in illa propositione Sbs ens quod est prædicatum, debet identificari subiecto secundum id ratione quod in recto expressè, atque expressè dicit, sic præscindendo ab differtijs, ens ab differtijs, &c.

Perfectus - imperfectus
perfectio et abscisa imperfectio.

Confirm: Z. Ens ut ens ñ é foalé perfitas, gó prodeun-
dit ab illa. A. P. Si ens ut ens est foalé perfitas, cadet
est perfitas, sive subsitia, pia cadens é ens. gsptia omnia
probis à poritate de aáli, ideo siquidem aál prescindit per-
fité à raali, ñ irratioli; quia aál, qua aál é negatiu de raali,
ñ irratiali.

Sicis Z. Etm distinctiones qratales perfecte præscindunt ab
ente. P. ꝑ. gcptu foali entis, ñ é tota rão gstitutiua differ-
rum, ñ tm pars illius: Si primũ: negatiua illas ind se ñ
differre, cum cujuslibet rão adæquè gstitutiua est eadem.
Si secundum gs prot rão entis aliquid ind distinti, quod foalé
ñ é ens. P. Z. gcptus foalis distinctiuũ ñ explicat expresse
gcptũ entis, gó distinctiones præscindunt ab ente: gstia tam
a poritate desumpta à raali, et irratiali præscindentia
foalé ab aáli. A. P. gcptus foalis perfectionalitatis v. g. é
independentia à subjecto, inalietas exigentia inhærentiæ
subjecto ie.
Sed hi gcpty ñ explicant expresse, et foalé gcptum foalé
entis; nempè actum existere, ñ oppositum chymeræ, gó
ñ P. ꝑ. per hunc gcptũ raalis: principium ratiocinandi, ñ
explicate expresse, et foalé aál: ideo quia aál, qua tale é
negabile de raali; Sed etm Ens qratale é negabile de perfi-
tale, ñ inalietale, gó. P. Z. per hunc gcptũ. infinitum
é extensiue sine fine, non explicate gcptu expresse entis, sed
ñ repugnantia ad ñ existendum, ideo quia etm obito concepto
entis dubitare possum, an sit possibili extensiue sine fine.
Sed etm cognito gcptu entis, et inalietatis possum dubitare
an cadens sit possibile, prout quidam falsò dubitarunt.

Objicies ꝑ. prodotum entis, é prodotum transcendens
suas distinctiones, gó includit foalé in obj distinctis. R. D.

Ds transcendens per additionē, seu grexionē Methaphica, A. per identitatē seu inclusionē Methaphicā N. A. et ffch.

Dic: Ens transcendere suas differias sumptas realr, + seu include uel sumptas formaliter.

Objcies 1. Differia semel præcisab ente, possunt rursum secundo præscindi, gō adhuc ft ens. R. D. A. possunt adhuc præscindi accepta in statu præcisionis primæ N. A. accepta et affiderata in statu realr C. A. et sub eadem differitione C. et N. ffch.

Objcies 2. Differia entis in suo gaptu formali accepta includunt bonitatē et perfectionē, gō in suo gaptu formali includunt ens. Ch. prob. quia perfectas addita enti facit perfectius ens, quam malitas, sed nō ft habere perfectiē, si in suo gaptu formali nō includeret ens, gō. R. N. A. ad C. m. N. a. ad hoc enim ut differia addita enti ffituat ens perfectiē ens, nec requiritur major perfectio, nō bonitas in ente, quam in alio, nec simpliciter bonitas, nō perfectio: sufficit ad hoc, ut aliquid ffituat majorē numeram additā alteri, nec requiritur ut sit major, nec ut sit numerō in subjecto, ut patet in unitate addita numero nō g. secundario. Differentiis igitr ē, ut differentia cum ente faciat perfectius ens, quod sit quoddam talitas perfectionis, seu bonitatis, nempe ad modum malitas ē talitas realis, et per hoc facit perfectius realr addita reali, quam annihilitas.

Objcies 4. Differia in suo gaptu formali habet veram entitatem, gō ft ens. R. D. A. habet veram entitatē differia realr, talitatē entis C. entitatē entis nominaliter accepti,

nō possunt iterum præscindi ab formali seu realitate, N. re specificative.

seu pro eo, quod dicit actu existere, v̄ opponi chymera

N.

Objicies 5°. Differtia foalis sumpta n̄ sunt nihil, go
sit aliquid R. præscindere eadem ab utroq;, neq; enim

perfectus sit homo in conceptu suo foali: sed in statu præcisivo sumpta
ta et a nihilo desinit foalis se ee aliquid, neq; se ee nihil: sicut nec
et ab ente præ- foalis nec dicis se n̄ ee aal, nec dicit se n̄ ee aal.
cindat.

Objicies 6. Perfectus in suo gestu foali: foalis opponit
chymera, go ē ens. et R. Perfectus in suo gestu foali ē
perfectus, sed perfectus ee perfectus, foalis opponit huic:
perfectus n̄ē perfectus, quod ē chymera: go. R. N. A. ed l. 6°
N. z. solem enim deductive ex isto gestu infertur hoc præsens
alias etn nale foalis se diceret actu existere cum nale n̄
nale, foalis opponeret huic: nale n̄ē nale, quod ē chyme
ra. Unde dum dicit unum gradhominis foalis opponi alteri
dicat. n̄ē ffg: quod appositio hanc ~~claudat~~ ex præsse in suo gestu
foali: et quidditativo. Sed quod aliud excludat per modū præ
cisivi, et metaphysice loquendo non compossibili.

Objicies 7. Si perfectus ita poneretur à parte rei, sicut per nihil
præsisa gfideratio, v̄ est ens, v̄ n̄ ens; n̄ secundum: quia nihil
est existere, quod n̄ sit ens; go primum. R. n̄: si nale ita
poneretur à parte rei sicut præcisum ē ab aali, v̄ est aal, v̄ n̄:
non secundum: quia simile impossibile ē existere sine aali. R. tr
est ens sumpta nale, non est sumpta foali.

Objicies 8. Differtia entis etn ut præcisi, v̄ est differtia entis
reali, v̄ entis n̄ realis. R. in suo gestu foali gfideratio nale
et foali, quia prescindunt ab utroq;, sed in suo gestu præ-
cisivo, ē ens, independentia à subito: in aliena: exigentia
inhæsentia p. quamadmodum hinnibile, v̄ nale, nec dicit neq;

dispositas ādalis, nec non in statu praecisivo posit ēē accepta. 8.9.
Nota: Ut inveniēs delusionem nostrā procedere de dispositis sumptis secundūm quoptum suum quidditativum, ita definitivē. in hoc enim solum diximus: eandem posit ē invalere rationē entis. non vero de dispositis generatis secundūm ōes respectus, et qui habitudines, quas potuit advenire hōi. Sic enim non rego eandem invalere posit rationem entis: sunt et rāale et humile sic accepta invaluit posit rationē ādalis. rātiō quia respectus hos, et habitudines quoptus quidditativus, et definitivus dispositarū solum per adjectivū Methaphysicam includit, ideo etm rationem entis ab eisdem solum per adjectivo invaluit.
Ex his infertur 1: Ens posit sumptū respectu dispositarū earum ēē univocum: probat hoc: univoca enim sūt, quorū rationē communis; rāo vero per nomen Objectata in obg ē eadem. Sed hoc ipsum, quod ens perfectē prascindat à dispositis, rāo posit Objectata per nomen ens ē in obg eadem, ergo p. m.
Ex ea enim, quod diversis modis rationem entis participet Deus, diversis modis creatura, diversis iterum hostia, et accidens, n̄ sequitur rationē entis n̄ ē in obg perfectē eandem: sunt diversis modis participet rationē talis qualitatis equus, diversis hō, quorū equus participat per identitatē cum rāali, et hinnibili, hō vero per identitatē cum rāali, et risibili, qa identitates illę differunt specie, n̄ sequitur tū rationē ādalis in equo, et hō n̄ ēē perfectē eandem, ergo.
Neg duās primo. rationē entis ēē n̄ practicū Divinū, n̄ creatū. Quia rationem entis in statu praecisivo in quoptu suo posit non dicere ēē n̄ practicū Divinū, nec practicū creatū, sed solum modo quoptū existere.

Dicis 2. magis inꝺ ꝑ distant ens increatuꝫ, et ens creatum, quem hoc patet, et hoc verꝫ: sed nõ hoc in̄ ẽ unioce respectu hois pati, et veri, gꝫ nec nõ certi respectu Dei, et creaturæ. R. P. m. magis distant ꝯsideꝛando prout ab utroꝙ, tam creatura videlicet, quam vero deo apprehenditur. N. ꝯsideꝛando prout apprehenditur utriuscꝙ aseitatem, et absolutam videlicet. m. q.

Dicis 3. Arist. pluribꝫ in locis diuisum ens ẽ analogum, quemadmodum sanum, R. Arist. locutꝰ ẽ de ente vero semꝑ, et ꝯsideꝛato indiuisibile cum distinctione, nõ vero de ente ꝯsideꝛato abstractiue.

Instabis 2. Ens respectu sui ꝺ ꝑ distans ẽ genus. nec obstat quꝺ eꝝ ẽ speciem prædicabile, ꝑ enim ẽ speciei ꝑticipi, quod sufficit ad rationem generis.

Quæres: Utrum papa ꝺ in aliquis locus certus et ꝺeteratus. R. affirmatiue. ad primum liquidem dicendum patebat, ut sint certus locus constitutus ad puniendum peccatum mortale, qui ẽ infernus, ita generalis fuit, ut constituerent et certus et deteratus, ad puniendum peccatum venialis, et in quo temporales pœnæ peccato debito in altera vita expiarentur, si in hac nondum fuissent expiatæ. certus enim ẽ, quod nihil coinquinatum introibit in regnum cœlorum, fieri autem ꝑt ut quis ex hac nonato, nondum plene expiatis pœnis, peccatis debitis. talis vero ea nõ ibit immediate ad cœlum, utpote adhuc coinquinata. nec etiam ad infernum. quia ẽ hinc peccato mortali, et in Dei gratia.

Disputatio 1ª
de
Universality in comuni.

Quæstio 1ª.

Quid sit, et in quo consistat Universale Methaphisicum, et an detur à parte rei.

Articulus 1.
De
Quidditate, multiplicitate, existentia, distinctione, et univocatione Universalis.

Nota 1. Universale secundum etimologiam nominis dicit quasi unum respectu aliorum secundum Aristotelem, et Methaphisicum; et quod unum de multis predicatur; et aliud est grande, aliud incompleum complexum, incomplexum; grexum est quasi pars universi; talis est hoc; ex alle est visens, gliud. Ingrexum est aliquod unum in multis; et de multis, dicitur unum; quod dicit ordinem ad multa, talis est ens.

Nota 2. Universale incomplexum respectu alterius est in essendo, | 1 essendo. Deus, Sol
et est illud, quod natum est gignere ad plures effectus possibiles; tale est Deus, Sol, astra, quia sunt causa universalis. Aliud in Significando, et est illud, quod verum est de diversis non significatis tale est hoc nomen canis, quod celeste, terrestre, et marinum 2 Significando. canis
canem significat; item Cometa, qui varios morbos, sterilitatem, significat. Aliud in representando; est illud, quod plures similes representat; tale est speculum, Dea, domus &c. Aliud in eundo 3 representando speculum
et est id, quod pars est in multis cum aliqua sui unitate, tale est 4 eundo. non ens; aliud, quia est ens in suis inferioribus, hoc est bruto. Hoc enim non ens aliis
vocatur universale, materiale, fundamentale, et Methaphisicum, de quo procedit ista Disputatio.

materiale, fundamentale Methaphisicum idem est primæ intentionis

Aliud tandem in predicando, quod sit de pluribus predicari; tale e secunda intentio generis, et speciei p. hoc vocata universale logice; et cuius fundmtum e universale Methaphysicum seu in ente; quia universalia loga ha secunda intentio nanquam esset rea, nisi universalia Methaphysica, seu prima intentione, ut fundmta eorum veritate fundmtum exhibent, unde ideo dicit hoc, species predicabili, quia nra humana deus e in Platone, et Socrate. St. p.

Dico 1. Porte assignavit porphirius q tm universalia tam logica, quam methaphysica; genus videlicet, speciem, differentiam, et accidens. P. 1. pars. de universalibus logicis: tot sunt universalia loga, quot sunt predicabilia; quia predicabilia e de entia universali logicis: sed q tm sit predicabilia: sit et q tm universalia loga. P. m: quia quid e predicabile, aut e predicabile in quid aut in quale; Si e predicabile in quid, aut secundum totum entis, et totius potentialis) et Si e universale quod vocatur genus; aut secundum totum entium; et Si e universale quod dicitur species: Si predicatur in quale; aut predicatur in ge entis, et habet universale quod appellatur differtia, aut in ge accidentis; et hoc si e accidens queribile, et dicitur a principio subiti, et si habet universale, quod dicitur proprium; si e accidens gne: et si habet universale, quod vocatur accidens, g.

Prob. 2. pars. de universalibus Methaphysicis, universale Methaphysicum proprie dictum sit in entitate, et aptitudine ad essendum in multis, sed q tm modis aliquid sit in existere multis g.

P. m. natura quecunq gnes, vel possunt esse in multis entibus, vel accidentaliter; si entialiter, velut tota entia universalia, et sic habet species, g. dicitur quidditas tota individuorum; quia hec entitas, pertinens ad e male, et integritatem in-

---

Predicando
unda intentio
neris, speci-
gem.

universalia.

e predicabile in qu
tuus entia e
genus dicitur

tota entia, e
e species dicit.

e in gle entis
gle accidentis.

e accidens con-
tter, habs prim

accidens gne,
e accidens.

e nra gnes insunt
bus entibus vel
entia; habs
species

diuidui, n̄ ad ea ꝓdē, et quidditatē: ꝺ ꝑt ea in mnetis, ut pars tm̄ entialis, et hoc dupliciter, ꝺ ut pars mālis, et gtrahibilis; et hēts genus; ꝑel ut pars gtrahens, et hēts differtia. Si uero possit ee in mnetis accidentaliē, ꝺ ut accidens inseparable, et hēts 4tm̄ uniuersle Rōthpsēm licet properiū. ꝺ ut separatle, et hēts 4tm̄ Licet accidens

Si ut pars essentialis, gtrahibilis genus

3. ut pars essentialis gtrahens differtia

4. ut accidens separable, licet separatle accidens.

ꝺcō: dantꝫ nāa genera infinita, Angelica, humana, bruta, equina, ꝛ ꝺcō plura quām 4. uniuersalia Rōthpsēa.

R. N. gltr. licet enim ista et similia nāa sint indē de speciē dicto, quia tm̄ ex hīs eundem modū in essendi suis inferioribus, puta ut tota entia, ideo diuersa uniuersalia ē gstituent: tota enim nāa diuersitati indē uniuersali Rōthpsēa colligit ex diuerso in essendi modo.

ex nāa in suis inferioribus eodem modo ē gstituit plura uniuersalia.

Obiicies 1. Species ꝓdicabit tm̄ ꝑ modum partis entialis: ergo n̄ gstituit distinctum uniuersle. S. A. ideo genus ꝺ. dāl ꝓdicatū ut pars entis ꝺ. hois, quia ꝑ differtiā gtrahitur ad entē, id ē hoīm, sed etm̄ species gtrahitur ꝑ differtias indiuiduales ꝺ. R. N. at. et P. n̄. Socratis. ideo dāl ꝓdicatū ut pars entialis, quia gtrahitur tm̄ ideo N. m. ꝓpter alias etm̄ rationes similes regentes in dāli N. m.; itaq; dāl, et quod cuiusq; genus, n̄ ideo precisē ē genus, quia gtrahitur, sed quia praterea n̄ ē quid gltū, quod indē patet; quia n̄ satisfit quarenti, quid ē indiuiduum hoc; si enim respondeatur ē dāl, n̄ experimur gltē tota entia, quam quaro; ꝺ species licet etm̄ gtrahatur quia tonen gltū quid ē, et est satisfactiū quarenti, ideo n̄ ꝓdicatū ut pars entis, sed ut tota entia indiuiduorū gltā, alias si pars ent tm̄, Socrates et Paulus entiaēt differrent, quia uirtā Doctorem

ideo dāl ꝓdicatū tm̄ ut pars entis quia ē incompl

ois entia est unicabilis; alii n̄ ē Petreitas, et Paulcitas.

Objicies 2. Tot modis dicit unum oppositorum, quot et religionem ex dicit; sed singularia opponuntur universalibz, et sit infinita quasi gō et tot universalia. R. hoc unum dicit n̄ ēē intelligendum de oppositis, ac si absent ētot opposita unius oppositi, quot alterius; non enim ē necessarium, quod tot sint alba, quot sunt nigra in mundo: sufficit ergo ibi dicz de oppositione unitatis, et multitudinis identitatis et distinctionis, volens solum dicere tot ā modos unitatis, quot multitudinis, tot identitatis, quot distinctionis v̄ g. generica, specifica, et numerica, et hoc ē verū.

Objicies 3. universale assumptum dicit esse ad mihi p. quod quidam dicit ex mysterio incarnationis septimū opponunt, quo nā hostia dicit assumpta de persona assumente, et vocarunt hoc universale assumptum: nam hoc ēpredicabile de Patre filio et spiritu S. si oēs hanc naturam assumerent, sed nec ē unum ex his 5. gō. R. ex: reduceretis enim ad quintū, quia hoc est praedicabile de illis ut audiens Arabs.

Objicies 4. Modus praedicandi septo modum ēndi ex dicit, sed v̄ g. est tot universalia. R. P. m. septo modum ēndi in N. m. septo modum ēndi in alio S. m. licet ergo praedicta sic in se ipsis existant diuersimodè; ti tñ ipsi ēsentes ut sic in aliis ti ipsis ē modis tñ existunt, ut patet de subsitia, et accidente, quia licet in se diuersimodè habit, eodem tñ modo in eis ēē possunt, licet ut possunt accidere et abstrahibili, sic tñ certiacb abstractis colori ad albedinem, licet non ad hsem. Breviū gō dico: quod divisio praedicamentorum ēdem multiplicata quasi magis quam divisio praedicabilium, quia in divisione praedicamentorum attendebantur nā entia generalissima,

duo praedicamenta septo modum ēndi extra alia (

ens quia ppr. sit diversa, idem ip. posita sit predicta: et in diversis
univocis videndebatur modus predicandi, et gradendi eius
cum alijs, et hic sit quintuplex tm.

Nota 3. hoc unisia dici a porphirio predicabilia, quia sit
circa magis genus: cum a genus in ptione semper dicit
predicatum, et predicabile.

Nota 4. Doctores per unisia enumerata intelligere sola
univocia predicabilia: unde excludunt transcendentalia
g. ens, unum, bonum, quae essent de plurib. predicenti n tm pria
consentis unisia de qbz hic. Item per ea intelligunt aliqua
quarta sltr vtis, unde a none talium excludit ea vocalis:
Dico: sltr vtis, quia differtia methphica hic n excludunt etsi
sint in quarto modo. pariter per ea intelligunt sola univoca,
unde a none univocis hinc excludunt analoga, et aqui-
voca. excludit etm individuum vagum, adeoqp sola relicta
intelligunt. ~~sltr~~. P.

transcendens unum, bonum n sit univocia nec ea vocat nec analoga aequivocata individuum vagum. sit autem differtia met

Dico 2: dentr in rebus vera unisia. P. tum, quia de facto
dantur extra scibilium quorundam, sed data scibilium sit uni-
sia quadam, quia de singularib. n habt scia ex tota: cum
singularia n habeant passiones proprias scibles, et demonstrabiles.
go. Item quia dantur rata genus methphica a parte rei, et
sltr univocales, ut infra patebit. go.

Pro hac q unisia sit gradientes loga, seu ut secunda in-
tentione, differunt inter se differtione rationis ratiocinantis; sit
vero methphice aliqua differtione stricte vocalis; quadam vero vocalis
minor. q unisa respectu q unisim est univocum. dividis a
unisi, est divisio generis in suas species

Quaeres: ubi sit hic purgatorii locus? R. purgatorii locum
esse infra superficiem terrae: quod videtur sentire qua Babylonia
in illo verbi: libera domine eas fidelium defunctorum de poenis

inferni: nō utriusq; inferni damnatorū: et postando cum protheo descriptū p̄ eū ab Apocalypsi S.to Joanne visentus e dignus aperire librum, neq; in cœlo, neq; in terra, neq; subtus terram. ubi Responis S. Joannes cum subtus terram ē sēs iustas.

Articulus 2.

Nam unitas Athanasium ghistat in nominibus personis.

Prico j. unde Athanasius sic describit: quod sit ens unum aptum inē plurib; cum sui multiplicatione. explicata definitio: ḡ ens: intellige positivū, ponit loco generis; per quod excludunt à ratione entis sē definiti negativi, privativi, relativi, et entia rationis. Definit unum, ē per se, et excludens entia per accidens: quia et hæc ad cognitionem excludunt ab unitate personarum nō unum, ubi ponuntur Cola entia per accidens fundamentorum nō unum.

Definit aptum inēa plurib; cum sui multiplicatione, per quod datur intelligi, quod unitas Dei ē talis ratio, quod licet de facto nō possit sīl ē multiplicatum, et divisum per plura infinita, cum finali multiplicatione, et divisione: hinc excludit entia divina, quia nō unit personas divinas cum sui multiplicatione, nō sīl excludit ratio Solis, et Lunæ, quia licet de facto nō sint multiplicata per plura individua, possunt sīl multiplicari, si deus plura individua Solis et Lunæ produceret.

Objicies unum et multa dicūt oppositionē: ḡ unitas repugnat à multa dicit oppositionem, si unum et multa sint respectu ejusdem rationis, et secundum idem S. A. si sint respectu diversorum, et secundum diversas consideraciones S. A. in proprio ḡ unitas alio modo ē unum, et alio modo multa.

rum ẽ secundum unitatẽ generica, et multa secundum
realitatẽ ṽ specifica, ṽ individuales; et sic aãl ẽ generice
rum ens; specifice aũ plures species distributum, quod non
implicat, sẽ esset implicaret, si cet unum genus, et multa
genera similr.

Dico 2: Universalia Methphsica ree aliqua rũa nomina sũt, n sũt rũe n
nec aliqui genitus. P. q. pars quia universalia ut entia aeterna, nec sũt aliq ge
abstractione ab singularibꝫ, de qb illi praedicari nõt superiora de
inferioribꝫ, sed hoc n̄ quaerunt tribus nominibꝫ, gõ p. tum, quia
Deitia ẽ Entis, sed Deitia non explicat eam rõnẽ, gõ P. 2 pars.
tum quia universalia Methaphsica ingrederunt entia singu-
laria, ṽ g. aãle, qa ẽ Deitia, et Entis Methaphsica, ẽ de
entia Platonis, et irrationale de entia Epi; Conceptus aũ
foãles sũt extra entia singularia, quia sũt in intellu gõ. tum + ṽ de aãl, a
quia genitus seu cognitio aãlis, et bois n̄ immediate tendit
ad ea singularia contenta sub aãli, et hoc: gõ immediatũ
obiectũ talis genitus foãlis erit aliqua natura illis gunis et
realis: gõ a parte rei, praeter singularia dantia rãa gunes, in
illis proinde consistet entitas Methphsica. P. A. quia tam voces,
quam conceptus foãles illi significant res immediate secundũ
illam rãonem, secundũ quam genitus res; sed res tales
voces, et genitus superiora n̄ concipiunt, secundũ omnẽ
singularitatẽ, aut differentiam, gõ significant immediate
rees gunes; P. m. illi genitus sũt entitus, et praescindentes
a singularitatibꝫ, et differtiis, quia ex vi illig genitus
individua grediuntur, et n̄ distinguunt: gõ per tales genitus
superiora n̄ concipiunt secundũ rationes proprias, gõ dantia
rãa gunes a parte rei, per quos genitus genitũ.

Pucis: quoptu Socrates hoīs ẽ g. ñ sig care immediate ad aliquam ganem Platonis, et Ciceronis; sed immediate ipsa singularia Platonis et Ciceronis, gfuse tñ cognita, sine diffinitione indita.

Contra primo. Socrates ab Asinis, qua ẽ illa ratio, in qua gfundant similes et genitare dicunt Plato et Cicero, ñ ẽ ratio aliqua particularis; quia in particulari qua talis implicat plura genitari: go ẽ ratio aliqua communis, go à parte rei, data naã genitis.

Contra secundo: Si sequat gfuse singularia Platonis et Ciceronis, v sequat pria copulatiue sumpta, v disiunctiue ñ g copulatiue; quia cum totum, quod dicitur ex parte prædicti, debeat affirmari de subito, nisi per hoc prædicatum hoc copulatiue sequatur Plato, Cicero, et oã singularia, nata humana, oã quoqs affirmari debent de Platone, quod ẽ falsum: nec etm disiunctiue, quia alias etm in hac petione Petrus ẽ hoc: ly hoc varie et indeterate accipitur, quia diffinitiue sui referri debet, Petrus ẽ hic, v hic homo, et oct idem, ac Petrus ẽ aliquis homo, quod ñ ẽ verum, go.

Preter Z. Oã singularia quidem sequare immediate copulatiue; sed ñ adeqte, et sic vg. quoptu homo ẽ inadeqte prædicatu de Platone, et Cicerone, et quocunqs alio individuo; id ẽ una nata humana, de uno, alio de alio, quod sufficit, ut sit prædicatu de pluribus, nihilq enim tẽ ñ discernit inf̃ parte et totum, et sic totum collectionem individuorum de uno quoqs prædicat seorsim sumpto inadeqte.

Contra, quia tẽ in qualibet petione, pria nata prædicatus de prio individuo; et ita dum dicimus Petrus

loo, ñ erit predicatio superiori de inferiori Dedjurdem de se vto.

em a Aria, dicit: Impossibile ē hñtiā ēē quodcuqs rem, qua universale dicunt: ñgat tm universe Platonicū ri, id ē separatū à singularibg.

Objcies: Sigillare spectat ad nomina, quia nomen deſtr, quod sit vox significativa ad placitum: Sed universalia significant, ſ. ſt nomina, Ergo m ex hac, Secunda subsūtia, qa universalia numerantur, significat quale, quid, gō. R. ūſ. m. ad 1um Dico: ytam ē loco citato usum ēē methonimia, nomendo nomina pro rebg, et similis modus loquendi: Rbt in sacra scriptura: videamus verbū quod factū ē: hoc rem, quo facta ē.

ueres: Si subtus terrā ē purgatorium, quem sitū hbt respectu aliarū receptaculorū hñterranēorū? Veri similiū, ē purgatorium ēē vicinissimū p. respectu Limbond, et puerorū p. in inferno, et eandem rem hbere.

Aristoteles tuis

Utrū universale methaphsū ḡfistat in ideis Platonicis, vel ñ ñis g̃nibg scālbg, qua singularibg ſt immersa?

Resa 1. Plato dixit dari quoddam universale methphsū, Sed ibū entitatē quandam separatam à singularibg, positam v supra Celū empireū in spacio imaginario, ō in cornibg lunæ, cujus participatione hberent ōa singularia hrum ēē: Eas entitates appellavit Ideas, ingenerabiles, et incorruptibles, ac coeternas Deo, illa vt corruptis singularibg ydā non corrumpantur; Cui vg. dicebat Plato: ps impressionem veluti hgilli unā in pluribg cerei cēteris, plures efficiunt sigillationes, potuit, gbg ab corruptis

tñ adhuc xenaret sigilla separata et scita ex uno loco, multos
averdunts facula illaso loco. ita g.

Defendunt Platonem ꝓ̃ aliqis locis, nec somniasse, sed ꝑ
ideas docuisse, intellexisse ꝑ ideas eternas quasdam rationes rerum
specibus rerũ creandarum in mente divina, ꝙ secundum
Augustinum sunt rerum exemplaria, eterna, et incommutabilia
in mente divina, secundum ꝙ quodlibet res à deo creata
postea ẽ, ante quam formetur, et in hoc ipso agitur deus
nõ erravit Plato, qui ponebat tales ideas dari in mente
divina et ab his dirini Deum, deorum inquit Plato divinum.

Contra: mun ꝑ
Deus ꝑ. nõ Plato intellexit Platonicũ à singularibus abstractum
ex. gr. ista idea si daretur nõ esset increata, et Deus, ꝙ esset
creatum quid; sed ex creatum, cum productus per intellectum
singularem, ẽ in singularibus, ꝙ.
Deus: Aliud intellexit ẽ unam rem certam, nullam inclu-
dentem additionem individuantem; adeo ꝙ nõ ee singulare
ytra: Ista certia adminus existit, ꝙ ẽ una, quia ab
quod existit ẽ unum, ꝙ si host unitatem, hos et cateros
getros individuantes, sequeretur necessario ad unitatem: ꝙ nõ ẽ
una certia, sed certia cum individuatione.
P. z. Evertendo rationes, ob quas Plato posuit has ideas
Separatas. ꝑ. 1ma: quia dats in rerum natura scia, sed scia
ẽ tm de universalibus, nõ de singularibus: ꝙ debent dari Ideæ
universales. ytra tñ res ꝓferet scitas. cum scitas ejus pas
certia. sed certia sciri ꝓt sine his ideis, ꝙ. P. m una certia
Platonis sciri ꝓt per deffectum aliis rationis sine hac hac se-
parata Platonica; ꝙ certia cujuscunque rei sciri ꝓt sine
ideis. z. de caducis dats scia, ad hoc Plato
posuit ideas; sed solacem Augustinum, ꝙ. 3. dantur eter-
nalia, ꝙ nõ omnia singularibus; de his proinde sciri

nõ quæres

ad adhuc Scia, sine separatis ideis.

Ista ratio Platonis est, quia ideo ponenda est, ut generativi univocorum ab eis facta conservetur, et simile generet simile per participationem hujus Idae. gō. etiam. defacto non obstantibus his Ideis fit generatio equivoca, ideo in qua effectus non assimilatur causae in entitate, ut patet de igne, quia ex ferro et lapide nascitur per effectivum, ita de rana, quae nascitur ex pluvia et calore solis gō.

2da ratio est, quod aliquod per participationem debet reduci ad aliquod primum, quod non sit tale per participationem, sed per se tale, et singularia sunt talia per participationem. gō debent reduci ad aliquod primum, sed illud primum non potest esse in singularibus, quia est ens per se et substantia, gō per se existens sine alio, et ejusdem sine singularibus. ad hanc rationem totum Syllogismum ad subsumptum P. illam primam, est ens per se, ideo non est per se existens ens ad existendum alterius subditi existens tm est per se ens, id est solitarie sine subsistentia singularium non est. et ejusdem. Confirm. Angelica sunt de entia singularium, gō entia illa sunt neque erunt, gō. tū infinitum, conservantes sufficienter per concursum Dei et influxum talorum.

Dico 2do. quod Metaphysicae Methesem consistit in natura communi reali, sed quae per se ipsum singularibus est immersa, ac cum ejus ratione identificata, quod tamen distincta ab eis. Prima pars est Arle, qui dicit res in universale, et singulare, gō dantur res sive naturae communes reales, ac conseqter in ejus convictis universale Methesem, quia ut ajt, entia realia quae unis sunt, hoc et brutum: ubi per essentiam, quam intelligit naturam communem realem, gō.

naturae universali quod distinctum a singularibus

Probo 2. ratione deducta ex rentate predicationis, in qua natura
universali enuntiata de singulari: quod dico, Petrus est hoc, immediatum
huius singulatus predicatur de Petro; et tm tota individuorum collectio
ꝛ ipsius ꝛ praeter de Petro, ut putant recentiores: go predicatur
aliquid rei contenis realis distincta ab illa collectione, in qua ipse
universale Metaphysicum. P. A. Si tota individuorum collectio tm
praedicatur de Petro, Petrus est Paulus, Plato, Joannes, et omnis hominis
illa requisita praedicari. Hoc ꝛ da probatio inferunt plus dialectici, quam vobis.

Dices cum Ockeo, hoc argmtum procedere ex gratia Scotistarum
etm obtinet praescindentes; quia in eorum sententia Universale
v. g. humanitas etm ultimata et distincta ab omnibus
quae sunt collecto de multo inferiori praedicari ꝑ se. Sed contra
Ockeo, quod illa praedicatio, Petrus est hoc, ꝑ hic non universalis
praedicatio; quia praedicatum ꝑ retinet suam universalitatem; cum
ipsum habeat ad Petreitatem, et per eam circumscribatur; dicitur
praedicatio non universalis, quia hoc praedicatum illius non gerit
quae ante gerebat in illo universali, quod per collectionem in
secundo erat constitutus, et dicebatur hoc: et sic ē praedicatio
superiorum de inferiori, quoad modum tm, non quoad rem.
contra ad primum. Secundum ē, quod illud argmtum etm
ipsa praescindentes obstringe militet: nam in praescindentis
sententia, universale ponit unam tm rationem communem et
do obiectum praedicabilem, non vero aliquam collectionem.

Contra etm ad responsionem Ockeo, si hoc praedicatum Petrus est hoc
de quod modum tm in ipso explicato universali, quo
praedicatum non habeat in re, majorem latitudinem, quam subiectum
erit praedicatio negatoria, idem dicendum de singulis, quia non
dicitur hic ly hoc, quod non dicitur hic ly Petrus: et de falsa dicitur

quod ñ sit predicio prie superioris de inferiore, nam
dum dicit Petrq ē hoō, aut ille captq hoō ē natq verifi-
cari tm de Petro, aut etm de Paulo, ñ de Petro tñ,
gō etm de Paulo: gō Predtō illius latius patet,
gō est vnyste, est superius de inferiori.

Probb ex eadem Ratõe, dats à posteriori sao genio, in qua Plato
et Cicero, et in principio quelibet scientie similanter, etm
rem nie cogitabte intellectu, sed illa sola ē rāa humana gnis:
sō dants rāo gmunes relis Methfice, et ghfice in eis ghfisit
unigelle Methphb. 2. m. illa rāo ñ pt ē singularitas,
nec collectio cum singularitatō simul: gō rāa gmunis
humana: 2. A. ñ singularitas, quia hoc ē principium
desgnientie unig singularis ab alio, ñ etm collectio,
quia collectio illa in qua nominales statuunt Unigsitatē
gō rāa humana, explicite predicari nequit de unoquoq;
nec erit ē bona predicatio, Plato ō collectio singularium, ñ
ōis hoō, quod idem ē: quia per hoc gplexum ōis hoō;
explicatq collectio illa:

Objcis 1. Abstō immediatō actūs uniglis vg. hoō pcedit
de Petro et Paulo. sed de illis nihil ē immediatq predicabile
in recto, nisi tantum inferiora, et ñ rāa gmunis, gō. 2. N. m.
tñ ē aliqua rāa gmunis, alias illa predicatio vg. Petrq ē hoō,
Paulq ē hoō, esset identica et negatoria, si inferiora predica-
rentr immediatē.

Objcis 2. ho rāo gmunis si darentr, essent existentes, sed
ne existens ē singulare, quia vi alicujg actionis existit,
actiones enim sūt circa singularia. Ad hoc existentia ē
actus rei singularis, gō. 2. Si deberet admitti ne milla
talia, maxime ut de eis liberter scia, quare de unigsliby

Quod

sōdo singularibꝫ, etm liberi ſt, ſcias ut patet de Deo in
Ihlgia. R. ad 2.dum P.m. & exiſtens ēnitas primario
et immediate actionem productiuam ē ſingulare ſ.m. &
exiſtens quod concomitanter produxit tm ad alterig productū
ſed tm concomitanter produxerunt; ideo nō ſt ſingulare,
quia tm mediantibus ſingularibus.

exiſtentia ultima ſt actus rō ſingularis N.

exiſtentia reſtata, et ultimata ſ.t. exiſtentia illius,
quod mediantibꝫ aliis tm exiſtit, vtiſt nāe quoq; exiſtentes
mediantibꝫ ſingularibus N.A. Ad A. N.m. et ad 2dum
De Deo dico. ideo de ipso dicere liberi poſſe creari, quia ē
ſummē neceſſarius: quod nō conuenit de aliis ſingulis.
Ad 2.dum Paro. De perpetua inexiſtione, nāe conuenit in
ſingulis. Tum quia implicat entitas, vt poſſet entitas
ē extra rem, cuius ē entitas: Sed nāe gradus Metaphyſicæ
ſunt de entitatibus ſingularium: gō ipſi ſt perpetuæ inexiſtentiæ.
Tum quia nullū ſignum diſtinctivū realis queuit reperiri
in pluribꝫ, et ſingularibꝫ: nō enim ſt dare intrinsecum di-
ſparitatis, nec unum ē nāe alterius: nec ſunt duæ entitates
ſubiectiuē, quia Tria ſt ligia diſtinctionis realis aliquorum, gō
nō diſtinguit reliq.

Ad 3.dum paro. de identitate reli. Adeſt ſola diſtinctio rationis
inter gradus Metaphyſicos nāe cuiuis ē gradus Metaphyſicus
entitatiui alicuius ſingularis ſ.g. Petri: et ſortitas ſ.t. Petri-
nitas ejus: ideo gō negatis ab eo reliquis: gō nō
diſtinguit reli nāe gradus a ſingularibꝫ: et eſſe ē reli
identitas ipſis.

Confirm. Natura tm ē in quolibet ſubiecto à parte rei
individualis diſtincta, per quam nāe ſpecifica in eo exiſtens
eſt ſingularis, et nemo nos ejus gradus ſequentes: unde

nāe quoq; nō immediate ſtant actui, quod ultimo ſed tm concomitanter

ꝑ. eandem differtia individuali Petreas sit hoc individuum
substantia, hoc corpus, hoc animal, hoc animal, et sic hoc. gō patet
datis unica tm existentia individui, ꝑ quam ois gradus ma-
terialis existunt: gō nullū commū ꝑ separari xēlis, et
distingui à quo constituto, et ꝑ ea re nā genis, quae similis
gradus, imō multi talis gradus similes: quia ad distinctiōe
xēlis requiritur pria existentia terū distinctarū.

Ad tertium eadem pars. Si nā genis realis distinguerētur ab
hecceitatibus, posset transmutari de una differentia in aliā
rem do ois potentialis ē patet, respiunt enim oppositas
actualitates et distinctas xēlis, ꝑ Deus posset facere illam trans-
mutare de una in aliā, ut potest de prima nā, qua de una
ꝑ transire in aliam foam, sed hoc dici nequit, gō. P. m.
Alias realitas hois posset fieri realitas equi, imo dari real,
quod nec sit nalle, nec irrationale, sed spoliatio differtia,
ut spoliari ꝑ nā prima ab foa, quod nō ꝑ fieri, gō.
Obijcies de nā genis et singularitatibus à quibus re-
motis cantes gtradictoria, nam nā genis ē gtradictibilis,
differtia ē individualis nō, gō. R. N. ꝑ nam non quod sit distinc-
sufficunt gtradictoria ad sufficientia ad distinctiōe xēlis
strictā, sed sola illas, quae quemcunctoti ē absolute, in
ratione alicujus qualitati inclusa, praecise, et ꝑ pertant
ad ē identicum existitativū et ꝑsentem rei, ut sunt
existentia, et ē existentia, prodire et non prodire alia
neo gtonia, quae respiciunt ē qualitatis, ut ē stricta
et differentia in hoc, nō inferunt distinctiōe xēlis strictā,
et talia gtonia ꝑ ind nā et singularitatē.
Dices ea gtonia aeque repugnant gō. R. N.

Sg.

pro ad veritatē ꝯ quia cum ad essentiā et rectā
ram important, planè secundū idem de eodem ver-
ficari n̄ pt; aque se pugnant quoad dictionē inferendā
Xpt. non quoad dictionē inferendā agricolā est er-
rena; ḡbg gdictio q̄ nexuratī, quasi foalia pt,
dictio erit tm foali; sī realia, reali erit.

Obiicies 2ō. ducendō. pecora nāa deuintilla, que
possent se sine alijs, n̄ alia sine ipis: sed nāa grex
e prior singlartatibg. gō pt se sine ipis, gō dictgts ab
ipis. R. illem ꝓtrā stili: se res am tm quadr
pecus e vel dictū a posteriori, quod in posto n̄ hoti
R.2. nactura quasi ut prior secundū se n̄ pugnare
quidem se sine alijs, idest singlartatibg pugnat tn ejus
aliquo gcomitati, quia ipsa nāa necessario, et ab
infinito coi originat singlartatē et certo implicat ipsa se sine singlis
Colliges j. quodnor sequivis gdictione adhuc ut aliqua
nāa duatis enuesse in eendo, j. ut tali nāa
fit in plurbg per identatē, unde eadem nāa in
plurbg exponbg à deo explicata n̄ ideo est nouū
et idem paliū in multis locis pendens explicabi
j. idem de alijs singlis n̄ erit enuesse, quia hoc
oa corporbg solem existentia cetera inhorrent, n̄ eos
identificarent.

1. ut nāa hit in plurbg per identē

2. Sequitur ut multiplicatis in plurbg, ita ut
in singulis, nemo ltem diuersa hit, nāa eorum
eadem nāa erit hit in turbg personis per identatē, quia
tn̄ in illis n̄ multiplicata, sed eadem numero, ē
enuesse.

ut in singlis hit eadem nāa numero diuersa.

3. Sequitur ut à singulis tota participetur, unde

ligatum tri palmore, quamvis dividi possit in 3 palmos ut participet tota.
ñ ẽ tñ unum, ex quo de singli palmis verificari ñ possit,
quod hic lignum tripalmare hemis de singlis hobg
verificatur quod sit hoc - - - - - - - -

Ex hac ratione acervus unus ñ ẽ unum, licet
sint multi lapidibus; quia ñ valet praedicatio de
singuli lapidibus, quod sint acervus. ——— 4

4. Requisitu, ut unum sit unum unitate ñ aequivoca. ñ sit una
nam quae sic unum sunt excludunt ab illo à ratione unitatis aequivo
unius, quia proprie nomen canis, quia ñ ligat aliquis
ad unum planbg, sed res omnino diversas libenter
solam gregientiam nominis, ñ ẽ unum, hoc 4 requisita
bene observanda sit, his enim occurrit multis obstaculis
qbg novelli plus nexari quam impugnari solent.

Colges 2 ad rationem unius, sufficit si ratio
habeat potentiam ad existendum in plurib, quam-
vis actu plurificata ñ sit, cum ratio solis et lunae et
stellarum ex illa sit unius, licet ñ dentur plura
individua, in qbg actu existat; ob quod bene
advertit Sanct Thomas unum esse definiri per enti-
tatem ñ vero per actum essendi in pluribg.

Colges 3. D. Scotus dixit, quodam praedicari tm se-
cundum nomen, ñ vero secundum rationem: solum-
modo praedicari accidentaliter, ñ essentialiter
ut cum dicitur corpus ẽ opacum, ñ luminosum.
Dices: omne quod existit à parte rei ẽ singulare,
go ñ datur aliqua ratio universi. R. D. A. ẽ singulare
ñ excludens aliud sibi simile in specie C. excludens K.

Dicit, ⁊ ibi ratio unitatis Platonicæ: de ratione unitatis ē incorruptibilitas; gō unitatis dbt ē separatum à singularibus; sic enim singularis unitatis ē, corruptibile est. C. P. m. de ratione unitatis ē, ut sint incorruptibilia. Secundum existentiam, secundum entia et partes entiales, quæ extrahunt ab existentia C. m. non vero corruptio, sicut et generatio fit in singulari. —

Dicit 2. ñ apparet cur deus ñ possit corrumpere singulorum tales, observando rationem, sicut ⁊ corrumpere subita, observando audientia. gō. R. N. Sophistas. paritatem, quia audientia hbt priorem existentiam independenter actualē ab existentia subiti, et subitorum ⁊ ñ hbt priorem existentiam distinctam realiter ab existentia individuorum, in quib ē talis ratio. Unde modos ñ dicts modum essendi in obq, et res ñ exprimentes eo modo sicut existunt, quia multa exprimuntur immaterialiter ab ea, quæ à parte rei existunt conjuncta possunt seperatim cognosci, et abstrahi.

Collegi 4. Esto enim ut volunt Aᵗ. unitas quæ entia ⁊ sit rigorosa unitas, est tñ sufficiens denominandam nram multiplicabilem per plura individua unam in multis, gō nocet hujus unitatis dato unitatē in singularibus. Tum quia Aᵗ. ubi meminit rigorosæ unitatis expresse, tum quia illa unitas sufficit, quæ ñ repugnat existere in multa, et secundum quod ē unitas, dicit negationem

divisioni in alia, sed unitas queuentie ñ repugnat aptitudini ad multa, et secundo quod unitas, scilicet negatio divisioni in alia, gō. —

Oppositum. Non pt dari relatio alicui intrinsecā nemine cogitante, sed que sit fundata in unitate et identate quām in plura ibidem nemine cogitante unitas aliqua et identitas, sed relatio que intercedit nemine cogitante inter duo individua humana est relatio fundata in unitate et identate, gō inter duo individua humana nemine cogitante intercedit unitas aliqua, et identitas, gō individua humana sunt multa et unum, inter que etiam intercedit unitas, sc unum, gō sc unum nemine cogitante aliquo rei, Item datis dissimilibus et diuersis specifica nemine cogitante, gō et unitas vel dissimilitudini opposita, gō gō ñ sc diuersa specificē nemine cogitante unum sunt, sequet multa sc numerice gō. Sic ñ differunt Petrus et Paulus nemine cogitante specificē ñ differunt, si differrent, gō nemine cogitante, ñ alterutrum ñ uterque ñ hoc, si enim uterque eadem specie liberent, ñ differrent specie: ch a nemine cogitante ñ differant specie, gō nemine cogitante quorumlibet specie gō. —

Quares: Quis nam status sit earum purgatorij? R. Statum earum in purgatorio existentium, ee statum satisfactionis, so pœnis quibus debiti quas in hac vita ñ expiauerant. Duplicem patiuntur penam, unam damni, alteram sensus.

In quo consistat unitas transcendentalis, Metaphysica, seu aptitudo ad essendum in multis. Articulus 4

Offensus ē supremis unitatis Metaphysicū q̄ sistere in
nā aliqua q̄ri ulterius manifestanda ē, q̄nitas
talis nā; seu aptitudo ad dandum in multis
pro intelligentia hujus articuli

seu aptitudo

Nota 1. Cōmunitas nā ē duplex, una ē indifftia
positiva, altera indifftia negativa; q̄nitas indiffs

id aptitudo indifftia positiva ē?

positive vocatis illa, q̄ affert nām aliquam ut ab-

id affert nā ab-

stractam ab obg diffūs individualibg, seu ab hoc

stractam ab hoc-

talibg. Respicit p̄ oēs diffūas individuales aequa-

talibg.

liter, a qua sequentia etm recte sortitus nomen indi-
fftia, talis ē in nā humana pro illo statu antequā
singularizetur, et hoc sit per diffūas individua-
les Platonicitatis, et Paulicitatis. Cōmunitas

quid negativa?

negativa dicitur illa, q̄ affert nām aliquā

quid nā hoc?

talis?

et tam singularitatem, et contractam per diffūas
individuales, se linquit tñ ex ratione sua formali ut talis
nā nō repugnantiam ad essendum sub alia diffūa
individuali, eo q̄d nā nō sint de se hæc per illam
diffūam in individuum ultra hanc; Sed ex suis
principiis intrinsecis habet intrinsece indifferens ad quos-
cunq; alia diffūa; talis indifftia ē in nā humā-
na tam hoc sitata per Platonitatem: hoc dicit indiffe-
rentia negativa, nō quod pro formali importet aliquam
negationem, ut male censet Cajetanus, cum ista
indifftia, sit aptitudo quædam, et passio nā plures
à suis ejus, quod positivum quid indicat, sed vocatis
sic, quia per negationem explicatis, sicut diffūa spe-
cialis explicatur per negationem altitudinis, licet quid
positivum sit.

Nota 2. Individua positiva dicit nomine vocatis aptitudo proxima ad essendum in multis, et quod nullo obice impediatur ratio gunis efficerata in statu abstractionis ab individualibz, quo minus sibi quancunq; differtam individualem seu singularitatem.

aptitudo proxima n. concepta

Individua vero negativa dicit aptitudo remota ad essendum in multis, et quod in statu abstractionis ab differtam hone individualem ponatur obex, puta hoc singularitas, ad identificandum sibi de facto aliam singularitatem.

remota. concepta.

Nota 3. Petrisam aliquam gunca scotici duplicem statu unita phasim scotistarum, statu videl entice et existie. tum esset aliqua ratio gunis ex in statu entis, quo efficerata et praeisa ab oi differia individuali. tunc vero constet ee in statu existie, quo ab endito ut affecta actu aliquo differia individuali, hoc e communis scotistarum.

quando sit in statu entis, et quando existie.

Conclusio: communitas transitus Rubphei n efficit in genere aliquo negotiato per intellm; sed in aliquo positivo reali, quod ratio gunis gerenit a parte rei etm in statu existie rei.

Dico

P. in 2da qui dicit: individua ee unum entia, quia unum none et definione. ubi by ratione n capit praecise pro parte ab intellm negotiato. Sed pro definione objectiva, quae sua unitate htt a parte rei; sumptam ex unitate definitiu, qo si individua sit unum unitate reali, dht aliqua gunitas reis ipsis correspondere, et esse talis gunitas erit quid positivum reale.

definitio objectiva a hom. unitate a parte rei; realis h. veridem tal. nullm.

P. 2do none, quia ratio gunis a parte rei n e incommunicabi. Peditis talis per singularitate. qo a parte rei htt aliquam communitate, efficerate in aliquo positivo reali. Tum quia transitus Rubphei efficit in ratio gunis rei: qo et ejus gunitas

ut passive pluralem ab eadem nâ gumi dbt effingere in
aliquo seli; n in aliquo genere negotiato ab intellto. Si
quia quod nâ divina n sit numero multiplicabili et gumi
hoc ei evenit ab aliquo intrinseco seli principio ejusmo-
net nâ divina; pta quia talis nâ e de se hec, ut dicit
in Elgia. go e gnerso quod aliqua nâ sit multibilis
talis numero et gumis: hoc evenit quoqs ab aliquo
principio intrinseco seli. Seu qualitate positiva; quam
nâ creata e pote rei includit; etqs adeo gumitos talis
nâ n effingit in aliquo genere ab intellu fabricato.

Objcies primo. Si gumitas creatis Methysis effingeret
in aliquo positivo vel independenti a negotiatione in-
tellâ sequeretur Deum n posse annihilare perfecte unum
individuum alicujus speciei; hoc eo quod annihilet quoqs
ea alia individua ejusdem. Sed sequela e falsa. go
P. m. Si Deus annihilaret perfecte unum individuum speciei
humanæ v g. Oberet eum annihilare illud positivum vel
nâ humana, quod participat tale individuum; annihila-
do a tale positivum vel nâ humana oberet annihilare
ea alia individua nâ humana; quia hoc quoqs participant
idem positivum vel, cum hoc sit quid gene obg. go
2. sequeretur, quod ea individua creata n effingerent
quidditatem et realb; sed tm hypostatice; sicut persona
divina; quia ea individua ratione talis positivi seli; ra-
quo hoc ipsa haberent gumitatem nâ gumis; non una
gumen nam: sed sequela e falsa, go.

R. Licet similia argenta militare circa gumitatem
nâ explicatam per quandam inexistentiam positivi,
h videlicet subsistentia; quod una et eadem entitas ut
adæquè in obg individuis alicujus speciei; cum aliqua

unitate minori numerica; ñ faciunt ⊆ gtra doctrinam, qui gunitatē rāe explicant per indifferiam negtivā; nam in hac doctrina multiplicata rāa gānis in singulis individuis cum sua unitate foali; unde in foa R. ad prima rdndō sequell. m. ad pob. ejus dico: quod annihilato uno individuo rea humana v.g. Platonis ñ deberet necessario annihilari aliud v.g. Petri: quia rāa platonica ñ esset Platro nec ipsius; et ad oppē cum rāa Petri: sed gānis tā per indifferiā negtivā. Ad 2dam N. sequell. Antec. quia in plurib⁹ individuis ñ ē una eadem numero rāa; sed rēs multiplicata quod ñ convenit de rāa divina, quæ unica ē: ideo gō in individuis creata plus differunt quam hypostatice. + fz.

Ex duplici 2da. Solā propositiva rele in quo consistit gunitas unionis Methsi ē quædam indifferia, quæ negtiva dicit. Sed Tum quia Scotus tenet gunitatē relām unionis Methsi importare indifferiā negtivā. Tum quia nihil aliud ēgrementum assignari pt. quo pro foali importaret illā posterius rēs gunitatis unionis Methsi, quam indifferia negtiva; ñ enim addatur pt quia in existia ejusdem rāe; nec aliquid aliud gō. Tum quia eo ipso, quod rāa aliqua in statu existiæ sit indifferens negtivē ē apta prædicari de pluribus, ideo gō ratione talis indifferiæ sortitur gunitatē relām positivam.

Objicies 1. Si gunitas relis unionis Methsi consisteret in quadam indifferia negativa, sequeretur, quod posset rāa Platonis v.g. transire sub singularitatē Socratis, etia in statu existiæ, sicut rāa unita in statu foō habet pt transire ad liberdan aliam; sed sequell ē falsū gō.

Z. Natura in statu existendi sit de se hoc. g. xtus requit quenciam aliquam q̃nitatis relis per inexistiã. R. ad primũ N. sequelã m. nam in binecor ẽ quenciã pta identica relis in̄ naã in statu existendi ẽ et ejus singelaritatẽ; quam sit ind naã primam in̄ substãtã, et hanc sod; quã relis sit separabilem. Ad 2dam N. A. non naã in statu existendi seu ut existit est singelaritatẽ aliquã additis extrinsecis tm; et denominationes, seu individuales; quia singelaritas ẽ extranea

Dicerres: ita nãa ẽg in purgatorio sit à vero igne R. affirm: et quidem ab eo vero igne infernali q̃ igne elementali ẽ vehementior rogitio igne elementali; ex hoc solũ dictũ, quod ignis inferni naturalis separabit ãa damnatas per totã eternitatẽ, sic ẽ dictum.

Articulus 4.

Communitas relis per inexistiã universalis Methaphisi impugnatã.

Nota 1. Quamvis Scotistæ ponerent gtia se entitatem naã universalem Methaphisicã ẽ quem relis multis, aliqs ei quere intelligi. Dicerent tm in hoc, quod quidam eam vocant, naã ẽ relis quem per inexistiã cognoscimus. Quidam vero arbitrantur eam ẽ quem per inexistiã.

Nota 2. Illi Scotistæ ponerent: naã aliquam ẽ quem relis per inexistiã dogmatizant unam quodq; individuum sibi nãa quidem propriã naã; adeo ut alia sit humanitas Platonis, alia Socratis, nisi quam ponentes quinctæ essentiæ differentias individuales, Platonicitatis et Socraticitatis ab eis ponerent naã ẽ relis quem per inexistiam vocant, quod sit una et eadem humanitas, quã v.g. habent in Platone

+ in materia

materiæ

et Socrate, et obg alii individuis et re videants hoc dogmate
effruere mysteriū aliquod simile trinitati, in qua una eadēq;
una divina xperitr in tribg personis, dicunt naām quod per
mexistēd libere unitatē ꝛ numericā; sēd aliam, quā dicit individuā
et pria essentialis, et hoc unitas dicit ab ejs unitas formalis et
essentialis.

Dico. 3. naā creata predicamentalis nō ē quinis suis in-
ferioribg per inexistēd ke nō xperitr in eis per inexistēdm.
P. jus ex Scoto qui hic ajit: S. gō quod unitas relis nō ē
alicujus entis existētis in duobg individuis sed in uno.
Et alibi ꝟsus ajit: in singli individuis naā gaudem plurifi-
cari ad plāritatē eorū cum plurificatione etm unitati formalis
naā; unde addit: etiam ee unitatē formalē humanitatis
Xti; alicd Mariā: gō si unitas formalis identificata
naā plurificatis, dbē etm pria naā quinis plurificari, gō
nō una, eadem gō naā quinis suis inferioribg per inexistēd;
talis enim secundum Aut. Scotistas nō plurificatr in ejs.
Prob. 2. do nōre. Ex hac sententia Scotistarū sequerentr
pelra absurda, gō. C. P. j. sqtr quod una eadem gō naā
est data et damnata, puta Beata in Xto, et damnata
in Juda; quia una eadem gō naā inexistēret in Xto
et Juda; sēd hoc ē absurdū, gō.
Nec valet hic effugium P. Oldenbi dicentis, quod cum
additione, et respectu, singulorum ista damnatio et Beati-
tudo in rebus sit diversa. singulorum tamen Xti et Judæ,
contra enim ē, quod nō sola singularitas locum, sed et
naā quinis sit capax damnationis et Beatitudinis,
et de facto totum essentiale quod importat Xtg ꝗ Bea-
tificatū; et gō ejus humanitas, nec naā quinis.

Quare si eadem sit gratia in Juda, et Christ similis pecta, et damnata.

Secundò sequeretur. hæc doctrina Scotistarum applicatorum in creatis inveniri simile mysterio Trinitati; quia una eadem ꝓ̃ nãa creata asseruerunt ee in Platone, Ponto, et Socrate; sicut una nã divina ẽ in tribꝰ hypostasibꝰ divinis. Sed hoc ꝓpalo ẽ absurdu:

Nec elidit vim argumenti dispartas, quod videlicet in divinis hæc eadem numero nã in divina in tribꝰ hypostasibꝰ; in creatis vero in Platone, Ponto, et Socrate sit eadem dumtaxat specie. Ibi nam ꝓ̃ ẽ, quia essi guderetz, nam quicquid Platoni et Socrati ee unam dumtaxat speciei; adhuc mysterio trinitati ꝓpterea non Scotista, gudere; nam mysterium Trinitatis etiam in hoc gesistit quod tres hypostases divinæ sint sibi distincte identificentes cum tertio, id ẽ entia divina; et tria non identificantia inter se; sed in doctrina horũ Scotistarum hæc totum likt, quia singularitas Platonis Pauli et Socratis sint sibi distincte identificandi ad tertiu ens puta eam speciei nãa; et tria non identificandi inter se. et parum refert quod illud tertiu in divinis sit personale, in creatis vero genus, quia privilegium hujus identificationis nãa divinæ cum tribꝰ hypostasibꝰ non sit singularitatis, et numericæ unitatis, sed ratione infinitatis, ob quam sibi identificat ee omnia.

Tertiò sequeretur, quod Deus nullo modo nec aliquo nãa gaudio posset annihilare; quia cum eadem nãa increata ubique videatur, remaneret in rebus quas: Sed et hoc sequela ẽ absurda, ꝓ̃. Nec audiendus ẽ canonicus dicens: hoc ꝓpterea ad annihilationem quod nihil singularis remaneat, ille enim ẽ: quia ad annihilationem requisitum, et sufficit, à complicibus requisitis, et nihil remaneat in rerum nãa entitatis

ubstialis, qua intrinsecè rem annihilatā ponebat.

4. Sequeret: quod in Eucharistia ñ fieret totalis transmutatio panis et Vini in Corpus, et Sanguine Xti, quia no[n] quia Sacrificium, quo ē quædam rea[l] quia et Corporis perfectiones adhuc in corpore Xti, Sed hoc doctrina Haeresim redolet, q̄.

Objicies 1. Phlg ajt: aāl cē rerum, et idem in hoc et Equo, sicut Albiyri: q̄ est ignis quæ est inexistentiæ, aāl a ē rea[l] quia quia, q̄. R. ibi Phlg agere gtia Rationū, et calūn nolle, aāl ñ cē universale quoddam Rationum seu ideā à Anglorby avulsam, sed cē rem inhibitā in hoc Equo, et hc: cum quodam duntaxat individuo et ñ cum inexistentia in obj.

Objicies 2. in singulis individuis rea[l] alicujus quia vi. humanæ, reperiuntur eadem predicata essentialia: q̄ eadem inexistit eadem entitas[illegible] rea humanæ. Ch. N. q̄. nam ut censeant in obj individuis cē vera eadem predicata essentialia, ñ requirit inexistentia ejusdem rea[l], sed sufficit quod rea[l], quæ in uno exponit, habeat aptitudinem remotam, et individuam requisitam ad essendū sub singularitate cujuscunq; alterius individui. Ch. Scotus objiciat explicetur in nostram portē, quod nostra Entitas nihil exerit.

Quares: Quomodo ignis purgatorii cum sit corporeus et realis agat in ām; quæ ē sure spiritualis substia. R. ignem hunc esse vel et posse efficere cruciatum in animas purgatorii, ut ignis infernalis in Damnatis, et alij Damnatis.

Articulus 6.

Num et qualis sit unitas, in remissi Metaphysico in statu centrico?

Nota 1. Satis verum generalissime capta describit, quod sit ens indivisum à se, et divisum à quocunque alio: quare cum aliquia diversa inde dicantur esse diversa, dicemus diversa quoque reperiri unitates in rebus.

Nota 2. unitatem, ex passionem entis, quo quid unum dicitur, et est stabilis, inde tot rursus ordines reperiri unitatis, quot sit classes entium. Ad propositum autem hujus tractatus potissime spectat unitatem videlicet generica, specifica et numerica.

Quid sit unitas generica, specifica et numerica.

Unitas generica illa est, qua aliqua quaevis in gradu generico, seu in principiis centralibus remotis, quae sit distincta centralia generica, hac ratione gaudent Plato et Bucephalus in gradu generico ens alis. Unitas specifica illa est, qua sunt aliqua gaudentia in gradu specifico, seu in principiis centralibus proximis, quae sit distincta specifica, ea unitate gaudent Plato et Socrates in gradu humanitatis. Unitas numerica est, qua sunt aliqua gaudentia in peculiaritatibus seu singularitatibus, qua sit distincta individualia, sicut ibi Petrus in se ipso, quia est indivisus per principia individualia.

unitas numerica dicitur individualis.

Nota 3. Unitas numerica dicatur individualis, quia effectus individualitatis quae sit vocari ad quandam proportionem, quam habet cum alia essentia.

specifica dicitur specialis. seu major numerica et major generica.

Specifica vero specialis, quia gaudet alicui certae, quae est sola methaphysica substitutiva rei.

Hæc eadem unitas dicit minor numericâ, quia gradibz secum divisionem ꝑ hæcceitates; quare ea, quæ ꝑ unã speciẽ, possunt ꝫ multiplicata numero, et tã majori genericâ, quia unitas generica admittit secum divisionem istã ꝑ principia entialia et formalia.

Dico j. Quævis rãa ẽ quævis unaglis Methaphi, etm in statu entiæ ẽ ẽ considerata gauderet ꝑria aliqua unitate positiva et reli. indegendẽ ab oi operãe intellꝯ. P. j. unitas ẽ dicta relis passiv entis relis; quæ tribz, cui eo, cujus ẽ passio: Sed rãa quævis unaglis Methphi etm in statu entiæ ẽ ens rãe positivæ; gõ ejus passio unitas, erit aliqua unitas relis positiva. 2do Natura quævis unaglis Methphi in statu entiæ ꝑ se definitæ, sed nihil ꝑriæ reliminis, nisi sit ens rationis, nega unitate rel positiva; gõ rãa quævis unaglis Methphi in statu entiæ ẽ una, et gḋ gauderet ꝑria unitate positiva reli indegendẽ ab oi operatione intellectûs.

Dices, adhoc ut aliqua rãa duãs rãas, et ptera ponã definiri, sufficit quam habere unitatem negativæ, id ẽ, ut ẽ duãs entiæ divisionem, ut possit etm cognosci ab intellectu ut una. Contra: Divisiones entis relis sũt quid positivum rãe: quia fluunt ab entiæ reli: gõ unitas rãa definibili requisit salvari in aliquo more negativo. nega ꝑ salvari in congruitate intellꝯ; quia ut docet Scotus rãa ẽ hbt ab intellu. sed ex ꝺ, quod sit definibile, et in super definitio, rationem explicant rei, ut à parte rei ꝑ ẽ ut possunt cognosci ab intellu.

Dyocies j. Si quævis rãa quævis unaglis Methphi in statu entiæ gauderet ꝑria unitate, aliqua positiva

xli; ñ posset deinde dividi p̃ singularia in statu existentiæ
scis naã divina ñ p̃t dividi in tribꝰ hypostasibꝰ ex eo
quod gaudeat aliqua unitate foali; sed quoris naã
gñis unitatis Methaphi dividit p̃ singularia, ḡdo ad statũ
existentiæ descendit: ḡ. Z. natura in statu entis
hꝫ sola practa entialia, et prietates: Sed unitas
postiva xlis ñ ẽ aliquid horũ; ḡ. R. has et hmõi
es rones solum procedere gtra gredentes unitatẽ
xalẽ numericam, naã gñis in statu entis, ñ aũt
gtra gredentes foalẽ, quæ stat cum numerali divisione
et cum qua naã p̃t rite descendere ad singularia:
in foã ad 1mum X. m. et ad portatẽ Dico: naam divi-
rem ẽ posse dividi numeraliꝫ, quia ẽ de se hoc, sicut
p̃t dividi naã gñis etti effecta unitate aliqua xlis
foali. ad 2dum X. m. unitas enim ẽ vera xlis prietas naã
gñis.

Dico Z. unitas xlis, quam sortitꝫ naã aliqua gñis
universlis Methaphi in statu entis est præcisè unitas foalis
numerica minor. P. quia illa unitas xlis, quam sortitꝫ
naã aliqua gñis universlis Methaphi, ẽ aliqua unitas
minta ex numerali et foali; cum talis omnino sequatur
numeralis enim unitas ẽ pria indivisiboꝝ: foalis vero
naturam, foalis patitꝫ sectam divisionem, numerali ñ;
ergo ẽ aliqua alia assignabilis xlis; ḡ xlinquitꝫ, quod talis
unitas sit præcisè foalis numerica minor. Tum
quia univocè generans xli gnerit in naã o cum genito:
exemplum clarum ẽ in hac generante xlem hoem: Sed
gnerit cum eo, in aliquo uno, unitate numerica: ḡ
in aliquo uno specifica unitate foali, ḡ unitas qua

é in rãa alcqua ĝnĩ generantis; et gonit é unitas pacifé
foalis.
Objcies j. Omnis entitas extra intellũ é singularis: quia
ut ingle dats tantũ per intellũ: gó illa unitas ? é minor
numerali, Sed coincidit cum ila. 2. Si rãa specifica
haeret talem unitatem foalem numerali minorem, etm et
generica talẽ haeret. Sed hoc non, quia dixit Arles in genere
latere aequivocationes; quã stant cum unitate, sed cum plura-
litate, gó. R. dñm. j. A. ois entitas extra intellum é singu-
laris per se singlet N. A. per ĝ, ? per accidens ? sed denomina-
tive 6 A. rãa a quibus dicit denomtive tantum, et per
accidens singlaris; quia singlaritas é extranea rãa, et superad-
dita: negari etm pt absolute antec. cum sua probatione.
ad 2um. Sequelam; quia cum rãa generica sit praedicamen-
talis, ĝ habebit similẽ unitatẽ foalem sibi proportionatã,
et cum Arles dixit in genere latere aequivocationes; ñ
absolute loquit, quasi ocẽ unitatẽ à genere abiegare
vellet, Sed loquit generative ad species; idẽ quod ñ sibi
talem, qualem sit species, puta unitatem foalem Athonã,
et majorem, quam sit generica.
Objcies 3. Si daretur in Petro v.g. talis unitas foalis,
ex rãa rei distincta à numerali, Sequeret quod Petrus
esset duo: quia duo unitates foalium essent realitatẽ, et
similib essent in eo duo humanitates, una ĝnis, altera
singularis, hoc autem implicat gó. R. N. utranqs
sequelã m. quia rãa, et hoc rãa ñ distinguunt rem,
rem gradus ĝnis cum singlaribs ñ ponunt numerũ;
cum per eandem haecceitatẽ individuentr. tum etm
quia illa 2 unitates foalitatis identificã uni rei

ñ hbentes priam existriam, ideo ps ind̄ se facere re-
gerent numerum rodeuntem. Sed tm numerum
relatum ejusdem speciei transcendentalē.

Objicies 2tio Naā ñ hbs priam existriā in statu
termie, gō negs priam unitatē minorem nu merica.
S. patet, quia ñ hberet priam existriam, posset intuitivē
videri ñ visis hoccitatibg. sicut entia divina vi-
deri pñt ñ visis personalitatibg, sed hoc dici requit, gō. Im-
alias humanitas Petri et humanitas Pauli videsent
ut distincte hoc et hubeto, et ps videsentur ut distincte
numericē, quia ista ñ sñt differentiae individuales: hoc
a regang ex rōe gō. R. Pōtorem Scoplenaticum di-
cun ut naā distincta goaliā singlaritatibg et in statu entis
hbet priam existriam: portem tm affirmativam cum
probabilitatē: quia inquit Scotus, quod existria aut-
alis primo gveniat naā rei naā, et deinde goalitatibg
pñt identitatē relēn: unde ad obiectiō R. N. d. et
ñ ris probtiō, ad ejus prob. dico, quod illa duo ha-
naritates videremus tñ ut diversa et disparata, ita
diversa, ñ ut distincte numericē prie; quia hoc ē distincte
pria numerica, ex singlaritatibg entis juxta
Scotū.

Quaeres: utrum aabg in purgatorio pes demones
tam quam per ministros hoc pena affligentis R.
veri similig. ee, per demones ñ tñligi has penas
aabg purgatorii.

Articulus 7.

An naā gnis unvelis methsi xtincta esto
in statu existrie unitatem goalem, et qualis illa
sit?

Dico 9. qđo nâa ġnis universis Methsi descendit ad statum existêdi, appropriando sibi singlaritates, retinet suam unitatem foalem numericam minorem, qua gaudebat in statu entis. P. quia unitas foalis numerica minor ē privatio: et passio nâa ġnis universis Methsi, facens a prius ejus; ēt ipsa identificata cum nâa ġni in statu entis: gđo nâa ġnis eadem retinet, qđo descendit ad statum existêdi, appropriando sibi singlaritates. ēt patia tenet, nam qđo tenet identificans, amplius in quo cuncq; statu ponatur, n̄ separantur. Tum quia singlaria alicujus nâe ġnis tracto v̄g. Plato, et Socrates magis grenviunt inter sē, quàm cum individuis alterius nâe, v̄g. Brutalis: Sed hoc obstat quam unitatem sua nâa ġnis, qua foalis datur, gđo nâa ġnis descendens ad statum existêdi retinet suam unitatē foalem.

Objicies Si in statu existêdi nâa ġnis universis Methsi retineret suam unitatē foalem, n̄ ēt divisa per sua singlaria; Sed hoc ē falsum, gđo. P. V. m. unitas enim specifica foalis n̄ pugnat cum diversis numeralibus seu illa, quæ fit per singlaria.

Dico 3.do unitas foalis, quàm nâa ġnis universis Methsi retinet in statu existêdi, ē omnino positiva quid, et non privativa. P. q. unitas, quam nâa universis Methsi retinet in statu existêdi, ē passio quodam ġnis nâe, gđo importat quid positivum, et n̄ privativum. N. Natura ġnis secundum suam unitatem ē principium foalē agendi, et tendi actiones reales: in

spes ē ratio proxima fundandæ relationes realis similitudinis æqualitatis et alias: quæ manera ej ñ quæ-
rent; si ejus unitas foalis est quid privativum gō;
Objicies Quando aliqua rāa dividit in plura, ñ per
se erat una unitate, quam prius habuit: Sed rāa
gunis universi Methsi dividit in plura individua
secundam unitatem foalem, dum in statu existiæ
ponit: gō ñ per se erat una unitate foalis quam
prius in statu entis habuit. R. N.m. quia rāa
gunis universi Methaphsi solum dividit per hæ-
bitates, seu per principia materialia; unde adhuc
servat suam unitatem foalem, et specificam, quæ per
solam divisionem datam per principia entialia seu
differentias specificas tollit.
Dico 3. Unitas foalis affluens rāa gunis
universi Methsi in statu existiæ multiplicatæ
ad multiplicatæ ēnis net rāa i unde ne ē per
se existia. P. ex Soto, qui dixit: quod in rāa
humana Xti: quæ ē rāa gradem gunis in statu
existiæ posita: ō unitas aliqua relis minor uni-
tate remanet; et similiter unitas relis in Maria
gō caret Deitate et alia, et alia unitate foali in
rāa Xti et Maria: et sic unitas foalis multi-
plicata ad multiplicationem rāa: prob. 2do rāa
unitas foalis affluens rāam gunem universi Methsi
ē possio Methsica rāe gunis identificata; gō multi-
plicata ad multiplicationem rāa gunis sequitur
ex illa maxima; quæ relis identificantur, multi

plicato uno, multiplicato et aliud, gō.

Obijcies Si unitas foālis efficiens naām gumem
unius nessis Methaphisici in statu existēdi multiplicaret
ad multiplicatiōē rāe, sequeretur, quōd tot forent
species rāe humanæ ō g. quot sūt individua ejusdem;
quia in uno quoqs individuo reperiti alia et alia
rea cum sua multiplicata unitate foāli specifica, hō
inquela ē absurda gō. R. N. sequelam m. quia
una quaqs rāo in suo individuo ratione sua unitatis
foāli, qtūē de se, ē rata gravire ōbq individuis
ejusdem speciei; quōd evenirēt si multiplicatiō
speciem inferret in individuis multiplicati, quia
una rao specifica, nequit gravire alteri specie distīcte.
Nulla gō multiplicatiō numeralis seu individuorum intro-
venit in uno specifica.

Dico 4. unitas foālis, quam hīt rāe gānis unīsalis
Methaphisici in statu existēdi ē effectit in nulla quadam similitudine,
nec surgit à parte rei intō singularia talis rāe; neqs in repre-
sentabilitate eorum per eandem quantō foālē; sed effectit in
unitate indistīcta antecedente, quæ ē fundamtō proximum
istis similitudinis, et representabilitatis. P. 1. de Similitudine;
secundum esse, relationes equi parantiæ fundantis supra
unitatē rāe, quæ dicit unitas indistīcta: Sed similitudo effec-
tiva à parte rei intō singularia ejusdem rāe, ē relatio
equiparantiæ: gō debet fundari supra unitatē rāe: at effectiva
in hōc unitas, tanquam fundamtō Antecedens antequod
surgat similitudo, atqs ita in tali similitudine, ē effectiva
unitas foāli rāe gānis.

unitas foālis
in statu existēdi
multiplicata tō
numero in specie

P.z. Obstat ꝙ aliqua unitas ꝙrans formalē à quarta formali, sed potius extra quartū formali ab obsto: quia actus f. h. m. ē quartus formalis, specificans ab obsto, et ꝙsequens unitas ab obsto sortiens: Sed in doctrina data ab ista Actus nāꝰ genis aliquem unitas entitatis et formalē à quarta formali; quo repraesentanty individua ut similia ipsi. Item, quia requerent Actus explicare, cui individuis quaeriat hoc repraesentabile à quarto formali: Si duans ipsis genere, quia habent à parte rei, aliquomodo unum et eandem entitatē: Sic iam concedunt, quod in entitate, Seu nāꝰ quidditatiua unitas quadam, tanquam fundamentum aliquod proximum similitudinis, qua ꝺ indistincta nāꝰ ꝙ ē fundans quasi similitudinem.

Deinde ꝙ requerent forte assignare quid sit illud in quo cōueniunt individua alicuius nāꝰ ut repraesentabilia: Si enim duans cē aliquam nāꝰ singulare pluribus communicabilē: duam ego etra: hoc totum reperiri in diuinis, ubi nāꝰ diuina deitatis ē singularis, et communicabilis pluribus personis; et tn nō ē una ꝙ repraesentabilitate. Si vero duans fundamentū talis repraesentabilitatis cē cā singularia ut formalia: etra quia cum cā singularia, etm ut formalia sint plura ut plura, sequerentur nāꝰ pluralitatis, quia talem cē nāꝰ formalem fundandi unitatē aliquam: inquiro de illo alio fundamento formalitatis, quam cā singularia dicunt, et sane nullum aliud finaliter reperient isti Scotistae, quam nāꝰ quasi indistinctam, ꝙ in ocy singularibus multiplicata reperitur. ꝙ.

Quares: quam sit diuturna purgatorij pena? R.
Certũ ẽ primo penas purgatorij nõ ẽ eternas, sed tempo-
ras duraturas, per hoc enim differunt à penis infernalib⁹.
Certũ ẽ secundo, penas purgatorij nõ duraturas vsq; ad
diem Judicij.

Questio 2da.

Alij fundantes probat unitatẽ esse à parte rei, dari.
Nota 1. quoddam unitatis genus est auctiuũ et multiplicatiuũ, siue
de singularia in portento in ordine ad modum subjecti, in obli-
quo vero unitas dicitur specifica vel numerica vel generica: sed tan-
quam sua unificans singularia, idemfaciens, et apta
facere singularia in aliqua certa linea v.g. specifica ẽ quã
unum et idem. Observandum etm ẽ quod sicut unitas
ita et identitas nõ tm numerica, sed etm specifica et
generica dets, ut intelligat articles dicens: eternum quod
rea aut specie, aut numero una, eadem dicunt, id ẽ
ea sunt mãm specifice unam, eadem dicunt specie, et
ea sunt numero unam, eadem dicunt numero; addit
idem: et quorum substantia una, subsistentia et ilia ẽ
dem in ẽ. gelasius denique: quare patet, quod identitas
unitas quadam entitatis ẽ, aut plurium, ut plurium utats.
in obj impesa, quod sicut unitas specifica s. quidquid de
unitate, siue identate specifica v.g. nãa humana quemente
alio numero dicitur v.g. Petro Paulo dicitur, id totum di-
proportionale de unitate, siue identate generica v.g. alio
quemente specie differentiby v.g. equo, boni &c. sicut
inquam unitas numerica et specifica differunt per hoc,
quod unitas numerica excludat ab multiplicitate etm

numeriam, et faciat eam n tm specie sed etm numero una et individuam. Hæc unitas specifica n excludit multiplicitatem numericam, nec denominat subiectum suum unum numero sed tm unum specie, et indivisum in plura specie diversa, ita etm identitas numerica et strictissima excludit omem distinctionem realem etm numericam, Hæc identitas specifica stat cum distinctione reali numerica rerum ejusdem speciei v g. Petri Pauli etc. et excludit ab illis præcise distinctionem specificam predictorum.

Nota 2. Certum é primo ad unumesse Mthsem requiri multiplicitatem, sive pluralitatem ut patet ex distinctione unius, alias etm unum esse n differret à singulari, sed quia dubitari potest de hac multiplicitate dari nemine cogitante, cum nihil sit aliud, quam ipsa singularia v g. Petrus, Paulus etc. ideo unum esse inf per identitatem, de qua singularia dari nemine cogitante nemo dubitat, certum é 2. ad unumesse requiri essentialiter et constitutive unitatem singularium, quæ ablata præcise unitate remanent sola plura, et haecceitates rerum quatales, de sine ullo predicto, et unitate genii n sufficiunt ad unumesse, quia licet quælibet haecceitas quatalis sit una unitate pure numerica, n tm é una unitate unius. Certum é 3. ad unumesse requiri essentialiter et constitutive aptitudinem, de aptitudo é ratio formalis per quam unitas formalis præcise existentiæ v g. specifica differt ab illa unitate nihilorum numerica, collectiva, et vi cujus singularia apta sint adhoc, ut talis unitas sit per identitatem unitas unius, et vicissim unitas unius apta sit ad hoc, ut unitas per identitatem singularis, quæ ablata præcise aptitudine reali penitus immediate unius

unumesse requirit multiplicitatem v. Petrus et Paulus a Deo remine existente.

unitas singularium

essentialiter

ablata quippe hac aptitudine peribit illud unum, quod actu
est inter multos per identitatem, et remanet unum oppositum,
quod nimirum non est actu inter multos per identitatem; sed
unum, quod non est actu inter multos per identitatem, nisi
uno modo est unum esse, qd. Certum est pariter hanc
aptitudinem dari posse nemine cogitante, si modo
dets possit unitas sufficiens ad unum esse; pene enim
argnitur hic ab actu ad potentiam: nam v.g. humana
una unitate universi possit, actu inter singulas utique
per identitatem: qd apta est, sive ponatur hic inter illas, et
vicissim singulis apta sit ut illi inesse possit praedicta
per identitatem: quaeritur qd an unitas sufficiens
ad unum esse Metaphysicum dets possit nemine cogitante.

In multiplici unitas quaerenda seu similitudo et aptitudo

Nota 3. cum multiplicitas, unitas quaerentia sive
similitudinis et aptitudo licet sint identificentur, possit
tamen et ratione nostra distinguntur; sequens ordo inter has
possitates universi Metaphysici statui potest, ut prima possitas tm possit dari
sit inter v.g. humana, qua denominis una ab unitate quaerentia
quaerentia tanquam subiecto a possit; 2da possitas
sit inter plurimas, cum hoc ad omnem quaerentiam
plurium supponatur; tertio unitas, quarto aptitudo,
a qua unitas illa sit quod sit unitas potius quaerentia,
quam alia v.g. collectiva. Disputatis a quaeritur,

Quid sit unum Metaphysicum.

an dets nemine cogitante unum esse Metaphysicum? hoc enim
dari remo negat, cum nihil sit aliud, quam plura
singloria quaerentia in aliquo praedicto, esse quaerentia, et
absentia unitatis removam, ac fundamentalem, quae acce-
dente postea cogne abstractiva, intellig fiat unita,
proxima et possibilis. Quaeritur qd dets sine ordine
nemine cogitante unitas quaerentiae? si dari an

sufficiat ad unitate metaphysicam formalem tale, & vero an ultra hanc unitatem requirentia ad unitatem metaphysicam formalem tale, requiratur aliqua unitas realis dependens ab intellectu. N. P.

Prio ij. Detur à parte rei realis unitas requirentia ad plura numero specie distincta. P. cum unitas et distinctio ex genere suo opponantur immediate, debet dari tot concreta unitatum, quot dantur genera distinctionum, ergo pro unitate numericam ad hoc admissam à parte rei, in qualibet individuo, debet admitti etiam alia unitates, nimirum specifica et generica, quae duo unum vero dicunt: realis unitas requirentia. Antec. est certum; quia alias deberet in re hoc distincto nullam habere sibi oppositam in re unitatem, ita ut ablata etiam hac distinctione, nulla remaneret unitas, quod implicat; cum sub ea praecise ratione sint aliqua distincta inter se, sub quo non sit unum, et vicissim sub ea ratione sint unum inter se, sub qua non sint distincta inter se. Assertio etiam patet; quia si cuiquis unitati opponatur in eadem linea et ratione distinctio, ut sicut Petrus a parte rei et realiter unus secum ipso unitate numerica, quia nimirum non est distinctus quoad numerum a se ipso, ne vicissim in plures numero Petros, ita etiam Petrus et a parte rei realiter unus unitate essentiali sive specifica cum Paulo, Joanne &c, quia ab his nimirum non est distinctus quoad essentiam sive speciem. Item idem Petrus et unus realiter a parte rei unitate generica cum equo &c. quia ab his non est distinctus quoad proprium genericum realis viventis &c.

Confirm: Non ens humana Petri, Pauli, Joannis etc.

n̄ tm̄ fundamtlē, sed actu et foalē ē una specifice, gō actu et foalē datz int̄ indiuid̄ nā humana unitas foalis. S.A. nā humana ē actu et foalē indiuisa, et multiplicabilis in plures nās speciē distinctas, gō. S.A. n̄ tm̄ uera ē hoc ptio: nā Petri ē apta, siue possibet fundmtō ad hoc, uel n̄ hīs distincta specifice à nā Pauli, sed etm̄ uera ē hoc: nā Petri actu et foalē n̄ ē distincta specifice à nā Pauli à parte rei, gō. P. ultimō A. n̄ tm̄ uera ē hoc ptio nā Petri ē apta, siue possibet fundmtō aliquo et n̄ hīs distincta à se ipsa numerice, sed etm̄ uera ē hoc: nā Petri actu et foalē n̄ ē distincta à se ipsa numerice à parte rei: gō à pari.

Ex hiis: Dō scribo Arilio quōd aqua et aqueitas eadem ee dicitis eos quōd uocat quandam similitudinem. Item quoniam unum ē genus habitō distinctis; ut hoō, equus, canis, unde quidē quoniam oā alia. item uniuersāle nam qđ quia n̄ habet diuisiōnes, quoniam n̄ sunt: celestes unum dicuntz, ut puta sic prout hoō n̄ habz diuisiones, unus ē hoō, quod sit prout ad unum ad. ubi obserua ex eo quōd in his scribo Arilio utatz uocābō: dicit, dicuntz, male inferre, quōd in eō de unitate per intellectū abstrahentem habita loquatz pllg; nam quod loquatz de unitate remine cogitante habita patet ex uctino textu, ubi dicit: unus dicitz hoō, sed unus ē hoō. ex his gō scribo inferō: cum oēs hoēs dicant similitudinem int̄ se, quod pdca retinisca sē sub uno genere, imō sub una specie, et cum in ratione hoīs siue nā humana n̄ dicant diuisiōnes se remine cogitante. et quōd unum remine cogitante n̄ habeat eandem unitatē numericā, sed specificā.

Negō dicās p.mo à nobis male supponi quōd remine cogitante dicta foalis unitas specifica, generica, ——

sive species, genus, cum hoc sint denominationes secundo intentionales, & hinc dependentes ab intellectu, qđ tm̃ fundatur in dentis remine cogitante. Vbi enim ē, licet species logica genus logicum n̄ dentis foelix remine cogitante, sed tm̃ fundamentaliter, ut patet ex dialectica, dato tm̃ remine cogitante n̄ tm̃ fundamentaliter, sed vere foelix in actu secundo species metaphysica genus metaphysicum, sive res significata per has voces secundo intentiones: species, genus, sicut per vrās dd. dato remine cogitante n̄ tm̃ fundamentaliter, sed vere foelix unitas numerica, distincta p. metaphysicā sumpta, sive res significata per has voces: unitas numerica, distincta p. licet li ter: distincta, numerica unitas, singularitas p. ut prote et aeque secundo intentionales ac logicē ac ifti: genus, species, p n̄ dentis foelix remine cogitante sed tm̃ fundamentaliter. Negas dicas 2do. si bertius Arlis bene probaret aliquid pro nobis, tū probaret etm, quod Petrus et Paulus in rone sive in rōne hirco-cervi sint quid unum, sed hoc ē absurdum, gō. P. m. Petrus et Paulus n̄ sunt distincti rem in rōne hirco-cervi gō in rone hirco-cervi sunt quid et unum. R. N. m. ad prob. P. A. Petrus et Paulus n̄ sunt distincti divisionem in hirco-cervi et simul n̄ participant rectū cervi sive prodtum hirco-cervi C. A. et simul participant prodtum hirco-cervi N. A. et ytcam. nō dissimile quod ad hoc, ut n̄ sint distincti divisionem sint quid unum, debent recte participare et habere illud prodtum: tam vero Petrus et Paulus nullatenus habent prodtum hirco cervi proinde quod ad illud nec sunt distincti nec unum: etia Petrus et Paulus recte participant et habent prodtum boni sive rōnis humanae ytcam juxta ea tenenda hoc ytō quod n̄ habeant divisionem quoad hoc prodtum remine cogitante specificam, sit quoad hoc prodtum remine cog-

nus species logica
tur fundmtr
n̄ dentis foelix
remine cogitante
ne tm̃ remine
tante species et
nus metaphysicum,
rectū, sed à parte
i.

tante foalb quid unum specifice.

Deo Z. foalis unitas gverientie s. quam in plvrib gelu-
bvie probavimg; dats foalb nemine cogtante: s. sufficit ad
vnivesse Mettseum foalb tale; gfgb nemine cogtante
dets univesse Mettseum n tantb fund mlb; sed etm foalb foalb, in se
in actu secundo. secundo, a po
rei, st ider

S.p. authoritate Bblis dicentis: unvisse quidem n e alid qd in hoc sse
singlaria, sed singlaria in aliqio vocto generico s specifico
gveientia dants foalb; go etm unvisse dets nemine cogtante
foalb vnivesum per unitatb gveientie.

S.p.z. Unitas numeria nemine cogtante e sufficiens ad hoc,
ut vg. Petrus sit nemine cogtante hoc singlaris foalb;
go etm unitas gveientie vg. specifica e sufficiens
ad hoc; ut naa humana Petri, Pauli g. sit nemine cog-
tante unvsli; n tri fund mlb; sed etm foalb. Antec.
e certum; gfgtia patet. Sicut enim unitas numeria
se hbt ad denomtiod singlaris; ita unitas gveientia
ad denomtiod unvsli.

Prob. 3. licet Petrus sit divisibilis in partes phsicas,
vimirum corpus; animb et unionb; qvia tn n e di-
visibilis in plures Petros numero distinctos; ideo Petrg
e unus numero hoc unitate sufficiente ad denomtiem
istam hoem singularem foalb talem; go etm licet Petrg;
Paulus g. sint divisibles et actu divisi in plura individua
humana numero distincta; qvia tamen tm sunt divisi
ree divisibile in plures hoes specie diversos; ideo st qvid unum
unitate specifica numerice multiplicbl. Sufficiente ad deno-
minandum naam Petri, Pauli g nemine cogtante foalb unvsli.
Cafirm: hoc argntb aliis pntatibg &c. licet numerg vg.
denarius plures unitates, exempli gratia plures milites,

numero distincto, gfiteat, tñ et numeroꝫ denarius, et exercitꝫ ℔ foalo quã unum in ſuã ſua, nimirum numꝫ denariꝫ et exercitꝫ unitate ſufficiente ad denominandũ unũ denariũ, unũ exercitũ foalo, gõ à pari, gꝫ dea gtia has gelusiones, precipuè gtra ſecundum.

Obiçies 1. quod quã xẽlõ identificata multis, ẽ xẽlõ nihilo, ſed naãle in Petro, Paulo, et reliquis hominibus, ẽ identificata xẽlõ multis, nimirum Petro, Paulo, ꝙ gõ ẽ xẽlõ multa, ſed hoc ẽ gro ñ ſit unitate ſufficiente ad unuſquemque eorũ ente cogitante, gõ ñ ſit unitas, q. ꝙ. m. ẽ xẽlõ multa ſive multiplex: ſub eadem ratione ſub qua illa, gbꝫ identificata multa ſ. m. ſub alia ratione ℣. m. ſ. etm m. Sed nãa, gõ ẽ in Petro identificata xẽlõ multis, multitudine mere numerica ſ. m. multis multitudine ſua quã numerica, v̄g. ſpecifica ℣. m. ſ. etm gſtuens, gõ ẽ xẽlõ multa, multitudine numerica ſ. gſtã, ſpecifica ℣. gſtã. et hẽ diſtincta m ſubſumpta ℣ rationẽ gſtã. ꝛeo diſtinctionis ẽ, quod unitas et multitudo diverſæ ſimul, quales numericæ ſpecificæ poſſunt, unio dant groni in oi unitati ñ tñ Metaphyſ. ſed etm ſagco, alias enim ñ eẽt idem unum ſimul et multiplex: licèt ñ poſſint groni unitas et multitudo ejuſdem ſpeciei v̄g. unitas numerica cum multitudine numerica.

Obiçies 2. Unuſquiſq; hoꝝ ẽ ita unũ, ut totũ ſit ſingulis inferiorbꝫ, ſed noſtrũ unuſquiſq; ñ ẽt totũ inde ſingulis inferiorbꝫ. ſ. m. noſtrũ unuſquiſq; mihil ẽ aliud quàm pluralitas v̄g hoꝝ gruenciũ in aliquo proꝛito guri v̄g. nãa humana, ſed hæc pluralitas

Sive collectio ꝯ horum ñ pt in ẽ tota sive adaqte singlis inferiorbꝫ vg Petro; gs. m Supponit m potest; quia aliàs dici posset de Petro in recto: Petrus ẽ pleralbas Sive collectio ꝯ horum.

R. i. retorquendo argntu ꝯ ytia adrersios; qui primo negant praecisive [illegible]. D. dicunt unrsle ñ hberi à parte rei; Sed fictis foalibꝫ intellectus abstrahentem naam vg humanam à singlortatbꝫ, et facientem ilta unam extinsce et intentionalẽ. D. dicunt et dicere dbt, quod licet licèt unitas illa extensiva seu cognis abstractiva, ñ identificets singlorbꝫ; proinde hic unitas unrsalis; naã hñ humana; quæ à cogre denominats extinsce una identificets adaqte cum singlis individuis humanis: retorquendo à hic: unrsle fictũ per cognitioẽ abstractiva ilta vg. humana à singlatatbꝫ nihil ẽ aliud, quam collectio sive pluralitas ꝯ individuorum humanorum cognita explicite sub quni geortu nea humana; et unificata extinsce; et intentionalẽ, sed hæc collectio ñ pt nisi tota sive adaqte singlis inferiorbꝫ vg Petro; nec predicari de illis tota per identitatem; gs. quam retorsionem bene nota etiã pro aliis obiectionbꝫ ad nego, quod ad hanc retorsionem Resp. dtr. et hoc responderi sumq articulo sequenti. R. etiã hic. hinc R. ꝛ. D. m. retrusse dbt ẽ tale unum; ut totum inest singlis inferiorbꝫ totalitate collectiva et extensiva R. m. totalitate, seu adaqtione intensiva C. m. et hic distinguo m R. ad R. C. m. D. m. hoc collectiu ñ pt nisi tota singlis inferiorbꝫ v.g. Petro totalitate extensiva C. totalitate intensiva; Seu sub ratione quæ naã humana

subdist ꝺ ꝑs in ee singlis tota ꝑs identatē numeri-
cam ℞ ꝑs identatē specificam. ℞. m. et sḡlr. ad m.
dico: quod h collectiō extensiue sumpta incēt singlis
te Dei possel: Petrus Pluraltas ꝑ: n a h intensiue hūc
uid extensiue, ratō distinctionis ē, quod Pluraltas ōnū hoīm in prodta
intensiue. hoīs siue nāe humane quemcunq extensiue sumpta
sint ꝛra singloria, nimirum Petreitas, Paulcitas,
intensiue a sumpta est, ipsum prodtam hoc siue hāc
humana gnē obg individuis humanis, n rām nec
cōicāt collectiū hoc extensiue sumpta n ꝓdūt inēe
merice, et tota singlis ꝺ g. Petro ꝑs identatem numericam
cifiā. f. alias etm Petrg ꝺ g. identificatꝰ Paulo numeraie
inē tā hoc collectiō intensiue sumpta, siue sub ratō
nāe humane adaqte singlis ꝺ g. Petro ꝑs identa-
tem specificam n quidem privatiue idē Sali Petro
daqte, et inadaq- positiue, idē et Petro adaqte, et Paulo adaqtē p. inē
iative, et positi- ꝑs identatē specificam, ꝑs identatem vero numeri-
ue. cam inē singlis inadaqtē, qualenus etm in hac collectiōne
inuenitꝰ Petrꝰ inē ꝑs ~~colle~~ identatē Petro, qualeng
Paulus inē Paulo. et sic de alijs.

Obḡ cies 3. si ꝑs unitatem gregientiā daret remine
cogitante unitate militum Gallū, tunc etm exercitus
populus, homo et alii hēi collectiui erunt unite militū
respectu suarum partiū ꝺ g. militis a, b, c, p. sed hoc
ē falsum, gō et ill unde sequitr. n. f. etm in exer-
citu et similiḃ hēnus collectiuis datꝰ remine cogi-
tante unitas exercitꝰ, prolexa ipsi militi, sibi
portes exercitꝰ gregientis in hoc, quod quilibet miles sit

inadeqte exercitg, sive quod hi pars exercitus, qō hi p. N. m. ad p. c. h. N. gsp. dezior: ē, quod exercitg, qi denotō unico unitate collectionis n̄ identitatis identitate adeqte cum singlis militibg, Rō ad summum inadeqta. Contrā in te nostro unigl. Methseo prodtō vg. et aal saale, quod denotō unum unitate quenientia, in hac ratione expresse signata inest per identitatem adeqtam singlis individuis postice: unde verum ē dicere: Petrg ē hoc, Paulg ē hto, n̄a Petrg ē exercitg, Paulg ē exercitg. quare argmtum hoc, probat praecise, quod collectio ōm hoīm n̄ sit reniente respectu Petri, Pauli p qui gtinēt hb hoc collectione tanquam roti, pticā, quod ultrā cum hg collectio sit etm terg collectiug: n̄a probat quod nāā humana, sive aal nāle existens per identitatē adeqtam et intensivam ōbg individuis humanis, tam distributive quam collective sumptis n̄ sit una ptle reniente contente.

Observa tm primo, quod simil exercitg ptē ē unyste Methseum respectu plurium exercituum vg. hungarici, Gallici p ita etm hg collectio hoīm vg. collectionis a, collectionis b p quarum singla gstant aliquot militibg hoīm.

Observa 2. quod huius exercitus ut gtam entis vg. militibg militū gtans n̄ gremit prie et adeqte secundum totū, id, quod hi teri expresse signant singlis exercitibg gtantibg vg. decem milium militum, ita hg collectio ōm hoīm n̄ gremit adeqte seu secundum totū, id, quod hi teri explicite signant singlis collectibg hoīm gtantibg vg. decem millium

hoū, quia nimirū de ulla collectiue decem milliū prodiare
in recto, quod hīt collectio oūū hoūm, proinde hæ collectiues in
recto collectionis oūū hoūū n̄ hūnt eandem perfectā grauitatis.
Obijcies 4. hoc et brutū n̄ sunt quid rēlē indiuiſum, siue
unū et simile in ratione realis et uiualis, sed rō realis ē
rem ut cōstante rēlē idem cum aali hoīs, et rō uiualis
cum aali bruti, gō hoc et brutum n̄ sūt quid unū et simile
etm in ratione aalis rem ut cōstante. Confirm: q. ois res
existens à parte rei ē singularis et incommunicabilis plane, gō
nulla rāa ē à parte rei universalis, P.A. gō qd rēlē ē idem cum
singulare ē rēlē singulare, sed ois rāa existens ē rēlē idem
cum singulare, gō. Confirm: ℞ entitas specifica Petri ē
rēlē idem cum singulare Petri sed singulares Petri n̄ ē
universalis, gō nec entitas specifica, P.A. hoc argumentū
verādū ē A.A. qi admittunt similitūdinem siue entitatē inter hoc
et brutū, et tñ ex eo, quod rō realis sit in hoc eadem cum
ratione aalis rēlē sumpta Regent sequi quod idem hoc similis
hīt bruto similitudine realis, n̄ similitudine uiualis, quia ni-
mirū licit aal et rana hois hīt unū et idem rēlē tñ simili-
tudo aalis et realis n̄ ē idem iuxta dicta de distinctione rōnis
R. ℔ m̄ P. ī parte m. rō realis ē rem ut cōstante idem
cum aali hois, ita tñ, ut similitudo, siue entitas gra-
uitatis hīt rēlē distincta, à similitudine realis ℔ ut n̄ hīt
distincte rēlē N. ī parte n. et similitudo distincta ex parte hīt
rāa distinctionis ē, quod hoc et brutū n̄ hūnt quid unū et simile
unde realis p. idem dic de similitudine uiualis, quia sicut

dicta alibi Similitudo realis importet duo realia unū ex parte hois, alterum ex parte bruti, cum gō ea parte bruti implicat realē, in quiat Similitudo in ratione, siue predto realis inō hoem et brutū, gḡd in quiat etm unyā Relligeum in ratione rālis respectu hois et bruti: cum hoc tō stat Similtud, siue untas q̄ueniētia, gḡd etm unyā Relligeū possit cē in ratione rālis respectu hois et bruti; quia hec Similitudo realis exprimens duo realia unū ex parte hois, alterum ex parte bruti verē dicit à parte rei.

Ad Confirm. P. m. ois rā existens à parte rei, ē Singlaris, ꝛ Sortes Socrates et Singlare ē m. ꝛ Sortes unyā Subiect. ē Singlaris una tm Singlarte N. Singlarte multiplicata numerice et q̄ueniēte simul in aliquo predto Specifico ꝰ generico ē. s. ei P. ḡḡns, gō nulla rā deterata et Seorsim sumpta ūg. Petri ē unyālis ē. ḡḡd. nulla rā unyālis et seorsim sumpta ē unyālis N. ḡḡd. rāo patet ex dictis. Ad. gfiem. N. P. m. ō vāl dem cum Singlarte Petri tm Sive exclusive et privative N. m. positiue, Sive ita, ut his verb idem etm cum Singlartate Pauli, Joānis, Georgii, ē m. Petri etm m. Singlartas Petri tm, Sive Se sola et exclusive sumpta ē etm unyālis ē m. sumpta positiue Sive simul cum ois Singlartate humanis ꝰ ē unyālis subiect: ꝰ ō unyālis sub raone Singlartatis, nimirū Petreitatis ē m. ꝰ ē unyālis sub raone rea humana, nimirū rālis realis N. m. et ḡḡd rā habet effectum ē. quod cum rā ūg humana identificetur Singlartate nimirū Petreitati, Paulitati, Deo, quidq̄ unificata de rā, idem eodem modo

rea humana Singlata rā Petri ē unyālis, de Singlaris, expri Petreitatis.

ñ verificets de singlorbatbz et viceſſim; Hinc ſunt de
raa verificata nemine cogitante quod ſit una ſpecie
ſiue indiuiſa in plures raas ſpecie diſtantes; item; quod
in ſit ſinglis individuis tota ſub raone raã humana per
eandem ſpecificam adæquam; ita etm verificets de ſin-
glorbatbz, nimirũ Petreitate, Paulcitate, quod ſint
una ſpecie raã; et quod in ſit ſinglis individuis ſub
raone raã humana per eandem ſpecificam adæquam;
et ſicut de ſinglorbatbz verificata; quod ſint multa
numero; et quod ñ inſint ſinglis ſub raone ſinglor-
bis; nimirũ Petreitbis, Paulcitatis; ſiue ſub raone
extenſiua; ita etm de raa verificata; quod ſit multa
ſiue multiplex numero; item quod ñ in ſint ſinglis
ſub raone ſinglorũ ſiue ſub raone extenſiua; quo
oã gſtinaata meriſſe à poſitate gſtitionis; et eſſen-
ſaritatbz. Et nare nriõr obõs. tam ad mitentes,
quàm negantes præciſioẽ obetram; ꝙ licet ibi eode
modo diſcurrant nobiſcum gtra Scotiſtas et
Thomiſtas; hĩc tñ recedant à nobis.

Obĵcr̃is 5ª. Non ſt aliquid cẽ in eadem raone; reſ
unum et multiplex; ſed noſtrũ unyſle eſt in eade
raone unum et multiplex; gõ noſtrũ unyſle ñ ſt
dari reſ. m. P. juxta nos; oes hoes in raone hois ſt
unum; et in eadem raone hois ſt multi; idẽ; ut hoes
ſt unum; et ut hoes ſt multi; gõ. R. P. m. ñ ſt
aliquid in eadem raone eodem modo ſumpta cẽ unum et
multiplex C. m. dupliciter modo ſumpta N. m. et hãc
diſtinctã m. N. gſqꝫ. Ad Prob: P. A. oes hoes in

raone hois specifice et unyslꝫ accepta ſt unꝰ et in eadem raone hois specifice et unyslꝫ accepta ſt multi idē ſt multi specie hoes N. A. et in eadem raone hois numerica et individuali C. A. et hi dyſtha ſpone explicatoa (A. ab V. ghꝫ. raō ē, quod hoēs n̄ ſint multi in raone lapidis, bruti, ut patet, Sed ſt multi in raone hois, pure tn̄ et individualꝫ accepta, hoc ē, ſt multa numero individua n̄ lapidea, n̄ brutalia Sed humana, n̄ tn̄ ſt multi in eadem raone hois ſpecifice et unyslꝫ, hoc ē, n̄ facuint multas, seu plures species humanas adeqtas ad invicem; quia, quemint perfecte in raone hois hoc nō humana n̄ poſſibis n̄ exiſtentis. Si ſint exiſtentes faciunt nemine cogitante unyslꝫ exiſtens, si vero ſint poſſibles, faciunt unyslꝫ poſſibl, ꝑ. quia in raone ſpecifica hois dicunt eandem quaiditie inter ſe perfectam, hoc idem unyslꝫ. Z. quia tam exiſtia quam poſſibilia rerum obtio arte dēi quaiditem Intellus, ut nemo negat. —— ——

vide ulterius.

Instabis ꝛaa humana hoc ipso quod iuncta nos sit
unitatis nomine cogitanti, tota ē unitatis et simul, quia
nomine cogitante adeqtā identitas ē cum singlorū tota
ē singlaris, hoc ē multiplex, seu ē ita singlaria, ut
sit tota simul ēt unitatis et tota singlaris. R. ℔ m.
p. m. n. sit tota simul ē unitatis in ratione specifica, et tota
ēt singlaris, sive ē singlaria in ratione numerica N. m. n.
sit tota ēt unitatis in ratione specifica et simul singlaris
in eadem ratione specifica C. m. et N. q. s.

Obijcies 6. si ꝛaa una ꝛ. ut nos dicimus ꝛ. g. humana
posset reddi identificari pluribꝫ numero distinctis, ꝛ. posset
in creatis dari mysteriū SS. Trinitatis, sed hoc ē absur-
dum ducere, gō et id, unde Sequela. Confirm. singlorum
Petri, nimirum Petreitas est identitas cum ꝛaa hu-
mana, sed ꝛaa humana ē iuncta nos quoꝝ pluribꝫ
xēt distinctis, nimirum Paulitati, Joannitati, nomine
cogitante, gō etm Petreitas ē quoꝝ, et identitas pluri-
bꝫ xēt distinctis, nimirum Paulitati nomine cogitande.
N. g. n. Si ꝛaa una numericē posset xēt identi-
ficari pluribꝫ numero distinctis, ꝛ. in creatis daretur
mysteriū SS. Trinitatis C. m. si precise una unitate iden-
tica sive unitate pure convenientie, et similitudinis
N. m. et cessante m N. q. s. ꝛaõ distinctionis, ē quia in
divinis eadem numero ꝛaõ divina ē identica tribꝫ
personis xēt distinctis, ut definitū ē in Concilio
Lateranensi gtra Joachimū Abbatem. gtra in

nostra Sententia vera Specifice, ꝛ a numerice ꝛaa identificata multis, in ijs qꝰ multiplicata numerice, vt patet ex dictis: ad ffirm. P. m. Petreitas ꝛ identˢa cum ꝛaa hac reserata, nimirum Petri C. m. cum alia v g. illa quæ ꝛ identˢa numerice Paulo subdicto. ꝛ identˢa cum illa identate sive similitudinaria C. m identate numerica N. m. P. etm m. ꝛaa humana (Subintelge ou hoū, ꝛ a solius Petri) ꝛ ganis sive identˢa plar ibq pꝛ identatē Specificam adeqtam, et quidem positiue juxta dicta, ꝛ exclusive C. m. ꝛ identificata plar ibq pꝛ identatē numericam Subd. adeqta Sumpta singlis N. m. inadeqte Sumpta C. m et N. ffirmᵗ. nō Oppositioni patet ex dictis, nec vero subdistinctivi ꝛ, quod cum ꝛaa humana ou houm conjungat non ex sola ꝛaa Petri, sed etm ex ꝛaa Pauli, Joannis q hmi adeqte Sumpta identˢa numerice ꝛ ibq individuis humanis tm, hinc Sumptis. Contra Scorsim Sumptis, v g Petro Scorsim Sumpto identˢa numerica solum inadeqte Sumpta, id ꝛ identi Petri tm ꝛ secundum unam sui Partem nimirum secundō ꝛaa Petri pꝛ quam portialē constituit ꝛ a identificata Petro numerice etm secundum aliam sui partem v g secundum ꝛaa Pauli pꝛ quam etm ffingitur portialē, sed secundum hanc partem identˢa numerice Paulo.

Instabis: ꝛaa Petri ꝛ xlē et obiter loquendo numerice illa ꝛaa quæ pꝛ cognō abstractā prescindit

à singlarib⁹ sed illa nãa abstractiua ẽ relb et obiecto
loquendo ꝛ ctm Petrus, sedetm Paulus sicie ẽ identficte
numerice ꝛ ctm Petro, sedetm Paulu ꝑ. Confirm: nãa
ꝑ cognem abstractiuã precisa relb ẽ ꝛ ctm Petrus, sic
etm Paulus ꝑ gꝫ dum se identficat adeqte Petro, identi
ficat etm Petro. ———

Licet hoc obitio ꝓcedat ꝓtrius ad mentẽ Scoti, et alioꝝ
aduersiꝝ complentiꝝ mentem nr̃am de cognem ab-
stractiuã sãlem de ẽtia, quam nobis confutamꝫ in
obiecto de precisionib⁹ P. m. nãa Petri ẽ identficte
numerice illi nãa, qua ꝑ cognem abstractiuã pre-
scindit inadeqte sumpta ꝗdẽ, prout constituta
portialiter nãa m Petri ctm ẽ identficta numeri-
ce illi adeqte sumpta. sic prout constituta etm ꝑ nãas
Pauli, Joannis et oꝝ reliquam individuorum huma-
norum N. m P. et m. Sed nãa abstracta à singlarib⁹
adeqte sumpta ẽ identficta numerice ꝛ ctm Petro, sed etm
Paulo, Joanni ꝛc. inadeqte et procola nãa Petri sumpte
N. m et gsqꝫ.

Ad gꝫ rim. ꝛc. A. P. gsquem gꝫ dum se identificat ade-
qte, adeqtione intensiua, sic ẽ dentale specifica Petri
identficat etm Paulum Petro eadem identate specifica
ẽ, facit illos ad idem specie ꝛc. gsqꝫ dum se identficat
adeqte adeqtione extensiua, sic ẽ dentale adeqta
numerica Petro identficat etm Paulum Petro, N. gsquem
quod sic se identficet Petro, ut patet ex supra dictis.
P. re. Nota 1: quæ sunt numerice eadem rei certæ
adeqte sumptæ, et eadem inter se numerice, 2a si sint

eadem ueri hois solum inadaqte sumpto. Nam nec Petreitas et Paulcitas sit numerice eadem, hoc identficta ri hois; nimirum nãa humana, solum inadaqte, et quidem sub diuersa inadaqtione sumpta. cum Petreitas sit identficta nãa humana, ut gstituta per naam Petri, Paulcitas uero sit identficta numerice eidem specie nãe humanae, ut gstituta per naam Pauli; n̄ a ut gstituta per nãa Petri gsp Petreitas et Paulcitas in nostra sententia n̄ sit eadem numero inter se.

Nota 2. Cum v̄g. in Petro sit identficata Petreitas et nãa humana Petri, hinc, licet Petreitas, ita etiam nãa Petri, distgtã sit numerice à Paulcitate et nãa Pauli, et licet nãa Petri n̄ differat specie à nãa Pauli, et Paulcitate ei identficata, ita nec Petreitas differt ab his specie. Ideo hujus iam sæpe decantata ē, quia quid quid uerificari de uno identficato, id totum eodem modo prorsus debet uerificari de altero.

Nota 3. licet nãa v̄g. humana sit numerice cogitante indiuisibilis in ratione specifica, quia hõe indiuisibilis in ratione numerica; hinc ē quoniam plurib⁹ n̄ quidem specie sed numero differtis, et quidem per identatē specificam, id ē in ratione expressa sigcata per ly hõe, ē singli quoniam, et identficata adaqte n̄ quidem privative singli, sed positive, sive ita ē identficata v̄g. Petro, ut simul sit adaqte identficata Paulo per identatē specificam: per identatē uero numericam in est singlis seorsim sumptis solum inadaqte sumpta.

Nota 4. Circa ex co, quod aal et aale Petri identificentur, n̄ bene inferetur, gō Petrus Similis Ioāni Similis me aāli ē etm Similis Similitudine aalis ut patet ex dictis, sed solum sic, gō eadem Similitudine nimirum aale qua Simile ē aal Petri Ioāni, ē etm Simile aalē; ita etm ex eo, quod ēāo numerica et rāo specifica naā humana identificentur n̄ bene inferetur: gō Swit naā humana ē multiplex numerice, sic in raone numerata etm ē multiplex specie, sed Salūn sic: gō Swit naā humana quoad predicta individualia ē multiplex numero, ita etm quoad predicta specifica ē multiplex numero, et sic ultro quoad predicta specifica n̄ ē multiplex specie, ita etm quoad individualia n̄ ē multiplex specie rāo hujus iterum ē, quia quod verificatur de uno identificato id eodem, et n̄ alio modo dēt verificari de altero. Retorqueo hoc argmtū gētra Adios sic: Petrus et Paulus sunt juncta vōs unum unitate fundmtali in raone specifica hōis, gō cum rāo numerica et specifica fundmtalis identificentur, sunt etm unum et idem unitate fundmtali in raone numerica.

Nota 5. transmisso, quod etm gēretū Substitūm, gle ē ly unifte multiplicata multiplicato solo recto: quod tn̄ falsū ē: cum ad multiplicitatem generis Substitūi requiratur multiplicatio tam Subti recti, tam obq, ut potet ex dialectica: n̄ tn̄ multiplicatur, nisi multiplicetur rectus adaequate sumptus,

rum vero rectus adeptus generi unius v̄g. hoc n̄ e
qualibet singularis, scorsim, sed ob. simul sumptas, sive
tota collectis omnium horum: quare licet singularis horum
multiplicentur collectis in omnium horum n̄ multiplicatis: nec
etm̄ dato, aut dabili e collectis v̄g. omnium horum deficeta
sed à collatione a, omnium idem horum: et per ḡsequens
nec multiplicatis rectus adeptus generi unius hoc, proinde
nec generis unius hoc multiplicatis in ratione unius, sed
manet unius unius.

Nota 6. unius dbt juxta Arlen ee prima singularitatis
item indifferia ad inferiora priorate et indifferia
qualit aal in hoc e indifferes ad aale n̄ a priorate et indifferia
ffica qualit e indifferes v̄g. mas prima ad hom. iam a
rosseū unius e prius singularitatis et indifferens sagae
ad illa, licet n̄ sit ffica. certe si indifferia et priorias
ffica requirerentur ad unius, ti nec daretur unius proin-
dertiū gtia quos aliande plera ḡs argumenta possunt re-
torqueri.

Nota 7. licet unitas specifica v̄g. rāo humana identifi-
catis adeptae singulis individuis humanis, n̄ tñ sit tot unitates
specificae, quot sit individua humana. rāo e prima, quia n̄
identificatis singulis privative, sed positive, juxta dicta, et
eadem ratione v̄g et singulis. Secundo, quia n̄ identificatis
singulis adeptae numerice, sed specificae. hoc e ita ut rāo
explicite significata per hoc singulis inest et de singulis pre-
dicari possit in recto. ea ḡs individua, licet plures numero
unicum tantum specie faciant hoc.

Nota 8. ois similitudo invalescit pluralitatis et unitatis
juxta illud Aristotelis: similia sunt, quorum qualitas una

Sed ēt ejusdem linea sive invicem oppositas, verum diversa vg. unitatē specificē cum pluralitate numerica: ipsum unum esse nostrum Metaphisicum dicit remine cogitante unitatem et pluralitatē duarum linearum; Cum totū fundetur in similitudine, ac proinde hōc quadrat cū requisita ad unum quadrantall.

Nota 9. Licet hoc ipso, quod hōi, sive nāe humanæ secundum se sumptæ conveniat eē realem, Conveniat ei in eo tm, quod nāe humanæ sive hōi secundum se sumpto queniat eē unum: n̄ segtr quod conveniat cūm singulis individuis humanis seorsim sumptis eē realem: diversitas ē, quia eē realē importat et sigcat rationem tm inhærendi hōi, qua utiq; singuli individui seorsim sumpti conveniunt; ubi eē unum importat simul rationem inhærendi, et extensivam hōis, idē, nam quenem simul et singularitatem, qua utiq; n̄ conveniunt singulis seorsim sumptis.

Nota 10. ad hunc syllogismum: aptitudo nāe universalis ut ipsa nāe singulares, sed nāe singulares nec seorsim, nec simul sumptæ possent obg individuis inēe eidē remine cogitante, ergo n̄ dabit aptitudo universalis remine cogitante. R. C. m. et pro parte m tis P. secundam nāe singulares simul sumptæ n possunt inēe eidē obg individuis in ratione collectivorum singulorum, sive in ratione extensiva C. in ratione intensiva, sive in ratione entis et nāe N. tam pro parte m tis et assumpti.

Nota 11. Singulare, universale, Metaphisice simile, Communante, et universale n̄ e unum per se, sed per accidens, et per meram aggregationem, sed ē unum per se, proinde p̄ unica definitione dari

nisi. nam oes v̄g. hoc, pronūt̄ unus antialb, ed specifice hoc
possunt definiri dnica definire dicendo: cos ē aal reale; ubi
tm̄ obserua quod Scōles in textbg citati n̄ loquunt de unitate
aggregatiōis, sive collectionis, qualem hbt cumulus lapidum,
sed loquūt de unitate foāli conuenientie sive similitudine
specifica v̄ generica, ut patet. quidq̄ ergo dictū ē de unitate
specifica comparata cum pluralitate numerica, id totū dic
proportionalē de unitate generica v̄g. aālis comparata cum
pluralitate specifica suorum inferiorum v̄g. leonis equi &c.

Nota ultimo. Si dicāt dctī gtra modos nostros loquendi
et responsiones hactenus datas, nostri modi loquendi: uti
ut dctī in textbg pro nobis citati: et responsiones hactenus
date sūt necē reduplicatiōes, ut v̄g. aāl humana ā parte rei
qua numerica, qua specifica ut idem in ratione numerica, in
ratione specifica gliberata p̄ dē reduplicatiōes sequent solam
res, ut conceptas per intellectū, ut dum dico: Petrus qua aāl
lentis, qua aāle discurrit et n̄ sentit: q̄ tm̄ nostra
reduplicationes sequent unitatē intellectus dependentē
ab intellectu: q̄ dum signate dicimus unitatē liberi, foālē
independentē ab intellectu, exercite et re ipsa dicimus illud
liberi foālē tm̄ per intellectum.

R. 1. Hoc argmtū agre solvendū ē aduersarijs, ac nobis;
quia cum illi utuntur hujus modi reduplicatiōbg gtra
Scotistas et Thomistas dicendo: v̄g. hoc sub ratione aālis ē
similis, sub ratione aālis n̄ ē similis leoni, idem conformiter
qua amor et sublendentia amoris terminatur ad Deum qua
diuin, et sublendentia odiū creatī ad peccatum p̄, et tm
hæc ā dicunt liberi remine cogitante et verificari

independend ab intellu: quod gō illi respondent ad hoc idem et ros ad reg mtā nobis obitū. quare —

Respondeo 2. p. m. Ad mera reduplicationes secundo intentionales sive pure foāles, et cadent supra rem precise ut cognitam N. m. Ad reduplicationes foāles simul ēt obtiue p. m. p. etm m. Sed reduplicationes pure foāles et secundo intentionales, figuant solùm res ut gceptas per intellum p. m. foāle, simul et obtiue N. m. et uteng. ysgtrian. rō dissitionis ē, quod licèt ōis reduplicatio sit foālis ex intellō, eo quod ōis reduplicatio dicat rem precise sub ratā foa ysideratā, n tn ē ōis reduplicatio tm foālis ex intellum, sed aliqdo etm ē obtiua simul et minimum qdo obctū ysideratū quidem ex intellum foāliter ysiderata ratione, sed ita, ut rō talis sive gradus ex rosa detō nemine cogitante in obito, et sic ad libitū reduplicatio, eo solum fine, ut etm quoad nos ysit, quam sit rō in obito, ob quam hoc ē illud quod merito obito! tales reduplicationes fr ifta: Deus qua deus ē unus, hoc ut libens eam rōnāliter ē immortalis, hoc qua rōnāl ē discursiuus et ystoricus, hoc ē similiter Brutus similiter rōnalis, n similiter ne rōnali p. quis tn dicat prō has reduplicationes foales n libere, veritatis illas obtiue, et nemine cogitante? hoc gō oīa in se ipsa vere libentes, dependend ab intellu, licet explicationis gratia nonnulla secundo intentionalia adhibeamus eo fine, ut clarius quanam sit in obito strictè et rigorosè loquendo illa ultima rō prō qua denominetur unus similis &c. veritate gaudeant obito.

Articulus 1.mus

Vrrsi à S. Fonseca de Scoti discipulo excogitato.

Hic author docet naã in triplici statu ẽsse posse, primo in statu possibilitatis, quem dicit Statum naã secundũ se, seu praecisionis relis, et solitudinis, in quo putat naã habere vnitatẽ intrinsecam; alterum vocat Statum relis existiã seu gfractionis, in quo dicit naam gtrahi ad individua, et amittere vnitatẽ, cum multiplicetur in inferioribus. Tertiũ nominat statum existiæ obtinendæ, in quo putat naã ratione rostra rescindere ab individuis, et acquirere illam unitatẽ, quã in primo habuit, et in 2do perdidit. Verũm etm hæc sententia implicat. —

Quod Prob. 1. Naturo in statu existiæ ideo nõ ẽ vnrsalis, quia nõ ẽ indifferens ut gtrahatur ad Petreitatẽ vel Paulreitatẽ, sed naã hæc in statu possibilitatis ibi bene indifferens: quia idem hoc, qi denomtr existens, dum existit, ẽ, et denominatr possibilis, antequam existat; quod etm semel ẽ idem cum aliquo, nõ fuit, nec esse potuit indifferens ad identitatẽ cum illo, quia identitas et distinctio ẽ oppositæ, gõ naã in statu possibilis nõ ẽ vnrsalis. —

2do Naã aporte rei vel ẽ existens vel possibilis, sed in vtroq; statu ẽ gtracta ad singlaria, quia ens ibi semper intelligitr in ordine ad existiam, gõ nõ datr aliquis status solitudinis in quo naã nõ esset gtracta, m. P. Si Petrus necessario existeret, nõ daretr iste status solitudinis, sed Petrus singlaris ẽ necessario possibilis, gõ etm in illo statu solitudinis ẽ necessaria gtracta naã p

unde sequitur quod nec possibilitas radicalis sufficiat ad unitatem, quia etiam hoc eodem modo argumentando probatur.

3tio Si possibilis humanitatis Petri esset una, tunc una ut entitas Petri esset indifferens ad identitatem cum Paulo, quia una abstracta dicit se indifferens cum singulis individuis ad identitatem, go etiam humanitas esset indifferens ut distingueret abstracto Petro eadem illa ratione sicuti, qua humanitas indifferens ut sit identificata cum Paulo, sed repugnat nam identificata Petro et indistincta, ut distinguatur a Petro, quia quod Petro identificatur, semper fuit et est de entitate Petri, go repugnat una possibilis in unitate.

Objicies 1. Una humana in statu existentiae actualis sit multiplex, go pro priori debet fuisse una. Confirm: una pro tempore prioris seu in statu possibilitatis non est multiplex, et simul est multiplicabilis, go in illo statu est unitas, quia sic est apta inesse pluribus. R. P. A. Una humana sit multiplex per productionem A. per divisionem X. A. et sequitur quod sit multa per productionem non dubii prioris fuisse unum, quod esset productus, id non erat prius. ad Confirm: P. A. non est multiplex multiplicitate possibili X. A. non est multiplex multiplicitate actuali existentiae C. A. et X. sequitur cum sua ratione.

Objicies 2. Una humana in statu possibilitatis est indifferens ut existat in hoc vel altero individuo, go in statu possibilitatis est unitas. A. P. Deus est indifferens ut ponat naturam humanam in hoc vel altero individuo, go una humana erit indifferens ut existat in uno et in altero individuo. Confirm: 1. S. PP. docent quod gratias debeamus Deo quod nos homines creaverit, et non lapides, pecudes &c. go una humana

na pro pleno fuit indifferens ut pro statu actus existendi lapidi
ꝰ pecudi identificetur, gꝯ multo magis fuit indifferens ut identi-
ficetur uni ꝰ alteri individuo humano. Z. Verbum divinꝰ
ꝰ assumpsisset naam humanam, nisi eet eadem in obj, gꝯ
nea humana ẽ eadem in obj in statu possibilitatis. R. N.
A. ad P. P. A. Deus ẽ indifferens ut ponat naam unius
individui in altero individuo N. A. ut ponat naꝰ simi-
lem in altero individuo C. A. N. gfsd. licet deus sit
indifferens ut simpliciꝰ ponat hoc ꝰ illud individuꝰ à parte
rei, nẽ ẽt indifferens ut naam numericam unius individui
ponat in altero individuo: Scivit enim in statu actus
existendi naa ꝯg. Petri ẽ ordinata ad actuale individuꝰ
Petri, ita in statu possibilitatis naa possibilis Petri ẽ ordinata
ad individuum possibile Petri, eo modo enim ẽ possibilis naa
Petri, quo modo ẽ possibile à parte rei, nam ẽ possibile, et
esse possit à parte rei, ita idem, Pod à parte rei, solum possi
sit ut ordinata ad individuum Petri ꝯg. gꝯ etm erit possibi
solum ut ordinata ad individuum Petri. ad 2um gfsum: R
quod gratias p in hoc fu, quod nos creaverit, et quod
in naꝰ nostram nẽ induxerit foam lapidis aut pecudis,
et quod nos fecerit tam nobles creaturas, nẽ ideo, quod
nobis dederit eẽ náꝰ humanæ, ex suppositione, quod nos
voluerit creare, ad 2dum gfsum. P. A. nisi eet eadem
specifice C. A. nisi eet eadem numerice N. A. P. gfsus
nea humana ẽ eadem specifice C. numerice N. gfsum
Objicies D. in statu possibilitatis naa ẽ nra, gꝯ in illo
statu ẽ unus. A. P. in statu possibilitatis naa ẽ indifferens
ut sit in Petro ꝰ Paulo, gꝯ gꝯ. A. P. in statu possibilis naa
nẽ ẽ naa ordinata ad singulos, gꝯ ẽ indifferens. (confirm:

Nãa possibilis ꝛ ẽ diuisa, gõ ẽ ens. ——

Z. nãa possibili ẽ indifferens, ut hꝰ unusꝰ ꝛ nõ hꝰ, gõ in illo statu pt̃ ẽ unusꝰ. Ad tiũ de nãa et individuis uerificantꝫ ẽ gtradoria in statu possibilis, gõ nãa distgtꝫ à singlaritatibꝫ, gõ illa erit unusꝰ. A. prius ẽ gtũ existere in multis, quam existere: gõ nãa in statu possibilitatis tm̃ aptã existere in multis, gõ fuit unusꝰ, N. A. ad P. N. A. od tuũ P. P. A. ꝛ ẽ gtradoria ad singlaria essentia C. A. ad singloria possibia N. A. et gsqꝫ. Sunt Petrus ꝛ ẽ indifferens ut hꝰ Petrꝰ ꝛ Paulꝰ pt̃ xpeq; uniũ intrinsecũ edentabile cum Paulo ita nãa Petri indepndt̃ ab intellu ꝛ ẽ indifferens ut hꝰ in Petro, quam in Paulo, gõ etm possibi nãa Petri ẽ indifferens ut existat in Petro ꝛ Paulo. Sed ẽ ex pte indifferens ut existat simpliciꝫ ꝛ ẽ existat. od 1. gsiem. P. A. ꝛ ẽ diuisa rẽ et existũ C. ꝛ ẽ diuisa possibilꝫ ser in statu possibilitatis N. A. et gsqꝫ. ad 2dum P. P. A. ut hꝰ unusꝰ ꝛ nõ, foalꝫ et precisiue C. A. ut hꝰ unusꝰ foalꝫ ꝛ independent ab intellu N. A. et gsqꝫ. Ad tiũ P. A. de nãa et individuis uerificantꝫ gtradoria foalꝫ et pr̃ intellũ C. A. independt̃ ab intellu N. A. et P. Sequens gõ nãa distgtꝫ à singlaritatibꝫ foalꝫ precisiue, ꝛ foalꝫ ex nãa rei, C. gsqꝫ. N. gsqꝫ. foalꝫ quenit nãa ẽ speciem ꝛ genus, et hoc ꝛ quemuis individuis foalꝫ sumptis, ut ꝛ ẽ remne cogtante, quid quid quenit nãa, quenit etm singlaritatibꝫ, ad 4. P. A. prius ẽ actum existere priorale Loga C. A. priortate rei, ꝛ ẽ N. A. de gsqꝫ. prioritas Loga hꝰ solum pr̃ intellũ à possibilẽ

singtia. nec tas a phsca é relis ind ifftia r adaliqd, qd é
posterius. —

Cajetanus docet: naã Petri ỹ g. é negtiè unrsle, seu
ex se n singlorem; n a postulè unrsalem: vdè diis
naã Petri ex Ce n diffingui à naã Pauli, sed solùm name
hocceitatis, qua é extra entiã nae: hinc inquit ille: naã
Petri qtũ é ex se n repugnat fieri in Paulo, licet n libeat
postrema attudinem, ut fiat in Paulo, sed tm negtivam,
seu n repugnatiã endi in pluribg. dari proinde in qualibet
singlari naã, qtum é ex vi prodtionis eentiliũ unitatũ
negtivam et attudinem etm negtivã endi in multis adeoq
quamlibet naam sale é unrsalem. —

Dico: repugnat unrsle Cajetani. P. Singlaritas Petri
n é unrsalis negtiva, sed Singlaritas Petri é eadem cum
naa Petri, gõ naa Petrine unrsalis negtiva. ñ P. quia
qualibet naa pe se vian é una seu singlaris, gõ singla-
ritas Petri n é unrsalis negtiva. Z. naa Petri n est
una apta in ee multis quia semper in ee nae manentem,
tis unitas nã negtivè unrsalis est saltem possibilis in
hypothesi in possibli, gõ est simplicit in possibli. A. P.
unitas enim illa est saltem possibilis in hypothesi sepa-
rationis nae à singlaritatibg, hoc a separatio é in possibli,
gõ et unitas illa. —

Nata 1. naa humana, qd é in Petro n é incommunicabili alteri
Si sumatur precisive seclo et phsce accepto vero é incommunicabilis,
quia sic accepta é ita identificata singlaritati, ut diffinitione simplici
ejus seu ratione n diffugiat. Z. tas ptiones: naã Petri n
é singlaris, eadem é antis Petri et Pauli, de quatu altero n
é singlaritas, in ipso nelo phsco reli et phsca ee falsas, licet vere

ñ naa
é inc
phsca
n a

hinā precisive acepto, sed tē ī probis unitas negativa à posterei. —

Articulus 2.

Quarit hīc utrum unitas quevientie sufficiat ad constituendum unyste. Docent pleriq; Scotiste dari unyste-
ste rei in unitate quevientie, quo ē similitudo plurium indivi-
duorum, quāda prodba centralia v.g. Oēs homines sūt similes in nā
humana, quam similitudinem dicunt ēē unā unitatē unyste. de
quo supra egimus, pro notitia tū utriusq; sūadmti hīcum
recentiorū. —

Conclusio 1ma — Iametsi unitas quevientie requiratur ad nam
unyste constituendam, nō sufficit tm hoc sola unitas. P.ma pars
Nāa unyste constituit ex diuersis unitatē, et plenitudine
quevientie grossa ex plurib; similibus gtinet unitatē, et plenī-
litatē, gō unitas quevientie requisita ad nām unyste constituendam.
P.2da pars: Nāa nām ē tota in quolibet inferiori, quia nā
unyste diuīs multiplicari in quodlibet inferiori, prout de tota pos-
det in quolibet, sed pōs solam unitatē quevientie nō sit nā unyste
ēē tota in quolibet inferiori gō nō sufficit hoc sola unitas. 2a
P. unitas quevientie ō v.g. collectio ōm hominū inter se similium,
sed collectio hoc requirit ēē tota in quolibet inferiori gō. S.d. u-
nitas ad unyste requisita ē unitas identitatis. quia deponit nā
unā, et eandem ēē in plurib; sed unitas quevientie nō ē unitas
identitatis, quia de ꝛcepta similitudinis est quevientie ē multitudo
nam similia in qtum similia sūt plura et diffecta, gō unitas
quevientie nō ē sufficiens ad constituendam unyste. ante glossa-
tem subsequentem. —

Nota pleriq; Scotiste docent et quidem verisimilius Scotū docuisse
deū independēē ab intellectu nām unyste: eo quod quidditas
quevia vidēt generica, specifica distinxerit independēē ab

nibilla à singlortatbg, ac vi hujus distinctionis in quolibet v.g. hoc
reperiatur 2 gradus entis distinctum, unum unosse dicet humanitas,
qua hbt unitatē, cum sit una nāa humana. 2do hbt identitatē
cum multis, quia identificatur cum individuis, tertio multiplicitatē,
eo quod multiplicetr cum singlorbg. 4 dum dicunt ee singlare,
et pricipiū in rebus individuis v.g. Petreitbg, Paulreitbg per quae prodia
ut distincta distinctione formali ex nāa rei. A. P. sit —

Conclusio 2da Species prout distincta scotistice à singlortatbg,
generis à differis, et cetera genia predta rerum à singlorbg ex
se unosse. P. nāa humana prout distincta scotistice à singlor-
tatbg: idem dic de genere et cetera predis: 2 ē ante operatione
intellectus una plus quam unitate similitudinis, go 2 ē unosse,
tum qia nāa à singlortatbg formaliter distincta genere ex nāa rei,
aliam specie unitatē, ac sit unitas similitudinis seu quenientia.
P. itaq; ct. nāa humana etm scotistice distincta à singlortatbg, identi-
ficatr cum singlorbg vera identitate physica, sed nāa humana prout
identificata ad singlortatbg 2 ē una ante operatione intellectus
unitate similitudinis ut patet, quomodo enim fieri possit ut non
sit multiplex, quod ē idem ac multa. deinde nāa vg humana
in ita inest singlorbg ut per hanc sui cum ipsis identitatem con-
stituat hoc et hoc, nisi diversa nāa ineet singlorbg quemde
dividerets ille, 2 constituerets per quam hoc et hoc, requisit
enim nāa ille dividi in singlorbg, ut nisi unitas formali
ipsi identificata multiplicetr, si enim 2 multiplicatr unitas
formalis cum multiplicatr nāa, non video quomodo invicem
identificentr, aut dicere deamus cum unitatē ee quam
similitudinē. —

Confirm: 1. nāa humana scotistice distincta à singlortatbg
2 hbt aptitudinem ad unosse requisitam —

go. S. A. Naã tlis ñ é indiffens, ut sit in hoc v in illo individuo, gõ P. A. Ci naã tlis cæt indiffens, ut sit in hoc v in illo individuo, ó sic indiffens cæt sola naã Petri, v naa oẽ individuorũ, d rectũ dici pt, gõ. m. P. tam impossé é, ut naã Petri sit in Paulo, quàm impossibile é ut naã humana sit hico-cervus, gõ. P. A. ñ naa Petri posset cæ in Petro et Paulo simul ó successivè d rectũ dici pt, non primũ, quia sic cæt naã una in individuis zelõ distinctis. Adeoq dubis in creatis mysterijs ãã Trinitatis, non etm successivè, quia sequeretur, quod sit gt ingenito identificata Petro, et ab eo separabilis zelõ, quod proindè é impossibile, Sed neq dici pt quod naã oẽ hoc sit indiffens ut sit in multis, quia sic nea spectata é collectio eorũ hoũ gõ. Confirm: Z etm d naã totaliter disiuncta à singularibus cæt una et indifferens ut sit in multis, quia tñ intrinsecè ñ multiplicaretur: si eam multiplicaretur ñ cæt una: caeret multiplicitate, qua unitas é ẽ unitis gõ. P. A. etm naã divina sit una et indiffens ut sit in tribus personis per identitatem, quo ad eam distinctõ excludit, quia tñ intrinsecè ñ multiplicatur in ijs, caret multiplicitate ad unitatẽ requisita, de pro in ñ é unitis, gõ.

Objicies 1. gtia prima deductõ. Naã humana pes unitate gregientia ita é una, ut ñ liceat foã oppositã unitati, gõ. unitas gregientis sufficit ad unitatẽ: A. P. foã oppositã unitati é divisio. Sed naã libens unitate, ñ é divisa, gõ. R. P. A. naa humana s ita é una, ut ñ liceat foam oppositam unitati sufficienti ad unitatẽ seu unitati gregientis. R. A. ut ñ liceat foam oppositam unitati ñ sufficienti ad unitatẽ, seu unitati similitudinis C. A. Naã assis

ad Prob. C. m. P. m. naa hbens unitatē g renientie ñ hbt
diuisionem specificam C. m. ñ hbt diuisionem numericam N. m
et ggtē. licet enim naa Petri à naa Pauli ñ differat
specie, cum sint simles, differunt tñ numerice ex distinctio
simplicib⁹ xlem, quæ distinctio cum rivalvat plata fbalē,
unitas hæc ñ sufficiat ad unvsse. ——

Objicies 2. Porphyrius docet plures hoes participatione speciei
esse unum hoem, gō oes hoes hbnt unam humanitatē, gō huma-
nitas seu naa humana hbt unitatē sufficientē ad unvsse.

3tio Arles: dicit: quæcunqs diuisio ñ hbnt, gbenus ñ hbt,
unum ſt, sed Petrg et Paulus in naa naa humana ñ hbnt
diuisionem, gō in naa naa unum ſt, m. P. quia Petrus et
Paulus hbnt specie unam naa. R. ad Dm C. A. P. gsequens
gō oes hoes unam hbnt humanitatem eadem unitate identatis
N. ggtē. unitate similitudinis, ñ præcisionis fbalis C. ggtiā.
ad 3tiū R. quod in ea naa, in qua aliqua diuisionem ñ
hbt, ſt unum, si participent eandem naam C. si ñ N. m
et P. m. Petrg et Paulus in naa naa humana sibi acepta
ñ hbt diuisionē N. m. naa præcisive acepta C. m et N. ggtē.
ad P. m. tis g. A. Petrus et Paulg hbnt unam specie naam, specie
fundmtl. C. fbali N. A. Petrus et Paulus ñ participant
naam specie fbalis naē, ideo nēb nec ſt unum, nec plura
in specie fbali. ——

Objicies 3. Oes naa independent ab intellu ſt unum,
et sunt in multis, gō ſt unvsles, A. P. oes naa hbnt
similitudinis unitatē, et existunt in multis individuis, gō.
4. in qua aliqua ñ differunt, in eo ſt unum, sed Petrg
et Paulus ñ differunt in naa humana, gō in hac ſt unum,
5. Arles: dicit hoc. canis, equus unum quid sunt,

qua alia. R. ad 6tum P. A. Sit unum unitate identitis excludente multitudinem in ea ratione, in qua Sit N. A. Sit unum unitate Similitudinis ñ excludente multitudinem in ea ratione, in quo Sit unum C. A. et N. g. f. f. p. unitas Similitudinis dicit collectionem pluriū, adeoque fualē invalerit pluralitatē, et licet hoc unitas possit dici in aliquo sū indivisio, hoc tñ ñ sufficit ad unitatē, quia ñ ē indivisio excludens dissimilitudinem, sed excludens dissimilitudinem. ad 7tum P. m. in quo aliqua ñ differunt idē in quo ñ differunt, idē in quo ñ sūt dissimilia C. m. in quo ñ differunt, idē in quo ñ sūt dissimilia in eo sit unum Subdist. unitate identitis et sufficiente ad unitatē N. unitate insufficiente seu unitate quorientiā C. m. ad 8vum Nego: Nā ēm intelligendum ē de unitate et unitate fuali, — ñ de fundmtli ac reali. —

Obiectio 4. nihil obstat unitati quorientiæ multiplicitatis quominus sit sufficiens ad unitatē g. p. f. quia unitas specifica includit multiplicitatē: 2 unitati gradi ñ obstat multitudo partiū: D. quia nec unitas precisiva excludit multiplicitatē individuorū dummodo in statu precisivo ñ repræsentetur pluralitas, gō etiā unitati specifica ñ obstabit multiplicitas numēa, dummodo in ratione speciei et nā ñ sit una. R. P. A. nihil obstat unitati quorientiæ multiplicitatis inclusa in sua unitate et qua ē in eodem statu cum illa N. A. nihil obstat quo cum alia multiplicitas ñ hīc inclusa C. A. N. g. f. f. p. unitas sufficiens ad unitatē in ea ratione, in qua ē una, ñ obt ē multiplex, seu repræsentare plura, sed obt ita naam facere unam ut tota possit ē in pluribus cum pro rei hi multiplicitate: quod

n̄ hōt unitas gveniētie, quia in ea xone, in qua ē una, dicit similitudinem plurium, adeoq; solū videtur pluralitatē. egtia nāa per cognō abstractam n̄ ē in ea xone et statu una, in qua xone ē multiplex. Sed ē una intentiō et secundum hanc rāgō tota in ce pt̄s plurib⁹ per identotem, et ē multiplex relō. Unitas gposit̄i nihil facit gtia rei, quia in ea xone, in qua ē una, n̄ pt̄s in ce tota sua inferiorib⁹, unitas a specifica n̄ ē fundmtis, n̄ formalis, prima ē vera unitas gveniētie formalis ē unitas intellectus. —

Obiecies 5. Si naa Petri et Pauli relō n̄ est una, Petrus et Paulus relō differrent naa seu entia, Sed hoc ē falsum, gō et id, vade negtio. P. sequela m̄. quia quæcunq; relō n̄ identificantur in aliqua xone, in ea xone relō differunt gō Si Petrus et Paulus relō n̄ identificantur, in naa relō differunt. P. etm̄ m̄ primi Syllmi, naa enim differre, ē specie differre, Sed Petrus et Paulus n̄ differunt specie, gō nec naa. R. P. m̄. Si naa Petri et Petrus et Paulus relō differunt differtia numca. differtia specifica N. m̄, et simlr differtia m̄. N. qtū. illa differunt specie, qua diversas naturas habent naas, per quarum nāa diversio definiuntur, ut bo et leo, illa a solo numō differunt, quæ in naa pt̄s similia, seu qua similem habent naam, ut Petrus et Paulus ad differtiam numcam sufficit quælibet differtia relis, n̄ ad differtiam specificam. pt̄s etm̄ negari simpliciter m̄, quia Petrus et Paulus prout n̄ differunt Sed distinguntur, cum differtiæ stat perfecta gveniētia, et opponitur identitati, cum differtia a n̄ stat perfecta gveniētia, ideo illa opponitur identitati.

Obiecies 6. S. Thomas ajt Si in singlorib⁹ et aliud

differtiæ specie

quã naã unrsls; hinglonia nõ cent dissta; sed à porte rei, cent un um et idem; gõ dessio sit una; et eadem in obg.

7.no oẽs hoes sũt ejusdem entis indivisæ; gõ quinicats obg eadem entia indivisa; gõ entia seu naã ẽ in obg una.

R. ad 6tum S. Thom intelligendũ ẽ de illa hypothesi; in qua naa hic datur in inferioribg; sicut modo dats per cogñẽ præsciendentẽ, si enim naã xtꝰ sit unrsls; sicut in inferioribg sicut de facto ẽ; tũ inferiora ent sic distta; sicut modo. ad 7tum D. A. oes hoes sũt ejusdem entis indivisæ numeræ R. d. sũt ejusdem entis indivisæ specificæ C. A. et R. gsqꝫ. oes hoes sũt ejusdem speciei ideo eadem specie naa quinicats obg; nõ ẽ eadem una; cum nõ sint ejusdem numeri.

Instabis: naa specie una ẽ unrsle specificũ, sed à parte rei dats naã specie una; quia oes hoes sũt ejusdem speciei; gõ unrsle specificum dats à parte rei; gõ etm unrsle genericum. R. D. m. naã specie una foalꝫ ẽ unrsle specificum foalis C. m. naã specie una fundmtlꝫ ẽ unrsle subd. ẽ unrsle specificum foalis R. ẽ unrsle specificum fundmtlꝫ C. m. D. m. dats naã specie una fundmtlꝫ C. m. foalis R. m. et gsqꝫ. oes hoes sũt ejusdem speciei fundmtlꝫ, quinus simle, sũt in naã humana: nõ sũt ejusdem speciei foalis, quia à parte rei nõ dats specã, nec genus foalꝫ unde aal xaale Petri nõ ẽ aal xaale Pauli, nec hoc quidem Petro prædicats xtꝰ, prædicari pũt de Paulo in sui esse.

Argebis 1. naã humana ẽ xtꝰ indivisa à se, et diversa à qualibet alia; videl à naa leonis equi; gõ ẽ xtꝰ una R. D. A. naã humana cujuslibet individui v.g. Petri ẽ indivisa in se C. naã humana ut sic seu abstracta

N. A. quia praecisio n̄ existit à parte rei. et P. sequaz, go naa Petr̄ é xll una G. ḡlis, naa in quni fm ut sic N. ḡlis, in fm enim xli naa é multiplex et non una, licet in fm foal et praecisio sit una.

xll naa plex, in é una

Vrgebis Z. Petrus et Paulus n̄ sūt ejusdē speciei, foall, go sūt diuersē speciei, foall, Ped. gō; quia n̄ dē ejusdem speciei, foall et dē diuersē speciei, foall idem videtis Sorate, sicut dē ejusdem speciei, fundi multi, et dē diuersē speciei, fundi multi. N. N. ḡlis et patale, quia indepadenter ab intellu utraq; hoc ptio vera é Petrus et Paulg n̄ sūt ejusdem speciei, foall, et n̄ sūt diuersē speciei foall, quia indepadenter ab intellu, n̄ dets speciei foall adeaq; xll non sūt ejusdem speciei, foall, nec sūt diuersē speciei foall; ideo etm n̄ sūt ejusdē speciei, foall à parte rei; quia n̄ cognoscentis abstractae secundum prōta entia, ex quo n̄ segtr, quod cognoscāt, abstractae secundum prōta entia diuisa, sicut n̄ ente rationis: Antixty n̄ dormit, Ped. utrumq; uerum é, et quod Antixty n̄ dormit, et quod n̄ dormit, et negto supposito quod Antixty existat, ita etm negto supposito in rebus quod existat species, foall à parte rei.

Dices Petrg et Paulus minus differt quam Petrg et Leo; gō sūt magis unum, Ped Petrg et Leo differt specie, gō Petrg et Paulg sūt unum specie N. P. A. minus differunt idē majoris ētis de similitudine C. A. de maxius differtis ab invicem N. A. et dist. ḡquens, gō sūt magis unum unitate similitudinis C. ḡlis. entale identitis ad unum esse requisita V. ḡlis. Si dicatr: quod natura per unitte generatis ita fiat una, ut sit tota in quolibet inferiori, secundum eandem intensiuā, licet n̄ sit tota secundum extensiuam eandem et in hoc ḡa é unitis: R. eadem illa

intensiua n̄ distgui xēlo phīe à none extensiua, si gō secundū
rationem intensiuam xpehit tota naa in inferiorbꝫ, dicet
eam reperiri secundū rationem extensiuam quod nec ipi admittūt

Pro obtrioꝫ gtiꝫ 2ª gclusione Solecedis Nota 1. in Sa-
vali Petrꝫ & Paulus nec sūt, nec n̄ sūt ejusdem speciei foald ꝫ
fundmtald Solum unde nota 2. quod naa humana n̄ hīt nec
una, nec itale specifica ebn̄ prout dicitur scholastice, nec nec
aalis ē xēlt una unitate generica, genus enim est speciei à
parte rei n̄ dantr foald. Sed solum fundmtald. seu plures
naa similes, a qbꝫ intellectus abstrahere pt̄ naam et ideam
per modum unius generis, atqꝫ sic dabitr una naa respectu
seu foald pes intellectum, n̄ foald à parte rei. 3. Petrus a
minus differt xēlo à Paulo, quam idem Petrus differunt xēlo
ab Equo, si pes ly differre intellecti distinctis xēlis; tam enim
enim Petrus identificari pt̄ cum Paulo, quam cum equo, si
intellecti distinctis specifica n̄ tanē dari xēlo inde Petrus et Equus
si a pes ly differre intellecti, quod minus hīt similitudinis Petrus
equo, quam Paulo ex quo solum sequitr, quod Petrus et Paulus
sūt unum unitate similitudinis et quasi entitatis, quo n̄ sufficit ad
intellectum unum fore: n̄ a unitate identitatis sufficiente ad rem
4. Obsta Cuicunqꝫ libet sus externi sūt unum unitate simi-
litudinis, n̄ sufficiente ad unum sē ea colorata in none
colorati sūt inde se similia, quo sūt obsta vigus. 5. contra
Petri grenit cum centra Pauli in obꝫ predicis specificis, quo
sūt aal saale, n̄ a in obꝫ predicis numeris, quod a centra Pauli
sūt guncabilis Paulo, ly guncabli n̄ ē predicū specificum, sed
numericum, ideo requīt grenire Petro. alias Petrus et Paulus es-
rent hoc.

Instabis: naa pes praecisiod sūt guncabilis plurbꝫ, go etc. ut
ē in se erit guncabli pluribꝫ: gstia bob. praecisio n̄ pt̄

facere quincable, quodꝫ in se in communicabile ꝯ. A. P. Sic enim cognoscerem aliꝰ obstꝰ, ac sit in se ipsꝰ cet cognio falsa. R. C. A. N. ipsꝰ. ad hujus prob. N. A. ad hujus prob. D. A. cognoscat obstꝰ aliꝰ ac sit in se praecisivè C. A. aliꝰ regtive N. A. — aliꝰ regtivè cognoscit obstꝰ ergo regts é reg
prodtum obsto gravior, ꝯ tribus illi prodtis inconvenior: neutrꝰ sit, ergo cognoscens obstꝰ aliꝰ ac sit in se praecisivè, sed solum cognoscit obstꝰ, seu repraesentatur sub expressione unius prodti, et, referendo obstꝰ cum uno solo krio, et nꝰ cum alterο, sit ut hoc cognosci cognr et expressionē praedicabilis, quam res referta ad operatiōe, aliud, et nꝰ cognosci expressionē praedicabilis, eo quod nꝰ referatur expresse ad quam rem realis, sic etiam ut intellectus cognoscere rem humanam in genere cognr, et repraesentatiōe clara ejus in se nec rem, et singularitatem nꝰ cognoscere repraesentativè, et expressionē praedicabilis singularitatis, alias adeo rem intrinsecam removeri, ab ejus ē incommunicabilitate, qua secundum extrinsecē sit incommunicabilis, et hoc ē cognoscere falsō praecisivè, quo nꝰ ē falsa cognio. —

Colligo 6. quod res unitas repraesentationis subiecti possit sufficiat ad unitatem realem, hanc in eo constituens Unitatē, quod una rēa ꝺ g. Petri possit repraesentetur à pluribus rebus, seu quod rēa Petri sit similis pluribus rebus, non quod similitudo nꝰ effectu, quo multi Christi et nascenti plures rēa, ꝯ ergo ista similitudo constabit quo minus rēa Petri maneat una indivisibilis; sicut ꝯ ibi requisitus unitas, ita hic aptitudo. Et ex eo, quod alqua entia repraesentet pluribus disiunctis cognitis et idem Bucephalus repraesentetur pluribus imaginibus nꝰ sequitur quod entia illa, aut Bucephalus sit unus. Alias ipse Deus est unus, quia multis cognitis cognoscitur, ꝯ licet rēa Petri repraesentetur à pluribus rebus ex eo nꝰ erit unus.

Inquies ergo hoc: rēa Petri in ratione repraesentationis é imago aliorum individuorum humanorum, ꝯ in hac ratione é multiplex et simul unitate sufficiente una. R. Trans. A. P. sequens:

gō est multiplex Methaphorice et in prīe C. multiplex scīa
univocè ita ut secundum totā hanc rationem tota scīa intingere
possit cuilibet inferiori &c. ggō: Scitis Bucephalus in hac
imaginibg ē tm impprie multiplicabilis et ī prie. ——

Articulus 3tius

Referens Neutericorū Sententia de Ideis.

Nota 1. Unitas Intentionalis ē cognitio exprimens vel
dicendum, in quo plura similia grenivit, et non representans
expresse illorum singlaritates; et pluralitatē. Sic cognitio hois
representat expresse ratam, humanam repertam in singlis hoīb
et ī representat expresse ratam humanā singlaritates in ipsis
hoc nātā reperitur ideo et cognitio grālis singlaritatis ignorandi,
ita ut nō representet ē plures, nec ē unum hoem: ideo nō
distinguit à singlaritatibg vocatis praecisio intentionalis seu abstractiva
cognitio: quoniam abstrahit, et indistincte abstrahit singlaritates
vocatis intentionalis unitas: huic intentionali unitati opponitur diversitas
intentionalis, et ē cognitio representans expresse pluralitatē, ac distincta
ratā cognitā.

Nota 2do Pro notes unitatē aggregationis, et positionis, Superiores
explicatā dato unitas simplicitatis, unitas numerica, et
unitas aggregationis moralis: unitatē simplicitatis hant res quae
carent partibg distinctis ut v.g. st Petrus, Angli, aīa realiter
opponit diuisio exacta in quotis realibg ex maīa et foīa, unitas
numerica opposita unitati individualis, seu singlaritati.
Singlare ē ens individuum dicit quod individuum dicitur in plura, sic quod
quodvis adaequate sit ipsū: Sic Petrus requirit dividi in plura, sic
quorum singla st adaequate ipse Petrus. hac unitas ēt possit
identificari plurib⁹ absque relatione multiplicative ut ratā divina tribus
personis. 2do non excludit pluralitatē potentiam cum gbg individuis

identicatr; sic Petrg hñt aꝫ excompunctionē genuinā unitate unitatis,
quia hæc dicit addapo identicati cūm qualibet inferiori cum reali sui
multiplicatione: unitas aggregationis modalis; est excessiva ex divisori
extrinsica; leonardi plura ab aggregatiōe modali; illis quæ unit communitatis
vg. Civitati, Regno &c. Præsupono nec unitatem, nec aptitudinē
foalē, seu sufficientē ad unitatē dei à parte rei, de aptitudinali. S. 1.
quia aptitudo hæc è nāe foalis, per et pr̄ quam eadem nāa è proxmè
apax et apta inēe plurbg, per identitatem cum eli ppria sui multipli- rem
catione; Ped his nāe n̄ data à parte rei in nāa, quia in illo statu prox
nāa identificati realis foalis, incommunicabilitati, seu diffūs individualis,
diffūs erit sf ultimg terg nāe. S. 2. aptum inēe plurbg, è
posse in ee plurbg, sed nulla nāa independēs à cogne pr̄ identificari
plurbg, quia qualibet nāa in illo statu è identificata uni indi-
viduo, proinde è singularis, quodlibet aptitudo è similitudo plurium,
quo foalē dicit plurialitatē. S. 3. tota aptitudo ex his è posse
dari plura individua similia in nāa, sed hic geretg n̄ dicit foalē
aptitudinem, gō. 2. S. aptitudo foalis dicit totum id, quod è unum
posse inēe plurbg, sed similitudo plurium n̄ pr̄ inēe plurbg. gō.
4. Dabilem ee per intellectū unitatem respicientē ad unitatē, vi cuius
nāa fiat individua, et divisa ab oī alio, excludat quodcumq
plurialitatē à nāe in ea ratione, in qua è vna. S. quia dabilis
è cognitio foalis præscindens nāe à singularitatē, qua representet
eam ceteris multiplicē seu plura individua vg. humana re-
præsentatione distinguente eam ab individuis n̄ humanis, n̄ a
distinguente ea inter se, sed hæc unitas è sufficiens ad unitatē, gō.
Supponō 4. dari aptitudinem foalē, vi cuius nāa ex productē
cognitionē abstracta fit quidditas plurbg, seu possit inēe plurbg
per identitatem cum realibus sui multiplicatiuis, quæ tñ aptitudo
n̄ hic ceteris distincta ab ipsa unitate intentiū, cum per eandem

cognem habeat vntas et aptitudo: quia per oes dets foalis entas
et aptudo sufficiens ad vnyssc; sed n dats indepdentes ab intellu
gó? At nec sit recentiorum

Prima Conclusio: Vnyssc tam Methyce, quam Logicum
fit per intellum foalē prascindentem. Naa qua ē portes
ē multiplex, per intellū fit una; gó per intellū fit vnyssc.
Cōf. P. Quia naa n ē multiplex fit extinsece indivisa; gó per
intellū fit una: nam ē unum, ē ēē indivisum; gó quia res
fit indivisa; ea racone fit una, quod ē fcit indivisa P. Quia
per cognem fit indivisam; ē, quod ita cognoscat, ut in
cognis n appareat ullus divisus, et plralitas; gó naa n
ē multiplex pt fit extinsece indivisa. P. ylgtia quia
vntas ē foa, et gplementum vnyssis; gó quia ponit ēa
vnitatē, facit vnyssc; sed intellū facit naā unā, gó facit
unyssc. Sic quid foam ylgtian induit in naā ōcūs facit ego
hūm.

Secunda Conclusio. Immediatū cōbitū cognis abstractiva ſt
plura inferiora similia, quo ea repsentantia expresse in ordine
ad connotata gunia, et n repsentantia in ordine ad connotata
particularia. P. 1. Per cognem abstractivā repsentatur ex
presse naa humana, sed naa humana ē oes hoes in ordine
ad cōnotata, et quo gunia, et n particularia. gó per idem
cognem repsentantia expresse plura inferiora similia in
ordine p m duas partes hōis: prima ē, quod naa humana ē oes
hoes. P. naa humana hbt ordinē rēlē cum obj ē oes hoes,
ē 2da pars etm p tis P. quod naa humana ē oes hoes n
quovis modo, sed in ordine ad connotata, et quo gunia,
n particularia. quia naa humana ē oes hoes indistincte, sed
oes hoes indistincte ſt oes hoes indistincte in ordine ad connotata
gunia, et n particularia. Si enim oes hoes cognoscuntur in ordine

ad connotata alicuius particularis vg Petri, iam Petrg cognoscit
differe, gō ois hoc, indistincte confidendo hoc hoc in ordine ad
connotata gnia, et n̄ portr cularia. m P. quia nā humana ita
ē ae, hōc, ut n̄ his protin ung hoc, quām alig. hoc a Sigat
ois hoes indistincte gō nā humana st ois hoes indistincte. —
Sciendum enim ē, quod in quolibet hoc Petr prodtū gune,
licet aal nale, et singlare, per quod differt à coteris, et hoc
prodtū vocat hoccitas, Singlortas, individuū. Hoc
duo prodta rel̄ plsce ipdentificata ex nā rei, dsgnant, licet
enim per eandem cognōnem utrumq; cognoscat, n̄ tn eodem modo.
Sed nā cognoscit expresse, et singlartas ghsē, quod declarat:
ps vg Petri entas referri per cognem ad strem, et raōfinatiē,
quia cognis repsentat illem strem aut raōfinatiē ut priū
Petri v̄ alicuius alterius individui delerati, quo casu cognoscit
Petrus præcise et hoc, seu sub ratione gnis alis nalis diceret
in ordine ad connotata gnia, n̄ a in ordine ad connotata,
et opera particularia v̄ ad prodtū speciale v̄ prout ē his sin-
glaris hoc.

Z. 2do P. obtū ois cognis abstractiue dbt ee rell multiplicabile
in inferiorbg Sed nulla entas rell indivisibilis ps multiplicari
neque in Cinferiorbg, gō nulla talis entas ps ee obtū immediate
cognis abstractiue. m pab. quia talis entas ēt divisibili, et
n ēt. gō rerum ē, quod obtū immediatum talis cognis abstractiue
sit ois hoc indistincte cogniti: n̄ a aliquis hoc singlaris, seu
delerati, cogniti. —

Obiges 1. immediatū obtū cognis abstractiue n̄ ee phan-
tasma quoddam imaginatiū, seu idolum, vide: quia
phantasma h. m n̄ praedicit de inferiorbg Sed nā rem talis
dbt praedicari de inferiorbg, gō phantasma h. m. n̄ e obtū

immediatū cognis abstractiva.

Dices 1. obiectū cognis abstractiva, seu precisiva, licet unum et plura; sed phantasma ē unica entas, quod ē magis horum pō sim illud rem: ē etm plura, gō hoc phantasma ē obiectū. Z. Cognis abstractiva cognoscit rem in alio, licet per alienias precēs dum cognis ly hoc cognoscit ēā hoc: cognoscit in alio, licet in phantasmate, gō talis cognis erit precisiva. Oppa 1. mū ē primo, quod vera nā cognis libet hois in se sit una, et magis simili obg hobg quām id alum phantasticum, quod sit tm phantasticum similitudinem, gō potius nā ipsa in se erit aliud sufficiens, quām idolum. 2. do ipsa cognis abstractiva ly hoc ē intentionalis, et representative similis obg hobg, cum sit intentionalis imago, et representatio eorum horū, gō ipsa cognis ē sufficiens, ut ad ipsius exemplum predicetur nā humana de hobg, proinde superfluum erit phantasma, quod etm solum intentionale et representative ē simile obg hobg n̄ esse, et entative. — Oppa Z. Quod ipsa cognis abstractiva rescindat et diffugiat nā humanam ōg. à singularitatibg, et gēsse etingat plura ipsis singularitatibus in se fundat, gō ut dicitis hec cognis abstractiva n̄ cognoscit ut in alio ties in phantasmate cognoscat. —

Callges Z. Obiectū cognis abstractiva ōg. hoc n̄ ē nam humanam precisam ex parte obiectiva à singularitatibg nō prima ē, quā illa precisa nec est una nec multiplex. Si enim, est una quomodo predicabit de singulis inter se distinctis, hīa ēt multiplex quomodo est una, gō nec ēt ut talis nā. Z. da nā ē, quā nā humana obiectivē precisa et in rebus nec ēt nā, alicuius hois deberati, nec nā eorum horum, quia nā alicuius deberati

cognio reflexa, signate cognoscens hanc cognem, et unitem in
illa gtentam; n cognoscit ens ratione, seu fieti. licet enim
deficiat ab intellu illa cognio, hbt tn ce intrinsece cum, illud
et rata, qua cognoscitur per hanc cognem. Sic licet paries in
ce cogniti habeat denominem per intellum, tn pariet ce cogni-
tum, n hbt tm e obtve in intellu: Hoc enim signat, quod
obtend n possit hbere ullu ee intrinsecu alti sed mere obtum
quod repugnat existere, n tm repugnat cognosci. ad 2.
m. obtu alis cognis e rata absqe diffinie by absqe et sumendo
exclusive N. m. by absqe sumendo praecisive hibdo. praecisive
ex parte obti N. m. ex parte actus C. m. Sic dicta m N.
Cognio abstractiva cognoscendo rata n excludit diffinies. sed
gfue cognoscit respiendo ad connotata communia, et n ad pro-
cularia et hoc e ex parte actus praescindere. — ad 3. D. m.
e rata separata tm extrinsece exercite, ac praecisive ex parte
actus C. m. e rata separata intrinsece signate et obtve N. m.
Sic dicta m N. gsq. ad 4. P. A. nata fit una per intellu
extrinsece exercite et foalr C. A. fit una signate et obtve
N. A. et gsq. ps etm diffgr gsquens; go intellu cognoscit ens
tale ut quo trans. ut quod neg. Untas enim n e obtu, quod
cognoscitur, sed e rao cognoscens, qua cognoscendo gfitutiue obtu
foalr et extrinsece unem: unde p. subsumptu. untas rata cog-
ta exercite et ut quo hbt tm ce obtve N. Cognita signate
ut quod hbt tm obtue ce trans. m. — D. 4. D. m.
Data positive ad cognita p er ens rationis C praecisive ad
cognita N. m et gsq. —

Objcies 1. Foa gfitutiua entis hbt e unitis, sed cogni
abstractiva e foa singularis, go requit e gfitutiua unitis,
quia si foa hac n est unitis, daret denominem sibi oppo-
ram singulare et unitis sit denominis oppositi, m e esse,
quia cognio illa a parte rei existit, go e singularis. Conse

cognio n hbt in se unyslale, gō nec pt dare ipam nāe, quia
nemo dat, quod n hbt. Ad P. m. dbt ee unyslis in eendo Ab
m. in representando C. m. P. m. Cognio abstract va entatiua
ē singlaris C. m. denomtive et reproscntat ne Ab m et
ggd: ad eadem m. Ab ua vsle et singlare eadem modo sumpta
ut magis hbt in eendo, et entative pt denomtive oppostæ C
ut dicebo singlaria entia, seu in eendo et unyste in repre-
sentando pt denomtives sibi oppostæ Ab Sic ad reale
tribuit tobi denomtiue diuisibly, quam respectu tui n hbt,
pt fore g venire denomtio opposita rei, quam alteri tribuit.
gō etm cognio entiue singlaris pt ee representat ne et denomi-
tive unyslis denomido unyste totū etm in eendo. Ad Corfum:
Ab. quia cognio illa hbt in se portiacb un vsitatū pcet unyte,
non dat nae exprimendo ilam intentionalē: n ee suum ee pssie
significando.
Stabis j. Ex quessis Cognio in eendo n ē unyslis, Sed cognio
in representando ē cognio in eendo, gō nec cognio in repra-
sentando ē unyslis. Z Cognio quæ n hbt unitatem in repre-
sentando, requit extrinsece denominare nāe unam, Sed cognio
entiua n ē una in representando, gō. m P. quia cognio
illa ē multiplex in representando, cum representet multa. Ab
m. Cognio in eendo, id ē entas cognio specificative sumpta
ē unyslis C. m. id ē res expressa in cogne, v̄ per cognem
ē unyslis Ab n. P. m. Cognio in representando specificative
sumpta ē cognio in eendo C. m. Cognio in representando
realē et replicative genus ē representativa ē cognio in
eendo Ab. m. Sic distata m Ab ggd: Cognio representans
sumpta pro dente sua ē singlaris et una, in representan-
do ee multiplex, cum representet multa, et sic res expra
per cognem tanquam foam extrinsecam realē expressa ē unyslis:
ad Dem C. m. Ab n. ad P. P. A. cognio illa ē multiplex

in repraesentando ex parte obiti q̃tenus repraesentat plura.
Sed n̄ per modum pluriū C. A. è multiplex ex parte modi
tendendi, et repraesentandi; q̃tenus plura repraesentat per modū
unius X. A. et q̃ſ. —

Obiic̃eo 2. Si nãa humana poneret in se Scitū è in intellectu
cognem praecisivam, è aet in se unus, Sed Singlaris gõ per cognem ab-
ſtractivam eadem nãa n̄ è unus in intellectu C. P. Si enim poneret
in se Scitū è in intellectu per cognem abſtractivã poneret in se diffi-
à Singlarbg, Sed nãa diffita à Singlarbg n̄ è unus. Sed Singlaris g
P. X. A. ad P. P. m. poneret in se diffitia Simplicid relta à Singlarbg
X. m. poneret in se goalb Scotistice diffita à Singlarbg C. m. et
Sed m. Nãa diffita Simplicid relta à Singlarbg n̄ è unus. m.
nãa diffita Scotistice à Singlarbg n̄ è unus X. m. et q̃ſ ſi ſ
untas nãa v̄g. humana in tria multiplicatione aut diffitio
vali ouã borum Singlarium q̃ſtitis, et simile in unitate intentionali
quae è tria cognis abſtractiva q̃frandens in se Singlaria, a deorg
n̄ tollit unitatē Sed potius gronit. —

Obiic̃eo 3. Nãa unus è cognis abſtractiva, Sed hoc non
ſiſtit à parte rei, gõ noa q̃ſtitus unus exiſtit à parte rei.
Sed hoc tria totũ genetum ens exiſtit à parte rei, plurales
enim Similium, quae è nãa hũj generis aliunde exiſtit
à parte rei. A. n̄ è major. Nãa cur dicatur unus exiſtens
per intellectũ, quam exiſtens à parte rei, gõ. A. P. ens
fundmtte seu nãa exiſtit à parte rei, gõ licet noa ſuſtat
dependenter ab intellectu, ſit tn unus exiſtens dicit à parte rei,
q̃ſtia P. ũ enim denominatio unus ſibi ab una tm parte
n̄ ab obg, ſi ab obg unus ſit reductus dependens ab intellectu,
non independens, cum totũ unus non ſit nãa dependeat, non
ſit independens totalb ab intellectu. Si ſibi denominatio à par-
tm, cur potius à noa quam à nãa? R. ad B. P. m.

ḟoā unyſis exiſtit à parte rei; idē hīt verā exiſtō iam
ſſtam ab ente pure poſſili, et oppoſtam chymerice ⟨illegible⟩
ō exiſtit indēpendens ab intellu ⟨illegible⟩ Ad. 4.
nio. denomtioē unyſti, liberi à ḟoā, seu à cogne, à qua
unyſis intrinſe in ōe talis denominatr, unyſte enim ē genetō:
cum gō alia genita à ḟoa derumunt suam denomtionem,
ita etm unyſte. Cur a ñ denominets unyſte à maā, ṽ
obito, rāō ē, quād sicut totū unyſte deberet ōe indepēdens
ab intellu, quia indepēdens ē prodtum negtivum, gō
negat hīpsmūm totum; et oēs partes ōe dependentes ab
intellu, quod falsum ē, quia ḟoā dependet: ēgtra prodtu
dependens ē affirmtivū, inde dicīt detoto genito, licet
enim unitatē partis gueniat sicet ḟoa, sic etm hoc
dicīt corporeum; maalis, Spiritualis ab unia tm parte
profitis ipsi; cum gō ḟoā hīt rāō ḟoali, vi cujus genetō
tale dicīt, ṽ tle, ut in obg profitis cerito, ille debit
denomtioē genito tanquam pars debenata subito de-
berabili: rāō enim ṽ g. humana à cogne debenata ad
ōe unyſis, dicīt in ḟoā N. A. ad Prob. N. ḟgtiū.
ad hujg prob. dico: quod denomtio unyſis hbeatr ab
una tm parte sicet à ḟoā. —

Objectio 5. Cognio abſtractiva ē falſa, gō per illā cognit
ſſtis unyſte. A. S. Cognio illa repreſentat obita plura ut unū,
ē plures hoes ut unum, seu per nadum univs sed talis cognio
ē falſa, fingit enim quod ñ ē, gō. Confirm: Cognio abſtractiva
repreſentat obitū ut unū ſignatū, ṽ ut multa ſignātē,
ñ nullo modo facit unyſte, gō per R. m. cognio ñ fit unyſte,
ñ. quia indē unum et multipdem ñ datr medium, gō. m etm
ñ. si enim obitū cognoſcit ut unum, ē cognio falſa —

quia fingit cē unum, quod ē multiplex, si a cognoscit aliq
ut multiplex, ꝛ hbt unde Sufficiēte, gō. N. V. A. adeq.
A. representat plura ut unum exercite denominando catervā
cē unū C. A. representat plura ut unum Signate sm rem
sentanda cē illa unum, et dando illis Signale unitē N. A.
et gſpt. Sy exercite Sigeat, quod per ꝙd exercitū cognos
tribuat. Ofecta unitas obtis istis pluribus dum sub regu
aliqua gāli cognoscunt. Signatē representare vtrūq
unde Sigeat: quod cognis respectu fiet in ipso obto unde
ad conformatur N. m. ad S. P. A. int unū et multa
ꝺ dato medium a parte rei C. et. praecisive et per indēte
V. A. et gſpt. Ille res qualibet ē una ꝙ multiplex, in
stata intellt int unum et multiplex indecisis cognis pa
cidens ab unū et multitudi; et nullū eorū representa
Multitudo enim q̄ venit rei in stata reali ñ intentionali
Sic in stata reali int̄ aīal rāle et irrāle ñ dato medium
in stata intentionali dato. nam intellt representando aīal
ut sic praecidit à reali et irrāli.

Instabis: Cognis praecisiva facit plura cē unū, gō cognosc
plura ē unum, adeo gō representat Signatē unde, C. S. A.
P. Sequens, Cognoscit plura cē unum exercitē C. Signatē
N. gſpt.

Ad C. Si non esset gſtitueretis per cognes tam quam spēi
cē species equi, et cognis in ratione speciei ñ differrent, sed
nanq; species quam unus, Sed hoc dici ñ pt gō. m ē certa
quia illae duae species in ratione speciei habent eandem definitionem
specie diversa realia, quod st ita. m a P. quia ydea cognoscit
gſtit unam illas species, st int̄ se specie diversa, cum respicia
ant diversa specie obta, à gbus ydea specificantur, gō.

Habet exercitē et Signale.

7tio Si untas unyslis é cognio abstractiva Segts 1.vo Lot
fõ unyslia, quot cognibz exciliris cognoscerets nãa huma-
na. 2do quod dum unyslé dicit in cé v̄ prædicari de multis
illa cognio abstractiva diceretis in cé v̄ prædicari de multis:
3tio cognõ cognoscentẽ unyslé, cé obtẽ sui ipsius; nam
unyslé ẽt obtẽ cognis; sed cognio é unyslé, gõ cognõ erit
obtẽ sui ipsius; quod n̄ ẽt dici. R. N. m. ad S. P. Ot. ipsa
cognes ẽt int̄ se diversa specie physica & Specie Logica N. & et
ẽsẽ: duo ista cognes in modo representandi ẽt int̄ se multũ
similes, ideo specie Logica n̄ differunt specie a physica differunt
sed tm̄ circa ẽsse specificam obtentõ. Ad 7.timũ N. j. sequelã
quia gerela accidentalia, quale é unyslé n̄ multiplicantes ad
multiplicationẽ foarũ sui subiti. 2da sequela etiã negari ẽt
quia unyslé n̄ gerelo sed secundum rectũ foalẽ et præcisive
sumptũ ẽt mere v̄ prædicari, v̄ P. sequelã. cognio abstractiva
diceretis prædicari ut quæ & ut quad N. ad 3tiã sequelã
N. m. quia unyslé salvam secundum rectũ é obtũ cognis, v̄
vero in recto accptũ.

Objicies 00. obtẽ cognis abstractiva ẽbt plura similia
int̄ se vlo dissita, sed plura similia vlo int̄ se dissita n̄ possunt
constituere unyslé cum cogné, gõ nec cognem abstractivã n̄ ẽt
fieri unyslé, m P. obtẽ cognis abstractivæ diceret identi-
ficari vlo cum quolibet inferiori, sed plura similia n̄ possunt
identificari. R. & m N. w. ad P. P. m. obtẽ cognis abstractivæ
ex vi essẽ cognitũ dicit identificari vlo cum quolibet
inferiori & m. implicite et confuse cognitõ N. m. et
cognio abstractiva dicens hoc obtẽ intentionẽ
dicit, vnde é vg. nãa humana, sed vnãm ẽt singulare-
tes ouũ hoc. nãa attingit illa cognio expresse, et
hoc declarat cum quolibet inferiori et hoc vna nãa

é rao fer prodrit conuene ofg indiuiduis. Z. nõ identifis
xelo cum quolibet inferiori, vtrumq; rão é: quod quodlibet
singlare sit hoc: nullum ã singlare sit ois hoc.

Objicies 9. obetũ cognis precisiua é náa humana: sed
náa humana st oes hoes; gõ oes hoes st obetũ illius cog-
tionis abstractiua: sed obetũ cognis precisiua identifcats xelo
cum quolibet singlari; gõ oes hoes identficants xelo cum
quolibet singlari. R. P. Mi. náa humana in statu xelo
st oes hoes disiti per suas singlarbes C. m. in statu intuitiuo
st oes hoes disiti per suas singlarbes V. m. et P. ofgs
oes hoes disiti st obetũ p. V. gfgs; oes hoes indisiti p. C. gfgs
P. etm m subsumptũ. obetũ cognis precisiua explicite et
expresse cognitũ identficants p. C. obetũ gfgs et implicite
cognitũ p. m subsumptũ: obetũ cognis abstractiua ofg
hoc in statu reali st oes hoes indepentes à cogne: in
statu intentionali st oes hoes in ordne ad connotata g. ofg
quem ordnem gris tribuit cognis ad ingens indisiteã oes hoes
cosq; referens ad connotata g. ofg: igits in statu reali
st oes hoes disiete per suas singlarbes, in statu intentionali indisiete; in hoc enim statu náa ẽ rec ẽ disiuncta
alcuis hoc, nec ois hoc. sed prescindit ab utroq;
multiplicitbe et tm representatiua hoc, seu ad rale.
Instabis per cognem abstractiuam n ad ingnts singlarbes
gõ nec ad ingnts oes hoes indisiteã: A. p. per illã
cognem disiguis náa humana à singlarbeg, gõ per illã cognem
n ad ingnts singlarbes gfgis p. quia si náa disiguis
ea à singlarbeg per cognem, disiguesets ea etiã per
n ad ingnts singlarbes. R. V. st. ad P. C. et P. ofgs; gõ
per illam cognem n ad ingnts singlarbes clarè et expresse

ñ abstingunto ghſſe ℵ. ghſtiã. ideo dissitiois ẽ, quod
tam nãlis humana, quam singlares cognoscants, per ordẽ
ad cõnotata et opera communia, ñ vero portiendaria. —
Obj: ceis jo. totũ ñ pt abstrahi per cognem à suis portbg,
de unyste ẽ totum, gõ ñ pt abstrahi à suis inferiorbg. —
R. Cognio representat multa ghſſe; gõ ñ pt de unyste. ℵ.
m. totũ actuale ñ pt abstrahi à suis portbg ℭ totũ poten-
tiale ℵ. m. Sic dicta m. ℵ ghſſ. totũ actuea hbt actu totũ potentiã
partes ut ẽ hoc respectu corporis, et aã, et hoc ñ pt abstrahi suis portbg
totũ vero potentiale actu partes ñ includit, ut hoc respectu totũ actuale
dicitur ghſſe representatiuũ, et hoc pt abstrahi et pa-
riari. ad jm. ℵ. A qua representat multa ghſſe ex
parte obiti ℭ A. ex parte cognis ℭ ℵ. A. ex ma parte obiti
ẽ eratis cognẽ, seu eratue ſt multa, ñ a foalẽ, quia cognio
illa multa confundit, et per modum vnius representat.
Obj: ceis jz. Cognio foalẽ praecindens ñ pt nãlis reddere
ratam ut secundum quod dicit una, possit inde plures perider-
tem, gõ ñ hbt foalẽ veritatem. A. J. nostra cognio praecisiua
representat plura ex parte obiti; et quidem clare aliqua claritate.
Ad plura hic cognita ñ pt inde plures per identem, gõ. R. J. A.
cognio foalẽ praecindens ñ pt hic reddere ratam ratam; ut tota
praedicta sumpta inuit singlis per identem ℭ A. ut tota abstra
ctiua sumpta inuit plures per idem ℭ R. A. et ghſſ. Ad
R. ℭ m. D. m. plura cognita secundum totum quod ſt relb tot
gõ ñ possunt inde singli ℭ m. secundum totũ quod dicunt
praecisiue ℵ. m et ghſſ. nãlis secundum totũ quod ẽ, et dicit
relb ẽ nãlis cum dictis; sumpta nãlis secundum totũ quod
dicit abstractue est nãlis expresse cognita suis dictis:

hoc secundo modo sumpta identificatur cuilibet alteri, mo-
modo, quia verum est, qualibet singularitas est hoc, quia est
est qualibet singularitas est ois hoc, quia singularitas est identi-
ficativa obj hobj. —

Objicies 1ª. hoc radicativo vel de singularitate, ergo non per cogni-
tum etiam obitus cognitus praecisive est ens, sed ens hoc undem
independens ab intellectu, ergo obitus cognis praecisive hoc undem
independens ab intellectu, ergo untas hoc per intellectum, et
certa quia idem obitus hoc plura singularia à parte rei, quae
sunt ens, nec vera quia untas est veritas entis, ergo. N. P.
A. hoc foale auertus praedicativo vel de singularitate hoc
hoc vel sumptus praedicativo vel N. A. et ggtur.
alterum P. m. est ens interne cum. est ens vel N. m. P. m.
Ens vel hoc undem independens p. C. m. ens intentiva
N. m. et P. per ggtur, ens vel sumptum hoc undem
intrinsecum, imo plures undes cum fiat vel plura entia
ens interne hoc undem extrinsecum à solo intellectu proveniente
et hoc non est veritas entis, sicut vera intrinseca. Dices —

Dices, aptitudo credi in plurib per identem est intrinse-
ca, sed aptitudo unus est talis, ergo aptitudo unus est
intrinseca nec m P. aptitudo credi p est capacitas nec addendo
cum plurib, sed hoc capacitas est intrinseca nec, est enim ipsi
identificata, ergo aptitudo credi est intrinseca nec. R. P. m.
aptitudo credi p est intrinseca nec foale sumpta C. m. vel
sumpta subiecti. sumpta vel inadaqte C. sumpta vel
adaqte pro obj nec vel N. m. et simul dicta m. N.
ggtur. ad P. P. m. est capacitas nec foale sumpta vel
inadaqte C. m. est capacitas nec vel adaqte accepto N. m.
et sic dicta m. N. ggtur. nec vel sumpta hoc plura hi-

gloria, quæ exigunt plures aptitudines sibi identificari, quia
i possunt effitiere unus fœdus. Sed hoc effitivus per apti-
tudinem fœdus sumptam. aptitudines illæ involvunt plura-
litatem, gō n̄ fit unum. aptitudo a unitis nec dicit
fœdus unitem nec pluralitatem, sed ab utroq; prescindit unde
aptitudines n̄ libt unitem negativam: aptitudo a fœdis n̄ libt
unitem præcisivè. —

Instabis. aptitudo n̄ dicit pluralitatē, gō dicit unitatē, effectivā P.
quia unitas ē positas entis, quod n̄ ē plura, gō. R. C. A. et
N. ffgd. ad P. P. A. Unitas ē positas entis, quod n̄ ē
plura verā C. A. quod n̄ ē plura fœdis et effectivè N. A. et
ffgd. Luca unitis exercitū nec vocabit unū, nec plura.
sed prescindit ab utroq;.

Articulus 4.tus

De Predicabilitate et aptitudine unitis Sortiendum.

aptitudo
Aptitudo alia ē physica, alia moga, Physica respicit circa terū ab
moga ex
physica
ipsa realē distinctū, tam libt nata ad unionē cum fœ: moga
fundata in ipso terō, et effectuandum relationis ab actu ad
agam, sic ipse cursus ē pon moga ad currendū, valet enim
dicere i currit, gō pōt currere p. Ainc assero: quod nata nata nec in
in unitis nec in statu interioali, quem accipit à corpe unitis, nec in
præcisivis, nec in statu reali, quem libt à parte rei, libt physica aptitudine
aptitudinē ad identem aliquis inferiori, quia physica aptitudo
ē aptitudo ad terum realē distinctum. Sed nata unitis in
neutro statu libt aptitudinem ad identem cum terō realē distincto,
quia quavis res libt repugnantiā ad identem cum terō à
se realē distincto gō. — Aptitudinem extra Logicam

positiua ad identē cum multis. Hōt rōa universi specificatiue et denominatiue accepta, quia nata, q̄ denominatis universis in statu reali hōt identem actualem et positiuam cum multis. Sed hoc identas ē aptitudo logica, q̄. Accepta nata universis in statu intentionali hōt aptitudinē praecisiuam ad identem cum multis, nō ē quia hōc aptitudinem praecisiuam cum multis ē ita cognosci naam v.g. humanam à cogne praecisiua nō nec aptitudo illius, nec inaptitudo ad identem cum multis explicetis. Sed in statu intentionali hōt hanc aptitudinē universis, g̃. m. ē certa, quia si cognitio exprimeret aptitudinē v̄ inaptitudinē ad identē cum multis adingeret expresse illa multa, hoc q̄ nō fit in cognitione praecisiua. Ex his Regit 1mo. quod praecisiue nō potest naa universi aptitudinem positiuam ad identem cum multis quia aptitudo ē identas cum multis, quam non tribuit praecisiue. 2. Dicitur aptitudo positiua nō generice nata alicui singulari sed collectiue ad singularia, quia illa aptitudo positiua ad identem cum multis ē q̄ identas cum multis, g̃ nulla nata singulari hōt illam aptitudinem. Sed collectiue ad natam. 3. Aptitudo logica positiua nata universis ad essendi in multis per identem dati à parte rei, quia à parte rei existit nata per identem relem in multis, g̃ cum illius aptitudine sic essendi in pluribus dati à parte rei, ab acta ad potentiā valet ḡsequia affirmatiua. Unde licet aptitudo abstractiua ad essendi in multis per identem nō dati à parte rei, nō inferit tñ nec aptitudinem positiuam dari à parte rei. Dispares enim ē, quod aptitudo praecisiua propria universis sit per modum unius, et hoc propria universis deplicatiue sumpti, q̄d nō sit existere nā à parte rei. Aptitudo a positiua ē per modum unius solum

fundmtō, et ē prie solum specificatoe sempti vnyslis. —
4. Aptudnem logicam positivam distingui ab vnte vnyslis
tanquam plura obsta similia à cogne precisiva. aptudo
a precisiva à dicta vnte diffgtr ratione nostra: eadem
enim cognio abstractiva in quam gfundit singlorōm,
denomat naam una, in qtm ē exprimit aptudnem ī
ineptudnem ad identem, denomat precisive aptām ad identē:
Dices 1. an naā vnyslis hbt aptudnē ad identē cum indi-
viduo vago. R. 1. naā vnyslis in statu reali ī hbt
aptudnem cum individuo vago, naā vnyslis ē ens
collectivum singlorōm. Sed hoc collectivum ī hbt identem cum
individuo vago, qā naā vnyslis in statu p. m. pōt, qia
tobo vg horum collectivum hbt identem cum obo hobg, et qa-
libēt naā singlorīs hbt identem realem cum illa denata sin-
glorīs, cuius ē. Sed identas realis ē deberata, gō collectivum
cum singlorōm vg. horum ī hbt aptudnem ad identem
cum individuo vago, quia ī hbt identem vagam. R.
2. naā vnyslis in statu intentli hbt aptudnem precisivam
ad identem cum individuo vago. P. aptudo precisiva ad
identem cum individuo vago ē, qdo per cognem abstractivam
ita cognoscitur naā humana vg. vel negp exprimatur aptudo,
negp ineptudo illius ad identem cum aliquo deberato hoc,
sed naā humana ita cognoscitur, gō naā humana in statu
intentionali hbt aptudnem precisivam, cum individuo vago.
Contra hoc 1 mum Quia: vel entia humana sūt ī rerum
naā, ī requiritur unus hoc deberatus, gō sufficit aliquis
hoc vagē, proinde entia humana hbt aptudnem ad identē
cum individuo vago. R. P. Ch. vel entia humana sūt
ī rerum naā hinc ē in statu reali, non requiritur aliq

hoc deberate S. A. ut sit in rerum natura sit in statu intelligibili requisito ad cognitionem hoc deberate S. A. et sic dist: ipsius: scientia humana sicut in statu reali et ens hoc: quod identificatur: ipsi hoc ens requirunt deberate, ut dets scientia humana; sicut dets in statu reali, in statu intentionali; scientia humana ipsi ens hoc: ut adiungunt per abstractionem hoc: per quam cognoscit nulla deberate non adiungit expresse, ipsi nulli hoc deberate reperiuntur, ut dets scientia humana; sunt in statu intentionali. —

Quæres. 2. an attributo universalis methaphysici ad praedicatum existentiae per actum praedicativum? volunt enim quidam Thomistæ nam universale in ratione potentiae attributo universalis praedicati de suis inferioribus existentiae per actum praedicativum? et praedicati, quia nam universalis generatus cum suis inferioribus

R. negative, ratio est, quia cognitio reflexa et praedicativa adingit expresse plura seu distincta quæ destruit universale quia cognitio praedicativa dicit ipsum et indistincte abstractum S. A. quia cognitio illa praedicativa adingit expresse nam idem universale et praedicat cum inferioribus et adingit expresse ipsa inferiora, sed hoc est plura, ergo adingit plura ut plura.

Dices: cuius cognitio praedicativa adingat plura in multiplicata nam in ente rose, ergo in destruit universale, ad cognitionem entis rose. S. Thomas dicit. S. ipsius. nam nam in pri libere universale per abstractionem, nisi distincte solum cognoscatur ipsum et distincte. pro intelligentia prima partis distinctionis —

Nota: praedicabilitas universalis duplex est, una dicitur quemlibet praedicabilitas universalis de se, seu ipsum universale methaphysicum, ipsi nihil nam facta universalis per cognitionem abstractivam; alterius est absoluta, quia praedicatum nam universale dicit ens posse judicium, seu cognitionem abstractivam.

sient enim predicatio actus non ens fit per actuale
judicium, ita predicabilis seu possibilis predicatio per judicium
possibile fit; quo possit affirmari de inferiorib; et hoc predi- quid unum
cabilis includens un ryse Metaph; est un ryse Logicae. pro Logicam
quo quaesito sit —

Prima Conclusio: Un ryse Logicum non requirit necessario
apprehensionem separatam, qua non unyus componatur cum
suis inferiorib; ut de eis predicari possit dici necessario:
quia aliquando fit fieri hic separatio unius cum alio per appre-
hensionem ante judicium, sed hoc non semper requiritur. P: quia
hoc ipso quod apprehendam non ens humanam et Petrum per
apprehensiones directas et absolutas sine ulla separatione fit
initalis sufficiens motivum et determinativum ad dicendum: Petrus est homo,
ergo non requiritur apprehensio separativa; sed sufficienti videtur
apprehensiones absolutae hois et Petri. nam apprehensio hois et
Petri, unita adversarios hanc sententiam sufficit ad cognem separa-
rivam Petri cum non hois potius, quam cum non asinis,
sed dicitur judicium est cognitio separativa Petri potius cum non
humana, quam cum non asinis, ergo ad illud judicium sufficit
illa duplex apprehensio directa, et absoluta Petri et hois. pro
solutionis ratione —

Nobis Z quod un ryse in esse predicabilis non constituatur per
cognem separatam, sufficit apprehensio directa terminorum
de se invicem affirmabilium apprehensio enim horum, ly
hoc et ejus individuum ly Petrus, nulla est difficultas
haec duo cognoscendi et dicendi: Petrus est hoc, pari hoc in
veritate ly evidenter cognoscam, cognitio facile assentimur ubi nulla
separatione facta, quod demus sit vg: major quam jamus; quia appa-
Atis per hanc potiori hoc est un ryse non fieri un ryse, sed rotius et mach.

destrui, licet enim foeda, et signata affinetis unyste, exercita destruitis: sicut si dicam, ē cognosco meam cognam, licet signata et foeda regem, exercite tñ cognosco. Sed ē illa ptio duplicit accipi, prima ut sigillet hoc ut hoc sum cognitiva abstractiva ē unyste in quo sua vera ē; licet in hac actuali ptione ñ ret meat cy hoc unyletate. Secunda ut sigillet, hoc quomodo ergo cognitus sit unyste foeda, in quo sua falsa ē. non hoc cognitg cogne hac: hoc ē unyste, ñ ē unyste. Si dicas per cognem reflexam posse fieri unyste, sed dicta ptio ē cognitio reflexa, gō per illam ptiō fit unyste, sed ptio illa ē sparatiua, gō per sparatiōem fit unyste. R. g. m. per cognē reflexā qua cognoscitur res cognita precise ut cognita v.g. qua cognoscis cognem abstrahentē naam humanam seu per quam cognoscis cognoscis naam humanam, fit unyste. C. m. per cognem reflexam, qua cognoscis ē modo rem cognitā, ut cognitā, sed etm ut cognitam tli genere cognitis abstractiva, se qua cognoscis primo modo cognitis abstractiva, per istam cognem reflexam fit unyste N. m. quia per istam cognem apparet unyste ut unyste: unyste ē apparens vel unyste, apparet ut multiplex, gō per istam cognem destruitis unyste: quod enim apparet ut multiplex, ñ apparet ut unyste, per primā ē cognē cognoscitur naā suæ destrui, sicut per cognē precedentem: negs fit per istam cognem comparatio naā ad cognem unyslem, ideo negts n.

A. Hæc precisio unum in multis efficit genus relatē ad prædicabilia, licet enim ā prescindat ā multiplicitate ipsorum gentorum sub ratog illis gnali, à gog immediate abstrahit eadem unitas in multis: Præscindit tñ illa abstractiva à multiplicitate naarum gnali, à gog immediate

abstrahit rac̃ unius in multis: vi ſtis cognis: gō nihil
nihil exprimit quod vnſle deſtrueret: quia reſpit vtrū
cognitat unum Simplex in multis, an vero multiplex vnū
in multis: de qua plūs in vnſli logico, ubi etm ſententia
Gtiaria huic effectui: qua plus valebit ſanctus Scotiſtarū
quam hac; nihilominus etm Gtiaria probabimus. —

Quæres: an vnſle ſ̃ maneat in actuali predicatione: vnſle logica actus vnſis
Nihil ſ̃ a per actum predicatiō̃ actus judicii quo aliquid affirmatur ſ̃ negat de ſubito: hoc ſ̃ predicto ſ̃ vnſle 4 ſ̃ ſtis ſ̃. 1.o de ſubito æquali amplo: ut hoc ſ̃ omne ſ̃. 2.do ſubito magis amplo ut omne ſ̃ animal: 3.tio de ſubito æquali ita ut predtm magis late patet ut animal ſ̃ vivens. 4.to de ſubito ſinglari ut Petrus ſ̃ homo. de primis duabus predicationibus ſ̃ ſ̃ quæſtio quia certū ſ̃, quod maneat vnſlitas ex parte predti ex ſubti. quia ſicut per ſimplicem apprehenſionē in illis terminis ſolūm affirmatur: et indistincte de inferiori, ita etm per ſuos actus judicii: igitur quæſtio procedit de predtione actuali in 4ta acceptione pro qua ſit —

Conclſio 1.a vnſle in actuali predtione omnibus ſuis effectū ſuam vnſlitatē: et retinet ſolum aliquam minus perfectā; quā dicere poſſumus unde ſ̃ ſcientifcē. P. ultima pars. quia perfectā vnſlitē requirit ut cognitio ſit abſoluta: et ſim plūs vnſlis. quod eſſatur ex iā dictis, ſed in predtione rac̃ vnſlis de ſubito ſinglari cognitio ſeu predtō ſ̃ ē abſoluta, et ſimpliciter vnſle ſed ſolum ſ̃ quid, cum reſtrictione gō. m. P. quia de hoc judicio ſ̃ ē abſolute verū dicere, quod ſ̃ ens ſinglare, ſed ſolum cum reſtrictione, quod ex parte ad vnſle perfectū requiritur cognitio abſoluta, vnſlis

prædti ñ attingat. Confirm: de antia cognis universalitate
é, vt ñ attingat expresse singlarē, gō quocunq; ex capite
attingat singlarem, ñ erit universalitans. Ante. Sat. si
cum singlares attingat, ñ hbt unitē requisita. P. ctra
ḡsqtia: quia ñ qui attingit singlare é denomtiue
negtiua, gō ex parte excludit, quod negat. Sicut si dicā
in clesia ñ é frigus, vt hoc ptiō vera sit, in nulla parte
clesie dbt reperiri frigus. —

P. Z. in actuali predtione de subito singlari ñ manet fōa
ḡstituens perfectam universalem, gō nec manet universalis ḡsqtia
é certa, quia deficiente parte extra universalis, perit universalis
fōa a é pars extra. C. a P. quia in ll reductione
ñ manet cognio abstractiva sim̄ pliciter ḡsqtiens cū singlare
cum representet unū singlare, sed cognio abstractiva
é fōa universalis —. B. obstat huius ptionis: Petrus é hō
é nāa humana, prout identificata Petro, d. nāa humana
sic sumpta, ñ é universalis, gō obstat huius ptioni ñ é universalis —

quo predicatu de tio particulari, sicut de ~~conceptu~~ vna appre-
hensione complexa conuingente terum singularem
cum unyfli per identã rationis. —

Ad secũdã patet ex dictis in predicatione unyfli
de tero singulari retineat unyfle aliquam minimã
perfectã unyfitatem, qua unitas scientifica dicit, et
quia in hac predicatione vg. Petrg é hoo, qtũ é ex parte
predti. effundit rãã humana, ps plura individua hoõ
~~plurium~~ coalescunt in unũ predtũ extrinsecũ ilo
ex pdti hoo, nõ potuis apparent hic hoo, quam alig,
quãdo plura individua coalescunt in unũ entis fcte
predtũ dats aliqua unitas unyfis; dicit a hac unitas
scientifica, ex eo, quod ad scientiã nõ semper requirit per-
fecta unitas unyfis, sed sufficit illis ygderatis, ẽ cujg
nihilig cognoscis rãã vg. humanam aliqua cognit
~~cognitiva~~ tam effi solũ in confuse representante licet
aliquod unyfle, quia ei illis cognitis potenit scia ygdera-
te centiã, et proprietates rãs. —

Objices gtra concly. 2. p. sit hoc predtio: Petrg é hoõ ẽ
servaret perfectã unyfitatẽ ppte hoc equivaleret huic Petrg
é hic hoõ. sed hoc nõ ps dici. ~~m~~ P. quia deficiente uni-
tate ex parte predti contra hoeris rãã hoeis ad hoc indi-
viduũ singulare rãã humana; gõ. ~~m~~ a videtis certa
unitia si equivaleret illo ppitionis, tẽ hanc secunda, ita
prima ppitio est singularis: est enim utraq; de subto et
predto singulari, Petrg hic, tẽ pro regulas q versionis hi-
pheis possent illa ppitio gretis: Petrg é hoo, in ytã: hoo
é Petrg. quod apte facilẽ: quia hoc ppitio, hoo é Petrg,

é predicationis indirecte. Cujus subitus magis late patet quam predicti alterius a prio. Petrus é homo, é predicatio directa, directa a prio in quarto in indirecta: tale responsio —

Obserua: 1° quam licet prius pertinens quarto posse homo esse, sed particulare fuerit tale, qd nimirum aliquo affirmato: v.g. Petrus é aliquis homo, illa a prio, Petrus é homo 2° é fuerit singularis, sed solum equivalens, quod 1° sufficit ad questionem simplicem, quia alias etiam affirmativa universalis v.g. homo é animal, posset quarto simpliciter, cum equivaleat huic: homo é aliquod animal, quod falsum é: quia tm negativa universalis et particularis affirmativa quarto semper, cujus ratio é, quod in questione maxime ex terminis quarto fuerit et secundum se consideratis, cum precise quarto tunc mutatione: unde si prius Petrus est homo, nullo modo affectus proinde mutatus, seu conversio prius ut si est universalis licet questione pro audiens: si ista, Petrus é homo quarto in hanc: aliquis homo é Petrus. —

Jam A. Trans: m. N. m. ad S. m. vis S. m. ita quoque prius a singulis equivalens cuiuscunque N. m. et S. m. sicut si. si in quam est singularis fuerit posset fieri nisi illa: quarto sic ex singularis N. m. si sit singularis falsum equivalens inspectis circumstantiis quarto, subiecto aut predicto N. m. et sic. R. Z. N. m. ad hoc S. A. deficiente universitate quarto non hoc nisi S. N. quia in oratione est identica, quia é homo homo.

ē hoc, dweiso accdo cōcipit reōnēm et habitū, quia indiuid
ē virtualē multiplex, ideo nō concipit prodtm et habitū
ex modō vnius entis. Sed cum aliqua dissectione rationis, et hac
ratione foalē n̄ g̃trahit prodtm à subito, quod tm realē contra-
hit. hinc illa ꝓtio: Petrg ē hoc, equivalet huic: Petrg
ē aliquis hoc, in quo ex parte rei sit abstractio,
cum vi illius n̄ cognoscatur intuitivē, Petrg ēe potius hoc
quàm aliud indiuiduum, gō foalē n̄ equivalet ꝓtioni hoc
illi: Petrg ē hic homo, licet realē equivalent. —

Dices 2. In hac prædicatione Petrg ē hoc nāli humana
retinet confusionē priā universis, gō etm retinet universitatē
A. P. quia in illa ꝓtione prædicatū nāli humana de Petro
ostēsē cognita, gō. A. P. quia in hac ꝓtione nil aliud ostenditur
de Petro, nisi quod idemtē habeat eam nāli humana, ergo
representatus potius cum hac, quàm cum illa nāli indivi-
duali, dentas. n̄ enim cognoscitur Petrus intuitivē, sed ab-
stractivē. —

Contra: hoc ꝓtio, Petrg ē hoc, illud prædicatū, quod
primō apprehensū ē. Sed quod primō apprehensū ē, fuit
in conceptu, gō prædicatū in ostēso, seu hoc ut sic, et uni-
versalē. A. V. A. ad P. P. A. prædicatū nāli humana ostēsē
cognita, et simil subsistans cogni representantis singula-
rēs. Subsistans cogni n̄ representanti singulorē V. A.
et ostēso, ut mox retineat perfectā universitatē n̄ sibi
similem ergo ostēsō abstractiva. Sed ut plura subsistent cogni
nullō representanti singulorē, quod sic n̄ fit, licet prædi-
catū nāli aliqua communis, seu universitas minus perfecta.

ad conclusionem. g. m. Illud predicat eo eodem modo, ut ipsum
hensum est. m. dupliciter modo C m. et N. ysyd. indicium
actuale subsistat cogni representanti singulorum, et a appre
hensio. go ut in apprehensione rae gesse et ut ipsi
cognigi. ut etm C m. et m. et nefari gastia quia
subsumpta per falsae id dictionis, sunt in hoc syllmo:
quidquid eniysti, Comedisti, sed eniysti porcum cum setis,
go comedisti cum setis.

Obiicies. Si unyslle non est vel fuit vel erit in
actuali predicatione unyslis, desitivi destruxit, go. A. P. unyslle
destruxerit, go. m. P. quia unyslle non esset predi
cari de pluribus individuis, go. A. P. quia non esset predi
cari de uno, go nec de pluribus. Confirm. j. actus destruit,
sed destruit et actuat, go sed predicatio unyslis est actus, non
cabitatis, go non destruit, sed actuat predicabile, go
unyslle est predicabile de singulorum, patet cum actuat
predicari. — R. Si dicam, cursor est currens falsum
dicere, licet cursor, non sunt cursus, go si dicam: unyslle est predicari de pluribus, falsum dicit:
si unyslle in actuali predicatione destruxerit. A. N. A.
cari de pluribus confusis cognitis, et representatis ex parte
subsecti A. et non esset predicari distincte, ut expresse cog
nitis et representatis C. A. et N. ysyd. qui dicit unyslle
est actus predicari de pluribus, verum dicit, si predicatum subsit
subsecti subsistanti, vel exsistanti, v. g. rae humanae,

denominis additativa venit obliq. obliq. graeci, unyslis est contis tm ysea.

quia sufficit ad rationem universalis, ut predicari possit de pluribus
sese cognitis vg. primum stiendi est aal, hoc est aal scale,
non est, quod universale sit generum accidentale, cui denominatio
provenit ratione subiecti, sicut substanti sive universalis.
Unde si dicam: album est genus accidentale, denominatus provenit
subiecto ratione hoc, in hac a: albus pro est negrum, denominatus provenit
albedini hoc. ad primam principalem. Nullus. n. aliquis actus n
destruit potentiam. Nullus actus destruit potentiam. Combustio,
incisio, destructio est actus respectu qualitatis, dispositionis
qua est potentia, et similia destruentes. Iste actus est genus de
singulari respectu predicabilitatis, qua est potentia predicandi.
alii actus sit vg. lucentis, visio. quae non destruunt potentias
cognoscendi sed potius perficiunt. ad 2 principium: Iesus.
Ad. 3. quod dicitur est verum: quod similes denominativi possunt
esse quidditative quia generum cum genere sub ratione sub portio.
extra denominatio quod predicari de pluribus est denominatio
soli extrinseca, quia subiectum soli extrinseca affixit, et +2 expo
non provenit genere, nisi denominative sumpto. pro eum negari, posito
4. quia in illa denominative, cursor pro currere: pro
positum affirmari de solo subiecto generi non de potentia, sicut
si dicam iustus pro damnari, quod nullus electus, hoc horrendum
in peccatum cadere possit, et si damnari. si quis etiam
diceret, quod denominatio quod predicari de pluribus genus
universi exporte subiecti, seu genere denominative sumpto.

Quaestio 4
Quid sit universale Logicum.

Logica

Articulus 1.

De quibusdam requisitis ad unyste Logicum.

Nota 1. unyste recte definitis, quod sit ens per se unum proxime predicable de multis - - - - - - - - - cum sui multiplicatione. dicitis ens per se unum, et ostenditis unyste Logicum habere suam veram unitatem, tanquam primo primi, sacre cujus conceptus ut unum in suis inferioribus dicitis proxime predicable de multis, ut assignetis differentiam hujus unyste, ab unyste Metaphysico, quod pro certa dicitis extendere ad ens ut in multis, additis cum sui multiplicatione: quia sua unyste Metaphysici multiplicata dum ad sua inferiora descendit: ita et non unyste Logici dum de suis inferioribus predicatur. unyste Logici à parte rei non dari, nemo dubitat, cum sit secunda intentionis, secunda vero intentio ens actus intellectus. +

Nota 2. quod attributum unyste Logici juxta plures est predicabilitas de multis; quia ens in multis est quale attributum unyste Metaphysici, qui predicari de multis est quale attributum unyste Logici; quia predicabilitas fundatur super ens.

Dices contra Nota 2. quod primo intelligimus de aliquo dicitur ens contra ejus. Sed primo quod intelligitur de unyste Logici est magis in multis. R. p. n. de substantia sepe enim intelligimus effectus, quam ejus causa, et primus audientia, quam subjectum, nec effectus est ens contra causa; nec audientia de contra subjecto. R. 2. p. n. primum maxime de unyste Logico, est ens in multis. Primum falsum n. Itaque ens in multis est maxime unyste Logici, in quo fundatur secunda intentio predicabilitatis de multis, tanquam super quale unyste Logici. et sic Arles, et scoty sit explicandi. quod in explicatione unyste

agui per ee in solum voluit nacle unyslis experimere n
fuade: si unysly objiciatur scotus asserens predicari ee priori
unyslis, ergo ens finite, n ens infinite: die ibi locum
fuisse disputative seu problematice n assertive. —

Nota 3. Intelly pt habere duplicem actum circa unysle.
abstractum et graduatum. Doctor Angelicus abstractum tantum,
subtilis vero graduatum. actus a abstractivo qui et absolutus
et precisivus dicitur é, quo intelly abstrahit et rescindit
naam aliquam intrinsecam a suis singularibus, et eam sic
ab ejs abstractam et precisam cognoscit. Comparativo,
quo intelly eandem naam intrinsecam, gradatam ad ma
inferiora, de ys illis predicat. Hic a pt ee simplex gra-
datio, v grossa, prima habs quando venit in ordine ad aliud
sine affirmatione cujusvis. 2da quando venit ad aliud gradat
per affirmativo actuale. —

Nota 4. duplicem posse considerari in aa nostra intellm, unum
agentem, alterum patiente; intelly patiens, qui et
passibilis et possibilis dicitur é, qui é receptivus specierum, quas
formaliter mentionales, obiectorum, concurrentes ad actum in-
telligendi: unde dicit Scotus quod lapis n é in intellu, sed
species lapidis, generis vicem obtinet. intelly agens é: qui has
species intelligibiles facit, eas quo intellu patienti, seu passibili
in primis, ut elicitas earum ope intellio, et cognitio actualis.
Hinc sequaces Doctoris Subtilis concludunt: unysle cognitum
n caari per actum abstractivo seu precisivo, sed gradativo.
prima patet probata primo sic: unysle cognitum é actus ut
de multis dicitur, sed naa aliqua gradata per actum abstractivo,
et precisivo n fit proxime apta ut de multis predicetur:

gō per hunc actū ī cāāts unyflē ẽgerem. m. P. naā gunis per actum abstractivum, et precisivum se jungitur à suis inferiorbg et gsiderat absqz ullo ordine ad ea; gō per eum n̄ fit proxime apta ut de multis; dē his inferiorbg predicets. gsstia tenet; quia ut naa sit apta predicari de multis aliquis ordo ad illa nueta geipi debz, quo uniflētur ẽgere naa gunis. 2do eadem pars prob: naa Metflce gunis abstracte nihil advenit de novo, nisi abstractio et precisio à suis singlarbg. Sed per hanc n̄ unyflētur, quia per eā denudatur à suis singlarbg; et qua talis precise dum gsideratur sine ulla respicientia ad ea; qua tā necessaria ē, et sine ulla quinctione cum illis; qua n̄ petit predicabilitas: et gsq̄ unyflētur ẽgera; gō. Secunda Pars P. quia per actū gnativū aliquia naa gunis additis proxime predicatis de multis; puta de suis inferiorbg; quia concipitur cum ordine et unione ad illa; gō.

Contra hoc duco j. Naa gunis per actū abstractivū denudata à suis singlarbg ē quid unū actu predicari de multis gō. 2. Naa Metflce gunis à suis singlarbg per actum abstractivū secreta n̄ ē singlaris; gō ē unyflis ẽgē, et gsq̄ hoc actu fit unyflis. R. ad j. N. A. quia naa gunis ut denudata à suis singlarbg n̄ gnotat connotatq̄ ve et unitē cum singlarbg, predicabilitas a connotat necessario gunitive et unionē suorū extremorū. — Ad 2 dū N. gsq̄. et Pro quod naa Metflce gunis ut secreta à suis singlarbg sit unyflis Metflca: v. dū si quod sit unyflis in poa proxima, n̄ uero in actu. Omne dependens unyflē ẽgerem cāāris per actū gnativū gradatū, seu gradualem

de abstractione et precisione

sed simpliciter, quo nra aliqua apprehendit inexistere multis
hinc indicio.

Nota 5. predicatio id alia é affirmativa, alia negativa, ité
alia é directam, alia indirectam p. ois predicatiões
fiunt in terris concretis et abstractis. illud a predtm dicit
concretum, in quo gfderata foa ut adjacens, gerens, afficiens,
denotans aliquam rem, tle é ly hoc, in quo vale ut
vis foa methaph concreta et involuta gfdentur. Illud
vero dicit predtm abstractum, in quo foa sola à subto
evecta accipitur, tle é ly iustitia, quo à re justa gfderata
disjuncta.

Nota 6. predtm concretum vel subsistile, seu substantivum, quod
sibi foam adjacentem, qua in quid é predicabilis de re aliqua, tle
é ly homo, includens foam talis predicabilis de hac. Si é acci-
dentale, et é quod includit foam de genere accidentis, qua tm é
predicabilis in gto quale, tle é ly album. Similr predtm
abstractum, aliud é subsistile, de qua sola foa predicabilis in quid,
v.g. albedo respectu albi. aliud accidentale, et é qua disjuncta
foa predicabilis in gto v.g. albedo respectu albi. Item alia est
abstracta rationale, ut albedinitas, alia vero rationale ut albedo. à qua adhuc abstrahi pt prior, cum remaneat albedinitas
albedo adhaerens concreta, quorum significata formalia in qua
includuntur, puta coloris, qualitatis, &c. —

quidditas abstracta non est abstracta

Nota 7. Concreta tam substantialia, quam accidentalia, ut
homo, quedam prima intentiones obtinent, possunt predicari de se
invicem predicatione formali; dummodo habeant aliquam habitudinem
dependentiæ, inclusæ, seu formas eadem. P. Hoc predicatio é vera:
homo é animal in qua concretum subsistibile aal seu prima quedam
intentio obtinet predicati de hoc, ad quem hns aliquam

hbtudinem identis; puta tanquam genus ad suam speciem; et quia calitas ut sua includit in hoc. Similr hoc é bona nix é alba; in qua gerendo accidentia album; ut quodammodo intentio predicati de nive; ad quam hbt quandam hbtudinem identis: puta in hac propositione idem accidentalis subjecto —; et quia in nive albedo ut sua accidentalis subitatis; gó. per hbtudinem identitatis hic n̄ dbt intelligi sola identitas relis ꝛ realis; sed etiam quaevis gnexio in ratione sua; adjacentis ꝛ contiali; ꝛ accidentali.

Nota 8. Concreta intentionalia seu secunda intentiones objectiva; cujusmodi sit universalia solum predicari possunt de natis; qbz intellectus cum fundmto in re affingit predicabilitates quardam rebus correspondentes. P. ideo hoc predicatio generis intentionalis seu secunda intentionis objctiva de nata; animal él é genus; é bona; quia intellectus videns in natis animalitatis gnientiā cum hoc et bruto, utitur hoc ut fundmto et affingit natis aalis predicabilitatē de pluribus specie differentibus quae vocatur genus; gó. —

Nota q. Similr concreta intentionalia seu secunda intentiones de se invicem predicari possunt, sic dicit ut superiora de inferioribus possint predicari in recto: unde bona é hoc predicatio; genus é universale, ꝛ vero in abstracto; unde recte hoc; genus é universalitas: nego unum abstracti superiores de alio inferiori; unde falsa é hoc: genericitas é universalitas. Hinc nulla recte pó predicari recto de primo abstracto; nisi ut unum eorum sit illimitatum: quia nulla bona hoc; et similes predicatiae recte de his abstractis; humanitas é hoc, et albedo é alba, et rubicitia é

Iusta, rāō ē, quia abstractum cum sigeet foam
ꝑ se, et absolute, hoc se et quo, idē foalis rāō assignandi:
Concretū verō, quia sigebat foām in recto, se hōt et quod, idē ut assig-
nabile seu ut hens fōm, alioquin requit concretū de abstracto dici,
alioquin quo mutaretur in quod quod fieri requit. S. de illimitato:
bona ē hoc prōdtio gradi illimitati, seu divini, Deitas ē Deus, nō
quia quodlibet abstractū in divinis ē infinitū, ac proinde ratione
infinitatis exigit coniungi cum quo cunqꝫ subito cui realē
identificatur, licet per intellectū abstrahatur. —

Decez gtia hoc: bona ē hoc prōdtio grantas ē gta, sed ut hic
prōdtū concretū de suo abstracto, go. g. N. m. hic enim ē
prōdtio gradi adjectivi de genere substantivo, in quo in-
cludit qualtas tanquam foa gradi gti: quare sus
hujus ꝓpōnis: quantitas ē gta, ē iste: hoc accidens ab-
solutū et genericū quod sortitur adprōdtū quantis et gtū. Hic notandū ē:

- quod quantas possit dupliciter sumi, vel pro accidente absoluto
predicanti: et sic in hac ꝓpōne usurpetur quantas, ē ē ista prōdtio
gradi de abstracto, quātas ē quanta. Secundo sumit prout
sigeat illam foām solam, quo dicit extensionē ad locum: et in
hac ꝓpōne resumpta fuit in hac ꝓpōne, gtas ē quanta, prōdica-
tivū gradi de abstracto, quo ē facta omissio, sicut hoc, hu-
mantas ē hoc. —

Nota ijo. Possunt de n retinate abstractis alijs predi-
cari quodam concreta, quorum licet sigēta foalia in
illis abstractis subjectantur, includantur, et connectantur,
dummodo ex vi sigandi n gerentur subita à qbꝫ ab-
stracta ita proscindant. S. 3. pars. d retinate abstracta
possunt à parte rei connecti aliquomodo cum geneticis ali-
qbꝫ, quia si fiant subita aliquomodo accidentali, et ita

includant; à gbg per abstractioē iam facta ꝛ prescindunt
unde hō prodiret, geretoꝫ de ñ ultimate abstractis sc̄z
albedo é color, qntas et equalis; gō ꝛ de pars p. ista
prōdicatis é falsa. albedo é quanta, quia hoc denomtō ven
it à gnē, gnem é subtum albedinis; et radix
ignis é connexio inē gnem, et albedinem, sed ista
do prescindit ab ista gnexione, cum hīs abstractū à
subito, gō gdo geneta ex vi ligandi concernunt subtm
à gbg ñ ultimate abstracta prescindunt, tē ñ possunt
de ñ ultimate abstractis prodicari. —

Nota jj. de ultimate abstractis possent dari prodicata
quoꝫ illa geneta, quæ in primo modo dicendi ej gñ
rientur, idē sola centlia. P. ultimate abstractus pre
scindit ab eo, quod é extra gnalitatē et centiā hūi, et
ista gnalitas, tē in tali abstractione ultimate genitis ad
hōbndne ad prodcendo, quod é posterius. et extra prin
raonē ejus, v̄ g. ut ad christi. exemplo natura in ab
stractione ultimate genitis equinitas, tantū ut é equi
nitas; gō de hō abstractis nullam aliud geneta pt
prodicari cum veritate; nisi illud, quod in primo dicendi
modo ignis genit. Unde ñ é bona hoc prodtio: equi
nitas excurrens é hn hinnibile, quia hoc geneta
genuit ej in primo modo dicendi, sc̄z a bone ipse
prodicatione, humanitas é ens, é substia p. quia
talis entis, et substia genuerit humanitē in primo
modo dicendi, cum hinc prodta gnalitas ejus.
Notaj z. nullum abstractū pt prodicari verifice de

concreto: quia abstractū qualis prescindit à subito, et suppositō: generem vero genere subitū et suppositū, ḡ abstractū qualis ñ pt̄ predicari verificē de genere; quia ratione abstractionis tollit̄ tollit̄ tollit̄

risibilitas et prietas. —

Vota 5ª nulla ultima abstractiua in creatis p̃
dicentur aut foalr predicari de alio ultimate abstracto
quia ultimate abstractum in creatis sigcat tm̃ gradum
absolute sumptu, ita ut nullo omnino duas gradi-
entia eum alio re, quae é extra suã rõnẽ foalr;
adeoq̃ ut ble, nullam diuis hõtudinem adaliũ extrinsecã
gõ ble abstractã in creatis nec identice, nec foalr p̃
predicari de alio ultimate abstracto: cum hoc sit
extra rõnẽ foalr ejus: et radix veritatis ptionis,
quae é unio inter ea, q̃ reperiãtr, ab precisionẽ et ab-
stractiõ omnimodam, unde facta é ista predicatio:
equinitas é asinitas. —

Articulus 2

Utrũ ois et solus Intellectus sanctus unitate.

Dico. 1. q̃ intellectus divinus facere unitate. Q. quia
modus cognoscendi proportionatur modo essendi, alias
nãa divina gõnies q̃ee ad perfectissimẽ, unde et
ea per se solam cãre p̃t, gõ et cognoscit ad perfectissi-
ẽ distinctissime sine ulla confusione, quam tñ inducit
unitate. Confirm: 1. Cognio divina cognoscit ea,
sub qualibet rone, tam singulari, quam unitate; q̃
solum cognoscit quod Petrus sit risibilis, Paulus risi-
bilis, quod é cognoscere hoc sub rone singulari: sed per eã
dem cognem etiã cognoscit, quod ois homo sit risibilis, q̃

cognoscere hoēs. Sub xone unrsli; atqui quod cognoscat oēs hoes ee rifibles, ñ ideo facit unrsle, quia multa segtr gressio in cognne divina, tam enim cognosceret oēs hoes confuse, cum ita cognoscerent, ut ñ distgueret singlos. Sed Deus ita cognoscit, ut distgnat singlos, gō ñ cognoscit gfuse gō ñ facit unrsle. Confirm: 2. Vegs enim cognoscendos nostras cognes abstractiue et gfuse facit unrsle cognoscendo gfuse, et abstractiue obtū tlem cognm: Sic ḥ daretr pōa visiua infinite perfectionis ñ solum immediate, sed etm per mediatiby perspicilij imperfectis deberet videre perfectisme, gō et Deus videt perfectisme obtū cognm nostram, licet mediantby cognitiby nostris imperfectis.

Dico 2. Intellts humanus et Angelicus posse fōare cognem representantem plura, ō da gfuse. P. Ois naā intellua creata continet pōa solum imperfecte gō cognis, qua cognoscit pōa illa, dēt ea cognoscere imperfecte tm, ac ñ distgndo unū ab alio. Confirm: Quia intellus angelicus dēt posse aliqualiter cognoscere totā naam humanā, equinam, et alias naās, cum sit perfectior intellu humano, qui ha pt: Sed ñ pt cognoscere totā naā humanā, distguendo hoc oē possibile + inde, tum quia hoc oē possibile, ēt infinitū: intellus verō finitus, uti Angelicus ñ pt cognoscere infinita inter se illa distgndo; tum quia nec per visiōē beatificā pōa possibilia distincte

dibile in Deo videre possunt, qō intellig angelens cog
nysare solū pt oā possibilia confundendo, adcogs fa
cere un vsle; differrent tn in modo cognoscendi in
gelens intellig et humanj, quod hū n ter veniat ysi
per sp ad terū cognivel, scens angelens: Ideo qd
hū se nebret yias subsdens eaqs cognysat, ō in
alb. De intellu humano pdi, qi plures libs cogno
abstractvas, et gfusas, quam intuitivas, et omnes
claras.

Pico 3. Intellig agens n fuit un vsle, bere possibi
lem seu passibilē. Dicit intellig agens, qtenus produxit in
se species spirituales, hoc est, quasi quadam similacra rerum
quas cognouit. Intellig a possibili, seu passibili, dic
intellig gtenus produxit in se ytus intelligibiles, à qua fa
facta intelligens. Vide de Intellu agente S., quia intellig
agens n fuit abstractivē, quo ē cognitio, qn n fuit un vsle
unibem; quo ventas ē yia abstractio adcogs n ē ea nisi
dicta un vsalis; secunda pars ex opposita ratione ea liquet
tum.

Pico 4 pos oes 3 operationes fieri un vsle. S. De ji pa
quia possum apprehendere hoc istic, sed hoc, istic n ap
hensg ē un vsle, qō. De 2da P. qdo dico hoc ē aal, hoc
ex parte subiti, quam predti nulla ou venit singlaris,
qō. De 3tia P. in hac syllmo et similbg vale ē pro
discurendi; hoc aal ē vale, qō. hū ep hoc ē aal
prescindit à singlaritg.

Collges 1. Secundam plures, per cog ne abstractivā

directa ꝺ̃ comparativa fieri vnyste. Probans 1.m̃ per illud ꝺ̃ actu fit vnyste, per quem cognoscuntꝫ plura secundꝺ̃ aliquam raonẽ, ꝺ̃ repꝛesentata clare pluralitate in eadẽ raone. Sed per cognem abstractiuꝺ̃ directꝺ̃ cognoscuntꝫ plura secundum aliquam raonẽ ꝺ̃ repꝛesentata clare pluralitate in eadẽ raone, gꝺ̃. 2.m̃ actu hoc generativo, rea referto ad inferiora. et per actu abstractiuꝺ̃, nãa inquam rem unyfigata, ꝺ̃ nondum unyfigata; sꝛ unyfigata, gꝺ̃ ad illam unyfigandam ꝺ̃ requiritꝫ generatio; ꝺ̃ unyfigata, gꝺ̃ pꝺ̃ cẽ aliquid genꝛe, et generetur ad plura, quod ꝺ̃ vnyste, quod cẽ absurdꝺ̃, ꝺ̃ nõ hillaris ꝺ̃ generatꝺ̃ ad plura.

Deus gtra Collges. Vnyste ẽ unꝺ̃ actꝺ̃ inẽe multis, sed actiuꝺ̃ eendi in multis diuis ordinem ad multa, gꝺ̃ unyste ꝺ̃ pꝺ̃ generi sine tꝺ̃ ordine, gꝺ̃ vel generi pꝺ̃ sine cogne generativa. R. C. totꝺ̃ argntꝺ̃. P. 2.m̃ gꝺ̃, nam licet unyste diueret ordinem ad inferiora, illum tꝺ̃ ordinem ꝺ̃ conseruamus, qꝺ̃ per cognem dictam abstractivam facimus unyste, sicut licet unyste sit idem cum inferiorꝫ, ꝺ̃ tꝺ̃ conseruetꝺ̃ ẽ idem, dum fit à nobis. —

Habitꝺ̃ aptitudo ad eendꝺ̃ in multis, ꝺ̃ ad predicandꝺ̃ de multis ꝺ̃ pꝺ̃ generi sine generatione, sed vnyste generat inualuit aptitudinem gꝺ̃. R. C. totꝺ̃ argntꝺ̃ quod nihil probat gtra nos.

Deus Z. per illam cognem fit unyste, per quam rea fit predicabilis. Sed per cognem abstractiuꝺ̃ praecise, ꝺ̃ fit predicabilis, gꝺ̃. P. m̃. per illam cognẽ nãa fit predicabilis, per quam intellig disponitꝫ, et referatur ad predicandam illa de inferiorꝫ. Sed hoc generi ꝺ̃ prosstat

cognis abstractiva directa; quia ad predicandū hoc de Petro n̄ sufficiens determinatio intellectus, nisi ad veritatem habere deberem cum Petro; gō. C. P. m. per illam cognitionem fit universale, per quam nāa fit predicabilis in actu primo in actu 2. N. m. Sic dicitur m. Ag. quod universale enim n̄ existit in actuali predicatione, sed predicabile, sed quod possit gratiā ē de se, predicari de multis. —

Substabilis, nāa n̄ ē predicabilis de multis, nisi cognoscatur ē predicabilis, sed ita predicabilis, n̄ sit cognosci sine aliqua comparatiua; gō. C. N. m. aliud enim ē nāa p̄ abstractionē ad directā ē predicabile de multis, aliud cognosci ē predicabile, sicut aliud ē nāa per abstractionē ē una, aliud cognosci ē unam. —

Collegi 2. Plures sententiae voluntatē posse facere universale. 1. quia p̄ per suam actū amare bonū, et dilectio est circa unū; gō facere universale. ct. pa. nam p̄ intellectū proponere Voluntati rationem boni v̄ nāa in genere; gō et voluntas p̄ illam amare; et dicit; cum actus voluntatis eo modo se habeat in rem. quo hoc ipsi ab intellectu proponitur sub ratione boni. Intellectus repraesentans bonū in genere facit universale, quia ni fallis actus n̄ discernit unū bonū ab alio, sed cum gdo voluntas amat bonum in genere, n̄ discernit bonum unum nāa ab alia; gō. Confirmatur n̄ minus voluntas in eundo ē independens à nāa, quam intellectus, gō et non minus p̄ voluntas per suam operationē tendere in obiectū abstrahendo à nāa et individuationibus quam intellectus gō. do 3tio a externis et internis; an possint fieri universale; contra disputationem de ente rationis.

Disputatio 6.

De Universalib⁹ in Communi Particulari, seu de Quinq⁹ Predicabl.

Questio 1.

Quot sunt species universalis, seu quot sit universalia in particulari?

Pro q. Sciendū universale in communi dicit ēē unū in multis, ⁊ unum aptū predicari de multis; ita etiam quodlibet universale in particulari. et sicut universale ⁊ predicabile in communi ē concretum importans duo. scilicet quod denominatū universale, ⁊ predicabile, et id à quo tanquam à fōa habet denominō universalis, ⁊ predicabilis, hoc modo de quolibet universali in particulari discurrendū ē. Sic genus ⁊ē concretū importans rāam, qua denomtr genus, et genericitatē ⁊ tām cognitā, à qua tanquam à fōa denomtr genus. Sicut dicim⁹ rāa rōlis, qua sit à forte rei, denominatr accidentalis et denomtive genera, species p. more secundarū intentionū, seu conceptuū à qbꝫ tam accipiunt universalitatē; ita genus secundas mentiones seu res expressas per nomina secundæ intentionis denominari etiam posse genera et species denomtive et accidentalē per alias secundas intentiones, et sicut v.g. hō dicit accidentalē speciem, ad conceptū unius dicit genus, ita genus ad conceptū unius alterius conceptati, potest dici denomtive species respectu

hujus et illum genens.

Nota 2 idem é univoce et predicabile, idq; tam ex parte nae denomate, quam ex parte cognis denomatis, nam eadem illa nā, que denomatr unyflis, é etm illa, que denomatr predicabilis, et eadem illa cognio precisive sic abstractiva, grādo nimirum p̄ talem abstractionē denomans illā nām unam, est etm qđ denomans eadem predicabilem sēd proxmē cum hac tm discrimine, quod denominet illā unyflem, prout é representativa illius nae, et tm é representativa singulorum, denomat vero illā nām predicabilē, prout denomat intellectū ad predicandum illā nām de inferiorbg, eadem tm cognio sēd exercet utrumq; munus.

Nota 3. De Predicabilibg in complexis cum hic agamus, hinc excludits é numero predicabilium differentiis, que cum conflet genere et differentia, é tm eius complexi in complexo, idem de predicamentalibg, et hinc excludit. fecrescentia, uti ens, unū, bonū. de univocis et hinc excludunt equivoca, analoga, nec univoca.

differentia cum sit complexus ex genere et differentia ex univoce.

Articulus. 1.

Quid sit genus.

complex genus

Nota: genus é triplex. unum Supremum, sive generalissimum, quod secundum aliquos é solum ens, quo nihil datur latius patens, vocaturq; genus transcendens. Sed quinius genus supremum dicitur id

Arbor Prædicãentalis.

Genus
Differentia A.

Supremum
B differentia.

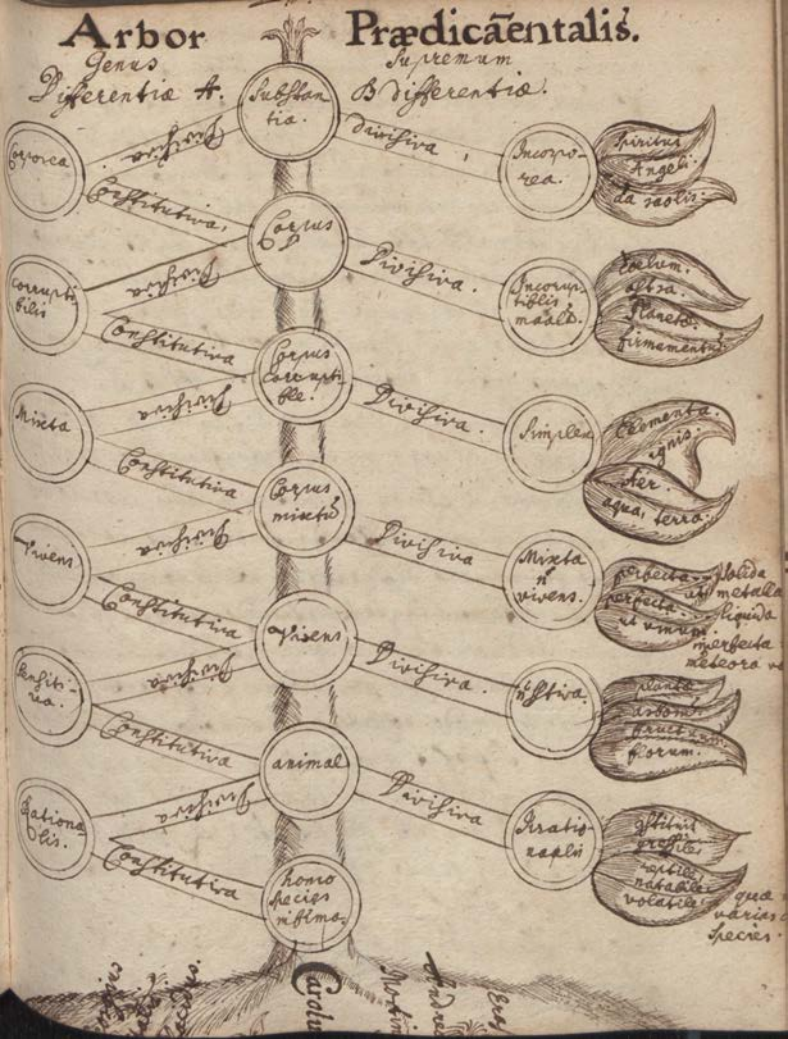

quod in linea predicamtl̃ supremu locu obtineat,
nec supra ipsum aliud genus existit, et hec genera
x. que vocant decem predicamta, ut ẽ. substa.
in predmto Substia. genus subalternu, quod hꝫ
supra se aliud genus, et aliud infra se, ut animal, quod
hꝫ supra se corpus, et infra se aal. et genus ni-
mum, quod nullu hꝫ subjc genus, huius generis re-
mo adhuc certa inuenit exemplu: certu ẽ enim aal
hꝫ subjc plura genera ẽ. oues, pisces, ꝑ cum dicit
multa species avium, hoc ẽ, oes th̃ authores pro exem-
plo generis nimi adducunt aal. his ꝑ.

Dico ꝑ. Genus bene definitꝫ à Porphirio, quod sit
predicabile de pluribꝫ specie differentibꝫ; ideo, quod quid ẽ.
explicat per predicabile de pluribꝫ generis cum aliis predicabꝫ;
per specie differentibꝫ differt à specie, que predicabile de
pluribꝫ th̃ numero differentibꝫ. per in eo, quod quid ẽ
differt à differentia, proprio et accidente, que predicant
in qle, predicari enim in quid ẽ predicari certu, et
modo per se stante, seu per modu substantie; in qle
a ẽ predicari modo objectivo, seu modo alteri adjacentis.
vero qualis ẽ res? si ki quaerat, quid ẽ hoc respon-
dens ẽ aal. si quaerat qle his aal? R. rationale?

Objicies ꝑ. si genus posset definiri, illa definitio gene-
ris deberet constare genere et differentia, sed ꝑ ista genus
constat genere et differentia, ergo. n. Pat. a. ꝑ. quia sola species
constat genere et differentia, genus a. n ẽ species ergo. —

et h. genus definit per aliud genus de eodem genere,
eadem ratione dicetur, et sic ita in infinitum. N. P. m. deffio
ab aliare genere et differtia, id est genus ut sic definiatur
per aliud genus ut sic N. m. genus ut sic definiretur per
aliud genus particulare, id est maale acceptum C. m. et sic
differta m N. ggab. in hac ultima deffinione genus ut sic de-
finitur per hoc genus particulare maale acceptum posse pre-
dicari de pluribus, quia conceptus ipse respectu generis
ut sic non est foale genus, sed est maale, licet hic foale
genus respectu hujus et illius determinati generis. Hinc
quod ad prae. ad 1.um enim dico: genus foale acceptum, est
species quaedam maalis, seu entitas determinabilis, quae ex
suo ggab quodlibet praedicis intrinsecis, per quae est definibilis,
quorum alterum genus est maale seu genus determinabile,
alterum differta maalis. Ad aliam partem dico: illud genus
non definire per genus differentiae, sed per conceptum aliquem
clariorem, ipsi generi identificatum, et sic definitur per se ipsum, seu
diversimode representatum, diversus a tali modo
quo genus prout est deffum. et inferius, accipiatur foale
et reduplicative, ut ingreditur deffinitionem est superius,
ut ipsum maale et specificative. Objicies — —
N. deffum non ingredi deffinitum. Sed in posita generis
deffinitione, deffum ingreditur deffinitum, ergo. m per m N.
deffum est genus, sed genus ingreditur deffinitum generis,
cum deffinitum debeat genere et differta constare, ergo. N.
m deffum ingreditur deffinitum maale N m, foale
C m. Sed hic ingreditur maale C foale N.

...species 3. Genus etm predicati de pluribꝫ generi differentibꝫ, nam vera ſt hec ptio; animal ē animans; corpus ē ſubſtia &c. gō deffio generis n̄ explicat totā ejus naꝰ, q̄d n̄ ē bona. Ad 3. P. A. predicati de pluribꝫ genere differentibꝫ maiꝰ, id ē qua tm̄ maiꝰ ſt genera, et reſpectu illius predicti ſt ſpecies. Ad 4. qua ſoaꝰ ſt genera etm reſpectu illius predicti. Ad 4. et ſſt aal enim de quo predicati vivens reſpectu animis n̄ē genus, niſi maiꝰ; ſoaꝰ verō ē ſpecies licet reſpectu inferiorū ſolēm ſit ſoaꝰ genus. —

Inſtabis. Genus predicati n̄ tm̄ in quid, ſeu eſſentiā de et modo ſubſtantiv de pluribꝫ ſpecie differentibꝫ. Sed etm de pluribꝫ numero differentibꝫ, nam vera ē hec predicatio. Petrꝰ ē aal. Paulꝰ ē aal, gō genus per hoc n̄ differt a ſpecie. R. N. q̄d. licet enim tam genus quam ſpecies poſſit predicari de pluribꝫ numero differentibꝫ, differunt tm̄ modo ſeu per hoc, quod genus n̄ predicatur tm̄ de pluribꝫ numero differentibꝫ, ſed etiam de pluribꝫ ſpecie differentibꝫ, ſpecies vero tm̄ de numero differentibꝫ, resp. hoc in deffinitione erat explicandū, nam per predicationē de diversis, n̄ differt genus à ſpecie, et ſine hac differt ab eis alis predicabilibꝫ, gō frustra id additū fuiſſet.

Pro 4to. Per deffinitionē generis — rei definiri ſolā naam, rei ſolā cognē precisivā, ſed totā conceptum. R. Illud deffinitur per deffinitionē generis, quod ē genus, ſed genus n̄ē ſola naa, nec ſola cognō abſtractiva, ſed hoc totum dicit ab utroq; gō utrumq; ſimile deffinitur, tm̄ ē certa à pari, quia illud deffinitur per deffinitionem illius, quod

é hoc; et à priori nõ é, quia definiõ dõt explicare essentiã rei definitæ. m etm P. quia nãa secundum se nõ é libera à diffinitõe nõ é una unitæ requisita ad unitatẽ generis, imõ, probabilẽ nec apta nata prædicari de multis; sed genus dõt posse prædicari de multis, et unũ ee in multis; gõ nãa secundũ se precisa nõ é genus; P. eadem m. quoad 2 partẽ, quia cognis obtinet pro reliquo unitas, sed unitas nõ é in recto prædicabilis de pluribꝫ, gꝫ nõ é genus. —

Objicies 1. Si eadem nãa cognis et genus abstrahatur pro pluribus cognis, nõ erunt plura genera, gõ quod definitũ genus, nõ definiti cognis; sed sola nãa. R. 6 A. N. gꝫ. nam ut concretũ aliquod multiplicetur, dõt multiplicari illud quod concretũ dicit in recto; sed quod tm dicit in obliquo: sic nõ multiplicaretur connectũ albũ; si plures tm albedines in eadem parte ponerentur illud a quod genus dicit in recto, é sola nãa abstracta, quod nõ multiplicatur, si plures cognes abstrahatur. —

Instabis: sola nãa é prædicabilis de pluribꝫ, gõ sola nãa est definita; N. P. é prædicabilis ut universalis N. et species Trans. hic a agitur de nãa ut specie universalis subgaudens definitiõi per ipsã cognem tanquam genus. —

Objicies 2. Hæc é vera ptio; aal é genus sed aal nõ é cognis, gõ cognis nõ é genus; sed quod nõ é genus, nõ definitur definitione generis, gõ. N. C. m. P. m. sed aal nõ cognis, dẽ aal genus é genus; nõ dicit in obliquo cognem N. 2. nõ é in re ipsa cognis, b. m. et P. gꝫ vera gõ cognis nõ é genus in recto, gꝫ nõ é genus seu definitũ genus in obliquo N. gꝫ; similẽ P. subrupta m. sed quod nõ é

genus obliquo denotat

genus nec in recto, nec in obliquo; nõ definit definitque
generis C. m. quod tm in recto nõ é genus effitivus in genus
in obliquo, nõ definit definitione generis N. m. et ghoſ. ne
obſtat quod obliquus in hac ptione; aal é genus non
identificetur cali; quia hoc prodtio é accidentalis, ad que
verificandam ſufficit, ſi ſolus rectus prodti identificetur, ſicut
ut pat in hac ptione; pariens é altus; ſi obſtaret
ens per eundem nõ poſſet una deſtione definiri; reſponde
ut ſupra. —

Articulus 2us.

Qualis genus predicetur de ſuis inferioribus.

Nota 1. duplicia ſũt genera ſpecies, quedam enim ſũt ſpecies
quedam individua; quare de ſpecieb⁹ immediate predicetur genus
nemo pt negare, cũm genus et ſpecies nihil indicant. ſed
verſus gõ circa predicatiõ generis de individuis. Individuum
[illegible] aliud dicit completũ, aliud incompletũ; completũ é quod
completa artiã ſingularis affecta conſignificat, ut hic homo:
hic homo. incompletũ é, quod certiã inadæquatã ſingularis
mens, ut hoc aal, hoc veneris. —

Nota 2. hanc quæſtiõ procedere in ſtu foali, et ad
noſtro concipiendi, ubi unum de altero duplicit predicari
pt, ſemel mediate, ſemel immediate: immediata ſit predi-
catio quo nõ prodtur et ſubtur nil concipitur mediũ cui
prodtur illud attribuatur, vg. quando ad hoc ut aal predicetur
de Petro nõ concipio perſonã hoc: cujus individuum é Petrus
mediate a predicaren de Petro aal, ſi neceſſario de genere
hoem, ſub quo tanquam individuum Petrus ctinetur.

Nota 3. Duplicitᵈ aliquid predicari immediate de alio, nempe immediatione subsi : et immediatione subsistendi ~~copia~~ ~~ysthia~~.

Primo modo predicari ē, cum id quod predicatur subjectatur veluti in subsito in eo, de quo predicat, ꝛ̄ et n̄ subjectatur tm in aliquo tertio, quod illi subsito, v̄ quasi subsito inest; 2do modo ē, cum nulla ad̄ predicandū de subsito probandū indiget alia ~~ysthia~~. Sed immediate unum probatur per aliud, unde n̄ immediatione subsistendi ~~copia~~ ~~ysthia~~ probatur aal de Petro, quia alius gradus medius indᵘ utrumq; horū intercedit, nempe hoc, h. p. —

immediate subsi, mediate immediate subsistendi, v̄ immediate

Dico 1. Genus de individuis incompletis pt immediate predicari. P. predicari immediate aal v.g. de individuo incompletō, nihil ē aliud quam ~~predicari~~, et hoc ē individuum aalis, absq; eo, quod inducit, v̄ scilicet ē individuum hois v̄ bruti, Sed hoc ficri pt. gō. m pat ex Nota 1. m P. Si video aliquod aal à longe, certo scio ꝛ̄ et ~~predicari~~ possum ex signis extrinsecis, illud ē aal, quin sciam illud ē raale, v̄ irraale.

P. 2. id immediate predicari dicit de aliquo, indᵘ quod et subsitū nil mediat, Sed indᵘ hoc aal incomplete sumptū et aal in communi, nil mediat, gō. m P. aal incomplete sumptū, ē aal ro ut effutit Anglorum, unde remotat individua aalis, quod ut hic, et absolute sumptū, nec ē raale, nec irraale. Sed solum hoc aal.

Dico 2. etm de individuis completis pt genus immediate predicari ; e contra Dometicos. P. pt aliquod totū phsicū v.g. una ulna dixidi in 4 portes ulnæ,

seu quadrantes, quia primis dividatur in duas semi-circulos in quibus quadrantes vene, qđ etm totus aliquis logicum, logica divisione, immediate dividi ꝯt, in individua quia primis dividatur in species, licet individua ha speciebus constituant. S. Z. qđo dico: Petrus é aal, ha é predicatio generis de individuo completo, seu specifico, et hoc predicatio nõ é discursus, qđ aal immediate predicatur de Petro, ergo de individuo completo. Ad é ergo ygitia S. si aal in hoc actu nõ immediate predicaretur de Petro, predicaretur mediante aliquo, sed nõ pt predicari mediante aliquo, qđ immediate p. nõ é ita, nõ S. si predicaretur aal de Petro mediante aliquo tertio, hoc predicatio esset discursus, sed nõ é discursus qđ. nõ S. totiens é discursus, quotiens intellectus nõ assentit, predicatum subiecto, propter immediatam eorum connexionem, sed mediante connexione cum tertio, sed hoc foret in presenti casu, qđ. nõ Iad ex definitione argumentationis nõ Prob. quia intellectus huic propositioni Petrus é aal nõ assentit propter immediatam connexionem aalis cum Petro, sed propter mediatam, quia licet Petrus é hoc, cum quo idem aal, qđ mediante aliquo tertio. Confirmatur: aal in suo esse immediatam identem cum individuo completo vg cum hoc aali. P. sed, qđ. nõ sequitur nõ. qđo dico hoc aal é aal, aal ex parte predicati habet immediatam identem cum aali ex parte subiecti in suo esse, qđ etm qđo dico hoc aal aali é aal, qua, ad oppositionem differentia specifica nõ tollitur entitas, licet nõ

habitu per accidens signi demonstrativi, et differtie individuales. —

Objcies 1. Genus é gradus supremus, individuu infimu, sed n dat immediatu transitu à supremo ad infimum nisi per medium; species a hu é gradus medius, gó prius intellectu speciei, quam individuo, et prius de eo predicatu. R. Genus, gó prius subsistendi gltia, sed ut reglatu gradus metlicos assignatus unu de ceteris predicatis & ggld. in ratione subiti, n gs quasi habiti N. ggld. + imed

Objcies 2. grdo cal predicati de Petro aliquid ex parte subiti foalu cognositi, de quo cal immediatius predicati, gó genus de individuo q leto n predicatur immediate. R. N. in hac ptione Petrus é cal foalu predu individuu sigcatu ex parte subiti, sed cal immediatius predcatu de specie, gó. R. N. ad hujus rob. dico, ut scl predicatu de Petro possum quidé, sed n requisit ut ex parte subiti prius cognoscam speciem hoo, precise gradu individuali, sed sufficit si cognoscatu affecta singlarde, sed si cognoscatu ut affecta singlarde, sem gradu individuali iam n cognositi ut species, sed ut individuu. gó in hac ptione Petrg é cal, n é opus, ut prius cognoscam speciem hois sub ratione specifica.

Ad hoc Genus definitur in ordine ad species, n individua sed immediate predcatu de hac specie. R. N. A. nam genus n definitur ex ide quod predicatu de pluribus speciebus,

sed quod predeat de pluribus specie differentibus, quod aequetit individuis aggregatis, ac speciebus, tam enim species differunt Petrus et Cuncephalus, quam homo et equus

Species 3. prius e genus quam species, et species quam individuum, universalia enim semper sunt priora, quo immediatius subsistat genus in specie, et de eo predicatur, quam in individuo. R. N. ergo, universalia enim sunt priora, natura subsistendi ergatia, quia inferiora in his eorum ab universalibus pendent, et ex iis constituuntur, non ergo ideo priora dicuntur subsistendi ergatia, at vero in ratione subsistendi aeque immediate predicabili genus de uno, ac de altero, quia aeque immediate singularitatis unus gradus, ac alter, et ambo aeque immediate constituunt hoc individuum, nam singuli gradus superiores singularitatis immediate per singulas qualitates singularis Petri correspondentes. —

Pico 3. Genus predicatur de individuis in completis et speciebus. R. quod predicatur de individuis singulatim per modum totius entis, predicatur per modum speciei, sed quod de individuis incompletis predicatur per modum totius entis, ergo. m. R. quod ergo dictum in hac 3ª q. predicatione, hoc est ad hoc subitum, hoc totum explicat modum, excepta hoc scilicet, quod non impedit predicationem speciei de individuo incompleto; scient in hac predicatione, quia dico: homo est hoc. hoc scilicet non impedit predicationem speciei, ut per modum totius entis predicetur de Petro homo, quia differtia individualis cogit extra aggregatum entis, cum

o in hac predicatione; hoc aal é aal; vá predca subti
excepta individuatione præcedenti ex parte predti; pa-
ciat tota entia; gó. —

Species: Ex hoc sequens cé aliqid in Petro quod specie
differt à Bucephalo; et cé aliqid quod solum numo differt,
quodé in plicatorio; gó. A. P. est in Petro nõ differtis,
et nõ genera aalia; quæ solo numerõ differt à ratione
generea aalis in Bucephalo; gó. R. P. A. est aliqid
ab excepta V. A. est aliqid præcisiue acceptũ C. A. et
V. ẽ ẽ gph; hoc cé in plicatorie etm V. nimiũ quod
ea sola excepta specie differant ratione; quia vá identi-
tuntis diffria specifica; quæ ideo constituunt diuersam
speciem; quod a seu præcisiue aal v̄g. intelgtr cum
objectiue diffctũ à ratione diffli; ideo sic præcisiũ aal
à Bucephalo et Petro; nil hõt in quo differat specie,
tam sola tota individualis sunt sola diffrtioẽ nu-
merecam.

Substabis: Nõ genus Supremum ẽ pt predicari; ut
species; gó. A. P. quia ars species dõt hyro se gen
hbere; et hoc nõ pt hbere; cum hõt supremum; gó. R. V.
ad P. P. m. Species subjectalis dõt sup se genus hbere
m. species predicabilis V. m sic distincta m V. gph.
Ad 2o se genti conclusive adverte: Genus dici actuale
ad species; genus species qualis constituit ex genere
et differia; ut hoc v̄ g ex aali et rali; dicit etm totũ; quia
genus aia species ut nõ superiori. Sed cum addito dici
tantũ totũ potentiale; quia genus v̄g aal nõ explicat formã
specifica. Sed tm hõt eas in pa; quia de obg pt dici sed
secundo. proinde genus est ẽ parte, et ẽ totũ respectu speciei;

diuersimode tñ accepte. Hinc ad prout predicatur de hac
é totū subiectiuum, non a cum realī ēntitū cōiū
hois adequatē é pars hois methsica. Hīs ñ.

Dico 4. Genus de specie ñ tñ predicatur ut pars sed
etiam ut totū pōale. ¶ pars é certa, nam genus n ēt
ceptia speciei sed tñ pars. P.z. pars genus in actu
predicatione retinet suam rationē. Sed si retineret, pre-
ut totū pōale. m.p. oē animal é totū pōale, quia ghen
sub se inferiora tanquam partes, de ghō predicari pō, gō
si genus in actuali predicatione haberet animal
totū pōale, sed id quod haberet in actuali predicatione
illud predicatur gō genus tanquam totū pōale, predicat

Obiicies. Pars requirit predicari de toto. ñ omne
uiere hō é caput, gō genus ñ pt predicari de specie
tanquam pars. R.C.A. Pars phica requirit predicari
de toto C.A. Pars methsica N.A. et ghō.

phica realī à toto, methphica. Instabis, pars phica ñ pt. gō neq; pars methsica
pt. gō ghō. Dissortare é, quia pars phica reālī differt
à toto, pars a methsica ñ, gō hoc pt. Licet illa ñ
possit predicari de suo toto.

Dico 5. Ad conceptū genericū prīe strictū ñ re-
quiritur una species sub illo gentā, sed requiruntur plures
ad possibiles. P. genus é rō aptū predicari de pluribus
differtis in quid. Sed si uno tñ specie, eet possibile ñ ad aptū
predicari de pluribus speciebus differtis, gō. —

Dices adhuc saltem possibile ēt quod genus sit predicabile de pluribus speciebus differtis, quia

exercitu in hac vna lr necesse: ꝑ n exercet negat
ver ꝑ nego vero signatu; sic er tm exercet exclusio
ꝑ excludo tm signati; quod si quis diceret, negat
negat ple ista dicendo exercite affirmat sibi, et sic ipse
ipsius exercite é affirmativa, et tm signate negativa;
proinde hoc modo nego + tribuitur duo intentioni ne-
gationis tm signate, exercitiu vero negationis sibi ꝑ
dicendo v.g. hoc n é leo vtrde nego in actu signato reg
é vero in actu exercito.

Questio 2da

Quid sit species?

Articulus 1.

Declarato ēntia et proprietas speciei.
Species varietatē sumit: primo, pro rebus decimā rationē
habē v.g. species aromatū: 2. pro vestigatu, q̄ pro similitu-
dine impressa rei; idē pro specie impressa; é expressa sed in fa-
cultate q̄ hic é actus de specie. at 4to sumitur pro re
quod ꝑ predicari de plurib; numero differib; et de hac hic
agendum: et hoc é dupler, ut una subalternabilis; altera
predicabilis: Subalternabilis definitur ēe illa, qua subiecta generi,
et de quo genus, in eo, quod quid é predicatur. Predicabilis
é, qa predicatur de plurib numero differib in quid completē. Sic
dico 1. Dubitari species subiectis agendum ē ly sibi et indicabi-
ista ut sīg sit, species subalternabilis é, qua subiecta sunt immediate
sibi generi, seu de qua genus, in eo quod quid é, tanquam ultimo
sibi subita predicato, quia alias ista definitio generalis

sit species
subalternabilis, et
predicabilis

indiuiduis, quo etm immediate in vestra sententia subjeciunt
generi; et de his generes immediate predicat. Unde uero
destrui addito é genera, seu tanquam tota entia, quia
alias etm genericè generi, quod etm de plurib⁹ numero diffe-
rentijs predicat; quia dicere possum, Petrus é animal, Paulus é animal.
ideo n predicat tanquam tota entia. —

Obserua n conuertibi circulū vitiosum. etsi addatur
vni soli in destructione Speciei; etti definiatur genus in
ordine ad speciem subjecibilē, et species subiecibilis in ordine
ad genus. — Subiecibile

Dico 2. Species subjecibilis qua talis n é vnyglis. quia subiecibile
qua talis n é vnum aptū predicari de multis, sed vnyglē
de eo vnum aptum et de multis predicabile; gō genelis n
é vnyglis, m é contra; m etm patet. quia illis solum gen
generis recipiit et nulla inferiora. P. 2. subitū ut
subitū n é foabl predicū; gō etm subjecibile ut subjecibile
é foabl predicabile; sed vnyglē é foabl predicabile; gō.
Subjecibile

Subjecies 3. species subjecibilis pō predicari de hac et illa
specie subiecibili, gō é vnyglis. Ch. Cath. Petrus, é vnyglis
et subjecibilis foabl et reduplicative sumpta pō naabl — é secundū
et specificative sumpta; — suam.

Subjecies 4. species subjecibilis ut talis é singlaris, cum
in nullas distrias; gō n é vnyglis. R. Cath. N. ghgl.
et dico ab utroq; negando sive aal foabl, nec é naabl
vniuale. unde predicabilitas et subjecibilitas necessa-
rio n conuertunt in specie. quia nulla é species predicabi-
lis n ita etm subjecibilis; et contra. quia species gesti-
buit ex genere et differtia; et certes gestitus individuus.

Articulus 2

Deus possit aliquid individuum immultiplicable in sua specie increare.

individuum multiplicabile

Nota Status questionis ñ é de deo, quacertè é individuum immultiplicable, sed tm de rebꝫ creatis in quo puncto grauis thomistam

spirituales é dei specie distales, et immultiplicables, intra eandem speciem etm de pria Dei absoluta atqꝫ vnica individuationis prius é mea. —

Deus: impliciat individuum immultiplicabile in sua specie. S. posito quocunqꝫ individuo in rerꝫ noa possit ps aliud produccere prius omnino simile in eadem specie, ps species ex nia sua immultiplicabilis é in posse: ois. quocunqꝫ individuum possit, et tm perfectionis finitæ, sed quod é tm perfectionis finitæ, ps deus producere simile in specie. gꝫ. m pia. m b. quod é tm perfectionis finitæ, ñ exhaurit pria productiua Dei, qua infinita, sed quod gꝫ illi quod é perfectionis tm finitæ Deus ps simile producere in eadem specie. m b cerba, quia effectus finitus ñ ps habere virtutem infinitam. m etm pia, quia si ab aliquo effectu ñ exhaurita ca, plures effectus possibles prius omnino similes remanent in virtute illius ca, gꝫ quia ñ posse haec sibi similes é perfectio superans limitatas creaturas, qua soli Deo tribuit. Confirm: 2. Ex thomistarum fundamto docente prius individuationis ee ad Angeli ps magis propinqui mea, à qua distant tm finite quam deus, à quo distant infinite, gꝫ. Confirmatr Cb.

ꝑt deus creare ꝓt ꝑfectiorē s. Michaēle v.g. ꝺ
a ꝓtiori simile, ꝺ. à ꝓtiori omnino similem.

Obꝯcio ex Aria: Principiū indiuidua ꝛionis ē hēa
ma, nam ea ꝑt unū numero, quę maꝰ ḣbet, argeti
a ꝑt ex ꝑtes eis maꝰ, ꝺ. 2. primū motorē n ꝑtes ee
ipsi unū numero, quia ē expers maꝰ. R. ꝰ ꝑtes ee
alicui mundo ꝑtia mundus totū maꝰ xerū naeliū complectitur,
ꝺ ubi n dat ꝛia, ee diuersas pure indiuiduales dari ꝑt.
R. hac in mā Arlem deuiāsse à ueritate Catholica. —

Obꝯcio 2. Quelet deus Petro ḣ t ꝛelle genꝛeꝛe ꝛisi
ad unicum actū fideꝯ. Si ꝺ Petrus credat ꝛli ꝛeuelatiōi
his actus fidei erit ēntiā ꝛerus, ꝺ immultiplicabilis, ꝺ
et reuelando ḣ quod ꝺ ꝑt: / Si n ꝛelle creare ꝛisi unū
Angelum in Specie, hīs species erit imultiplicabilis. R.
Petrus regni ꝑfectum hīs ꝛeuelationis circa actus fideꝯ.
ego admitto ꝺ actū entiā ē ꝛerus, dico eundem ē imulti-
plicabē extrinsecē solū, n intrinsecē, hoc ē ex decreto ꝺi, n
ex ꝓdtis sui intrinsecis.

Dico. ꝑ. Etsi ꝑfectio effet species immultiplicabilis,
illa tn n ꝛect unꝛsalis. ꝑ. naꝰ illa n ꝛect ꝓdicabilis de
pluribꝰ, in ꝙb ꝛeliꝰ n multiplicata. Sed hoc requiritur ad
unꝛsale, ꝺ. m ē certa, n etm ꝓbo, ideo enim naꝰ diuina
ḣ ꝛect unꝛsalis, quia n ꝑt ita cum ueritate dici de pluribꝰ,
ut in illis ꝛeꝛt multiplicetꝰ. Confirmatꝰ. naꝰ n ꝑt
unꝛsalis per ꝙcptū ꝙo ꝑtibus ꝺ apta ꝓdicari de uno
tm ꝛeliꝰ, ꝺ illa n n ē unꝛsalis, cum solum ꝛect apta
ꝓdicari de uno. —

Obꝯcio ꝑ. ponamus quod Ang elg Michaēl ḣt ꝑfec

imultiplicabilis : hoc ipso si dicam : hic angelus e
Michaël est multus eadem : ac si diverem : hoc ab
hoc. Sed in ista prodtione ly hoc ita conceptus unum
ut sit unus ens in prima. R. N. m. in 2da
enim prodtione ly hoc ita conceptus unum, ut concipiat
verè est ens in multis quod non habet in prima. —

Objicies 2. Licet ista species non est multiplicabilis positive
ni re, est tm negative tum quia ab alia individua est positive
bilis ista non multiplicaretur ; tum quia ejus apprehensio non
ut repugnans pluribus ; ergo est unus. R. cum alia indi-
vidua absolute non sint possibilia. Sequi etm absolute non est
unus ens : licet singulares absolute non sint unus, licet sint
possibilia sunt infinitum : de illis predicari possit, quia absolute
illis possibilia non sint. —

Instabis. Licet ista species non habeat unum tm individuum positive
tm apprehendi etm aliud : et de ejus apprehensio ista non
positive predicari, ergo. R. Istam naam immultiplicabilem
posse predicari de illo sui apprehensio individuo, quia sic ista
haberet quoptus illius, ut pote quod continet dicit totum
individuum, unde non ista, sed alia diversa non de illo appre-
hensio individuo predicaretur. Deinde unus ens non habet
non non unitas multiplicari in pluribus. Quares. Inde est
subalterna : quid infirma seu athoma ? R. Sacerdos
aeterna dicit ista, que modo habet rationem generis respectu
circa infimum v.g. viveris respectu animalis et plantæ ; animal
respectu hominis et bruti ; modo habet rationem speciei respectu
substantiæ superioris v.g. animal respectu viventis. Species infi-
ma seu athoma est illa, que ita subjicitur generi, ut nihil

is
berna :
a seu
na

Sheat alias species; sed una sola individua, alis species, e duo; quia in quibus subsit plures non species.

Quæstio 3tia
de
Individuis.

Articulus 1.

Declaratur ratio individuorum.

Nota 1. discrimen e inter individuum unum numero seu singulare suppositum seu et personam; individuum enim e cuj repugnat dividi in plures partes subjectivas, ut Petrus, hoc Alfredo, in quolibet predicato reperito; identificato ex qualibus individuationis cum eo, cuius e individuatio. Suppositum a e, quod alteri incommunicabile e ut quo; seu ut hoc, et ut quod seu ut supremus differens; suppositum reperitur tm in predicto substantia, ex proprietatibus separatis ab eo, de cujus e suppositalitas. Persona tandem reperitur in genere rationalis: persona e intellectualis nata incommunicabilis existentia ita ut suppositum addat super individuum quod sit substantia; persona super suppositum, quod sit nata seu substantia intellectualis: unde ista 3 se habent, ut magis et minus ampla, nam omis persona e suppositum, sed non econtra: et omne suppositum e unum numero, seu unum individuum, sed non econtra. Porro unum individuum aliud e primo intento cognitu, ne individuum primo intento cognitu intellectu individuum independens ab operatione intellectus seu ipsa nata a parte

Ind
Sup
Perso

rei existens, et hoc modo sic considerata individuum é ppsitio
accepta et definit porphirius, cuius proprietates collecta
in nullo alio é eadem. Individuum secundo intentio
accepta dicit rem subsistat nostro conceptui, et rem
ab illo predicabile, v subjecibe denominatiue: ut é predi-
cabile definitur à porphirio, quod hoc illud, quod de uno
solo predicatur, et subjecibile sic: quod subiicitur speci-
Nota 2. Proprietes, aut certes, q̃bꝫ unū individuū
discernit ab alio, excludens à seipso 7. quę
his regulis comprehendentur:

Ioā, figura, locus, tempus cum nomine singulari
Patria sunt septē, quę n̄ hoc unus et alter.

Per has 7 proprietes diuinus solum individuū
n̄ tm definitu proprie, quemuis ḡ solis individuis mate-
riq̃ n̄ spiritualibꝫ, et dicunt hę proprietes individuales,
et per h. m. auidentia discernit unū individuū ab alio.

Species. Aliud hō individuū vagū? A. individuum
aliud é determinatū vt Petrus p. Aliud vagū, sue
indeterminatum, vt cum dico aliquis hō, et hic individuum
vagum à parte rei n̄ datur, p tm ḡpit et dicit aliquis hō
de quo A.

Dico: individuum vagū n̄ é vnum. P. individuum vagū
n̄ concipitur cognoscendo naīa à differtijs, ḡ n̄ é vnum
P. b. individuum vagum cognitū hi cognoscit quo cognoscit indeter-
te, et sub disiunctione ois differtiæ, ḡ. A. quod cognitum sub
ptione: Petrus é aliquis hō, ergo é, Petrus é hic, v ille,
terq hō, ḡ hic actus indeterte, est sub disiunctione ois

Indifftias individuales eis cognoscit. —

Queres: Individuū vagum predicato de plurib⁹ numero differtib⁹ ē un vsse. Ar. P. nam bene dicit Petrus ē aliquis hō Paulus ē aliquis hō. Z. do. Hec pūs Petrus ē hō sola voce differt ab hac Petrus ē aliquis hō, gō sicut prima, ita et secunda ē un vsse. Y. oes hoes q̄ueniunt ī minus in hoc, quod sit quivis, aliquis, quam quod sit hō, gō sicut rō hois abstracta ē un vsse, ita et aliquis hō. 4. Tertio sit aliquis hō. ē aliquid potius substantiā significans q̄m vg. Petrus, valet enim hec illatio, ē Petrus, gō ē quidam hō. et hoc ī valet, ē quidam hō, gō ē Petrus. 3 gō individuū vagum ē potius Petro significat hōm aliquam⁹ rationē un vsse. R. ad ī. predicat de plurib⁹ secundū nomen. aquivo univoc

sua equivoce Ar. secundū rem significatā sua univoce R. A. non sicut terus hic supponit pro uno determinato singulari excludendo plures ab⁹ ex parte subiti, ita terus aliquis supponit pro uno singulari indeterminate excludendo similē plures ex parte subiti. Ad Z. N. A. prima enim prescindit à differtiis, altera vero cum hāt differentiā, ī prescindit. Ad Y. N. A. nam in ratione hois q̄ueniunt uni voci ī ratione arte aliquis hōis cum equivoce et imperfecte. ad 4. trans. A. et significat primā partē. P. 2. partē hōm aliquā rationē differtis perfectā et univocam R. significat imperfectā sua secundū nomen. Significat. —

Queres: an oēs ind⁹ vidua sint ejusdem perfectionis, R. ī. oēs individua ejusdem speciei athoma sit

iuidua ſt
n perfectiui
ei, in tñ
ibus

æqualis perfectionis ſubſtis, quia omne tle individuum
includit rad̃ ſpecificam cum obg prædicis cẽtrlobg à qua
rad̃, perfectio ſubſtlis deſumitr. eſſem eſſent tñ ee
inadæqualis perfectionis accidentalis. —

Ducis à duabg diſſtiis ſpecificis gtra hentbg aliquod genus
oritr inadæqualis perfectio ſubſtlis, gó etm à duabg indi-
uidualibg diſſtiis. S. V. gſſo. Diſpotas ẽ, quia duæ
ſpecificæ ſt omnino diuerſa in prædicis cẽtrlobg; hic à duabg
diſſtiis individualibg. —

Quæres D. quid ſit prinð individuationis? Per prius indi-
uiduationis intlligis illa rão, qua tedit rad̃ indiuiſibilis
in plures partes ſubſtuas numericè, è ipſ vltimus gradus
entis. R. Individuationis prinð ẽ ipſa individualis
diſſtiã, quã haecceitas ẽt Singlaritas appellatr. quia
in eã ſpecifica eſſtituit per diſſtiã ſpecificam, gó etm indi-
uiduũ, in ee individui per diſſtiã individualẽ. —

prius
uiduationis
itas.

Articulus 2.

An ab obg individuis abſtrahi poſſit rão gaiis

Dico 1. reſpondeo
1. Et abſtrahi ab obg individuis rão gaiis individui
ñ uctnata. P. 1. poſſũt gignere oa indiuidua in hoc quod
indiuidua, et ñ gignere eã tle ẽ tle indiuiduũ, gó rão individui
poſſem abſtrahere ab eã tlis individui. Ratio pñs, à
portate ad alis, ea eo enim quod poſſim gignere oa ad alia in eã
ad alis et ñ gignere tle ẽ tle ad, poſſem abſtrahere ee ad alis
à tli ẽ tli adi, gó etm ſi poſſem gignere rationẽ individui in
eo, quod conſtituit tle ẽ tle individuũ, rationem individui ab-
ſtrahere ab eã tlis ẽ tlis individui; A. vero ex tle
rão individui conſiſtit in hoc, quod ſit individua à ſi. et diuiſa à

qualibet alio; sed hanc rationem possunt gerere abstractitates. gō. m. Prob. oā individua in hoc conveniunt, quod sint indivisa ab se, seu quod sint unum. Item quod sint distincta, et divisa ab oi alio, nō minus, quam conveniant alia oā. in hoc, quod sint alia, gō sicut ex eo, quod oā alia conveniant in ratione alis, possum gerere rationē alis abstractitatis alis; ita pari potero gerere ee individuū in se; et divisū à qualibet alio abstracto eo, quod gerant hoc ee tē ē tē individuum aut individuū ē indistinctū.

P. Z. hoc reactio quo dico: Petrus ē individuū, ē reactio rationis. sed si ē reactio rationis, reactū rationis ē abstracti ab oēg individuis ut inferiorbg; gō. m. P. hoc reactio Petrus ē individuū ē diversa ab hac, qua dico: Petrus ē hoc individuū, sed hoc ē ē singularis. gō illa erit rationis.

Ad ges. ratione hanc à singulis individuis abstractā de illis predicari posse univoce, un rōe enim de suis inferiorbg — dicitur univoce; quia nō per hoc nomen introducit significata in singulis inferiorbg omnino ē eadem, et diversa solum reductē per differentias seu distinctates. —

Obj. reo 1. Quod soalb ē nō tm disconvenienti n̄ p̄t ee nō convenienti, sed nō introducit pro ut precisa ab alio ē soalb tm nō disconvenienti; gō n̄ p̄t ee nō convenienti et ergo illa, pura individua n̄ possunt convenire soalb. m. P. illa nō ē nō introducit, nō a introducit ē soalb rō disconvenienti, gō. R. P. m. quod soalb ē nō disconvenienti; n̄ p̄t ee soalb nō convenienti C. m. n̄ p̄t ee fundmtlb nō convenienti N. m. et accessa m. P. ergo: gō n̄ p̄t ee nō convenienti soalb C. ergo. n̄ p̄t ee fundmtlb et nō fundmtlb convenienti N. ergo. R. Z N. m. quod nō introducit precisa

præcisa ab obg indifferentis sit scibilis ratio diffiniendi: ut
enim ē rō trā diffiniendi, ratio ā diffiniendi, ut ē
singlatim cum obg ipsis scitabilibg cognita. —

Obijcies 2. Si ratio ḡnis indifferentis, illa ut abstracta
ab obg inferiorbg deberet ē individuū. Sicut rō ḡnis
abstracta ab obg ālibg ē ālis. Sed ā ē individuū, gō. m
P. individuū ē, quod de uno solo predicto, sed hoc nō
predicaret de plurbg, gō nō est individuū. P. P. m.
illa ut abstracta deberet ee individuū præcisū ab ultimis
differtijs C m. cognitā cum ultimis differtijs N. m. sic
differta m N. ḡnis. Ad P. P. m. individuū cum ultimis
differtijs seu scibilibg cognitū ē quod de uno solo predicto
C m individuū præcisum ab ultimis differtijs ē, quod de uno
solo predicto N. m. et cecca m P. ḡnis, gō nē individuū
præcisū ab ultimis differtijs N. ḡnis. cognitā cum ultimis
differtijs C ḡnis. —

Inst. Si daretur tria rō ḡnis indifferentis hoc deberet ē gnis
scibilis per differtias individuales. Sed hoc implicat, nam ḡnis
ē ḡtrahibile per differtias individuales, nē ē intra rationē indi-
viduationis, seu sub ratione differtiæ specificæ. C m. Ne-
gatur Probationis P. m. quod ē ḡtrahibile per differtias individuales
ut quidditatiuas et ut realitas potentialis ad illas ē certa ratio
specifica C m. quia species dicitur realitas respectiue ad differtias
ā ē ḡtrahibile ut modus, veluti quidam ḡptus ejusdem realitatis
quasi ḡfuse cognita indeterminatus, ut ē individuatio in-
gnis N. m. hic ā ḡceptus diceretur species tria ut indi-
Obijcies D. Si sit dari rō ḡnis indifferentis, dari medium in

speciem et individuum in linea predicabili. R. N. sequela. nam individuum in genus seu ratio illa generis abstracta à re terrea nisi speciem et individuum, quia terra media inter speciem et individuum singulare debet poni infra speciem, quia debet esse terra generis seu minus late patens, quam species, individuum autem in genere est aequale speciei. — individuum genus est ea speciei.

De 5ycies 4. Si abstractio rationis generis individui à Petro et Paulo debet aliquid manere in Petro et Paulo, quod scilicet non est individuum, sed nihil illo remaneret, ergo. N. Probatur ita à tollente talis, minor Prob. in eo casu maneat Deitas, sed ens Deitate est individuum, ergo. R. P. N. Debet aliquid remanere in Petro et Paulo, quod scilicet non est individuum, id est, quod non est scilis illa ratio generis obj individuis. N. ergo scilicet non est individuum id est, quod scilicet non est differtia individuali quia abstractio illa ratio generis N. N. Sic dicta N. Deitas. Deitas tamen scilicet illa ratio differtia individuali. Deitas tamen illa ratio differtia ghaberis illam rationem generem ad certum individuum.

Deo 2. ratio Simplex ultima seu ea, per quam ultimato unum differt ab altero individuo non potest abstrahi à singulis individuis tanquam universa. Ante petitionem Adversae: eorum individui ut hic non potest abstrahi immediate per Petreitatem secundum se, Respon. illam ut petitur plures rationes mine- rationibus v.g. realitate, realitate, corporeitate, Sortes vivens non immediate abstrahitur per realitatem quia immediatius illi est real; ergo Sortes vivens non est ultima ratio per quam realis differt ab aliis, quia est realis, ita etiam ratio individui sub hac precise accepta non est ultima ratio, per quam Petrus differt ab eo, quia non est Petrus. Dicta ultima ratio abstracta sub qua Petrus, v. hoc ceitate vel alio simili, et hinc

ras ḡ gelliconis, quod nempe oā individua in hoc vltmo
quarto quod hui hoc inordinū, n̄ possint quenire univoce,
sed quod hoc nō ab illis abstrahi n̄ possit. Iam Probꝰ gellio.
At hoc ut nō simplex vltma n̄ possit abstrahi à singlis individuis
Deest oā individua in illa vone simplex vltma q̄venire univo-
-ce, sed n̄ quenit, gō. m̄ Potest probari à portate aalis. n̄ ob
tenditur, Petrꝰ ḡ et Paulꝰ n̄ quenirent in hoc univoce, quod
hui hoc individuū. sed aquivoce, ḡ ad summū analogice,
go. A. P. nō per ḡ hoc sigcata n̄ ē eadem in Petro et Paulo
gō. A. idem P. ḡ hoc in Petro sigcat Petrū et individuū in
Petro, et Paulus individuū in Paulo, ḡ hoc nō n̄ ē eadē, gō.
Rursum: hui hoc, eentiē ē terus singlaris, gō de plurꝰ n̄
dividuis n̄ pt predicari univoce, essentia ē extra, terus
enim singlaris ēentiē de uno predicat. A. P. hui hoc
hui hoc n̄ pt addi syncathegorema ōne, gō ē terus singlaris
Objcies 1. differtie, q̄ergt differtie, q̄ veniunt in hoc nō
faciant differre, gō etm vltma differtie individui q̄ veniunt
in hoc, quod faciant vltmo differre. A. trans. A.
gō. quia concepty differtie secundū se, n̄ im portat quod
venit tenē singlare, gō pt de plurꝰ diis univocē, differtia
a vltma individui necessario importat terū singlare.
Objcies 2. Qualibet individuatio ē hoc, gō in hoc
terus q̄venirent univoce A. 1. N. A. quia una individuatio
ē hoc, alia ē illa. A. 2. P. A. qualibet individuatio ē hoc
quod idem nomen A. quod nonesse nomen importat
gō A. et gō. —
Collges individuum cum definitū ēē, id quod de uno sine
predte definiri individuū sumptū in hoc ptione essen

in suppositione simplici, nec ꝑ indiuiduum in communi sumptum in suppositione personali predicari de pluribꝰ, sed de uno solo; licet possit sumptum in suppositione simplici; deinde hoc dextio ꝑ etm q uenire indiuiduo uego; quia illud copulatiue non predicatꝰ; sed disiunctiue.

Quæstio 4.ta

Quid sit differentia?

Articulus 1.

Declarat species differentiæ

Nota 1. Differia à Porphirio diuidi in genericam, et specificam. Debuit a differia specifica dici: differia è, qua de pluribꝰ, et differtbꝰ specie in eo; quod quale quid è; predicꝫ. hanc tñ dextio genericæ n recipiunt Scti; eo quod n generiat differias infimis, qua tñ sit specifica differia; ut è vg. rale, nec tñ predicet de pluribꝰ specie, sed tñ numero differtbꝰ. Differia a infima sic ida; qua cum genere ꝯstituunt speciem infimã, ut rale; quod enim rali ꝯstituit hoc; hinnibile, quod enim eidem rali ꝯstituit equum, qui ꝯ species infima, hæ è predicabilis de pluribꝰ pure differtijs numero, n de specie differtbꝰ. alia ꝯ differia subalterna, qua cum genere ꝯstituunt speciem subalternã, ut animal, differia rationali; cum eo ꝯstituit animal, quod ꝯ genus subalternum. Ubi aduerte, quod animal, hinnibile, rationale, irrationale pro differtijs, per quas hoc, equus hoc ꝯ certe differunt ab inuicem aliis, quæ quidem forte rerum n è, sed quia in exemplis

Z

ad clortate magis, quam ad veritate ẽ attendit, ideo hi
in genio cognuents pli.

Nota 2. Differẽ dlata. Porphirii Scotus, et o cum ce
meti: dicunt et q bene, insufficiente ẽ, quia ẽ genio
nisi differtis subalternis: existimabat forte porphirij
nullas dari differias, species ãp infimas: profata go differ
dbt hic intendi differtia ẽ, quo de pluribq in eo, quod
quid ẽ predicatis, predicari a in eo quod quale quid ẽ pre
dicari per modum partis essentis determinantis genus ex
ẽ indifferẽs ad hanc vel illã speciẽ: Ita rnale predicat de
hoe in gle, quia licit interroganti quid ẽ hoc recte re
spondet per genus dicendo: ẽ aal, ita inquirenti quale quid
recte respondet differtia dicendo, ẽ rnale; dicitur o differ
predicare in quale n quonodocunq; Sed in quale quid, q
predicatis in quale constitutiue essentie, per quod differt a
prio. et aliquente. Sed respectu quorũ differtia ẽ actu
predicabilis.

Dico: Differtia ẽ solũ predicabilis actu respectu ẽ
rum eorũ sue inferiorũ specierũ, quam constituit v.g. rnale
respectu hois et bruti, qua ẽ inferiora aalis, rnale re
spectu inferiorũ hoĩs, Petri Lect. Pauli p. Dicitur a
tione actus vnyllis: nam in ordine ad sua inferiora
differtia ẽ secundũ vnyllẽ, licet species, v.g. rnale respect
huius et illius aalis, et tm respectu individuorum
manorũ ẽ differtia; vti etm differtia rnale per se non
quas licet differtias ẽ primũ vnyllẽ ideẽ genus. Sed
Differtia genus ẽ actu predicabile, predicatu ut vnyllẽ in
gle, quid, gẽ vt lle requirit p̃mo ut predicetur de subiecto
quam quid sapeuis; secundo vt in completa essentia, ita ut
sit per modum ad iacentis. Ex primo capite ẽ predicabile

ut tertiu[m] prod cabile de genere et specie, sibi n[on] é superius.
ex secundo caute, quod diu for nale é nale, n[on] pertinet
ad 3tiu[m] prodicabile, quia n[on] é de jacens, et incompleta
entia, sed prodicats per modum speciei, econtra hoc od
habt differia respecta individui completi v.g. Petri. g[ra]
Objcies j. Differia ut differia foalis é univoca, sed differia
ut divisiva generis v[el] constitutiva speciei é differia
ut differia foalis, g[ra] ut divisiva generis, v[el] constitutiva
speciei, é univoca, ergo tertiu[m] prodicabile. R. P. m.
differia ut differia foalis in tota sua latitudine é univoca
et tertiu[m] prodicabile, respectu od, quom[odo] é differia V. m.
respectu inferior[um] speciei C. m. p. —
Objcies 2. Hoc prodicatiu[m] hoc é nalis é univocalis,
sed n[on] generis aut speciei, g[ra] differia. R. hoc prodicatiue
é et univoce, si by nalis gideretu respectu hujus subti
hoc, sed tm si gideretu respectu inferior[um] hujus subti
v.g. Petri Pauli g. nec é, quia ad hoc ut aliquid prodi-
cetu ut univoce de altero debt latius patere quam altend.
Colleges 3. differia prodicari quidem immediate de specie,
sed solum æquale de æquali, sibi et superius de inferiori,
quomodo tm prodicats de inferiorib[us] speciei, propinde tm
respectu horu[m] et n illius é tertiu[m] prodicabile, et univoce
foalis. hoc prodicatiu[m] hoc é nale, hoc é hoc, n[on] é univocalis
foalis, sed tm nalis. —
Nota 1. Genus prodicatiu[m] foalis includi in alio, se
transcendere illud foalis idem é, ac de de genere differia
ratis definitivo. 2. differias alias de extrahentes, extrahen
alias extrahentes, extrahens é ista, quæ secundu[m] se extrahen
genus, et cum alio genere gignit speciem, talis differia

est intellectiva deum aal. gonit speciem hois. ghuckes
vero é, qua secundu se n é genus, sed simul cum
genere gonit speciem, eis differia é hinnibile, ru-
gibile, quia hoc n gatent latini. dé plurib n genera
ne possunt predicari de pluribz quam species illa, quae
gonerant: regs enim hinnibile in alia specie reperit,
quam in equina. differia extrahens sumpta specifica-
tive, n includit genus ut quarum, eis enim in
differia v.g. intellectum z aala extenditis etm ad angelos,
in qbz n inveritis aal, gó aala et intellectum n
foalé n includit aal. si enim includeret illud foalé,
necessario ubicunqs inferitis aala, invenirets etm aal
quod tn n é verum, regs enim angelis aalia, tota ra-
tio procedit de differiis gtractivis. proinde —

Dico 2. Nulla omnino differia inferior includit in
suo concepto genus aut differiam superiorem gestitivam
generis, sic aal n includit in suo gcepto viventis.
Quia species aliquid amplius dicit in concepto sibi
foali, quam totum genus ut patet. gó in illo alio, quod
dicit, n includit genus foalé. sed illud aliud quod dicit
species in hoc concepto foali é differia, gó differia
n includit genus, in hoc discursu da certa sit tota
Consequentia Prob. Si in illo alio, quod dicit species
includeret genus: sequeretur, quod prdt totum genus ali-
quid genericum remaneret: hoc implicat, gó. Sequela Prob.
In illo alio, quod est superadditum toti generi, includeret
etm foalé genus, gó prdt totum genus aliquid generis in
illo remaneret. Confirmatur: in illo bone v.g. in-
veritis aliquid, per quod differt ab alio aala foali, go tu

ve quod differt foalē n̄ ē genus, in hoc enim quenti, sed illud, pe quod differt, ē differtia, gō differtia foalē n̄ ē genus. P. Z. quia si aal in suo gcepto includeret viuens, gcptus viuentis foalē n̄ eet alius, quām gcptus aalis; sed gcptus viuentis ē alius foalē, quā gcptus aalis; quia viuens dit vitā plantis et aalbg grūen, m̄ ē vera, quia si aal in suo gcepto foalē includit viuens, tē viuens includit foalē in gcepto aalis, sed includi in conceptu alterius, ē n̄ dcere aliud foalē gcptū, quam hbt alterum, gō. —

Collges Z. aale foalē substantive sumptū ē viuens, sed n̄ adjective sumptū. Hinc aale substantive sumptum n̄ ē foalē, prim cognis adaqte, seu secundō ōm foaltatē sumpta, sed tm sumpta inadaqte, seu secundō ultmā differtiā cognis; cognitā a proxīe secundō ultmam differtiam n̄ ē vita, gō aale substantive sumtō n̄ ē prim vita. — Differtia a tē sumit substantive, quōd sumit pro ultra specie, seu individuo gdato, in quo involuit. adjective verō sumit quōd pro ē fola aupitu. Z. Cognio hbt plures foaltates, unam quod sit vitalis, alteram quod sit representativa obti. — Objēcis 1. Genera superiora foalē includunt in se inferiora, gō ētm differtia. Z. nāa ē substia, quia n̄ ē includens, item vere ē dicre, quod de ille sit viuens, sit corpus, gō differtia foalē includunt predicata superiora. D. quando dico. hoc aale ē aal, n̄ ē tm realis, sed vera foalis predicativi, gō aale foalē includit aal. R. adj. trans. t. V. ghst. Disportat ē. quia genera superiora respectu inferiorum, genera sūt, genus a in illo foalē involuit,

cujus é genus, cum sit pars essentiæ, n̄ vero differe-
ad 2. Hæc vera sc̄ in ſu reali, n̄ vero in ſu foali, in
quo producunt. ad 3tiū. S. A. Si reale accipiatur subſtan-
tivè, sic pro tota specie, ꝟ individuo gñeto. C. A. Si
adjectivè sic pro differia sola. N. A. et gſſd. —
Objicies 4. Si differia superior n̄ includit in inferiore, n̄ erit
ſu foali, predicabili, de inferiori. Sed é probe. go. non
é etm hoc ptis: rugibile é aal, rugibile é sibile, gd.
P. I. m. n̄ é in ſu foali predicabili de inferiori si accipiat
in gñeto accipiatur N. m. Si accipiatur in abſtracto ſ̄
et P. m. Sed é predicabile in gñeto C. m. in abſtracto
N. m et gſſd. ad predicatiōē enim foalē concretum
sic in cluſio necessa n̄ é. Sed hoc solū requirit ut
predtm et subtm secundū rectū tm̄ ſ. quem rectum
foalē verbū é substantivū identificat: ſ n̄ tū ſ.
parte ei, Sed etm in nostra obtinet hīt id,
quod evenit in nostro casu, ita go hō ptrones foalis
ſt, sc̄ vera in ſu foali, rugibile é sibile, quia rectum
seu id, quod hōt rugibilitatem identificatā sibi, é idem
etm foalē cum eo quod hōt sibilitatē, n̄ a qua differt
et rugibilitas ſt id en foalē. —
Dico 3. differia rōnis constitutiva speciei n̄ é neces-
simplex, Sed ſ é grossa, ex genere, quod quidem ſepe
tius potest quam species. S. n̄ implicat aliquis actus, qui
sit similis cognis ignis et aquæ, Sed differia hujus speciei ig-
nis ſu representationis ignis et aquæ é grossa ex genere
quarto quatis secundum tertium potest, quam species illi actus
ꝟ cognis. Idem n̄ implicat aliquis actus, qui sit similis

amor Dei et creaturæ, sed etm cuiuslibet speciei differtia ē grossa. 2ō. 2. P. differtia cuiuslibet actus nō ē sola tendentia in Deum, nec sola tendentia in creaturā, sed utriusq: Similē etm differtia cuiuslibet cognis nec ē sola representatio ignis, nec sola representatio aquæ, sed utriusq:. Deinde etm in Deum et creaturā uti etm dicta representatio ignis et aquæ, sit duæ differtiæ, quarum utraq: similē latius patet, quàm species quam constituit ut certo ē, representare enim solam aquam sit Dei de cognē Solius aquæ representativa; de qua nō sit Dei hæc species diversa cognē, quæ simul ē representativa ignis et gō differtia harū specierū ē grossa ex duabus, quarū quælibet possit latius patere, quam species quæ constituit. 2. P. illud ē differtia cuiuslibet cognis ō actus, per quæ adæquè differt ab oī alio actu, ō cognē sub hac specie nō tenta, sed ille actus nō differt per solam tendentiā in Deum, ō solā tendentiā in creaturā, gō.

Articulus 2.

Quid sit differre specie, ubi etm de grossione Aethiopica —

Dico: differtiā specificam constituere in dissimilitudine certi numerū ab eadem genere contentorū. S. 1. ad differtiam specificam requiritur in 2 ea, quæ differunt, dissimilitudo, sed nō sufficit dissimilitudo accidentalis, non enim abest in se etm ea, quæ tm numero differunt, gō requiritur dissimilitudo essentialis, sufficit 2 quæcunq: dissimilitudo in essentia, seu entitativa. S. 2. quia dissimilitudo in essentia facit differre plus, quàm numerè, gō facit differtiā specificam. S. 3. quia cum oī modo similitudine in essentia detur differtia numerica, sive

potuis differtis, qua a hoc hanc diuersa simultudine, constituent unam speciem. si igit dent 2 rationes ambobus inferiora in se omnino similia, dant 2 rationes specifica, quod si ista 2 rationes specifica sint in se dissimiles erunt 2 species diuersa, et sic inferiora eorum, cum inferiorib; alterius, specie differunt. Confirm: ergo quod una entia sit alteri dissimilis, a dissimili differentia qa convenit uni et alteri, vicissim ex alterna differentiis a differentie conuenientie illi, et alteri: sed h.m. differentie possunt gignere plures indiuidui numero tm differtes, go h.m. differtie erunt differtes species: go illa 2 entia constituent species duas, easq; diuersas, quia quelibet habebit sub se inferiora numero tm differta. —

Dices: cognes 2 à petro elicita de eodem obiecto habent idem esse primum, et obiecti sine se ab eodem primo, et de eodem obiecto, cognita a 2, altera petri de altedine a, altera Pauli de altedine b neutram habet eam identem, go ipsa in se magis se dissimiles, quam illa. R. cognes ha 2 Petri et Pauli a habent identem primum et obiectum, identem phscam, et naam identem logicam et foam. Ni. Hinc 2 unciones unientes eam petri corpori et animam differunt specie, nec cognes eorum. —

Colliges 1. Sola identas primi et obiecti saga tollit omnem differtiam sine dissimilitudinem inde duas cognos; hoc enim identas in hoc genere, quod primum obiectum gignat utrumq; cognitum sit inter se perfecte simile. 2. qua differunt in genere entis absoluto, differunt plus, quam numero, 1 a alia sit relatiua, et habent etiam ad terminos dissimiles, et

similes has cognes, ꝺ prodta plia. Hinc visio albedinis
a et visio albedinis b nõ ſt due ſpecies, hinc visio
albedinis a prodcata de illis, de qbꝫ nõ prodcatur visio
albedinis b prodcatione ſpecifica et pria ſcientia
regardꝫ; alia concedendꝫ. Scientia enim generantes
entias rerum int̃ ſe ſecundum quod ſimiles ſt̃ ꝺ eſſendunt
in viſione albedinis a, quod ſit totius albedinis a, quã
albedinis b. Sed hoc ſolum eſſendunt, quod ſit viſio albe-
dinis ab individuatione albedinis præcindens, reõ a cur
ſta duæ viſiones nihil differant; ꝺ, quia pria albedo a,
et albedo b nihil differunt, rationes enim reſpectus
ſimilitudinem ꝫ diſſimilitudꝫ ſortiuntur à rebus quos reſpiciunt.
Dices: cognõ qua ꝫ hoes repreſentantes ſ entatoe ſibi
entes diſſimiles cognũ; qua repreſentantes ſ, et tñ quis
dicet has cognes eſſe diuerſæ ſpeciei. R. diſſimilitudꝫ
qua ſ inꝺ ſs et ſ hoes, ſ eſt enim inꝺ cognes trium, et
cognes ſ hoũ, diſſimilitudo enim obiectorũ refundit
diſſimilitudinem in cognes: Sicut gõ hoes, bres ꝫ differunt,
ſ hobꝫ, ſecundum quod ſt hoes. Sed tñ numerus ternarij
differt à quinario; Ita cognes ſt ablatæ ſi inꝺ ſe
diſſimiles, nõ ſecundum quod repreſentant hoes et hoes,
ſed ſecundꝫ quod repreſentant una numerꝫ ternarij, altera
quinarij; ſt gõ diſſimiles arithmetice, cum numerꝫ
ternarius et quinarius ſt ſpecie diuerſi, nõ a ſt diſſimiles
ſecundꝫ ſpeciem Logicam. —
Queres: quid ſit poſitio Methſica. ſ ẽ idem
in genere et diſſitia, quod a dets groſſis Methſica
nõ ꝺ ẽm ſtricte xalis pot ex poſitione diſtinctio
conſtituta.

Quæstio 5ª

De

Tertio duobus predicabilibus, scilicet proprio et accidente.

Proprium dupliciter dicitur: uno modo quod convenit soli speciei, sed non omni illi speciei, sicut hominem risibile est proprium soli homini, sed non omni homini. Alio modo quod convenit omni speciei sed non soli, sicut animal sensibile est proprium omni animali, sed non soli animali. Tertio modo quod convenit omni et soli, non tamen semper, sed solum aliquando, sicut dormire respectu hominis. Quarto modo quod convenit omni et soli et semper, sicut risibile; et vocatur proprium quarto modo.

Hoc quarto modo sumptum proprium, dicit proprietatem, de qua hic; nam proprium tribus modis sumptum dicit accidens quartum predicabile. Aliud idem est proprium secundum intentionem, aliud secundum intentionem accentus: primum definitur: proprium est id, quod non indicat quid est res, sed tantum de ea predicatur. Quam Porphirius definitionem aliis verbis explicans: proprium quod est extra essentiam rei necessario profluit. Secundum intentionem seu sonum accentus vocis quartum predicabile definitur: quod unum aptum predicari de pluribus in quale, tanquam aliquid

Proprium et accidens quid.

Quid sit accidens.

Proprium est extra essentiam, accidens vero vel ad summum secundum sectatae dicitur, licet proprietas respectu alterius sit accidens. Proprium 4. modo dictum 1. quod quandoque alicui speciei, sed non omni illi speciei, sicut esse musicum soli homini, sed non omni homini. 2. quod omni quidem in aliqua specie sed non soli convenit, sicut proprium est homini esse bipes. 3. quod omni et soli, non tamen semper convenit, sed solum aliquando, ut videre respectu hominis. 4. quod convenit omni et soli et semper, utpote risibile; et vocatur proprium 4to modo.

Hoc 4to modo sumptum proprium, dicit proprietatem, de qua hic; nam proprium tribus modis sumptum dicit accidens quartum predicabile. Aliud idem est proprium secundum intentionem, aliud secundum intentionem accentus: primum definitur: proprium est id, quod non indicat quid est res, sed tantum de ea predicatur. Quam Porphirius definitionem aliis verbis explicans: proprium quod est extra essentiam rei necessario profluit. Secundum intentionem seu sonum accentus vocis quartum predicabile definitur: quod unum aptum predicari de pluribus in quale, tanquam aliquid

profluens necessario ab entia. his positis.

Dico: primo è solu 4tu predicabile respectu individuoru completoru, seu respectu individuoru speciei. P. quia ripisce v.g. respectu Petri Pauli p predicatu tanquam aliquid latius patens, et tanquam in quale, et ut aliquid necessario profluens ab eoru entia, qd respectu illoru tm ostia legitime sequtur. 2. nr hbt potest: 1ma, quod respectu individuoru speciei predicatu primo tanquam tantum in quale, et ut profluens ab entia, qua pars ostenditur. v.g. ribile v.g. respectu Petri et Pauli predicatu tanquam aliquid latius patens, cum de plumbo dici possit, quem hoc sola inferiora horsum. 2. predicatu de illis in quale, quia predicatu per modu adjacentis. 3. è etm extra entiam horum individuoru, ita tm, ut ab eoru entia profluat. —

Ostenditur etm 2 pars. quod de nullo alio predicatu. primo enim respectu speciei primum è predicatu ut tantum in quale cum his eque late patens ac species, ut pote cum illa convertibile; minus vero predicatu ut tantum de genere, quod dico v.g. animal é ribile, tum quia predicatio bocha é, tum quia genus latius patet: respectu individuoru vero incompletoru v.g. ribile respectu hujus et illius ribilis è predicatu in quale, et ut profluens ab eoru entia, cum his ejusdem entia.

Objicies. Respectu illius primo predicatu ut tantum in quale, respectu cujus é primo, sed respectu speciei é primo, v.g. ribile è gnenis soli Petro, aut Pauli, sed soli

hoi; qi é species; gó risibile é primú specie: R. dm. respectu cuius primú tanquam prodtú superius et latius patens; c. m. tanquam prodtú tm quartile cum illo, de quo predicat; dc m. sicut dñs dñs. 16. ghh. ad Prob Pio: risibile videtur nó ee primú Petro in hoc ssu, quod soli Petro greniat; sed esse primú Petri; etenim hoc é; siquidem soli Petro greniat indedum hoi; quod sortitur ut risibile dicatr primú, respectu indedum humanorum.

re plurbg i primú ponent. Dices. Conuenit et primú sibi opponenti; gó primo modo pt ee uerysle; ghstia patet; quia uerysle obt æ gñe; sed pdicatú primú nó é gñe; gó. R. p. gñe plurbg; et uni primú sibi opponenti c. A. gñe plurbg et uidem primú N. A. et ghh.

Nota 3. duplicem dari destructiõ seu corruptiõem; unam physicam; aliam methsicam; physica corruptio é; qua res desinit physice existere; manet tñ tota entia rei methsica; id é juxta nostros gentes; sic cum; corruptio et meth. hoc desinit uerire, dato physica ejus corruptio, nó a methsica; quia adhuc uerum é dicere, hoc æ ad ualde; existentia enim physica é causa gentis methsice entis. Corruptio uerò methsica é, quod tollit pgs entis cujusuis rei; vg. Pipes intellectú separem, pgs tiñe uale ab ali; tñ enim tollit entis methsicus conceptus hoi; dum gó dicitr in destrone accidentis: sine habiti corruptione intellegi de corruptiõe methsica nó physica; id é, quod accidens sit illud, quod sine adsistente sine nó fit alterius entis methsica, sed eandem entis

nathiscam invariatam servat. ———

Nota Z. Ad hæc, et aliquid hic strictè audiens, n̄ satis ē,
quod quocunq; per rationem abeē possit sine subiti corruptione;
ē enim duplex separabilitas rationis, una processiva, gradu unū
approximando sine altero; altera positiva gradu unū negando
alterū, in dando gō definitionis audientis secunda separabilitas
rationis seu positiva n̄ requisita, ita ut idem sit ac dicere,
quod possit affirmari v̄ negari de altero, sine nathisca subiti
corruptione entitis.

Separa
proci
et neg
gradu

Nota B. audiens habere duplex subitū, licet in habitionis
et denominationis, j. mō ē, in quo immediate reperit, prim
audiens, ut ē nāā prima v̄ gētes respectu albedinis,
aut aliorū realiū audientiū: 2dus ē, totam quod
aequam denominativē accipit ab audiente; ut nix ab albedine
dicitur alba. Hinc velnes Ethale, nempe sit adeē
hoi sine subiti corruptione, nempe sine subiti inhesionis
destructione: si nāā perita deiatis de subitū ut multi
docent: quia per hoc n̄ destruitis in nāā, in qua sit illa
audientia, licet destructa subitū denominationis, id ē hoō,
et sic de aliis. —

subitū
onis, e
onis qu

Nota A. Ad hoc dicitur audiens abeē v̄ adeē, intelligendū
de audientia v̄ rei v̄ rationis sub destructione, si sit
separatio rationis, positiva, n̄ tm processiva, item de
separatione v̄ nāā v̄ supra nāā et miraculosa. hyp.

Nota Z: audiens j. intentū accipitū definitiū ē illud,
quod sit abeē v̄ adeē sine subiti corruptione, v̄ quod ejusdē
subito in suo ee ejusdē. —

Nota Ā. Ad hæc j. hoō n̄ sit ē quin sit in loco v̄ tempore;
Nota, quin sit ubi; Cygnus quin sit albus. gō

hoc locus; tempus; et avibus hi colores n̄ ſit aliud contra. ſi
ſi hoc et quacunq; avis de albo hoc determinato loco, habeat
colore; etſi n̄ poſſit ee alicubi alio loco, tempore; ſo hoc
ſit audentia. hi nomine corvi in Belgas n̄ habent crocitan-
tem, ſed habent nigram; et nomine cygni habent albam;
hi nigro ut nigro, et albo ut albo ſcientis ē albedo;
nigredo. de nive poſtea Reſponde. —

Obiciés 2. Pallid ſit abē v adē Petro ſine corruptione
Petri. Pallidū n̄ ē audens, ſed ſubſtria; go ſubſtria
queuit defitio audentis. R. Pallid ee ſubſtriam, ſed n̄
ſubſtriam Petri, niſi poſſibile, ſit a ſubſtria una alia
ſubſtria ſuper venire, et hi ſubſtria audit. pallid ſit
intranſitive ſubſtria, tranſitive et hoc audens; n̄
tranſitive ide, ac errare; et regectu ſui, tranſitive ide
ē. cuius a regectu illius, cuius ē pallid. v dic: pallid ee
audens, predicabile, n̄ vero predicabile.

Obiciés 3. Si ſufficit ad audens quod poſſit abē v adē
nethſea ſine ſubiti corruptione, etm queat 4to modi eſſe
audens; ſed hoc n̄ go. queat 4to modo aucto ſit nethſea
adē v abē ſine ſubiti corruptione, ut patet in riſibili; hoc
quo hoc tota entia nethſea hois. R. D. ſequelā. Si
ſufficit ad audens quod poſſit abē v adē ſine nethſea ſine
corruptione preciſiue tm, hi etm 4to modo queat eſſe audens
C. ſequelā. Si hoc n̄ ſufficit ſed requiritur ut poſſibile adē v
abē poſſit, requiritur a ut audens poſſibile adē v abē poſſit
ſine ſubiti corruptione, quod n̄ queat riſibili; ſi etm hoc
negatur riſibile de hoc, cum deficit entia hois; ſed ſufficit

liet n̄ foald, ꝺ enim deficit entia hois, h̄ reges de
hoc albedinem. —

Dico 3. auidens ꝓ̄ intentū simpt̄ et prout ē
t qtū predicable definit de unum aptū predicari de
plurib⁹ ; tanquā reg̃ quid pertinens ad entiā methfica
illoꝝ. ; reg̃ tanquam per se et necessario ꝙsequens ad eam.

quid s
dens, de

Obiicies auidens in gerēto n̄ ē predicable de plurib⁹ qtingand,
ad entra entiā, gꝺ auidens in concreto h̄ qstituit hoc
ī predicable. A. S. quod ē predicable de plurib⁹ ē identi-
ficable cum ibis ; sed auidens in concreto n̄ ē identficable
cum. ibis ; album enim in gerēto dicit subitū et albedinē
et albedo requit identficari cum Petro ; Barrete p. S.
ꝑ. A. n̄ ē predicable ꝙcundū totū de plurib⁹ S. A. n̄ ē pre-
dicable ꝙcundū aliquid N. A. et ꝙsq. ad S. A. tii S. m̄,
predꝺ predicable cum de plurib⁹ ē identficable ꝙcundū totū
cum ibis N. m̄. secundū aliquid illoꝝ gerētiS. m̄. Sic
dicta ꝛ. N. ꝙsq. auidens in concreto includit in
recto subitū, in obliquo vero fōꝺ auidentē. ꝙcundū

auidens
secundū
identficā
do quo, ꝙ

rectū identficatū cum ibis de qbq predicato, licet n̄
identficetur secundū obliquū ; et ideo, quia n̄ identficatū
secundum id totū ꝙcundū quod predicatū et qstituit
hoc n̄tū predicabile : unde hoc ꝓpō Petrus ē albus resol-
uitur sic : Petrus ē hāns albedinem, ubi ly hāns predi-
catur per identem de Petro, ly albedinem vero qtingens.
Obiicies do ratione unyfis ad entia includitur in sibi subiectis,
ergo cum auidens n̄ ita se hꝫt in ordine ad subiecta, qbq
includit, n̄ erit unyfle respectu illoꝝ. N. A. nam ad

lēt raonē n requirit, ut prodicta entia. Sed sufficit prodiciari denominative. —

Dico 4. si vna quidem ponerētur in pluribus subitis, ita quod foalē illis foē eē vnyslem. P. quia contenta accidentia multiplicantur ad multiplicatiōē subitorū, n a admultiplicatiōē entiū foarū accidentiū, cum gō in hoc casu sub una albedine plura sint subita, plura sint grieta, adeoqz alba de pluribus posset dici. Confirm: in casu posito de albedine vna tantis albedinem vocam n est inconueniens, cum possit dici de pluribus, gō vnyslis. Sed vna tantis albedo n ē eadem ac vna alba, gō vna alba eē vnyslis.

a accidentia multiplicantur ad multiplicatiōem.

Dico 5. ad hoc vt accidens dicatur vnyslē prodicabile requirit plura subita actu existentia. P. quia cum res contente hit ghingentes subitū, in existendo n pōt de illis quidquam cum veritate prodiciari ghingentū, nisi subitum aliquo hit predictō existat; unde licet cum veritate modo dici possit tot hīg ē albū, n tm dici pōt hīg ē albū, quia subitū eē albū supponit illud existere prius in mente intuentis n pōt fieri predtō nisi actu existat subito conuincta cum accidente.

Colleges: sol phenix pōt verificari de his inferioribus licet inferiora n existant, quia hoc pōt prodtōnes entium, seu prodicantia entia. Singli enim soles possunt tanquam suam entiā participant. prodtō n entis pōt verificari de subito, etsi illud n existat.

Colleges 2. accidens vg. albū n eē q tm prodicabile, cum

alterū entium verificari de eo n existente, modo accidens sit a accidente.

modo sem. pōt supponi rem.

Colleges 2. accidens vg. albū n eē q tm prodicabile, cum

huius et illiq albi; respectu horū enim prodicatū in quid, unde hoc prodtio v̄g. albedo ē color, ē generis de specie, sortis hoc hoō ē aal, et eque essentiis. Sic etm discurrendō de reliquis euidentibq respectu horū rōnū, de qbq prodicātis in obstracto; sed ē tm tm prodicabile respectu particularium hūbohō, v̄g sortis a b c, de qbq in quale ghingēdō prodicatū. Quares an aliquis sanāt res alias, v̄ tm alteras? R. difficē quem et prciam facere res tm alteras, ꝑ vero alias, difficias verō prciosas facere res alias: unde ꝑuis albus, ꝑ ē alius. à par ete negro, rone albedinis, aut nigredinis, sed tm alter; hoō a ē alius, à bruto, rone difftie, et n tm alter.

Dubitatio 6.

An q prodicabilia conueniant univoce in rone prodicabilis? Dico: oā q prodicabilia in rone prodicabilis conueniūt perfecte univoce. R. oā prodicabilia sub quarto praciso prodicabilis n minus conueniūt, quām oa aalia sub rone praciſa aalis conueniant; d oā aalia sub rone praciſa aalis conueniūt univocē, gō etm prodicabilia in p. quia hōc hoc praciſe quarto prodicabilis, tum primum mihi repraſentato ulla difftia prodicabilis, ſpm quale sit prodicabile, quam hōc praciſe aalis quarto repraſentato mihi ulla difftia aalis, gō aa prodicabilia n minus p quām aalia p.

Objeres 1. Si ē predicabile ut sic esset univocum, ⁊ superabile ad ea cent genera. Sed hoc ñ g3. ℞ m. P. quod gerit genera ut gentia sub genere ē genus. Sed predicabile gerit ee genus, gō etc. ad ℞. ℞ ñ ad Prob. P. ℞. quod gerit genera intrinsece seu ut intrinseca ut gentia sub genere ℞ ñ. quod gerit generi entitative tm et evidenter ℞ ñ. Simili P. ñ. Sed predicabile ut hic gerit ee genus entitative et evidenter ℞ ñ. quod gerit intrinsece et ut intrinseca ℞ ñ. etc.

Objeres 2. Si vox predicabilis ut hic est univoca respectu predicabilium, eadem est superior et inferior respectu ejusdem. Sed ñ ita. Tū g3 ℞ quoad primā partem P. predicabile ut hic est genus relate ad species genus et alia predicabilia, gō respectu ipsius generis est superius. gt enim subjs quodlibet aliud suum particulare, et etiam quodvis genus. P. 2 pars. quod sit superius genere, predicabile ut hic, est genus particulare. ee a genus particulare ē inferius genere in gni, quia gtnēs in definitione gni generis, sicut quivis hō gtnēs in definitione gni hōis. ℞ P. ñ. vox predicabilis ut hic est superior respectu generis superioribus predicabilis ut hic, seu est predicabile ut hic, et eadem superioribus ē ee superius predicabile ut hic ℞ ñ. est superius superioribus predicabilis ut hic, et ñ est superius alterius particularis generis gtenti sub predicabili ut hic ℞ ñ. Sed ñ. hoc ñ ita tū quoad 1am partem modo superius, et inferius ℞ ñ et 2do modo superius, et inferius ℞ ñ, et ggl. Simili ad Prob ℞. P. ggl. gō est superius superioribus predicabilis ut hic ℞ ggl. superioribus particularis generis gtenti sub predicabili ut hic ℞ ggl. mo talis superioribus particularis generis respectu ⁊ predicabilis est chimerica. ℞. ad 2 probl. ℞ P. ee genus particulare ē inferius genere gumi, infertabile ggl

nti: quod genus superius et superius: sic ~~m~~ ē oppositio sic m
q. g. ergo: ergo etm prodicabile ut sic ē inferius inferiorde pre-
dicabili ut sic & g. g. & g. g. inferiorde particularis generis & g. g. &c.
Ibi adverte 2ōd predicabilis ut sic regectu 4ti predicabilis
et 2ōnis particularis generis in eodem predicabili ut sic ubertu
2ō in focalibus identitas: quarum prima hbt sibi identificatā
hanc passionem: quod sit superius superiorde predicabilis ut sic
quam eandem passionem etm hbt sibi identificatā 2ōs particularis
generis: quod et illa sit superior superiorde predicabilis ut sic,
& hbt 2ōm passionē proportionalē similem: quod sit superius superi-
orde particularis generis: unde videas 2ōm 2ōe g. gloria: 2ōd pre-
dicabilis ut sic 2ōe superiore: et 2ōd particularis generis ē 2ōe
superiore. —
Colliges 9. Ut ergo ut sic vel ens eximere 2ōd generica
nec specifica: sed tm 2ōd quem ut ens: sicut aptā inē
ueritis: et in hoc tam certa: quàm evidentia quoniam
quod sint unum aptū nti plurib⁹ sive certū sive evidenter.
Z. ut ergo ē ens 2ōnis: si ens 2ōnis schemas stricke
ens entis vicio: si ens pro acta a intellig et mnis strictē
sumās, ē vir ens 2ōnis.

Disputatio 4.

In Libros Predicamentorum Arist.

Quæstio 1.

quid sint, et de dentr univoca, equivoca, analoga, denominativa, et decreta?

Aristo definit univoca ea ilia, quorum nomen est gune, et ratio significata substantia per nomen significata est eadem. pro qua definitione est observanda: primo quod non sola, scientia significat nominis, hoc est res significata per nomen ut dicatur de pluribus debet ea eadem omnino sola in pluribus, et tri eadem dentr rei, sed quævis entia sola per nomen importata. 2. ad sufficiendum ad univocationem quævis entiam quomodocunque, sed requiri ut vox illa sit instituta ad conceptum eundem significandum non est, quia sic accepta definitio quæ nit ei et soli univoco, et distinguit ab equivocis p. Porro alia est univoca, quæ dicuntur univocantia, alia univocata: idem est de equivocis equivocantibus et equivocatis, analogis, denominatis: univocata dicuntur quæ res, quæ per nomen significant, univocantia quæ res, quæ eadem ratione significant.

Equivoca dicuntur ea ilia, quorum nomen est gune, non nomen significata diversa. Sed definitio est, quod non sola, per nomen illud gune significata sint diversa in illis pluribus, de quibus nomen dicitur. Quando idem nomen respectu diversorum

+ non sola, scientia significat res

quid vocantia, univoc

posse á univocis et equivocis sic canis si amputatis pro canibus solis terrestribus, sy canis erit univocum.
alia iterum sit equivoca á casu ut gallus respectu
galli gallinacei et respectu hois, alia á officio ut pastor
et hoes videre dicunt.

Thalga, que sit media inter univoca et equivoca, sit
quorum nomen est idem, non vero significata per nomen
partim eadem, partim diversa, ut sanus, quod dicit de
animali, cibo, medicina p. diversa quidem sit natura, ita tñ
ipsa ordinant habitudinem et respectu ad eandem sanitatem.
in definitione a univocando p sy substantia n excludit accidentia, quia idem significat ibi ac ens. equivoca n possit definiri
una definitione primo intentio accepta, posset tñ secundo intentio accepta, seu equivocata in qtū significant ens. animal
celeste, terrestre, p possunt tñ in qtū sit equivoca, sed in
ratione equivoci, in qua veniunt univoce.

Quares, quid sit denominativa, R. ea, que ab aliqua
forma denominat, sive accept appellative accipiunt ut alia
ab albedine dicitur à doctrina, denominativa a alia est objectiva,
alia finalis, finalis est que terms denominativi, qui significat habitum
et finem denominationis ut terms sagittis, objectiva denominativa
est primus collectio totalis subiti et finis, que significat per
nomen denominativum. —

Nota 1. in qualibet denominatione importari tria, primo subiectum
quod recipit denominativum, secundo finis, que tribuit appellativum
tertio applicativum, seu unive forma cum subiecto, que variat
pro varietate denominationis. unde n possibile alicui

foa et subtili. Sed requisita applicatio, pt enim albedo ee eb pariet
vg, n tñ denominabit parietē albū albedo, nisi ign applicata.
Nota Z. n solum intrinseca et extrinseca, sed etiam media denomi-
natiōe dē admittendā ē a media denomtio, cuius foa partim Denom. media
ē extrinseca, partim intrinseca habet v g. Petrg denomtr similis
Paulo, et dissimilis ego, dū coexistens luna p. pt partim intrinseca
partim extrinseca, quia illarū foa partim ē extrinseca, partim
intrinseca subito, nam foa similis ē simil tuo. Similitudo a Petri
cum Paulo partim ē Petro, qua ē intrinseca Petro, partim ē Paulo,
qua ē extrinseca Paulo Petro. —
Nota B. ad hoc ut subitū denomiētr à foa, pr̄ō illa tria quid re-
requiri dicta requiri in subito capacitāte recipiendi de- et sub-
nomtiōē, et in foa capacitāte habitudinē denomtiōē ex defectu nomin.
cujus capacitatis licet illatio sit possibilis ꝑ impossibile univoce foa
gendi, cogis tñ n denominaretr intelligens, sed tñ libros illatione,
ligi. nā illa vocalis albedo ineneret à persona divina, n denomi-
neretr persona, sed liber personaliter: hoc ipsum effat in de-
nomtiōe Divitis, quæ pr̄ie convenit huic soli, quamvis divitiæ
conveniāt Petrino, tñ Petrino n utiq; ꝑ exemplum methaphori-
cum denomtr dives, sed solum gubernans divitias. Laudem
dem
dem
d

ñ voluerunt sic̃are solũ foã, qua cognita quasi per accidens venirent in cognic̃ subiti, nec curãtia, alec̃ op ~~in~~ albũ id est eod̃ modo sic̃aret, quo hã voces, albedo, et nix albedinis, cum etim ex hac nã vacũ sic̃atiue subitũ indirecte percipiamus, quod tñ falsũ ẽ; gõ uterumq; sic̃at directe percipiatur.

P. etm altera pars, foã hãt clarius sic̃ere in correcti de nomtiuis, quia per hanc vocem albũ, aliquid clarius sic̃atur quam per hanc generalẽ, Sed quod clarius sic̃atur ẽ sola gñalis uidet uera, in primo enim casu intellgo generalẽ in genere, ut albũ q aliquid delerabile in specie; in etm casu quia per hanc vocem albũ tm parum intellgo de nãa subiti delerabili, quia per hanc generalẽ, quia ulteriꝰ intellgo subitũ tm̃ cuius de nomtiuis, sub ratione gñi; sc albũ uero mihi etm specialis de ~~albedine~~ qualitate foã, et sic̃em clarẽ, gõ id, quod clarius sic̃atur ẽ foã.

foã ẽ madle

Dico 2. directa aãdentalia, quo rũ foã ẽ aãdens possum portant in recto solũ subitũ, et in obliquis foã, si remanent absolute, et sine reduplicatione etm virtuali. Pro quia ly ipse ly p ille refert in recto, quod in explicatione ejus ponit in nomtiuo casu, et in obliquis illud, quod in explicatiue ejus ponit in obliquis casu, Sed in explicatiue directi ipsius, ponit in nomtiuo, foa uero in obliquis, gõ. S. ipse explicatiue ly hõ accutus iustitia, hõ habens iustitiam, iustus ẽ subiectũ iustitie. ubi aduerte, ꝑ ẽ idem dicere aliquid in recto, et dicere aliquid foalb, nec dicere aliquid in obliquis ẽ dicere illud maalb. Interim tñ ẽ uerũ foã etm portari in recto etm in directis aãdentalibꝫ, si predicta reduplicatiue, ut cum dico hoc dulce ẽ appetibile, id ẽ

Dicendo factis p. —

Dico 3. gereta subsilia g unio acepta et vi prima huc institutionis dicta n solum subsiam, sed eam, sed etm subsistentiam, quam experimur signare. P. hoc geretum subsile, n magis signat foam indeterata, quam subsitu etm indeterat um. go etm hoc geretu deterato sig. hoc pario signabit n minus directe foam, seu subsitia, quam naam. — Cum enim dico hoc sic veralbitis, hoc ens constans corpore, aa, subsitis p ubi vides oa simul esse importari n minus quam in concretis audtibg. tri

Dico 4. in modo predicandi eadem hec gereta subsilia variantur et aliquando cadit predtio supra solu subjectu, aliquando supra sola foa, et aliquando solu suppositu in recto importans, aliquando naa. P. inductione sic. Lapides mortis, Deus patitur p ecent falsa, si caderent supra naa divina, ejus p subsistia, econtra Deus dicitur hoo patitis, in recto importatis naa humana. Conveniatis tria tam subsitu e ens per se, quam foa, n e nio, ecce aque aliquo in recto possit poni, tam foa quam subsitu, et econtra, sed in geretis subsistantibg et subsitu et foa est ens per se, go aque pt in recto aliquando importari foa ac subsitu, juxta diversitee predicationis.

Dico 4. oa gereta accidentalia multiplicantis quidem in esse geretivo aeque, ad multiplicativu etm solius obligiu, n tamen absolute, quoad denomtive, nisi multiplicetis subsitu, ad multiplicativu vero subsiti etm multiplicantis concreta denomtiva, sive deinde multiplicetis foa sive n.

+ ejus a
o subsi

denomtiv
ceteris ex
inde cadi
solam foa
supra solu
subsin supe
naam; ha
solum hypo

gereta acci
ad multiplic
obligiu n
plicantis in

xão pervia patris ē: quia geretū denotivie sumptū
ē foā; sed subsetū foe; quia ē id, quod denotat à foā;
sed si multiplicatus foā, n ee vno multiplicato subsetū
foe denotive sumptū, gō. xão 2 patris ē, quia
geretū audentke denotive sumptū ē subsetū foe; gō h
hoc multiplicatū, etm multiplicatū geretū. sicut h nat
pariana ē aal rale, multiplicato aali rali; multipli-
catis etm rna. hinc si plures parietes eadem albedine
dealbent; erunt vere plura alba; egtra si plures albedines
unum dealbent parietē, erit tm unū album. —

Ad nerle: quod dictū ē de geretis audentibus in portatis
voce adjectiva, idem dicendū de geretis audentibus in
portatis voce substantiva apud grammaticos gles. sic exem-
pla p. pat in exemplo: sic licet dem, plures creat
creaturas; v plures artes unus hoc calcas, dicitur
unus creator; egtra vere x plures eandem creaturam
creatricem; plures hoes eandem calcant arbē, dicuntur cum
vere de plures creatores p. Item dicendū de iis vocibus
Pater, filius p. sic etm respondeti pō: cum in xto
sint 2. filii; licet habeat duas filiationes, et habet
duas generationes: quia nimirum natus idem suppositū
et persona n multiplicata. Unde

ad Rōnem PRIMO. geretia substantiva denotiva n multiplicata
multiplicantis; absolute; nisi ad multiplicatiōē utriusqp rē ē tam rōne
multiplicantis quam suppositi; unde ad rationem gdem geretia substan-
tiva, et suppositi sufficit sola unitas foe, ad multiplicatiōē vero
subsetū. requirit utriusqp multiplicatio. P. qndo utraqp
pars ē principalis eque et ens per se in geretio, nē

major rāō, quare potius ad multiplicatiōem unius, et
n alterius multiplicetis denomtio, Sient ē una pt
unīs et multiplicatiō alterius. Sed in generis sub-
stantialibꝫ vtraqꝫ ē tlis; gō. Contrium: in Diuinis
licet sint 3 psone, n tn rideo dicunt tres Pri, quia soa
hys iis generi denomtiui Deus nāa fleet divina n multi-
plicatis: cgtra in Ktō st z rāe, n tn duo Sancti dicunt,
aut duo Spūsta; quia denomtiue, st substantiues; quia
unica tm ē psona; unde h duā psona assumerent
eandem rāem humanā licet 2 ent psone, n ad tn
nisi unus hoo; et n duo hoēs, prout in Diuinis tres
psone habites unā rāem, n dicunt 3 Pri; sed unus
Deus; cgtra ch una Persona plures assumeret rāes hu-
manas, ect unus hoo.

Quæstio 2.

Qua, et quot sint predicamenta?

Predicamentū ē ordo quidam et series artificialis predmtoꝝ
magis et minus generū, seu generū et speciē à suo aliquo genere
usq ad individua; h. m. predmta aliqi duo, aliqi unū admittere,
nedū duas aut hūmodi et accidentis lineas diuisēe, Hilo
explicatus hanc rem tradere volens 10 admisit ejusmodi, predmta,
eaq tanquam summa rerum genera et capita res oēs reuocabi-
lia hāc hoc: Substātia, Quantas, qualitas, relatio,
actio, passio, ubi, qndo, Situs, habg, qua totidem
verbis his versibꝫ exprimunt:

Autor sex natus ardore refrigerat egros
veri cras stabo rei tunicatus eco.

J. O.
Predica
dā jo / ens q
stantia / Sb
tia.

prodmtd pcim3 est hostia pe ly arbori, qd hostia é ligata
religia rorem sb sa accidentia. 2dus é gdtas qua facit frodd
gntd: cuius entia ofstit in hoc, quod tddat corpus gntd natu
in penetrabile cum oibus, quod gntd hbt, sue quod hbt vdi, quo re-
spondet ad integritatem gntis é; hec gdtas dic ligata, pe ly lex;
durelex é enim gdtas: alia gdtmia, qua é vg in ligno hijotarij
alia discreta, qua é in numero vg 6. 10. 1000. p. Quantas gdtmia
dividit in permanentem et successiuam, permanens é, cuius partes
simul hre esse tempore: ut linea; successiua é, cuius partes
n hnt simul esse una post alia; ut motus, tempus, non pma
hora é cum secunda. Permanentis 3 sunt species, hoc linea,
que é longitudo sine latitudine et profunditate; superficies, que
é longitudo cum latitudine sed sine profunditate; et corpus quod
hbt longitudinem, latitudinem, et profunditatem, et ideo dicit hec
trinam dimensionem, superficies duas dimensiones, linea vn mm.
notas, hec autem divisio in permanentem et successiuam egoritis
st etm in gdte discreta, nam permanens é numerus, cuius
partes permanent; successiua é, cuius partes fluunt vg oratio
nalis. Quantas fundm denotat gntd hbet respectu substan-
tiam a quod gdtmia: de qua fuse in physica: sed ni hoc
prodicamento gntis, et etm prie species ejus, cum hec solum
eus per se unum esse respondeat; gntd a discretis eum
n sit unum quid, n ad perfectam speciem hujus prodmti, nec in eo poni.

Tertium prodmtd é Relatio ligata pe ly natos, nati enim
hnt relationem ad patrem, de qua infra.

Quartum é qualitas, que pertinet ad complementum perfectionis

gdtmia discreta.

permanens et successiua

species gntis permanentis.

species successiue gntis

subsq̃ ia creata; tam in existendo quam in agendo, et h. m. glbe,
ffig. calor, odor, sapor, et sigcatq̃ per ly ardore.
Quidã dividunt Attres in 4 classes; in prima classe reponi vide in
volunt habit̃ et dispositiõ et caligia qua in dialectica
exercite poterit. — 3 proprietates glbis et prima habere 3 proprie
strain̄; secunda suscipere magis et minus seu intendi et quali
remitti; 3. ut secundã eam aliqid simile et dissimile dicatr.

Quintus et Sextus prodmtus sigcatus verba refrigerat ustor.
Usq̃ actio; seu id, per quam hoa actionis qualit denomatr
agens; et passio, per quam subtus seu passid̃ et denomatr
patiens; qua duo prodmta aliqid dicunt vell distingui, ali
negant probabilius. Sonc alia ẽ actio productiva rei,
alia transmutativa habiti; ultima ostituit hoc prodmtũ
prima. Item alia manens alia transiens. —

Septimus et Octavus Prodmtũ ẽ ubi et quãdo; sive ubicatio
et duratio; qua sigcantr per verba turi, eras, ubi non su-
mitr hic adverbialr sclicet pro interrogativo, sed nominalit.
Nonus ẽ situs, sigcatus per ly stabo; statio enim, seu sessio
ubicatio sit specifica sitq; sitq; autẽ ẽ ipsa ubicatio corporis
totius dicens certã habitudinem partiũ adse invicem; et
ad locum, per quod h. n. vell, sed potius distingts à prodmto
ubi.

Decimus Predicamtũ ẽ habitus, sigcatus per ly tunicatus
ẽ a hoc prodmtũ vestis v. aliud simile; potest hoc prodmtũ
adverbialr assumi et denominari.

Questio 3.

Quæ entia, et quomodo ponantur in predicto?

Pico 1. adhuc, ut ens ponatur in predicto dicit sic: xonis, adeoq; entia xonis, negatiua, priuatiua ponuntur in predicto. P. quia cum ens sit totus quoddam substantiuum gtineatq; in se tanquam partes substantiuas, et tm ea sunt genera, sed quidquid etm sub illis gtinetur, de illis predicari debet, sed de ente xonis negatio q, et priuatio q, non, ergo non sit de quid quod possit à parte rei existere positiue, q.

Pico 2. Sola Entia grecta ponuntur in predicto quale. pro quo arte Positiua sola: alia ee entia grecta essè, alia rationis, grecta essè, quæcunq; ab partes entium essè unius per se, seu totius substantiæ entis, et sic non tm grossa substantia, quæ essent nra et foa unitis, uerum etm gntes, essent, ee ens grecte, sed p. quia gntes et essent non est partes essè entium, cum nil essè entis grauent, sed grauent unum tm per accidens, seu grossam accidentale, sed id, quod ee ens essè, et non ee pars, et totum, ut euidens, qz ista et accidentia sit uere entia grossa, non negatur, quod non possint reali ee suæ substantiæ, tanquam subiecto, quia ex hoc nihil aliud sequitur, quam quod sint accidentia, non a quod non habeant entia grecta, substantia enim, quæ tanquam subiectum requiritur, nullo modo grecte ibi in ee accidentis.

Entia rationis grecta sit, quæ essent ens genere et differentia sed virtualia, sine partes essè, ut sit nra et essè mis et rationis, ut v.g. iustitia, sunt et ipsum ens, ut sic

nra et foa sit partes essè, genus et differentia rationis

grecta cum quid?

grecta essè cum quid?

ponit. Treicke in nullo predicto. quia vero alii adhuc
sunt entia greata et incompleta, eorum explicatiõe etm
hãc breuiũ ponõ: Dicunt genus greatũ dii primo ens gtle
phice et simpliciter: 2do logice et 2do quid; simpliciter greatũ phice.
dicunt illud, quod ad nullius entis per se constitutiõ potest simpliciter
vt Petrus Paulus &c. Completũ vero secundũ quid seu logice dicũ logice & sc
illud, quod de ento greato simpliciter potest predicari in quid
vt hoc, quod cuntis et per modũ per se stantis vt predicari
de Petro, Iam -

Prob Conclusio quod 1. probe: Ex Arte qui negat nõ
remanere aliquã predicti speciem, dum sic ejit: quod per
ejectiõ negõ quid: ideo negõ substãtia greata: / negõ gratũ,
negõ aliud quidquam dicitur, qbg ens deleatur: et hinc legitur
regula notandi: quod nullus ens incompletũ negõ phice, ens in
nec nullum quod in predicto; quia quidquid ponitur in aliquo tum n
predicto v. g. Summum genus, v. de quo summum genus predicari in predi
vt, sed de portbg phice v. vt Summum genus predicari cum adhuc
nõa prima v. vt substãtia greata, sed hm pars substãtia; nõa prima
idem dñ de foã substãtia; de digitis etm patet, negõ enim substãtia
bona v. hõe predicatiõ: nec v. greata substãtia; quia v. nõ predicto.
hm pars substãtia greata metaphice. —

De esse vero vt sic, quod v. ponatur in predicto &c.: quia
ens v. quod incompletũ, sequitur etiam et fortiũ accepto diuid ens ut
ens nõ nõe suis et differtia, quãdiu suis hoc n. ponitur n. ponitur
in predicto; gõ a primo ad vltimum Solum entia phice predicto, e
et metaphice greata ponuntur directa in predicto, in greata vero sic.
solum reductiue, prout gruentur in greatis tanquam pars
in toto. idem sentiendum de portbg integrantibus phicis,

quod de centlbq — cum eadem nihilet pro utrisq
ro, nisi forte poter phce separata aquirant nouã relatiõ
Lobrias, quod his mori toti simile ẽ dissimile, cuiꝰ erant
parter puris gstitutiua integrali, sic digito abscisso ad
vera habitia pt dissimili hoi: et puta aqua in duas
diuisa bearis in 2 habitias similes toti, quod ante gsti-
tuebant et gnebant: —

Dico. Ens. entia per accidens ñ ponit in predmto ubo.
ale Prob-pota: entia per accidens vocari possunt, quecunq
gl gnerã ex diuersis predmtis, ita vt unum quodaꝫ retinaꝫ
ligatione ad predmti: Ens. ea qua gl gidem ejusdem predmti nulla
habent inter se connexione. Ens. illa qua licet habent connexi
onem ad aliquam, illam tñ ñ habent sub ea ratione respectu cujus dici-
tur entia per accidens. Ens. Conclusio. quia in predmtis pos-
sunt salua entia incomplexa juxta dicta ca. vi ejus: ergo
qua secundum nullã connexionem dicuntur, earum quodaꝫ aut sub-
stantia significant: aut qdem p ubi cetera reliqua predmta enu-
merat; sed entia per accidens ñ sunt incomplexa, sed complexa,
quia ens complexum gl plura entia, qua ñ ordinantur ad unum
faciendum: et ita gl entia per accidens. Hinc cumulus vigin-
tidum cum sit ens per accidens, ñ ponitur in predmto, licet
lapides in illo cumulo gl sint gidem ejusdem predmti; ejusq
pt aliã rationem, nisi quia lapides ut sic congesti ñ faciunt
aliquam rationem genus, seu univocam, pertinentem ad enume-
dicamentũ: extra duo albedines aut duo habitus acta, quia
faciunt unam albedinem, aqualem et identem speciei, gl
adeo ñ gl entia per accidens in cumulo 2 lapidum, unum quoq
vere gstituit quidem cum altero unã relationem, sed ñ in

ẽ per accidens
nuntiat in
predmto.

dicunt entia
accidens.

ptū faciunt cumulū, quia sic dicentes tm̄ per auidens entia. additionis a aliquid ut directe seu in linea recta, roni possint in prodūto sectria ęquiuentes loca fidem ex parte vacui, q̄ nec ex parte ęnis rei cligeatō, qua sequentes gnoscen- dentes. Vox una ē simplex rebq̄ concinna locandis

Entia per ꝙ finita realia tota. —

Dicit ꝙ vox una, idē res qua colocantes in prodūto, debēt sigari voce uni voca. Q dicit simplex, hoc ē res colocanda in prodūtis debēt sigari uni simplexis, qua- dertni diuersā sigicatiōē habētes. Q rebq̄ concinnis hoc ē, ut vox ęnis sigandi modū res in prodūto ponendas habeat, congruus a modus ē ut substria in concreto, aui- dens nemo in abstracto ponentes in prodūto. ꝙ ut hec entia per se, n̄ per auidens. ꝙ finita, idē ut aliqui explicant finitos, et limitata perfectionis entis, q̄ ut alii volunt, terōs in prodūto ponendos n̄ dbere infinitari. ꝙ relia, hoc ē postiua et n̄ ficta. ꝙ tota, hoc ē ygleta, qua in tm̄ prodūto ordinanti ad aliqid gerendū. — additiōes ponenda dbt.

Per primam additiōē excludunt equiuoca et analoga. per secundā terī glexi ut hoēdactu, q̄ per bestid humanitas cl̄ poneretur rg̃. boī hoīs. et rebq̄ si poneretur loco rightia. per ꝙtū omnes populus, exercitus et reliqua entificata n̄ aggregata per auidens. per ꝙtū juxta aliquos Deus et attributa ejus. juxta alios terī infinitantes, et n̄ hoō, n̄ lapis p. per ꝙ. negatiues et entia chymerica. per ꝙ potest physica et cujus cuncp̄ gnosti,

tam substãe, quam inkgrãe, quod aliqi eũ ad porte totius methsicã extendere volunt, in quoũ enim sententia genus ponit in predicamto. ut ẽ pars methsice entia, sed tm̃ ut ẽ totũ potentiale. —

Deinde cõplici modo ponit in predicamto, directe, & indirecte, ẽ directe. directe ponentur in predicamto ea, quæ sũt in recta linea, inuicem sibi subordinata à suo genere usq; ad individuũ ut substãa, corpus, aal, p. indirecte a ponunt differtiæ, quæ sũt ad latus, ut animalis, inanimalis, animum, quæ differentiæ aliæ sũt diuisiua, siue genus dirodente, ut animalis, inanimalis, quæ sũt differtiæ diuidentes genus suprem̃ substãã, aliæ sũt constitutiua, siue quæ constituunt speciem, ut eadem differtia animalis constituit speciẽ substantiã corpus, corpus enim ẽ substãa animalis, et differtia aãtã constituit rationis, rationale enim ẽ corpus aãtã. reductiue uero ponuntur in predicamto partes quarum directe ponuntur ut naa et soã, quæ sũt partes essentiales substãa animalis gñeratæ, ut caput et manus, partes integrantes petri, hæc autem ideo ponuntur reductiue poni in predicamto, quia quælibet pars reducit ad suũ totũ. hsp.

Sico: quæ ponuntur directe in predicamto substãa, debent poni in genere, quæ uero in predicamto accidentis, illa debent poni in accidente. g. pars. quia substãa in abstracto ẽ g. humanitas, aalitas p ẽ sũ gñerata generatione simplicit aut secundũ quid, sũt alles hsp. tes in genere, ut hoc aal p. 2 pars p. quia accidentia in genere sũt entia per accidens, gõ in genere suapte ponuntur in predicamto directe.

Dices res diuersoꝝ predicamtoꝝ posse ẽ eadẽ res sibi

Vbeat se per modū pdicabilis, alterū vero per modū mtq̄ relati ri, atq; adeo duxit ordinem ad se. Sed gtia, quia é ītra gurem ſtum pſtondi, qui ñ dicunt vg. caput hoīs aut dorsū lapide ī baculo per cussum facere. cum lapide utq̄ eas per ſe licet caput et dorsū ībeant se per modū pdicabilis, lapis vero et baculus per modū actus. —

Colges: cāe ñ ſſtituere diuersū modū tū. nā cāe ſ. involut, primū pdicandi. 2dū caandi. 3tū caaltande; hoc a duo ībent debitas classes: ad quas reducunt, pdicatū ad quartū, caaltas vero ad tertiū, ī etiā ad quartū ens relatiū. —

Dices: q̄ſt bñ pdicabilia, gō etiā predicta. R. N. ſſtū. disparitas ē, quod diuersitas predicabiliū resumēt ex diuerſo modo predicandi ī in essendi inferiorib; diuersitas vero predicatorū, resumit ex diuerſo modo essendi subſtiē. —

Dices: actiū et passiū ſſtituunt 2 predicta, gō etiā calor et frigus. P. ſſtia, magis hīi opponunt calor et frigus quā actiū et passiū, gō. N. C. A. N. ſſtū. ad P. P. A. magis hīi opponunt ri modo logeo essendi habitū N. A. ri modo ſſteo C. A. N. ſſtū. Calor enim et frigus eodem modo denuant subſtiē, hinc nec nobis ſſtitus predicatū diuersū, cum hīi iden. —

Quæstio 1.

Quid hīt subſtia, quæ ejus pprietas, et an deg ponatī in predicato subſtie. —

quid hīt Su

Subſtia multis modis accipit, primo accipit latius, pro cuiuscunq; re, entē et accidentia, sive illa res hīt subſtiā, sive accidens, ita ut ens subſtia actionis. 2. accipit pro re, quæ ñ é accidens, sive prout opponit accidenti, et de hac hīt. Concedo gō, quod subſtia ē pdicatū ſſtare et aliis

prodatis subsistere, duplicem enim hbt hoc nomen subsistentia originem, quæ venit primo à subsistendo et hi quinque definiti: Ens per se existens: oppositio quidentis, quæ est ens in alio, ut calor, odor, albedo quæ nauti è ipsum, nisi in subito. Venit secundo à substando, eo quod his veluti fundamento, et sustentaculo aliquorum prædicatorum, seu accidentium; de substantia enim dicitur quidquid agens, faciens, si quæ substantiæ intelligatur tm ens per se existens. Deus enim dicit et substantia. Eum deus non sit per se fiat: Sic n tm à subsistendo, sed etm à sustentando explicetur substantia, quia ordinem ad accidentia, quorum est veluti regio enim deus ullis accidentibus subsistere, sed ea quæ in se est. Deus sit, perfectissime quo subsistendi: adeoq deus n hbt rationem subiti physici, sed puri logici, quatenus de ipso attributa ejus prædicantur.

Dividitur substantia in primam et secundam: prima est singularis, quæ nec in subito aliquo est, nec de subiecto aliquo dicitur, ut Petrus Bucephalus et alia individua substantia. Petro enim nihil est inferius, de quo veluti de subito prædicari possit. Secunda substantia est universalis et hoc ad minus per quæ prædicantur de substantia illa, quæ principaliter dicitur substantia, de substantia prima: substantias a primas principaliter dicit substantias ejus, quia cæteris omnibus subjacentibus, et ea aliis illis prædicantur: de primis enim substantiis nihil cæteras prædicari nisi accidentia. Sed etm secundæ substantiæ prædicantur quamvis non eodem modo quo accidentia: unde apparet quid explicare substantiæ nomine quoad rationem substandi alii. Docet etm Philosophus in

duas substias magis é substia quam genus, quia magis accedit ad indivíduum, quod maxime et primo est substia, proxima quia plures substias substat species, quam genus. —

Ubi adverte cum substias secundas dicimus esse in subjecto seu praedicari de subjecto, hoc é de substia prima, per subjectum intelligi tm subjectum logicum, quod é in prima, n subjectum largo modo, quale requirunt accidentia. Si quis dicat hoc substias é substia, sed hoc é in subjecto physico, licet in mea prima, qo n é ita nec substia est in subjecto physico. Respondeo substiam intelligi sub ratione substia intelligi substiam simpliciter, hoc é substiam completam, quae a substantia é substia tm incompleta, ratione ponitur in praedicato, nisi reductive, quidquid ad veniat toti, ex mea et hoc efficiatur, id n é substia sed accidens. Jam quoad 2dm punctum quaestionis, R. —

Proprietates substia aliqui volunt tm esse; sed rectius Scotus existit assignat 6. j.ae nulli inhaerere subjecto; haec a proprietas excludit tam actualem quam aptitudinalem inhaerentiam, unde accidentia Eucharistica licet n inhaerent actu, qui tm habent aptitudinem inhaerendi, n est substia, gaudet hac proprietate ei substia. —

Ad 2dm proprietas substia quae venit detenta secundis substiis ac earum differtiis, é univoce praedicari de primis substia, hoc substia accipiatur pro quidditate, haec affectio etm quae venit accidentibus superiorum respectu inferiorum suorum, unde hoc effectivum n é rigorosa substia.

Ad 3tiam ptas quod gaudet detenta primis substiis é,

Sigcare hoc aliquid, idē hnglare ꝛ reteim gumicabile
sed reqꝰ hoc ē forsan rigorosa. —

Alia Est, quod Substria ñ habeat gtrarium, intelligo inedibile,
id ē una Substria immediate ñ agat gtra alteꝝ Substriā
sed tm̄ per gttes suas, ut aqua et ignis per frigus et ca-
lorem et hae prietas gvenit oi Substria. —

Alia est quod Substria ñ suscipiat magis et minus
bene tñ magis et minus. ñ enim possunt intendi ipsa
substles, sicut sua accidentalles intendantur, ꝛ remittuntur
ñ dats magis et minus hoc; sicut dats magis et minus
calidum p quod a Substriā primo affert magis substian
tiale quam secundam, ñ aliud sigcat, quam quod magis
pricipiat Substria prima substria, quam secunda, cum
substriā secunda sint unales: quasi dicerem, hoc verum
magis ē hoc, quam istud: et hoc affectio gvenit substria
in ratione substendi ꝛ in ratione substandi. —

6. affectio substria gvenerals oi et soli Substriæ finite
finita completa, et incompleta ē, quod Substria una et
eadem numero non est susceptiva gtrariorum successi-
va; eadem enim substria, puta eadem aqua ē modo
calida, et modo frigida, idem hoc ignis, ager p. odo-
rabile quod gstionis Q.ꝰ et —

Dico 1. Si nomen cutis in tota ha latitudine augen-
diendi in decem pedalia nihil obstabit quominus pos-
sorats in pedalitio substrio. P. quia ñ obstabit Deus
imperfectis; substria enim, quæ ē una ex membris dissimilibus

substria ñ
sola aliam
ē, dtm̄ per
se.

respectu entis bñ ꝺ̄ exigitur pro eo quod substat amentibꝫ in quo solū fm Deum cē scientia, regant SSS. deum ñ substare, sed ens superabsolute appellatur, exigitur proinde bñ substria pro eo precise quod dicit ens perfm, et negtiuē exigentia dependendi ab alio, tanquam subito inhesionis, quo nō ñ tm ꝺ̄ dicit ullā imperfectionē, sed potius dicit perfectionē; nam licet dependere ab alio sit quoꝺ̄ à subito, ꝺ̄ exigere talē dependentiā, dicit imperfectionē, ita tñen tale predicatū, quod dicat negtiuē exigentia dependendi ab alio dicit perfectionē etm pro quanto, cum ꝺ̄ pro ñ dependeat, ne ꝙ exigat dependere ab ullo alio, ullo omnino modo. ——

Dico 2ꝺ: quodli nomen substria acquiratur pro eo quod substat amentibꝫ ñ vero pro eo quē predicable de aliqbꝫ ꝺ̄ per additionē negandō esse cum SSS. Deum cē substantiā, quæ ponatur in predicto substria, tñ accepta. P. q. quia ñ offert infinita perfectio Dei cum ad hoc, ut deo detur aliqua ratio genij, ñ requiratur ut illa dicat infinitā perfectionē formalē, sed sufficit ut illam involvat talis, licet illam non habeat substria ut sic; quæ cē ratio Dendi, sed ñ requiritur ut ex potentia dicitur eam invocat formalē cum posset rescindere ab illa, quia ad dictū gratiuē substria ut sic sufficit aliqua talis ratio, qlis talis creatus gratis, et transit formalē ñ dicat infinitatem. — Superior

2ꝺ. ꝑ̄ dari ratio entis univoca deo et creaturæ, ꝺ̄ etm poterit dari ratio substria univoca ijsdem, cum utrumq; eadem possit cē ratio, ꝺ̄. ——

P. 3. quod ē substia, ponit in chategoria substie
sed Deus ē substia, gō. R. Mt. Nego ma. de substia finita,
negando de infinita, qlis ē Deus. Sed gtra. Cuiuslibet
hit infinity de lr, etiamsi cognoscit à nobis modo
finito, et modo recurring eam in chategoria, qualitatis
Cinitatis et cōtactus: unde dato Salutio adargenti:
quod gtra fieri posset dicendo, quod entative et secundū se
hit infinity, at doctrinaliter hit finity, quia notitia et
scia, quam de deo habemus ē finita: hoc enim ptio: Deus
ē substia: ō chatheforca, et licet ipse hit infinity, nihil
tn nostrum quod ē finitū, eum modo finito cognit. aut de
substiam, ut ē supremū genus abstrahere à finita, qua
substia infinita tam bene ē substia, quam substia finita,
infinitas enim n̄ tollit veram rationē substie. —

P. 4. Infinitas n̄ impedit, quin deus ponat in chategoria
substie, gō nihil impedit. R. P. non secundum veram, et
quam opinionem li Quarto linea infinita actu, poneretur
in predicto gradu q ——— gō infinita, n̄ impedit, quin
aliquid ponat in predicto. accidentalis
Ad Mt. quod infinitas actualis n̄ impediat infinitas
vero entalis impediat: Ad instō. Sicut infinitas
accidentalis n̄ impedit, quin ponat in chategoria accidentis,
ita nec infinitas entalis, seu substantialis impediet, quin
aliquid ponat in chategoria substie. Adde, quod si
quarta linea infinita illo cont infinite quanta, scilicet
intrinseco quanta, nō tamen quanta, quia tamen est quantitas,

ffend ect ens ecattd infinita. deinde dum dicimus Deum
poni in chategoria; quum Sēning ꝑ ponit ē in se, sed
ponit à nobis modo finito cognoscitꝫ. —

Obj. 1. Deus ē actus purissimus, gō nihil hōt adjuncta
imperfectionis etm per modū nostrū, alias posset dari aliquis
actus ꝓ Deo puroōt, Rect ille, negatur per rationem
nostrā ect grossus ex genere et differtia. R. nihil absur-
di inducere presertim ex parte Dei, qui excedit ē actū
purissimus sēdū excludens per dē ꝓfectio realem et ex parte
rei, ñ a parte ex parte nostri intellectū, qui pōt in becilitatē
suam ñ pōt rem sm̄plicem simplici et perfecta cognitione apprehendi,
propterea sibi illa res sm̄plex hōt valde perfecta et plura
in se ꝯtineat virtualē et eminenter, qlis ē Deus.
Unde ista grossitio ñ importat ullam imperfectionem ex
parte Dei, sed tm̄ ex parte nostro cognitionis; nego ē absurdū
quod detur aliquis actus, qui hōt logice et per modū nostrū superior,
tect aque purus ac Deus, nam illa ꝓfectus, quā opponit
puro actui terreno se ex parte nostrorū ꝯceptuū. —

Obj. 2. Deus poneret in predicto, nec ect species, nec individuū
ullius speciei; gō nullū negabit poni in predicto substantie.
Licet Deus ñ ect individuū ullius speciei infimē, et
tm̄ species, ñ gīdem predicabilis, sed subjicibilis tm̄. Rect
nec respectu sūmi generis, et ect tm̄ individuū, quomodo
in sententia Thomistarū Angelq v̄g. Michael ē species et
tm̄ individuū. R. 2. probabile ē Deum ꝯtinere
sub aliqua specie, quod si quaratis quā hōt illa species,
dicam ē vivens, nam vivens hōt genus, ē tm̄ species,
ñ media. —

Sed dum instant: dens ee plura individua ejusdem
speciei: Ex. enim sub viventi gtrici, plura individua
nempe Angelos, hoes, Deum ipsum. —
Nec dicas: vivum gstituit per actum, sed deus n é actus
gó. R. n é necesse ut ee viventis habeat actu, quia hoc fit
in vivente corporeo é necu. P. R.
Nota j. Deum pro genere logico theol. substria pro diffia
vero independens á se. Si dicas diffiadis ee entis non
generis P. retl V. foadb C. eodem modo diffl. has patria:
genus é potentiale et perfectibile quoad V. foadb C. in deo nihil
dat potentiale quoad C. foadb V. diffiva Dei é perfectio simpliciter
simplex retl C. foadb V. vide si qua é hic imperfectio tota illa
in nullis et quoad nostros effectus et nullo modo in Deum redundat.
Nota 2. falsú ee causam effectivi á pssit gclui in eodem categoria
rum ejus producens, ut productus sit in eadem: quod é bene verum
de causis univocis, á etm de causis equivocis multis. —
3. Deum gtrici sub genere, et genus sub quo gtricis ejus
gus Deo proximate gapibilibus et foadb á vero realib.

Quæstio 4ª
de
Categoria relationis.
Articulus j.
Quid et quotuplex sit relatio?

Nota j. Entia alia sú relativa alia absoluta: relativa
sú, quæ natura sua ordinem ad aliud, vocant habitudo, ordo respectus
quintus relatio, absoluta sú, quæ a tali habitudine absolvuntur
relativa gó nihil aliud quam respectus et habitudo unius
ad aliud. quia relativa esse essentia sua ad aliquid referuntur,

pro genere
Substria
fficia in
ens.

é relativa
absoluta

nitas relatis

et ytā aliquomodo respiciunt; ut cōa effectui, seruꝰ dominꝰ &c. ...rte relativa nullū habet aliud cē, quam ad aliud, nam albuꝫ nō ...ferri ad aliud finite albū, hō cē albi; sed quod relat ...ecepta relativi ē ad aliud. ...ēn ad aliud in definite intelligendo ...hoc ē ad aliud ỹ nīl, ỹ pr̄ nōnē ab eo quod refertur dīctū. —

Nota 2. ad hāc relatiōē tria requiri: Rectfundmtū, nō fundandi, et terꝰ; fundmtū relationis ē illud, quod refertur ad aliud, ỹ respicit aliud. terꝰ ē id ad quod refertur, seu quod respicit fundmtū; nō fundandi ē ea rō formalis seu respectus ptōis quem unuꝫ refertur ad aliud; ut cum parries albus a refertur ad pariete albū b. Parries a ē fundmtū relationis, pariēs b terꝰ, rō a fundandi ē albedo in utroq; pariete, per quam ē hic illi similis. ...ēt a relatio ...sideri in concreto et in abstracto. in abstracto nil aliud ē, quam fōa seu nō ...ēs quam unum dicit ad hoc, ỹ illo modo habere ad aliud: in concreto accipit ỹ tm̄ pro ...ia hac fōa, sed etiā pro subito, quod refertur ad aliud. — quid relatio concreto c

Nota 3. Dari vero duplex fundmtū, unū remotū, alterū proximū; remotū ē entitas, qua respicit alterū tanquam rectus obliquē; proximū ē entas accepta cum ea ratione fundandi, ...hac hac distincta realē seu ñ; unde et rō fundandi duplex ē, ratio fundandi remota vera, proxima altera; rō fundandi remota ē, qua nō fundat actu relatiōē, sed apta tm̄ ē fundare; proxima ē, quae actu fundmtū refert ad terꝰ. — fundmtū remotū, et proximū ...ēs ...ratio fundandi remota ...

Nota 4. Relatio hī accepta dividit primo in realē et rationalē; qa dari nomine cognoscente, et vocatā relatio secundū cē; rationis vero ē, quam xp̄s intellx tribuit, qdam duo genera quae re ...ia genera nō ...hī relatio ē Dividit in realē rationis

vocatis secundū
conisecundū

in accepta identitis, ꝛ dum voluntas ejusdē accepte ejusdē.
Realem alii vocant relatiōē secundū ee: ut ē ꝯ. relatis
ad causā et effectū; rationis vocant relatiōē secundū dici
cum requisitis eadem indivisibilis probabiliter referri ad se.

ta
va et
ram

Nota 4. Dividit relatio in mutuā et nō mutuā: mutua
dr quādo fundamtū et terminus mutuo se respiciunt: sic re
latio ē inter duos socios albos p. nō mutua ē quādo nō
extremū ipsa respicit eorum ut vicissim ab eo nō respiciat.
Sic cognitio qua cognosco Antichristū ē existentē respectu ad Anti
christū in ecōtra. Sic etiam actus visionis respicit colorē
obiectū, obiectū autē nō respicit ipsam visionem.

iditis
equalitia
iuiparantia

Nota 5. adhuc relatio dividit in relatiōē equiparantie,
seu equalis derentionis: et in disquiparantie seu diformis
derentionis. prior ē quādo in relativis mutuis utrumq;
extremū habet relatiōē ejusdem rationis et nominis, seu
quod idem ē, utrumq; habet idem nomen, et nomen ejusdem
significatū eadem in quo se sibi similia ꝛ g. ꝛ alba. Relatio
disquiparatia ē, quādo relatio unius extremi diversa ē a re
latione alterius extremi: Sic pater refertur ad filiū relatione
Patris nōtis, filius vero ad Patrem relatione filiationis,
quæ diversa ē a priore.

iditis in
q adveniens
sq adveniens

Nota 7. Ponebāt dividunt relatiōē in extrinsecā ad
venientē et intrinsecā adveniente. relatiōē intrinsecā adve
nientem vocant eā, quæ recessario resultat posito fundato
et termino, ꝛ g. posito Petro et Paulo albis necessario in
illos resultat similitudinis relatio, et prodeunte relationis
hoc solum statuunt. relatio extrinsecā adveniens ē illa, quæ

necessario resultat posito fundmto et terō: vg. relatio actionis
resultat necessaria, posito igne producente et producto, potuit
enim utcqs ignis cē, quin unus esset caā alterius, ad ham
relationē pertinet Scholiasta pertinere alqua prædmta, actionis,
passionis, hbtq. p. —

Sed qtō hoc primo: ō loquentes de terō fundmto
proximo ō de remoto. hīc de hoc, tam relatio prædmtalis,
quàm transcendtalis advenit extrīcē; nam sicut pcē, hic et
ille ignis absqs eo, quod unus caēt alterō, adeoqs caa relatio
nichil ab illis advenire extrīcē; ita etiam possunt cē pctus et
parvus sine similitudine, quæ vocatur intrinsecus advenies
relatio. si enim unus sit albus, alter niger non erunt similes
in albedine. Si verō loquamur ō de fundmto remoto, sed de
proximo, te econtrario oēs relationes erunt intrinsecē adveni-
entes, sicut enim possita utraqs albedine, quæ ē proximū
similitudinis resultat necessario similitudinis relatio; ita posita
igne, quæ ē fundmtū proximū relationis ad obtū, necessario
resultat ea relatio: idem ēst possita unione, quæ ē proximū
fundmtū respiciendi terīm p: —

dividit
Sed transcen et Predicam.

Nota 8. rursus dividit relatio in prædmtalē et transcen-
dentalē. relationē transcendtalem cē nexum anteē rei, qua re-
fertur ad alteram, qlis ē inter creatorē et creaturā; certa
enim ē creaturæ referri ad creatorem. Prædmtalis ē,
qua ē fundmto accidentalis, seu hīc quatus fundmti ēst existere
talis.

Articulus 2.

An dentur relationes reales.

Pro: dari relationes reales. P. j. —

Ie fide ē in diuinis dari relationes reales ꝺependentꝺ abinuicē Petrꝰ ꝺ̄ filiationem, gꝫ verum ē simpliciter ꝺari relationes in creatis Petrus remine cognante ē Pater Pauli, est pater ā ē similes patri ꝑ albedo gꝫ. Ad tria pat. quia per relationem nihil aliud intelligimus quam habitudinem et respectum quem unus habet ad alium. Ad m pat. —

Negꝫ dicas: ante operationem Intellectus Petrꝰ ꝺ̄ fraudeli ē Petrꝰ fieri a Patrem fraudeli per intellectum. etia enim ē primo quo eodem modo ꝺici posset pariter albus ante intellectum ē tm̄ humanitate albus, per intellectum vero fieri fraudeli albꝰ, quod dici nō ꝓt. Ad. tunc Petrus fraudeli ē Pater gꝫ dico verum ē, quod hmōi fraudeli ē pariter tm̄ ē fraudeli albus, gꝫ dico ꝺ̄ ante operationem Intellectus verum ē, quod Petrus habeat filium gꝫ. —

Ob. 1. Si ꝺarentur relationes reales, sequeretur processus in infinitum. Pet. gꝫ. sequitur Pr si albus a et albꝰ b, quæ habent inter se mutuam relationem similitudinis, erunt qua albꝰ a respiciet albꝰ b, albedo qua albꝰ b respiceret albꝰ a, et hæ ꝺuæ similitudines respicient se et ꝺ̄ similes, gꝫ ꝺabunt aliæ ꝺuæ relationes mutuæ similitudinis v.g. E. f. et de his ꝺen argumentꝰ eodem et sic in infinitum. R. N sequelꝫ. ad P. Dico: quod sicut albꝰ A. et b. ꝺ̄ similia se ignoris, atqꝫ ullo tempore separabiles et sic non procederet in infinitum. —

Ob. 2. Si ꝺarentur relatio reliq̄ illa est accidens, Pet. impossibile ē quia accidens ꝺbt ee in alio, sed in subito, Pet implicat relationem ee in subito, gꝫ implicat ut relatio sit accidens. Pr quia ꝺicta relatio ee relationis ē ad aliud, ideꝰ adhuc. Quæ ꝺ̄ falsa ē, quod relatio reliq̄ ꝺbeat ee in alio tan-

impossibile ē obiectio nō procedit.

quam audens in subito, nam etm relatio transcendelis ē
rerè xlis, et tm ī ē audens subito. ad P. ante reponsione
Vota: in relatione duas reperire rones diffelas, scilt
ī xm alio, et ē ad aliud, ē in hbt relatio in qntū tuit subito
ex fundmtō, in quo ē tanquam soa yia relatis: ē ad
hbt eadem relatio in qntū respicit terminū; per se enim
tanquam per rationē genericam querit relatio cum oi soa
audentali; ideo qs cum alio & prodentia audentiā; per
ē ad tanquam per rationē differtialē differt ab obg illis, qua
sūt relativa. Jam in soa R. C. m. quoad relationē
prodmtē, et R. m. ad P. N. m. ad hujg prob. N. gsqs.
quia ex dicta nil aliud hbtr, quam quod illa, qua referunt
sine relativa tbeant ē ad aliud; sic Petrus ut ē Pater,
refertr ad filiū, hoc a nihil obstat, quo minus relatio,
qua Petrus vg. Pater respicit filiū, sit ad terminū et simul
in subito; gsqs nihil impedit relationē ē audens. —

Ad. D. ois gnratio ē actus scibg, sed ois relatio
gnratio, gō. R. N. m. Duplex enim datr gnratio, una
activa, qua ē in rebus, alia formalis, qua solū ex intellectu datr;
unde distgui pt m. ois relatio ē gnratio ī formalis: si sit
relatio rationis, ī obstat C. m. sola formalis N. m. et gsqs.
Duplex gnratio
Ad. 1. gnratio obstat et Physica ē tm fundmtalis relatio
ī formalis gō. R. N. A. tē enim ī tm fundmtalis, sed formalis
relatio licets, quod licets soa tantū cujus una res refertr
ad alteram; hbtr enim rāo formalis, quare duo pariētes similes,
gō. et sic multa ī possunt explicari præ respectu et
habitudine seu gnexione ad aliud sic Pater et filius, Joel 1. vsq.
quod licet

Articulus 3.

An relativa secundi modi essentiae in modo superaddito ratione fundandi, fundamento et termino.

Dico: Relativum secundi modi essentiae non posse esse de facto in modo superaddito, quia de pro de absoluta non video cur hic admitti non possit. P. 1. Sunt entia multiplicanda hinc reassistae. Sed nodum hinc nulla est reassistas, ergo. M. P. quia hoc praecise, quod Petrus aeque hic albus ac Paulus, vere et proprie datur inter illos similitudo, ergo datur etiam similitudo proprie et formaliter; nec enim aliud est similitudinem formaliter quam veram et propriam similitudinem intelligimus. A. P. ex def. Similia sic quorum qualitas est una: unde hic cognoscitur similitudo secundum quam est unitas relativi in pluribus, est per hoc praecise, quod Petrus et Paulus hic albi, dato in illis omni modo superaddito unitas qualitatis, ergo datur similitudo. N. hoc. quia unitas haec licet per actum intellectus praecisionis et abstrahentis a pluribus: ex vi tamen Petrus et Paulus sint albi, per abstractionem non abscindunt unus utrique, et ab utroque albedinem praescindens; unde apparet utramque albedinem, quae est unitas fundamentalis; quae enim sic formaliter similia, fundamentum habent ut deo concepta gignant.

Nec dicas: secluso modo superaddito pariter v.g. albedo et pariter album sibi solum sunt fundamenta, et formaliter similes. ergo enim est: quod implicantia in modo aequa affirmamus pariter album a se similem pariter albo sine praedicto modo. —

P. 2. Ex hac sententia sequeretur processus in infinitum

rem ñ solus Petrus Paulo, Pedetm modus Similitudinis in
Petro Similis é modus Similitudinis in Paulo, gó diendo ds
iis modis novi modi Similitudinum. —

P. 3. Quia nulla ps cauã Signandi, qua illos modos hyper-
ditos entitatules physicas producat, gó ñ dentur illa
entitatula. P. A. ponamus quod in germania producatur
liquod album, et secundus Albedinis in obg albis transyl-
vanie, imo totius mundi producatur novum nodum realis.
Hunc modum relis requit producere albedo in germania
producta, quia illa distat ab albis transylv: p in obg
producentibili modi: nec albedo, que é vg. in transylv:
quia hoc ñ hbt modo majorem virtutem, aut applicativam
quam antea, neque scit quid sit productus in germania,
aut quid antea nisi fuerit ibi ut sciat, quod in se dbat
producere modos, Sed neque adeo producentes isti modi,
quia si deus etm per impossibile cognosceret productionem illius
albedinis, adhuc repugnaret illa relatio Similitudinis: sc
Deus posset producere illos modos, quia ñ cognosceret
ea causa, et ob quem finem producendi sunt —

P. 4. Ex dicta: Petrus albus evadit Similis Paulo
nigro sine ulla sui mutatione, gó evadit Similis sine
ulla receptione sue nove. ghtia é evidens, quia qd-
quid acquisitum de novo mutatis cum mutatis nihil hs
relinqui, quam alb se habere quam antea. 2. P. quia Petrus
albus evadit Similis Paulo nigro, si dealbetur Paulus, é
evidens per hoc, quod dealbetur Paulus ñ mutatur Paulus
Pauli: i. albedo et albedo B, ita albedo a et albedo B fit

cauã ad ef-
cautã p. P.
etm unio
endum.

ſt entes absoluta gó in his n̄ ſt ghiſtere entia relativa
Ped ꝝ regarda ó alis xlatio à parte rei foali, ó ea in
entibꝫ modali superaddita entiꝫ respective ghtituenda ē
absoluta enim opponunt respectiua, à parte rei a in
similibꝫ duorum albedinum: nisi advertatur hi modi
nihil dabt nisi mera absoluta.

Probatur: duo extrema n̄ referuntur ad ſ invicem
intentionaliter per duos geptus absolutos. gó regs
referuntur ad ſ invicem obtive per duas fas absolutas
ghtia ſ. quia modus essendi relti, et modus essendi intenti
ad debt proportionari: d. a. sic ostenditr: ad hoc
ut grater Petrus Paulo foaꝫ. n̄ sufficiunt hi duo cep-
ctus: Petrus ē albus: Paulꝫ ē albus: Ped requirit
unus geptus indivisibilis utrumq; attingens, v.g. Petrus
est albꝫ: albꝫ ē Paulus: gó etiam ad relatiōē objectiuā
n̄ sufficiunt 2 fas absoluta: albꝫ ſt duo albedines in
Petro et Paulo. Ped potentia dari debit una fa mo-
dalis: qua lit nexus utriusq; extremi: et respondens
illi nexui intentionali ligato per particulā simul,
talis: albꝫ. R. g. d. albꝫ a et albꝫ b ſt entes absol-
luta, ita tñ, ut simul etiam sint respectiua et relativa
ꝝ relatione adequata si sumanꝫ simul: ꝝ relatione inade-
quata: si sumantr seorsim. C. d. ſt entes absoluta pure
ita ut n̄ sint etiam respectiua n. d. et ghsp. eadem enim
res respectu sui absoluta respectu alterius relativa ex-
ſt, ut ghngit in relatione transcendentali distinctiua
ex nexu absolutis n̄ ſt ghcis respectiuis. ſ. illa alt-

dicta ñ finit, nec inadæqte respectiva; i.e illa absoluta singli sk corsim sint inadæqte respectiva ñ; quod ex iis surgere ñ possit denomtio respectivi: Sicut ex aã et corpore ronis; quæ singla seorsim ñ sk hoc, ggregit denomtio hois; quia aã et corpus etm seorsim erunt inadæqte hoc, idē erunt partes hois: ex dcorbg non albis fieri ñ pt ñ album, quia illa nec inadæqte erunt albedo. quod vero albū a, ñ album b, solum seorsim sumptum sit inadæqte respectivū, pd. enim, illud ē adæqte respectivū, quod pt facile attribuere respectivū, sed album a et albū b. quodvis seorsim ē hoc, quod cum albedine simul possit attribuere respectivum. — quid sit inadæqte respectivum

Ad Confirmat: C. A. N. ggpt. ad P. ejus dico, gaptm quidem proportionari obitis secundū priū et certam rationem gceptum, sed ñ in obq, nam hi duo gceptus Petrus et Paulus sk doctus et Petrus ñ Paulus ē doctus, ñ differunt ex obito, plurimū tñ differunt ex modo intendi; differentia enim hoc et copulativi sk aliquid ex parte actūs, ñ ex parte obiti, differentiæ ñ copulandi fundmtū dat priū obū. Eodem modo actus gpositivus, quo dico: Petrus ē ita albus, Paulus ē albus, sed ñ ex parte obiti, actus enim illi gpositivo sufficit ex parte obiti albedo in Petro, et Paulo, pr quod solum habet gpositas unius cum altero. —

Nec ex duas gpositibus, hanc ēē tm relativā fundmtā, nam dico etm illo ēē primā fundā relationem, pr eam

enim vere et prie unum ē tre, quale alterum, vnū
ē vere et prie ubiq; albi qualtas, dari vnum
et prie effectū realē, quin dato ejus cā finali, ac
proinde quia debz effectus illi finali, gō unitas pa
litis, et relatio similitudinis in duobz albis ejsdē
eam qualitatem produtā habz finalē. Ad vltā:
qui dicit Petrum ē album, et Paulū ē album, per
hunc actū realē attingi album, et dici relationē simi
litudinis inē Petrum et Paulum, n tē eam finalē, et
sub aspectu relationis explicari: Sicut qui dicit Petrū
ē Petrus Pauly ē Pauly dicit realē differtiā Petri a
Pauli, n tē eam finalē explicat, nisi dicat, Petrus n
ē Paulus. —

Objicies 7ō. actio qua cā produit effectū
unū: qua mā unit finē et plures relationes alias produ
cantes effectum in nodo superaddito. R. D. A. effectum in nodo
superaddito fundmto, leō et racni fundandi, N tē in nodo
superaddito sibi fundmto et ten trans. A. et N. effectum —

Objc: 8. Plato et Socrates ēt indistantes ut libi coexistant
n tē coexistant, gō per aliqd distans ab utroq; et ab utro
usq existentia sibi coexistent. effectum P. quia quotcumq;
dato utroq extremo remanet indistia ad aliquem de
ventē n libi libi denotio per utrumq extremum.
Sed data utraq existentia Platonis et Socratis remanet
indistia ad coexistentiam, gō coexistentia n habz per utraq
existentiam, gō debz aliqd superaddi utriq existentiæ per
quod finaliter coexistant. R. totū preter utramq

existia3 pone pro foali existia id, quod Albus ponit pro
coexistia fra fundmtli, pe utramq; existia3, quarū albedo
dato hodie, albedo cras: n3 dbt is libere ea existia3 fundatem
et dicet hd requiri intuitu: ut utraq; illa existia sit in
eodem instanti. hoc a quod is ponit pro fundmtli relatione,
tibi hit pro foali. —

Articulus 4.tus

Reuerunt due Sententie, de affitutione relationis prodmtlis. —

Dico 1. relatio + prodmtlis v.g. Similitudinis n3 ēt adqte + Sem sco fo
identificari soli fundmto. P. 1 quia manente Petro albo + 2 etm te
et deficiente in Paulo albedine; Petrus n3 erit Similis
Paulo, gō tota ratio Similitudinis n3 affitit in solo Petro
albo; implicat enim remanere id, in quo ē tota relatio, et
ē remanere relative3: implicat relatio3 identificari soli
Petro albo, et tñ ab eo tota separari posse; quod a deficiente
in Paulo albedine deficeret relatio Similitudinis in Petro
et Paulo; clarū ē; quia n3 erit verum de Petro et Paulo,
quod com3 qualitas sit una: P. 2. Relatio prodmtlis
ē accidentis fundmto, gō ē distincta à fundmto, h3 à ad-
eqtè, saltē à adeqtè, affectio patet. A. ē distincta relationi
prodmtlis ~~accidentalis~~ a transcendli relatione, Si pariter
à ē evidenter, ut hit similis pariter. 6. pō enim decolorari
nebro, et tu n3 erit similis. —

Confirm: Simil ea albedo ē genere ex Subito et albedine,
ita ea relatio ē affitutiva relationis, sed implicat ea

albedine in subo albo; et n̄ ḡstituere quoḍ albū
subitū albū n̄ ē foalē albū; gō etā implicat relatiōē
ē in fundmto; et n̄ ḡstituere quoḍ relatū, seu fundmtū
n̄ ē foalē relatū.

abstracto
gereto.

Dico 2. relatio prōdmlis n̄ ḡstituit foalē in fundmto
ratione fundandi et vērō. Ante prob: observa relationē
summi duplicit; semel in gereto, et semel in abstracto: re-
latio in gereto nihil ē aliud, quam relatiuū et relatū.
relatio vero in abstracto, nihil ē aliud, quam rō ille
foalis, ob quā unū extremū refertur ad alterū. Jam
P. gelusio j.mo ō enim hoc sententia loqtur de relatione
gereto, ē in abstracto; sed vtrūq; dicit pīm, gō. in
primis n̄ pīt dici quoḍ in abstracto relatio in obq; tribo
consistat: relatio in abstracto ē id, quo unū extremū
refertur ad alterū. Sed ōa tria simul sumpta n̄ ḡstituūt quo
unū extremū refertur ad alterū, gō. a P. sola rō
fundandi ē id, quo unum refertur ad alterū, gō n̄ ḡstituūt ōa
tria simul. quia fundmtū ē id, quoḍ refertur; vērō
id, ad quoḍ refertur fundmtū; sed nec id, quoḍ refertur, nec
id, ad quoḍ refertur ē id, quo unum refertur ad alterū; quia
ē id, quoḍ unitur, et ē id, cui unitur, n̄ ē id, quo unū
unitur alteri, gō à pari. Confirm: j. visiō per quam
oculus refertur ad obiectum visum, n̄ ē ipse oculus, nec obiectū
ipsum, quoḍ videtur, nec pariēs ē albedō, sed quam dicit
relationem similitudinis pariēs albus à, ad pariētem alb

Confirm: 2. in eo ḡstit relatio prōdmlis
quoḍ ē foa gereti.

in abstracto, quod ē foa gereti relati prodmtalt. Sed hoc
ē fundmtū, nec terus gō. m̄ patet, quia per geretum in
abstracto auertū nihil aliud intelgit, quam foā talis gereti.
2. P. Nec ē foa hujus gereti relati prodmtalt, quod de-
nonat fundntā per aliquis referre ad terū, hoc n. ē vir
fundntū. m̄ P. à portō de qvati albi, cujus foa ē albedo,
et aliorū concretorū. m̄ gttat quia fundntū n̄ dat, fundntū
sed recipit terū relati, n̄ etiā terus, quia ut dis ē ibi recipit terū
ad quod per foam fundntū refers, gō. n̄ a terg.

Confirm: ℑ specialē dicēo, quod hā n̄ gttuat
relatiōē in abstracto: cōis gereti foa, illum foalē
effectū, quem dat subito ut quod, dbt habere ut quo:
sed terus ut dis n̄ hbt effectū relati ut quo, nec parti-
cōē; gō n̄ pt ee foa gereti relati. m̄ P. quia subita de-
nationem assignant à foīs, gō foa dbnt ee in se
dis denontionis ut quo, nemo enim dat quod n̄ hbt.

Dices: in relatione identis qua dat ind Petrus et Paulus,
Paulus ē paris foa hujus relationis, gō etiā in isto patriali
subsist relatio in abstracto. d. P. nā fundandi hujus rela-
tionis ē similitudo in naā, sed Paulus ē patriali similitudo
in naā, cum habeat eadem prodta specifica, gō. R. P.
S. Paulus ut ē terg, ē patriali foa hujus relationis N. A.
ut ē patriali nāo fundandi C. A. et N. gltr. ad Prob. gltia m̄.
P. m̄. ut ē patriali nāo fundandi C. m̄ ut precise ē
terg N. m̄ et gltr. —

P. iam 2da pars gelationis: quod nec in gereto gttuat

foald terus hujq relationis; j. quia ex deffone relis relatio ē id, cujus totū ēe ē ad aliud, sed hoc deffinio includis terū gō. m P. terus ē id, ad quod relatio ē finita hbt ordinem, seu respectū dicit; quia totum ad relationis ē ad aliud ēe libere; gō hy aliud quod ē hoc relationis, ē quid aliud ab ipa relatione; sicut hoc cognis ē alius ab ipa cognitione et intellu cognoscente. Confirm: j. relatio merita datā definitiōe ē tot ad aliud, gō sic ponit ēe quod respicit aliud; sed illud quod respicit aliud, hō ē ipsum quod respicitur, gō hy aliud, seu terus, ē ingredit relatiōe; hinc quia cognoscere parietē supponit ēe intellu et cognitū qui refert in ēe cognoscentis ad ipsum parietē. Patet ē ē cognitū et nec intellu cognoscens. — Confirm: 2. Ex hac sententia sequitur Pater et filius ēe rē idem; quia enim ē differunt rōne ex hac sententia differentes gō. m P. nam Paternitas juxta Arriagam ē hoc et hoc; sed hoc ē filius, gō Paternitas ē filius, sed filius hbt Paternitatē, gō Pater ē Pater et filius: Item quod hbt filiationē ē filius; sed Pater in hac sententia hbt filiationē quia Pater ut terus relationis ē, quod filius refert ad Patrē constitueret ℔ relationē filii ad Patrē sed horum est falsa.

Obj: j. gbra j. geometrice. posito, quod arbor a hbeat longitudinem 20 palmorum, cuicui illi nihil interiecti nec addatur, dum modo arbor b. equivalat longitudinem 20 palmorum, eo ipso arbor a, fit equali arbori b. et hinc dicetur arbori b. unus palmus, fit inaquali. idem ē de

pariete albo & respectu parietis albi a in ēc similis, de
Petro existente respectu Pauli existentis in ordine ad coexistid,
gō relatio prædictis n̄ accidit intrinsecē arbori a, idem dic
de aliis instantiis allatis, gō arborem a ēc æqualē arbori
b, ē arbori a tanquam fundato adæque intrinsecum.
Ad 4. nihil novi accidit, et gstitutis intrinsecē arbore a
ēc goali æquali, dum fit æqualis arbori b. N. A.
nihil novi intrinsecē in ēc arbori, dum fit goali æquali
arbori b. A. et b. gfgro, gō hoc relatio æqualitis n̄ accidit
intrinsecē arbori a in ēc arbori a, b gstit. in ēc æqualis ar-
bori b. N. j. gfgo. et b. eām fecundam gfgo gō hoc denotio
arborē a ēc goali æqualē arbori b, ē arbori a tanquam
fundato specificativē sumpto adæque intrinsecum N. in
ēc æqualis goali tanquam fundato in genere. Eu pro
dicta ratione fundandi, quæ ē æqualitas goalis sumpta
gfgo.
Ad 5. Albedo posita in Angelo n̄ denomat Angelū
album defectu alicuius extrinseci, quæ posita in Pari-
ete denomat parietē albū, et pariēs albedini ē extrinse-
cus, gō similiter in relatione. N. N. A. quoad 1ā defectu
alicuius extrinseci, nam caparitas subiti lucis hic extrinsca
albedini, ē tm extrinseca denominativi albi; hoc a capari-
tas respectu in pariete, n̄ vero in Angelo, cum n̄ hic
subiectū maca. ē
Ob. 1. virtus caritiva ignis, n̄ gstituit intrinsecē
rem applicatione ad ligna et tm hæc applicatio
ad ligna ignis n̄ ēt hunc effectū causare, et gbuere ligna,

+ seu pro
declaratione
dicendum
includit ratio-
nem fun-
++ vere pro
adæquata ra-
fundandi,
sic etiā fer
dicit.

gō reīd licēt relatio n̄ gſtituat per se reīd. Sed saltem fīd
ēntiata fundmto, tollenti tm̄ ut n̄ sit de ēntia
em, ad effectū faciē sine ēlo, tanquam gditione re-
quisita ad hanc denominē. Ad 6. 4. v. gſto dico
tas ē: quod approximatio pt̄ ē gditio ad effectū dicto
ab igne; quo posito pcise ē, ḡ a n̄ pt̄ ē gditio, cum
ois gditio, ht̄ ad aliquid dictum, hic a nihil dictū
assignari pt̄ respectu cuius terminus est gditio. pcise licet
approximatio n̄ gſtituat virtute cāe, tn̄ gſtituit eam
in ē proxime potentis, ḡ a in ē relati nullo modo
gſtituit. gditio.

Ad 4. gtra solutiōē Z: quo posito pcise ponit re-
latio et n̄ posito n̄ ponit, illud ē de ēntia relationis.
Sed positio pcise fundmto, lēro, et ratione fundandi ponī-
tur, et n̄ positis n̄ ponit relatio; gō. m̄ ē axioma Philoſ.
n̄ Pl. positis duobus albis tm̄ et nullo alio absolute posi-
to impossibile ē alba n̄ ee similia, gō hoc relatio denomi-
thetis, pcise, pr̄ illa duo alba, gō per fundmtū et terī.
A. P. Similia pt̄ quorū qualitas ē una, Pl. positis duobus
albis, eorum qualitas ē una, id ē, ejusdem rationis, ita ut
nec divinitas potuit impedire gō. Z da pars etiam posita
q̄ uno istorum n̄ posito cessat Similitudo. A. P. m. po-
posito pcise, relatio ponit formaliter et immediate, et
posito tm̄ n̄ ponit, illud ē de ēntia relationis C. m.
quo posito ponit quidem relatio, sed mediate et ex posi-
de ēntia relationis A. m. et A. n. posita ratione fun-
dandi similis cum subito et lēro ponit relatio formaliter
A. m. posita solo relatione fundandi ponit relatio m.

abstracto, posito fundmto, et ratione fundandi ponit fodes,
et immediate relatio in concreto C^m et A. ghfft. ad S. sub
data diffinitione A. et C axioma. ad 2^dum. n^m S. A. positis
duobg albis tm et nullo alio absolute posito in rerum natura
dr. Similia, et hoc e relatio in abstracto A. A. e
relatio in abstracto A. A. et ghfft. ad S. 2^dum potius A. seu quoto
dicam e, quod uno horum v. g. pariete n^o posito esset
relatio in abstracto; pt enim deleri paries, et manere albedo,
qua manente eius ratio fundandi cum utroq pariete destructo
manentibg albedinibg; ghfft manentis relatio in abstracto,
et in gonsequngs subtilis ponantur duo albedines; illa denomi-
nabunt Similia, quod a hoc fieri possit, pt in Eucha-
ristia, ubi ft plures albedines sine subito. —

Articulus 4us.

Statuitur sententia Probabilior, de constitutivo relationis prodmtis.

Nota. ratione fundandi aliud est proxima, aliud remota; Duplex fundam
Proxima e qualis cua per quam, v. pt quam fundmtum seu
subtum primo habet, ut de illo cum veritate possit dici aliquis
terminus relativus, seu n possit ad a gigni, ipsi per ordinem ad alte-
rum; sic duo albedines unita, subsistentes in
duobg parietibg ft proxima et adaqta ratio, pt quam unq
paries primo habet ut dici possit similis alteri. Remota vero
ratio fundandi e ea id quod requiritur ut existat proxima
ratio fundandi v.g. duratio; v. coexistentia duarum albedinum e
ratio fundandi remota. S. P.

Dico: relatio prodmtis in abstracto qualis ghfft in Relatio mtis ghfftat

sola ratione fundandi, sive illa adaequate dicta sit fundamentum et terminus sive inadaequate. S: in eo existit relatio secundum esse abstracto, quod est foale dare realis pars denominata relationi fundamento; sed sola ratio fundandi est alius foale, ergo in sola ratione fundandi existit foale relatio secundum esse abstracto. Haec certa, hoc enim intelligitur per relationem in abstracto. Maior. Sola ratio fundandi est ratio foalis, cui fundamentum respicitur terminus. Ch. P. Si aut aliquid aliud praeter rationem fundandi, vel aut praeter fundamentum, vel terminus. Sed haec dari non potest per Maiorem. Nihil dat in primis fundamentum quia nihil dat denominative realibus seipsis, nihil dat nihil enim etiam terminus ut talis, quia terminus solum id, ad quod respicit fundatum. —

Confirm. 1. Posita sola ratione fundandi reliquis omnibus positis vel in esse ablatis ponitur relatio in abstracto, seu foa prout quam fundamentum refertur ad terminum; et non ponitur, ergo in hac sola existit relatio in abstracto. Ch. Si ponatur in rerum natura sola ratio vero detracta nata est fabricare non plus quam nata in re unito. Esto vel detractis duobus productibus caloris, et albedinis, plus quam ignis esset calorem in re prout manibus producti: destruantur parietes, et esto albedines, et habebit non plus quam unus parvus est similis albedinis.

Confirm: 2. per illud habet foale unio, per quod et plus quod verum plus enunciatio hoc: entia sunt unita indole, ergo etiam per illud habebit foale relatio, per quod et plus quod verum enunciari et subtus est relatio ad terminum sed hoc plus enunciari plus solam rationem fundandi,

cuius pro solum rerum extremorum dicuntur unita. Cum relatio prodimbis in genere sumpta constituat intrinsece in fundmto et rerum ac adequata ratione fundandi secluso, in secluso vero quatali, utraq; pars est probabilis. —

in qua Relatio in genere

Obj: 1. Si relatio in abstracto v.g. huius albi ad alterum constitueret in tali albedine vtriusq; posset absolute dari relatio, in existente relatio; quia posset de virtute Dei absoluta existere utraq; albedo in existente utraq; albo, si stat sit albedo prorata à subito. R. P. posset absolute dari relatio accepta pro ea quæ est pro qua relativa et posset dari relatio accepta pro qua à actu exercente, seu accepta pro ea, quod constituit determinate relationem. Sed non enim accepta relatio constituit pro utrumq; extremum et ratione fundandi unitam subito. —

pro quod constituat

Obj. 2. Si relatio similitudinis constitueret in utraq; albedine; sequeretur quod utraq; crescente albedine crescerent similitudo: Ergo est falsa, tam enim similis est duo alba ut 4. quam duo alba ut 8. ergo falsum est antec. Sequela m. S. quia est destructio identificatis implicat albi crescere unum albo vel in crescente: ergo si relatio similitudinis identificetur cum utraq; albedine, implicat utraq; albedine crescere, et relationem quod similitudinis vel in crescere. R. crescente utraq; albedine secundum precisam rationem albedinis, crescerent similitudo N. m. crescente albedine secundum rationem secundum quam una est tarda, grata albedo C. m: aliquo gradu ingressus per incrementum aliquo per decrementum albedinem in altero extremo similitudinem augere, si enim unum sit album ut 4. alterum album ut septem, augebit similitudinem, vel per incre

crementū ut q. ꝛ. per decrementū ut 7. Hinc tū adueꝛ-
sū nitri, ꝑsse duo alba ut acto magis cē similia nigꝝ et-
terius, quam duo alba ut 4. quia assimilantia sibi secundū
plures gradus similitudinis, quia tū in similitudine idem
attendit, ut unum sit tle, qle ē attend. in quo duo alba ut
4. ꝛ. superant à duobꝰ albis ut acto, ideo negandū ē simpliciter
ad incrementū attendo qꝰ albedinis augeri similitudinē, quia
in quo ꝙstitit similitudo secundū eam rationem, secundū quam
ē similitudo, nō crescit. —

Ad 3. Relatio paternitatis, ideō cadit ad effectum ꝙstituendū
in actione productiva, qꝛ nō datꝰ h. m. relatio, nisi in ordine
productionis, quod ē ꝓbandū, quia sic Philippꝰ nunquam
potuisset dici Alexandꝛo filio mꝭ. R. Denominatio ꝓtinet
ad filiū. Item causa et effectus, durare cum ꝛ durante
actione productiva, quia cum praterita actio productiua.
facit hic et nunc ꝓparabilem Philippū cum Alexandꝛo:
et causam cum effectu: Sic licet paternitas cessante
actione productiua filii nō existat ꝓsse, existit tū
fogcē, seu denominatiuē, quia hoc ꝑs hoc ipsum, quod ꝙstituit
ꝑsn denominandi ad denominatū quod fuerit; sed dicere
quod fuerit in Philippo actio productiua Alexandꝛi; ꝙsonat
enim ad id, ut tribuat denominatiuē de ꝓsenti nō requisit
cē de ꝓsenti. —

Ex hac ꝛsponsa: qꝰ relatio paternitatis nō ē realis re-
latio et ꝓsea, sed cm relatio secundum dici, quia ꝙstituit
eius ꝓsnam exstat. R. Ad Matū, non quā relationis
paternitatis verē et ꝓsee, ē ꝓpter ido tempore, ꝓpter quo in

cubatis in denominone. qui enim dicit: Philippus genuit Alexandrum
Alexandri, idest, ac si diceret: Philippus genuit Alexandrum
importando actiõ generativa potentia. Sic enim verificatur fõale hujus propõis: Alexander pugnavit, et n
verificat, et tñ nunc iam verificabit hic denom at veram
fõa n realis Sed tñ Secundum dici prie loquendo dicitur quid fõa Secundum
in ea fãa: qua ptica n existit, Sed ea, qua exprimitur:
et importatur per modũ fõe, cum re ipsa n sit fõa.

Ad tertiũ quod si quis ad veram et realẽ relatiõe requirat existentiam actualẽ rationis fundandi, in qua dicimus
ptistere relatiõe fõalẽ, hanc poterit assignari etm relatio
existens; dicendo quod in instanti productionis ejus sit hoc
relatio; post illud a instanti actio generativa filii; aut effectiũ
positũ intrinsece productionis primæ a cãa generante. —

Ad. 4. Si relatio productionis in abstracto fõalẽ existit
in sola ratione fundandi, sequitur eandem hõem, Patrem &
et filium respectu ejusdem, v. gr. Sequela ñ P. Paternitas,
et filiatio ẽ realis eadem actio generativa, gr hæc abstra,
hæc fõalis ratio fõalis hujus generis: Pater et filius; Sed
hæc fõa adæqte sumpta hæc et tam in ente Patris, quã
in ente filii; gr in ente Patris hæc generatio filii.
R. 4. Sequelã ad ejus Prob. Quia omnino verum ẽ
eandem actiõ esse paternitatẽ et filiationẽ &. hinc ñ sequitur
eandem entem denominare Patrem et filium; quia hæc
generatio Patris dicit in recto virtutẽ generativã indi-
stinctã ab ente hois; et pro fõa importat actiõ
generativã, quo casu ab illa in virtute; —

greta[d] a filiis dicit in recto virtute receptiva hyp[ostatic]a actionis generativa; implicata a godidem libeat virtuti coactiva actionis seri passi productiva; et etm ejusdem virtuti receptiva, quia implicat, ut idem sit prius et posterius passa ab eo. —

Jo: q: Ex nostra sententia sequi, posse licite amari malitia Judæ, qua sequela P. pt licite amari et quidem dissimilitudo Petri cum Juda, et go et malitia Judæ. Sequela quia dissimilitudo hoc ostendit, nos in bonitate Petri, et malitia Judæ indivisibili; quicunq; act a dissimilitudo, amat ob ostitutiva dissimilitudinis, go qi amat dissimilitudinem amat amat etm malitia Judæ, qua e unu ex ostitutivis hyp[ostatic]a dissimilitudinis. R. notandu hic ad salvenda hoc et alia: relationes quardam ee equiparantia, ex eo quod singulis extremis unam eandemq; tribuat denominat. Notandu etm, ex eo, quod utriq; extremo quenlibet tota denominis relati sequi relatio, quamvis n quodlibet denominativa, tri ee totam in quolibet extremo: sic in casu posito, Petrus simplicit dicit dissimili Juda, et Judas vicissim Petro dissimili, et quod dissimilitudo e in Petro simplicit, et e simplicit in Juda quod denominativa. Jam in hoc R. negando sequela. ad P. D. Ch. pt amari dissimilitudo Petri cum Juda, prout hoc denominativa e in Petro tota C. Ch. pt amari totu, quod ostitutivum totalis dissimilitudinis N. A. V. gr. supposita malitia Judæ, quæ n amo, licite amo dissimilitudinem cujuscunq; hois cum illa, quia hoc e amare bonum, e enim simplicit bonum,

ex suppositione malitie dari; sicut potig queri illud totus quod est dissimilitudo cum illa malitia.

Obj. Goa dans denominē goalē, non ꝑt illud tribuere, nisi uniendo se subito. Sed si sic fundandi substituis, etm ꝑ aliquid quod sit bonum esse dari; non ꝑt se gaudere fundmto, sine subito, go non fundendi non ꝑt esse aliquid, quod sit bonum esse dari. m. P. gaudia bona sunt extrinseca fundmto; ergo etm illud, quod sit bonum esse dari, illud a quod se alteri gaudentibus dbt illi extrinsecum. R. P. A. Goa denominans non ꝑt nisi se illi gaudendo eo modo, quo dat denominē et alio modo N. b. clarius. P. m non ꝑt tribuere denominem, nisi se illi gaudendo. si sit denominatio adequata intrinseca et m. si sit denominatio partim extrinseca, partim intrinseca N. m, et quasi m P. ergo si denominatio relati sit adequata intrinseca fundmto et ergo si non sit adequata N. ergo. eo solum modo se dbt goa gaudere, quo dari denominari obito cognito, non dbt se obito gaudere intrinsecē; quia est denominatio extrinseca.

Ad. 4. Illud est relatio goalis in abstracto similitudinis, quod necessario correspondet huic ꝓtioni: pariens albus A, est similis pariēti albo B. Id quod necessario correspondet huic ꝓtioni est fundmtum et big, go etm fundmtum et terminum includit intrinsecē relatio similitudinis. m P. illud correspondet dictæ ꝓtioni, quod deficiente non est vera. Sed deficiente fundmto et termino non est vera, go. m P. quia deficiente termino v.g. pariēte B. falsum est, quod pariens A, sit similis pariēti B. albo. R. P. m. quod correspondet dictæ ꝓtioni

goa dans
trinsecē gau
subito, et
dat denom

tanquam rō foalis ſ. m. quod correſpondet dictæ ptioni ſolùm tanquam terminus indirecte affirmatę ſ. m. ſeqꝫ neceſſario correſpondet huic ptioni ō ens fundmtale tertius quod correſpondet tanquam rō foalis ſ. m. non tanquam terminus indirecte affirmatę ſ. m. et ſ. ſeqꝫ. ad ſ. p. m. quodficiente ſeqꝫ n̄ eſt vera dicta ptio illius correſpondet dictæ ptioni tanquam motivum, ſcꝫ rō foalis ſ. m. quo deficiente foalis n̄ eſt vera ſ. m. Similiꝫ p. m. Sed deficiente fundmto ō tertio n̄ eſt data ptio vera ſeqꝫ ſ. m. foalis ſ. m. et ſeqꝫ. Sunt enim deficiente tertio tanquam conſequenter defluit relatio ſeqꝫ nempe tē deficeret rō fundandi, ſic enim deficiente tertio tm hoc n̄ eſt vera ptio: paries albus a, ē ſimilis pariēti albo b, ſeqꝫ Aat deficiente tertio deficeret rō fundandi, qua ē proxma et immediata cuius verificativa, ſeu actus notivum.

his ſeqꝫ. foalis

Colligo 1. Quām deſtitue aliqua intrinſece aliqua tamen ſubſiſtēa et tm tanquam terminos explicantes ingredi, atqꝫ ita ne ē de entia rei: Sic aal definitio ſpiēi ſenſibilis, et tm ſubſtantia cum his effectus intrinſece n̄ ingreditur quām entia realia: Sic tenebra definitive quod ſit privatio lucis, et tm tanquam intrinſece n̄ ſubſiſtens tenebras. 2. Sicut eadē cognitio denominat intellectū cognoſcentē et obiectū cognitum, ita eadē actio generativa denominat Petrū generantē et Paulum genitū, in quo procedit effective a Petro, vocatō quidem generatio paſſiua, ſeu filiatio n̄ ſit tm Patrem denominare

ne ingredi ſi entia.

filiū, nec filiū Patrem, quia in Patre ñ reperitur, tanquam in tero productionis, nec à filio procedit, tanquam prio effectivo. Hic Processū posse admitti aliquod denominari à foris, quia ram pertinerent. Sic hoc denominato Senex ab annis posteriti: Puer ab actione generatiua poterāba, fruntāp hoc deno nominia à foris posse quidem posteriti, modalē hī permanentiq. 4. Relatio quidem ē nexus, quo conn ectitur fundmtū cum tero, sed tm respectivus, in uerus plenus et rigorosus. unde ñ relatū paritas ab unione, quia unitur in portat utrumqp terū in recto, tanquam subtū, quod unit intrinsecē et perpetuam perfectū, quod fit in relatione. 5. In iis relatibus in obq rō fundanti, ē in fundmto et tero. sic utroqp extremo, realiq quidem idem ex fundmto referri ad terum, et terum ad fundmtū, ñ tñ formaliq, quia id, quod ponitur in una relatione in recto, in altera ponitur in obliquo et viciſſim; v.g. idem ē paries albus a et similē parieti albo b, et viciſſim, quia eadem forma obiecta ſt in re, ñ tñ eodem modo adſe invicem habent. Sed iam unū se habet ut rectus ad obliquum, licet fundmtū ad terum, non alterum. unde aliqui hic dixerunt idem ex Petrū et similē Paulo, et Paulū Petro, hoc ē eadem ſt obiecta à parte rei, sunt, idem modo enarrandi et supponendi. Negant. Nisi enim negant id, quod deb rectus nomine cognitū ſtū fundmtū, dato enim re vera illa habitudo et modo verificandi: vera enim ē petio ſ: intellecta obiectiva: / independenter ab intellectu, quod excludit Dei implicat abſqp deo, qđ ē defectio recti et obliqui.

Relatio respectiva ſtq in uno non habet in alio

deinde relatio ñ ḡfistit in fodali grantione, sed in obtentu
licet in ḡgratabilibꝫ sed hac gratabilibꝫ cum altero dato scil
à parte rei; qo et rectus obliquus qo his gratabilibꝫ.
O. non dꝫ ibi ex cujus defectu ptis affirmans prodicto
de subito é falsa, pertinet ad entiam prodti intrinsece
sic hoc pto Petrus é ludens pila; falsa é ñ ñ ludens pila
et ḃñ pila ñ ḡfistit Petrus intrinsece in ee ludentis, sed é
tm terus; circa quem exercet ludus.

Articulus 6.

Quid sit et in quo ḡfistat relatio transcendentalis?

relatio xcendtlis.

Pico 1. dari relationes reales transcendles. P. dantr relationes fundmtr entibꝫ ita, ut in pncipe existere fundmtr, quin detur relativꝫ ad suum terum, qo dantr relationes transcendentles. R. P. quilibet entas creata qtenus é per participativꝫ in hac entia, intrinsece includit aliquem transcendentalꝫ respectum ad creatorem, qo. R. P. quilibet entas habet sibi intrinsecam et entiꝫ aptitudꝫ, et necessitatꝫ dependentiæ à Deo, sed hac aptitudo, et necessitas dependendi à Deo, é respectus transcendtlis, qo. in é genere cujuslibet entis creati, in etm videtr esse respectus enim transcendtlis nihil é aliud, quam realis quædam aptitudo et ordo entis fundmti ad hunc, qbem ordinem involvit prodtio dependentiæ à deo cujuslibet entis creato intrinseco.

in gico fi
relatio tr
in abstr

rio 2. relatio transcendkli in abstracto foalr gfistit
in sola rõne fundandi P. relatio transcendkli in
abstracto ẽ nexus entis, seu referens entis ordine fun-
mti ad term. Sed sola rõ fundandi ẽ foalis rõ, et
nexus sic referens gõ hoc ẽ relatio transcendkli in abstracto
m ẽ explicatiõ relationi transcendkli, ut facto à pari re-
lationis to prodmtkli. m P. à pari relationis ideo prodmtkli;
quia semper rõ fundandi ẽ foalis rõ, cui unum aliden-
tale referatr ad alterum, gõ entis etm rõ foalis, in relatione
transcendenti, cui unum entale referatr ad alterum. Confirm.
rõ foalis quare ẽ g. creatura entis referatr ad Deum,
modus ad modificatũ ẽ ejus entia dependentia creatura,
et ejusmodi: hoc hoc eadem est rõ fundandi gõ. —
relatio e
existit
dei mis

Dico 3. relatio transcendkli in gereto gfistit, re solũ relatio r
fundmtũ, et rõnem fundandi ex casu terio. P. relatio gereto
transcendkli in gereto ẽ subitũ foalr relatũ, Sed subitũ
foalr relatũ ẽ fundmtũ et rõ fundandi; gõ. m ẽ certa
minor P. subsistũ foalr relatũ, nihil ẽ aliud quam subitũ
habens rem foam, à qua denominatr relatũ, Sed fundmtũ
ẽ subitũ, et rõ fundandi ẽ foa denominans relatum
si ẽ enim ejus relatio in abstracto: gõ subitũ foalr re-
latũ, ẽ fundmtũ et rõ fundandi. P. 2. in Divinis
relatio Paternitatis, ẽ relatio transcendkis, Sed hic identificata
adeqtè cum Patre gõ. m P. ex eo quod Pater duat
relationẽ ad Filiũ et Spiritũ S. acquirit ad aqsti distinctio

Patris ab utro q; sed hic relatio ñ ẽt adaqta identitati fundmto; ñ possit aegrã adaqta realis distinctio Patris fabi à filiatione q. quia Paternitas in relatione Paternitatis includeret intrinsece filium et spiritum S. ac proinde aeq; necessario tm̃ identas et distinctio inadaqta paternitatis à filio; sicut ẽ distinctio aut potius identas inadaqta entitis cum personalitatibus. —

Obj: 3. gtra 3 gclus: si daretur aliqua relatio transcendentalis hoc ẽt ẽ in Deo, ẽ in creaturis; sed neutrum dici p̃t. go nulla datur relatio transcendentalis. m̃ P. implicat idem, ẽ simul absolutum et simul ẽ respectivum realis, sed deus; seu creatum, sive increatum, ẽ secundum suã entitatem absolutum; go nulla datur relatio transcendentalis in deo, ẽ in creatura. m̃ P. absolutum et respectivum sit distinctio, sed immediate et entitl oppositio, go licet implicet, ut idem sit simul ratione, et virtute, per immediatã horum oppositionem; ita pariter implicabit, ut idem sit simul absolutum et respectivum; go. R. C. m̃. N. m̃ ad P. P. m̃ idem ẽ absolutum ab oi latere, et ẽ respectivum ad aliquem latus; ñ o ẽ absolutum à latere, qi sit ultimus fundmto, et ẽ respectivum ad latus extra cum ex fundmto q nexum. N. m̃ et P. m̃. de eo ẽ secundum suã entitatem absolutum à latere ultimi C. m̃. à latere entis connexo N. m̃ et ultimo. —

Infabis nulla relatio ultimus rem in ẽ absoluti; sed qui

do entia absoluti, gtribuit rem in ꝺ absoluti, gꝺ quod ꝺ de entia
gtuli nꝰ ꝺ relatiꝰ, gꝺ ꝰ dant relationi transcendkli, sm
rentkles fundntu. R. P. m. nulla relatio gtribuit rem in ea
Paluti abꝰi kero C. m. in ꝺ absoluto abꝰi keꝰo, nt respicit
aliud R. m. et gtra m P. gtms sicut m. Relatio itaqꝫ trans
rendentalis gtribuit fundntu kero ꝺ et absolutu ꝰ kero prodnti,
nt respectu ad keꝰ entkꝫ in quo nihil ꝺ nig reneris.
Ob. 2. gbra 3. gtsiꝰ: relatio prodntis in genere dbꝫ plus
dicere, quam in abstracto, sed in abstracto dicit intrinsece
fundntu et raonꝫ fundendi, gꝺ in genere dbꝫ prodnis
aliud intrinsece aliqid dicere, nempe keꝰ. R. P. m. dbꝫ
plus dicere foalis et per raonem nostram C. m. dbꝫ plus dicere
realis R. m. et P. m relatio transcendkis in abstracto dicit
realit intrinsece fundntu et raonem fundandi C. m. foalis
et per raonem nostram R. m et gtra relatio gꝺ transcendkis
genere tm methsicum, sicut koꝰ; cujus foa ꝺ humanitas; genere
dicit gꝺ humanit realis idem dicit, quod koꝰ: ita etm raonꝫ
fundandi in relatione transcendkli realis idem dicit, quod re-
latio transcendkis, sicut tm humanitas ꝺ foa methsica koꝰ,
ita raoꝰ fundandi ꝺ foa methsica, hujus genere relati trans-
rendentkis. —
Ob. 3. Aliud gtribuit relativꝫ transcendkꝫ in genere, quod
distguit ens relativum, ab oi ente absoluto, sed kerno distguit
ens relativum ab oi absoluto gꝺ. m P. ens relativum per
hoc distgtꝫ abꝰi ente absoluto, quod dꝰ ad aliud, sed eꝰ
ad aliud dicit kero, gꝺ distgtꝫ per keꝰum. R. C. m. R. m

ad hujus probitud. p. m. ens relativum per hoc distingit ab
ei ente absoluto, quod dr ad aliud; id q̃ quod dicat intrinsecam
aliquam gñexionẽ ad aliquid ad hc distinctiõ p. m. quod intrinseca
dicat illud aliud. Xi. m. p. etm m. Sed cr ad aliud dicit terminum
tanquam illud cum quo gñectitr p. m. dicit terminum intrinsecum
Xi. m. et ostend. mio ens ad aliud n̄ pt intrinsece affici per illud
aliud; alias enim illud aliud, n̄ esset aliud, sed esset affectum aliquo
intrinseco rei; seu quia res, ad eoq; relatio n̄ esset ad aliud, nec
ad ꝺ quid. differt gr ens relativum, quo hoc ab ente absoluto,
quod ens hoc modo transcendlr relativum dicat intrinsecam gñexionem
ad aliud distinctum, quod nulli enti absoluto competit.

Dico 4. Ois relatio transcendlis identificata cum subjecto
to entis fundmti. P. ratio fundandi in relatione transcendli
est eadem cum ente fundmti, quia relatio hoc modo in
abstracto nec in concreto distingit realr ab ente fundmti. Ostenditr
prius, quia relatio transcendlis in abstracto est ratio fundandi
relationis transcendlis in concreto est quasi fundmtum et non
fundandi; sed hoc duo non distinguunt a fundmto, quia re-
latio in abstracto p. 4. primi Enthymematis p. illud est
realis ratio fundandi in relatione transcendli, per quod et
2m quod entitas fundmti entitr requirit relr; sed entitas
fundmti n̄ pt entitr respicere per aliquid adequate distinctum,
quia ratio fundandi in relatione transcendli, est identificata
denotr fundmti; m p. per quod fundmtum entitr requirit
terminum, per illud ens gñectitr cum tali, sed non pt
gñecti per aliquid distinctum, quia nec respicere per aliquid

Articulus 7.

Circa dam difficultates huc spectantes declarantur.

Dico 1. idem posse referri ad se ipsum, probatur 1. S. Thom. quia ipse scit se cognoscere se ipsum, & voluntas amore se ipsam amat, ergo idem ipse scit referri ad se ipsum. Ratio S. quia scientia cognoscit aliquid à se ipso distinctum, realiter refertur ad id quod cognoscit, ergo etiam quod cognoscit se ipsum, realiter refertur ad se ipsum. S. ratio, ideo in priori casu realiter refertur, quia est realis respectus ad aliquid, sed etiam hic est talis. —

Nec dicas respectum esse ad aliquid aliud, seu ad distinctum realiter ab ipsa: est enim, quod hoc ipsum sit in potentia. contra 2. do quia aeque realiter amas te ipsum, quam alterum, ergo aeque te respicis: per amorem dicitur referri realiter ad alterum, ergo etiam ad te ipsum. S. Z. licet relatio non sit ad aliquid realiter distinctum à fundamento, adhuc tamen verificatur definitio relationis, quae est talis dicitur: ens ad aliud, ens ad aliquid: idem enim est esse ad aliquid, quod esse ad aliquid: praeterea adhuc talis relatio sufficienter distingueretur à relatione rationis, per hoc, quod relatio rationis sit ficta, ista vero independenter à fictione. —

Confirm: quia licet ex definitione relationis bene colligatur ad ob relationem requiri fundamentum, ratione fundandi, et terminandi, non tamen bene colligitur quod fundamentum à ratione fundandi semper debeat esse realiter distinctum, quod in omni relatione terminus debeat esse distinctus. —

Colleges 1. idem ad se ipsum non terminabit, sed etiam —

sufficit ut fundamentum non terminet realiter ad aliquid quia à colligitur

sed distinctio à minori, sic etiam in re, terminus à fundamento

bright, sed distinctio

ad se ipm
dmtte et
ercendet
referri.

transcendki relatione referri posse: primo modo refert intellig ad se ipsum actuali cognic; quia nō fundandi
ē distincta. 2do modo referri intellig ad se ipsum, ut potens cognoscere se ipsum, qua nō fundandi seu
pōa cognoscitiva ē ibi identificata: sic etm refert ad intellig per veritē ā se indistinctē ad obiectū. 3. nos hoc
ra tam creata
increata
unte ad
effectus
ercendtes.
recte dcs, eādō tam creatas, quam increatam referri transcendēter ad effectus suos.

Ad 1. Licet idem n̄ possit sibi ee simile v̄ equale, tm̄ n̄ sequit simplicit idem n̄ posse referri ad se ipsum; sed tm̄ ki relatione: v̄ enim fit hoc argntō à posse, v̄ ab inductione: si ab inductione n̄ geleit, quia ab una v̄ alica parte tm̄ n̄ fit bona gelatio ad totū. si a posse, disparitas ex speciali gentis similitudinis et equalitis, qua ē gradientia duorū in gradu et quale, ad quod hic dubio distinctio requiritur, cum unū n̄ faciat duo, at negari egtrā n̄ pt cui ee nō cognito et amato, ut idem possit se cognoscere et amare p.

Nota 2. Relativa dicunt ad aliud, v̄ realia, v̄ aquirelata aut logica, n̄ vero semper realia; item relativa sp̄ supposita, sed oppositione n̄ excludente necessario identitatem optionē, quem hōt pōa cum obiecto; unde relativa necessario in opposita in hoc ipso, quod necessario opponantur uni tertio, n̄ vero quod opponantur semper realiter distincta.

Nota 3 ois relatio ē inter duo, sed eo modo, quo relatio exigitur ā quo existit: sicut ois amor et cognitio est

inō duo: amendo rempe et amatū. Sed ut exigit, nō rte
rum: cum quis possit ipsum cognoscere et amare xalb
tm xalb à se ipso distingui. Unde advertē: nō ex eo dāi
xalbatiōe xalb, quod hīt inō duo xelb distincta, sed quod nemo
cognoscēs dctm ibi rorē cujus unum xalb respicit albedo:
hinc nō ē bona paritas, relatio raōnis dēt ēe inō distincta
raone: gō relatio xalis inō distincta xelb, cum oīa à loco,
sed à respectu xali, tan quam extrīa cua defumāt rao
relationis. —

Dico 2 ad oē relatiōe requiriri, fundmtū actu existens,
licit et nō fundandi, nō requiritr in loco actu existens fundmtū
xalb; excepta relatione coexistentis, aequalis, et sim- nō fūm
ilis, et similis, et sic qua ſt relationes, in gbg rāo fun- dēt actu
dandi portiūr in loco reperiri, nō a prima parte ē, nō bī loco
quia ex quā accionale; prius ē rem ēe quam referri:
unde si negtiones durent dicere aliquam relatiōe. dēt negtiones
etm dari, quod dicat ēe sile abusiue. rāo ē 2do relatio tm ēe abus
actualis nō ſt dari actu, nisi dctm actu quod referat, simil
nō ſt dari actu album, nisi dctm actu subitū, quod deno-
minat albū. Sīmle patet rāo 2da partis ḡlusionis, nō enim
dctm denotio actu, nisi dctm boa denemonis actu, simil
nō ſt dari actu album, nisi dctm actu albedo. —

Rāo 3tiopartis ē: quia relatio priori et posteriori
tempore: idem relatio cogniti presentem et futu-
rum et alia similia, ſt relatione vera, nō possibilem

ꝛ transcendles reales, sed ſt ad terꝰ ꝛ exiſtẽs actu
gõ dant relationes prędictas, quæ ꝛ requirerent terꝰ
actu exiſtentẽ ꝫ parte ſui inſtans a dum exiſtit
dicit relatioꝰ priorꝭ ad inſtans b, quod legitꝭ; ſed
inſtans b ꝛ exiſtit tẽ; dum exiſtit inſtans a, gõ in-
ſtans a refertur ad inſtans b ꝛ exiſtens. Quæ 4ta
patꝭ ẽ; quia ꝛão fundandi requirit, ꝙ terꝰ dicta at
actu exiſtat, ſed in relatione coexiſtentiæ, æqualis et
ſimilis ꝛão fundandi, prout in ſe, gõ requirit in hac relatione ut actus exiſtat
terꝰ, ſimꝫ requirit ut actus exiſtat ꝛão fundandi
quæ adæquate ꝛ dicit ſimꝫ coexiſtentiæ terꝰ. —

Inferꝫ: poſſe etiã dari relatioꝰ transcendles ad deum
realẽ ꝛ exiſtentẽ imo etiã ad terꝰ in poſſe. S. 1. part.
Deus dicit relatioꝰ transcendles ante od creaturæ
Inditly ad creaturas poſſibles: Item quæris cã ꝯ exerta
ad ſuos effectꝰ quos poſſit producere, Sed hoc ꝛ exiſtant
nunc, gõ. S. 2. part. in cognitio dicit relatioꝰ trans-
cendlẽ ad ſuum obiectum, Sed obiectum ſæpe ꝛ exiſtit; imo
recte poſſit exiſtere. ut cum cognoſcimꝰ impoſſibilia, gõ
dato etiã ad terꝰ in poſſe. gõ.

Dices has relationes, ꝛ ee reales, Sed dicit
ſecundꝰ dici ſeu rationis. ctra. ꝛ minus realẽ
et remote cognante rem ꝫ duæ, quod Deus ſit potens
producere alterꝰ mundi, ita quod cognio a ꝫ. re-

ꝰ ad obiectꝰ
ad obiectꝰ
et transcendit
relationem.

presentes chymeras, quam realis nexus constante nexu hi dicere, quod paries albus a existens hic similis pariet albo b. existenti; go huius paries a dicit nexum relationis reales, et n tm secundis dici ad parietem bi ita Deg ad creaturas possibile, nexus dicit relationis. —

Dices 2. n. pt dari unio terata ad aliquod extremum n existens, sicut nec visio terata ad colore n existente, go nec pt dari relatio realis ad terum n existente. R. N. ssp. disparitas e; quia ois unio e talis nexus realis, qui dicit quinicationis realis duorum extremorum inde, item unio e entitas modalis, que ex entia sua exigit utriusqs extremi existentiam: vade n e minus, quod n possit dari unio terata ad extremum n existens; at nec ois relatio, n e talis nexus realis, qui dicat realem extremorum quinicationis, sed ex nexu pure respectivo ipsius fundati ad terum.

Dico 3. ois relatio prodmtis etm mutua refertur ad absoluta. P. q. terus relationis n mutua e quid absolutum, go etm mutua, A. S. ex stile, qi statuit discrimen inter relationes n mutuas a mutuis in hoc essendi; quod in n mutuis relationis unus refertur ad alterum n mutuum, v.g. scia ad scibile; alterum n refertur ad reliquum, go ex mente stilis relatio, etm mutua tenetur ad aliquid absolutum; essentia patet a pari: quia si terus absolutus e semel capax terare aliquam relationem prodmtem, n e ao, nec n oem. — relatio p etm mutua ad absolut

Confirm: In relationibus n mutuis, relatio n refertur ad relationem, go nec exigitur hoc tm relationis nomine ut hic: quia in relationibus etm mutuis est sufficiens ratio in loco,

ad terandâ relatiõ, crees n' est relativ in illo extremo, ad quod refertr relatiõ; vade ki pes posse, ẽ vn̄ posse, ut refertr relatiõ ab albedo pariet, vel ense in eo albedine, albedo referetr ad eam alter vt simili in albedine. —

albus a, refertr ad albedinem ẽ. atve, n' re-ne.

P. K. Paries albus a in relatione simili ad Parietẽ albedo ẽ, ut simile, redupliative n' refertr. Sed albedo refertr ad ẽjem vt simile specifitiue, gõ eis relatis prodmtis ebn mutua refertr ad absolutũ. A. P. quia ki quaeratr cur paries albus à isti nõe simili refertr ad Parietẽ albedo ẽ respondes quia ẽ in se albus; et ki ulterius quaeratr cur paries albus ẽ. habet relatiõem illius, n' respondes quia in se relatiõ hõt. Sed quia illa in se ẽ albus, gõ paries albus a n' requirit ad Parietẽ ẽ vt simile redupliative. —

P. Ex. equus refertr ad lapidem relatione dissimilitudinis, qr n' refertr ad relatiõem dissimilitudinis; q. o. cõcessõ, q. relatio enim dissimilitudinis in equo ẽ potius similis albedini relationi dissimilitudinis quam ei sit dissimilis, gõ n' ẽ relatio dissimilitudinis in quo respicit alterã relatiõe sibi similem, sed ut respicit fundamtũ illius sibi dissimile. —

Infertr: ergo relatiõe transcendẽtes n' mutuã habent ad absolutũ; mutuã hñt ad relativũ. i pars illius assat in cogne terminativa ad ens nõnis. ut in relatione transcendẽtis creaturae ad Deum, in sententia asserente Deum n' dicere relatiõe transcendẽtes ad creaturas. P. Ex. 2da pars illationis. nam nãa prima respicit foã. et actũ fundi, seu ut quo grãm perficiens. Confirm: meã pes sciam certiõ cognit certiõ foã, sed certiõ foa ẽ respectiva, et relatio trans-

relatiõis transcẽdẽtis mutuã habẽtis mutuum terminativum.

candeleis n̄ quid ab ea differtur. Sed ejus entitas; per quam
ad illam respicit nam; gō entitas nam terat ad respectivū;
Sed secus g̃ingit in relativis secundis; vbi relatio realit differt
a fundmto et terō.

R. 3. ejus tertia pars. relativa sē simul definire; Sed n̄ sē
simul definire nisi terat foalis; seu ad ē mutuo; gō ōe
relativū ut sit simul definire; dēt definiri per correlativū.

R. tertiū. m̄, et n̄ P. ejus dēt definiri per correlativū specifi-
catum & per correlativū secundatum. N. ejus. in ordine
enim ad id solū definiti, unaquaq; res respectiva, quod
respicit, sex dicis debitum; cum gō relatio Paternitatis
v̄g. ō filiationis dicat debitum Patrum ad offalatū, de-
finitus Patrum in ordine ad aliud.

Instabis: unū relativū refertō et terat ad correlativū,
Sed terat ē gen relativū; gō terus relationis ē quid rela-
tivū; gō relatio terat ad respectivū. Confirm: Privia
relationes terant ad relativū; gō etm creata. R. 2. m̄.
unū relativū refertō ad correlativū genus ē terus 2. m̄
genus ē correlativū foalis N. m̄. Pater enim ad filium
n̄ ut filius ē; Sed ut ē hoc genitg refertō. ad 2am:
Cō. N. ejus. disparitas ē: quia in divinis fundmtū
et terus ejus ritch per aliquid relativū in creatis n̄. —

R. 2. nisi relatio terat ad respectivū, ligto Petrō
ē Prius Patre, quam Paulus sit ejus filius. Sequela P.
Paulus prius ē hoc, quam filius; sex quia in eo exercet
relatio filiationis, seu Paternitatis, gō si Paternitas Petri
terat ad humanitatem Pauli; et n̄ ad relationē filiationis.

ñ expectabit existia filiationis, vt existat, Sed posse
entre Pauli, qa ē prior relatione filiationis, statim
surgit relatio, sic qs Petrus erit prim Pater, quàm Sub
sit filius. R. N. reſpō. ad P. Dico, eodem instanti reali
xae et rōnis, qo existunt entes Petri et Pauli emer-
gere utramqs relationē, licet nentra ad invicem terētur.
Pro meliori intelligtia horū
Notandū ē: in eodem instanti reali, 3 reperiri instā-
tia, seu signa rationis in relatione cae ad effectū. 1.
instans ē: cum consideratur cae in actu primo, et tempo-
re ſſu ē prior. 2: gdo actu cāt, 3 sub hac a rōne
essentiae rone cum effectu, nec enim intelligit pō actu effectus
nisi intelligat effectus, in hoc a instanti adhuc n intelligit
relatio. in 3 tio instanti: ~~concurrentiam~~ intelligit de
posterie cām et effectū emergere duplex relatio, una
ex parte cāe, qa quam refertur ad effectū; altera ex parte
effectus, qa refertur ad cām. qo nullo gō priori emergit
relatio Paternitatis in Petro et Patre, quin emergat etiā
relatio in Paulo filio. Sic qs licet Petrus sit primus hō,
mis et hō generans, quoad priorita rōnis, quam sit Pater
quam Paulus sit filius; qo nullo tō priori reali Petrus
ē Pater, quin qo eodem Paulus sit filius, posito enim fun-
damento et tēo necessaria quadam concomitantia resultat
relatio utriusqs, cum eadem ad resultantiā ḡditiones
requirantur.

Obj: 3. Relationes dicuntur simul cognosci, gō terantur ad se

ognoscibilis
& aptitudinem
ad esse

mutuo; adeo q̃ posset cognosci una cognita, altera. R. ut relatiue, sic simil cognosci ꝛ̃ necessario ut una teneat ad aliam; sed hoc q̃ sit simil cognosci, nempe, quod sint relationes mutuo reassistentia coexistantia simul reflectant in eodem instanti reali, et non, ob quam rõnem simul nata, ita eadem rõne simul cognosci possunt cognitis fundmto et tmo. Sic q̃ in ꝛ̃ cognoscibili sunt simul, et sit mutuo coexistantia, non quod una omnino cognosci non possit nisi cognita altera; sed tm quod cognoscens cognoscentis simul, cum necessario sit simil; tum maxime, quia per nulla priori cognoscitur una, quin possit cognosci altera, quod ꝛ̃ ꝛ̃ simil cognosci, nempe aptitudinali, non semper actuali.

Ob. 4. Stles dicit servum non referri ad Dñm, sed ad opus. R. solum vult stles non referri ad quemcunq; hoc, sed ad eum, cui sit servus, quatenus refertur ad Dñm specificative; sicut res filii refertur ad quemcunq; hoc, qui eum emit, aut genuit, per Religion. servus refertur ad Dñm, specificative

Nota. Quod si nostra hic nihil agere, quod nullam relationem fert, et per se tendit ad respectum, stetur ingere, ut terminus aliqui cuiusvis relationis, sit relatio reis, non tm opposita alteri relationi; sed vg alia de aliqua relatione referatur ad aliam relationem, ut obiectum, non tm reflectit ad relationem, ut oppositum illi relationi, sed potius ut ꝛ̃ una illo relationum. + relatio

Ex dua relationes, paternitas referentis in ratione similitudinis, quavis tm cum terat relationes alterius, non se habet ut fundm respectuum, neq; oppositis fundm illi relationi, quam terat per se ipsam, non oppositis per aliam relationem, ac proinde se habet ac si esset fundm absolutum.

Dico 4. Si una relatio fundare aliam relationem diuersa

rationis v.g. Paternitas fundare ꝑ relationē similitudinis, sed hujus ē, quia duæ paternitates, n̄ minus similes ꝑ quam duæ albedines, ḋ duæ albedines relationē habent similitudinis, gō illæ duæ habent duas paternitates; nam duæ albedines ideo ꝑ similes, quia participant eandē rationē, sed cum duæ paternitates participant eandē rationē albi et albedinis, gō similes relatio paternitatis et relatio filiationis n̄ minus ꝑ dissimiles, quam albedo et nigredo, gō n̄ minus habent relationē dissimilitudinis. Item: n̄ minus duæ relationes similitudinis ꝑ sit de numero distinctō, quam Petrus et Paulus, gō n̄ minus habent relationē diversitatis numeræ.

Ob. 3. actio n̄ ꝑ fieri per aliam actionē, gō nec relatio ꝑ fundare aliā relationē. Confirmatur: Deus ideo actio n̄ fit per aliam actionē, quia ens actio ē ratio; sed ens relationis ē ratio, sed relatio entis ē relatio, similitudo v.g. entis ē similitudo, gō ens ratio ē relatio. R. C. A. P. ꝑtem: nec una relatio ꝑ fundare aliā diversæ rationis R. ejusdem rationis C. ꝑtem: relatio enim entis relationis ejusdem rationis v.g. similitudo ē entis similitudo, sed relatio n̄ ē entia ad relationē diversæ rationis, gō una relatio ꝑ fundare aliam diversæ rationis.

Jam: una similitudo ē æquè similis alteri, ac una paternitas ē similis alteri, sed duæ similitudines n̄ possunt fundare aliam similitudinem, gō nec duæ paternitates fundabunt similitudinē. R. similitudinē ē ens ratio similitudinis, sine similitudine superaddita, quia ē ens similitudo, sicut actio ens ratio fit, et per istam fit actus, non

unit duo extrema, et pro se ipsa unitis Paternitas ad ē
entis similitudo, gō p̄t fundare similitudinem.

Ad 2. Nunc sequeretur processus in infinitum, go. 2.
regula. si enim una relatio fundat aliam, rursus ista
fundabit aliam tertiam, ē enim similis secundae, et 3tia fun-
debit 4tam et sic ubicunque una ē relatio, infinitae erunt
relationes reales, R. 2. Ad. sequeretur processus in infinitum,
si una relatio ejusdem rationis fundaret aliam ejusdem
rationis, C. Ad. si fundaret relatio 3tiae rationis
Ad Regulam. Sic si similitudo fundaret aliam similitudinem,
cum utraque sit ejusdem rationis sequeretur processus in infinitum,
si a duabus relationibus Paternitatis fundantur tertia relatio
similitudinis, nullus sequitur processus in infinitum, relatio enim
Paternitatis et similitudinis sunt diversae rationis, neque Paternitas
ē eadem similitudini, sicut similitudo ē eadem similitudini.

Dico quod relatio in esse naturae variari et multiplicari, multi-
plicata aut variata ratione fundandi, in genere vero ad
mutationem fundanti sicut alia genera accidentium variantur,
et multiplicantur ad multiplicationem et variationem subiati-
onis ē, quia res mutantur in totum, in quantum earum effectus mutantur,
Ad regulam, nunc ē regula quodam in eodem fundamento multi-
plicata ratione fundandi possit exurgere multiplex relatio,
quia exsurgunt multiplicia genera sicut idem Petrus potest
referri ad Paulum in ē cognoscentis, in ē amantis, quod
idem intelligendum de relationibus transcendentalibus, quae etiam
multiplicata ratione fundandi multimode possunt respicere
aliud, hoc ad aliud referri.

Ex his patent reliqa precedes relationes, ubi v.g. relatio
ubere ghaneis, qua precedes relationes fold gueneis, tame
ipsius postissimu fundti: quia sic fundmtu proxmu unius
relationis expelis fundmtu proxmo alterius relationis
licet eam gndaqs gueneis ratoni fundandi.

2 dā Sccpia magis et minus: quatu pprietas n̄ē ppter
modo, cum n̄ gueniat obj relationi. 3tia. quod re-
lativa duantr ad quertentiā, hoc ē, sicut dcrat de pa-
ternitate dicitur, ita viceffim fundmtu de filio, sic Pater ē Pater
filii, et filius ē filius Patris. 4to. quod relativa sint
simul nāe et cogniē.

Quares: cur relatio transcendētis vocet transcen-
dentis? R. ideo quia ghstit in modo, quod secundū
suā entiam transcendit oā modusta, et predicam-
tū de oi re, ghstit etm hoc relatio in entia cuiusqz
rei, proinde ghstit in modo transcendente oā, cui
enim res hbt entiā suā, sive ē idi, quod ē, et ideo
hoc relatio dicit transcendens essentia. Prodntis
a ideo dicit talis, quia ghstituit hoc speciale modum
prior a transcendit oā modusta, et inhibitur in obj.

2. an et quomodo detur in Deo relatio prodntis? R.
nullam illam relationē admitti posse in Deo, qua faceat
Deum influē mutari, sive aliquam foā intrinsecam
sam in se recipere. Proinde Deus nec agens in tempore
nec similis, nec coexistens alicui diei pti, per modum
alterius, aut audens passionem in se receptā. Sed ē per suam

el modus in exeatura excepti; ẽ hic alio ḷ accidente. melius gꝺ dicit, quod deus ẽt relatiõ transcendẽs. ſ: quam etm multi negant, quam pbabilẽ.

Ad rnde: quodcum albꝺ A. et B. referantr ad ſe invicem, similitꝺo ẽſiſtit in duabꝫ albedinibꝫ utriqꝫ extremo ſuperadditis, et accidentlibꝫ, vel ſaltim dicim, cum a ẽtra albedo a et B. referuntr ad ſe invicem, ḷ relatio ſimilitꝺinis in illis ẽtris et in entia earꝝ albedinꝫ, quo ḷ hbi in entia hrẽa ſimlr, ẽſiſtit et hanc rõ fundandi; ẽ cum utroqꝫ extremo edentificata; ex quo tñ ſoli relatiõ hanc inferre, cẽ transcendẽs, nam licet ẽſiſtat relatio hoc, in entia duarꝫ albedinꝫ, nõ ẽ tñ, nec ueri ſoli, nec alteri albedinis ſolꝫ conſtitꝫ nam neutra albedo per ſe ſola, ſed quaeris per utrumqꝫ ſimile reſpctu adalterꝫ, cujus a albedini accidẽtr ẽ, quod conſtat altera albedo, adeõqꝫ quod reſpctu adilla, nec albedo a hbt per ſe ẽſiã ſolã, quod hꝫ hbi, glis ẽ albedo bi Pedpartim per ſe, partim per alterꝫ albedinẽ, uterqꝫ a hoc extremꝫ ſimile aucptꝫ ẽ relatio predicabilis, unius ſcti ad alterꝫ, ẽ enim cujus comꝫ accidẽtia, quod utrumqꝫ ſimile exſtat.

Quaſtio ultima

Utrũ ſit ens negativꝫ?

cncs foales
cal: ẽ fund-

N̄ om̄ne negativis g̃ unũ Intelgunt Plũ n̄ ee rei, alicuius. negtives hꝫ duplicis ẽ generis. alia foales fidles, alia fundtes; seu caales. negtive caales ee identtates alicuj enti positivi. De foalbg activis quæstio ẽ, in quo nem̄ entia idem̄ fabuntda fit, an in ente alcjus positivi, an in aliquo negtivo re ipsa existente ꝺ̃ diminute, an in ꝺ̃ loco negato.

Dico: Negtive foale qualles nihil omnino ẽ in ee rei, seu extra Intellꝫ. P. negtive foale galles ẽ purum n̄ ee rei, seu teri sui negati; Ꝺ̃ purum n̄ ee teri negati nihil omnino ẽ in ee rei, seu extra Intellꝫ, alias hor ꝙ n̄ est quin n̄ ee rei, gꝺ. m̄ P. negtives foales opponentes gdorie suis terminis negatis, seu rebus; Ꝺ̃ solum purum n̄ ee rei, seu teri negati opponit gdorie tero negato, seu rei, gꝺ. m̄ ẽ certa, quia ille solum gdorie opponit rebus negatis, quod præcise tollit ne negates, quin aliquid ponat de suo. Hinc ſequitur n̄ opponit gdorie calori, gꝺ. Ꝺon proportionalꝫ intelgnꝺ ẽ, de privatiobg. —

Infertes j. negtive rem̄ n̄ ee ipsis res possibl, quæ non gnotant ꝓpriꝺ negtivꝺ, alias terus negatus est negtivus sui cum terus possibl sit terus negatus, per negtiones ꝺ̃gentes. Hinc sicut existit de facto negtivo alterius mundi, sic alter mundus existeret eidem identficatus, et ꝺ̃gnꝺ idem simul est et n̄ est. Infertes 2. negtive foe rem̄ n̄ ee gradus entia diminuta, et abusiva, distincta ab alg entbg positivis. P. quia hor ꝙ, quod negtivꝺ foalis est aliqua foa existens

à parte rei, distincta rebus ab ente positivo ideo negatio non dicit aliquod ens reale positivum. Ens enim reale positivum est illud, cui non repugnat existere à parte rei. P. 2. quia non habet sententia Scoti universaliter de omnibus negationibus tam necessariis, quam contingentibus, non tenet de contingentibus. Si secundo, infert de facto existere infinitum categoreumatice extensive diminutive, cum infinita possibilia, nisi res, quae de facto non existunt. Si tertio, negatio negativa fuit ab aeterno, non chymera. Ita enim negatio, erit ab aterno existentia, cum ab aterno possibilis fuerit creatura, et non est à Deo producta, cum Deus ab aterno nihil produxerit, ergo existerent à se ab aterno, ergo non Deus erit, non chymera, quia quidem existam à se ab aterno, et Deus non ens, chymera est. —

Inferes 3. negationes fuisse, lex actionis non est à parte rei, identitas alicui entis positivo sibi, in quo fundatur eum eo, quod per negationem negatur. P. quia alias opposito contradictoria, non differret à contraria. oppositio enim contraria est, quae est inter rem, et rem, atqui ens oppositio inter rem, et non rem, ergo negatio est inter rem et rem, cum negatio est identitas rei vel seu entis positivi incompossibilis cum re negata, ergo. P. 2. non implicat quo minus Deus nullum actum sui liberi exercuisset circa existentia alterius mundi, v.g. si existisset mundus alterius mundi, negatio tamen daretur in compossibilis ens, aliquod positivum cum altero mundo, cum juxta explicationem adhuc sit illud, decretum Dei positivum ergo.

Obj. obū ptivis negtivis, ō negtis foalis; Sed huiusmodi alter mendus n̄ existit, obitus ō alter mendus positivi hic ē negtis foalis. R. L. m. obitus verificativus p. m. obitus praecise locativus R. m. et similē dicta m. R. ḡsq. —

Ob. 2. Inō cecitatē et surditatē dato aliqua dictio, Sed si nihil cēt extra intellū, nulla inō illas daret dictiones, inō nihil enim ēt nihil nulla ē dictio. R. L. m. secundum quod cecitas et surditas significant, seu secundū illud, cuius nobis notitiā parierunt m. secundū quod significant R. m. similis dicta m. R. ḡsq. Principia enim ēt negtives significant, seu notitiā pariunt semper licet negati; qi licet negati, eum inōsignificant, etiam eorū privatiōe, et negtives inō se dicty nants. —

Ob. 3. Hoc ptio: dato nunc negtio antitti: ē verum nunc, gō dbt nunc dari obitū verificativū cjus dē, sed hoc ē juxta 2am negtio foalis activa, gō hoc dbt dari nunc, et ḡsq negtives foalmactiva existant, adeoq; sī aliquid extra Intellū. R. C. A. P. ḡsq nō dbt dari nunc, hoc ē existere ejus obitū verificativū tanquā aliquid quod sit solū in cē veri ḡsq. Similes ejusdē ptiones: dato negtio antitti; solum nequit sī affirmativa, re ipsā foalis negtiva, quia utcunq; hoc: dato negtio antitti, et hoc: n̄ dato antitty quidē licet ad affirmativa ptiones requirens, at solum obitū verificativū existat reliqua

tempore per copulã importato, ꝛ probbr tã id fieri debere
cum prædicta ptionis obsto verificatvo.

Rb: 4. hoc ꝛ é per se ignũ cæcus, gõ per aliquid superadditũ,
gõ id, per quod é foalt cæcus, é aliquid existens, Sint vg. albedo,
per quam é albus. R. C. A. P. ggnr. quod superadditũ sit ali-
quid in eã ꝛi N. quod sit aliquid in eẽ veri C. ggsb. ad Portte
de albedine disportas é: quod eã albedo sit denotiv affirmtiva, nihil
et ptiva, adeoqꝫ dbt ibi per foalt ptiva. egtur eã el in ea
cæcum, é denotiv negtiva, adeoqꝫ ꝛ dbt ibi per foalt
ptiva, sed per carentiã foa ptiva.

Dices: requit ptio de se indistus ad veritatẽ ꝛ falsitatẽ
deberi potuit ad veritatem, quam falsitatem per nihil, gõ
cum negtiõe foalis, verũ nihil sint. per has deberi
ptiolo indistus, ergo gs: Antichg existit, Petrus
é cæcus p. ꝛ possunt ad unã portem. R. P. per ly nihil hũ
per nihil, hi illud sit nihil sit tam transcendẽs, quam hortrans
se pertranscendẽs nihil C. si sola sit nihil transcendẽs,
et nullato hoc ens intligis sic se ibere obstãt ptionis,
sicut enuntiat ptio R. A. et ggsb.

Ingst. 2 gdonia nunquam possunt simul ꝛ eẽ, R. P. gdonia
ꝛ possunt simul ꝛ eẽ n eẽ veri, C. in eẽ ꝛi N. simul eẽ
C. in ea

Rb: 5. negtiõg saalg seu actionis quæ unt possita
entis positivi, gõ gs identitas alicui enti positivo. A.
P. in primis negtio vg. Antichti independens ab ai operatiõe
Antichg é indigesa eis se est divisa à negtiõg vg. Petri,
et Pauli p. gõ é quid unum. 2do negtio é sese melior,

quam res negata; q̄ q̄uenit illi esse possitū bonū.
R. N. A. ad prima prob huius pte respōdet ex obiectō
2 ad secundam probtiē. Negtio ē melior; hoc ē ma-
nus mala, quam res negata. C. ē melior hoc ē magis
bona, pare. Cogndo N. A. et ḡſſ. negtio, ſt melius
sebinde ē pacto, ſi eis negatis, q̄s daret, q̄ potius q̄
melius libere, cum ſe inuitet uterq; nobis, eſſe te
n̄ uere bene adhuc n̄ libeat, q̄a n̄ libt tam iuste, ſ
t̄m diuite libere melius, q̄a n̄ libt t̄m morbō.
Dices: negtio, ſcāb, ſt prudenter appetibile, et
eligibile, tanquam medium utile ad finem eligiē, q̄
ſt uere bonū. A. pat. q̄a ipſe deus plurimis uelit
et eligit v̄g. negtiue ingenii, v̄ opum, ut ſalvent
facilius. Deinde innocentia ē negtio peccati, hoc a
eligibilis pendendo ad finem bonū q̄. N. P. A. eligibile
et appetibile ſcāb, et poſtrie N. A. equivalendo N. et
et N. ḡſſ. ad P. R. deum ſolum equivalendo eligere
negtiues q̄do ex intentione finis n̄ ponit eam negtam.
idem enim ē equivalendo nolle deū, ut res negata
exiſtat, q̄a fini intento poſſit ē in pedito, ut
ut negtio rei negata suo modo exiſtat, et finis in-
tentus obtineri poſſit. ad 2dō prob. N. A. eligi
ligno aut innocens, cum liceat negtiue peccati, inno-
entia igit ē uita innocens et ḡformis ꝓpriis diuinis.
R. ultimo. Scriptura sacra loqtr de negtiōbus et pec-

hoby, quasi hærent aliqui ẽ positiva, vt in Psalmo Benedicite lux et tenebræ domino: gñ. Item Actis: privationes percipi sensu, et tenebras cognitu. R. Sacra Scriptura ibidem capiat tenebras pro ẽ aliqua exclusione positiva lucem, quia ẽ ignorantia minus æquo Exodi 20 ajt, Sint tenebræ super terrã cognitibus sensu, vt palpari possint. ad textu Actis R. Intelligendũ ẽ Actum, quod hic locutus sum cognitivè, non vero solũ per quem percipi privatives et tenebras. quies enim sensus ẽ oculus bene dispositus in loco aliquo ẽ libus obiecti, non percipit ẽg. hoc ẽ, ẽ dal: Intellig de super cognit ibidem ẽ capientia Dei. vnde alii in bruta non gemunt ideo, quod videant carentia boni sui ordinis, Et ideo quod non habeant visionem illorum, quorum habent plantasticã apprehensionẽ.

Oppos: Soa in compossibli cum altero ẽ dei hujus exclusio realis, Et solum per modum gtionis, non per modum gdoni, et hinc ut Salvetur opposito gdonis videnda ẽ negatives non identice entibus positivis, quia in se nihil habet in ẽ rei.

Colliges: absolutis Antepraedmtis, et praedmtis Actis subdividit librum post praedmtorum, in quo agit de quibusdam priscorum quibusdam praedmtorum quos priores post praedmta, se a 4. Oppositi, Prioritas, Simultas natg, et modus habendi. de oppositis multa dicta sunt in Summulis, quæ hic recolenda sunt breviter.

cognitivè

Postpraedmenta

quod oppositio sit repugnantia inter vi cujg unus excedit
alterum; et ista triplex: absoluta, realis, et moralis.

absoluta est repugnantia duorum inter se ita ut res de
absoluta dei potentia possint simul esse, ut fœa, et ejus
negatio; realis est, ita quod ita repugnant, ut realiter simul
esse non possint, quam vis de absoluta dei potentia possint, ut
v.g. frigus ut q, et calor ut q ex.g. in igne. moralis
est inquientia duorum respectu ejusdem v.g. ut idem homo
sit religiosus et sæcularis. Prioritas vocatur, qua una
res est prior altera, quod 5 modis gingere docet Aristo.
hoc versu: Tempore natura prius ordine die honore
causa causato dicitur esse prior.

Prioritas temporis, qua una res prius tempore existit,
hanc habuit Adam respectu hominis. prioritas naturæ, quæ
res nisi sit simul tempore existentes una est causa alterius
vel aliqid ad aliud pro requisitum, ut Sol respectu lucis.
hæc 2 priores sit independenter ab intellectu. Dein de
posteriori tatis cum proportione ducendus. Tertium
prioris modi, qua extrinseca et imperfecta dicitur,
et est quod in eadem indivisibili entitate intellectu capitur una
facultas prius altera. prioritas ordinis est, quod unum
punctum de re non exigit esse prius quam aliud, hic
prius est exordium quam gressuatio. Prioritas honoris

dignitis ē, qdo vna in suo genere excellit aliā,
ut in estimatione homis periti ē aurū quam argentū.
certas cālis ē ind caam et effectū, prior enim
ā, quam effectus. Simultas ē, qdo duo nulla hōt
contrā. cuius hōt species ē possunt, quod contin-
tis ē possessoribus. Praecipiēs tres sē hōt tempo
ā duos voces simul existes nā ut ind destitud et de-
initū ē ind concās. Modus ē tendentia ad aliquē
rem, cuius species sē generatis corruptis, augmentatis
minutis, alteratis et motu ~~[illegible]~~ locali, de qbz in phica.

Disputatio 2va

In libros Artis Periehermenias
Seu de Interpretatione.

Quæstio 1.

Quæro de quid voces significant, quid prima et
secunda operatio Intellꝯ, et earū obiecta?
Resp. 1. Proble ē per voces articulatas nāalē significari hoc
quod, Aut ejram nec vocem articulatā et quæ indeterata
volentis aliqd significare. Hinc voces triplicem habent + voces
respectū. + Primo ad proferentē, secundo ad audientē reperta
3tio ad res quas significant. Voces articlte n significant res
ullas particulares determinatas nāalē pro qbz hic resur- + dētis
gantes. in Paradyso Adamo primam linguam infudit
Deus, quā a ilā fuerit ignorats. Septuaginta post
hoc in ædificatione turris Babel sine vlla institutione

Deum deus habg infusis; applicatio a vocum rebus
é ex libera Xpi institutione. —

Nota 2 Voces immediate significant res mediate conceptus; et principaliter etm significant res quam conceptus quia addita hac voca panis. immediate significat cognitionem rei; quia dicit panis. et per hoc scio quod intelligis rem, statim etm intelligis verbum in mente loquentis rem illam, quam percipis sub hac voca panis. 2da pars etm pat, quia ideo loquimur, sive conceptus nostros alijs manifestamus; vt rem ignotam alijs manifestemq; qđ. voces principaliter sit institute ad significandas res, quas tñ quia significare nō possumus, nisi nostros etm conceptus; qbg apprehendimus res manifestemus; ideo mimis principaliter voces significamus etm nostros conceptus. Significatio a vocum in actu primo vocem existit in voluntate instituentis vocem significativam ad placitum perseverante; hoc enim voluntas modalis, perseverans ē cā finalis, seu finis illa, quia vedit vocem esse potentem significare; dicit a hoc voluntas modalis fuit instituta ad placitum, modo moralis. tandiu perseverare, quandiu nō revocata, tandem enim censetur illere eandem vim, quam habebat dum primitus institutus ille existebat. —

Dico 1. Prima operatio Intellectus consistit in simplici apprehensione obiecti sine affirmatione et negatione vti etm hæc definitione animi, ex alijs. P. quia tota conceptus primitiva operationi mentis quenit. —

ficio: Z. obitu3 primo mentis operationi stas ex sue
reflexiue seu rectitue, seu possibile, seu impossibile, et integra
tm ptio et discursus. reliqua patent. P. de ptive
discursa: quo quis vg. audit proponi ptiues
loeticas: ut deus é peccator, verbu3 é creatura, é
audit integrd liter discursum, filius é minor patre, d
esu3 divinu3 é filius, go. dam in quam, has et similes
blasphemias audit actu3 ei, hoc ipsum n Iudicare, prout
alter profert, nec pro instanti intuita Iudicat, quod n
ita sit, go tl totu3 illu3 ptiou3, et syllogismu3 tm simpliciu3
apprehendit. —

obitu3 p
mentis op
lt oes ve

Dico 3. Iudicare é cognoscere gformitd predti cum
subito. Explicatio: apprehendat cognio predti cum subito
et reflexe cognoscat se ut cognoscendi predti gformari
subito expresso, ex parte subiti hoc cognoscendo iudicat. P.
cognio in gelatione possita pro hac reflexione differt a prima
et tertia operatione, go é iudicium: ysatia é certa actus enim
ei nec discursus é, nec apprehensio simplex é iudicium. P.A. et
inprimis differt hoc cognio a tertia mentis operatione, quia hac
praedicit Iudicio, quod Iudicium hr ex aliis relatiud, sed cognio
reflexa n é necessaria ex aliis relativa ut pz, go. P. 4. quod
2. probd: prima apprehensio secundu3 Scotu3 pro quem differt
ab aliis modis operandi intellectus in a tis é similis cognobq
maiorq in modo cognoscendi; extra nulla cognio reflectens se
supra se ipsam altem sic, sicut é in gelatione dicti, est similis
tm cognobq maiorq in modo cognoscendi: nulla enim cognio ipsam

iudicare
cere

maiorq é q
é reflectibi

maalis ; reflectit ꝯ supra ꝯ ipsa ; gō tlis reflexio, ꝙ ē pura operatio mentis ; gō differt. A. patō quoad ꝑ portē, sicut enim oculus videt alterum ; sic Intellꝯ intelligit. P. etm quoad ꝯ partem ; nulla cognio maalis ē colos, sapor, sonus, odor, ꝺ ꝙ ē nobis. Sed ē perceptibile ꝑ sēsu externū ; ut ē obiū sensus ; aliquid ex istis ; gō nulla cognio maalis ē perceptibilis, ut obiū sēsu externo ; Sed si reflecteret se supra se ipsa ; deberet ipsa ē perceptibilis ut obiū ; gō. Eadem modo discurrendū ; de obiō phantasiæ ; nam obiū phantasiæ ; ſt obita sēsuū exteriorum, et ipsa ſatuntes externæ, Sed actus phantasiæ ꝙ ſt obiū sēsuū externorū ; nec ſt obiū sēsus externus ; gō actus phantasiæ ꝙ ſt obiū sēsus, ꝺ ſt obiū sui ipsius ; gō nec ſt obiū sui ipsius ; gō nō reflexiuē. —

Ex his ſn ꝙ nego phantasiam ē quodammodo rememorativam ; et quasi reflexiuē sēsuū obiorū ſ: in quo ſſt externi ꝓsentat: ſ: quem admodū enim simplex apprehensio spiritualis obiorū suorū rememorativa ē ; in qꝺ ſt excludentia actus ſpirituales. ſſtit gō iudicium ſoalē in dicta cogne reflexiua, ꝙ signate, ꝙ exercite ; quod ſſtit, quia hꝺ adhuc ſſtiens differt à simplici apprehensione, qua nec exercite reflexiua ſſt, ut cognoſcat ſe, ut cognoſcentem ꝓcedū ꝺformari obiectum quælibet operatio id solum ſe dicit exercite, quod dicit ſē ſoalē. Si ſoalē ēēt reflexiua, quod iudicium ſoalē reflexiuē ſoalē ſſt dicere ſe ut cognoſcantē ꝓcedū ꝺformari obiectum ꝙ ſſt dicere ſoalē simplex apprehensiū ; gō nec dicere ſſt ꝺ exercite ; gō cognio etm exercite reflexiua ꝑ hoc differt à simplici apprehensione. —

ſ ꝙ in quo ſſtiat.

Ex his sequitur, quod hic iudicium, quia negativum, affirmatur enim nihil ē aliud, quam cognoscere cognē apprehendendo prodū gforme ēe: et exprimi ab obiecto cognis ejusdem subiō cognoscentis. in exemplo dicō Ly. Petrus currit. cognis apprehendit Petrū et ly currere, et reflectit se supra ly signatū ē exercitio supra se ipm dicendo cognoscentē se ly currere exprimi à Petro seu obiecto cognis cognoscentis Petrū; si vero dicam, Petrus ē currit reflectis se supra se ipm, cognoscendo se representandō ly currere ē exprimi à Petro.

Ad 2. Iudicium ē bene explicari per cognē obiti gplexi, quia etm simplex apprehensiō cognoscit obiectū gplexū. nec bene explicari per solum diversū modū tendendi, quia per hoc ē bene, et nec satis explicatū antia iudicij ig notū gp per ig notū dicitur. Sunt si dicerem entiā Petri gfistere in aliquo modo essendi in compossibili cum modo essendi hois. Vbi tū me ē negare esse veritas diversum tendendi modū in iudicio, quām in prima operatione. Quoniā in iudicio affirmativo aliud ēe modū tendendi, quam in negativo, id enim dico modū idē tendendi veteres explicari debere.

Ad 3. Diversus modi tendendi ipsius iudicij ab apprehensione gfistit in affirmatione prodū de subito, quod n quoniā simplici apprehensioni, gp iudicium ē gfistit in cognē gformē. Vbi. N. P. A. gfistit in affirmativo ē negatione prodū de subito sic explicato N. A. ulterius explicanda C. A. et N. gfistē. namq affirmatio ē distincta à prodito, subito,

et idem ter in hoc v.g. judicio, Petrus e albus, v.g. Sola gō explicari videtur dict. quid sit illa affirmatio v negatio; si n, gō simplex apprehensio erit judicium, quia in hac dicit affirmatio et judicium. —

Dices: respectu affirmationis dicit e idem motivū sed respectu simplicis apprehensionis quia v.g. Petrus gō est idem et motivū affirmativi judicii, v.g. Petrus gō est gō redit gōstis. Sic ita gō identitas et motivum e judicii sed hoc e manifeste falsum, qui motivum e quod determinat eo ad quod movet, sed identitas movet ad judicium, gō e ergo a judicio, gō judicium per aliud gōstitutū. —

Ob. 2. veritas p cognosci per simplicem apprehensionem gō judicium n gōstit in cogne gformitatis cum objecto, quia possum audire proferri ptice veram, eamq at veram apprehendere. gōstia S: apprehensio veritatis e cognio veritatis, sed gformitatis cum objecto, sed apprehensio veritatis n e judicium, gō aliqua cognio gformitatis cum objecto n e judicium, gō cognio gformitatis n e entia judicii. R.D.A. veritas p cognosci per simplicem apprehensionem distan a cogne vera A. per indirectam et reflexam N. A. gratia D. gōgnos gō judicium n gōstit in cogne gformitatis actus cum objecto, in cogne negativa distincta ab actu cognoscente gformitatē gōgn. in cogne indirecta N. ad Prob A. Dico: me omnino apprehendere posse ptice et vera, sed cognosco veritatē totam per cognitionem cognem distinctam, ex quo pat

† v Signate exercite N.

reponsis ad Prob: Interim probabilig iudico secunda
negatiua esse falsa esse in puro iudicio et de
terminative inuitig ad xnam gtradictionis ~~repugnantiae~~, sine
ãi latione ex pmissis. —

Dico 1°. Veritas ptionis affirmativa è cognio cognos- Falsitas veri
cens gformē sui cum obito, pro quod representat im- ptionis affir
plicite includere prodtū; et veritas ptionis negtiua è et negtiue.
cognio cognosens sui gformē qu cum subito, quod im-
plicite representat excludere prodtū. P. Illud è veritas
cognis, seu gruentias actus cum obito, per quod cognio vera
differt à falsa; sed per hoc quod affirmitiua vera repre-
sentet se ut cognoscentē prodtum exprimi ab obito, ~~et~~
subito: quod hū idem è: quod implicite representat
includere prodtū; et negtiua representat se ut cognos-
centē negtiue prodtū exprimi ex subito, seu ut cog-
nosentē prodtū nō exprimi; per hoc in quam ptio affir-
tiua et negtiua vera differt à falsa: gō hoc posita
sit veritas actus tam affirmitiui, quam negtiui. m
nulla dbt difficultabe m vero quod ptiue affirmitiua
P. quia per eam representatiue differt ptio vera affirmitiua,
à falsa affirmitiua, et negtiua ab affirmitiua falsa, quia falsa
falsa affirmitiua representat se gruere obito cognito, falsa affir
quod implicite representat excludere prodtū, è negtiua
e falsa: quod etiã in ista obitu cognitu representat falsa negtiu
implicite includere prodtū, hū nō representat se gruere
obito, quia negat prodtū de subito, gō per hoc ptio
affirmitiua vera differt ab ea falsa.

Quod vero etiam negativa vera differat ab affirmativa falsa, sic conde modo. primo enim per dictam reflexionem differt prius negativa vera ab affirmativa falsa, quia ista se representat non esse quorumcumque obiectorum cognitorum, quod implicite representat includere praedicatum, dum vera representat subiectum excludere praedicatum. differt deinde ab affirmativa falsa, quia in hac obiectum cognitum excludit praedicatum; cui tamen se representat conformem; in negativa autem vera licet obiectum excludat praedicatum, non tamen representat se esse conformem, regardo praedicati. quod autem vera per hanc representationem a falsa differat, est ex eo, quia nihil plus prius assignari. —

falsa

liva vera.

Praeterea quod in propositionibus veris affirmativis et falsis negativis obiectum cognitum semper implicite importet praedicatum, item quod propositio vera negativa, et falsa affirmativa non nisi obiectum cognitum implicite excludere praedicatum. Sit enim propositio enuntiativa praedicati de subiecto ut foali sumpto, vel ut realiter sumpto, sit de obiecto ut realiter sumpto, sit genitus obiecti, et est a parte rei, et quaero, quod quid queunt huic obiecto; et respondetur est in illo sub istis terminis. Si vero sit enuntiativa de obiecto foaliter sumpto, cognosco quid quod est obiectum foaliter sumptum, seu obiectum foaliter sumptum est obiectum quod est facti sumpti obiecti, et dicitur seu praedicatur ab eo, quod non est obiectum foaliter sumptum; go genitus implicite excludit quod est obiectum foaliter sumptum; go genitus praedicati, quod est obiectum foaliter sumptum; ratio horum est: quia in obiectis propositionibus veris praedicatum est, vel certe prius in relatione obiecti quemvis

liter vera
finit: et negativis
se semper praedicatum
cludunt. vera
tiva: et falsa
mativa semper
excludunt.

obito intentionali ſ. idem ē ⁊ ſubiecto à gbans de ꝑtibus falſis.
Sed acta ⁊ ꝑſ g̃rentur, niſi obitū intentionale includat ſub implicite prodtū ⁊ ē certa. Si enim ⁊ g̃reret ꝑtia ent falſa.
⁊ P. à pari, quia ad hoc, ut prodtū g̃reniat obito reali, ꝺꝺ obitū reale acta includere prodtū, gō etiã ad hoc, ut prodtū intentionale acta g̃reniat ſubito intentionali, ꝺꝺ includere prodtū. unde hoc ꝑtio: nãle ē nãl, ꝑ inductū aſſert. quod cognoscens nal, ē gformẽ obito ⁊ ſubito, licet reali realr ſumpto, ubi nãle quidem ſecundum ſe prescindit obitue ab nãli, ⁊ vero ut ſumptū realr; ſub hac enim acceptu cognoſcit implicite prodtū nempe nãl, quia hac inducit ſupponit eam in ſua reali. ex hac a legis ſubectū implicite exprimi prodtū, à ſubito ⁊ implicite exprimente prodtū differre implicite inficiendo ſe ipſū ⁊ vero ꝑ obitū reale, differt enim ꝑ repreſentationē; ſcit quidem cognio repraeſentare unum prodtū implicite, alterū vero explicite; ꝑs de ipſam differt à cogne, qua unū prodtū explicite, alterū vero nullo modo repraſentat.
Dices. gdoria ꝑtio, licet ꝺꝺ obitū ſed ꝺꝺ affirmatio et negatio gſtituant in cogne gformatis, quae ē in obito, et qua repraſentatis ab ea a ſubito, ⁊ licet idem obitū, gō. ñ pat. m. P. affirmatio cognoſcit gformatem procul dē in ſubito, negatio vero exprimit ſubectū ⁊ libere illam gformatē, ſed iſta ſt obita nomine diuerſa, gō. R. P. m. gdoria ꝑtionis licet idem obitū realr, ſeu explicite cognitū C. m. implicite cognitū R. m. Similē diſtuto m. V. ꝺꝺ. —

plex apprehensionem it a ite ꝺ folsitte.

Inferes j. in Simplici apprehensione ꝺ dari pluralitatem et foalꝺ falsitte ꝺ veritꝺ, Z. obitꝰ maale secundum operationis ꝺ prodtꝰ, subitꝰ et identem aliquam realem ind prodtꝰ et subitꝰ: Obitꝰ vero notitiꝰ ſ. notitiꝰ idem ꝺ ac foalꝺ, beratiꝰ ac maale

sil obitꝰ ale seu beratiꝰ m, et obitꝰ ipſe dici ꝑformatem cum subito. —

a seu mobiꝰ m ?

Quæres j. quòd dicit assensꝰ ꝺ dissensus, et quid adhuc requiratꝰ ? R. requiri j. tres apprehensiones subitiliceꝫ prodti, et identis alicujus, ut grauitati ꝺ diſgrauanti subito ꝺ prodto. Z. requiriꝫ notitiꝰ aliquod propꝫ god pstig essentiatꝫ ꝺ dissentiatꝫ. —

Quæres Z. an secunda operatio sit entitas ꝑfecta ꝺ Simplen, ante responſiõ adverte, secundam operationẽ ñ vocari grossam ex eo, quòd repræsentet obitꝰ grossũ, multa enim ſt judicia, quæ repræsentant obitꝰ Simplicia, quia ſt ꝺ illa, quæ versantꝫ circa Deum, vel etiã ex eo, quòd in illa repræsentet grossitie ꝑtis contin cum ꝑte contti, ꝺ accidentiꝫ cum subito: Ig gõ quæstionis ẽ, an secunda operatio ex vnitꝫ gradꝰ realꝫ diſtitis grossatꝰ. d. ꝙ.

Dico ꝙd Probabiliꝫ ẽ 2ꝺa operatiõ ẽ Simplicẽ gradꝰ et ꝺ grossam, et gñden repræsentativã sui obitꝰ ſ. pars ꝺ ſt unus idem gꝺ realꝫ indiviſibilis actus ẽ simul repræsentatiꝰ subiti et prodti; gõ. P.t. ſt Simplex apprehensio apprehendere plura, ut plura, ut si quis videat ꝺ propinquo joo milites ſt eos non Simplici actu cognitiõ apprehendere ut plures ſt, ꝺ joo. idem ſt oculꝰ

videre simul plura ut plura. 2. etm secunda pars: quia judicij
e cognio; sed ois cognio é representativa sui obti; gō ois
scibilis gi apt. Scire é cognoscere: ubi pr Scire intelligit gnz
actū Scia; ha é judicium; m é certa. Sciē certū é apud
plōs oes cognē ei qui habet sui obti: Quomodo a dcis
cognio apprehendere suū obtū, si illud n representat?

Ad: 1 Enunciatio resolvitr in subtū, prdtū et copulā,
sed 2da operatio est enunciatio; gō gignit n é simplex.
Enunciatiue resolvi in subtū, prdtū et copulam
ex parte subcti, n ex parte actūs; ex quo hēts illā ā genitā,
quia gnat se vocalis gnz subtū, subctū subti, prdtū
et copulam. —

Ad: 2. ptio vocalis resolvitr in plures voces; unam
significatū prdti, alteram subcti, gō etiā mentalis ptio
seu iudicij. Ad Trans. ad Xm dlgt. quia multa sepe
vocibz vocalibz dictis proferimus, quae n nisi ratione dissonū,
gō ex illa dissertione n bene cognitis dictis gignitū.

Quæstio 2.

In quo significat veritas et falsitas ptionis

Circa: veritas n habet proprie ab obito, sed ea in
qi omnino actu soli existenti actus intellectus adeqte.
Ad ank prob: adverte: quatuplicem posse veritatē assignari
transcendētē, rei, moralē, objectivā, et formalē. Trans- Entes transcendentalis, moralis, objectiva, formalis.
cendētis seu in ordō ē passio entis metaphca, et dicitr
in eo, quod qualibet res hēt gformis sue dispositionis, id
ens rationis é vere ens rationis; et falsū vere é falsum:
dicitr itaqe res transcendēter vera, quia ipsi nil deest, vō quia

hbt cā sua prodba intrinſica. — Veritas moralis ē
ſformitas locutionis externæ, ꝙ alterius ſigni externi
cum mente illius, qui loqtr, ꝙ tle ſignum ponit.
— Veritas obtiva, ſt res ipſa, quæ ſeſe mentis à parte
rei, hoc v illo modo ſe hbere; ſive ē ſi ſit libertia obtiꝫ
ſi libeꝫ currere, ſi re vera eveniꝫ ē veritas obtiva,
ſive ejuſdē ocurrere ſeu n̄. — Veritas foalis, dicit ſformi-
tas actus intellīg cum obtō. porro veritas adhuc alia ē
foalis, alia maalis transcendētis, nam prodmlis qua
libet actui ēlingens hꝫ regula ē ſ veritas maalis trans-
cendētis ē ꝙa proprietas entis: veritas foalis transcendēs
ē ſformitas actus cum obtō; de qua hīc. Jam ſ.
Conclusio. ſt cē actus verꝫ et obtūs n̄ exiſtere, gō ve-
ritas portialis n̄ hbt ab obtō. ſſqtia ē certa, quia ille
n̄ ē portiale ſſtitutivū veritatis, quo ens n̄ exiſtens
adhuc ſt hberi veritas. Ch. P. Stii actus. Antichꝫ
exiſtet, ē hodie verus, et tñ hodie obtūs ejus n̄ exiſtet
gō ſt cē actus verꝫ etm hc, qrdo obtūs ejus ē exiſtit.
Confirm: ꝑ. Implicat in terminis, ut hoc ſit hodie, et
tñ aal sadie n̄ hic hodie, quod ſſtituit hoem, gō etm
implicat ut actus hic hodie verus, et tñ obtūs, quod
ſſtituit actū in ē veri, hodie ā exiſtat. Confirm: 2.
implicat ut dens v ſſtitutiva alicujus tpōris hodie,
et tñ totū hic portiō hodie, portiō n̄ hic hodie; gō
etm implicat ut totū seu effectus foalis dehs hodie, et
tñ ejus ſſtitutiva portiō exiſtant hodie, portiō n̄;
per hoc dat effectus hodie foalis veri v.g. hujus ſſtitu-
tivi actūlīg exiſtet, gō implicat ut ejus ſſtitutiva hic

la foalis
aalis trans-
ndēs.

ndēs m di-
ē cum ēlingens
ā, v dat.

entias actus, qui existit hodie, et actus qui hodie non existit.
3ma Instantia patet tam enim effectus formalis, et quidvis talis Deus cum suis attributivis, et ijs inseparabile, quam attributiva sit identifica et inseparabilia à toto, et effecto formali. —

Ob: Idem numero actus qui nunc non erat potuerat non fuisse Ergo entitas non est de aliqua intrinseca actui. R. P. Primo dico: Petrus currit idem numero actus à me produceretur currente Petro, qui produceretur Petro non currente; ed hic actus Petrus currit, currente Petro est verus, non currente Petro est falsus, ergo idem numero actus, qui nunc non erat potuerat non fuisse.

Confirm: reduciter est dicere hanc actum Petrus currit, si verus est, non posse existere, nisi currente Petro; ergo non est extra nexus cum curse. R. P. quia entia illius actus est representare Petrum currentem. Sed representare sit Petro non currente: ut ingredit in actu idem non vere affirmante, si enim quis dicat, Petrus currit, Petro non currente, tam repraesentat Petrum non currente, quam si curreret. R. N. A. ad epis Prob. N. m. non enim est idem actus, sed distinctus non specie non numero; dico enim Petrum currere, non non currere, multo juvare ad actum veritem; nam currente Petro Petro ex parte subiti representat currentem impliciter, et Petro non currente non representat, ergo non est eadem representatio. Quod subtilis poterit intelligi cognoscendi, licet ejus influxus possit causare veritem ad plures actus species; repugnant tamen non multae species actus, nisi tres circumstantiae et obiecta generantes quemadmodum fides divina actus requirit alii,

nisi existat relatio. ad oppm: N. tt, ad P. Dico: certam hujus actus veri, Petrus curris, ex ratione representationis, et Similitudinis intentionalis superius explicatae.

Instabis: go hic actus falsus Petrus curris ex certis gnoscit cum Petro non currente. R. Negando, quia actus falsi reflexe cognoscit se ex gformem obiecto, quod intentionaliter implicite excludit prodtum, ideo go ex representatione dissimilitudo a intentionali certus redet a loco gloriae oppsito illi, quod representat, go et falsitas, sicut gformitas ratione magnis ex adequate intensive, ita et disformitas.

Ob: 2. Si veritas adequate est intrinseca actui, deus hinc deberet ad errore, est go author falsitatis, non dicit, go m N. Si dico Petrus curret, valens elicere actum veram: si Petrus non curret erit falsa, sed ad hanc potuit non potest se deterare Intellectus s: cum hic non possit discernere, quae nam sit vera et falsa: nec voluntas s: cum eligere non possit, quod intellig non intelligit: nam enim casu fit, ut diam potuit falsam pro vera, quia respectu illi casuale est, go deterabit deus. R. N. Negto. ad quis P. C. m. ad m Dico: in posito casu voluntate se deterare ad errore, ad id, quod dicitis, quod errorem non praecognoscit; Respondendo distingo, non praecognoscit errorem sub ratione erroris C. m. non praecognoscit sub alio modo identitatis erroris N. m. qui a se deterat ad eligendo, eo ipso deterat se ad oa. illi identitia; sed voluntas praevia habente intellig apprehensionem, deterat se ad

ffirmitas, quo illi apparet vera, aqua erroi identifica ē,
ē existente falsitate cuiusq; Petri, qō deterat fr aderrore.

R. 3. Si veritas cēt adaqfē identifica actui, pereunte obito
reaqisē se deb libente, foald n̄ perit veritas, Ped. gō. m̄ P.
foalis veritas fit gformatio foalis, Ped foalis gformatio erit.
pereunte obito, cui gformatō actus, gō. R. N. m̄ ad P. f'm
pereunte enim obito n̄ perit foalis gformatio foald,
Ped tm̄ gfqnd. quia tamē n̄ gfficiet intrinseca ipsi gform-
tivē, Ped talem recipiet ut terminū extrīs q̄ rectionis,
sine qua actus iste n̄ est, si obitus n̄ existeret: sequit
actus fidei divine n̄ existeret, si relatio n̄ existeret, quia
hunc actū gfficiat relatiuē. —

Dices: qō si per impossē pereunte obito adhuc servatō actus sine relatio
actus n̄ est foald verus, Ped. gō. m̄ P. actus tunc n̄ est gfectis explicari n
obito, quia actus representaret obitū ut possibile, q̄ fed impossibile ē.
R. N. m̄ ad P. duo adhuc actum fore foald gformem obito,
n̄ quidem pro suppositō hoc, per quem nunc fit gformio, sed
pro suppositō illa, pro qua prius representabit, pro ea enim
simpliciū representat. Idem etm̄ dicē dbt ad rectificū
de futura scriptura charta, q̄lis ē: Rex nasceretur, quam
veram dicunt pro illa differtia temporis, pro qua fuit semel
vera, n̄ vero pro presenti.

3. Q. 4. Dextrorsum coexistentia v̄g. binarii libenter foald
per duo, qō etm̄ veritas, sic gfamtas libri tam per actū,
quam per obitū. R. C. A. N. affir. disputas ē quia de-
nominū coexistentia ē binarii n̄ libri, nisi utrumq; entitas
existat et quidem sit, ut Petro coexistente Paulo, ō fuerit

F3.

+ quomodo o
requisita, a
veritatem.

Si distentio
in relatione
obliquā, id ē

binorum his Petro ghingens; et dicentes, q̄ dñs hoc dicendo per aliquid ab ente Petri adeqte distinctū libeat, q̄od enim rei ghingens ē; q̄ ē rei illius entia, q̄a nulli rei ē ghingens

igens & separ- et incorporeo nō neretur ē ctia.

actū vero p̄ ghmē est actus entis, sed denotio entis n̄ p̄t libeat per aliquid distinctū à subito, aij libi denotat entis ē; g̃. — ex his

q̄ vero ē, ē ctia,

Colliges 1. q̄ ē mgior nec, q̄ ee actlg in naā reqsita glis ē Deus existit; sit veritas adeqte intrinseca, q̄a q̄d sit intrinseca actlg in naā ghingente: nō ē, q̄ia actus Petrus cecurrit, ex hypothesi, q̄od Petrus currat tam

ee in naā ghingente nō actū in naā ffario tm̄ mētalr ghi.

ee, et representat sē; ē q̄formem Petro currenti; q̄ actus alb̄ qui representat sē ē q̄formem Deo existenti; q̄ adeq cum eius obiecto transcendēti q̄nctur; sed distinguit tm̄ à Deus existit, ab esse n̄ actl, q̄od licet nāā sex obiecti huius n̄ possit se actl libere; ill̄ uero Petrus currit naā circa quam versatur, sex obiectū possit se actl libere.

Colliges 2. Posse admitti scientiā divinā nō necessitatē libere, per obiectū n̄ uero per veritatē. disputas ex ideis universi, quia q̄dō aliquis habet distinctū alicuius sine obiecto, id per obiectū n̄ p̄t intelligi, necessitas vero distinguit sine ē obiecto, scientia vero illa n̄, nam scientia q̄e correspondet huic cubiculo distinguit solum per hoc spacium cum sit immensa, simile et alia. similē etiam cubitudinem posse libere per obiectū, sed respondet simul de scientia nō libera.

hus uerg ād obiectū it relationem ausendi ecen, enit ghmtē cunte libero.

Colliges 3. ēē actū uerū duās relationes transcendēs ad p̄ū obiectū, quia scitā in relatione transcendēti mutatā et permanente libero, ghmtm̄ et n̄ scientia periit relatio ita ex

de vero esse intendum. Hui ꝑ illud cognio ē vera, ꝑ quod
primo differt ab ōi cogne falsa; sed ꝑ aliquid ibi adeqse
intrinsecum primo differt ab ōi cognē falsa.

Quæstio Octava

Vtrū idem numero ōno actus possit de vero transire
in falsum et viceversa?

Pico: eadem numo actus n̄ posse ex vero mutari in falsū
aut e contra. P. primo ex fundamto superius positis.
veritas ē adeqtē realis identitas actus veri; sed ḡtās
semel ē identitas; semper manet illa identitas; gō veritas
simplicis manet identica actus veri; sed si maneret iden-
tica actus veri n̄ ꝑt transire in falsū; gō. Ante secundā
P. Nota. Obitus petitionis n̄ ē tantummodo subitus et
velox; sed etiam certā distā temporis ꝑ copulā significata
importari; quā distā temporis aut determinatē, aut in-
determinatē significat. Jan.

obitus ꝑt
ē etiam quod
distā temp.

P. 2. nullus actus intellig ꝑt mutare suum obitum; sed si
actus verus transiret posset in actu falsū, mutaret suum obitum
in certa; quia cum ꝑt obitus ꝓin. actus intellig per certia
sed ē representatio adeqta sui obitus gō obitus, quod semel
representat, semper representat; n̄ a representaret ide
obitus si mutaret; gō. m P. et accipiamus actus aliquem
actus v. g. Petrus studet: sic actus v affirmāt Petrum studere
determinato tempore, v indeterminato, sed quocunqs modo affirmet
si ex vero posset transire in falsū, mutaret suum obitum gō.
m quod i parte. P. si affirmem Petrum studere pro instanti,

et Petrus studet illo instanti: n̄ p̄t hoc ptio sequenti instanti et falsa: misi sequenti instanti quo re ipsa Petrus studet, idem actus idem affirmet studere. Sed hoc ipso mutat suum obiectū: g̃ō. m. P. quia si sequenti instanti affirmet Petrum studere pro eodē instanti a, pro quo prius affirmebat, erit etm eadem ptio in sequenti instanti vera, scilt ē prius instanti vera: g̃ō in sequenti instanti n. vera sit falsa ptio hec, Petrus studet, debet idem in sequenti instanti affirmare studere, quo re ipsa n̄ studet. P. eadem ratione quod 2 potest affirmē Petrū studere aliquo instanti indeterato: et ptio sit semel vera n̄ p̄t postea fieri falsa, etsi Petrū deinde representet studere aliquo tempore determinato. Sed hoc ipso mutat suum obiectū: g̃ō. m. P. Licet enim deinde Petrus aliquo instanti n̄ studeat, quo manet illa ptio, Si tū illud instans n̄ 2 representet determinate tempus erit vera, quia sufficit tm̄ verum ē Petrum studere quo aliquo instanti, quod verū ē, licet unico tm̄ instanti studeat, n̄ etm P. quia determinatū instans aliud obtinet ē, quam sit instans indeterati. quod Confirm. quia ptio quodcunq; aliquis bonus currit, vere fatem representat obiectū, absq; ptione, quia dicit: Petrus currit: g̃ō etm ipsa, quia dicit: Petrus aliquo instanti currit, vere sibi obiectū obtinet ipsa, Petrus ni instanti a currit, Antecedens, g̃ō quia licet à pari, quia n̄ minus subiectū ē obiectū ptionis, quam ipsa dicitur temporis, g̃ō licet n̄ ē idē obiectū, quod dicatur indicate cum illo, quod dicatur determinate, ita nec tempus indeterato erit idem obiectū cū tempore determinato.

P. relicens sen clasio: hoc ptio: Petrus nunc currit, ꝛ
te representat de tempus presens collective, ꝛ distributive, ꝛ delerate; quodqd sempes ē vera ꝛ falsa; qz
m videt certa; m P. si representat de tempus presens
collective; sensꝫ ptionis equivalet huic: Petrus currit
di tempore mihi coexistenti; qua sempes vera ē; si Petrꝫ
currit di tempore coexistenti ptionis falsa ē sempes; si
Petrus, ꝛ in uno instanti n currat; quod si tempus re-
presentet distributive et indeterate; ptio equivalet
huic, Petrus eligendo currit, qua vera sempes ē, si Petrꝫ
in aliquo tempore currit, et sempes falsa ē si nun qua
currat. ꝛ tempus importat distributive et ptio equi-
valet huic; in singli instantaꝫ presentꝫ Petrus
currit, quod verū ē, si in singli Petrus currat; et
si in uno tm instanti n currat ē sempes falsa.

Ar. j. Item actus pt ē nunc ghoris in abito, nunc
dispois; go pt de nouo transire in habꝫ. A. P. ponamꝫ
nunc actū Petrus currit, durare per medium horā, et primo
quadrante currere Petrum secundo a dextera; in hac casa actꝫ
ille in primo quadrante ē ghoris in abito; quia erat in
obitu suis ē; et in secundo quadrante ē dispois; quia
deberet habere abitū ai ē: go idem actus pt ē nunc
ghoris in abito, nunc dispois. C. N. A. ad P. admitto
casum ex suppone; quod actus n pt sui ipsius durantis:
admitto item primo quadrante actū ē ghoꝫ in abito:
Supposito quod primo quadrante erumperet Petrus currere;

Sed V. illud actus secundo quadrante ē desse abito; quia ille actus posse fieram 2 quadrante ñ currebat Petrum pro secundo quadrante currere; Sed Solum pro primo; adeo q̄ etiam in secunde quadrante ē formis suo abito, quia illa ppōs mentalis facta in secundo quadrante nil aliud sigēat, quam cursū Petri in 1 quadrante.

Inst: hoc ppōs Petrus nunc currit; currente Petro in instanti a ē vera; proleta vero in instanti b. non Petro sedente ē falsa; gō. R. hanc ppōnē in instanti b. ē vera; quia sensit in instanti a sigēabat Petrū currentem pro instanti a; ita in instanti b Sigcat Petrum currente ~~pro instanti a; ita in instanti b sigcat Petrum currente pro instanti a;~~ atq̄ ita eandem rē ut eandem; q̄uis ppōs illa mentalis; quam ego in instanti a hīs verbis sigō Petrus nunc currit sigcando ē in instanti b. alīs verbis hīs sg. Petrus currit.

Ob: 2. hoc ppōs. Petrus currit, ꝑt eadem manere suæ Petrus currat cursu a; suæ cursu b gō etm ista: Petrus tempore instanti currit; gō etm ista ꝑt manere eadem; suæ currat tempore instanti a, suæ tempore proferti b. sgstia P. æque gfuse ac indeclinate ꝓsentat rē; Petrus currit tempore ꝓsente diffinitū temporis ac altera; Petrus currit, ñ repraesentat ultimā actualē diffinitā cursus; Sed ex eo, quod ñ repraesentet explicite illā diffinitā delineatā cursus, eadem manet; seu Petrus currat cursu a, seu b. gō etm

lemus essuera lo tempore ro enuntia

alterā manebit seu petrus currat in instā a; seu in instī b. R. posse manere eandem seu currat cursu a, siue cursu b; si n̄ sigcāt cursum deleratū gaiū c. etn alterā partem posse manere eandem; sic n̄ sigcat tempꝰ deleratū; Vnde n̄ sequit illā transire in falsam; hoc enim semper manet verū; modo petrus aliquo tempore currat; et si alia n̄ currat; q falsa fieri n̄ posset nisi sigcaret tempus deleratū; hoc aūt a mutaret obiectū. —

Inst: sit dari ppositio; que assumat aliud genericū differtiū temporis; gō sit aliquis actus de nouo transire in falsum. R. trans. d. Ri. gfsa. quia sigcare genericū temporis differtiū, genericus hui aliquis aliud n̄ é; quām sigcare tempus deleratū; generica sign. indifferta é deleratum.

Instant: etra j. respons: n̄ mutaret suum obiectū et b. Vnde sigcet tempus deleratū; quia prius etn illud instans quod repraesentabat implicite sigcabat; licet n̄ explicite; sed tm̄ implicite. R. licet prius repraesentabat illud deleratum repraesentabat in plene; n̄ tm̄ repraesentabat deleraē illud deleraē; sed tm̄ indeleratē; gō. —

Ob: j. Si quis diceret hoces; qui sit in foro currunt, eque sigcāt petrū currere; si fuisset in foro; et Paulus si fuisset in foro; gō eadem ppositio é indifferens; ad sigcandū hoc et illud obiectū, et gfsa sit æ indifferens ad sigcandū hoc n̄ illud tempus nequ enim magis dependet ppositio à tempore; quam ab obiecto; nec minus certū hoc respicit quā illud. R. D. gfsa; quādo ppositio n̄ respicit aliquod tempus deleratē; sed indeleratē hoc n̄ illud; quādo respicit deleratē aliquod tempus N. gfsa. —

huiꝰ enim sꝫ dueret Paulꝰ qꝫ ē in foro currit, ꝛ
posset eadem ptio dici Petrus qꝫ ē in foro currit, qꝛ
illa ptio respicit deberatē Paulum, ideꝫ grādo dicit
Petrus nō ꝛo currit deberando illud instans, pro quo pon
fert ptioē nō pt illa ptio dicere quod currat pro illo
instanti, ex eo a quod ptio, qꝛa nō respicit tempꝰ
deberatē, possēt rāi istud, rāi illud instans respi-
sentare indeberatē, nō segtꝫ ptiad verā posse trans-
vic in falsam; Si enim illa ptio deberatē asserat segtꝫ
licet rāi hoc, rāi illud instans indeberatē segᵉt, du-
modo eodem tempore, quo durat hic in foꝰ currentes
in alegio instti; iam erit simplr vera, si vero in alio
instti sit hoc, qui currat in foro, rāi erit falsa hoc.

Ob: Ar: quod intellig inducaꝫ ex not vio alegio probabilit
currere, nō deberando ad tempꝰ aliquod determ, et pro se haberet
in illo indicio pro horam, si Petrus nō curreret in ultima pote
hora ptio illa erit gfois obta et nō erit gfois, nō erit qui di-
ceret: Petrꝰ currit per horaꝫ quādoqꝫ de ex hypothesi sit curat
pro tota hora, ptio erit falsa pro ultima parte hore, et
gfois pro prima, si nō pt de vera mutari in falsam: sed nō ad
falsa pro prima parte, quia cursꝰ gereret Petro pro illa prima
parte. R. N. segtꝫ. illud enim sic dici erit absolute falsum pro
licet indicaret verē cursum ire Petro pro prima parte: et
nō indicat totam horaꝫ, sed cursum ire illi etm pro ultima,
unde si sic qui diceret hoc ē aal et brutꝰ, dicit falsum
semper, quia licet diceret aal gerere horaꝫ, quod verum ē.

quia bn ipm dicit de bruto quod n̄ ē uerū, propterea ptio illa absolute n̄ ē uera.

Ob: 4m. hec ptio modo incipio logui ē uera in instanti in quo illā profero incipio, et falsa in alio sequtū: gō eadem ptio ꝑt transire de uera in falsam. R. in oi tempore ē uerum, quia semper ligcat me incipere logui n̄ pro oi tempore, pro ptione profero, sed pro primo instanti, quo illā profero incepi: quod si ligcaret me incipere logui in oi tempore, pro illa profero, eln in primo instanti est falsa quia semper eandē ligcaret ligcatiōē.

Colligo 1o. oēm ptionē importare aliquod tempus, et ptionē quidem de obito necessario de omni tempore, ptionē uero de obito gtingenti n̄ importare de tempore ipsi peculiariō expressato. 2o. Ex dicta ptione, quod maneat eadem numero ptio ꝑ ablū illi similis in specie, quod licet uerificetur eodem modo circa idem obitum, et si per 100 annos gtinuata, sorel semper uera, si semel uera fuit, quia semper dicit obitum ita se habere pro eo tempore, quo ptio enuntiata fuit uera, At mutata ptione de ablō ex te nascetur filius, de facto ꝑt uera, quia semper enuntiant pro illo tempore quo enuntiata ꝑt.

Questio 4.

An ptio de futuro gtingenti finit deberate uera ꝑ falsa?

Nota 1o. futurum gtingens ē aliud absolutum, aliud gditionatum:

rum gtingens absolutum; absolutum ē; quod de facto gdē ẽ, et Sedtm pro aliqa
dittiatū dittia temporis futuri ē gtingēs: vg. Secutus Petri
de facto n ē; cras tm erit, et ita gdem; ut patuit
n ē cras: futurum gtingens gditiatū ē; quod posita
aliqua gditione existet in aliqua dittia temporis futuri
quam duplici tñere modo pt; gtingentia ē à gtingtia
Solius gditionis; quæ sola immediate ponit depen-
dēdō à libera voluntate operantis; ex cujus positione
positmodū necessario sequit illud; quod futurum ē ob necessariā
gnexiōē cum gditione. Sic si Petrus curret, movebitur
ubi motus ubi necessariō gnexiōē cum cursu Petri; quem
tm cursum gtingendō et libere pt ponere Petrus et ideō
futurum gditiatū dicit; potius gditionatū necessario quā
gtingens: quia licet gditio sit gtingens; effectus tm
ex gditione n sequit gtingenter sed necessario. Deinde con-
tingentia ē; gdō et gditio et gditiatū immediate de-
pendet à libera voluntate operantis; vg. Si Petrus collo-
quetur Paulo; ille percutiet in hoc casu et colloquium
Petri cum Paulo ē gtingens et liberum; ē ejs gditio im-
portata in hac gditione; et percussio sequens ex illo
colloquio ē gtingens et libera; ut pote n habens ne-
cessariam gnexiōē cum colloquio.

necessitas ligans antecedens. Nota 2. dupliciter ē rerum necessitas; ligandi et
antecedendi: Antecedens ē gdō in ordine ad effectum
ponendum ponit aliqd ex parte cāe et positō in-
fluentiæ; ex quo necessario sequit effectus. Sic calor
ab igne dicit necessario poni necessitate antecedente, quia ignis

positis obg. ad agendum requisitis n̄ pt n̄ posse calorem: sic amor beatificat in beatis ē necessario necessitate antecedente, quia ibi abditis ponitur ut n̄ liceant quorsum indifferenter q̄ se leneat ex parte pti cognoscentis ad liberē prendū amorē.

Consequens necessitas ē, quōd illa n̄ libertas ex parte pti et caē, sed solum ex parte ejus effectus, et ex suppone indifferenter existentis, et liberē producte à caā libera: hi equitatio diuitis liberā tñ ex suppone quod equitet: hoc enim necessitas fiat cum perfectissima libertate, quā prohibitis ois pti indigentia ad effectū. n̄ cē a tñ quæstione de futuris necessariis, quæ pendent à caais necessariis, de his enim nemo dubitat: v̄g. si duram cras pluet, cras n̄ pluet p. Sed de futuris contingentibus liberis, hoc ē quorum esse pendet à libero arbitrio. h. p.

Dico. ex duabus propositionibus de futuro contingenti altera ē determinatē vera, altera determinatē falsa. Propositiones de præterito n̄ præsenti in mā contingente una ē determinatē vera, altera determinatē falsa; vt cum propositiones de futuro contingenti una ē determinatē vera, altera determinatē falsa. Propositiones de præsenti: Petrus gaudet, opponitur peccato Petri futuro et ejus negatio pro tempore futuro, quum peccatum Petri præsens n̄ præteritum et ejus negatio pro tempore præteriti, n̄ præterito, vt horum propositionum una ē determinatē vera, altera determinatē falsa, idem erit de illis ducendo. quod enim illud quod ē fuit n̄ potuit aliud ē, ex suppositione quod fuit ē fuerit, nihil facit ad argumentum meum infringendum, nam cum id, quod ē futurum,

ex suppositione quod fuit n. potuit n. fuisse; et hinc potuit potuit fuisse tm. aliq. n. a fuit aliq., ita etm futurum potuit ee aliq. Confirm: ides una ex ppnibus gdoris n naa ghngenti de presenti v. prosentio e detende uera; altera falsa, quia una enuntiat obtu sicut e. v. fuit, altera vero aliq. ee sit. v. fuit; sedetm una ex ppnibus de futuro ghngenti enuntiat obtu sicut erit, altera vero aliq. ee futurum sit. gō. Confirm: 2. cis ppnio de futuris ghngentbg v. e gdoris seo obtu. v. e dissoris, gō v. e vera v. falsa. A. p. cis ppnionis ghngentis obtu v. e futurum v. e futurum 2. e futurum, ppnio illud experiens futurū, e gdoris seo obtu; si n. e futurum, ppnio illud experiens futurum, e dissoris seo obtu; gō.

Ob. 1. si hodie vera e ppnio, Petrus cras ambulabit: fuit etm vera ab aterno in cognie divina, sed si ab aterno fuit vera, impossibile e Petrum cras n. ambulare, sed si impossibile e, n. Petrum ambulabit, gō si vera e ppnio de futuris ghngentbg, hoc pō n. erit de ghngentbg; sed de necessario, gō. R. c. m. d. n. impossibile e, Petrum cras n. ambulare impossibile antecedenti n. n. impossibile ghnte c. m.

Inst. 1. si vera e hec ppnio, Petrus cras ambulabit, n. pōt non ambulare necessario antecedente, gō. P. A. hec e necessaria quādo ex aliqo antecedenti necessario sequitur positio effectus, sed si e in casu posito, quod P. cognio dei vera e antecedens positionem ambulati petri; sed ex cognie dei vera, sequitur quod n. possit n. ambulare Petrus, gō ex alio antecedente sequitur positio positio ambulati petri. R. n. totum Enthymema. ad p. m. hec n e necessaria antecedens, quādo ex aliqo antecedenti

quam positivo effectu p. si antecedat cā, et per modum
influentis in effectu necessario inferto positivo effectu t. m.
si tm tempore antecedat, et pro re possita futuritione effectus
p. m.

Inst: 2. Ex hac responsione sequitur, quod cognio Dei possit
falsificari, quod P. ex responsione data sequitur quod obiectu cognio
divina possit se ad libere quam eximit per ignem, si quidē
Petrus ita eras peribit, ut possit ē fuare. gō cognio di
ita ē vera; ut potuerit cē falsa. C. N. se quel. ad S. P. t.
obiectu cognio divina pt se ad libere, et existere hoc cognio
divina N. A. ē existente hac cognē divina C. A. et C. ggs.

Ob: 2. Obiectu gringens futurum ē indiffens ut sit v
n sit, gō ptio de ti obiecto n pt cē delerate vera, v falsa.
Ggtia P. sla ptio n pt cē delerate vera v falsa, cuius obiectu
n ex istit delerate, sed obiectu indiffens ad existendū n existit
delerate, gō ptio de ti obiecto n pt cē delerate vera v falsa.
R. I. A. obiectu gringens futurū ē indiffens ut sit, v n sit
indifferia cāe C. A. indifferia sui N. A. gō ptio de ti obiecto,
n pt delerate cē vera v falsa delerative cāe C. delerative
effectus N. ggs. v deleratione antecedente C ggnte N.

Ob: 3. ptio delerate vera v falsa dū enunciare rem,
v cē, v n cē, d hoc ptio, v. g. Petrus peribit n enunciat
rem, cē v n cē, gō. R. dū enunciare rem cē, v n ē tempe
pro instanti, quo existit ptio N. pro instanti, quod
sequat C e.

Ob: 4. Si gelusio est vera, nulla est difficia ind Ptio in
ptionem gringente et necessaria, quia abbe cent eterne pt gringentem necessariam
veritati. R. N. se gb. quia ptiones eterne veritis sī

necessarie necesse sim fuit et ante eodem; quia ex d[ei] voluerunt ab aterno vel se fuere: gr ingenes a fuerant vere ab aterno ex suppositione; et necessaria necesse fuerunt dum quid: et sgnte: quare voluerant reddi facta: si cas deberasset se ad gr[ati]am.

Quæstio 4.

Non nulla quæsita de veritate Solvuntr.

Dico 1. n[on] p[ro]p[osi]t eadem ptio; seu idem actus intellig[endi] nec ee verus, nec falsus; nec simil ee verus et falsus respectu eiusdem obcti; P. Ex eo, quod restat, v[el] n[on] sit ptio e vera v[el] falsa; sed impossibile e[st] idem simul de[us] esse, et n[on] e, v[el] nec e nec n[on] e, g[ratia].

Dices primo: p[ro]p[osi]t Deus dicere, eras dabo pluviã v. g. quæ ptio Petri eras facienti vera, dicat postea Petrus in crastino ptio[nem] deus n[on] dabit pluviam, in hoc casu seu deus det pluviam, seu n[on]; semper in fe tra ptio Petri ee simul vera et simul falsa; v[el] nec ee vera nec falsa. R. in hoc casu Deum n[on] dare pluviam, quia a ponitr ptio Petri vera, quam deus posuit pro gditione; nam deus intellexit quam cunqz ptionem veram Petri, sed unam ex illis ptionibus quæ p[ro] ee gditis voluntio dei de danda pluvia; n[on] sit deus se obligare sub gditione impossibi, gdis e in hoc casu.

Dices 2. possunt dari ptiones, se extas falsificantes; sed illæ v[el] essent vere et falsæ simul v[el] nec veræ, nec falsæ; g[ratia]. m P. p[ro]p[osi]t in instanti a cuius hoc ptio; aliqua ptio falsa existit in instantia; cum supponatur illa talem ptio

Z. B.

existere, et P. quod ē ypram falsificet, quia ē reflexiva
super se ypram: et aliud ē in se ut exprimatur ce, gō falsi-
ficabit ypram: quod aliud hīt in se. P. Ista ypria dicit se
ce falsam: Sed si ē falsa illa ypria, dbt hoc ypro ce vera,
pro alio se quam exprimat se ypram. S. n. Si ē falsa dbt
ē dissoria hbi ipsi: d n pt ce dissoria, nisi sit vera, dicit
enim se ce falsam: et falsum nihil ē dissore, nisi verum.
gō si illa ypria ē falsa, dbebit hoc ypro ce vera, v hi ē vera,
dbebit hoc ypro ce falsa, quia dbebit ce verum, quod expri-
mit, dō exprimit se ce falsam, gō dbebit ce verū quod hīt
falsa. R. has et similes ypricas v ce tm gramaticales,
v vocales, n posse mentaliō elicio. Ad rationē ypricē
veritas et falsitas, v si hīt mentalis, pt tm de ypricis
scriptis directis, n pt a reflexiva supra se ypras.

Dico. Z. Hanc, et similes hanc, ce v tm veram, v tm falsam. P. v enim ē copulativa, et ē simpl falsa, v ē disiunctiva, et hī ē simpl vera; cum enim hīt unus in-
divisibilis actus, n pt alia dicta abrogare, nisi ea v copulative v disiunctive v alio modo giungendo: nec pt affare portōs, quarum altera hīt vera, altera falsa, licet verum hīt ypricen hanc, n abutroqs obtro sed ab altero tm falsificari.

Dices: Petrus dicat Claudiopoli, hic ē pblia, et simul cum hac ypricone hīt in eodem instanti replicatus ebinij, in hac hypothesi hac ypria Petri dicta Claudiopoli ē vera, dicta ebini ē falsa. R. admissa hypothesi dico: ypria hanc v in abroqs loco falsam, v in abroqs veram ce: by enim hic ē pblia, id ē, in loco, in quo ego existo.

ẽ pliciter ẏg. cy hic accipitur indeterminate, quasi dicat in aliquo loco, in quo existo, et bẽ ubicunque erit verus ẏ cy hic accipitur collective. quasi dicat, in oi loco in quo existo. et bẽ ẽ ubicunque facta.

Quaeres B. an detur una veritas major altera, sic Dan veritas suscipiat magis et minus. n̄ quaeritur

tas exporte hi dat m̄, et n̄a veritas alis.

hic de veritate ex parte obiti; hic enim major veritas dicitur, quae ẽ magis immutabili. d quaeritur de veritate possibili, quae ẽ gdotas actus cum obiecto. R. et

Dico: B. n̄ datur una veritas major altera. p. quia veritas ẽxistit in hoc, ut res quae ẽxistit, affirmative ẏ negative, ita se habeat, aut n̄ habeat, sicut enuntiatur, dnde duo obita quae enuntiantur, in possibili, ut unum magis ita se habeat, aut n̄ habeat, sicut enuntiatur, quam alterum, gd impossibile ut detur una veritas m altera. Confirm: p. veritas n̄ ẽxistit in hoc, quod una cognita habeat obitum magis necessarium, quam altera ẏ magis perfectum; sed ẽxistit in hoc quod totum illud habeat ex parte obiti, quod actus enuntiat. Sed n̄ ẽst gdo quod obitum unius actus magis totum habeat, quam obitum alterius.

Confirm: 2. veritas ẽxistit in conformitate adaequatione ipsata

Sicut aequalitas quae n̄ gdo consistit in perfecta ẏ imperfecta illarum ẽnsurabilitate gdo sunt in gradibus n̄ ẽst dare majus ẏ minus aequalitas. Sed hoc ẏro quod perfecte sibi gd mensurentur, ẽst aequale, ita in conformitate n̄ ẽst dare majus ẏ minus veritas. Sed hoc ẏro quod actus in minimo n̄ adaequet obitum, tam dbt ẽ falsus. unde huius aequalitas, ẽxistit in indivisibili, ita veritas in-

divisibilis ē, hoc ē, quod per minimū defectū destruat denomtio
ueri. —

aequalitas, ueritas ḡfit in indiuisib.

Ad 1. unus actus uoluntatis ē melior alio, gō etm unus actus intellꝯ ē verior altero, & pari. ḡstia P. ē minus bonitas actus uoluntatis ḡfistit in ḡformitate iurisdem cum rāa reali ut hic: ē cum dictamine rationis, quam ueritas actus intellꝯ in ḡformitate cum obiecto, gō si unus actus uoluntatis p. C. V. ḡfistit. Disparitas ē, quia ueritas denumtr ex sola adaequatione actus cum obiecto, quæ ḡfistit in indiuisibili; at uero bonitas actus moralis denumtr etm secundū ex obiecto, item ex circumstantiis, ex libertate operantis, in gbꝰ pt ē magis et minus, nam unus actus pt ē circa obiectū perfectius, et cum majori libertate quam alter, et ḡfistit melior ille, qui his caret. Ad P. C. A. V. ḡfistit. quia ḡformitas ad dictamen rationis, ē ḡfistit in indiuisibili, recte enim nō dicitur melius ē dicere actum castitatis ē g. quam actus temperantiæ, unde bonitas actus uoluntatis, n denumtr ex sola ḡformitate actus ad dictamen rationis, sed saltē etm ex obiecto perfectiori, ē etm ex motivo perfectiori, et circumstantiis. —

similitudo susceptæ magis et minus ḡfistit in indiuisibili.

Ad 2. pt unum ē magis ē minus simile alteri, gō etm actus pt ē magis ē minus verus, maxime cum gelasio 1. rosa pt promissa, R. V. ḡfistit. quia ueritas dicit adaequatiōē actus cum obiecto, ita ut si in minimo excedat, ē deficiat, iam n satis sit verus. et Similitudo n ḡfistit in h. m. adaequatiōe, sed in quæuentia qualitum: Sicut similitudo pt susceptē magis et minus, ē ibi ueritas, quæ ḡfistit in indiuisibili. —

actitudo n ḡfistit in indiuisibili, n negat ē magis actitudine non

Dicas unus actus intellꝯ pt ē actiuus, et euidentior alterius actus intellꝯ, gō etm uerior. R. C. A. V. ḡfistit.

disparatas é, quia certitudo et evidentia ꝯ ipsius in indeliberatis; nam methsica abitudo major é, quam moralis, quia moralis nititur testimonio humano, quod falsere pt, unde cum ido stat formido in oppositum.

altas ꝯ dat. m. debet tn equalitas m et m

Dico 4. falsitas de mediis magis et minus d. quia pt aliquis actus et magis ꝯ minus difformis obitui, quia pt magis ꝯ minus recedere à conformitate cum obitu, sic etiã ꝯ debet equalitas major et minor, dato tn equalitas. nam lignum palmare et tripalmare magis ma equalia pt, quam palmare et bipalmare, idem dñe de actibus magis falsus é actus, quo dicit, Io pt persona divina quam actus, quo dicit 4 pt persona divina.

Dices: Actus recessivus à vero ac tn maior é qualis majorem; qualis enim recessus hic falsitas in eodem conspectu, quod pt ni conformis obitui, idem a in diversis pt falso reperiri equales, proinde pt quidem extensive dari falsior uno pctu quam altera, ni tn intensive. R. Non facere quæstionem de nomine, certe hic major recessus in pctu obitus falsitas é per se simpliciter distantia actus cum obitu, quæ intensive etiam et qualis ni tn maior et extensive major qualitas vera é simpliciter ni distantia cum obitu.

m intensive qualis extensive et maior é

Instat: Dato etiam actus unus magis accedens ad verum quam alter, go etiam m et m veritas, vel si hoc ni dato, go nec falsitas. R. dato actus magis et minus accedens ad verum, id é magis vel minus propinquum vero, idato tn ut simpliciter uterque actus sit falsus s. ob. ita ut alter ubi sit cond verus s. A.

Negabis: falsior nos ptio dicimus ꝑ plura falsificativa ē falsa; gō etm verior erit, qa plura verificativa ll, ō si pluralitas verificativorū maalē et impetrandi ꝑ lōt ad veritem foalē idem dicendum etm de falsitate; gr. A. D. A. cam duinas ptio falsior; go falsa ē; ꝑ plura falsificativa foalē plura ℂ maalē etm plura A. A. et gsq. Dispatas ē int actus verū et falsum; quod in duobꝰ actibꝰ veris quorum unus dicit gr. 1000 hoīes, videō: et alter: jō hoes videō prior actus maalē tm lōt plura verificativa, quā posterior; qa 1000 hoīes nō singli sorsim; sed oēs simul verificat actus illud: proinde pluralitas illa hoīm nō facit ut gsormior sit actus ille, quam actus secundus obiecto suo: at in ptio; qa dicit vg. jō sū persona divina quibus numerꝰ hūna tertiā ꝑsonā sorsim loquendo falsificat ptio; proinde hoc ptio lōlē foalē plura falsificativa, quam illa quē dicit personas divinas cē A. Nec verum ē; aqe unam ac alteram ptiorum harum cē dissonem obecto suo.

hūna nō specta seu maalē idem.

falsificativa plura sī quod unum quodq; sō falsificat, maalē plures, non ōb hoc falsificant

Disputatio 9.

In duos Libros Priorum.

Quæstio 1.

Per quid Syllogismus intrinsecē constituit.

Arces definit Syllogismum sic: ē oratio in qua quibusdam positis aliud quid à positis necesse ē evenire, ex eo quod hæc sint: Dico: Syllogismus in cē tuis intrinsecē constituit, ꝑ premissas.

Syllogismus

et gelasiē: Ante Probtiē adue de: tripliciē aliqd cognosci
posse, primo in alio: 2do per aliud, tertio ex alio: cognosce
in alio est ita cognoscere, ut in ellera entia, tanquam in speculo
vel specie in presa, q̄ host gnexioē intrinsecā; Cognoscere per
aliud est cognoscere plura successive absq; ulla dependentia rerum
ad invicem: cognoscere ex alio est, quo ex cognitoy praedon
tiq progressus fit ad aliud cognitū: per quam inferri et deduci
aliquid, qd gnexioē cum obito priori cognito: quod dupliciter
fieri pt; Primo per discursum foalē, qui ē ex talibus pro-
gressus, ex uno actu et obito in alium actu et obitū. Secun-
do per discursum virtualē, qi ē unus indivisibilis actus ex una
ueritate, aliam veritatem deducens; vocato virtualiō ex eo
quod per unicam cognitionem adequatam notitiā deducat talis
ad quam foalis debuit per plures cognitiones valde distitas.
Pria gelasii primo: Syllogē ē motus, progressus, seu versus
quidam intentionalis, seu notitiae cursus in cludit tam terminum a
quo, quam terminū ad quem, q̄ eque hanc, ac illam includit, cui
ē totus foalē mutuat suas partes. R.Z. Syllogismus in
tuitive definitus per Cala naā et foā, de naā et foā syllo-
gismus ē figura in Cala conclusione aut in Solis premissis, q̄
Objices 1. Juxta dicta demonstratio generat scia
gelasii a ē scia, q̄ demonstratio generat gelasiē, q̄ gelasis
non ē demonstratio, q̄ negō ne Sylogismus. Sed sola premissa.
R. scia vere, q̄d demonstratio generet scia actualē vel vere
Quod Sylogismus inadeqe acceptus generet scia, at vero Sylogis-
mus adeqe acceptus; negō etiā quod generet scia in genere cau-
sae finis.
Objices 2. Sylogismus sufficiens differt ab ei, alio, quod

aliquid
mosci
alio,
alius
alio.

cursus foalis
actualis qui.

eam cognitionem illam ad
notitiam ad
n foalis, per
os.

ng vocab
progressy
tiuaq;

sit cognio terdens in identem, duorum extremorum, cum uno tertio, sed hoc tbl per solam gelusionem, gō. Q leons m. P m. quia cognio terdens in identem duorū extremorū involvit eam duas alias cognes, quæ pariter affirmāt duo ē idem cum eodem tertio.

Objicies 3. licet tm operatio n possit dari sine prima, prima tn possit includi, gō licet discursus n pt dari sine gelusione tn illam possit includere. R. Trans. A. N. gsp. Respondeō, quod inditium seu secunda operatio n ē progressus ab apprehensione ad apprehensionē; Syllogismus ē progressus mentalis, ab uno iudicio ad aliud.

Instl: modus essendi n pt gnoi ex cognibus gnosci, gō discursus n pt gnoi ex præmissis, quæ pt cognio gnosa R. P. A. gnō actus gnosus n ē prius inferens actu clare & A. gnō actus gnosus, clarus tn coica aliud obiectū, ē prius inferens actum clarū N. A. et gsp.

Instl: gelusio ē finis Syllogismi, gō n ē illius pars. R. ē finis Syllogismi partialis accepti, seu per solis præmissis C. N. adæqte accepti N. A. et gsp.

Obj. 4. Ex gelusione sequeretur quod ect 4 modi sciendi Rect dextrio divisio, gelusio, et discursus gstans præmissi et gelusione. R. N. A. ad P. Dico: quod gnō dialectici dividunt modum sciendi in dextrio, divisio, et gelusio: per gelusionē tm quam principalem comprehendit Syllogismus totus Syllogismi integrans; pt conqueri de Syllogismo inadæqto Rect secundū gelusionē, n autē accepto adæqte.

Instl: actus gnosi definiti et divisi n gstituunt unum modum sciendi cum dextrione et divisione, gō nec præmissa, quæ pt actus gnosi abstrahi gelusioni

effituens unu modu sciendi cum gelasione. R. c. A. S. effe. respondas ē, quia effa gel cognio definiti ē ad ipsu referens cognem obiti. Ad premisse nherente, conclusionem.

Questio 2.

In quo genere cāe concurrant premissa ad actu gelasionis.

Dico. Premissa saltem concurrere ad productione gelasionis in genere cāe finalis; illuminando scl intellectu; et nō in genere cāe efficientis. P. —— Intellectus requirit elicere suā operatione, nisi prius haberet apprehensione secundū se, ex hac tū nō sequitur cāltus effectiva in prima mentis operatione ad secundā: prius ēt actus intellectus necessario presupponitur actui voluntatis; et tū nō ē cāa cōis effectiva; gō licēt cum premissa necessario presupponantur gelasioni; illam tū nō efficient. P. 2. Si premissa concurrerent physice seu efficiendo ad gelasione; vel concurrerent premissa objective; vel finaliter; sed neutrum dici pōt; gō. de obitus pōt. nam obitus premissa finaliter sepe physice ē existit. sapius enim finamus systemos de obitu presentis vel futuro; id ēt quod physice nō existit, physice nō cāat. P. m. quoad alterā partem: nulla ē necessitas dicendi physici concursus respectu premissarū finaliū; gō frustra assignantur premissa, physice concurrere. R. P. Intellectus illuminatus et directus una cum specie obiti vires habituales ad gelasione eliciendas; gō. A. P. Intellectus a premissis illuminatus cum specie obiti adepti ex finaliter exis-

les in ipsa gelusione sen hbt ꝓ3 sufficiente vt foaelbes
pcē existunt in gelusione ab ideꝫ producentꝫ, gō. et. ꝑ.
in gelusione tres reperiunt foaelbes scilt vā illationis,
2dō. imaginis, et vā intellionis. Pō tas 3es, tres in se
ghines intellg à pmissis illuminatis vna cum specie
obiti, gō. In primis vaone Intellivi, et illativi ghnēt
ipse intellg cum ipsa sit in se foaelb discursiva. Item
Intellg 2dō illativa, inest enim unam rem ex alia, gō ghi-
ret illatiū, 3tiō imaginis ghnēt obiti species, gō 3es tres
foaelbes, ꝑ. —

Obiēcies ꝑ. In gelusione tres reperiunt foaelbes, scilt
intellivi, imago obiti, et illativa: gō sunt penes repondet
intellg, secunda species, tanquam ꝑpria effectiva, ita etm
tertia debit assignari tnam ꝑpria effectiua rēm̄ gēnis
effectiua pmissaꝝ. R. Cō. et. N. ghr. disparitas est, quia
respectu priorꝫ, secuꝫ intellg per se nō ē sufficiens in-
structiua, ē a illatiōē ad pmissas, seu indicia illu-
strantia, cum intellg hꝫ per se foaelb discursiva, et con-
seqnō illativa. —

Ob: 2ō. Premissa producunt effectiue in intellu sui speciē,
gō producunt etm gelusioē. R. N. ghr. quia hujus rei ratio ē ne-
cessitas, cum intellg infoatiue speciē, et a premissis illuminatis
vim habeat, et sufficiale potn ad gelusioē eliciendā: deinde
minus ē producere speciem, quam gelusioē, nam actus intellg
et voluntis producunt sui species, et tn unus actus intellg
aut voluntis alius effugere nō ꝑt. —

Infl: Pmissa mediantibꝫ speciebꝫ quas producunt gerunt
officiū ad gelusioē, gō. R. N. premissas immediate per hoc

essuere gelasioe, multa enim ꝯ geurr. ad aliquem effect.
mediate, qua tñ immediate n̄ geurant.

Ob. 3. Actio qua producit gelasio, supponit pro rectori rñ,
n̄ tñ ex parte agentis, Ergo ex parte agentis premas, ꝯ n̄ rñ,
quare premo n̄ possit cadere premias pfate gelasioe. R. Ptb.
Supponit ex parte agentis premas tanquam rationē debendi,
et extrinsece idem inante Ch. tanquam cadpfate influendi
vt dictū fuit.

Colliges 1. Etsi admittatur premas obtinas efficiendo
ꝯgeurere ad actum gelasionis, adhuc deberet negari, quod deb.
foale, geurant eodem geurfu. Discordas enim e, quod gelasio
adingat intrinsece premas obtinas fidei et quo: obectum a
quod cognoscitur, concurrit per se, et per speciem, ad effectum
ad cognem, n̄ adingit vero premas foale.

Colliges 2. Premas geurere ad gelasioe tanquam rationē
foale, extrinsece deliberantes, et illuminantes intellectū, et sunt
approximatio ad agendum ōg producendum se habet, ita aliqua
ratione licet ō modo pprie dai pt premisse se habere ad gela-

Questio 3.

Per obectū premarū intelligentes extrema, ut quintupe ex
eo facto actus gelasionis adingat obectū premarū:
Contra obectū medio loco. Duplicetur pt moveri hoc questio: Primo an
gelasio adingat obectū premarū ut quo, deinde an adingat
eo ctra aliquid enuntiet; adingere vero ut quo, e tendere
in illud tanquam rationē, seu motivū foale, pt quod nihil
asserit verbi extremorū gelasionis.

Dico: Conclusio n̄ adingit obectū premarū intrinsece
ut quod, adingit tñ ut quo. Ipsa pat, quia illud e obiū

maale seu ut quod gelasioni; quod proatr et subiti in gelasione, quod obitu
sed obitu promanu ut genitu cum medio tño ne produatr. seu ut quo
nec de objecto; quia tm proatr et subjecitr magnitudo minus
extremum. P. Z. dagero: Intellg assentiri gelasioni, sed ab
obitu promanu, go gelasio abrogit obitu promanu ut quo; + magnitudo ab
A. Sabet, gsttia P. Obitu soale semper dt abrogi ab ido, syllmi.
quod movet, ut obitu soali, sed obitu promanu e obitu soale
seu motivu; go P. Z. gelasio e iudium illativu; go dst distgui
a iudicio e illativo, per hoc a Solum distgtr. quod hoc dicat
sed aliud seu prmas; go abrogit obitu promanu, Languat
obitu soale seu ut quo. Ad tio Sto variatr promanu va-
ratr assenso gelasionis, hoc enim ch inferatr ex authorte
dicentis erit fides, si ex pio probabli, e opinio, si ex
scientifico e scia, sed n variatr actus antid ipsi ex
obeto intrinseco, go apud obitu promanu intrinsece abrogtr
ab actu gelasioni: simil actus fidei abrogit illud obitu ut
quo, sed quod fertr in sud obitu maale, go etm actus gela-
sionis p.

Ob: 1. Si actus gelasionis ab ingeret obitu promanu, sequeth,
quod ex premiis falsis e posset legi gelasio vera, sed go m
Phor syllmo: eis subsstia e hoo, sed Xtg e subsstia, go
Xtg e hoo, gelasio abrenat obitu promanu go si prema
sit falsa: deret etm gelasio e falsa, quod tm hu e falt.
R. D. m, sequeret quod ex premiis falsis n possit legi
gelasio vera soali, seu de obeto soali. C. de obeto maali. De obeto m
maali vera Ax sequela, sic distcta n Ax ipsi, unde dio ista syllogi, premiis f
go Xtg e hoo ce tm verum de obeto maali, falsum vero gelasio ve
de obeto soali; quia sam fuit hunc: ideo Xtg e hoo,
quia eis subsstia e hoo, et quia Xtg e subsstia quod
e falsum nempe premia ptis.

Ad 2. ex nostra sententia sequeretur, quod nullus eodem instanti bis praemiis assentiretur, hoc est absurdum. P. D. m. bis assentiretur praemiis sub eadem ratione P. m. sub diversa ratione transeundi. Sic dicitur in P. Logic. Nullus enim assentiretur praemiis secundum se, et sem. assentiretur primo et motivis, quod est repugnat.

Inst: Actus gelusionis attingit totam perfectionem praemandi etiam assensum praemandi, ergo superflua est ratio P. N. A. non est, quia praemio assentiretur sub ratione secundum se dicente, et ut quod, gelusio assentiretur obito praemorui, non dicit secundum se, sed solum ut quo, seu motivo formali. —

Ad 3. assensus gelusionis attingit obitum praemorui, ergo species, quam relinquit hic actus est principium, ut attingentis obitum praemorui, ergo quoties cumque recordor actus discursivi recordor illius, ut attingentis obitum praemorui, ideoque recordor etiam praemorui, quod experientia constat de facto, quia ignorata notitia alicujus obiti, per discursum pendente a praemissa saepe recordor illius obiti, et hinc recordor praemorui. Ad P. Secunda pars patet ex dictis primo, quia possum praevidere obitum. Ad 2do quia semper species prius representant expresse eum momentum obiti, sed aliquando videor gelusie percipere imperfectione, similia remissione, sicut species coloris a longe visi. Saepe ratione specificam non representat, ita ut distingi possit. Sic in recordor gelusionis, qua talis, seu illationis, dico recordari praemorui, ne hoc est ulla experientia ut patet in actibus voluntatis: sic idem dico memoriae, possum recordari dicte memoriae

et ꝺ recordari quod dederim ꝓx Petꝝ ꝙ̄ ꝛ̄ recordari Pet̄ h̄
tñ recorder eleemosynæ ut dare ꝓpter Deum, necessario recor-
dabor Pet̄. —

Obj. 4. Ex gelatiõe sequeret eandem actꝰ gelationis similẽ
affirmativi et negativi, cum una ex præmiss sequens ꝺs negativa:
alterꝰ affirmativa, sed hoc implicat, gꝫ. R. N. sequel. deconstio
enim negativi desumitꝫ a modo quo tenꝺ ut actus in obiꝺ ut quod
h̄ ut qꝺ; præma a se tenet tñ ut quo: gꝫ licet actus gelationis
tendat in illas, et una eamꝺ negativa scil. ñ le ipso actꝰ gelationis,
partim ẽ affirmativa partim negativa. —

Ob: 5. In gelatione ñ repetuntꝝ præma, gꝫ nec tenet ad
2as actus gelationis R. N. ꝙ̄ quia adhuc deberet exigi
ut quod. —

Ob: 6. medius Syllm ñ ꝺbt ingredi gelationẽ, gꝫ gelatio ñ abstingit
obiectum præmarum. R. N. ñ ꝺbt ingredi ut quod ⁊ ut quo ⁊
ut ꝙ̄ ꝙ̄. —

Inst. Syllmus vocalis nunquam exprimit in gelatione obiectꝝ N. m.
præmarum, sed Syllmus vocalis ẽ quasi mꝺus Syllmi mentalis,
gꝫ nequit Syllmꝰ mentalis exprimi. R. Syllmus vocalis etiã
implicite exprimẽs obiectum præmarum, qꝺ enim aliud ligeat Gꝫ,
quam quod ex connexione præcedente duorum extremorum cum
medio inferatꝝ eorundem connexione inter se.

Quæstio 4.

An et quomodo assensus præmarum necessitet
intellectum ad assensum conclusionis. Explex
necessita

Ratio dupliceꝝ tñ quomodo assignari necessitet, unam
quoꝺ specificam, alteram quoꝺ exercitium: prima opponitꝝ

libertati ꝯtrariebio — et ẽ, cum quis in eo statu ẽ effectus, ut liceat possit eem actum omittere, si velit eligere, eligere eligere debeat in hi specie, et nec possit apponi: sic si oppositi voluntati boni finitum tm sub ratione boni, ita etiam voluntas possit amorem omittere, si bn̄ velit eligere actu eligere, dbt amare. Ad 2am quod exercitium oppositi libertati glbionis, et ẽ, cum quis necessario dbt actum eligere circa obiectum proposituꝫ, nec ꝑt idem omittere: sicut beati in Celo dbt necessitem quoad exercitium amandi Deum.

Dico: posito quod intellig assenserit prāmis rite dispositis, et intellectus reapplicatus ad assentiendum gelationi tam necessarie specificationis seu gbrariellis, quam necessarii exercitii seu glbionis. P. 1. parr. Intellig n̄ ꝑt assentiri falso ut hi evidenti proposito, quia n̄ ꝑt fieri extra suum obiectum. Item intellig n̄ ꝑt assentiri duobus gdictoriis, quod utrumque ipsorum possit mutare speciem actus, posito enim assensu primo obiecto gelationi positivi evidenti verum unita illadi, qua ꝑt eadem uni certo p. affirmato deinde in premissis implicite assumati obiecto gelationis, gō ꝑt sine glbione in gelatione negari. P. 2. parr: quia posita necessaria positiui cōg ad agendum requisitis n̄ ꝑt n̄ agere, sed intellig ẽ pna necessaria, et posito assensu premarum tm cā necessaria requisita ad eliciendam gelationem, gō. n̄ ẽ certa, quia per hoc pna necessaria distgtur à libera, ut patet à pari ex visis; n ab obg ad nichil, quoad posse quod dō P. posito assensu prāmandi proponit intellectui obiecto gelationis evidenti verum, gō dbt cā requisita ad agendum, sc. distincta à pari: posita apprehensione evidente obiecti ẽ. bonum et magis suae potentiae, dbt intellig cā requisita ad assentiendum

cum
ñ possit li ꝓ evidend vero ñ assentiri, gō etiã ꝓsto assensu
ꝓ marum. Confirm: tan naalis pa ē intellva quan
visiva, gō premad nodū applicatio obiti pa visiva dbt
ipsum videre, ita applicatio obiecti ad pa intellvã sub
ratione veri, dbt ipi assentiri, ꝑqđ necessario requisitã
gdriomir seu exercitii.

Ob: 1. Veritas qua ñ apparet evidenter, ñ necessitat
intellctũ ad assensum, sed veritas gelusionis in syllmo probabili
ñ apparet evidenter, sed hmi probabili, gō illem in hoc
syllmo ñ necessitatur intellꝯ ad assensũ gelusionis. R. Mm ñ ē
simpliciter evidens Cm. ñ ē evidens ex hypothesi quod
premissæ sint veræ, et gẽssa. R. m et ssm. Conclusio in
syllmo probabili ñ ē evidens evidentia ẽssentiæ, ē hmi evidens
evidentia ẽssentiæ. Cum ē hoc ñ ex his tribus evidens, qua ē in de-
nominatione. Si quis matet amat filiũ, et ana hꝰ matet, hꝰ
evidenter et geluditr in his premissis ẽssentia: gō ana amat
filiũ. Si duo extrema in premissis sint identifica cum uno
terbio evidenter, necessitatr intellꝯ ad identificanda illa inter se
in gelusione evidenter: Si a in premissis sint identifica uni
terbio probabiliter necessitatr ad identificanda illa inter se in
gelusione etiã probabili.

Obj. 2. essensus premarum ñ hbt majorem gravitatem cum essensu
gelusionis, quam unius gdrii assensus cum dissensu alterius
gdrii, ergo unius gdrii assensus ñ necessitat intellctum ad assensum
alterius gdrii quoad exercitium: gō ita assensus premarum ad assensum
gelusionis in Sꝯ nam tota vis premarum ad gelusionem huiusmodi ex
necessitate non essentiendi duobus gdriis. m Sꝯ nam gdrii, amo um,

Dicitr + vera. + ē bona.

n̄ hoc ꝓ hbeo gōbiā ꝓprius; gō etm quod assentiā am
gōbrio n̄ dissentio alteri; alias dempes respectu oūm rerum
eliceret duos actus. R. N. m. quia ꝓ ne magis inclinat
ad gelabilem; quam assensu unius; gōbri ad dissensū alterius;
quia ꝓ se n̄ ꝑt apprehendi obiectū gelabilius evidenter verum; posito
assensu reman; alterius posito assensu unius; gōbri n̄ ho-
ꝓprio apprehendit alterum gōbrium, nec ꝛepresentatū alterum
gōbrium evidenter falsum, ꝑ hanc assensū; gō nec necessi-
tatur initialiter; ut ili dissentiat; licet alteri assentiatur.
Obb: 3. voluntas n̄ re cassata necessitate exercitii ad agendū
bonū; gō nec initialiter ad assentiendum vero. R. N. assū.
quia voluntas ē ꝓpria libera; initialiter a ē ꝓpria necessitate
quæ posset obstare ad agendum requisita necessario agit. Nec
ꝑt negari Ct. nam beati necessario amant Deum.
Inst: unum ex requisitis ad agendū est imperium voluntatis
sed hoc ꝑt abesse posito assensu remanente: gō n̄ requisitum
ad eliciendū posito assensu remanente, sunt ob defectū ip-
sius imperii ꝑt suspendi motiua à ꝓpria motiua. R. N. m. et
dico, quod voluntas stante assensu remanente n̄ possit hoc
imperio cohibere ne intellectus eliciat gelationē ꝑt hoc ei
pari ꝓpria vi activa, quam voluntas hoc imperio n̄ ꝑt impedire,
quo minus possit elicere visionē posito obstaculo ad videndum re-
quisitis n̄ ꝑt enim voluntas facere ut aer iste caeli
nihil videat. ad ꝓpter a loco notiua dispositas impe-
tia n̄ habeat speciē obiectū à quo deberet adduci, potest
et ab alio deberē n̄ ꝑt; quam ab imperio voluntatis intellectus

a sufficiend deberat ab assensu Ire missam.

Instabis Z Ex eisdem præmiss diversa possunt inferri gelasiones, vt in Barbara et Baralipton facto syllogismo vbi ex iis præmiss sit inferri gelasis diversa, vg ex his Omnis homo est animal, et nihil est homo, sit inferri hoc in Barbara Omne risibile est animal, omnis homo est risibile, ergo aliquod animal est risibile, ergo non tenebit dbs hic deberatio voluntatis, quando voluntas efficere potest, vt intellig ab eis actu cesset. R. C.A. N.C.S.Q.D. quia etsi in hoc casu intellig non deberetur per imperium voluntatis, de illam elicit gelasionem, atqui hbt species magis impressas de utroque extremo suas species impressas, equales, de illam elicit, quæ magis illi gradatim est, gelasis est universalis affirmativa, vt recte concludebas.

Ad. A. Ex gelasione sequeretur assensum fidei esse naturaliter in eo liberum, tia a fide ejus S. Th. ego. Sicut S. hoc syllogismo: omne quod deus dicit est verum, sed deus dixit se esse unum et trinum, ergo deus est unus et trinus, hoc gelasis et assensus fidei, quia est assensus ppter divinam revelationem, sed hic assensus non est liber, ergo. Ad S. posito assensu præmarum, necessario intellig tamquam ad speciem, quam quoad exercitium, ergo hoc gelasis est ex his præmiss deducta Ecclesiæ actus fidei, non est in libertate. R. N. sequelam ad S. Theo: illam gelasionem non deducta est ex præmissis formaliter, et invicem identi extremorum cum medio Deo, non est actus fidei, nam actus fidei divinæ pro motivo habet solam auctoritatem Dei loquentis; vnderea fides non est discursiva ut in syllogismo ex tribus Collegio ij. Non obstante nostra gelasione adhuc gelasionem est dirigibilem, et non immediate sed mediate nempe in præmissa. Nostra sententia non tollit libertatem ad facilitandum intellectum assensum gelasioni, licet intellig ex syllogismo necessario ad

ꝛ̃ſequendam veram gelaſiẽ; nam ille habitꝰ adhuc ponit
ꝛ̃ vt intellꝰ faciliter ad diſponendas premiſſas in ordine
ad aſſentiendum ſi gelaſioni; ꝛ̃ vt deficiẽs ad aſſentiendum illi
ſine actuali diſpoſitione premiſſarum, ꝛ̃ certe vt magis diffi-
cultꝰ poſſit amoveri eẽm indifferẽs, ne aſſentiatꝰ ſi gelaſi-
oni, quo in caſu noſtra ſententia intellꝰ agilis
in habitꝰ facilitante ad aſſenſꝰ gelaſioni, magis ꝺ̃ nam
in gelaſione eliciẽda adhibebit. —

Quæres: an ad aſſenſꝰ gelaſionis requiratꝰ cognitio reflexa
de bonitate obiectiua? ad quod reſpondeo ex

Dico: ad aſſenſꝰ gelaſioni probabilis ꝛ̃ requiri cog-
nitionẽ reflexam de bonitate obiectiua. ꝓbatꝰ ꝛ̃, quia illa cogni-
tio nulla ꝛ̃ neceſſaria; iudiciũ enim de identate extremorũ cum
medio ſerio, ſufficiẽs deberat intellꝰ in actu exercito ad
eliciẽdam gelaſionẽ; ſed vt iuncta ſint extrema, go ꝛ̃
ꝛ̃ neceſſaria p. ꝓ. Cum hoc tamẽ ꝓbatꝰ ꝛ̃ ea ꝛ̃ idem
inter ſe, quæ ſunt idem eidem cum aliquo tertio, ſed ſi premiſ-
cognoſcentur idem eſſe cum aliquo tertio, go poſſet intellꝰ
intellꝰ ut aſſentiat ea eſſe idem inter ſe.

Diſputatio 10.

In duos libros poſteriorum Ariſtot.

Quæſtio 1.

Quid ſit quotus ſit ſcibilis demonſtratio?

Demonſtrationem ad ſyllogiſmum probabiliter ꝛ̃ vi ſyl-
logiſmi nam diſſegimꝰ diximus. demonſtratio definitꝰ primo

ab Arist. sic: demonstratio è syllogismus scientifici, sive faciens scire. si queras in quo genere causæ fiunt scientiæ, & in genere causæ finalis, sic hoc ejus enim, quod theoremata syllogismo demonstrabuntur fiunt homines, cum ejus gratia demonstrationis subsint scientifica. definitio 2a ab eodem dicit quod sit syllogismus constans ex rebus veris, primis, immediatis, priorib⁹ & notioribus & causis conclusionis. hæc vetus definitio demonstrationis quia multum conducit ad cognoscendam ideam rei, veri ejus explicandi est. Primo igitur dicit quod præmissæ demonstrationis debent esse veræ, id est ens, hoc enim, licet enim ex falsis sequi possunt subinde vera, ut tanquam à causa. Ad probationem addendo dicit. Primis namq; dicit quæ duo idem declarant, sigt ea quod debeant esse demonstrabile, a priori, et hoc vel finale vel virtuale tantum: finale aliqua principia indemonstrabilia à priori, quibus ipsa non possunt dari alia principia, quibus à priori illa demonstrentur, quia prima termine nata nota, quia in ipsis essentiis per se ipsa, et non ab alia præcognitione, clara enim secundum se sit ab necessitate, adeo ut visui bene oculis earum veritas elucescat, adeoque sit à priori indemonstrabiles. virtuale a dicit aliqui esse indemonstrabile à priori, quod deducitur ab indemonstrabili à priori, quod videtur superfluere ex dicto. Ubi dicit, quod debeant esse priores, et notiores conclusione, priores, quidem, quia ex iis conclusio deducitur; notiores veris, quia dependent à notitia communi convenimus, ad notitiam conclusionis, sufficiat si hæc notiores, quoad nos, quod facilius nobis innotescat. Dicit A. causas conclusionis hæc præmissæ esse duplices in demonstratione à priori dupl. esse causa conclusionis, et in cognoscendo et in essendo: in demonstratione vero

à posteriori tm in cognoscendo. tunc enim dicimur scire, cum per causam cognoscimus; cum igitur obstat gelasiori cognoscamus per premissas hos illius causas oportet ē. in omni a tē demonstr̄ premissē ē causa gelasionis quod obsta premoueat causa; ō etm metaphisica obstet gelasioni, et sic effectus pt ē causa in cognoscendo per causa, quia pt inducere in eius cognitionem; hic

effectus

Demōstrō dividit in demonstrationē quia seu à priori et in demonstrationē quia seu à posteriori; ē priori ē illa in qua per causa demonstratur effectus: nec requiritur ut medius terminus sit semper causa physica gelasionis, sed sufficit ut sit causa virtualis; ō logica; aut metaphisica, sicut s. secundum thomistas: et per intellectū nostrum ipsa accipiamur prioritatē ex parte gelasionis: sic in hoc ex causali formali s. sic intrinsece seu entitative hic nihil efficit: effectus demonstratus visibilis ex eo quod sit intelligibilis demonstratus ab eē validiori: sic a argumentamur dicendo, sol oritur ergo dies ē. demonstratio à posteriori huius ē apposita in qua ex effectu ō quasi effectu demonstratus causa: ut ex eo quod sit visibilis demonstratus ejus eē nobis. Sicuti demonstramur existentiā dei ex creaturis: inuisibilia enim ejus per ea quae facta sunt intellecta conspiciuntur. clarius ē demonstratio sic definitur: ō gelasio certa et evidens deducta ex premissis certis et evidentibus; quod idem ē, ac scientia alias strictē accepta.

Quæres: an detur regressus demonstrativus? hoc ē possumus una demonstratione probasti gelasiō ex premissis; an possis alteram demonstrationē per gelasiō probare, et rursus

id quod petis in premis erat: ꝯ post quam probasti, demonstrando à posteriori quod nunc terra nō ponit inobstabile et luna, ergo nunc datur eclypsis; quaeritur an possis regredi probando nunc dari eclypsin, quā nunc terra nō ponit inobstabile sole et lunam. an ꝯ regressus probare nequit per visibile et rursum visibile per nequit. R. et

DICO. dari regressū demonstrativū. noe, quia quod ēst cum aliquo unum et notius altero, et prius cum illo, ꝑ cē medius terminus ad probandum illud. sed prius audivit ut gelasius in demonstratione eradat notius premissis, sed Rect cum perfundion exemplione specialem, et ultimus penetremus, audendo quo nova et nota motiva notiorem cum notis reddentia. ꝯ gelasius ꝑ assumit ut medius terminus.

Sed in demonstratione prima, seu premo notiora sit gelasius, sed si daretur his regressum probarentur per gelasium prima, proinde gelasius ēst notius se ipsis, ꝯ est illis notius, et hoc est quod implicat. R. ꝑ m. prima probarentur per gelasium, quia aliunde magis nota ē, quam quaenit hic, cum ēst scalb gelasius ꝑ m. per gelasium quia gelasius ē innotuit nisi per ipsa prima ꝑ m. gelasius scalb accepta ut gelasius requirit ē notius premissis, gelasius a maalb accepta seu quia ē, ꝯ fuit gelasius, ꝑ ideo evadere notius.

Quaestio 2.

Quid sit certitudo et evidentia demonstrationis?

Nota ꝑ. aliquam veritatem dupliciter posse dici certam, vel in se, aliud ē certum respectu intellectus nostri. ita ē in se certa, quia ēst ꝑ demonstrata ꝑ ille motivum, quod nō patitur dubitationē,

nec formidine portis oppositæ, et vocabit veritas ex parte obiti, seu certitudo ex obito: veritas ex parte intellectus illatæ, cui intellectus firmissime adhæret, ideo ut non dubitet de parte opposita; ex quo cuncta tandem capite movenda ad hanc firmam adhæsionem, duitusque veritas ex parte subiti seu ex obito sensu intellectionis et denominationis. Hæ duæ certitudines non semper in eodem actu conveniunt: sic v.g. assensus ille quem olim hæreticus circa errores suos, ex parte subiti et certus, ex parte obiti, licet enim hæreticus non ambigat de parte oppositæ, motivum tamen, quo movetur ad assensum non modo non est actus, sed omnino falsum. quocirca hæ certitudines in eodem actu conveniunt, sic enim actus, quo Catholicus credit Deum de fide ex motivo infallibili ne mysteriorum revelationem Dei, et alterius etiam ex parte subiti quia firmissime assentitur huic mysterio ideo ut non dubitet de parte opposita.

Nona Z. Certitudo adhuc est triplex, Metaphysica, physica et moralis: moralis est quando veritas cui assentimur, est motivum solum morale infallibile, licet physice sit falsibile: sic actus, quo credo Romam existere, est actus moralis tantum. Certitudo physica est veritas, quæ innititur motivo infallibili: sic actus, quo pariter, quem video credo existere, est certus physice, nam ex physica consequentia non potest esse existere. Demum Metaphysica certitudo illa est, quæ innititur, vel Dei quod etiam infallibili; sic actus iste est Metaphysice certus; totus magis hac pars

Nota 3. evidentia certitudinis addere claritatem, quae declarat duplicem expressionem quandam et representationem obiecti adeo perspicuam, ut re vera illius, illudq; ipsa quasi videat obiectum, ergo sine ea fortitudine per assensum inhaerere impellitur.

Nota 4. ad certitudinem 4 requiri; fidei, tendentiam ultra, et veritatem obiecti; nec sufficere alterutrum horum, quia sine fide tendentia est actus salum possibilis, licet in eo detineretur, et sine veritate obiecti fruenda tendentia, cum in obiectum falsum ut pote in exemplo prioris de haeretico elicitur. 5. certitudinem esse demonstrativam adaequate intrinsecam actui; non est, quia tam tendentia, quam veritas est actui adaequate intrinseca, verum hic per impossibile mutaretur obiectum, actus adhuc foret certus pro ea differentia temporis, pro qua semel fuit certus. 6. certitudinem suscipere magis et minus, patet enim una veritas libere notiva magis infallibile, quam altera, possumusq; uni veritati magis inhaerere quam alteri, ob primam rationem certitudo ex parte obiecti, ad secundam vero certitudo ex parte subiecti suscipit magis et minus. 7. adhuc ut axioma Arist: per unumquodque tale, et illud magis, alicui subiecto cum veritate applicato certas requiri gradus, finis ut illud in quo fit operatio, quemcunq; ubicunq; extremo ne defectus hujus gradus, licet duobus locis, ut ebrius per vinum, vinum tamen in duobus magis locis ut ebrius. 2do. ut id, in quo fit operatio suscipiat magis et minus, cui hujus defectus in valet assensus, effectus existit per[fectus]

gō cāā magis enisibi, quia enisibia ḡsistit in indiuisibili. 3tio requirit ut gloriatio fiat in ordine ultimo finiba, ex hijs duabus 1a valet, hoc discurrit, quia é aāl ratione, gō aāl plane magis discurrit. 4o. vel illa foa ḥ gremiat uni ex alijs capitibus, ipse ḡb aliud. hinc si gelasio aliqua alienae hī nobā quam exhibet premio, ḥ valet dicere, gelasio é nobā ipse premiari, gō premio ḡt magis nobā quam gelasio. Ceterum in genere cāā fridi et motiua rerum é hoc primo: rendē illud à multis in nullo alio caāli genere admittitur, quam in illo: sicut medicinā amo ḡb sanitē, sitis quod magis amem sanitē, quam medicinā: Quaeritur nam de premio et mercede, an dicant é magis certa et euidentia, quā gelasio. Ad Dico: Premissas cē notionis et euidentiae, gelasionis. 2o. gelasio qua gelasio ḥ hēt aliud motiuū infallibilis huius quam exhibitū non premissarū, d infallibilis premiarū magis certos reddit premiari, quam gelasionem, gō gelasio, qua gelasio magis é certa, quam premia. m. P. infallibilitas premiarū per se primario exigit vrios premiari, gelasionē vero secundario ipse, et secundario, gō magis reddit certas quam gelasionē. Ad 3tiū patet. hic vrio enim quod foa aliqua magis assimilat alicui, quam alteri, sc. ipsi magis gruiet quam alteri, reddit aliud subitū perfectius: gō cum infallibilis tanquam foa magis se gruiet premio, quam gelasioni reddit illas magis certas et infallibile. P. etiam de euidentia, quod é per se magis notū, et ḥ indigēs probari

evidentius é, sed præmissa semper ℟ magis nota et in-
indigens p. gelasio etiam ℟. ꝓ ipsas, gᵒ erunt evidentio-
res gelasione quæ sit.

Ob. 3. major certitudo unius actꝰ ꝓ alio ghʒstit in
hoc, quod si alterum eᵗ regandy, potius inclig re-
garet unum quam aliud, gᵒ impossibile é ut præmissis
certiore, gelasione. ℟. ghʒstia quia inclig n ℟.
magis regare gelasionem, quam præmissas, quia cog-
noscit libere idem obiectum, unde si regaret gelasionem,
deberet eam præmissas regare. C. 3. N. A. m enim
certitudo desumit ex motivo magis é minus infallibi
annexo cum veritate obiti. R. Z. P. A. m certitudo
ghʒstit in hoc, si loquamur de actꝰ disparatis, si lo-
quamur de actꝰ gradus ℟. A. ipsa enim actus gradus
facit ut unus n possit regari, quin regatur et alius, ideoꝫ
certitudo in his actꝰ debet desumi ex motivo.

Verbas responsionis patris in hoc syllogismo: quidquid dixit
Petrus, verum est; sed Ioannes dixit se esse Deum et hoc, gᵒ Petrus
est Deus et hoc, verum est. in hoc syllogismo gelasio non est actus
fidei, virtute probandi. T. T. sententiæ, quia non innititur soli
vero dei revelantis testimonio, sed conjuncti illationi,
præmissæ vero ℟ actus fidei, et ghʒndo certiores gelasione,
et tm in hoc syllogismo nemo magis regabit ghʒstia quam
præmissas, quia si regaret ghʒndo, deberet eam regare
præmissas, à quo desumit veritatem. gᵒ falsum est certitudinem
majorem actus, quando ℟ gradus, in hoc ghʒstio, quod

alterutrū regandus est potius negandus unū, quam alterum.

Ob: 2. actus prudentiæ et gelusiæ idē, qđ unus obiectū nō plus ē certus alterō, quia idem nō plus ē certū de eodem obiecto possūt ē magis et minus certus. S. Th. Aug. ens obiectū in se ē respectu actus idem obiectū sub hoc vel illo motivo cognoscentis Xpm. possunt enim dari duæ cognitiones quarum una sit certior alia respectu unius veritatis. si nempe eadē veritas sub diversis motivis spectaret: vg. quod Papa vivat sit mihi divinē angelus et Deo, quæ veritas certior ē ut effecta testimonii Angli quam huius. qđ simile videat g actus gelusiæ et prudentiæ sit idem tm ratione diversi motivi plus ē certus et intellectus firmiter illi assentiri in prudentia qđ motivo prudentiæ, quam in gelusiæ.

Instat: Hoc solū probabile de certitudine subiectiva non vero ex parte obiecti, implicat enim ut aliquid certius sit simul in se magis et minus certa. S. Thom loquimur de certitudine nō ē sermo de illa, quam habet qualibet res in se precise spectata, d loquimur de certitudine, quam habet res à suo motivo, seu ratione formali, per quam intellectui proponitur ut vera. Falsum tm, quod hic loquamur de certitudine intensiva, quæ habetur ex majori conatu intellectus posse actus gelusiæ intensive ē certiores actibus prudentiæ, imo dum actus

nacl̃ posse intensiue actioné ẽ actu hyes nacl̃ fide,
cum nil velet ut intlly cum majori conatu adhereat
obito nacl̃ quàm hyes nacl̃, quamvis apprehatur
magis adherens illi fidi quam illi.

Quæstio 3.

Quid sit Scia, Opinio, et fides.

Nota 1. Scié nomen multiplicit̃ posse assumi;
primo latissimè, pro quacunq; cognitione intellectiua, vel
certa vel incerta, quo sensu etiã fides divina
et dei scia, et scam ignis certitudinem vel in-
certitudinem. 2. strictius pro cognitione euidenti alicu-
ius rei; hoc sit discursiua. Seu immediata, alio
modo dicit deus libere scire, licet non liceat discursiue,
et non diuina scire, tolt̃ ẽ magis ha forte. quia
hoc ex ipsa terorũ apprehensione euidenter cognoscing.
3tio strictissime pro cognitione euidenti deducta per dis-
cursum ex premissis euidenter, et hoc actuali scia hic
inuestigatur; quam Artes definiunt: scia ẽ cognitio
certa et euidens rei, per eãm, per quam res ẽ, et
non aliter aliter se habere.

Nota 2. Opinionem ẽ duplicem, aliam immediatam,
seu de habito immediate assentiendi, ut regnum, qua
nil aliud ẽ quam actus intellꝯ immediate, aut hoc
vel illo discursu aut medio judicandi probabiliter
ex incẽ subito cristno: illis ẽ actus, quo dñs video

Petrum à longe, iudico de Petro, in assentiendo actui Petrum aliqo habitative et formidine, ne hi aliq hoc: altera opinio ó mediate sue de obito mediato de actus, quo intellg assentitio gelasioni ꝙ proues probables, seu ꝓp aliquod motiuꝫ quod apparet sue necessaria grexione cum gelasione: sic é actus quo existmo Coelu de corpus grossu quia de aliqua corpora sit grossa, quod tñ motiuꝫ nihi apparet n libere necessariꝫ grexiꝫ cum sua gelasione. unde dicit Scot: opinio de de obito, quod ꝓt aliqt libere; qtus Scot ex parte motiui, ea quod appareat ꝑb gretura de ab libere; do opinione in hoc z ffu hic discurrimꝫ, quod ꝓt sic clare definiri: opinio é assensꝰ probabilis ꝓt medio mlltu cum formidine. et quod distgtr à fide, quia esse ꝓb medio extrinseco, licet ꝓb authoritatem dicentis.

Nota D. Opinionis formidem de duplice, positiua et negatiua, positiua é affectus formidolosꝰ, ne obtꝫ ab Scot; negatiua é facilis negatio actitudinis. Positiua rursꝫ duplex é, alia Scot et radicalis, quam alii vocant actualem: formido actualis, seu in actu signato é cum intellectus sta assentitꝫ uni parti, ut libeat actualiter, et suspiriꝫ quod obitꝫ possit ab de libere, unde opinio cum formidine actuali duos actus includit; primo actum directu et assensu ꝓb medio dabile: 2do reflexu indirecte,

quod hui actui deuito subꝫ fossꝫ possit, hic igitꝫ actꝰ
reflexus super actum primum dicit, quod quia ē ex vi
motiui huius, obitꝰ possit se abꝫ libere.
Quod dicas, hunc actum reflexum ēe actum, et euidentem,
quia euidens ē, quod ille medium nō hꝫ necessario gressum
ad obitum. R. hunc actum in se ē certum, et euidentem
nō hꝫ facere, quo minus actus precedens vō concomitans
sit infirmus, atq; ita respectu sui ē euidens et certꝫ
respectu vero actus precedentis et ipsius obitꝰ ē
formidolosꝫ, qꝫ facit ut nullꝰ facile deserat actum
precedentem et nō assentiatur amplius obito illius.
Secundo radicaliꝰ ē, quia nullꝰ assentit alicui obito
pꝫ motiuum debile et fallibile nō reflectendo se supra illius
motiui debilitem, aut quod res possit se abꝫ libere:
Sed ē actus quo quis assentit, coelum ēe corruptibile, qꝫ
esset mala nostrate, huic enim ita assentit nullꝰ,
ut si cognosceret coelum nō ēe corruptibile quia posset
nō esse mala nostrate posset dubitare, an coelum sit
corruptibile.
Nota 4. de quinto quia ē pro medium ēe actum ne-
cessarium et incertum, quia incertitudo ex duplici
capite oriri pt. quia certitudo duo dicit, quorum unum
si deficiat, iam nō ē certitudo, sed incertitudo: primum
ex parte obiti, quod sit ō necessaria gressio indeliberata
et delatio. 2dum ex parte cognitionis, quod sit nullꝰ
formidi abhorret obito, sive hoc proueniat ab euidentia,
vel audiri in scia, seu ab imperio voluntatis, vel audiri

in alterā fidei. — Opinio igitur ꝑt libere aligdo arbitrū rem ex parte obti, ꝓ quia nullū ñ bene, venetur necessariū grauiū, quam ḥbt medius terq; cum gelusione, ñ adhaeret firmiū, in quo casu peribit ē, ac si ñ esset necessarie grauis ex parte obti aligdo econtra adhaeret quidem intellꝰ firmiū, ꝙ ñ debit grauis ex parte obti iūd modū et gelusiē. hic horribiliq; affurmat gelusiē ꝓpriā adhaerendo illi firmissime.

Quid fides? duplex est.

Ꝓpota 4ª fidem ē assensus ꝓpt̄ solā authoritatē dicentis: triplex vero ē, vera realis, alterā divina ita innixus authoritati creaturę revelantis, vt si assentiar Petrum Regni anno religiosū ingressum, quia ipse dixit: divina vero fidei innixus authoritati et veritati diuine revelanti: sic credimus hos articulos fidei, quia deus revelavit.

Quid suspicio?

Ꝓpota 5ª suspicio ē assensus valde debilis, ē oppositus tam fidei creato, quam opinioni et orit ex motivo valde levi, nec adeo differt à fide humana, ꝙ quia non nisi longe debilius assentiatur, quam alteri utrique istis. puta si suspicio fiat ex tam levi motivo, vt ñ sufficiat ad ferendū prudens iudiciū de obtō, ñ erit iudiciū generatiū, vt dicunt moralistę.

Quid dubitatio?

Ꝓpota 6ª dubitatio ē quedam hesitatio intellꝰ circa ḡs sententiarū partem, ita vt neutrū iudicet, quia ꝙ pro neutro ḥbt motivū, ꝙ si ḥbt ñ ē sufficiens, ꝙ ē equale pro utraq; parte, ideoq; ꝓ stulta

debeare ad alterutr3 p̃tes, ut adeo dubitabi videat
c̃ judiciu3 ḡbernans insufficientia motivo3, tam
pro una quam pro altera parte. ex qo pat, quodo
differat ab opinione, que hbt sufficientia motivi
ad ltem speciē actus, licet motivu3 illud nō necessitet
ad speciem ⁊ exercitij actus.
Nota 6. ad actu3 Scie ⁊ non multis requiri symes
ditiones. 1mo ut sit ens reale. Siquidem dixit
dixit de nō ente ⁊ vari Scian. verum ratio nihil
gendus ē, tm̃ voluisse, quod ens reale sit necessariu
actu3 Scie, n. a qd negtiões et impossibia nō hnt
actu3 sed secundariu Scie. 2 ditis ē, ut nō sit
ens per accidens, et nō sit casuale et fortuitu. 3tio
ut sit incorruptibile et necessariu, Rect quad actiā,
seu grex vēr̃ p̃dti cum subito, licēt sit corruptibile
et ptingens quoad existentiam ps̃eam. 4. ut sit ens
reale intllgndo de Scia perfectissma, quia miñ
perfecta ps ēm dari de singlaribg specifice
sumptis.

Quæstio 4.

An Scia cum actu opinionis et fidei possit ḡmi.
Quod sic. actus Scie et opinionis cum actu formidine nō
posse ee simul in eodem intellectu de eodem obiecto. Sed
intellectus nō pōt inducere duo habitus simile ee rea, Ergo
actus Scie et opinionis cum formidine actuali posset
ee simul in eodem intellectu inducere habitu ee rea
simile gō. m videtur esse ita, alias enim posset induere
idem ee et nō ee. m. Quia res posse ee et esse ita

ñ posse ad se libere sit z gloria, sed per actū scie
iudicaret rem ñ posse ad se libere, per actū vero opinio-
nis iudicaret rem ad se libere, gō iudicaret z gloria
ee simil vera.

Pices: ñ repugnat intellū iudicare rē ñ posse ad
se libere ex medio scientifico, et rem posse ad se li-
bere, quatū ē ex motivo probabili; hec enim iudi-
cia procedunt ex diuersis motivis, gō ñ sequit̄ idē
idem, quod ad gloria requiritur; d hoc solum iudica-
ret intellus per illos duos actus, gō ñ repugnat actus
scie et opinionis cum actuali formidine ee simil.
N. b. m. N. n. nam per actum opinionis cum formi-
dine actuali iudicaret intellus absolute rem posse
ad se libere quod iudicium valde differt ab eo, quo
idem intellus iudicat rem posse ad se libere quatē
ex motivo probabili; hi enim actus scientificus
et opinatiuus cum habeat pro obiecto quam obiecti probabili-
tem ex motivo diuingente, qua probabilitas ñ
demonstrari, primus actus ē opinatiuus actus,
iudicans obiectū ee probabile ex motivo diuingente,
gō diuersi, imo se inuicem destruent, et esset
mirū ñ ē, si duo predicti actus possent ee simil,
cum uterq; possit ee scientificus, ñ possent ee simil
ee actus scie et opinionis cum formidine actuali.

Inst: in uolūtate possunt seperari z gloria per di-
uersa motiua, gō etiā in intellu; N. P. bene ambu-
lare et ñ velle ambulare eodē tempore, sz gloria,

ñ ee scientifico cum libertate quo ad demonstrari.

Sed hoc possunt salvari p̄ diversa motiva; quia
p̄ voluntas velle ambulare p̄ seipsum, et nolle
ambulare p̄ pluria in commodum eorum; q̄. R. P. A. posuit
in voluntate p̄ sic motivis sunt gloriae Dei, opposita
p. 4. si solum sint disparata et Dei gloriae opposita S. A
et R. ysgb. in proposito q̄ exemplo Sanctae et inconcussa,
sub ea ratione, sub qua movens voluntatem ad illibi gloriae
opposita, ut motivum scientificum et opinativum; sed tm
disparata, quia licet p̄ in commodum pluria voluntas,
mene ñ velit ambulare, p̄ tñ absolute ambulare
velle p̄ solam voluntatem: at vero à motivo pro-
babili sub ea representatione, sub qua movet ad qui-
vis alia formidandum, nunquam p̄ nihilq̄ moveri;
et ex intellectu obtinuit se ñ posse ab stare.

p̄ voluntas pluria velle, et tñ ab ambulare

p̄ nihilq̄ non p̄ a motivo probabili moveri; et dicitur obtinere ñ posse abstare.

Dico 2. alterius scire et opinionis cum formidine solum
radicali posse de simul in eodem intellectu circa idem
obiectum quia tractavi p. q̄ intellectus ē via ne-
cessaria, q̄ positis duobus motivis circa idem obiectum
unum scientificum alterum probabile de absentia
p̄ utrumque motivum, nisi assignetur repugnantia,
vel à voluntate impediatur, sed p̄ voluntas ñ impedit,
et nulla etiam p̄ assignari repugnantia, q̄ debet intellectus
p̄ motivum scientificum et motivum probabile circa
eadem scientificum et opinativum, in P. nulla enim
p̄ assignari repugnantia, cur hoc duo prono probabile,
et cognoscibile, quia hoc ē cognoscibile, non possunt
de simul cum his duabus scientificis et vocale ē visibile

ois hoc ē visibile; ex qbꝫ deducit ista declaro
scientifice: ois hoc ē visibile, et hoc probabile:
gꝫ ois hoc ē bonꝫ.

P. Z. quia si hujus rei est aliqua repugnantia ꝑ se
in ꝑtis actꝰ quod unus videns, alter ꝓ, unus actꝰ
alter non in actꝰ: ꝑ 2do est implicantia ex parte obli
nalis; de quo hi actus affirmantes ꝑ negantes; ꝑ 3tio
dꝫ tertio implicantia, exparte intellꝰ tanquā subti
in quo hi actus recipiunt; sed nulla in his obgē repugnan
tia gꝫ: m quoad actus prob: nam actitudo alicꝰ scientifici
dei vis evidentia et inactitudo ac inevidentia actus
operativi radicalis formidantis tam ꝑtiū sibi opponit;
quam ꝑtiū opponentis judicii et apprehensio in eodē
subꝫto, gꝫ R. P. ideo judicium et simplex apprehensio
circa idem objꝫtum in eodem subꝫto sibi ꝑ opponentis
esse intellꝰ per judicium denominaretꝰ affirmans objꝫtū,
et per simplicem apprehensionē ꝑ de nomine, quia ꝑ affirma
tio in simplici apprehensione ꝑ dicit carentiā et negatio
affirmationis de subꝫto; sed precisive se hab. sed dett
actus operativus radicalis formidans ꝑ dicit carentiā
et negationē posse, quod ab alio actu ꝑ possit dari
declaratio et evidentia de objꝫto; sed ab hac praxim
dicit, gꝫ sicut judicium et simplex apprehensio sibi ꝑ
opponentis; ita nec actus scientificus et actus radicalis
formidans.

2z pars: actus enim unus ñ destruit obtō maale
alterig in hoc casu, cum ambo idem obtō ꝟ similē
affiriment, ꝟ negent. quod tertiō Scōtus: ꝑt solumtas
amare uno actu magis intense et alio minus intense
idem obtō, et hi actus in voluntate ponunt recipi, gō etm
intellig ꝑt obtō cognoscere uno actu evidenter, et
altero ñ evidenter, et hi actus poterunt recipi in intellu.
Contrariū: quia post quem Mathematicus aut Astrologg
ꝟ philg concluō cē rotundū dūit ꝓb motivō infallibile
et demonstrativō cui ñ possit simul etm idem affir-
mare ꝓb motivō probabile vg: quia figura rotunda
ē perfectissima; in hoc casu libet cedit actō scie et opinioni
simul.
Deinde in hac mā hoc 3. bene est observanda, ꝙ. ñ
ē de entia opiniōis ut inducat obtō adhesē libere
posse. Ad tm tendere in obtō ut mgndo de motivō
quod mā fā ꝑ ñ inest infallibilē, prodit et habiti
generis. 2. actus opinionis et scie ñ ē gbarius actus Scie
d. disparatos, uti et albedo et dulcedo, quia scia gbarig ē gbarius et opinionis
ē error, ñ opinio. 3. aliud ē gbarentem cum obto dtm disparatos.
maali, aliud assensū obti finali. Ex dictis infert:
multo magis posse stare simul libtē scie et opinionis
quia sunt ponēs pro ad effectus exꝑssos, ꝙ. in eodē
intellectu simul dari ꝓb ad assensū et dissensū, ita
in voluntate ad amandū et odio habendū, ita simul
possunt a deo habig ad actus exꝑssos scie et opinionis:

id ē, quod hŏbg opinionis possit simul groni in eodem intellectu cum hŏtu scia, et cgtra, quia stante hŏbo scientifica ꝑt quivis circa obtū elicere opinionem.

Ob. j. opinio ponit in intellectu roam formidandi, et scia ponit in roam formidandi; gō intellectus habens actum simul ꝑt formidare, et simul nō ꝑt formidare. R. N. ghns. ꝑt formidare in suo diviso actus scientifici c. ghsō. in suo ꝯposito cum actu scientifico x. ghsō. ꝑt formidare simpliciter ꝓa c. ꝓa simpliciter x. sed dum ḡs habeo simul roam sedendi in suo diviso à statione, nō habeo simul roam sedendi in suo composito cum statione; aliud ē opinio, aliud formido, opinio radicaliter ꝑt de simul cum scia, nō actualiter formido quod ē opinio iuncta scia formidare acta in suo composito cum scia in ꝓpositi, ē, quia impeditur à scia, sicut aqua calda impeditur à calore ne producat frigus.

Instabis: omni actui opinionis ē contrarius formido actui, quia ois opinio dicit forte sic res nō ita ꝯ hŏt; et ois scia dicit res infallibiliter de ita hŏt, quo duo simul esse in intellectu nullatenus possunt. R. N. A. nō enim ois opinio ē contrarius formido; imo ea ꝑte hŏet res aliquis aque formido ad harece obtū ꝑ actū opinionis, ac alios ꝑ actū scia. hæc demū ostendit quotidiana ḡsumat experientia, unde clarum

h. n. hoc nil formidare de veritate sui actus; quod
debuit pro scia. licet re ipsa hꝫ tm opinio. ratio hujus
à priori è, quia ꝑ aliquod motivum re ipsa falsum apparere
intellectui infallibiliter connexum cum re affirmata; et ita
parere ei, qui cum malum syllogismum faciat, putat se
demonstrare.
Urgebis: ergo opinio n differt intrinsece à scia; posset
tm extrinsece. R. opinio differt à scia intrinsece, n
ex hoc, quod actus formidet, sed ex hoc, quod scia
dicat evidentem dependentiam à motivo infallibili, quam
opinio eam n dicit. Si admittere velit actus
scire verum à putato n differre intrinsece, negabo.
ego ei quidem actum differre à scia intrinsece, quod
alias negare n auderem.
Si ulterius urgeas. qui scit, dbt scire; ergo qui
opinatur dbt se scire opinari; ergo dbt actu formidare. R.
D. concedo ⁊ negetur ass. A. possum enim hoc loco transmisso negare ghal. Ratio, quia qui scit, dbt
evidentiam actuum ad quem requiritur ut scias se scire
reflexe; ad opinionem autem non requiritur aliud, quam ut quis
ex motivis probabilibus assentiatur et si requiret se scire
opinari. —
Obj. 2. actus scia est certus, actus opinionis est in-
certus; ergo inducunt diversa in intellectu, ergo n possunt
stare de eodem obiecto in eodem intellectu. R. nisi studio alia

J. M. J.

ē postea, seu qua rejecit ab intellu architectura, et facit
.....
eam de obitu suo fluctuante seu actu formidante. alia
ē negativa, qua n̄ fait intellū. ī tñ eam fait incertū.
+ hoc ē.
P. gō t. actus opinionis ē incertus n̄ ē certus, seu
ē incertus negativē. S. t. ē incertus positivē, et fait
positive intellū incertū P. t. et ḡsq. Actus opinionis
n̄ dat intellu certitudinem, nec tñ eam expellit, pro-
inde n̄ ē incompossibile cum illa, sic calor n̄ fait
soredum, nec tñ impedit saporem.

Ob. 3. n̄ pōt intellus affirmare simul idem, et negare
eum diversis actibus, gō nec potuit scire aut opinari
duos actus illi sint diversi. R. C. t. N. ḡsq. Dis-
paratas ē. quia affirmatio et negatio dñt se habent
successive et recessive ab obiecto, quorum unum tollit eandem
alterum. at vero opinio cum formidine naturali n̄ ē
recessive ab obiecto, d ē tñ debilior successive, quam sit
successus per scientiam, audere, et audere ſt sibi oppositi, n̄
a fortius et debilius audere.

Ob. 4. motivum scire ut influit in actum opinionis
gō n̄ pōt impedire, ne is formidet. R. C. t. N. ḡsq.
quia motivum scire impedit intellum ne formidet, n̄
influendo in actum opinionis, quod inertius ē magnani-
mus, per hoc quod formidet intellus, in illo obiecto, in quo
formari requirit opinionem: formidet a obiectivo motivum
motivum scire, n̄ auferendo formidinem ab actu. quia
caeteroquin in eo est, cum actus in quo semel formi-
n̄ ē, impossibile ē, ut unquam formidet, sed finaliter

in reflexione actus ad motivum scire n̄ pōt alium formidare.

ter, quod ad presentiā ejus rei requit alicui formido
ut scilicet qua ad presentiam solum opinionis alicui ipsel.
Ob: 2ª actus scia assentitur immobiliter obiecto, actus a
opinionis assentitur mobiliter, ille formal intellectū in
sensu: ipse facit eā formidolosā, & hoc ſt apposita ego.
R. actus opinionis assentitur mobiliter obiecto, ita tñ ut
stante scia moveat intellectū ad formidandū & n̄ possit
ita ut formidare actu possit R. aliud ē n̄ dare actitudinē, aliud dare formidinē, illud facit opinio semper, opinio semper n̄ dat certitudinem & per hoc tollit formidinem.
ā a istud; N etm, quod quod n̄ formal intellectū, faciat
eum formidolosū, seu tollat ab illo firmitudinē, nam
et albedo n̄ facit eos dulces, n̄ tñ inducendo ab eo
tollit.
Ob: 3ª Intellectus cognoscit fallibilitatem motivi probabilis
ut n̄: si n̄ cognoscit, ut assentitur opinative: si a
cognoscit formidat, motivum enim apparens fallibile
cum operetur quantum potest, inducit formidinem, si a n̄ apparet motivum fallibile semper movet ad opinionem.
fallibile: eo pro intellectu n̄ opinatur, cum opinari sit
assentiri obiecto propter motivum probabile ut ita. R. Cm.
ut n. et dico: motivum fallibile, seu appareat ut
ita, seu non, movet ad opinionem: si appareat ut
fallibile intellectus cognoscit ea n̄ esse ut talis motivi
actus, si a n̄ apparet ut fallibile. n̄ potest a n̄ opinari
intellectus.
Ob: 4ª. Per scia intellectus rem verum perfecte possidet, finem suum obtinendo, ergo in ea, ibi n̄ potest simul
opinari, quia opinari ē quærere verum, et tendere

per modum vie ad verū, quod ñ nisi sciendo ultimo
assequimur. R. per actū scīa. Intellg per verū possibile
intrinsece & extrinsece R. A. ita enim possibile, ut possit
eīm plurib⁹ modis et actib⁹ possideri ñ ut possideat
quærere, quod falsū per opinionem.

Ob: D. hīc actus scīe ego vivo, existo, deō vel
si q⁹ ñ possunt stare simul cum actu opinionis
p̄ nulli, P. assūptū. in illi actib⁹ evidentia facit
cum ñ possint stare simul cum opinione, deēdem
evidentia requirit in oi actu scīe, gō nullg actus
scīe p̄ gnī cum opinione. R. & A. N. assūptū. ad
P. N. m. ñ evidentia precise facit, ut eam hīs
actib⁹ simul opinari ñ possim, d hīs dicenda evidentia
hbes enim dēā evidentiā de eo, quod vivam, quod ex-
istam, ñ tñ possim secūm eīm ab actu scīe opinari
de eo, quod vivam, quod existam, gō nec potero simul
cum actu scīe.

Ob: g. motivū probable ñ hbt vim movendi profunde
motivo scientifico v. go habito actu scientifico
de aliquo abitu, ñ possū circa illud elicere actū
probable. A. S. candela ſi lucente sole in meridie
accendatur sub cœlo patente ñ illuminat aerem, quia
habet ea lucis, quod deberet producī à candela, iam ē
productū à sole, gō etīm motivū probable ñ hbt vim mo-
vendi, præsente motivo scientifico, quia tota ejus effectiv.
quæ posset haberi à motivo probabili, iam habetur à motivo
scientifico. R. N. & A. ad P. trans. & quod fatigen forte

R: quia n̄ patet dicunt quod candela etm in presentia
Solis illuminat aerē stēs subvicinis. R: ḡssi: dicendū ē:
quod candela et Sol concurrant ad productiōē lucis
effectivi; caā a offerens n̄ pt̄ producere effectū talē
realē, si is ran a p̄ productus totus; duo motiva a
generent in genere cāe fōalis ad actū movendo stet
et illuminando pt̄ a intellū moveri, quoties illi nova
cognoscibilitas ponitur, gō etm notiū probabile, etm
in presentia motivi scientifici det intellui novā cog-
noscibilitē, poterit illū movere.

Quæstio 4.

Quid Sentiendum circa fidem.

Dico 1. posse in eodem intellu ḡnri duos actus,
quorum unus sit actus divinæ fidei; alt scie;
et etm unus fidei humanæ, alter scie, quia nulla ē
harum actuū repugnantia, quod eodem modo p. ac
defendit; quo gelasius tz. Cassius p te: fides dat obscuri-
tatē, scitā opinio incertitudinē, hec ē, ea tia fidei
ē, n̄ dare claritatem intellui, seu dare obscuritatē negative, alia claritas non
n̄ a cāe ejus ē dare positivē obscuritatem, aut expellere pellere.
ex intellu eam claritatem. p. tm etm ex S. Paulo ad
Hebr: 11. antecedentē ad Deū oportet credere, quia ē,
et quia remunerator ē. et tm hum gelasii, qđ
sit deus, scitus evidenter et clare cognoscit ex motivis
scientificis.
Dices: Scitus christianus qui cognoscit evidenter deū

esistere posse cessare à tali actu existenti qualiter, vel credere eandem rei existiam. R. hoc gratis dicitur, nam ea ratio quod quis habeat speciem videndo aliquid obiecti, non potest movere ad illud aliunde cognoscendum, quia excitentur enim species, quibus videndo illud obiectum cognoscat. —

Sed dicas, deus impedire ne excitentur species, non videt deus hoc posse facere, nulla tamen est necessitas, imo potius est aliqua ratio ne impediat. videtur enim rationi ggruum, quod S. Joanne, v.g. qui in gremio matris Dei: qui vidit crucifixum mortuum, similiter etiam natali recordatus fuerit mortis. Unde gratia: nam B.V.M. et Apostoli habuere scia Xti ex natura rei, et crucifixum qua oculi viderunt, et tamen dubitare, deinde dixit Xto thome, quia vidisti me, credidisti. —

Dico 2. Non solum diversos actus, sed in explicados posse dari in eodem instanti de eodem obiecto sub diversis motivis, sed etiam eundem actum indivisibiliter posse esse fidei, humanae et divinae, scia, et opinionis. ratio est: quia in hoc actu nulla videtur repugnantia esse: certum enim est, quod possit quis eidem obiecto assentiri per unum actum ob plura motiva: scilicet etiam per quis amare, et velle aliquid per unum actum volantis ob plures fines, et ob plura motiva, quod nullus possit negare cum ratione: cur enim non possit dicere: delectabor, et quia deus dixit, et quia sapientes multi id dicere, et quia haec ratio certa est, et infallibilis, et quia haec probabilis est, quae hoc mihi probabit, hic actus dicimur fidei divinae et humanae, scia

et opinionis: est certus et videns: respectu motivi infallibilis n̄ est certus: seu est in certa negative respectu motivi probabilis; n̄ est clarus, seu est obscurus negative respectu motivi fidei, testimonii Dei et hūi. pro inde scribit in quintione h.m actuū differentiū, in eodem intellectu per hoc salvatur per hoc ratio ois glōrie, quod per eam actum his intellectu certi et claris, per aliud a n̄ sit certi et clare vita in hoc ordine diversa ne actu: quo est scitū et scia et opinio et fides salvatur ois g.m. glōrie ob diversum motivorum, seu obiectorum formalium, per quae actus assentitur obiecto suo modi:

Ad verbe a 1. quod hic actus motivi hoc seu obiecti sua formalia n̄ assentit, nec cognoscat ut quod sed tm ut quo: nec rem per illa similia sumpta assumatur tm quo dicti inferenq. Z. hoc actus n̄ potest simpliciter dici n̄ certum, v̄ n̄ clarum, d tm cum addito n̄ certum v̄ n̄ clarum vi suis motivi: simpliciter a dicendus est tm certi, et tm clarus, quia ad hoc denominationis sufficit, ut vi unius motivi sit actus certus v̄ clarus, ad id a ut dicatur simpliciter n̄ certi, v̄ n̄ clarus requiritur ut vi nullius motivi sit clarus v̄ certi.

Ob: 1 gbra 1 g̃ exclusive. fides est certa obscura. Scia certa evidens, gō n̄ pertinent similia gronii R.b 4.-N.-gfgd. obscuritas enim in fide n̄ sumitur negative: ipsi est negatio ois claritatis, sicut tenebra est negatio lucis, d sumitur praecisive v̄ positive, hoc e

S. Schmitz hic tm praecisive

graviti ad eard3 scio, scias imperfecte ad perfecte
eo modo quo 3 lux parva lux ad magnam lucem.
Licet itaq3 fides dicati obscura, q3nis n3 foret ev-
dentia, e3 tn3 aliqua lux, y xisto illud 2. Petri 1.
habemus firmiorem propheticum sermonem, cui bene
facitis attendentes, q3si lucerne lucenti in caliginoso
loco, donec deus illuxerit, et lucifer oriatur in cordib3
vestris, hinc quod ad hoc 1m dicitur fides e3 specu-
landi3 hoc rei, argumentu n3 apparentis, hoc in
notionali3 fide3 et revelatis divina, absq3 hoc
quod fides e3 obscura
lligendi3 e3 vi motivi, et motivi fidei, quod e3
revelatis divina, n3 a vi cuiusq3 medii et motivi
rende vi et medii motivi scientifici gratis secun-
dum

Eadem clara.

Eodem modo respondendu3 e3 ad 1m. Ratio
S. Aug. dicit quod e3 fides? quod videre
enim S. m. tendit ad, quod fides sit obscura vi motivi
et formalis motivi fidei divine, n3 a quod ea obiecta
n3 possimus scire per medium evidens et scientificum,
idem dicit ad dictum Scoti dicentis: impossibile e3 scire
e3 cum fide, semper respectu ejusdem motivi.

Ad 2m. Si ingereret, formica cum 2 equis grave
pondus curruum ita nil traheret, quo S. fides, in eode
mictu cuncta ingereret, scia, illa nil moveret, quo fides
et scia gremia n3 possent. S. formica3 similiter in re-
portionata3 e3 trahendo curruum; n3 S. tra-
hit insensibiliter, at vero fides n3 e3 in proportionata
movendo intellectu, quod a fide de facto n3 detur in
Beatis ratio e3, quia minime ostentanea3 statui Beato-
rum, adeoq3 cum visione beatifica e3 in gradibus

moralē ratione decentie et ñ phisicē nam ex nata
sua ñ beatis dari ꝓt.

Ultimo pro fidem ñ cē solum de obscuris et ãjoren-
tibus. Pro fidem tm̃ quod dato modo juxta moderatam
providentiam et ꝑ accidens: unde nil nos urget negatū
Magistri de remoto ex 1. ad Corinth: cum venerit quod
perfectū est, evacuabitur quod ex parte est.
Nam ꝑ perfectū intligit Apostolus visionem
beatificam.

ad: D. ybn z. gelus: dea diffinia specifica ñ possunt coal-
escere in unã scientiam, implicat enim ut maneat hinibi
sit una scientia: diffinia actus opinionis et actus scie,
sit specie diversa, gō ñ possunt coalescere in unã scientiã
cu actum, qi sit scia et opinionis, et idem ē de actu
fidei. R. P. ñ ñ possunt coalescere scilt. C. equivalēt
V. et similit P. ffgus. nego enim dis, quod actus scie, et
opinionis possunt scilt identificari: cum hoc ñ minus im-
plicet, quam hircum et cervum identificari, de quo possit
dari actus ex motivo scie et opinionis, qi actus ñ est scia
scia, nec opinionis, R. tertia ffeie, equivalēt dictis
precibus.

Instat: si hoc esset identificabile ffeiei chymera, gō
idem esset si scia fidei et opinioni identificabili.
R. P. ffgus. si scia vel semel dicta ē de opinione et
fide identificabili in ffeiei chymera. R. A. si ident-
ificabili scia, quod nunquam fuit dicta de his actibus
ffeiei chymera V. ffgus. hoc ē ut a nobis auctis

é aliquid differtu ab aqua, qz scia a nihil agit nil aliud, quam actus à motivo infallibili evidenter dependentem, seu dependeat à reuelatõe etm alijs motivis seu nõ: hoc qz se solu iam é omnimode infallibi, et hõi differt à reb⁹ objectis vere actus intellectus et voluntatis differunt à se mutuo qz obiecta, v motiva, qua plane diuersa qo libere ipse idem actus; proinde nõ dicis actus intellectus et voluntatis per unum obiectu, et motivu ad a se ipsis.

Ad 1. Dis actus é actus naturalis vel supernaturalis, quia esset etm fidei divinæ: esset liber et necessarius, liber quidem, quia fides dicit esse liberu, necessariu etm, quia scia é actus necessariu. Ad 2. hũ actus est supernaturalis quia ad hoc vt actus hõis supernaturalis, sufficit vt principia sint prorsus excedat vires totius naturæ: etm dicit etm tũ actus liber, quia ellicitur motivo scientifico necessitat intellectu ad assensu, nõ tñ necessitat ad assensum illum, qui sit simul fidei et scia.

Ad 3. Dicit opinionem é de entia radicaliter formido, d dicit opinio quæ simul é scia, nõ est radicaliter formidans, gõ. P. m. actus radicaliter formidans é, qui in aliqua circunstantia pt formidare, d dicit opinio nunquam pt actu formidare, quia scia ei é idem effectu gõ nõ est radicaliter formidans, nec habet potestatem formidandi, quia inutilis é potestas, quæ nunquam pt exire in actu. Ad 2. m. ad eiq P. m. opinio enim radicaliter formidans, nõ é dicis actus, qui actu nõ formidet, posset tñ ille ipse in individuo aliquo tor

midare; nam formidare ē actui intrinsece et identifice
pro inde actus qui semel ñ ē formidans, nunquam fit
ē formidans; opinio gō radicaliter formidans dicit à nobis
ille actus qi licet p̄ē ñ formidet, tñ tam debile motivū
et tam debiliter obstat seu impedit alios actus supra illos se re-
flectat, ita posset actu formidare de veritate ejus. et
eō modo etiam opinio, quo sibi similis sit, ē radicaliter
formidans; quia etiam hunc actum potest tñ à motivo
probabili dependentem actū reflectat ad aliquis actus infallibiles,
ita posset formidare de ejus veritate.

Instat: actus scientiæ ñ posset ē tñ radicaliter evidens, nec actus
fidei divinæ tñ radicaliter actus; gō etiam actus opinionis
ñ poterit ē radicaliter tñ in actu, d debilis actus ē
talis R. P. ghy. disp: 2, quod motivum revelationis cui
fides divina innititur, falsum ē ñ posset, gō actus
ex tali motivo elicitus debet ē actus actu.

Ob: 6: delusio data ex 2 præmissis, quarum una
tantum ē alia probabilis absolute ē probabilis tñ, quia
delusio sequitur partem debiliorem, gō actus elicitus ex motivo
uno probabili et altero evidente, ē tñ probili. R. N. ghy
Disparatum ē, quod 2 præmissæ indivisibiliter concurrant ad
delusionem, ita ut una ratione ejus quod præmissa sit motivum,
non una præmissa separatim abscindatur ab alia, ventre sit
inferre delusionem, et sic secus quælibet illarum, sed
tota motivum illius quoad indivisum: sicut quoad
eum delusionem obiectivam indivisibiliter concurrunt præmissæ
simul sic ut ñ possit ē certior et clarior delusio,

quam certa et clara é promanẽ euidẽtia, quo certi et evidens cẽ h̃ p̃s, si unus obiti existia sit possibilis et evidens.

Ob: 7 Si idem actus posset elici, et ex motivo scientifico et ex motivo opinionis; posset cẽ simul verus et falsus; hoc n̄ p̃t dici. gó. Sequela P. motivũ scientificum posset cẽ falsum, motivũ vero scientificũ est verum; gó actus ex utrisq; procedens posset cẽ verus et falsus. R. N. Sequ. veritas enim n̄ desumitur ab obiecto formali; sed ex scientia obiti malis, unde cum in illo casu esset necessaria connexio prodicti cum subiecto deligendi, quod adinigeret, et illud actũ, et alterum simpliciter verus hujus vel obiti malis; tũ etiam motivi scientifici posset tũ dici falsus: vi motivi probabilis, et vi connexionis, quam haberet cum illo in quo n̄ é repugnantia.

Ob: D. Motivorũ diversitas n̄ salvat gñtiem in hoc actu, nam etiam ex diversis motivis p̃t simul mille eidem assentiri, et dissentiri obiti; proinde nec idem actus p̃t diversorem motivorũ p̃t cẽ clarus et n̄ clarus; certus n̄ certus; etiam ex pluribus gñtiis libet vel semper diversis motivis et tũ. hoc n̄ obstante p̃t gñtio. R. Antecedens in eo deficit, quod gñtio cẽ dicat quæ nulla sit; proinde nolit nimis multũ suo fidere argumento gñtionis p̃t sibi maxime opposita, quorũ unum destruit alterum; licet p̃t assentiri, dissentiri eidem obiti etiam vi diversorum motivorũ: vũ enim obiti n̄ p̃t simpliciter simil cẽ et non cẽ, gó intellig nec p̃t

nec cẽ falsus ex motivo probabili: et scientifici. et quod n̄ p̃t gñtio.

Simil iudicare respectu quorumcunq; motivorum id
est et nec: quod enim poneret per assensum destrueret
per dissensum; ghtia a ñ fit assentiri vi unius motivi,
et ñ assentiri; nec tñ dissentiri vi alterius: quia licet
ñ assensus ñ destruit assensum priorem.

Idem actus charitis amans deum propter se, et propter
Celum nivaluit ne quidem ghtiam quod sit purus
amor unius motivi, et ñ sit purus alterius. —

Queres quid sit scia subalternans, et subalter-
nata. R. 1. scia subalternantis est illam, qua
habet alcam etiam sibi aliquis speciali ratione subordi-
natam et a se dependentem: scia a subalternata est
ejus dependens illa speciali ratione, scia a qua non
dependet ab alia, nec habet aliam a se dependentem,
vocatur disparata: R. ad 2. ad perfectam
scia subalternativam requiri tres ghtiones. 1. est quod
subalternans et subaltnata versent circa idem subiectum.
2. ut subaltnata ghtiorem illud habitum sub ratione alya
audenti. 3. quod subaltnata habeat pro premissa
aliquam ghtiam, quam primum ñ demonstrati
quia fuit demonstrata in scia subalternante,
et quidem ps defuit aliqua harum ghtionum ñ habet
scia perfecte subalternata unde fuga pro hoc, quod possibile habeat
operativis intellectu ut dicit ibidem, ñ est subalternata
animastica scia: deficit enim hic tertia ghtio
sit a ad virtutes ipsi subalternari, nihil enim
ghtia nos, ex hoc enim ñ valet inferri, deus assistat

fuga est habet
nata physi
et mystica,
a secreta
Caballa est in
nata.

utpote subalternate premitti cognita, nam
scientia eius scia subalternanti, scilt minus pria
et in eis ꝑ premissa.

Quæstio vndecima.

Quid sunt habitus. in comuni.

Scanola. Habitus plures acceptiones in se involvit. 1. sumitur
pro ꝯstitutiua omnis exprædmtis. 2. magis ad rem ꝓpositum
sumebat stricte, habitu in quinq; dispositiua, qua bene vel male
disponit ad aliquod ee ꝑ operari. hoc ee ut alij loquuntur:
in ordine ad nos ꝑ in ordine ad alios, videlt ut bene simus
vel bene operemur, unde ib; ex quod res disponit immediate
in ipsa ut acquirat aliquem peculiarem modum
vel sanitas ꝑ morbum aut gratia in aia, dicit habg dis-
ponens quoad nos; id vero, quod res immediate disponit
ad operandum, ubi sit habg virtutum, ac vitiorum, dicunt
habg in ordine ad alium. 3. appellat habg à scholasticis
quod libet compositum ad minus, et perfectum, quam
in ordine ad operandum, qua ratione habg includit etiam
intentionales, hinc ghg non cognoscitiva ꝑ hbt gratiam
et sufficientem virtutem in actu primo ad efficiendas operati-
ones, tam reales, quam supernaturales: et dicunt habg
quia ho qualitas superaddita sit simplex necessaria
ad posse, ut operemur atq; dicitur ꝑ tam habg quam
non simplex appellari debent. 4. demum sumitur
strictissime habg pro qualitate in eliminate et facili-
tante pro de ꝑ operari sufficienter ut prompte et
facile operetur eos actus quos antea difficulter, ꝑ habg

cum tanta facilitate operabatr.

Dico 1°. recte describitr hbtg generatim sumptg quod sit qualitas adventitia, difficilem à subito motu, inde, ꝙ elevans, ꝙ facilitans subitu, ad similes actus eliciendos.

Explicatr: dicit adventitia: ad distinctiõ hbtg à qualitbg aliis, præsertim à nõdi. dicit difficilem à subito motu: ad distinctiõ actuũ, ꝙ speciem intelligibilem, ꝙ fixam, qua facilme evanescunt ex intellu, et ideo non hbtg ꝙ merentr. dicit inde ꝙ elevans ut precludant sub hac generali descriptione eos hbtg infusi, qui etsi ꝙ facilitant, elevant tñ pœas suas et facultatẽ probent operandi. addit ꝙ facilitam subitu p ut excludat motus hbtg acquisiti, cujg ꝙ facilitate et promptũ reddere possunt seu subitũ, cui inhærent ad operandũ et respiciendos novos actus similes illis, à qbg sũ geniti; ubi pot in hbtu scie logicali, qui facilitat intellũ logici, ad prompte definiendũ, dividendũ, et argumentandũ.

Dico 2. dantr hattg in intellu ad iudicandũ et discurrendum. P. experientia. hoc exercitati in aliqua scia experiuntr in ea promptitudinẽ quandam, et facilitatẽ ad iudicandũ et discurrendũ circa obita bis scia: sed h. m. promptitudo et facilitas provenit ab hbtu acquisito exercitio plurimorũ actuũ iudicii, et discursus: gõ dantr hbtg in intellu ad iudicandũ et discurrendũ. Idem. pot indigus et difficilis ad operandũ eges deliberatione et facilitate aliqua intrinseca; sed intellg ꝙ sua indigus et difficilis à prio ad iudicandũ et discurrendũ,

gō eget declarative et facilitatione intrinseca, hanc a-
portant lōbg intellectū, gō dantr lōbg intellectū.
Ob:7. illa promptitudo et lōbitas quam experimur nos
exercitati ad iudicandū et discurrendū n' provenit
ab aliquo lōbo intellectu, sed à speciebg impressis, gō ex
hoc capite n' probtr existria lōbtus intellectualis. N.
A. quia species impressa p' se simpliciter necessaria
ad iudicandū et discurrendū; illud a à quo provenit
promptitudo et lōbitas ad iudicandū et discurrendū
n' è simpliciter necessarium. Dcinde Logica inritiam, si lōbas
species impressas ad bene iudicandū et discurrendū
à magistro precepitas; et lōbtus nedum lōbs promptitudi-
nem ad expedite et facilē gerendū, gō à lōbg speciebg ne-
quit provenire illa promptitudo, et lōbitas.
Dices: Lageū nedum lōbere species impressas intrinse-
cas puras et dōe coordinatas, de gōg boli intellectus quod
efficiunt illā promptitudinem ad iudicandū et discurrendū.
gōra. nec etiam ab e. m. intrinsecis puris et coordinatis
speciebg impressis provenire p' illa promptitudo;
quia lōbg viator lōbuit purissimas, intensissimas,
et coordinatissimas species impressas virtione concupis-
centiæ, iram, pravitatis, licut et oū alionū obiectorū
ob eminentiā suam scia; et lōbtus in eo nulla fuit
promptitudo, et lōbitas promta ad rem.
Oppico D. Habtg facultatem sub una ratione formali
necessariā facultatē ad oēs actus etiam proprios ex
obiecto mali, sub illi ratione formali gentor. N. qui
abstinēm à cibo, n' abstinēt nec à potu colgbr n' fuisse
motus ex bono abstinentiæ vel sui, d' abstinentiæ

portiali in cibo. Simil qui fidem adhibet Petro circa miora et n̄ circa maiora. Sig num dari n̄ fuisse motiū precise auctoritate Scripti, nisi simile ex adjuncto verisimiliendum rei testificata. Aliunde fides divina requirit stare de vero articulo et n̄ de alio: ut grauissimi theologi docent: quia deo credendi ō, unusq; precise ex revelatione, gō virtus mensuram rationi finali necessario habiq; facilitat ad malia. Hinc habes, similitudinem requisitā ab q̄ cum habu n̄ requiri strictiorem, quam ex obiecto finali. Hinc nota. Sicut habiq n̄ admittentes nisi ex facilitate, quam relinquunt actus, ita n̄ ſſ multiplicandi, et diffugiendi nisi pro multiplicatione ac diffusione facilitatis, quam ex proximitate lāi facilitas colligimus.

Colliges j. Dividitur habiq sic acceptus in tres species, in virtutē, vitium, et facultatem, virtq ē habiq nāa inclinans ad actus bonos ē honestos. ḡtra, vitium ad actus malos et inhonestos. facultas ē ḡtra, aliquādo ad bonū ō honestū, aliquādo ad malū et inhonestū inclinans. cuius divisionis rō sumit ex nāa habiq, qui cum caeteris ad actu, ad eos ḡ eliciendos variati à ḡbus finis producuntq, et hinc ē, quod ex triplici diversitate actuū, triplex ēto oriatur diversitas habituū.

Colliges 2. Dividitur 2. habiq in aquisitos et infusos. et quidē habitus infusorum duo ſſ genera, alii enim dicuntur infusi p̄, alii vero infusi per accidens. ē a habiq infusi ſſ infusq qualitas quedam, in quo nāli virtute ac nāa virtutis in natura circumstantiis aquiri ſſ, ut habiq super naale fidei, spei, et charitas, habiq vero

misus per eadem é ille, qi licet virtute et modo naturali per frequentatione actuū aquiri ꝑt, nihilominꝰ infundit ꝺ Deꝰ, indipendenꝰ à nostris actibꝰ, quemadmodū filiꝰ sua habitali indita Xto Dño, ꝺ sua infusa primo parenti initio creationis. Habꝰ vero aquisitꝰ é qualitas procreata à nra, exercitio actuū naturaliū: ut é habꝰ temperantie aquisitꝰ per plures actus ejusdem rationis.

Colligꝫ 3ꝺ. dividit habꝰ 3 in practicū et speculativū: practicꝰ é, qi ordinatꝰ ad operationē, qua é practica. Speculativꝰ é, qui tendit in operationē, quia é speculatio. Adhuc dividit in operativū et nō operativū ut vg. characteꝛ et gratia habitualis.

Dicio 4ꝰ. Ebm in voluntate et appetitu sensitivo existat habꝰ. P. specialiꝫ de voluntate, virtꝰ é habꝰ electivꝰ; electio a é in voluntate. Habꝰ a é actꝰ ꝑt in eodem subito: go in voluntate é habꝰ virtutis, deinde voluntas é ꝑa indifferens et deliberabilis ad actus prosecutionis v fugæ, virtuosos ꝺ vitiosos prompte eliciendos. ꝑt ad hos deliberatꝰ et facilitatꝰ per superadditos habꝰ tendem experientia generis habꝰ; nostra voluntas post longum exercitiū actuū justitiæ vg. reddit facilē ad finē, actus justos rursus eliciendos: ꝺ hæc facilitas orit ab habꝰ aquisito justitiæ: go in voluntate existat habꝰ justitiæ p. go. P. etm de appetitu sensitivo: appetitꝰ sensitivꝰ é pars ꝑa

indiffens ad obita appetibilia: gō ꝑ debeneri ꝑ aliquos habg sꝑ addibos. tandem experientia gstat, appetitus aalis posse refrenari solo exercitio virtutū et inclinari habilitariq; ad opera laudabilia, et bona: go hoc producunt aliquem habm in ejro.

B. ꝑ. promptadinem et debenatiōm voluntatis ad operandum provenire à vehementi cognitione delectabilitis et bonitatis actus, et a ab aliqo habu gō. R. ꝑ. h. nam Artifex habuit vehementissimam et intensissimam cognitionem delectabilitis et bonitatis obtorū, et hm habuit promptitudinem et debenatiōm in voluntate ad operandū virtuose. gō h. m. promptitudo vel ab alio idē ab habu provenire.

Dico 4ō. in corpore acto humano et brutali eorum qꝑ organis seu membris possunt & aliqi habg. P. experientia gstat: pictore, post frequens exercitium sedi manibg habiliore, et promptiore ad pingendū, sic pariter in musicis p. idem dicendū de artibg mechanicis, sculptoribg p. d. h. m. habilitas ac promptitudo acquisit in illis membris et corpore habtur. gō in corpore acto p.

P. de corpore brutorū; Experientia gstat, equos in schola equestri exercitatos primis diebg difficillime in gyrum procedere; post repetitas vero gyrationes reddi valde habiles ad perficiendos gyros.

Dico 5ō. Probabilis ē, quod habg generat active effective ad subsequentes actus eliciendos similes illis

à gbg é genitū P. tum quia hbtg supernaali; gratiæ
é actuig; é eius principiū operativū actionis meritoriæ: sed
é eadem rao de hbtbg naalbg; quia ll pria cooperan-
tia actum hbtis quantum: ḡ p. tum quia experientia
gstat; hoc exercitatos circ hbituatos plus operari; quā
non exercitatos; ita n̄ hbituatos: hæc a in hbtū
é refrendendū; n̄ vero in prū; qua eodem modo
operat; sc. sit naalis pva. ḡ.
Item pllg dividit hbtū practicū in activū; qlis é
prudentia; qua é hbtg cum recta ratione actuig;
et factivū; qlis é ars; qua é hbtg cum recta ratione
factuig effectivè ḡ conclp.
Ex his infert: quod hbtg influat in hbtum
actū hbtis qntis; nihil ibi; n̄ a gbg é generatg. rao é;
quia hbtg é caa activa et effectiva partialis actus
hbtis qntis: ḡ influit in hbtum actus hbtis qntis
secūm pra.
Quo 4. hbtg effective causat et generat immediate
ab actbg pravo: P. tum quia hbtg generantis
ab actbg ubi hy ab. causatum effectivam immedi-
atam habeat. tum qa illud conclp. caa effective
immediata; cuj assimilatio effectg; sed hbtg genitg
et effectg assimilatio actbg pravi; ḡ. hbtg bonæ
actbg bonacalbg; pravum defectivū; divinum
representativū. ḡ
Quo 5. hbtg perfectg n̄ causat et generat ab
unico actu pravo; sed ad cuius productionē requi-

eventy plures repetiti. S. experientia, qua gstat
hoc3 ex vnica doctrina ꝺ aquirere hbtꝰ perfecte
definiendi; sed omnes ꝺ ~~[illegible]~~ saepius actus doctrinꝰ, pleros
unde recte statuit axioma illud ex frequentatis
actbꝰ generat hbtg. gꝺ.
Dico g. hbtg tempus intendunt et perficiunt per
novos actꝰ subsequentes, Smiz. P. à quo res aliqua
aquisit ee, ab eodem sortitur perfectioe suaꝫ nojoꝝ
hi ee, perfectio enim nojor scitr esse, cujꝰ ꝺ per-
fectio; sunt modes modificati. sed hbtg aquisit
sunꝰ ee ab actbg, gꝺ potiꝰ ab actbg sortuntur, per-
fectioe nojorem et intensiorem suesse.
Perficiuntr autem et intenduntr hbtg tempus actg
remissos, quam aque intensos, ut hbt scitg. ratꝺ ee,
quia sunt ois boa etiam imperfecta perficit naem
ita ois actus etsi remissꝰ perficit valet sunꝰ obtus,
cum hbtg hi esse perfectibile, et quivis actus eius
perficiam.
Dico jꝺ. hbtg per se et effective corrumpuntr per
oppostos actus, fortuito vero per hbtg gtrarios in-
ductos. S. 1. pars. gtraria ab eodem subjecto se
expellunt, gꝺ cum actus oppostꝰ hnt gtraria eodem
hbtg pro existentia ideo effective expellunt et corrum-
punt eundem hbtꝰ. S. 2. pars. 2 hbtg gtrarii
se 2 boa oppostꝰ, sed 2 boa oppostꝰ fortuito se expellunt
ab eodem subjecto. gꝺ.

Unde hbtg potitiu in cognoscitiuū et appetitiuū; cognoscitiuū è, qi residet in intellectu; illes, ql oč Scie hbtales; appetitiuū è, qui residet in voluntate, seu in poa appetitiua; tales, ql hbtg infusiue et alii.

Observa 1. poā desponendā per hbtū duas requirit qualitates, 1ā, ut sit indelebilis et indissolubiles operatiues. quia manet hbtg è t delebile agens, et operetis cum maiori facilitate, remō potentius, quam aliō. 2ā delebilis a, nisi sit indelebilis, et indissolubilis. ob hanc rem lapidem repetitis descensibz 2 requirere hbtū, et magorē facilitē ad descensum, Scut rem ignis ad ascendendū; quia uterqz ex naa sua delebilis ad hanc delebilē specierē operationis, sic nulla indigētia ad oppositū. 3ā qualitas è, ut poa ex speciei facilitem in ordine ad operandū, postquam actus repetiū, nam ois facilitas quā 2 provenit ex actuū frequentatione, 1 è hbtg. sic enim hoc adquirit alteri facilius elevationes alicuius, quod quam sequi 2 tū p hbtū, ob exercitium hujj qualitatis. hinc voluntas et appetitg 2 dominatur despotice in oēs poās sibi subditas. vg. super intellectū et appetitū. Dicit supra poā locomotiuā habeat hanc poam.

Dices 1 Index medium, + hbt dominiū in seruū, voluntas hbt principatū in suas poas.

Dices utrum hbtg intellectg sint indistincti a specieibz, quas elicita ql ab actibz. R. affirmatiue, quia nulla è necessitas distinctionis, quod P. quia ubi augetur plū operandi facilitas, sequitur quatuor

Sed ps additive solarū specierū, augeti prius facilius apprehendi, gō libris solis speciebus facilius operandi: legis operatio, gō. quid qđ proffert illa gaudia, hec totū possunt proffere species. ñ ꝑ. vna species sufficit de sola cum nullo ad prehendendū actuū circa obiectū. gō collectio specierū superaddita prime speciei, debuit facilius posse; cum prima deberet absolute ꝑfici cum aliqua difficultate. Sagitta ꝑ, quidq superadditū illi, quodē simpli- et necessariū ad actū, dbt habere aliquem effectū. Sed species superadditę primę speciei n̄ dant effectū simpliciū posse, gō dant effectū facilius posse: gō proffert totū id, quod re- flaret qualitas à speciebus distincta. extra habig in voluntate residentes probabilig ꝑ dicitur à speciebus: nā ē, quia si- ti n̄ essent distincti à speciebus; tē quo clarius quis haberet cognem boni, seu virtutis, eo facilius deberet eam exer- cere. d hoc ē extra experientia, et grāe illud adagiū: melioris pedo, debentia sequor. ut quis quis etas dotig, debet cum veritate posse dicere. ñ a prob. quia species n̄ possunt tale facilitatē voluntē quam repugnantiā elicere faciendū aliqd. v̄ n̄ faciendū, gō. n̄ negotiū pe accidens fieri: ut eam elicere cogat rei faciendę segnitas, promptudo voluntatis, et alacritas in ea re fa- ciendā.

Hic ꝑ nulla habig dat simpliciū posse; cui specie, dat sim- pliciū posse, gō nulla habig naturali exit species, ꝑ. ñ. m. cui species coordinata, perfecta, radicata exculta dat simpliciū posse. ꝑ. species tlr n̄ perfecta ꝑ. nā ē, quia facie, n̄ quando cures efficiunt habitū. Sed prout exercitatae, pro habitu. et efficaciae intendantur, vide S. Thomas habitū vocat coordinatiōē specierū.

facies hic homi- inperie; ha-

Ob: 2. hbtq producunt ab actq, species ꝯ producunt, ꝛ
ab actq, go. S. D. m. in ſbq externis ꝯ interni N. ꝛ
quia actus in actq relinquit per ſe species repreſentativas,
et rememorativas. tam priorꝫ actuꝫ, tuꝫ obiectorꝫ, per
actus repreſentatorꝫ: inde quo magis intendunt
actus circa tale obiectꝫ, god clarius et clarig ꝑ cognoſci-
ex intenſione, fruit ſpeciꝫ, in intellu et ſic intenſio
ſpeciem facit, ut facilius eliciantur actus circa idem obiectꝫ
unde ebn ſpecies, quo in eliunt ad actus ſpeculativos, dicunt
ſpeculativos, quia ad practicos, practica iuxta naam
actuꝫ.
Aduertendꝫ: Subtilꝫ poſſe magnam frequentativoꝝ
actuꝫ n tuꝫ reddi facilioꝝ ad ſimiles ſpecie eliciendos,
debn redd. aptioꝝ ad cognoſcendꝫ alia obiecta diſſita
ab his, quorꝫ ſpecies ſit. saꝫ ꝛ quia experimur quod
hoies dati circa narrá obiecta propria facilꝫ diſcurrut
abundant enim varii notitiꝫ dum ꝑ ꝛ generioꝝ
obiectorꝫ, tum ob proportioꝝ priorꝫ ad ſimiletuꝫ nem
unius: illius.
Ob: 3. hbtq Super naale, n ſpecies in ſpecie
relicti ab actq, go nec naale. R. i. noſtra ſententia
procedit de hbtq acquiſiti. Salua ꝛ nero de nihuſti
hinc nulla paritas. R. 2. Disparitas ꝛ hbtq enim
ſuper naale, puta: fidei, ſpei, et charitꝫ, n dant
facile poſſe. q dant ſimpleꝫ poꝛ et n generant ab
actq, p procedunt ꝛ tempore, ꝫ ſit naa ꝓri actus:
cum in fundanti nobis ꝛ Deo: ergo hbtq naale, dant
facile poſſe, et generanti ꝑ actus frequentatos. hac
de inſtrumento ad alias ſcias neceſſario, quo ſi diligenꝫ

Disparitas

usq fueris facile reliquas Elias tibi gloriabis. qua cá
adam ad majorē Regionē, B. V. et S. CC. honore.

Coronidem imposuimus CO augl. 1731.

BIBLIOTECA
ASTRA
SIBIU

Nota:

1. Existere logice in intellu: in apprehensione, libre entitatis Logicam, fidem.
2. Virtutes Intllty sc. sll Intllty: Sapientia, Scia et ars, prudentia. dicunty etm hbty.
3. Existere in actu primo: e idem ac existere in causis: v in fieri. in actu 2do e idem ac existere extra causas.
4. Reale dicty de, quod e. —
5. Participare e idem ac sibi ptem sumere.
6. Fora entis e illud, quod habitudinem gessitum, et nihil abe.
7. Conceptus ut quo e obiectum: ut quod cptg e pia cogni.
8. manus cognitionis primo ei, ut se ab oi n cognoe distetum cognitali: 2do ut cognat obiecta.
9. Exercite e idcognitum, quod tm elicity, reflexe a dicitur quod intllty se reflexit.
10. In actu signato duo proceptus e hoc: desiderium obtinere p in actu exercito a e hoc: hoc e aal nalle.
11. Chymera e possibile, pro statu impossibilis, n tm pro statu possibilis.
12. In actu signato sumunty pria, in exercito ordinatorum.
13. Ce impossibile infert gloriationem pro statu assecutus: pro statu derivato sc. pia in hoc ultimo statu, unum simul includit, et simul excludit alterum: gloria a n dicit simul inferre alterum, dum excludere. —
14. Cognitum tm causa efficiens ens rationis, n causa entis.
15. Ede dicunty definitiones, sine qua non. uti filiumisgia sine Patre e nihil: Pater n entis efficiens, dum ut causa sine qua n
16. formale dicunty pro misce. 2. pro prima re significata. 3. entis significati, 4 Intentionali.

17. Differtia ḡdo sit p̄cisa: sumunt reduplicative, si a
p̄cisa, & sumunt specificative.

18. In Universitate: Exactb. fld. p̄sia, & differtias spe-
-ficas. Sonant idem. Maalb. monetæ,
& entitative. Ketm idem.

19 actus directus & Cognio affirmans aliquid sine reflexive.
actus reflexus & Cognio reflectens se supra se ipam.

20. Cui & filis & qua postea res pointy imedè.

21. Si dixty: gruenit p̄i in octu primo dicendi; hoc Lgcab.
gruenit antb. Si dixty gruenit in primo modo
dicendi: & Lgcab hoc: gruenit ut ultimo differtia.